MARIO PUZO

NAȘUL

• CARTEA ÎNTÂI •

„În spatele oricărei mari bogății se ascunde o crimă”.

Balzac.

▫ *CAPITOLUL 1* ▫

Amerigo Bonasera stătea în sala numărul trei a tribunalului din New York, așteptând să i se facă dreptate; să se răzbune pe cei care o maltrataseră cu atâta cruzime pe fiica lui, încercând s-o dezonoreze.

Judecătorul, un bărbat cu trăsături neînchipuit de aspre, își suflecă mânecile robei negre, ca și cum s-ar fi pregătit să aplice o corecție celor doi tineri din boxa acuzaților. Pe chipul său împietrit se citea un dispreț suveran. Totuși, atitudinea lui avea ceva fals, pe care Amerigo îl simțea, fără a putea spune cu precizie ce anume.

— V-ați purtat ca ultimii degenerați, zise cu glas răstit judecătorul.

Da, da, își spuse în gând Amerigo Bonasera. Animale. Bestii. Cei doi tineri cu părul lucios, tuns scurt, cu chipurile agreabile și senine, pe care afișaseră o expresie de umilință și remușcare, își plecară spășiți capetele.

— V-ați comportat ca fiarele din junglă, continuă judecătorul. Aveți noroc că n-ați molestat-o sexual pe sărmana fată, altfel v-aș fi trimis după gratii pentru douăzeci de ani.

Judecătorul tăcu și ochii lui ascunși sub sprâncenele stufoase sclipiră cu

șiretenie în direcția chipului palid al lui Amerigo Bonasera, apoi se opriră asupra teancului de rapoarte de supraveghere judiciară din fața lui. Se încruntă și ridică din umeri, de parcă s-ar fi lăsat convins în ciuda voinței sale. Apoi vorbi din nou:

— Dar pentru că sunteți tineri și n-aveți cazier, pentru că proveniți din familii cumsecade și pentru că legea, în măreția ei, nu caută răzbunare, vă condamn la trei ani de detenție în penitenciar. Cu suspendare.

Numai cei patruzeci de ani de doliu impus de profesie îl împiedicară pe Amerigo Bonasera să-și trădeze ura și umilința fără seamăn care-l copleșiseră. Frumoasa lui fiică se găsea încă în spital cu falca ruptă, prinsă în copci; iar aceste două *animales* erau puse în libertate? Totul fusese o farsă. Îi privi pe părinții adunați în jurul fiilor iubiți. Oh, acum toată lumea era fericită, numai zâmbet.

Amerigo Bonasera simți în gură gust de fiere neagră, acră și amară, năpădindu-l printre dinții încleștați. Își scoase din buzunar batista albă de olandă și-și apăsă buzele cu ea. Rămase astfel în picioare până când cei doi tineri plecară liberi printre rândurile de bănci, siguri pe ei, zâmbitori și cu priviri de gheață, fără să-i arunce măcar o singură privire. Îi lăsă să treacă, fără să scoată un cuvânt, apăsându-și batista curată pe buze.

În urma lor veneau părinții acelor *animales,* doi bărbați și două femei de vârsta lui, dar părând mai americani după îmbrăcăminte. Îi aruncară priviri fugare și jenate, din care totuși nu lipsea o stranie sclipire de triumf.

Nemaiputându-se stăpâni, Bonasera se aplecă spre culoarul dintre bănci și strigă cu voce răgușită:

— O să plângeți și voi la fel ca mine… Am să vă fac să plângeți la fel cum și pe mine m-au făcut să plâng copiii voștri…

De astă dată își ținea batista la ochi. Avocații apărării, care încheiau șirul, își îndemnară clienții să-și vadă de drum, adunându-i într-un grup compact, împreună cu cei doi tineri, care porniseră înapoi printre bănci, ca și cum ar fi vrut să vină în apărarea părinților. Un zdrahon de aprod se grăbi să blocheze rândul pe care stătea Bonasera. Dar nu era nevoie.

În atâția ani de când trăia în America, Amerigo Bonasera avusese încredere în lege și dreptate. Datorită lor și prosperase. Acum, deși în mintea încețoșată de ură creștea năprasnic gândul de a-și cumpăra o armă cu care să-i ucidă pe cei doi tineri, totuși se întoarse spre soția lui, care tot nu înțelegea ce se petrece, și-i explică:

— Și-au bătut joc de noi. Tăcu, apoi luă o hotărâre, fără să-i mai pese de consecințe: Dacă vrem să ni se facă dreptate, trebuie să mergem să îngenunchem în fața lui Don Corleone.

Într-un apartament de hotel din Los Angeles, de un lux ostentativ, Johnny Fontane se îmbătase din gelozie ca orice soț de rând. Trântit pe o canapea roșie, bea direct din sticla de scotch pe care o ținea în mână, apoi

îndepărta gustul clătindu-și gura cu apă și cuburi de gheață dintr-un bol de cristal. Era ora patru dimineața și în mintea aburită de alcool îi roiau gânduri asasine la adresa desfrânatei sale soții, în clipa în care avea să vină acasă. Presupunând că avea să mai vină. Era prea târziu ca s-o mai sune pe fosta lui soție, s-o întrebe ce mai fac copiii, și nici nu-l îndemna inima să-i telefoneze vreunui prieten, acum când cariera lui se ducea de râpă. Cândva aceștia s-ar fi arătat încântați și măguliți de un telefon primit de la el, fie și la patru dimineața, dar acum îi plictisea. Își permise chiar să surâdă o clipă, amintindu-și că atunci când era în plină ascensiune, necazurile lui o fascinaseră pe una dintre cele mai mari vedete ale Americii.

În timp ce trăgea un gât din sticla cu scotch, o auzi în sfârșit pe soția lui vârând cheia în ușă, totuși continuă să bea până când ea intră în cameră și se opri în dreptul lui. Îi părea nespus de frumoasă, cu chipul ei angelic, cu ochii violeți și visători, cu trupul fragil și delicat, cu forme perfecte. Pe ecran frumusețea ei era amplificată și spiritualizată. O sută de milioane de bărbați din întreaga lume erau îndrăgostiți de chipul lui Margot Ashton. Și plăteau să-l vadă pe ecran.

— Pe unde dracu' ai umblat? o luă la rost Johnny Fontane.

— Să mă regulez, răspunse ea.

Îl crezuse mai beat decât era. El sări peste masa de cocteil și o înșfacă de gât. Dar la un pas de chipul acela magic, de frumoșii ochi violeți, îi pieri orice urmă de mânie și redeveni neputincios. Ea făcu greșeala să zâmbească batjocoritor și-l văzu ridicând pumnul.

— Nu peste față, Johnny! țipă ea. Tocmai fac un film!

Râdea. El o pocni în stomac și femeia se prăbuși pe podea. Bărbatul se prăvăli deasupra ei. Îi simțea răsuflarea parfumată, în timp ce ea se lupta să respire. O lovi peste brațe, peste coapsele mătăsoase și bronzate. O bătu așa cum îi bătea pe toți mucoșii, cu multă vreme în urmă, pe când era un adolescent pus pe harță în Hell's Kitchen din New York. O pedeapsă dureroasă, dar care nu desfigura, nu spărgea dinți și nu rupea oasele nasului.

Totuși, n-o lovea destul de tare. Nu era în stare. Iar ea chicotea. Întinsă pe podea, cu brațele și picioarele desfăcute în lături, cu rochia lungă de brocart dezgolindu-i coapsele, îl provoca printre chicoteli:

— Hai, ia-mă. Hai, Johnny, pătrunde-mă, doar asta vrei, de fapt.

Johnny Fontane se ridică în picioare. O ura pe femeia lungită pe podea, dar frumusețea ei era o pavăză fermecată. Margot se rostogoli într-o parte și cu un salt de balerină ajunse din nou în picioare, înfruntându-l. Schiță un dans copilăresc, intonând în bătaie de joc:

— Johnny nu mă bate niciodată, Johnny nu mă bate niciodată. Apoi pe chipul ei frumos se așternu o expresie gravă și-i spuse aproape cu tristețe: Of, amărâtule, mă înghiontești ca un copil. Vai, Johnny, întotdeauna ai să rămâi un țărănoi fraier și un romantic, până și dragoste faci tot ca un puștan,

încă mai crezi că dragostea se face ca în cântecele alea siropoase pe care le cântai cândva. Clătină din cap și adăugă: Bietul de tine, Johnny. La revedere, Johnny.

Se duse în dormitor, iar el auzi cheia răsucindu-se în broască.

Johnny se așeză pe podea, cu obrazul în mâini. Îl copleși o disperare amară și umilitoare. Totuși, aceeași rezistență a mahalalei, care-l ajutase să răzbească în jungla de la Hollywood, îl determină să ridice receptorul și să cheme un taxi care să-l ducă la aeroport. Numai o singură persoană îl putea salva. Se va înapoia la New York. Se va întoarce la unicul om de a cărui putere și înțelepciune avea nevoie și în a cărui iubire încă se putea încrede. Nașul său, Corleone.

Brutarul Nazorine, la fel de umflat și rumen ca și uriașele lui pâini italienești, încă plin de făină, se încruntă la nevastă-sa, la fiica minoră, Katherine, și la ucenicul său, Enzo. Enzo îmbrăcase uniforma de prizonier de război, cu banderolă cu litere verzi, și era înspăimântat că scena la care asista îl va face să întârzie la raport pe Governor's ***Island***[1]. Enzo se număra printre miile de prizonieri de război italieni învoiți zilnic ca să trudească în beneficiul economiei americane și trăia permanent cu spaima ca învoirea să nu-i fie revocată. Prin urmare, teatrul jucat în fața lui devenise o chestiune de viață și de moarte, o chestiune serioasă.

— Mi-ai dezonorat cumva familia? întrebă fioros Nazorine. I-ai lăsat oare fiicei mele un mic cadou, care să-i amintească de tine acum că războiul s-a sfârșit și știi că America îți va trage un șut în fund, trimițându-te în prăpăditul ăla al tău de sat sicilian?

Enzo, un flăcău foarte scund, dar bine clădit, își puse mâna pe inimă și răspunse aproape cu ochii în lacrimi, dar cu șiretenie:

— *Padrone,* jur pe Sfânta Fecioară că n-am profitat niciodată de bunăvoința dumitale. Port fiicei dumitale o afecțiune plină de respect. Cu același respect o cer de nevastă. Știu că n-am nici un drept, dar, dacă mă vor trimite în Italia, n-am să mă pot înapoia niciodată în America. N-am să mă pot niciodată însura cu Katherine.

Filomena, soția lui Nazorine, puse punctul pe i.

— Încetează comedia asta! se stropși ea la soțul cel grăsan. Știi bine ce ai de făcut. Ține-l pe Enzo aici și trimite-l să se ascundă la verii noștri din Long Island.

Katherine plângea. Era deja durdulie, urâțică și cu o umbră de mustață, în vecii vecilor nu avea să-și găsească un soț așa frumos ca Enzo și care să-i pipăie cele mai intime părți ale trupului cu atâta iubire și respect.

— Am să plec să locuiesc în Italia! țipă fata la tatăl ei. Dacă nu-l ții pe Enzo, am să fug de acasă!

---

[1] Insulă din golful New York, situată în capătul sudic al lui East River. (n tr.)

Nazorine îi aruncă o privire șireată. „Arzoaică” mai era și fata asta a lui! O zărise lipindu-și fesele grăsulii de sexul lui Enzo atunci când ucenicul se strecurase prin spatele ei să umple coșurile de la tejghea cu franzele fierbinți, scoase din cuptor. Dacă nu-și lua măsuri de precauție, șmecherul ăsta avea să-și vâre franzela lui fierbinte în cuptorul ei, își zise cu vulgaritate Nazorine. Enzo trebuia să rămână în America și să devină cetățean american. Un singur om putea să-i rezolve problema. Nașul. Don Corleone.

Toți cei de față și mulți alții primiseră invitații frumos ornamentate ca să participe la nunta domnișoarei Constanzia Corleone, fixată pentru ultima sâmbătă a lunii august 1945. Tatăl miresei, Don Vito Corleone, nu-și uita niciodată vechii prieteni și vecinii, deși el, unul, locuia în prezent într-o uriașă vilă din Long Island. Recepția urma să fie dată în această casă, festivitățile urmând să țină toată ziua. Fără îndoială că era un eveniment de seamă. Războiul cu japonezii tocmai se încheiase, așa încât grija pentru fiii înrolați în armată nu mai umbrea sărbătoarea. Nunta oferea tocmai prilejul potrivit ca oamenii să-și manifeste bucuria.

Așadar, în acea dimineață de sâmbătă puzderie de prieteni ai lui Don Corleone părăsiră orașul New York, venind să-și prezinte omagiile. Purtau asupra lor plicuri gălbui, doldora de bani gheață, nu cecuri, în chip de dar de nuntă. În interiorul fiecărui plic se găsea o carte de vizită cu identitatea fiecărui donator și măsura respectului său față de Naș. Un respect binemeritat.

Don Vito Corleone era cel de la care toți veneau să ceară sprijin și care nu dezamăgise niciodată pe nimeni. Nu făcea promisiuni lipsite de temei, nici nu invoca scuza lașă că era cu mâinile legate și că existau forțe mai presus de el. Nu era necesar să-i fii prieten, nu conta nici dacă nu aveai cu ce să-l răsplătești. Condiția era una singură. Ca solicitantul *în persoană* să-și declare prietenia. Atunci, oricât de sărman sau lipsit de posibilități era cel care apela la el, Don Corleone îi lua problemele asupra sa. Și nimic nu-i stătea în cale ca să găsească o soluție la necazurile acelui om. Recompensa? Prietenia, titlul respectuos de „Don” și uneori apelativul mai afectuos de „Nașul”. Și poate – doar ca dovadă de respect, niciodată ca profit – vreun dar neînsemnat, un galon de vin de casă sau un coș de *taralles* piperate, coapte special pentru a cinsti masa lui de Crăciun. Se știa că era un gest de elementară politețe ca solicitantul să se recunoască îndatorat și că Don Corleone avea dreptul să apeleze oricând la acesta, cerându-i în schimbul datoriei un serviciu neînsemnat.

Acum, în această zi mare, ziua nunții fiicei sale, Don Vito Corleone stătea în pragul casei sale din Long Island, întâmpinându-și oaspeții – numai cunoscuți, numai oameni de încredere. Mulți dintre ei îi datorau lui Don succesul lor în viață și la acest eveniment de familie își luau libertatea de a-l numi fără fereală „Nașul”. Până și cei care se îngrijeau de serviciile casei îi erau prieteni. Barmanul era un vechi amic, al cărui dar de nuntă fusese toată

băutura de la petrecere, la care se adăuga priceperea sa în meserie. Chelnerii erau prieteni cu fiii lui Don Corleone. Mâncarea de pe mesele de picnic așezate în grădină fusese pregătită de soția lui Don Corleone și de prietenele ei, iar pogonul de grădină împodobit de sărbătoare fusese decorat de tinerele prietene ale miresei.

Don Corleone îi primea pe toți – bogați și săraci, puternici și umili – cu aceeași afecțiune. Nu trecea cu vederea pe nimeni. Nu disprețuia pe nimeni. Aceasta îi era firea. Iar musafirii îl admirau atât de mult cum îi stătea îmbrăcat în smoching, încât cineva străin de partea locului ar fi crezut că Don era fericitul mire.

Alături de el, în prag, stăteau doi dintre cei trei fii ai săi. Cel mai mare, botezat Santino, dar căruia toți, cu excepția tatălui, îi spuneau Sonny, nu era privit cu ochi prea buni de către italienii mai în vârstă, în schimb se bucura de admirația celor tineri. Pentru un reprezentant al primei generații de americani de origine italiană, Sonny Corleone era înalt, măsurând aproape un metru optzeci, dar claia de păr des și cârlionțat îl făcea să pară și mai înalt. Arăta ca un Cupidon mai necioplit; avea trăsături regulate, numai că buzele arcuite, pline și senzuale, precum și gropița adâncă din bărbie îi dădeau un aer de o stranie obscenitate. Era zdravăn ca un taur și-i mergea vestea că era atât de dotat de la natură, încât nevasta lui martirizată se temea de patul conjugal la fel ca ereticii de tortură. Se vorbea în șoaptă că în tinerețe, pe când era clientul unor case rău-famate, până și cea mai versată și mai îndrăzneață ***putain***[2], după ce inspecta plină de respect impresionantul său organ, cerea preț dublu.

Aici, la petrecerea de nuntă, câteva tinere late în șolduri și cu gura mare îl măsurau pe Sonny Corleone cu priviri îndrăznețe și pline de speranță. Dar în această zi își pierdeau timpul degeaba. Deși însoțit de nevastă și de cei trei copii minori, Sonny Corleone pusese ochii pe domnișoara de onoare a surorii sale, Lucy Mancini. Conștientă de atenția lui, fata stătea la masa din grădină, îmbrăcată în rochia ei trandafirie de ocazie, cu o coroniță de flori prinsă în părul negru și strălucitor. În ultima săptămână flirtase cu Sonny pe toată durata repetițiilor, iar în dimineața aceea, la altar, îl strânsese de mână. Pentru o domnișoară, nu putea cuteza mai mult de atât.

Puțin îi păsa că tânărul nu va fi nicicând un om mare, așa ca tatăl său. Sonny Corleone avea forță și curaj. Era generos și se spunea despre el că sufletul îi era la fel de mare ca organul. Totuși, nu avea cumpătarea părintelui său, ci o fire iute și irascibilă, care-l făcea să judece pripit. Deși își ajuta mult tatăl în afaceri, mulți se îndoiau că îi va fi vreodată succesor.

Cel de al doilea fiu, Frederico, căruia i se mai spunea Fred sau Fredo, era copilul pentru care se ruga la ceruri orice italian. Ascultător, credincios, mereu la porunca tatălui, rămăsese alături de părinți până la treizeci de ani.

---

[2] Prostituată (fr.)

Era scund și voinic, nu frumos, dar cu aceeași figură de Cupidon caracteristică familiei, un chip rotund, cu buze arcuite și senzuale, încadrat de o coamă de păr cârlionțat. Numai că buzele lui Fred nu trădau senzualitate, ci neînduplecare. Înclinat spre duritate, continua să rămână un sprijin pentru tatăl său, nu-l contrazicea niciodată, nu-l punea în situații neplăcute prin purtări scandaloase cu femeile. În ciuda tuturor acestor virtuți, nu avea acel magnetism, acea forță animalică atât de necesare unui șef. Nici el nu se număra printre moștenitorii prezumtivi ai afacerilor familiei.

Cel de-al treilea fiu, Michael Corleone, nu stătea laolaltă cu tatăl și cu frații lui, ci se așezase la o masă în cel mai îndepărtat colț al grădinii. Dar nici acolo nu se putea ascunde de privirile prietenilor familiei.

Michael Corleone era cel mai mic dintre fiii lui Don și singurul copil care refuzase să se lase îndrumat de un om important ca acesta. Nu avea figura de Cupidon necioplit a fraților săi, iar părul negru ca smoala era mai curând lins decât ondulat. Avea pielea de un măsliniu deschis, care i-ar fi stat bine unei femei. Era de o frumusețe delicată. La un moment dat Don chiar își făcuse griji pentru virilitatea fiului său. Dar teama lui se dovedise nejustificată în momentul în care Michael împlinise șaptesprezece ani.

Acum mezinul era așezat la o masă în cel mai ferit ungher al grădinii, semn al înstrăinării voite de tatăl său și de familie. Lângă el ședea o tânără americană despre care toată lumea auzise, dar pe care nimeni nu o văzuse până atunci. Bineînțeles, băiatul dăduse dovadă de respectul cuvenit și o prezentase tuturor celor veniți la nuntă, inclusiv familiei. Nimeni nu fusese prea impresionat. Era prea slabă, prea spălăcită, chipul ei trăda o inteligență prea ascuțită pentru o femeie și avea purtări prea libere pentru o domnișoară. Până și numele suna bizar pentru urechile lor: Kay Adams. Dacă le-ar fi povestit că familia ei se stabilise în America în urmă cu două sute de ani și că numele ei era cât se poate de comun, ceilalți ar fi dat din umeri. Toți oaspeții remarcaseră că Don nu-i prea acorda atenție celui de-al treilea fiu. Înainte de război Michael fusese favoritul său și, după toate aparențele, succesorul ales să conducă afacerile familiei la momentul cuvenit. Avea forța tăcută și inteligența tatălui său, precum și instinctul înnăscut de a acționa în așa fel, încât lumea să nu aibă încotro și să fie nevoită să-l respecte. Dar când izbucnise Cel de-al Doilea Război Mondial, Michael Corleone se înrolase voluntar în corpul de pușcași marini. Sfidase astfel porunca expresă a părintelui său.

Don Corleone nu avea nici dorința, nici intenția de a-și lăsa fiul să moară în slujba unei puteri străine lui. Mituise doctori și făcuse demersurile de cuviință. Cheltuise o groază de bani ca să-și ia precauțiile necesare. Dar Michael avea douăzeci și unu de ani și nu se putea face nimic fără acordul lui. Băiatul se înrolase și luase parte la luptele din Pacific. Fusese avansat căpitan și primise medalii. În 1944 chipul lui apăruse în revista *Life*, împreună cu un montaj fotografic care-i înfățișa faptele de arme. Un prieten îi arătase lui Don

Corleone revista (nimeni din familie nu îndrăznise), iar Don mormăise disprețuitor: „Face toate isprăvile astea pentru niște străini!”

La începutul anului 1945, odată lăsat la vatră în urma unei răni care-l pusese în incapacitate de luptă, Michael Corleone nu bănuise nici o clipă că tatăl său îi aranjase liberarea. Rămăsese acasă timp de câteva săptămâni, apoi, fără să ceară sfatul nimănui, intrase la colegiul Dartmouth din Hanover, New Hampshire, părăsind căminul părintesc. Se înapoiase abia acum, la nunta surorii sale, când o prezentase pe viitoarea sa soție, o americancă slăbănoagă și spălăcită.

Michael Corleone o distra pe Kay Adams cu diverse istorioare despre cele mai pitorești figuri din rândul invitaților la nuntă. Dar și pe el îl amuza faptul că fata îi socotea niște personaje insolite; ca de fiecare dată, îl încânta profundul interes manifestat de Kay față de tot ce era nou și străin de experiența ei. Într-un târziu, atenția fetei fu atrasă de un mic grup de bărbați, adunat în jurul unei butii de lemn cu vin de casă. Aceștia erau Amerigo Bonasera, brutarul Nazorine, Anthony Coppola și Luca Brasi. Cu perspicacitatea ei caracteristică, Kay își dădu seama că cei patru nu păreau prea veseli. Michael zâmbi.

— Nici nu sunt, zise el. Așteaptă să-l vadă pe tata între patru ochi. Fiecare vrea să-i ceară o favoare.

Într-adevăr, nu era greu de remarcat că cei patru bărbați nu-l scăpau din ochi pe Don.

În timp ce Don Corleone continua să-și primească oaspeții, un Chevrolet negru opri în celălalt capăt al aleii asfaltate. Cei doi bărbați de pe locurile din față își scoaseră carnetele din buzunarul sacoului și, fără fereală, începură să noteze numerele de înmatriculare ale celorlalte mașini parcate pe alee. Sonny se întoarse către tatăl său.

— Tipii de colo trebuie să fie sticleți, zise el.

Don Corleone înălță din umeri.

— Strada nu-i proprietatea mea. N-au decât să facă ce poftesc.

Chipul de Cupidon necioplit al lui Sonny se înroși de mânie.

— Ticăloși nenorociți, n-au respect pentru nimic.

Coborî treptele casei și traversă aleea spre locul unde era parcată mașina. Își apropie furios obrazul de cel al șoferului, care nici nu clipi, în schimb își deschise portvizitul, arătându-i o legitimație de culoare verde. Sonny se trase înapoi, fără un cuvânt. Scuipă astfel încât să nimerească portiera din spate a limuzinei și se îndepărtă. Spera ca șoferul să se dea jos de la volan și să vină după el pe alee, dar nu se întâmplă nimic. Ajungând pe trepte, îi spuse tatălui său:

— Tipii ăia sunt de la FBI. Notează toate numerele de mașini. Javre împuțite!

Don Corleone știa cine erau nou-sosiții. Cei mai buni și mai apropiați prieteni ai săi fuseseră sfătuiți să nu vină la nuntă cu mașinile personale. Și, deși disprețuia furia prostească a fiului său, această tevatură totuși servea la ceva. Sădea în mintea intrușilor convingerea că nimeni nu se așteptase la prezența lor și că toată lumea fusese luată prin surprindere. Așadar, Don Corleone nu era deloc supărat. Învățase de mult că societatea îți impune ofense care trebuie tolerate, la gândul consolator că, în lume, vine o vreme când și cel mai umil dintre oameni, dacă stă cu ochii în patru, își poate lua revanșa asupra celor atotputernici. Acesta era secretul că Don nu-și pierduse modestia pe care i-o admirau toți prietenii.

În grădina din spatele casei începu să cânte o formație de patru instrumentiști. Sosiseră toți invitații. Don Corleone își luă gândul de la musafirii nepoftiți și, însoțit de cei doi fii ai săi, se duse să ia parte la ospățul de nuntă.

În vasta grădină se adunaseră acum sute de oaspeți, unii dansând pe podiumul de lemn împodobit cu flori, alții stând la mese lungi, încărcate cu mâncăruri picante și căni mari de vin negru, făcut în casă. Mireasa, Connie Corleone, stătea radioasă la o masă așezată mai sus decât celelalte, împreună cu mirele, domnișoara de onoare, precum și alte domnișoare și cavaleri de onoare. Decorul era rustic, în vechi stil italian. Nu prea pe gustul miresei, dar Connie consimțise la o nuntă „țărănească” spre a-i face pe plac tatălui ei, pe care-l nemulțumise prin alegerea soțului.

Mirele, Carlo Rizzi, era de sânge amestecat, născut dintr-un tată sicilian și o mamă din nordul Italiei, de la care fiul moștenise părul blond și ochii albaștri. Părinții lui locuiau în Nevada, dar Carlo părăsise statul respectiv din pricina unor încurcături cu legea. La New York îl cunoscuse pe Sonny Corleone, apoi pe sora acestuia. Bineînțeles, Don Corleone trimisese în Nevada prieteni de încredere, care-i dăduseră de știre că necazurile pe care le avea Carlo cu poliția se datorau unei greșeli de tinerețe, ceva în legătură cu o armă, nimic grav și care putea fi scos cu ușurință din evidențele poliției, astfel încât băiatul să nu aibă cazier. De asemenea, emisarii se înapoiaseră cu informații amănunțite despre jocurile de noroc autorizate prin lege în Nevada, problemă care-l interesa în mod deosebit pe Don și la care chibzuise mereu de atunci încoace, în parte, măreția lui Don se datora și faptului că știa să obțină profituri din orice.

Connie Corleone nu era ceea ce se cheamă o fată frumoasă: slabă și nervoasă, promitea ca în decursul anilor să devină o scorpie. Astăzi însă, transfigurată de albul rochiei de mireasă și de dorința-i feciorelnică, radia atâta fericire, încât aproape că părea frumoasă. Pe sub masa de lemn, mâna i se odihnea pe coapsa musculoasă a soțului. Buzele arcuite se țuguiară ca să-i trimită un sărut prin aer.

Îl socotea neînchipuit de frumos. Din fragedă tinerețe, Carlo Rizzi muncise în plin deșert, făcând munci grele. Acum avea niște brațe

formidabile, iar umerii abia îi încăpeau în haina fracului. Scăldat în privirile adoratoare ale miresei, îi umplea paharul cu vin. Era extrem de curtenitor cu ea, de parcă amândoi ar fi fost actori de teatru. Numai că ochii lui lunecau neîncetat spre uriașa poșetă de mătase agățată pe umărul drept al miresei și care se umpluse la refuz de plicuri cu bani. Oare cât să fi fost? Zece mii? Douăzeci de mii? Carlo Rizzi zâmbi. Acesta era numai începutul. La urma urmei, intrase într-o familie de vază. Erau obligați să aibă grijă de el.

În mulțimea invitaților, un tânăr spilcuit, cu cap prelung de nevăstuică, studia și el poșeta de mătase. Din pură obișnuință, Paulie Gatto se întrebă cum ar fi putut subtiliza poșeta. Ideea îl amuza. Știa însă că era un vis nevinovat și zadarnic, tot așa cum copiii visează să distrugă tancuri cu un biet pistol cu capse. Își urmări patronul, pe Peter Clemenza, un grăsan între două vârste care învârtea fetișcanele pe podiumul de lemn, într-un ritm rustic și lasciv de *tarantella.* Clemenza, extrem de înalt și de solid, dansa cu atâta pricepere și abandon, lovindu-și pofticios pântecele tare de sânii femeilor mai zvelte și mai tinere, încât toți invitații îl aplaudau. Femeile mai vârstnice îl apucau de braț, dornice să-i fie partenere la dansul următor. Bărbații mai tineri se dădură respectuoși la o parte de pe podium, bătând din palme în ritmul îndrăcit al corzilor de mandolină. Când într-un târziu Clemenza se prăbuși pe un scaun, Paulie Gatto îi aduse un pahar de vin negru de la gheață și-i șterse de transpirație fruntea olimpiană cu batista lui de mătase. Suflând ca o balenă, Clemenza dădu vinul pe gât. Dar în loc să-i mulțumească lui Paulie, zise scurt:

— Ia nu mai fă pe arbitrul de dans, mai bine vezi-ți de-ale tale. Dă o raită de jur împrejur și vezi dacă totul e în regulă.

Paulie se îndepărtă, pierzându-se în mulțime.

Instrumentiștii luară o pauză să bea ceva. Un tânăr pe nume Nino Valenti apucă o mandolină lăsată deoparte și, punându-și piciorul stâng pe un scaun, începu să cânte un cântec de dragoste sicilian, fără perdea. Nino Valenti avea un chip frumos, deși pătat de nelipsita băutură. Chiar și acum era deja puțin cam ametit. Cu ochii ieșiți din orbite, rostea cuvintele obscene de parcă le-ar fi mângâiat. Femeile țipau de veselie, iar bărbații strigau ultimul cuvânt al strofei împreună cu solistul.

Don Corleone, cunoscut pentru strictețea sa în astfel de situații, deși soția lui țipa amuzată împreună cu ceilalți, dispăru plin de tact în casă. Văzând acest lucru, Sonny Corleone se apropie de masa miresei și se așează lângă tânăra Lucy Mancini, domnișoara de onoare. Nu aveau de ce să se teamă. Soția lui se găsea la bucătărie, aducând ultimele retușuri tortului de nuntă. Sonny murmură câteva cuvinte la urechea fetei și ea se ridică. Sonny așteptă câteva minute, apoi o urmă cu nonșalanță, oprindu-se să mai schimbe o vorbă cu câte un invitat, în timp ce-și croia drum prin mulțime.

Toate privirile erau ațintite asupra lor. Domnișoara de onoare, complet americanizată după trei ani de colegiu, era o femeie în toată firea, având

deja o „reputație”. Pe toată durata repetițiilor pentru ceremonia nupțială flirtase cu Sonny Corleone într-un mod glumeț și provocator, pe care-l socotise permis, dat fiind că el era cavalerul de onoare și partenerul ei la nuntă. Ridicându-și de la pământ poalele rochiei trandafirii, Lucy Mancini intră în casă, surâzând cu prefăcută inocență, apoi sui cu pași ușori scara care ducea la toaletă. Rămase înăuntru câteva minute. Când ieși, Sonny Corleone era la etajul de deasupra, făcându-i semn să-l urmeze.

Din spatele ferestrei închise a „biroului” lui Don Corleone, o cameră pe colț la mezanin, Thomas Hagen privea petrecerea de nuntă din grădina împodobită cu ghirlande. Pereții din spatele lui erau ticsiți cu cărți de drept. Hagen era avocatul și *Consigliori* sau consilierul lui Don și în această calitate deținea cea mai importantă poziție în ierarhia de afaceri a familiei. El și Don rezolvaseră multe probleme spinoase în această încăpere, așa încât, văzând că Nașul părăsea petrecerea, înțelese că, indiferent de nuntă, va avea ceva de lucru în ziua aceea. Probabil că Don venea la el. În continuare, Hagen văzu cum Sonny Corleone îi murmură ceva la ureche lui Lucy Mancini, apoi mica lor comedie, în timp ce el o urma pe fată în interiorul casei. Hagen făcu o grimasă, chibzui dacă să-l informeze pe Don, dar decise să n-o facă. Se duse la birou și luă o listă scrisă de mână, cu persoanele care primiseră permisiunea de a-l vedea pe Don Corleone între patru ochi. Când acesta intră în birou, Hagen îi înmână lista. Don Corleone dădu din cap și zise:

— Pe Bonasera lasă-l ultimul.

Hagen ieși pe ușa cu glasvand și se duse direct în grădină, unde solicitanții se adunaseră în jurul butiei cu vin. Întinse degetul către brutar, grăsanul Nazorine.

Don Corleone îl întâmpină pe brutar strângându-l în brațe. În copilărie se jucaseră împreună în Italia, apoi, crescând, rămăseseră prieteni. În fiecare an, de Paști, plăcinte abia scoase din cuptor și aurii ca gălbenușul, umplute cu brânză frământată și germeni de grâu, erau trimise acasă la Don Corleone. De Crăciun, la sărbătorile de familie, prăjituri cu tot felul de creme proclamau respectul familiei Nazorine. Și în fiecare an, bun sau rău, Nazorine își plătea cu voie bună cotizația la sindicatul brutarilor, înființat de Don în tinerețe. Niciodată nu ceruse vreo favoare, afară de posibilitatea de a cumpăra la negru cupoane de zahăr distribuite de ***OPA***[3] în timpul războiului. Acum sosise momentul ca brutarul să-și ceară drepturile de prieten credincios, iar Don Corleone abia aștepta să-i împlinească dorința.

Îi oferi brutarului un trabuc Di Nobili și un pahar de Strega galben, după care îi puse mâna pe umăr, îndemnându-l să-și deschidă inima. Era un semn de omenie din partea lui Don, pe care experiența îl învățase cât curaj îți trebuie ca să ceri cuiva o favoare.

Brutarul îi relată istoria cu fiica lui și cu Enzo. Un flăcău pe cinste,

[3] Office of Price Administration (Oficiul de Administrare a Prețurilor) (n tr.)

originar din Sicilia, apoi capturat de armata americană și trimis în Statele Unite ca prizonier de război, ulterior eliberat pe cuvânt de onoare, ca să contribuie la eforturile noastre de război! Între Enzo cel cinstit și Katherine cea cuminte se înfiripase o iubire sinceră și curată, numai că, odată cu sfârșitul războiului, bietul tânăr urma să fie repatriat, iar fiica lui Nazorine cu siguranță va muri de inimă rea. Numai Nașul Corleone putea ajuta această pereche greu încercată de soartă. El era ultima lor speranță.

Don se plimbă în sus și în jos prin încăpere împreună cu Nazorine, cu mâna pe umărul brutarului, dând din cap înțelegător, ca să-l încurajeze. După ce brutarul termină ce avea de zis, Don Corleone îi zâmbi și-i spuse:

— Dragul meu prieten, te rog să-ți uiți toate necazurile.

Începu să-i explice în amănunt ce avea de făcut. Trebuia trimisă o petiție la senatorul districtului. Acesta urma să propună un amendament special care îi va permite lui Enzo să capete cetățenia. Fără îndoială că amendamentul va fi aprobat de Congres. Un privilegiu pe care toți șnapanii aceia și-l acordau unii altora. Don Corleone adăugă că toate aceste demersuri vor costa bani, prețul curent la ora aceea fiind de două mii de dolari. El, Don Corleone, îi garanta reușita, urmând să-i stea chezaș că plata a fost făcută. Prietenul său era de acord?

Brutarul încuviință din cap cu toată hotărârea. Nu se aștepta la o asemenea favoare pe degeaba. Era de la sine înțeles că un act special al Congresului nu se obținea prea ieftin. Nazorine îi mulțumi aproape cu lacrimi în ochi. Don Corleone îl conduse până la ușă și-l asigură că va trimite persoane competente la brutărie, ca să pună la punct toate detaliile și să completeze hârtiile necesare. Brutarul îl îmbrățișă și dispăru în grădină.

Hagen zâmbi spre Don:

— O investiție bună pentru Nazorine. Un ginere și un ajutor ieftin pentru tot restul vieții, în schimbul a numai două mii de dolari. Tăcu o clipă. Cui dau treaba asta?

Don Corleone se încruntă, căzând pe gânduri.

— Nimănui de pe teritoriul nostru. Las-o pe seama evreului din districtul vecin. Spune-i să dea alte adrese. Probabil că vor fi multe astfel de cazuri, acum că războiul s-a sfârșit. Ar trebui să mai avem la Washington vreo câțiva oameni, care să rezolve problemele suplimentare, fără să ridice prețul.

Hagen își însemnă ceva în blocnotes.

— Nu apela la senatorul Luteco. Încearcă să-l abordezi pe Fischer.

Următorul solicitant, chemat înăuntru de Hagen, avea o problemă foarte simplă. Se numea Anthony Coppola și era fiul unui om care muncise în tinerețe împreună cu Don Corleone la șantierele de cale ferată. Lui Coppola îi trebuiau cinci sute de dolari ca să deschidă o pizzerie, plătind rata pentru mobilierul fix și pentru cuptorul special. Din motive pe care nu le mai aminti,

nu putea obține credit. Don vârî mâna în buzunar, de unde scoase un teanc de bancnote. Nu erau destui. Făcu o strâmbătură și i se adresă lui Tom Hagen:

— Împrumută-mi o sută de dolari, ți-i dau înapoi luni, când merg la bancă.

Solicitantul se împotrivi, spunând că patru sute de dolari erau suficienți, însă Don Corleone îl bătu ușor pe umăr și-i spuse pe un ton de scuză:

— Nunta asta pe picior mare m-a cam scuturat de bani.

Luă banii pe care i-i întinsese Hagen și i-i oferi lui Anthony Coppola, împreună cu teancul de la el.

Hagen îl privea într-o tăcere plină de admirație. Don spunea întotdeauna că, atunci când un om face un act de generozitate, solicitantul trebuie să aibă impresia că gestul e o favoare deosebită. Cât de măgulitor era pentru Anthony Coppola că cineva ca Don împrumutase bani spre a-i da *lui.* Desigur, știa că Don era milionar, dar câți milionari se lăsau puși într-o situație delicată de către un prieten sărman?

Don ridică fruntea cu un aer întrebător.

— Luca Brasi nu-i pe listă, însă vrea să te vadă, zise Hagen. Înțelege că nu te poate felicita în public, totuși dorește s-o facă personal.

Pentru prima oară Don păru nemulțumit. Se feri să dea un răspuns direct.

— E neapărat necesar? întrebă el.

Hagen ridică din umeri.

— Dumneata îl înțelegi mai bine decât mine. Îți este foarte recunoscător că l-ai invitat la nuntă. Nu se aștepta. Cred că vrea să-și arate recunoștința.

Don Corleone încuviință din cap și-i făcu semn lui Hagen să-l cheme pe Luca Brasi.

În grădină, Kay Adams privea uluită chipul vânăt de furie al lui Luca Brasi. Întrebă cine era. Michael o adusese pe Kay la nuntă ca să înțeleagă puțin câte puțin – și poate fără să sufere un șoc – adevărul despre tatăl lui. Dar până în prezent ea părea să-l considere pe Don un simplu om de afaceri puțin certat cu etica. Michael decise să-i destăinuie o parte din adevăr, pe căi ocolite. Îi povesti că Luca Brasi era unul dintre cele mai temute personaje din lumea interlopă a Coastei de Est. Se spunea că marele său talent era acela de a comite o crimă pe cont propriu, fără complici, ceea ce făcea imposibile descoperirea și pedepsirea lui prin lege. Michael schiță o strâmbătură și zise:

— Nu știu dacă toate chestiile astea sunt adevărate. Ceea ce știu eu este că-i oarecum amic cu tata.

Pentru prima oară Kay începea să înțeleagă.

— Vrei să spui că un astfel de om lucrează pentru tatăl tău? întrebă ea ușor neîncrezătoare.

„La dracu'!” își zise Michael. Apoi răspunse fără fereală:

— În urmă cu aproape cincisprezece ani, niște indivizi au vrut să acapareze afacerea cu importul de ulei a tatălui meu. Au încercat să-l asasineze și puțin a lipsit să nu reușească. Luca Brasi a pornit pe urmele lor. Se zice că ar fi ucis șase oameni în două săptămâni, punând astfel capăt faimosului război al uleiului de măsline.

Zâmbi de parcă ar fi spus o glumă.

Kay se cutremură de un fior.

— Adică tatăl tău a fost împușcat de gangsteri?

— Asta s-a întâmplat acum cincisprezece ani, răspunse Michael. De atunci a fost liniște și pace.

Se temu să nu fi mers prea departe.

— Vrei să mă sperii, zise Kay. Pur și simplu, nu vrei să mă mărit cu tine. Surâse și-l înghionti cu cotul în coastă. Isteț mai ești!

Michael îi întoarse zâmbetul.

— Vreau să te gândești bine la ce faci, răspunse el.

— Chiar a omorât șase oameni? întrebă Kay.

— Așa au pretins ziarele, precizează Michael. N-au fost aduse nici un fel de dovezi. Dar mai există o poveste legată de el și despre care nu vorbește nimeni. Se pare că-i așa o grozăvie, încât până și tata refuză să aducă vorba. Tom Hagen o cunoaște, dar nu vrea să sufle un cuvânt. O dată l-am întrebat în glumă: „Când voi fi destul de mare ca să aud povestea despre Luca?”, iar Tom mi-a răspuns: „Când ai să împlinești suta de ani”. Michael sorbi o înghițitură de vin din pahar. Trebuie să fie un lucru înfricoșător. Se vede treaba că Luca a făcut ceva cumplit.

Într-adevăr, Luca era un om care l-ar fi umplut de spaimă și pe necuratul. Scund, îndesat, cu un cap masiv, simpla lui prezență prevestea pericolul. Chipul lui părea o mască furioasă. Avea ochi căprui, dar lipsiți de căldura acestei nuanțe, mai curând întunecați și aducători de moarte. Gura nu trăda atât cruzime, cât lipsă de viață: cu buze subțiri și vineții, parcă făcute din cauciuc.

Brasi avea reputația unui om extrem de violent, iar devotamentul său față de Don Corleone era legendar. El reprezenta unul dintre principalii piloni ai puterii lui Don Corleone. În felul său era o făptură aparte.

Luca Brasi nu se temea de poliție, nu se temea de societate, nu se temea de Dumnezeu, nu se temea de iad, nu se temea și nu-și iubea aproapele. Însă *alesese* să se teamă și să-l iubească pe Don Corleone. Odată ajuns în fața lui Don, cumplitul Brasi încremeni într-o atitudine plină de respect, îngăimă un mic discurs de felicitare, plin de înfloriturи, exprimându-și

speranța că primul nepot va fi băiat. Apoi îi înmânã lui Don un plic burdușit de bancnote, ca dar de nuntă pentru tânăra pereche.

Deci asta voia! Hagen remarcă schimbarea de atitudine a lui Don Corleone. Don îl primi pe Brasi ca un rege, întâmpinându-și supusul care i-a făcut un enorm serviciu: fără familiarități, dar cu condescendență regească. Cu fiecare vorbă, cu fiecare gest, Don îi dădea a înțelege lui Luca Brasi cât îl *prețuia.* Nici o clipă nu se arătă surprins că darul de nuntă îi fusese oferit lui în persoană. Înțelesese.

Banii din plic erau, cu siguranță, mai mulți decât oferise oricare alt invitat. Brasi chibzuise multe ceasuri până când se hotărâse asupra sumei, comparând-o cu posibilele oferte ale celorlalți oaspeți. Voia să fie cel mai generos, arătându-i astfel Nașului că îi purta cel mai profund respect; de aceea îi înmânase personal plicul lui Don, stângăcie pe care acesta o trecuse cu vederea în propriul său discurs de mulțumiri, la fel de plin de înfloriturí. Hagen văzu cum furia de pe chipul lui Brasi se topise, făcând loc unei expresii de mândrie și încântare. Brasi sărută mâna lui Don și ieși pe ușa pe care Hagen o ținea deschisă. Din prudență, Hagen îi adresă lui Brasi un surâs prietenos, la care omul cel îndesat îi răspunse lățindu-și politicos buzele vinețíi, ca de cauciuc.

După ce ușa se închise, Don scoase un mic suspin de ușurare. Brasi era singurul om din lume care-l făcea să nu se simtă în largul lui. Semăna cu o forță a naturii, ce nu putea fi ținută întru totul sub control. Cu el trebuia să umbli cu prudență, ca și cu dinamita. Don ridică din umeri. La nevoie, chiar și dinamita putea fi detonată fără riscuri. Se uită întrebător la Hagen.

— N-a mai rămas decât Bonasera?

Hagen dădu din cap. Don Corleone se încruntă, căzut pe gânduri, apoi spuse:

— Înainte să-l poftești înăuntru, cheamă-l aici pe Santino. Trebuie să învețe anumite lucruri.

Ieșind în grădină, Hagen îl căută înfrigurat pe Sonny Corleone. Îi spuse lui Bonasera, care aștepta, să mai aibă puțină răbdare, apoi se duse la Michael Corleone și prietena lui.

— L-ați văzut cumva pe Sonny? întrebă el.

Michael clătină din cap.

La dracu', dacă în tot acest timp Sonny o regulase pe domnișoara de onoare, avea să iasă mare tărăboi. Întâi cu nevastă-sa, apoi cu familia fetei. Ar fi o nenorocire. Îngrijorat, se grăbi spre ușa pe care îl văzuse dispărând pe Sonny în urmă cu aproape jumătate de oră.

Văzându-l pe Hagen care intra în casă, Kay Adams îl întrebă pe Michael Corleone:

— Cine e? Mi l-ai prezentat ca fiind fratele tău, însă poartă alt nume și, fără îndoială, nu arată a italian.

— Tom stă la noi de când avea doisprezece ani, răspunse Michael. I-au murit părinții, iar el vagabonda pe străzi, cu o infecție urâtă la ochi. Într-o noapte Sonny l-a adus la noi acasă, unde a și rămas. Nu avea unde să se ducă. A locuit cu noi până când s-a însurat.

Kay Adams era în culmea încântării.

— E foarte romantic! exclamă ea. Tatăl tău trebuie să fie foarte bun la suflet. Să adopți pe cineva când ai atâția copii ai tăi!

Michael nu mai aminti că pentru imigranții italieni patru copii nici nu însemnau o familie mare. Se mulțumi să precizeze:

— Tom n-a fost adoptat. Pur și simplu, a locuit la noi.

— Zău? exclamă Kay, apoi întrebă curioasă: De ce nu l-ați adoptat?

Michal râse.

— Pentru că tata zicea că ar fi o lipsă de respect față de Tom să-i schimbăm numele. O lipsă de respect față de părinții lui.

Îl zăriră pe Hagen zorindu-l pe Sonny prin ușa cu glasvand care dădea spre biroul lui Don, apoi făcând semn cu degetul lui Amerigo Bonasera.

— De ce-l deranjează pe tatăl tău cu treburi într-o zi ca asta? întrebă Kay.

Michael râse din nou.

— Fiindcă se știe că, prin tradiție, nici un sicilian nu poate refuza o rugăminte în ziua nunții fiicei sale. Și nici un sicilian nu lasă să-i scape o asemenea ocazie.

Lucy Mancini își ridică de la podea poalele rochiei trandafirii și alergă în sus pe scări. Chipul de Cupidon cam grosolan al lui Sonny, îmbujorat și obscen în pofta lui stârnită de băutură, o înfricoșa, dar ea îl provocase toată săptămâna tocmai ca să ajungă până aici. Cu cei doi prieteni pe care-i avusese la colegiu nu reușise să simtă nimic și niciuna dintre legături nu durase mai mult de o săptămână. La o ceartă, cel de al doilea iubit mormăise cum că era prea „largă jos”. Lucy înțelesese și până la sfârșitul trimestrului refuzase să mai accepte alte întâlniri.

În cursul verii, în timp ce se pregătea pentru nunta celei mai bune prietene a ei, Connie Corleone, Lucy auzise poveștile spuse în șoaptă despre Sonny. Într-o după-amiază de duminică, în bucătăria familiei Corleone, soția lui Sonny, Sandra, își dăduse drumul la gură. Sandra era o femeie simplă și de treabă, născută în Italia, dar venită în America în primii ani de copilărie. Avea o constituție solidă, cu sâni mari, și în cinci ani de căsnicie adusese deja pe lume trei copii. Sandra și celelalte femei o tot tachinau pe Connie în legătură cu spaimele patului nupțial.

— Doamne! chicotise Sandra. Prima oară când am văzut stâlpul lui Sonny și am înțeles că urma să-l vâre în *mine,* am început să urlu ca din gură de șarpe. După un an, îmi simțeam vintrele ca niște macaroane

răsfierte. Când am aflat că-și făcea de cap cu alte fete, m-am dus la biserică și am aprins o lumânare.

Râseseră toate, dar Lucy simțise o zvâcnitură între picioare.

Acum, în timp ce suia în fugă scările spre Sonny, un val de dorință îi năpădi tot trupul. Pe palier, Sonny o apucă de mână, trăgând-o pe coridor către un dormitor pustiu. În momentul când ușa se închise în urma lor, Lucy simți că i se moaie picioarele. Gura lui Sonny se lipi de a ei, buzele lui aveau un gust amar, de tutun ars. Întredeschise buzele. În aceeași clipă îi simți mâna urcând pe sub rochia de domnișoară de onoare, auzi foșnetul de material sfâșiat, apoi palma lui mare și caldă urcă între picioarele ei, rupându-i chiloții de șaten, ca să-i mângâie sexul. Fata îi încolăci gâtul cu brațele, rămânând astfel agățată, în timp ce el își descheia pantalonii. Pe urmă bărbatul își puse amândouă palmele sub fesele ei dezgolite și o săltă de la podea. Ea zvâcni în aer, împreunându-și picioarele în jurul coapselor lui. Limba bărbatului i se strecură în gură și ea începu s-o sugă. Atunci el o propti cu atâta forță, încât fata se lovi cu capul de ușă. Simți ceva arzător trecându-i printre pulpe. Își desprinse mâna dreaptă de gâtul lui și o lăsă în jos, călăuzindu-l. Degetele i se încleștară pe un organ enorm, care pulsa în palma ei ca o sălbăticiune. Fata aproape izbucni în plâns de plăcere și recunoștință în clipa în care îl conduse în sexul ei excitat și umed. Când o pătrunse, icni de o plăcere neînchipuită și-și ridică picioarele aproape în jurul gâtului lui, după care, ca o tolbă, trupul ei începu să-i primească săgețile năvalnice, în timp ce bărbatul se împingea în ea cu iuțeala fulgerului. Iar și iar, de nenumărate ori, stârnindu-i o plăcere dureroasă. Își arcui șoldurile tot mai sus, până când pentru prima oară în viață simți o descărcare cutremurătoare, apoi tensiunea din trupul ei scăzu și un șuvoi de spermă lipicioasă i se prelinse pe coapse. Treptat, își desfăcu picioarele din jurul lui și se lăsă să lunece în jos, până când tălpile atinseră podeaua. Rămaseră lipiți unul de altul, gâfâind.

Stătură astfel câtva timp, când deodată auziră o ciocănitură discretă în ușă. Sonny se încheie repede la pantaloni, așezându-se în dreptul ușii, ca să nu poată fi deschisă. Lucy își netezi speriată poalele rochiei trandafirii. Ochii îi sticleau, dar lucrul care-i oferise atâta plăcere era acum ascuns sub materialul negru și sobru. Atunci îl auziră pe Tom Hagen întrebând aproape în șoaptă:

— Sonny ești acolo?

Sonny răsuflă ușurat. Făcu cu ochiul către Lucy.

— Da, Tom, ce s-a întâmplat?

Fără să ridice tonul, Hagen zise:

— Don te cheamă în biroul lui. Chiar acum.

Îi auziră pașii pierzându-se pe coridor. Sonny așteptă câteva momente, apoi o sărută apăsat pe Lucy și se strecură afară, pornind în urma lui Hagen.

Lucy își pieptănă părul. Își verifică rochia și-și trase în sus jartierele. Își simțea trupul îndurerat, buzele moi și pline de dorință. Ieși din dormitor și, deși simțea o umezeală lipicioasă între picioare, nu se duse la baie să se spele, ci coborî în fugă treptele, înapoindu-se în grădină. Își reluă locul la masa de nuntă, lângă Connie, care o luă la rost:

— Pe unde umbli, Lucy? Arăți de parcă ai fi băut. Fă bine și stai lângă mine.

Mirele cel blond îi turnă un pahar de vin, zâmbind cu subînțeles. Lucy nu se sinchisi. Duse lichidul de un roșu întunecat la buzele uscate și bău. Simți umezeala cleioasă dintre coapse și-și lipi picioarele unul de altul. Tremura din tot trupul. În timp ce bea, privirea îi rătăcea peste marginea paharului, căutându-l cu înfrigurare pe Sonny Corleone. Nu dorea să vadă pe nimeni altcineva. Murmură cu șiretenie la urechea lui Connie:

— Mai ai răbdare câteva ceasuri și-ai să vezi cum e.

Connie chicoti. Lucy își puse cuminte mâinile pe masă, una peste alta, ca și cum i-ar fi furat miresei o comoară.

Amerigo Bonasera îl urmă pe Hagen în încăperea de pe colț, unde-l găsi pe Don Corleone așezat în spatele unui uriaș birou. Sonny Corleone stătea în picioare la fereastră, privind afară în grădină. Pentru prima oară în acea după-amiază Don adopta o atitudine distantă. Nu-l îmbrățișă pe musafir și nici nu-i strânse mâna. Antreprenorul de pompe funebre cel pământiu la față fusese invitat datorită faptului că soția lui și cea a lui Don erau foarte bune prietene. Cât despre Amerigo Bonasera, el căzuse în dizgrația lui Don Corleone.

Bonasera își începu pledoaria pe ocolite și cu șiretenie.

— Va trebui s-o iertați pe fiica mea, fina soției dumneavoastră, că n-a venit astăzi să-și prezinte omagiile față de familia Corleone. E încă în spital.

Aruncă o privire către Sonny Corleone și Tom Hagen, dând a înțelege că nu voia să vorbească în prezența lor. Dar Don rămase neînduplecat.

— Cu toții cunoaștem nenorocirea abătută asupra fetei dumitale, răspunse Don Corleone. Dacă o pot ajuta în vreun fel, nu trebuie decât să-mi spui. La urma urmei, soția mea îi este nașă. Niciodată n-am uitat că am avut această onoare.

Fusese un reproș. Antreprenorul nu-l numea niciodată pe Don Corleone „Nașul”, așa cum cerea tradiția.

Pământiu la față, Bonasera întrebă, de astă dată fără ocolișuri:

— Vă pot vorbi între patru ochi?

Don Corleone clătină din cap.

— Am încredere în acești doi oameni ca în mine însumi. Ei sunt cele două brațe drepte ale mele. Nu-i pot jigni cerându-le să plece.

Antreprenorul închise o clipă ochii, apoi începu să vorbească. Glasul lui

era liniștit și blând, ca atunci când se străduia să consoleze o familie îndoliată.

— Mi-am crescut fiica după tradiția americană. Cred în America. America m-a ajutat să fac avere. I-am lăsat fiicei mele libertate, dar am învățat-o să nu-și dezonoreze niciodată familia. Și-a găsit un „prieten”, care nu era italian. Mergea la film cu el. Rămânea în oraș până târziu. Însă el n-a venit niciodată să ne cunoască. Am acceptat totul fără să crâcnesc. Greșeala a fost a mea. Acum două luni a luat-o la plimbare cu mașina. Îl însoțea încă un prieten. I-au dat fetei să bea whisky, după care au încercat să profite de ea. Ea s-a opus. Își apăra onoarea. Au maltratat-o. Ca pe un câine. Când m-am dus s-o văd la spital, avea amândoi ochii învinețiți și nasul spart. Falca sfărâmată. La spital a trebuit să i-o coasă. Cu toată durerea, nu-și putea stăpâni plânsul. „Tată, tată, de ce-au făcut asta? De ce mi-au făcut una ca asta?” Am plâns și eu.

Bonasera nu reuși să mai continue: plângea, deși vocea nu-i trădase în nici un fel emoția.

Don Corleone schiță un gest de compătimire, parcă împotriva voinței sale, iar Bonasera își urmă povestirea, cu glasul tremurând de suferință.

— De ce am plâns? Ea e lumina vieții mele, o fată bună și iubitoare. O fată frumoasă. Avea încredere în oameni, dar acum încrederea i-a dispărut pentru totdeauna. Nu va mai fi niciodată la fel de frumoasă.

Tremura și obrazul lui palid căpătase o nuanță urâtă, stacojie.

— M-am dus la poliție, ca orice american. Cei doi băieți au fost arestați. Au fost trimiși în judecată. Existau dovezi de netăgăduit și amândoi și-au recunoscut vinovăția. Judecătorul i-a condamnat la trei ani de închisoare, cu suspendare. Au fost puși în libertate chiar în aceeași zi. Stăteam în sala tribunalului ca un caraghios și cei doi ticăloși zâmbeau la mine. Atunci i-am spus soției mele: „Trebuie să mergem la Don Corleone, să ne facă dreptate”.

Don își plecase fruntea, în semn de respect pentru durerea celuilalt. Dar când deschise gura, vorbele lui erau ca de gheață, semn că se simțea jignit în demnitatea sa.

— De ce te-ai dus la poliție? De ce n-ai venit la mine de la bun început?

— Ce vreți de la mine? murmură Bonasera abia auzit. Spuneți-mi ce doriți. Numai faceți ceea ce vă implor să faceți.

Vorbise pe un ton aproape poruncitor.

— Și anume? întrebă grav Don Corleone.

Bonasera îi săgetă cu privirea pe Hagen și Sonny Corleone, apoi clătină din cap. Don, care continua să stea la biroul lui Hagen, se înclină în direcția antreprenorului. Bonasera șovăi, apoi se aplecă și-și apropie atât de mult buzele de urechea păroasă a lui Don, încât aproape o atinse. Don Corleone îl ascultă la fel ca un preot în confesional, cu privirea ațintită undeva departe, impasibil și detașat. Rămaseră așa câtva timp, până când Bonasera termină

ce avea de spus și-și îndreptă spinarea. Don ridică spre el o privire aspră. Bonasera, roșu la față, îi susținu privirea fără să clipească.

În cele din urmă Don vorbi:

— Nu pot face una ca asta. Te lași furat de patimă.

Bonasera răspunse tare și răspicat.

— Îți plătesc oricât îmi ceri.

Auzindu-l, Hagen tresări, scuturând nervos din cap. Sonny Corleone își încrucișă brațele, cu un surâs sardonic, și, pentru prima oară, se întoarse cu spatele către fereastră, ca să privească scena.

Don Corleone se ridică de la birou. Chipul său rămăsese la fel de impasibil, dar glasul îi sună înghețat ca moartea.

— Dumneata și cu mine ne cunoaștem de mulți ani, i se adresă el antreprenorului, dar până astăzi niciodată n-ai venit la mine să-mi ceri sfatul sau ajutorul. Nici nu mai țin minte când m-ai invitat ultima oară la o cafea, deși soția mea e nașa fiicei dumitale. Să fim cinstiți. Mi-ai disprețuit prietenia. Te-ai temut să nu-mi rămâi dator.

— Nu voiam să am necazuri, murmură Bonasera.

Don ridică mâna.

— Nu. Să nu scoți o vorbă. Ai socotit America un paradis. Afacerea ți-a mers din plin, ai câștigat bine, ai crezut că lumea e un loc lipsit de riscuri, unde îți poți face cheful după pofta inimii. Nu te-ai înconjurat niciodată de prieteni adevărați. La urma urmei, te apăra poliția, existau tribunale, dumneata și familia dumitale nu puteați păți nimic. N-ai avut nevoie de Don Corleone. Foarte bine. M-am simțit jignit, dar nu sunt omul care să-și impună prietenia față de cei ce nu știu s-o prețuiască – și nu dau doi bani pe mine. Don tăcu, adresându-i antreprenorului un surâs de o politețe ironică. Acum vii la mine și-mi spui: „Don Corleone, fă-mi dreptate”. Și nici măcar n-o faci cu respect. Vii în casa mea, în ziua nunții fiicei mele, îmi ceri să comit o nelegiuire și-mi spui… Aici începu să imite în batjocură vocea lui Bonasera. „Plătesc oricât îmi ceri”. Nu, nu, nu mă simt jignit, dar oare cu ce ți-am greșit ca să te porți cu atâta lipsă de respect?

— America a fost bună cu mine! strigă Bonasera înspăimântat și disperat. Am vrut să fiu un bun cetățean. Am vrut ca fiica mea să fie o americancă.

Don aplaudă, semn că-l aproba întru totul.

— Bine ai vorbit! Bravo! Prin urmare, nu ai de ce să te plângi. Judecătorul și-a dat verdictul. America și-a dat verdictul. Du-i fiicei dumitale flori și o cutie de bomboane când mergi s-o vezi la spital. Asta o să-i aducă mângâiere. Fii mulțumit. În definitiv, nu-i ceva prea grav, băieții erau tineri, cu chef, iar unul din ei e fiul unui influent politician. Nu, dragul meu Amerigo. Întotdeauna ai fost un om cinstit. Deși mi-ai nesocotit prietenia, trebuie să

recunosc că am încredere în cuvântul lui Amerigo Bonasera mai mult decât în al orișicui. Așadar, vreau cuvântul dumitale că dai uitării toată nebunia asta. Uită. Iartă. Viața e plină de necazuri.

Ironia crudă și disprețuitoare din vorbele lui Don, mânia lui stăpânită îl făcură pe sărmanul antreprenor să tremure ca piftia. Cu toate acestea, Bonasera repetă, plin de îndrăzneală:

— Vă cer să faceți dreptate.

— Tribunalul ți-a făcut dreptate, replică scurt Don Corleone.

Bonasera clătină din cap cu încăpățânare.

— Nu. A fost de partea celor doi tineri. Nu mie mi-au făcut dreptate.

Don încuviință această subtilă precizare cu o înclinare a capului, apoi întrebă:

— Și care e dreptatea dumitale?

— Ochi pentru ochi, răspunse Bonasera.

— Adineauri mi-ai cerut mai mult, replică Don. Fiica dumitale trăiește.

— Să sufere și ei așa cum suferă ea, insistă Bonasera, nu prea convins. Don îl așteptă să continue. Bonasera își adună ultimul strop de curaj și spuse: Cât trebuie să vă plătesc?

Fusese un vaiet disperat.

Don Corleone îi întoarse spatele. Semn că întrevederea se încheiase. Bonasera nu se urni din loc.

În cele din urmă, oftând ca un om cumsecade, incapabil să țină supărarea pe un prieten care i-a greșit, Don Corleone se răsuci din nou spre antreprenor, care se făcuse la fel de palid ca și cadavrele de care se îngrijea. Don Corleone era acum blând și îngăduitor.

— De ce te temi să-mi juri credință? întrebă el. Te duci la tribunal și aștepți luni întregi. Cheltuiești bani cu avocați care știu foarte bine că te pot trage pe sfoară. Accepți sentința unui judecător care se vinde ca ultima cocotă de pe stradă. Cu ani în urmă, când ai avut nevoie de bani, te-ai dus pe la bănci, unde ai plătit dobânzi uriașe, ai așteptat cu pălăria în mână ca un cerșetor, în timp ce ei te adulmecau și te cercetau pe toate părțile, să se asigure că vei putea achita datoriile. Don tăcu, apoi glasul său se înăspri. În schimb, dacă ai fi venit la mine, banii mei ar fi fost și ai dumitale. De-ai fi venit la mine ca să-ți faci dreptate, la ora asta cei doi nemernici care ți-au necinstit fata ar fi vărsat lacrimi amare. Dacă, printr-o întâmplare nefericită, un om cinstit ca dumneata și-ar fi făcut dușmani aceștia ar fi fost și dușmanii mei… Don ridică brațul, arătând spre Bonasera: Și atunci, crede-mă, s-ar fi temut de dumneata.

Bonasera își plecă fruntea, murmurând cu glas gâtuit:

— Fiți prietenul meu. Accept.

Don Corleone își puse o mână pe umărul lui.

— Bine, zise el. Ți se va face dreptate. Într-o bună zi, care se prea poate să nu vină niciodată, am să-ți cer și eu ceva în schimb. Dar până atunci, consideră actul de dreptate un dar din partea soției mele, nașa fiicei dumitale.

După ce ușa se închise în urma antreprenorului copleșit de recunoștință, Don Corleone se întoarse către Hagen și spuse:

— Dă-i misiunea asta lui Clemenza și spune-i să se asigure că trimite oameni de încredere, care nu se lasă ademeniți de mirosul sângelui. La urma urmei, nu suntem asasini, indiferent ce e în capul acestui spălător de morți.

Observă că fiul lui cel mare se uita pe fereastră la petrecerea din grădină. Nici o șansă, își zise Don Corleone. Dacă mereu refuza să învețe, Santino nu va putea ajunge niciodată să conducă afacerile familiei și nici să fie un Don. Trebuia să găsească pe altcineva. Și încă repede. În definitiv, nici el nu era nemuritor.

Din grădină se ridică un cor de glasuri, care-i făcu pe toți trei să tresară. Sonny Corleone se lipi și mai mult de fereastră. Ceea ce văzu îl determină să pornească în grabă către ușă, zâmbind plin de încântare.

— E Johnny, a venit la nuntă, ce-ți spuneam eu?

Hagen se duse la fereastră.

— E chiar finul dumitale, i se adresă el lui Don Corleone. Să-l chem aici?

— Nu, răspunse Don. Lasă oaspeții să se bucure de prezența lui. Va veni la mine după aceea. Surâse către Hagen. Vezi? E un fin de treabă.

Hagen simți un ghimpe de gelozie.

— Au trecut doi ani, răspunse el cu răceală. Probabil că iar e la ananghie și vrea să-ți ceară ajutorul.

— Și la cine ai vrea să apeleze, dacă nu la nașul lui? replică Don Corleone.

Prima care-l văzuse pe Johnny Fontane intrând în grădină fusese Connie Corleone. Uitând că era mireasă, începu să strige „Johnnyyyyyy!” și-i sări în brațe. El o strânse cu putere la piept și o sărută pe gură, continuând s-o înlănțuie cu brațul în timp ce alți oaspeți se înghesuiau să-l salute. Toți îi erau vechi prieteni, cu care copilărise în West Side. Apoi Connie îl trase către proaspătul ei soț. Johnny remarcă amuzat că tânărul cel blond părea cam indispus fiindcă nu mai era vedeta zilei. Luându-și aerul cel mai fermecător din lume, strânse mâna mirelui și închină un pahar de vin în cinstea lui.

De pe podiumul orchestrei se auzi o voce cunoscută:

— Ce-ai zice să ne cânți ceva, Johnny? Ridică privirea și-l văzu pe Nino Valenti zâmbind în direcția lui. Johnny Fontane se cocoță pe podium și-l strânse în brațe pe Nino. Fuseseră nedespărțiți, cântaseră împreună, ieșiseră cu fete, până când Johnny începuse să devină celebru și să cânte la radio.

Când plecase la Hollywood să joace în filme, Johnny îi telefonase lui Nino de mai multe ori, ca să mai schimbe o vorbă, și-i făgăduise că-i va aranja să dea probă la un club. Însă nu-și respectase promisiunea. Văzându-l pe Nino, cu zâmbetul lui vesel și ironic, ușor amețit de băutură, simți cum i se redeșteaptă afecțiunea de odinioară.

Nino începu să ciupească corzile mandolinei. Johnny Fontane își puse mâna pe umărul lui Nino.

— Un cântec pentru mireasă, anunță el și, bătând ritmul cu piciorul, începu să intoneze cuvintele obscene ale unui cântec de dragoste sicilian.

În timp ce el cânta, Nino își mișca sugestiv trupul. Mireasa se îmbujora de mândrie, mulțimea oaspeților își exprima prin strigăte entuziasmul. Încă înainte de a se termina cântecul, toți băteau din picioare, cântând cât îi ținea gura versul subtil și echivoc cu care se încheia fiecare strofa. La sfârșit, izbucniră în aplauze nepotolite, iar Johnny își drese glasul, pregătindu-se de alt cântec.

Toți erau mândri de el. Era unul de ai lor și devenise cântăreț renumit, o vedetă de cinema care se culca cu cele mai râvnite femei din întreaga lume. Și totuși, arătase respectul cuvenit față de Naș, parcurgând patru mii cinci sute de kilometri ca să participe la nuntă. Nutrea aceleași sentimente față de vechii săi prieteni, cum era Nino Valenti. Mulți dintre ei îi văzuseră cântând pe Johnny și pe Nino la vremea când erau doar niște băiețandri, dar nimeni nu-și închipuia că, atunci când va fi mare, Johnny Fontane va înrobi inimile a cincizeci de milioane de femei.

Johnny Fontane se aplecă și o săltă pe Connie pe podium, așezând-o între el și Nino. Amândoi se lăsară pe vine, față în față. Nino ciupi corzile mandolinei, scoțând câteva sunete stridente. Era un vechi obicei al lor: simulau lupta și seducția, folosindu-și vocile în chip de săbii și cântând pe rând câte o strofa. Cu o politețe discretă, Johnny îl lăsă pe Nino să se audă mai tare decât el, apoi să-i ia mireasa pe care o ținea de braț și să se avânte victorios în ultima strofă, el însuși cântând tot mai pierdut. Când terminară, toți invitații la nuntă izbucniră în ovații și aplauze, iar cei trei tineri se îmbrățișară. Oaspeții îi rugară insistent să mai cânte ceva.

Numai Don Corleone, care stătea în picioare la intrarea din colțul casei, ghicise că ceva nu era în regulă. Vesel și, aparent, bine dispus, grijuliu să nu-și jignească invitații, strigă:

— Finul meu a venit cale de patru mii cinci sute de kilometri să ne onoreze cu prezența, și nimeni nu se gândește să-i ofere ceva să-și umezească gâtul?

În aceeași clipă, o duzină de pahare pline cu vin se întinseră spre Johnny Fontane. El sorbi câte o înghițitură din fiecare și se grăbi să-și îmbrățișeze Nașul. Totodată, îi șopti ceva la ureche. Don Corleone îl pofti înăuntru.

Când Johnny intră în birou. Tom Hagen îi întinse mâna. Johnny i-o strânse, spunând: „Ce mai faci, Tom?”, dar fără farmecul lui obișnuit, fără căldura și sinceritatea de care dădea dovadă în relațiile cu oamenii. Hagen se simți puțin ofensat de răceala lui Johnny, totuși decise să n-o pună la inimă. Era una din reacțiile pe care le stârnea fiindcă era mâna de fier a lui Don.

Johnny Fontane i se adresă lui Don:

— Când am primit invitația la nuntă, mi-am spus: „Nașul nu mai este supărat pe mine”. După divorț ți-am telefonat de cinci ori, dar Tom mi-a spus de fiecare dată că ești plecat sau că ai treabă, drept care mi-am închipuit că te-ai supărat.

Don Corleone umplu paharele turnând din sticla galbenă de Strega.

— Am dat totul uitării. Ei bine, ce pot face totuși pentru tine? Nu ești prea celebru, prea bogat, ca să-ți mai fiu eu de folos?

Johnny înghiți lichidul galben și arzător, întinzând paharul ca să-i fie umplut din nou. Vorbi, încercând să păstreze un aer degajat.

— Nu sunt bogat, Nașule. Mă duc la vale. Ai avut dreptate. N-ar fi trebuit niciodată să-mi las nevasta și copiii pentru târfa aceea cu care m-am însurat. Nu-ți port pică fiindcă te-ai supărat pe mine.

Don ridică din umeri.

— Mi-am făcut griji pentru tine, doar ești finul meu. Atâta tot.

Johnny începu să se plimbe prin încăpere.

— Eram nebun după cățeaua aceea. Cea mai mare vedetă de la Hollywood. Arată ca un înger. Și știi cum procedează după ce turnează un film? Dacă machiorul și-a făcut bine meseria, se culcă cu el. Dacă un cameraman a făcut-o să arate trăsnet, îl ia în cabina ei și-l lasă s-o reguleze. Așa face cu oricine. Își folosește trupul la fel cum folosesc eu mărunțișul din buzunar pentru bacșiș. O târfă pe care n-o satură nici dracu'.

Don Corleone îl întrerupse scurt:

— Ce-ți face familia?

Johnny suspină:

— Am avut grijă de ei. După divorț le-am dat lui Ginny și copiilor mai mult decât s-a stabilit prin tribunal. Mă duc să-i văd în fiecare săptămână. Mi-e dor de ei. Uneori am impresia că-mi pierd mințile. Sorbi încă o înghițitură din pahar. Acum nevastă-mea de-a doua râde de mine. Nu înțelege de ce sunt gelos. Îmi spune că sunt un țărănoi de modă veche, își bate joc de cântecele mele. Înainte de a porni încoace, i-am tras o mamă de bătaie, dar nu peste față, pentru că tocmai face un film. Am înghiontit-o, am lovit-o peste brațe și peste picioare, ca pe un copil, iar ea a continuat să râdă de mine. Își aprinse o țigară. Așa că în momentul de față, Nasule, nu prea am de ce trăi. N-am mare chef de viață.

— Astea-s necazuri în care nu te pot ajuta, răspunse simplu Don

Corleone. Tăcu, apoi îl întrebă: Ce s-a întâmplat cu vocea ta?

Tot farmecul și siguranța de sine, precum și aerul autoironic al lui Johnny Fontane, se topiră într-o clipă. Răspunse aproape cu lacrimi în glas:

— Nașule, nu mai pot să cânt, s-a întâmplat ceva cu gâtul meu, nici doctorii nu știu ce anume. Hagen și Don îl priviră surprinși. Johnny fusese întotdeauna un om stăpân pe el. Fontane continuă: Cele două filme ale mele mi-au adus o mulțime de bani. Eram mare vedetă. Acum mi-au făcut vânt. Șeful de platou nu m-a înghițit niciodată, pentru îndrăzneala mea, iar acum își ia revanșa.

Don Corleone se opri în fața finului său și-l întrebă cu un aer mohorât:

— De ce nu te înghite omul acela?

— Îmi cântam cântecele pe la organizații liberale, adică tocmai ce nu-ți plăcea dumitale să fac. Ei bine, nici lui Jack Woltz nu i-a plăcut. M-a acuzat că-s comunist, dar nimeni nu l-a luat în serios. Pe urmă i-am suflat o tipă pe care pusese și el ochii. O aventură de o noapte, ea a fost cea care s-a ținut de mine. Ce dracu' era să fac? Acum, curva de nevastă-mea de-a doua mă dă afară. Ginny și copiii nu vor să mă mai primească decât dacă mă întorc la ei în patru labe, și pe deasupra nu pot să mai cânt. Ce dracu' mă fac, Nașule?

Chipul lui Don Corleone era încremenit ca o mască, lipsit de orice urmă de compătimire.

— Pentru început, ai putea să te comporți ca un bărbat, zise el disprețuitor. Brusc, obrazul i se schimonosi de mânie. CA UN BĂRBAT! strigă el. Se aplecă peste birou și-l apucă de păr pe Johnny, într-o pornire de afecțiune disperată. Pentru numele lui Dumnezeu, e oare cu putință să fi petrecut atât timp în preajma *mea* și să nu fii în stare de mai mult? Un *finocchio* de Hollywood, care bocește și cerșește îndurare? Care jelește ca o muiere… „Ce-am să mă fac? Ah, ce-am să mă fac?”

Imitația lui Don Corleone era atât de extraordinară, atât de neașteptată, încât Hagen și Johnny izbucniră în râs. Don Corleone era încântat. Se gândi o clipă cât de mult își iubea finul. Cum ar fi reacționat cei trei fii ai lui la o astfel de săpunealî? Santino s-ar fi îmbufnat și ar fi rămas țâfnos câteva săptămâni după aceea. Fredo ar fi intrat în pământ. Michael i-ar fi adresat un surâs distant și ar fi plecat de acasă, fără să mai dea pe acolo luni întregi. Dar Johnny, oh, ce băiat nemaipomenit! Zâmbea, își aduna forțele, înțelegând deja intențiile Nașului.

— Ai furat femeia șefului tău, reluă Don Corleone, un om mai puternic decât tine, iar acum te plângi că nu vrea să te ajute. Ce tâmpenie! Ți-ai părăsit familia, ți-ai lipsit fetele de tată, ca să te însori cu o târfă, și te plângi că nu te primesc cu brațele deschise. Pe curvă n-o plesnești peste obraz, fiindcă joacă într-un film, și te mai miri că râde de tine. Ai trăit ca un dobitoc și ca un dobitoc ai să sfârșești. Don Corleone tăcu, apoi întrebă cu glas

potolit: De data asta, accepți să-mi urmezi sfatul?

Johnny Fontane ridică din umeri.

— Nu mă pot căsători din nou cu Ginny, nu așa cum vrea ea. Eu trebuie să joc jocuri de noroc, să beau, să ies cu băieții. Femei frumoase aleargă după mine, și nu le-am putut rezista niciodată. Iar când mă întorceam la Ginny, mă simțeam ca un rahat. Iisuse, nu mai pot trece încă o dată prin toată porcăria asta!

Rareori se întâmpla ca Don Corleone să-și arate exasperarea:

— Nu ți-am spus să te însori din nou. Fă ce poftești. E bine că vrei să-ți îndeplinești datoria de tată față de copiii tăi. Un bărbat care nu-i tată nu poate fi niciodată un bărbat adevărat. Numai că trebuie s-o faci pe mama lor să te accepte. Cine zice că nu-i poți vedea în fiecare zi? Cine zice că nu poți trăi în aceeași casă cu ei? Cine zice că nu-ți poți trăi viața exact așa cum vrei tu s-o trăiești?

Johnny Fontane începu să râdă.

— Nașule, nu toate femeile sunt ca nevestele bătrâne din Italia. Ginny n-o să admită așa ceva.

Don începu din nou să-l ia peste picior.

— Pentru că te-ai purtat ca un *finocchio.* I-ai dat *mai mult* decât s-a fixat la tribunal. Pe cealaltă n-ai pocnit-o peste față pentru că turna un film. Lași femeile să-ți dicteze ce să faci, or ele nu sunt în măsură să judece pe lumea asta, deși cu siguranță că vor merge drept în ceruri, în timp ce noi, bărbații, vom arde în flăcările iadului. Te-am urmărit în toți acești ani. Tonul lui deveni sincer. Mi-ai fost un fin bun, mi-ai arătat respectul cuvenit. Dar cum rămâne cu ceilalți vechi prieteni ai tăi? Un an umbli cu cineva, anul viitor cu altcineva. Italianul acela tânăr, care era atât de simpatic în filme, n-a avut noroc, iar tu nu l-ai mai revăzut, pentru că erai de acum celebru. Pe urmă, cum rămâne cu și mai vechiul tău prieten, care ți-a fost coleg de școală și cu care ai cântat? Nino. S-a apucat de băutură ca să-și înece amarul, însă nu se plânge niciodată. Muncește din greu, conduce camionul încărcat cu pietriș, iar la sfârșit de săptămână cântă pentru câțiva dolari. Niciodată nu spune un cuvânt de rău despre tine. Nu l-ai putea ajuta puțin? De ce nu? Doar cântă bine.

Johnny Fontane răspunse pe un ton răbdător în care se ghicea o urmă de plictiseală.

— Nașule, nu e destul de talentat. Cântă bine, însă nu-i extraordinar.

Don Corleone își coborî pleoapele, aproape închizând ochii, apoi zise:

— Ei bine, finule, în clipa de față nici tu nu ești destul de talentat. Să-ți găsesc o slujbă pe o basculantă cu pietriș, așa ca Nino? Johnny nu răspunse, iar Don continuă: Prietenia înseamnă totul. Prietenia înseamnă mai mult decât talentul. Mai mult decât guvernul. Prietenia e aproape ca familia. Să nu uiți asta niciodată. Dacă te-ai fi înconjurat de prieteni, n-ai fi fost nevoit să-

mi ceri mie ajutorul. Și-acum, ia spune, de ce nu poți să cânți? În grădină ai cântat bine. La fel de bine ca Nino.

Hagen și Johnny zâmbiră auzind acea subtilă înțepătură. Era rândul lui Johnny să vorbească pe un ton atoateștiutor.

— Vocea mea nu mai are rezistență. Cânt unul sau două cântece, după care nu mai pot cânta ore sau zile întregi. Nu fac față la repetiții și reluări. Obosesc repede, e un fel de boală.

— Vasăzică, ai belele cu femeile. Glasul ți-e bolnav. Acum spune-mi care-i necazul cu acest ***pezzonovante***[4] de la Hollywood, care nu te lasă să lucrezi?

Don trecuse la afaceri.

— E mai mare decât *pezzonovanti* ai dumitale, răspunse Johnny. Studioul e proprietatea lui. El îl consiliază până și pe președinte în legătură cu propaganda cinematografică de război. Cu numai o lună în urmă a cumpărat drepturile de ecranizare pentru cel mai bun roman al anului. Un bestseller. Iar personajul principal e un tip în genul meu. Nici măcar n-ar fi nevoie să fac actorie, n-ar trebui decât să fiu eu însumi. N-ar trebui nici măcar să cânt. Aș putea câștiga chiar Premiul Academiei. Toată lumea știe că rolul îmi vine mănușă și că aș redeveni vedetă. În calitate de actor. Dar nemernicul de Jack Woltz se răzbună pe mine și nu vrea să-mi dea rolul. M-am oferit să-l fac pe degeaba sau pentru un preț simbolic, dar m-a refuzat și așa. Mi-a trimis vorbă că dacă vin și-l pup în fund în bufetul studioului, atunci poate se mai gândește la propunerea mea.

Don Corleone își flutură mâna, alungând această tâmpenie sentimentală, între oameni rezonabili, problemele de afaceri se rezolvă întotdeauna. Își bătu finul pe umăr.

— Ești deprimat. Îți închipui că nimănui nu-i pasă de tine. Ai slăbit cumplit. Bei mult, așa-i? N-ai somn și iei somnifere? Clătină din cap dezaprobator. Ei bine, vreau să te supui poruncii mele, continuă Don. Vreau să rămâi în casa mea timp de o lună. Să mănânci bine, să te odihnești și să dormi. Vreau să-mi ții de urât, îmi face plăcere compania ta. Poate așa mai afli câte ceva despre lume de la Nașul tău, care te-ar putea ajuta chiar și în mărețul Hollywood. Dar fără cântec, fără băutură și fără femei. La sfârșitul lunii te poți întoarce la Hollywood și la acel *pezzonovante.* Grangurul tău o să-ți dea rolul pe care îl dorești. Ne-am înțeles?

Lui Johnny Fontane nu-i prea venea să creadă că Don avea asemenea putere. Dar Nașul lui nu făcuse niciodată o promisiune pe care să n-o fi respectat.

— Tipul e prieten cu Edgar Hoover, zise Johnny. Nu poți nici măcar să ridici glasul la el.

---

[4] Mahăr, grangur. (it.)

— E om de afaceri, replică sec Don. Am să-i fac o ofertă pe care n-o s-o poată refuza.

— E prea târziu, insistă Johnny. Toate contractele au fost semnate, peste o săptămână încep filmările. E absolut imposibil.

— Hai, du-te înapoi la petrecere, îl îndemnă Don Corleone. Te așteaptă prietenii. Lasă totul în seama mea.

Îl împinse pe Johnny Fontane afară din birou.

Hagen ședea la birou, făcând niște însemnări. Don scoase un oftat și întrebă:

— Mai e și altceva?

— Sollozzo nu mai poate fi amânat. Va trebui să-l vezi săptămâna asta.

Hagen aștepta cu stiloul încremenit în aer, deasupra calendarului.

Don ridică din umeri.

— Acum, că s-a terminat nunta, fixează tu data oricând dorești.

Răspunsul îi dădu a înțelege lui Hagen două lucruri. Cel mai important, că răspunsul dat lui Sollozzo va fi negativ. Al doilea, că, din moment ce nu dăduse acest răspuns înainte de nunta fiicei sale, Don Corleone se aștepta la necazuri.

— Să-i spun lui Clemenza să aducă niște oameni care să stea la noi? întrebă precaut Hagen.

— De ce? replică iritat Don. N-am dat răspunsul înainte de nuntă, pentru că o zi importantă ca aceasta nu trebuie umbrită în nici un fel. În plus, am vrut să aflu dinainte despre ce anume dorește să vorbim. Acum știm. Ceea ce ne va propune el e o *infamita.*

— Deci ai de gând să-l refuzi? întrebă Hagen. Cum Don încuviință din cap, Hagen adăugă: Cred că ar trebui să discutăm cu toții – adică toată familia – înainte să-i dai un răspuns.

Don zâmbi:

— Așa zici tu? Bine, atunci vom discuta. Dar când te întorci din California. Vreau ca mâine să zbori cu avionul până acolo și să aranjezi problema lui Johnny. Caută-l pe acel *pezzonovante* din cinematografie. Spune-i lui Sollozzo că ne vom întâlni la înapoierea ta din California. Altceva?

— Au sunat de la spital, răspunse Hagen pe un ton oficial. *Consigliori* Abbandando e pe moarte, nu mai apucă ziua de mâine. Familia lui a fost chemată, să fie acolo în orice moment.

În cursul ultimului an, Hagen preluase postul lui *Consigliori*, după ce cancerul îl țintuise pe Genco Abbandando pe patul de spital. Acum se aștepta să-l audă pe Don Corleone spunând că postul rămânea al lui. Șansele îi erau potrivnice. O poziție atât de înaltă era dată prin tradiție numai cuiva născut din doi părinți italieni. Deja apăruseră probleme legate de îndeplinirea temporară a acestor îndatoriri. În plus, avea numai treizeci și cinci de ani și

se presupunea că nu era suficient de vârstnic ca să fi căpătat experiența și șiretenia necesară unui bun *Consigliori.*

Dar Don nu-i oferi nici un fel de încurajare. În schimb îl întrebă:

— Când pleacă fiică-mea împreună cu mirele?

Hagen își privi ceasul de mână.

— Peste câteva minute vor tăia tortul de nuntă, iar după încă o jumătate de oră e plecarea. Faptul îi aminti de altceva: Proaspătul dumitale ginere. Lui îi oferim vreo însărcinare importantă în cadrul Familiei?

Rămase surprins de vehemența cu care îi răspunse Don.

— Niciodată. Izbi în birou cu podul palmei. Niciodată! Dă-i ceva ca să-și câștige pâinea. O pâine bună. Dar să nu afle niciodată despre afacerile Familiei. Spune-le și celorlalți, Sonny, Fredo, Clemenza. Don făcu o pauză. Anunță-i pe fiii mei, pe toți trei, că mă vor însoți la spital, să-l vizităm pe bietul Genco. Vreau să-i aducă ultimul omagiu. Spune-i lui Freddie să ia limuzina și întreabă-l pe Johnny dacă vrea să vină cu mine, mi-ar face o mare favoare. Observă că Hagen îl privea întrebător. Tu pleci diseară în California. Nu vei avea răgaz să mergi să-l vezi pe Genco. Dar nu pleca până nu mă întorc de la spital să stăm de vorbă. Ai înțeles?

— Am înțeles, încuviință Hagen. Pentru ce oră să pregătească Fred mașina?

— După ce pleacă invitații, răspunse Don Corleone. Genco mă va aștepta.

— A telefonat senatorul, îl înștiință Hagen. Și-a cerut scuze că n-a putut veni personal și a adăugat că-l vei înțelege. Probabil că se referea la cei doi agenți FBI de peste drum, care notează numerele mașinilor. Și-a trimis însă darul printr-un curier special.

Don încuviință din cap. Nu găsi de cuviință să precizeze că el însuși îl avertizase pe senator să nu vină.

— A trimis un dar frumos?

Hagen schiță un gest de aprobare plină de respect, ciudat de italienesc pentru fizionomia lui germano-irlandeză.

— Argint vechi, foarte valoros. Copiii îl pot vinde cu cel puțin o mie de dolari. Senatorul a pierdut o groază de timp ca să aleagă cadoul cel mai potrivit. Pentru astfel de oameni, asta contează mai mult decât prețul.

Don Corleone nu-și ascunse satisfacția că o persoană atât de importantă ca senatorul îi dăduse o asemenea dovadă de respect. Senatorul, la fel ca Luca Brasi, era unul dintre pilonii edificiului de putere al lui Don, iar prin darul trimis, și el își reînnoise jurământul de credință.

Când Johnny Fontane își făcu apariția în grădină, Kay Adams îl recunoscu dintr-o privire. Era sincer surprinsă.

— Nu mi-ai spus niciodată că ai tăi îl cunosc pe Johnny Fontane, zise

ea. Acum chiar că sunt hotărâtă să mă mărit cu tine.

— Vrei să ți-l prezint? o întrebă Michael.

— Nu acum, răspunse Kay. Oftă. Am fost îndrăgostită de el trei ani la rând. Veneam la New York ori de câte ori cânta la Capitol și țipam de bucurie cât mă ținea gura. Era nemaipomenit.

— Atunci lăsăm pe mai târziu, se învoi Michael.

După ce Johnny termină de cântat și dispăru în casă împreună cu Don Corleone, Kay se întoarse către Michael cu un surâs ironic:

— Să nu-mi spui că o mare vedetă de cinema ca Johnny Fontane e nevoit să apeleze la tatăl tău!

— E finul tatei, răspunse Michael. Și de n-ar fi fost tata, poate că Johnny nu era astăzi o mare stea de cinema.

Kay Adams râse încântată.

— Pare să fie altă poveste interesantă.

Michael clătină din cap.

— Pe asta nu pot să ți-o istorisesc, o preveni el.

— Ai încredere în mine, îl îndemnă ea.

El îi făcu pe plac. Îi relată totul fără umor. Fără mândrie. Fără nici o altă explicație decât că în urmă cu opt ani tatăl lui fusese o fire mai impetuoasă și cum era vorba de finul lui, Don considerase problema lui Johnny o chestiune de onoare personală.

Povestea nu era lungă. În urmă cu opt ani, Johnny Fontane avusese un succes fantastic cântând cu o orchestră de dansuri populare. Devenise una dintre principalele atracții ale posturilor de radio. Din păcate, șeful orchestrei, o bine-cunoscută personalitate din lumea spectacolului, pe nume Les Halley, încheiase cu Johnny un contract exclusiv pe o perioadă de cinci ani. Era o practică frecventă în domeniu. Așadar, Les îl putea *împrumuta* pe Johnny, însușindu-și cea mai mare parte din încasări.

Don Corleone se implicase personal în negocieri. Îi oferise lui Les Halley douăzeci de mii de dolari ca să rezilieze contractul exclusiv cu Johnny. Halley se oferise să ia numai cincizeci la sută din câștigurile lui Johnny. Amuzat, Don Corleone scăzuse oferta de la douăzeci la zece mii de dolari. Cu siguranță însă că șeful de orchestră nu prea cunoștea mersul lucrurilor în afara meseriei atât de dragi inimii lui, ca atare nu sesizase semnificația ofertei reduse la jumătate. Refuzase și de această dată.

În ziua următoare, Don Corleone se dusese la el în persoană. Îl însoțeau doi buni prieteni, Genco Abbandando, care-i era *Consigliori,* și Luca Brasi. Fără alți martori, Don Corleone îl convinsese pe Les Halley să semneze un act prin care acesta ceda toate drepturile asupra serviciilor prestate de Johnny Fontane, în schimbul unui cec de zece mii de dolari. Don Corleone obținuse semnătura lipind un pistol de fruntea șefului de orchestră și

asigurându-l cu toată seriozitatea că peste exact un minut trebuia să aibă pe hârtie ori semnătura lui, ori creierii. Les Halley semnase. Don Corleone își vârâse pistolul în buzunar și-i înmânase cecul.

Restul ținea de domeniul istoriei. Johnny Fontane ajunsese cea mai renumită vedetă a cântecului din întreaga țară. La Hollywood făcuse filme muzicale din care studioul respectiv câștigase o avere. Discurile lui aduceau milioane de dolari. Pe urmă divorțase de soție, iubita lui din copilărie, și-și abandonase cei doi copii ca să se însoare cu cea mai superbă actriță blondă din lumea cinematografiei. Curând însă aflase că ea era o „târfă". Atunci se apucase de băut, de jocuri de noroc, umbla după fuste. Își pierduse vocea. Discurile nu se mai vindeau. Studioul nu-i reînnoise contractul. Așa că acum se întorsese la Nașul său.

— Ești sigur că nu ești gelos pe tatăl tău? îl întrebă gânditoare Kay. Tot ce mi-ai povestit până acum despre el arată că își ajută semenii. Trebuie să aibă un suflet bun. Zâmbi cu subînțeles. Bineînțeles, metodele lui nu sunt tocmai ortodoxe.

Michael oftă:

— Probabil că așa lasă impresia, dar să-ți spun un lucru. Ai auzit de exploratorii arctici care-și lasă depozite de alimente răspândite pe tot traseul până la Polul Nord? Pentru orice eventualitate. Așa și cu favorurile tatei. Într-o bună zi va trece pe la casa fiecăruia, și ei ar face bine să-și achite datoriile.

Aproape se înserase când tortul de nuntă fu adus, admirat și devorat. Copt special de Nazorine, fusese decorat artistic cu scoici de cremă atât de delicioase, încât mireasa le culese pofticioasă de pe tort, după care se făcu nevăzută împreună cu mirele cel blond, pornind în voiajul de nuntă. Don grăbi în mod politicos plecarea oaspeților, remarcând cu acest prilej că dispăruse și limuzina neagră cu agenții FBI.

În cele din urmă, singura mașină rămasă pe alee era Cadillacul lung și negru, cu Freddie la volan. Don se așeză pe locul din față, cu mișcări agile. Pentru vârsta și corpolența sa. Sonny, Michael și Johnny Fontane se instalară pe bancheta din spate. Don Corleone i se adresă lui Michael:

— Prietena ta se poate întoarce în oraș și singură?

Michael încuviință din cap.

— Tom m-a asigurat că se ocupă el.

Don Corleone încuviință în tăcere, satisfăcut de eficiența lui Hagen.

Cum benzina continua să fie rațională, pe autostrada spre Manhattan traficul nu era prea dens. În mai puțin de un ceas, Cadillacul intră pe strada unde se afla French Hospital. Pe parcursul călătoriei Don Corleone îl întrebă pe mezin dacă mergea bine cu școala. Michael încuviință din cap. Atunci Sonny, care ședea pe bancheta din spate, îl întrebă pe tatăl său:

— Johnny zice că ai de gând să-i rezolvi problema de la Hollywood. Vrei să mă duc eu acolo să aranjez lucrurile?

Don Corleone răspunse scurt:

— Se duce Tom, chiar în astă-seară. Nu va avea nevoie de ajutor, e o chestiune simplă.

Sonny Corleone râse.

— Johnny crede că n-ai să reușești, de asta m-am gândit că poate vrei să mă duc eu.

Don Corleone întoarse capul.

— De ce te îndoiești de mine? îl întrebă el pe Johnny Fontane. S-a întâmplat vreodată ca Nașul tău să nu-și țină făgăduiala? M-am lăsat eu vreodată dus de nas?

Johnny își ceru iertare, stânjenit.

— Nașule, omul care conduce studioul e un *pezzonovante* calibrul 90. Nu-l poți înduplecа nici măcar cu bani. Are relații sus-puse. Și nu mă poate suferi. Pur și simplu, nu știu cum ai să procedezi.

Don îi răspunse amuzat și afectuos:

— Eu atâta îți spun: vei avea rolul. Îl înghionti pe Michael cu cotul în coastă. Doar n-o să-l dezamăgim pe finul nostru, așa-i, Michael?

Michael, care nu se îndoia niciodată de vorbele tatălui său, clătină din cap.

În timp ce se îndreptau către intrarea spitalului, Don Corleone puse o mână pe brațul lui Michael, lăsându-i pe ceilalți doi fii s-o ia înainte.

— După ce termini colegiul, vino să stai de vorbă cu mine, zise Don. Am niște planuri care o să-ți convină. Michael nu răspunse. Don Corleone gemu exasperat: Te cunosc bine. N-am să-ți cer să faci nimic cu care nu ești de acord. E vorba de ceva deosebit. Urmează-ți drumul tău, în definitiv, ești bărbat în toată firea. Dar vino la mine, cum face orice fiu atunci când își termină studiile.

Familia lui Genco Abbandando, soția și cele trei fiice îmbrăcate în negru, stătea laolaltă, ca un stol de ciori dolofane, pe podeaua albă de faianță a coridorului spitalului. Văzându-l pe Don Corleone, care tocmai ieșea din ascensor, părură că-și iau zborul de pe dalele albe, repezindu-se spre el să caute ocrotire. Mama, planturoasă și impunătoare în negru, fiicele, grase și urâte. Doamna Abbandando sărută cu vârful buzelor obrazul lui Don, suspinând și văicărindu-se:

— Oh, ești un adevărat sfânt, vii aici chiar în ziua nunții fiicei dumitale!

Don Corleone n-o lăsă să-i mulțumească.

— Oare nu datorez respect unui atât de vechi prieten, care a fost mâna mea dreaptă timp de douăzeci de ani?

Își dădu seama imediat că viitoarea văduvă încă nu înțelesese că soțul ei avea să moară chiar în noaptea aceea. Genco Abbandando zăcuse în spital de aproape un an, măcinat de cancer, iar soția lui ajunsese să considere acea

boală fatală aproape ca pe o parte a vieții ei de fiecare zi. În seara aceea bolnavul suferise doar o nouă criză. Femeia continuă să sporovăiască:

— Du-te să-l vezi pe sărmanul meu soț, îl îndemnă ea. Mereu întreabă de dumneata. Bietul de el, a vrut să vină la nuntă, să-ți prezinte omagiile lui, însă medicul nu i-a dat voie. Pe urmă a spus că vei veni să-l vezi în această zi mare pentru dumneata, dar eu n-am crezut că e cu putință. Ah, bărbații înțeleg prietenia cu totul altfel decât noi, femeile. Hai, intră, ai să-i faci o mare bucurie.

Din rezerva lui Genco Abbandando ieșiră o asistentă și un doctor. Doctorul era un bărbat tânăr, cu o figură gravă și cu aerul cuiva născut ca să comande – cu alte cuvinte, un om care toată viața fusese putred de bogat. Una dintre fete îl întrebă timid:

— Doctore Kennedy, acum putem intra să-l vedem?

Doctorul Kennedy cercetă exasperat grupul numeros din fața lui. Oare oamenii aceștia nu pricepeau că bolnavul dinăuntru trăgea să moară, și încă în dureri atroce? Ar fi fost cu mult mai bine să-l lase să-și dea sufletul în pace.

— Strict familia, răspunse el cu politețe desăvârșită.

Rămase surprins când soția și fiicele se întoarseră spre bărbatul scund și greoi, îmbrăcat într-un smoching cam șleampăt, ca și cum l-ar fi așteptat să ia o hotărâre.

Omul cel corpolent vorbi. În glasul lui abia dacă se ghicea o umbră de accent italian.

— Stimate domnule doctor, începu Don Corleone, e adevărat că e pe moarte?

— Da, răspunse doctorul Kennedy.

— Atunci dumneavoastră v-ați încheiat misiunea, reluă Don Corleone. De acum preluăm noi povara. Noi îi vom alina ultimele clipe. Noi îi vom închide ochii. Îl vom îngropa și vom plânge la înmormântarea lui, apoi vom avea grijă de soția și de fiicele lui.

Auzindu-l cum vorbea fără ocolișuri, silind-o să înțeleagă, doamna Abbandando începu să plângă.

Doctorul Kennedy ridică din umeri. Nu aveai cum să le explici acestor țărănoi. Totodată, recunoștea cât adevăr era în cuvintele crude ale acelui om. Rolul său se încheiase. Cu aceeași politețe fără cusur, spuse:

— Vă rog așteptați să vă cheme sora, mai are de dat unele îngrijiri pacientului.

Apoi se îndepărtă pe coridor, cu poalele halatului fluturând în urma sa.

Asistenta intră din nou în rezervă, iar cei de afară începură să aștepte, într-un târziu sora ieși, ținându-le ușa ca să intre.

— Aiurează din pricina febrei și a durerii, le șopti ea. Încercați să nu-l

agitați. Nu puteți rămâne decât câteva minute, cu excepția soției.

În clipa în care Johnny Fontane trecu pe lângă ea, îl recunoscu și făcu ochii mari. Tânărul îi adresă un surâs vag, iar ea îl fixă cu o privire în care se citea o invitație clară. El reținu ideea pentru mai târziu, apoi îi urmă pe ceilalți în rezerva unde zăcea bolnavul.

Genco Abbandando lupta de mult cu moartea, iar acum, înfrânt, zăcea sleit de puteri pe patul înălțat. Nu mai era decât piele și os, iar părul, odinioară negru și des, atârna acum în șuvițe răzlețe și respingătoare. Don Corleone i se adresă pe un ton încurajator:

— Genco, iubitul meu prieten, i-am adus pe fiii mei ca să-ți prezinte omagiile lor. Uite, a venit și Johnny, tocmai de la Hollywood.

Muribundul își ridică ochii toropiți de febră, privind cu recunoștință către Don. Îi lăsă pe tineri să-i strângă mâna uscată între degetele lor viguroase. Soția și fetele se înșirară pe o latură a patului, sărutându-l pe obraz și prinzându-l pe rând de cealaltă mână.

Don strânse mâna vechiului său prieten și vorbi cu glas mângâietor:

— Grăbește-te să te înzdrăvenești și vom face împreună o călătorie în Italia, în sat la noi. O să jucăm *boccie* în fața cârciumii, așa cum au făcut și tații noștri.

Muribundul clătină din cap. Făcu semn tinerilor și familiei să se dea deoparte și cu cealaltă mână numai piele și os se agăță de Don. Încercă să vorbească. Don își plecă urechea, apoi se așeză pe scaunul de lângă pat. Genco Abbandando bâiguia ceva despre copilăria lor. Pe urmă în ochii lui negri ca tăciunele se aprinse un licăr de șiretenie. Șopti ceva. Don se aplecă și mai mult spre el. Cei prezenți în salon rămaseră uimiți să-l vadă clătinând din cap, cu lacrimile șiroind pe obraz. Glasul tremurat deveni mai puternic, umplând încăperea. Cu o strădanie cumplită, supraomenească, Abbandando își înălță capul de pe pernă, privind fără să vadă, și-și aținti un deget scheletic către Don.

— Nașule, Nașule, strigă el în neant, te implor, salvează-mă de moarte. Carnea mă arde și mi se desprinde de pe oase, simt viermii cum îmi rod creierul. Nașule, vindecă-mă, dumneata ai puterea asta, usucă lacrimile sărmanei mele soții. În copilărie ne jucam amândoi la Corleone, iar acum mă lași să mor, când mi-e teamă să n-ajung în iad pentru păcatele mele? Don nu scotea o vorbă. E ziua nunții fiicei tale, continuă Abbandando. Nu mă poți refuza.

Atunci Don rosti grav și răspicat, menit să răzbată dincolo de delirul blasfemiei:

— Bătrânul meu prieten, eu nu am astfel de puteri. De le-aș avea, crede-mă că aș fi mai îndurător decât Dumnezeu. Dar să nu te temi de moarte și să nu te temi de iad. În fiecare seară și în fiecare dimineață mă voi ruga pentru odihna sufletului tău. Soția și fiicele tale se vor ruga și ele. Cum

să te pedepsească Dumnezeu, când ne rugăm atâția să aibă îndurare?

Chipul supt căpătă o expresie vicleană, aproape obscenă. Abbandando întrebă:

— Atunci, e deja aranjat?

Când Don răspunse, glasul lui era rece și lipsit de alinare:

— Nu huli. Resemnează-te.

Abbandando se prăbuși la loc pe pernă. Scânteia de speranță din ochii lui se stinse. Asistenta se înapoie în salon și, pe un ton indiferent, începu să-i îndrume spre ieșire. Don se ridică, dar Abbandando întinse mâna.

— Nașule, murmură el, rămâi aici cu mine și ajută-mă să dau ochii cu moartea. Poate, dacă te va vedea cu mine, îi va fi teamă și mă va lăsa în pace. Sau poate ai să-i strecori o vorbă, ai să tragi niscaiva sfori, ce zici? Muribundul clipi șăgalnic, de parcă ar fi glumit cu Don, renunțând la tonul serios. La urma urmei, sunteți frați de sânge. Apoi, ca și cum s-ar fi temut să nu-l supere pe Don, îl apucă strâns de mână. Rămâi cu mine, lasă-mă să te țin de mână. O s-o tragem pe sfoară pe nemernica asta, cum i-am tras pe sfoară pe atâția alții. Nu mă trăda, Nașule.

Don făcu semn celorlalți să iasă din salon. Aceștia se supuseră. Atunci prinse degetele descărnate și ofilite ale lui Genco Abbandando în mâinile lui mari. Cu glas blând și mângâietor își încurajă prietenul, în timp ce așteptau împreună moartea. Ca și cum Don ar fi putut cu adevărat să smulgă viața lui Genco Abbandando din ghearele celui mai crunt și mai cumplit dușman al omului.

Pentru Connie Corleone ziua nunții se încheie cu bine. Carlo Rizzi își făcu datoria de mire cu pricepere și vigoare, stimulat de conținutul poșetei cu bani primiți în dar de mireasă, care însumau peste douăzeci de mii de dolari. Cu toate acestea, mireasa renunțase la feciorie mult mai ușor decât la plicuri. Pentru bani, Carlo fusese nevoit să-i învinețească un ochi.

Lucy Mancini aștepta acasă un telefon de la Sonny Corleone, convinsă că acesta avea să-i propună o întâlnire. În cele din urmă, îi telefonă ea și când îi răspunse un glas de femeie, puse receptorul în furcă. Nu știa că aproape toată lumea de la nuntă le remarcase absența în acea fatală jumătate de oră și că deja umbla vorba că Sonny Corleone găsise o altă victimă. Că „o regulase” chiar pe domnișoara de onoare a surorii sale.

Amerigo Bonasera avu un coșmar îngrozitor. În visul lui îl văzu pe Don Corleone, cu șapcă țuguiată, salopetă și mănuși groase, descărcând cadavre ciuruite de gloanțe în fața firmei sale de pompe funebre și strigând: „Nu uita, Amerigo, nu sufla o vorbă și îngroapă-le numaidecât!” Gemu în somn atât de tare și de prelung, încât nevastă-sa îl zgâlțâi ca să-l trezească.

— Halal bărbat! bombăni ea. N-are coșmaruri decât când merge la o nuntă!

Kay Adams se înapoie la hotelul ei din New York City, însoțită de Paulie

Gatto și Clemenza. Limuzina condusă de Gatto era luxoasă și încăpătoare. Clemenza ședea pe bancheta din spate, iar Kay fusese poftită pe locul din față, lângă șofer. Găsea că amândoi bărbații erau figuri extrem de pitorești. Vorba lor avea accentul de Brooklyn întâlnit prin filme, și amândoi o tratau cu politețe exagerată. Cât dură drumul, conversă și cu unul, și cu altul, descoperind cu surprindere că amândoi vorbeau despre Michael cu o afecțiune și un respect pornite din inimă. Michael o lăsase să creadă că era un intrus în universul tatălui său. Acum Clemenza o asigura cu glasul lui șuierat și gutural că „bătrânul” îl socotea pe Michael cel mai bun dintre toți fiii lui, cel care, cu siguranță, avea să moștenească afacerile Familiei.

— Ce fel de afaceri? întrebă Kay cât mai firesc cu putință.

Paulie Gatto îi aruncă o privire scurtă, răsucind volanul. Din spatele ei, Clemenza răspunse cu tonul cuiva luat prin surprindere:

— Cum, nu v-a spus Mike? Domnul Corleone e cel mai mare importator de ulei de măsline italian de pe tot cuprinsul Statelor Unite. Acum, că s-a sfârșit războiul, afacerea ar putea deveni extrem de prosperă. Va avea nevoie de un băiat isteț ca Mike.

La hotel, Clemenza insistă s-o însoțească până la recepție. Cum ea se împotrivea, el răspunse simplu:

— Șeful a ordonat să ne asigurăm că ajungeți cu bine acasă. Trebuie să mă supun.

După ce Kay luă cheia camerei, Clemenza o conduse până la lift și o așteptă să intre. Ea îi zâmbi și-i făcu semn cu mâna, uimită de surâsul lui sincer încântat. În orice caz, nu-l mai văzu întorcându-se la recepție și întrebând:

— Sub ce nume figurează în registru?

Recepționerul îl privi cu răceală. Clemenza împinse către el ghemotocul mic și verde pe care-l strângea în pumn și recepționerul îl luă fără zăbavă, spunând:

— Domnul și doamna Michael Corleone.

Când se înapoie la mașină, Paulie Gatto comentă:

— Drăguță tipă!

Clemenza scoase un mormăit.

— Mike o regulează ca la carte. Afară de cazul în care erau într-adevăr căsătoriți, își zise el. Vino să mă iei mâine dimineață devreme, i se adresă apoi lui Paulie Gatto. Hagen are pentru noi o treabă care nu suportă amânare.

Târziu duminică seară, Tom Hagen își sărută soția, luându-și rămas-bun, și plecă cu mașina la aeroport. Cum se bucura de prioritate specială (un dar de recunoștință din partea unui ofițer superior al Pentagonului), reuși să urce fără probleme la bordul unui avion cu destinația Los Angeles.

Pentru Tom Hagen fusese o zi plină, dar aducătoare de satisfacții. Genco Abbandando murise la ora trei dimineața, iar la întoarcerea de la spital Don Corleone îl anunțase pe Hagen că acum era oficial noul *Consigliori* al familiei. Aceasta însemna că Hagen avea, cu siguranță, să facă mare avere, pe lângă puterea pe care urma s-o dețină. Don rupsese o foarte veche tradiție. *Consigliori* era întotdeauna un sicilian get-beget, iar faptul că Hagen fusese crescut ca un membru al familiei Corleone nu conta în fața tradiției respective. Aici era vorba despre sânge. Numai unui sicilian născut în spiritul legii *omerta* – consemnul tăcerii – i se putea încredința postul-cheie de *Consigliori.*

Între capul Familiei, Don Corleone, care dicta politica clanului, și executanții care-i aduceau la îndeplinire ordinele existau trei niveluri ierarhice cu rol de tampon. În acest fel, nimic nu putea fi reconstituit până în vârful ierarhiei. Afară de cazul în care *Consigliori* ar fi trădat. În acea dimineață de duminică Don dădu instrucțiuni precise referitoare la cei doi tineri care o maltrataseră pe fiica lui Amerigo Bonasera. Dar aceste ordine îi fuseseră transmise între patru ochi lui Hagen. Mai târziu, în cursul aceleiași zile, Hagen îl instruise la rândul său pe Clemenza, tot fără martori. Acesta îi ceruse lui Paulie Gatto să execute misiunea. Acum Paulie Gatto urma să adune oamenii necesari și să îndeplinească ordinul. Paulie Gatto și oamenii săi nu trebuia să știe motivul misiunii sau de la cine pornise ordinul inițial. Ca Don să fie implicat, ar fi trebuit ca fiecare verigă a lanțului să trădeze și, deși așa ceva nu se întâmplase niciodată, posibilitatea totuși rămânea deschisă. Remediul pentru această eventualitate era și el cunoscut. Numai o singură verigă a lanțului era sortită să dispară.

Consigliori reprezenta ceea ce arăta și titlul lui. Era consilierul lui Don, mâna lui dreaptă, al doilea creier. De asemenea, cel mai apropiat tovarăș și cel mai bun prieten. În călătorii importante, el conducea mașina lui Don, la consfătuiri se ducea să-i aducă lui Don băutură, cafea, sandviciuri și țigări. Știa tot ce știa și Don – sau aproape tot – cunoștea toate celulele puterii. Era unicul om din lume care-l putea zdrobi definitiv pe Don. Dar nici un *Consigliori* nu trădase vreodată un Don, din câte își aminteau familiile siciliene influente, stabilite în America. Trădarea nu ar fi dus la nimic. Fiecare *Consigliori* știa că, dacă rămânea fidel se îmbogățea, avea putere și câștiga respectul tuturor. În cazul unei nenorociri, soția și copiii lui urmau să fie adăpostiți și ocrotiți ca pe vremea când el era liber sau în viață. *Dar numai dacă își păstra fidelitatea.*

În anumite situații, *Consigliori* era nevoit să acționeze în numele lui Don într-un mod mai direct, fără ca totuși să-și implice șeful. Hagen zbura acum spre California exact cu o astfel de însărcinare. Își dădea seama că viitoarea sa carieră de *Consigliori* va fi puternic influențată de succesul sau eșecul acestei misiuni. După standardele de afaceri ale Familiei, conta prea puțin dacă Johnny Fontane avea să obțină sau nu rolul râvnit. Cu mult mai

importantă era întâlnirea fixată de Hagen cu Virgil Sollozzo pentru vinerea următoare. Însă Hagen știa că pentru Don ambele erau la fel de importante; pentru un *Consigliori* competent nici nu era nevoie de mai mult.

Avionul zgâlțâi măruntaiele și așa destul de răzvrătite ale lui Tom Hagen, care comandă stewardesei un martini, ca să-și mai revină. Atât Don, cât și Johnny îl puseseră pe scurt în temă cu firea producătorului de filme Jack Woltz. Din tot ce-i povestise Johnny, Hagen știa că nu va reuși în veci să-l înduplece pe Woltz. Pe de altă parte, nu avea nici cea mai mică îndoială că Don își va ține făgăduiala față de Johnny. Rolul său era acela de a-l aborda pe Woltz și de a negocia cu el.

Lăsându-se pe spate în fotoliu, Hagen recapitulă toate informațiile primite în acea zi. Jack Woltz era unul dintre primii trei mari producători de filme de la Hollywood; avea propriul său studio și contracte cu nenumărate vedete. Făcea parte din consiliul consultativ pentru informații de război al președintelui Statelor Unite, departamentul filme – ceea ce însemna, pe scurt, că el contribuia la realizarea filmelor de propagandă. Luase dejunul la Casa Albă. Îl primise pe J. Edgar Hoover în casa lui de la Hollywood. Dar niciunul din aceste lucruri nu era chiar atât de impresionant pe cât părea. Nu era vorba decât de relații oficiale. Woltz personal nu deținea nici un fel de putere politică, fiindcă era un ultrareacționar dublat de un megaloman căruia îi plăcea să facă abuz de putere, fără să-i pese că astfel își făcea cohorte de dușmani.

Hagen oftă. Nu exista nici o cale de a-l „aborda” pe Jack Woltz. Își deschise servieta-diplomat și încercă să rezolve câteva hârtii, dar se simțea prea obosit. Comandă încă un martini și începu să reflecteze la propria lui viață. Nu regreta nimic, ba chiar socotea că fusese din cale afară de norocos. Indiferent de motiv, drumul ales cu zece ani în urmă se dovedise a fi cel bun. Reușise în viață, era fericit atât cât putea spera să fie un bărbat adult și rezonabil, și găsea că viața era interesantă.

Tom Hagen avea treizeci și cinci de ani și era un bărbat înalt, cu trăsături regulate, foarte zvelt și cu înfățișare cât se poate de obișnuită. Era avocat, însă nu se ocupa de toate chițibușurile juridice ale afacerilor Familiei Corleone, deși practicase dreptul vreme de trei ani înainte de a-și da examenul în avocatură.

La unsprezece ani, fusese tovarășul de joacă al lui Sonny Corleone, care avea aceeași vârstă. Mama lui Hagen orbise, apoi murise când el avea unsprezece ani. Tatăl lui, un mare băutor, devenise un bețivan irecuperabil. Cândva un dulgher harnic, nu făcuse în viața lui un lucru necinstit. Dar băutura îi distrusese familia și, în cele din urmă, îl omorâse și pe el. Rămas orfan, Tom Hagen ajunsese să cutreiere străzile și să doarmă prin scările blocurilor. Sora lui mai mică fusese dusă la un orfelinat în vederea adopției. În anii douăzeci asistența socială nu urmărea cazurile băieților de doisprezece ani care se dovediseră atât de nerecunoscători, încât fugiseră de

mila lor. În plus, Hagen avea o infecție la ochi. Vecinii comentau că o luase sau o moștenise de la mama lui, ceea ce însemna că și el putea fi la rândul lui molipsitor. Oamenii se fereau de el. Sonny Corleone, un puștan de unsprezece ani, bun la suflet și plin de inițiativă, își dusese prietenul la el acasă, pretinzând să fie lăsat să rămână acolo. Tom Hagen primise o farfurie de spaghete fierbinți cu sos gros și uleios de roșii, al cărui gust nu-l uitase niciodată, apoi i se dăduse un pat pliant din metal, pe care să doarmă.

În modul cel mai firesc cu putință, fără să rostească vreun cuvânt și fără să aducă problema în discuție, Don Corleone îi îngăduise băiatului să rămână în casa lui. El personal îl dusese la un specialist și-i vindecase infecția de la ochi. Îl trimisese la colegiu și la facultatea de drept. În tot acest timp Don se comportase, nu ca un tată, ci mai curând ca un tutore. Nu-i arăta afecțiune, dar, paradoxal, se purta cu Hagen mai frumos decât cu propriii săi fii, însă fără să-i impună voința părintească. Tom însuși alesese să meargă la facultatea de drept după colegiu. Îl auzise cândva pe Don spunând: „Un avocat cu servietă-diplomat poate, fura mai mult decât o sută de hoți cu pistoale”. Între timp, spre marea mâhnire a tatălui lor, Sonny și Freddie insistaseră ca după absolvirea liceului să intre în afacerile Familiei. Numai Michael mersese mai departe, la colegiu, apoi se înrolase la pușcașii marini, chiar a doua zi după Pearl Harbor.

După examenul de avocatură, Hagen se însurase, cu gând să-și întemeieze o familie. Mireasa era o tânără italiancă din New Jersey, una dintre puținele absolvente de colegiu la vremea aceea. După nunta ținută, firește, în casa lui Don Corleone, Don se oferise să-l sprijine pe Tom în orice și-ar fi dorit să facă; îi trimisese clienți, îi mobilase biroul și-l lansase în afaceri imobiliare. Tom Hagen își plecase capul și-i spusese lui Don:

— Aș dori să lucrez pentru dumneata.

Don fusese surprins, dar încântat.

— Știi cine sunt eu? îl întrebase el.

Hagen încuviințase din cap. Nu cunoștea propriu-zis adevăratele dimensiuni ale puterii lui Don, cel puțin nu la vremea aceea. Nu aflase prea multe nici în cei zece ani care urmaseră, până în momentul în care fusese numit *Consigliori* cu titlu provizoriu, după ce Genco Abbandando căzuse la pat. Totuși, încuviințase din cap, privindu-l pe Don drept în ochi.

— Vreau să lucrez pentru dumneata la fel ca fiii dumitale, declarase el cu desăvârșită loialitate, cu o totală acceptare a autorității părintești aproape divine exercitate de Don.

Cu acea înțelegere care încă de pe atunci începuse să creeze aura de legendă a măreției sale, Don îi arătase tânărului primul semn de afecțiune paternă în atâția ani de când îl primise în căminul lui. Îl strânsese scurt în brațe pe Hagen și, din acel moment, îl tratase ca pe propriul său copil, deși din când în când îi spunea: „Tom, să nu-ți uiți niciodată părinții” – ca și cum

ar fi vrut să-și învedereze faptul și sieși, nu numai lui Hagen.

Hagen nu avea nici o șansă să-i uite. Maică-sa fusese o ființă primitivă, șleampătă și atât de lipsită de vlagă, încât nu numai că nu simțise nici o afecțiune față de copiii ei, dar nu fusese în stare nici măcar a se preface că-i iubește. Pe taică-său îl urâse. Faptul că maică-sa își pierduse vederea înainte de a muri îl îngrozise pe Hagen și propria-i infecție îi păruse o lovitură a sorții. Fusese convins că va orbi și el. La moartea tatălui, mintea de unsprezece ani a lui Tom Hagen o luase razna într-un mod bizar. Copilul rătăcise pe străzi ca un animal, așteptându-și moartea, până în ziua când destinul făcuse ca Sonny să-l descopere dormind într-un ungher ferit al unui hol de bloc și-l adusese în casa lui. Ce se întâmplase pe urmă fusese un adevărat miracol. Totuși, ani la rând Hagen avusese coșmaruri, visând că orbise înainte de a ajunge la vârsta bărbăției și că bâjbâia cu un baston alb, urmat de copiii lui, orbi și ei, la rândul lor căutându-și drumul cu bastoane albe și cerșind pe străzi. Câteodată se trezea dimineața cu chipul lui Don întipărit în minte încă din primul moment conștient și atunci se simțea în siguranță.

Don insistase ca Tom să facă încă trei ani de stagiatură în domeniul juridic, pe lângă îndatoririle legate de afacerile Familiei. Mai târziu această experiență se dovedise a fi neprețuită și totodată îndepărtase din mintea lui Hagen orice fel de îndoieli privind munca în slujba lui Don Corleone. Se perfecționase vreme de doi ani la o renumită firmă de avocatură specializată în drept penal, asupra căreia Don exercita o anumită autoritate. Era limpede pentru toată lumea că Tom era dotat pentru această ramură a dreptului. Se descurcase bine și în cei șase ani de când începuse să lucreze electiv în slujba Familiei, Don Corleone nu avusese niciodată nimic să-i reproșeze.

După ce fusese desemnat *Consigliori* cu titlu provizoriu, celelalte familii siciliene influente începuseră să numească în batjocură familia Corleone „banda irlandeză”. Faptul îl amuzase pe Hagen. Totodată, îl făcuse să înțeleagă că nu putea spera să-i succeadă lui Don la conducerea afacerilor familiei. Totuși, era satisfăcut. Niciodată nu râvnise la așa ceva, o asemenea ambiție ar fi însemnat „lipsă de respect” față de binefăcătorul său și de rudele de sânge ale acestuia.

Când avionul aterizează la Los Angeles era încă întuneric. Hagen își luă cameră la hotel, făcu un duș și se bărbieri, apoi privi primii zori răsărind deasupra orașului. Ceru să i se aducă micul dejun și ziarele în cameră, după care se odihni până când se făcu momentul să plece la întâlnirea cu Jack Woltz, fixată pentru ora zece dimineața. Spre surprinderea lui, nu întâmpinase nici un fel de dificultăți în acest sens.

Cu o zi înainte, Hagen îi telefonase celei mai influente persoane din cadrul sindicatelor din cinematografie, un anume Billy Goff. În baza instrucțiunilor primite de la Don Corleone, Hagen îi spusese lui Goff să-i aranjeze o întâlnire pentru a doua zi cu Jack Woltz, dându-i a înțelege

producătorului că, dacă Hagen nu era satisfăcut de rezultatul întrevederii, lucrătorii studioului ar fi putut intra în grevă. O oră mai târziu Hagen primise un telefon de la Goff. Întâlnirea fusese fixată pentru ora zece dimineața. Woltz recepționase mesajul în legătură cu posibila grevă, fără să pară însă prea impresionat, din câte spunea Goff, care adăugase: „Dacă până la urmă se ajunge la așa ceva, trebuie să stau de vorbă personal cu Don”.

— Dacă se ajunge la așa ceva, Don va sta de vorbă cu dumneata, replicase Hagen.

Evita astfel să facă vreo promisiune. Nu-l surprindea că Goff se conforma atât de ușor dorințelor lui Don. Practic, imperiul Familiei nu se întindea și în afara orașului New York, dar Don Corleone devenise puternic în primul rând ajutându-i pe liderii sindicali. Mulți dintre ei îi erau încă datori pentru dovezile sale de prietenie.

Dar întâlnirea de la ora zece dimineața era semn rău. Însemna că Hagen era primul pe lista de audiențe și că nu va fi invitat la masă. Însemna că Woltz nu-l socotea o persoană prea importantă. Goff nu fusese suficient de categoric, probabil pentru că Woltz îl avea pe statele de mită. Uneori faptul că Don reușea să rămână în umbră se dovedea în dezavantajul afacerilor Familiei, numele lui neînsemnând nimic în afara cercurilor unde se învârtea el.

Analiza lui Hagen se dovedi corectă. Woltz îl făcu să aștepte o jumătate de ceas peste ora stabilită. Hagen nu se supără. Anticamera era capitonată în pluș, foarte confortabilă, iar pe sofaua brumărie din fața lui ședea cea mai frumoasă fetiță pe care o văzuse vreodată. Nu avea mai mult de unsprezece sau doisprezece ani și era îmbrăcată în haine simple, dar scumpe, de femeie în toată firea. Avea un păr de un auriu incredibil, ochi mari, albaștri ca marea, și o guriță rumenă ca un bob de zmeură. Era însoțită de o femeie, fără îndoială mama ei, care-l țintuia pe Hagen cu o privire dominatoare, rece și arogantă, încât Tom abia se abținea să n-o plesnească peste față. Copila cea angelică și scorpia ei de mamă, își zise Hagen, răspunzându-i mamei cu aceeași privire de gheață.

În cele din urmă, o femeie între două vârste, corpolentă, dar îmbrăcată cu un bun-gust desăvârșit, îl conduse printr-un șir de birouri până în biroul-apartament al producătorului de filme. Hagen rămase impresionat de frumusețea birourilor și de oamenii care lucrau în ele. Zâmbi. Toți erau niște șmecheri, care încercau să-și croiască drum în lumea filmului făcând muncă de conțopiști, și mulți dintre ei aveau să lucreze aici pentru tot restul zilelor sau până când acceptau înfrângerea, înapoindu-se în orașul lor de baștină.

Jack Woltz era un bărbat înalt și solid, cu pântece proeminent, aproape perfect ascuns de costumul cu croială impecabilă. Hagen îi cunoștea povestea. La vârsta de zece ani, Woltz căra halbe goale și împingea căruțuri în East Side. La douăzeci de ani, își ajuta tatăl, trudind într-un atelier de confecții. La treizeci plecase din New York, ducându-se spre Vest, unde

investise în spectacole și filme de cinci cenți intrarea, numărându-se printre promotorii filmului modern. La patruzeci și opt de ani devenise cel mai puternic magnat al cinematografiei hollywoodiene, la fel de spurcat la gură, de fustangiu, un lup sălbatic care dădea iama prin turma neputincioasă a tinerelor actrițe. La cincizeci de ani se schimbase. Luase lecții de retorică, învățase de la un valet englez cum să se îmbrace și de la un majordom englez cum să se comporte în societate. După ce-i murise prima soție, se însurase cu o frumoasă actriță de faimă mondială, dar căreia nu-i prea plăcea să joace. Acum, la vârsta de șaizeci de ani, colecționa picturi ale maeștrilor, era membru în consiliul consultativ al președintelui și pusese bazele unei fundații multimilionare care-i purta numele și avea drept scop promovarea artei cinematografice. Fiica lui se căsătorise cu un lord englez, iar fiul cu o prințesă italiancă.

Cea mai recentă pasiune a sa, după cum avea grijă să menționeze fiecare cronicar de film din America, erau caii de curse crescuți în grajdurile sale personale, pentru care cheltuise în anul precedent zece milioane de dolari. Ținuse pagina întâi a ziarelor cumpărând celebrul cal de curse englezesc Khartoum, pentru incredibila sumă de șase sute de mii de dolari, după care anunțase că neînvinsul alergător nu va mai concura, rămânând armăsar de prăsilă exclusiv pentru grajdurile lui Woltz.

Îl primi politicos pe Hagen, cu obrazul său bine bărbierit, bronzat frumos și uniform, încremenit într-o grimasă care voia să pară un surâs. În ciuda banilor pe care-i cheltuia, în ciuda eforturilor celor mai reputați specialiști, își arăta vârsta. Mușchii obrazului păreau cusuți unul de altul. Totuși, gesturile lui trădau o extraordinară vitalitate și, la fel ca Don Corleone, avea aerul cuiva care comanda în mod absolut lumea în care trăia.

Hagen intră imediat în subiect. Venea cu un mesaj din partea unui prieten al lui Johnny Fontane. Acest prieten era un om foarte influent, care urma să-și dovedească recunoștința și eterna amiciție față de domnul Woltz, dacă acesta îi va acorda o mică favoare. Era vorba de distribuirea lui Johnny Fontane în noul film de război la care studioul avea să înceapă filmările în săptămâna următoare.

Chipul cusut rămânea impasibil și politicos.

— Ce fel de servicii îmi poate face mie prietenul dumneavoastră? întrebă Woltz.

În glasul său abia dacă se ghicea o undă de condescendență.

Hagen nu-l luă în seamă.

— Se pare că vor izbucni unele conflicte de muncă, îi explică el. Prietenul meu vă garantează mie în sută că le va dezamorsa. Aveți un renumit actor care aduce studioului o mulțime de bani, numai că de curând a trecut de la marijuana la heroină. Prietenul meu vă garantează că vedeta dumneavoastră nu va mai putea face rost de heroină. Și dacă pe parcursul

anilor vor apărea și alte mici probleme, ajunge să-mi dați un telefon și le vom rezolva.

Jack Woltz îl ascultă ca pe un copil care se laudă. Apoi răspunse cu asprime, adoptând cu bunăștiință accentul din East Side:

— Vrei să-mi forțezi mâna?

— Câtuși de puțin, răspunse cu răceală Hagen. Am încercat doar să vă explic că nu ieșiți cu nimic în pierdere.

Ca la comandă, chipul lui Woltz deveni o mască furioasă. Buzele i se arcuiră, sprâncenele groase și cănite se împreunară, formând o linie groasă deasupra ochilor din care țâșneau fulgere. Se aplecă peste birou spre Hagen.

— Foarte bine, ticălos mieros ce ești, am să v-o spun pe șleau, ție și șefului tău, cine o mai fi și ăla. Johnny Fontane n-o să intre în filmul ăsta cât e hăul. Mă doare în cot câți mafioți macaronari trimiteți peste mine. Se lăsă pe spătarul fotoliului. Și să-ți mai dau un sfat, amice. J. Edgar Hoover, presupun c-ai auzit de el…

Zâmbi sarcastic. Hagen îl ascultă cu răbdare. Se așteptase la mai mult de la un om cu prestigiul lui Woltz. Cum era posibil ca cineva care se comporta așa prostește să ajungă în fruntea unei companii valorând sute de milioane? Era un subiect care se cerea analizat, mai ales că Don intenționa să facă noi investiții; iar dacă marii granguri din această industrie se dovedeau atât de idioți, atunci poate nu era rău să aleagă cinematografia. Jignirea în sine nu-l atingea deloc. Hagen învățase arta negocierii direct de la Don. „Să lui te înfurii niciodată”, îl povățuise Don. „Nu recurge la amenințări. Adu argumente”. Cuvântul „argument” suna cu mult mai bine în italiană: *rajunah*, a reuni. Această artă consta în ignorarea oricăror insulte sau amenințări, întorcând și celălalt obraz. Hagen îl văzuse pe Don rămânând la masa negocierilor timp de opt ore, înghițind insulte și încercând să convingă un faimos megaloman, totodată și un gangster influent, să-și reconsidere purtările. La capătul celor opt ore Don Corleone ridicase brațele cu un gest deznădăjduit, adresându-se celorlalți din jurul mesei: „Bine, dar nimeni nu-l poate convinge pe omul ăsta”, după care ieșise cu pași mari din sala de ședințe. Individul se albise la față de spaimă. Trimisese oameni să-l aducă înapoi pe Don. Se ajunsese la o înțelegere, dar, după două luni, omul cu pricina fusese împușcat mortal în frizeria la care se ducea de obicei. Așadar, Hagen o luă de la capăt, vorbind pe tonul cel mai firesc cu putință:

— Priviți cartea mea de vizită, zise el. Sunt avocat. Oare mi-aș pune singur gâtul în laț? Am rostit cumva măcar un singur cuvânt de amenințare? Să zicem că sunt dispus să accept orice condiție, numai Johnny Fontane să joace în film. Cred că am oferit deja destul de mult pentru un serviciu atât de neînsemnat. Un serviciu care, din câte înțeleg, ar fi și în interesul dumneavoastră. Din spusele lui Johnny, ați recunoscut singur că rolul i se potrivește la perfecție. Și dați-mi voie să adaug că, dacă lucrurile nu ar sta așa, nici nu v-aș cere acest serviciu. De fapt, dacă vă faceți griji pentru

investițiile dumneavoastră, clientul meu va finanța el însuși filmul. Vă rog însă să-mi îngăduiți să vă expun cât se poate de clar punctul meu de vedere, înțelegem că „nu” rămâne „nu”. Nimeni nu vă poate forța și nici nu încercăm s-o facem. Aș adăuga că suntem la curent cu prietenia care vă leagă de domnul Hoover și pentru care șeful meu vă respectă foarte mult. Pe dumneavoastră și această relație.

Până atunci Woltz învârtise între degete un stilou uriaș. Auzind de bani, deveni interesat și încetă să se mai joace cu stiloul. Răspunse plin de el:

— Filmul acesta e evaluat la cinci milioane.

Hagen fluieră încetișor, ca să arate că era impresionat. Apoi răspunse nepăsător:

— Șeful meu are o mulțime de prieteni care-i susțin punctul de vedere.

Pentru prima oară Woltz păru să ia toată chestiunea în serios. Studie cu atenție cartea de vizită a lui Hagen.

— N-am auzit niciodată de dumneata, zise el. Îi cunosc aproape pe toți marii avocați din New York, dar dumneata cine dracu' ești?

— Lucrez la o corporație foarte onorabilă, răspunse cu răceală Hagen. Întâmplarea face ca în prezent să mă ocup de chestiunea asta. Se ridică. Nu vă mai rețin. Îi întinse mâna și Woltz i-o strânse. Hagen făcu vreo câțiva pași spre ușă, apoi se întoarse din nou cu fața către Woltz. Înțeleg că aveți de-a face cu o mulțime de persoane care par mult mai importante decât sunt în realitate. În cazul meu, e valabilă reciproca. De ce nu-l întrebați pe prietenul nostru comun? Dacă vă răzgândiți, telefonați-mi la hotel. Făcu o pauză. Poate vi se pare un sacrilegiu, dar prietenul meu poate face pentru dumneavoastră unele lucruri care domnului Hoover nu i-ar veni prea la îndemână. Văzu cum producătorul își îngustează pleoapele. În sfârșit, Woltz pricepuse aluzia. Apropo, sunt un mare admirator al filmelor dumneavoastră, adăugă Hagen pe cel mai măgulitor ton cu putință. Sper să puteți continua pe aceeași linie. S-o țineți tot așa. Țara noastră are nevoie de ele.

Târziu în cursul după-amiezii, Hagen primi un telefon de la secretara producătorului care-l înștiința că peste o oră va veni o mașină care-l va duce la vila domnului Woltz de la marginea orașului, unde era invitat la cină. Femeia îi spuse că drumul avea să dureze aproape trei ore, însă mașina era prevăzută cu bar și câteva aperitive. Hagen știa că Woltz făcea călătoria cu avionul său particular și se întrebă de ce nu fusese invitat să călătorească în același fel. Vocea secretarei adăugă politicos:

— Domnul Woltz vă sfătuiește să vă luați unele lucruri pentru noapte, iar mâine dimineață vă va conduce la aeroport.

— Așa am să fac, zise Hagen.

Încă un motiv de mirare. De unde știa Woltz că în dimineața următoare el trebuia să ia avionul spre New York? Cugetă câteva clipe. Cea mai plauzibilă explicație era aceea că Woltz trimisese pe urmele lui detectivi

particulari, ca să culeagă toate informațiile posibile. În acest caz, Woltz știa cu siguranță că el îl reprezenta pe Don, ceea ce însemna că știa câte ceva despre acesta și, în consecință, va lua problema în serios. La urma urmei, se putea realiza ceva, își zise Hagen. Și poate că Woltz era mai isteț decât îi păruse în dimineața aceea.

Vila lui Jack Woltz arăta ca un neverosimil decor de cinema. Era o construcție în genul conacelor de pe plantații, situată pe un teren vast, împrejmuit de o pistă de alergări presărată cu zgură și prevăzut cu grajduri și pășuni pentru o herghelie de cai. Gardurile vii, straturile cu flori și iarba erau îngrijite la fel de migălos ca unghiile unei stele de cinema.

Woltz îl întâmpină pe Hagen pe terasa cu pereți de sticlă și aer condiționat. Producătorul era îmbrăcat fără pretenții, cu o cămașă albastră descheiată la gât, pantaloni de culoarea mușstarului și sandale de piele moale. Pus în evidență de aceste materiale în culori vii, chipul lui ridat și aspru arăta uimitor. Îi întinse lui Hagen un uriaș pahar cu martini și-și luă unul pentru sine, de pe tava gata pregătită. Părea mai prietenos decât în cursul dimineții. Își petrecu brațul pe după umerii lui Hagen și zise:

— Ne rămâne ceva timp până la cină, hai să-ți arăt caii mei. În timp ce se îndreptau spre grajduri, spuse: Te-am verificat, Tom. Ar fi trebuit să-mi spui că șeful tău e Corleone. Te-am crezut un intermediar de mâna a treia, trimis de Johnny să-mi arunce praf în ochi. Eu nu glumesc. Nu că țin neapărat să-mi fac dușmani, niciodată n-am fost adeptul dușmăniei. Acum însă, hai să ne distrăm. Putem discuta despre afaceri după masă.

Spre surprinderea lui Tom, Woltz se dovedi o gazdă cu adevărat extraordinară. Îi explică lui Hagen noile sale metode, inovații prin care spera ca crescătoria lui să devină cea mai bună din America. Toate grajdurile erau asigurate contra incendiilor și totodată de o curățenie impecabilă, paza lor fiind încredințată unei echipe speciale de detectivi particulari. În cele din urmă, Woltz îl duse la un grajd pe al cărui perete exterior se vedea o placă de bronz. Pe placă era scris numele „Khartoum”.

Calul dinăuntru era, chiar și pentru un necunoscător ca Hagen, un animal superb. Khartoum avea pielea neagră ca pana corbului, cu excepția unei pete albe, de forma unui diamant, pe fruntea largă. Ochii mari și căprui sclipeau ca merele aurii, iar pielea neagră și netedă părea de mătase.

— Cel mai bun cal de curse din întreaga lume, declară Woltz cu mândrie copilărească. L-am cumpărat din Anglia anul trecut, cu șase sute de mii de dolari. Pun prinsoare că nici țarii Rusiei n-au plătit vreodată atât pentru un singur cal. Dar n-am de gând să-l pun să alerge, vreau să-l am de prăsilă. Intenționez să pun bazele celei mai mari crescătorii de cai de curse care a existat vreodată în țara noastră. Mângâie coama calului și-l chemă încetișor pe nume: Khartoum, Khartoum. Tonul lui trăda o sinceră afecțiune, la care animalul nu rămase indiferent. Woltz i se adresă lui Hagen: Știi, sunt un bun călăreț, deși când m-am apucat de călărie aveam cincizeci de ani.

Râse. Poate că vreuna din bunicile mele din Rusia a fost violată de un cazac și port în vene sângele lui. Gâdilă pântecele lui Khartoum și spuse cu sinceră admirație: Privește ce sex are. Mi-ar fi plăcut și mie unul la fel.

Se înapoiară la conac să ia cina. La masă serveau trei chelneri aflați la ordinele unui majordom, fața de masă era cusută cu fir de aur, iar tacâmurile erau din argint; în schimb, Hagen găsi mâncarea mediocră. Se vedea limpede că Woltz trăia singur și nu punea mare preț pe mâncare. Hagen așteptă până când amândoi aprinseră câte o havană uriașă, apoi îl întrebă pe Woltz:

— Ei, îi dați lui Johnny rolul sau nu?

— Nu pot, răspunse Woltz. Nu-l pot distribui pe Johnny în filmul ăsta, chiar dacă aș vrea. Toate contractele au fost semnate, iar filmările încep săptămâna viitoare. Nu mai pot schimba nimic.

— Domnule Woltz, spuse Hagen, pierzându-și răbdarea, avantajul de a trata cu o persoană influentă este acela că un asemenea pretext nu e valabil. Dumneavoastră puteți face tot ce poftiți. Pufăi din trabuc. Nu credeți că clientul meu își poate ține făgăduiala?

— Cred că voi avea necazuri cu sindicaliștii, răspunse cu răceală Woltz. Mi-a telefonat javra aceea de Goff și, după felul în care mi-a vorbit, n-ai zice că-i dau pe sub mână o sută de mii de dolari pe an. Sunt sigur că-l puteți convinge pe nenorocitul ăla de actor să renunțe la heroină. Dar puțin îmi pusă și, de altfel, îmi pot finanța și singur filmele. Pentru că nu-l înghit pe nemernicul ăla de Fontane. Spune-i șefului dumitale că nu-i pot face serviciul pe care mi-l cere, dar că e liber să apeleze la mine pentru orice altceva. Absolut orice.

Jigodie ticăloasă, își zise în gând Hagen. Atunci de ce mama dracului m-ai adus până aici? Producătorul avea ceva în minte.

— Am impresia că nu înțelegeți situația, vorbi Hagen, cu răceală. Domnul Corleone este nașul lui Johnny Fontane. Aceasta este o relație foarte strânsă, cu caracter religios și sacru. Woltz își plecă fruntea în semn de respect față de aluzia la religie. Italienii au o glumă, continuă Hagen. Cică viața e atât de grea, încât cineva are nevoie de doi tați ca. Să-l ocrotească, de aceea există nași. Cum tatăl lui Johnny a murit, domnul Corleone socotește că-i revine o răspundere și mai mare. Cât despre propunerea de a apela din nou la dumneavoastră, domnul Corleone e o fire foarte susceptibilă. Niciodată nu cere o a doua favoare acolo unde a fost refuzat la prima.

Woltz ridică din umeri.

— Îmi pare rău. Răspunsul meu rămâne „nu”. Dar, dacă tot ești aici, cât m-ar costa să rezolv conflictul de muncă? Plătesc bani gheață. Acum, pe loc.

Nedumerirea lui Hagen se risipi. Iată de ce pierdea Woltz atât timp cu

el, deși luase decizia să nu-i dea rolul lui Johnny. Nu exista nici o șansă de a-l face să se răzgândească. Woltz se simțea în siguranță; nu se temea de puterea lui Don Corleone. Și, fără îndoială, datorită relațiilor lui politice la nivel național, datorită prieteniei cu directorul FBI, datorită imensei lui averi și a puterii absolute în industria filmului, nu se simțea amenințat de Don Corleone. Orice om cu cap, deci și Hagen, ar fi considerat că Woltz își estimase corect poziția. Don nu-l putea atinge cu nimic, din moment ce se arăta dispus să-și asume pierderile cu care s-ar fi soldat conflictul de muncă. O singură greșeală se strecurase în toată ecuația. Don Corleone îi făgăduise finului său că va obține rolul și din câte știa Hagen, Don Corleone nu-și încălcase niciodată astfel de promisiuni.

— Vă prefaceți cu bună-știință că nu mă înțelegeți, răspunse Hagen, fără să ridice glasul. Încercați să mă faceți complice la extorcare de bani. Domnul Corleone a promis doar că va pune o vorbă bună în legătură cu acesta conflict de muncă, în semn de prietenie și recunoștință pentru bunăvoința dumneavoastră față de finul lui. Un schimb prietenesc de favoruri, atât și nimic mai mult. Văd, însă, că nu mă luați în serios. Eu, personal, consider că faceți o greșeală.

Ca și cum abia ar fi așteptat acest moment, Woltz își dădu frâu liberi furiei.

— Înțeleg perfect, se răsti el. E stilul Mafiei, nu-i așa? Onctuoși ca uleiul de măsline și dulci ca mierea, când, de fapt, nu faceți decât să amenințați. Atunci dă-mi voie să ți-o spun pe șleau. Johnny Fontane nu va obține niciodată rolul, care i se potrivește mănușă. Prin el ar deveni un star de cinema. Ceea ce nu se va întâmpla în vecii vecilor, pentru că-l detest pe derbedeul ăsta comunist, pe care am să-l elimin din lumea cinematografului. Să-ți spun și motivul. Mi-a nenorocit una dintre cele mai valoroase protejate ale mele. Timp de cinci ani am pregătit-o pe fata asta, a luat lecții de muzică, de dans, de actorie, am cheltuit sute de mii de dolari. Voiam să fac din ea mare vedetă. Am să-ți vorbesc deschis, ca să-ți arăt că nu sunt rău la suflet. Nu se reduce totul la dolari și cenți. Fata era frumoasă și avea cel mai grozav fund pe care l-am văzut vreodată, or eu am avut parte de femei cât lumea. Era în stare să te stoarcă de vlagă ca o pompă. Și vine Johnny, cu glasul lui numai lapte și miere și cu șarmul lui exotic, iar tipa o șterge după el. A renunțat la tot, de m-a făcut de râsul lumii. Un om cu poziția mea, domnule Hagen, nu-și poate permite să ajungă de râsul lumii. Trebuie să-mi iau revanșa față de Johnny.

Pentru prima oară Woltz reușise să-l uluiască pe Hagen. I se părea de neconceput ca un bărbat în toată firea să lase astfel de fleacuri să-i influențeze judecata într-o problemă de afaceri – și încă una atât de importantă. În lumea lui Hagen, a clanului Corleone, frumusețea fizică, atracția sexuală a femeilor nu cântăreau câtuși de puțin în chestiunile de afaceri. Ele țineau de viața particulară, desigur cu excepția căsătoriilor și a

cazurilor care implicau onoarea familială. Hagen decise să mai facă o ultimă încercare.

— Aveți perfectă dreptate, domnule Woltz, spuse el. Dar oare sunt necazurile dumneavoastră chiar atât de importante? Am impresia că nu ați înțeles cât de mult contează această mică favoare pentru clientul meu. Domnul Corleone l-a ținut pe Johnny în brațe la botez. Când a murit tatăl băiatului, domnul Corleone și-a asumat îndatoririle unui părinte; de altfel, i se și spune „Nașul” de către toți care își arată astfel respectul și recunoștința pentru sprijinul acordat de el. Domnul Corleone nu-și dezamăgește niciodată prietenii.

Woltz se ridică brusc în picioare.

— Te-am ascultat destul. Nu primesc ordine de la derbedei, eu îi comand pe ei. Dacă ridic receptorul telefonului de colo, ai să-ți petreci noaptea la închisoare. Iar dacă gangsterul acela mafiot încearcă să-mi forțeze mâna, o să afle că eu nu-s un amărât de șef de orchestră. Da, cunosc și povestea asta. Ascultă, domnul Corleone al dumitale o să dea de dracu' cât ai clipi. Chiar de-ar fi să pun la bătaie toată influența de care mă bucur la Casa Albă.

Dobitocul! Dobitoc nenorocit! Cum dracu' ajunsese să fie un *pezzonovante?* se cruci Hagen. Consilierul președintelui, directorul celui mai mare studio de film din lume. Zău că Don trebuia să investească în industria filmului. Idiotul din fața lui lua vorbele la valoarea lor sentimentală, de suprafață. Nu pricepuse aluzia.

— Mulțumesc pentru cină și pentru această seară agreabilă, zise Hagen. M-ați putea duce până la aeroport? Nu cred că rămân peste noapte. Zâmbi cu răceală către Woltz. Domnul Corleone e genul de persoană care insistă să primească veștile proaste fără întârziere.

În timp ce aștepta mașina între colonadele conacului scăldate în lumină, Hagen văzu două femei care se pregăteau să urce într-o limuzină lungă, deja parcată pe alee. Erau fetița cea frumoasă de doisprezece ani și mama ei, pe care le văzuse în biroul lui Woltz în aceeași dimineață. Acum, gura delicat arcuită a fetiței părea mânjită într-o pată groasă și trandafirie. Ochii de culoarea mării erau încețoșați, iar când coborî treptele către mașina cu portiera deschisă, picioarele ei lungi se poticniră ca cele ale unei iepe betege. Mama își sprijini copila, ajutând-o să urce în limuzină și șoptindu-i îndemnuri șuierate. Femeia întoarse capul și aruncă o privire fugară către Hagen, care citi în ochii ei o expresie arzătoare de triumf, ca de pasăre de pradă. În clipa următoare dispăru și ea în interiorul limuzinei.

Vasăzică, de aceea nu fusese luat cu avionul de la Los Angeles, își spuse Hagen. Fata și mama ei călătoriseră împreună cu producătorul. Că atare, Woltz avusese suficient timp să se relaxeze înainte de cină și să-și facă mendrele cu fetița. Iar Johnny dorea să trăiască într-o astfel de lume? Atunci îi ura succes, la fel și lui Woltz.

Paulie Gatto detesta treburile pripite, mai ales atunci când era vorba de violență. Îi plăcea să-și facă planul dinainte. Iar o treabă ca cea din seara aceea, deși o chestiune de rutină, putea da naștere la mari necazuri, în caz că cineva comitea vreo greșeală. Acum, sorbindu-și berea, se uită în jurul său, urmărindu-i pe cei doi derbedei tineri cum se giugiuleau cu cele două târfulițe de la bar.

Paulie Gatto cunoștea tot ce era de știut despre cei doi golani. Numele lor erau Jerry Wagner și Kevin Moonan. Amândoi aveau cam douăzeci de ani, erau arătoși, cu părul castaniu, înalți și bine făcuți. Amândoi urmau să plece din oraș peste două săptămâni, ca să meargă la colegiu, amândoi erau fiii unor politicieni influenți, fapt care, ca și admiterea la colegiu, îi scăpase până acum de încorporare. De asemenea, și unul, și celălalt fuseseră condamnați cu suspendare pentru acuzația de a o fi violat pe fiica lui Amerigo Bonasera. Jigodii ticăloase! își spuse Paulie Gatto. Scăpaseră de recrutare, încălcaseră sentința tribunalului bând la bar după miezul nopții și umblau după parașute. Niște huligani. Și Paulie Gatto fusese respins la recrutare, pentru că medicul lui prezentase comisiei acte din care reieșea că pacientul respectiv, de sex masculin, rasă albă, în vârstă de douăzeci și șase de ani, celibatar, fusese supus unor tratamente cu șocuri electrice pentru o boală psihică. Bineînțeles că nu era nimic adevărat, dar Paulie Gatto avea impresia că-și câștigase cinstit scutirea de armată. Totul fusese aranjat de Clemenza, după ce Gatto „își făcuse botezul” în afacerile Familiei.

Tot Clemenza îl informase că treaba respectivă se cerea făcută rapid, înainte ca băieții să plece la colegiu. De ce dracu' neapărat la New York? se întrebă Gatto. Clemenza venea întotdeauna cu instrucțiuni, în loc să-i dea ordinul și basta. Dacă cele două târfulițe plecau împreună cu băieții, iar avea să piardă noaptea de pomană.

O auzi pe una din fete râzând și spunând:

— Nu ești în toate mințile, Jerry? Nu merg în mașina ta. Nu vreau să sfârșesc la spital, ca cealaltă biată fată.

În tonul ei se ghicea o satisfacție profundă și disprețuitoare. Pentru Gatto era suficient. Își termină berea și ieși pe strada pustie. Perfect. Era trecut de miezul nopții. Nu se mai vedea lumină decât la un singur bar. Restul magazinelor erau închise. De mașina de poliție care patrula prin zonă se ocupase Clemenza. Nu avea să mai treacă pe aici decât dacă era chemată și, oricum, nu se va grăbi să ajungă.

Se sprijini de limuzina Chevy cu patru portiere. Pe bancheta din spate ședeau doi bărbați, aproape invizibili, deși foarte solizi.

— Umflați-i de cum ies din bar, le spuse Paulie.

Continua să fie de părere că totul fusese aranjat prea în pripă. Clemenza îi dăduse copii după fotografiile făcute de poliție celor doi huligani și-i destăinuise unde se duceau cei doi în fiecare seară să bea și să agațe fete

de la bar. Paulie recrutase două dintre gorilele Familiei, cărora le arătase pe cei doi. Le dăduse și instrucțiuni. Fără lovituri în moalele capului sau la ceafă, ca să elimine riscul unor accidente fatale. În rest, puteau proceda după bunul lor plac. Le dăduse un singur avertisment: „Dacă derbedeii ies din spital în mai puțin de o lună, vă întoarceți la camioanele voastre”.

Cei doi coloși coborâră din limuzină. Amândoi erau foști boxeri, care nu reușiseră niciodată să depășească nivelul micilor cluburi și cărora Sonny Corleone le aranjase câte o mică afacere cămătărească, astfel încât să-și poată câștiga pâinea cinstit. Bineînțeles, amândoi ardeau de nerăbdare să-și arate recunoștința.

Când Jerry Wagner și Kevin Moonan ieșiră din bar, fuseră victime sigure. Provocările fetei din bar le zgândăriseră orgoliul de adolescenți. Sprijinindu-se de aripa limuzinei, Paulie Gatto le strigă, râzând batjocoritor:

— Hei, Casanova, ți-au cam dat cu șutul pipițele alea!

Cei doi tineri se întoarseră spre el în culmea încântării. Paulie Gatto părea exact omul pe care să-și descarce năduful. Cu figura lui de nevăstuică, scund, firav, mai făcea și pe deșteptul. Se năpustiră imediat asupra lui, dar, în aceeași clipă, se treziră cu brațele imobilizate de către doi bărbați care-i înșfăcaseră pe la spate. Într-o secundă Paulie Gatto își trase pe mâna dreaptă un box de alamă special confecționat, cu țepi de fier lungi de aproape doi centimetri. Se încadrase perfect în timp, exersa într-o sală de gimnastică de trei ori pe săptămână. Îl izbi pe Wagner drept în nas. Cel care-l ținea pe tânăr îl săltă de la pământ și Paulie își făcu vânt și-i arse un upercut în testiculele astfel expuse și lipsite de apărare. Wagner se muie ca o cârpă, iar gorila îi dădu drumul. Totul durase numai șase secunde.

Acum amândoi își îndreptară atenția spre Kevin Moonan care încerca să strige după ajutor. Matahala care-l imobilizase pe la spate îl ținea fără efort, cu un singur braț uriaș și musculos. Cu cealaltă mână îl apucă de gât, înăbușind orice sunet.

Paulie Gatto sări în mașină și porni motorul. Cei doi coloși dădeau în Moonan ca în sacul cu nisip. Îl loveau cu un sânge rece înfricoșător ca și cum ar fi avut la dispoziție tot timpul din lume. Nu-l pocneau în grabă, ci rar și sacadat, cu toată puterea trupurilor lor masive. Fiecare lovitură făcea să se despice carnea cu un plesnet. Gatto aruncă o privire la obrazul lui Moonan. Era de nerecunoscut. Cei doi boxeri îl lăsară zăcând pe trotuar și-și îndreptară atenția spre Wagner. Acesta încercă să se ridice în picioare, începând să strige după ajutor. Cineva ieși din bar, așa că cele două gorile se văzură nevoite să se grăbească. Îl îngenunchează pe Wagner sub o ploaie de lovituri. Unul din cei doi coloși îi prinse brațul și i-l răsuci, apoi îl izbi în șira spinării. Se auzi o trosnitură și urletul de durere al lui Wagner făcu să se deschidă ferestrele pe toată lungimea străzii. Cei doi lucrară foarte repede. Unul din ei îl susținu pe Wagner, prinzându-l de cap cu amândouă mâinile, ca într-o menghină. Celălalt își repezi pumnul uriaș în ținta imobilizată. Din bar

își făcură apariția mai multe persoane, dar nimeni nu îndrăzni să intervină. Atunci Paulie Gatto le strigă:

— De ajuns! Să mergem!

Cei doi săriră în limuzină și Paulie Gatto demară în trombă. Unii aveau să dea descrierea mașinii și numărul de înmatriculare, dar, oricum, nu conta. Era un număr furat, de California, iar în New York existau o sută de mii de limuzine negre marca Chevy.

▫ *CAPITOLUL 2* ▫

Tom Hagen se duse la biroul său avocațial din oraș, joi dimineață. Intenționa să rezolve toate actele restante, ca să fie liber pentru întâlnirea de vineri cu Virgil Sollozzo. O întâlnire atât de importantă, încât Tom îi solicitase lui Don o seară întreagă de discuții, ca să se pregătească în vederea propunerii de afaceri pe care știau că Sollozzo le-o va face. Hagen voia să-și rezolve toate mărunțișurile, ca să se poată duce cu mintea limpede la acea întâlnire pregătitoare. Don nu păruse surprins că Hagen se întorsese din California marți noapte, nici când îi relatase rezultatul negocierilor sale cu Woltz. Îl pusese pe Hagen să-i repete fiecare amănunt și se strâmbase dezgustat auzind de fetița cea frumoasă și de mama ei. Murmurase *infamita* – cel mai puternic cuvânt de indignare. Apoi îi pusese lui Hagen o ultimă întrebare:

— Omul acesta chiar are boașe?

Hagen chibzuise la semnificația întrebării lui Don. În decursul anilor, învățase că valorile lui Don erau atât de diferite de cele ale majorității oamenilor, încât și cuvintele lui puteau ascunde alt sens. Avea Woltz caracter? Avea o voință puternică? Cu siguranță că da, dar nu asta îl întrebase Don. Avea producătorul curajul de a nu se lăsa indus în eroare? Avea voința necesară ca să suporte o întârziere a filmării, consecința unei mari pierderi financiare și a demascării marii lui vedete ca fiind toxicoman? Din nou răspunsul era afirmativ. Însă Don nu se referise nici la asta. În cele din urmă, Hagen își traduse în gând sensul corect al întrebării. Avea Jack Woltz curajul de a risca totul, de a pierde *totul* de dragul unui principiu, al onoarei, al răzbunării?

Hagen zâmbise. Rareori i se întâmpla, dar, de astă dată, nu rezistase tentației de a glumi cu Don.

— Vrei să știi dacă-i sicilian.

Don încuviințase încântat, apreciind măgulitoarea vorbă de duh și adevărul pe care-l cuprindea.

— Ei bine, nu! răspunsese Hagen.

Asta fusese tot. Don chibzuise asupra problemei până a doua zi. Miercuri după-amiază îl chemase pe Hagen la el acasă și-i dăduse

instrucțiuni. Acestea ocupaseră tot restul zilei de muncă a lui Hagen, lăsându-l mut de admirație. Pentru el nu mai exista nici o îndoială că Don rezolvase problema și că Woltz avea să telefoneze chiar în acea dimineață cu vestea că Johnny Fontane primise rolul principal din noul film de război.

În acel moment sunase într-adevăr telefonul, însă era Amerigo Bonasera. Glasul antreprenorului tremura de recunoștință. Îl rugase pe Hagen să-l asigure pe Don de eterna sa prietenie. Don nu trebuia decât să-i dea un semn. El, Amerigo Bonasera, își va da și viața pentru binecuvântatul său Naș. Hagen îl asigurase că-i va transmite lui Don mesajul.

Ziarul *Daily News* publicase pe pagina din mijloc un grupaj cu Jerry Wagner și Kevin Moonan zăcând pe stradă. Fotografiile înfățișau cu măiestrie imaginile cele mai înfricoșătoare; amândoi tinerii erau doar niște mase însângerate amintind vag de două ființe omenești. În mod miraculos, relata *Daily News,* amândoi scăpaseră cu viață, deși aveau să rămână în spital luni întregi, rănile necesitând intervenții de chirurgie reparatorie. Hagen își notă să-i spună lui Clemenza că Paulie Gatto trebuia răsplătit cumva. Omul părea să știe meserie.

În următoarele trei ore, Hagen lucră rapid și eficient, centralizând rapoarte referitoare la compania imobiliară a lui Don, la firma importatoare de ulei de măsline și la cea de construcții. Niciuna din ele n-o ducea prea grozav, dar acum, că se încheiase războiul, toate aveau să producă bani buni. Aproape uitase de problema lui Johnny, când secretara îl anunță că-l căuta cineva din California. Anticipând cu satisfacție convorbirea, luă receptorul și răspunse:

— Hagen la telefon.

Vocea de la celălalt capăt al firului era de nerecunoscut, încărcată de patimă și ură.

— Ticălos blestemat! urlă Woltz. Am să te vâr la pușcărie pe o sută de ani! Am să-mi cheltuiesc toți banii ca să pun laba pe tine. Am să-i smulg boașele lui Johnny Fontane, m-ai auzit, macaronar împuțit?

— Sunt neamț irlandez, răspunse cu candoare Hagen.

Se așternu o lungă tăcere, apoi se auzi păcănitul receptorului trântit în furcă. Woltz nu rostise nici măcar un singur cuvânt de amenințare la adresa lui Don Corleone. Geniul își avea răsplata lui.

Jack Woltz dormea întotdeauna singur. Avea un pat uriaș, cât pentru zece persoane, și un dormitor suficient de spațios ca să fie decorul de film al unei săli de bal, dar, de la moartea soției, survenită cu zece ani în urmă, dormea singur. Asta nu însemna că renunțase la femei. În ciuda vârstei, rămânea un bărbat viguros, numai că acum îl excitau numai fetițele și învățase că doar câteva ore pe seară erau tot ce-i mai îngăduiau vlaga trupească și răbdarea.

În această dimineață de joi, fără un motiv anume, se trezi devreme.

Lumina zorilor făcea ca dormitorul să pară la fel de ceţos ca o câmpie învăluită în aburi. Departe, la piciorul patului, deslușI o formă cunoscută și Woltz se sprijini în coate ca să vadă mai bine. Forma aducea cu capul unui cal. Încă ameţit, Woltz întinse mâna și aprinse veioza.

Șocul priveliștii îi dădu o senzație de leșin. Parcă izbit în piept de un baros, inima îi zvâcni nebunește și îl năpădi un val de greață. Vomită pe pătura mițoasă.

Despărțit de trup, capul negru și mătăsos al renumitului armăsar Khartoum stătea înțepenit într-o baltă de sânge închegat. Se vedeau tendoanele albe și elastice. Botul era acoperit de spumă și ochii mari cât merele, care cândva sclipeau ca aurul, erau acum pătați de sânge închegat, ca niște fructe putrezite. Pe Woltz îl cuprinse o spaimă de-a dreptul animalică. Spaima îl făcu să urle după servitori și tot spaima îl determină să invoce numele lui Hagen, potopindu-l cu amenințări scăpate de sub control. Delirul lui de om nebun îl alarmă pe majordom, care-i chemă pe medicul personal al lui Woltz și pe adjunctul său de la studio. Dar până să sosească cei doi, Woltz își revenise.

Suferise un șoc puternic. Ce fel de om era acela care putea nimici un animal în valoare de șase sute de mii de dolari? Fără nici un avertisment. Fără nici o negociere care să ducă la contramandarea faptei sau a ordinului de îndeplinire a ei. Cruzimea, indiferența față de orice fel de valori trădau un om care se socotea a fi el însuși legea, de nu chiar Dumnezeu. Și totodată, un om a cărui voință era dublată de o asemenea putere și șiretenie, încât paza de la grajduri nu valorase nici doi bani. Între timp, Woltz aflase că trupul armăsarului fusese, fără îndoială, târât afară din grajd și abia pe urmă cineva îi retezase, fără grabă, capul uriaș și triunghiular, folosindu-se de o secure. Paznicii din tura de noapte declarau că nu auziseră nimic. Lui Woltz i se părea cu neputință. Puteau fi făcuți să vorbească. Fuseseră mituiți și puteau fi siliți să spună cine le dăduse banii.

Woltz nu era prost, ci doar un egoist fără margini. Făcuse greșeala să-și închipuie că puterea pe care o deținea în lumea lui era mai mare decât puterea lui Don Corleone. Pur și simplu, fusese nevoie de o dovadă că lucrurile nu stăteau așa. Înțelesese mesajul. Și anume, că, în ciuda bogăției sale, în ciuda tuturor relațiilor cu președintele Statelor Unite, în ciuda mult trâmbițatei prietenii cu directorul FBI, un obscur importator italian de ulei de măsline și-ar putea trimite oamenii ca să-l ucidă. Chiar așa, să-l ucidă! Și asta pentru că refuza să-i dea lui Johnny Fontane un rol pe care acesta și-l dorea. Era de necrezut. Oamenii nu aveau nici un drept să acționeze astfel. Altminteri, lumea ar fi încetat să mai existe. Era o nebunie. Însemna că nu poți face ce vrei cu propriii tăi bani, cu companiile pe care le deții, cu puterea de a da ordine. Era de zece ori mai rău decât în comunism. Răul acesta trebuia stârpit. Nu trebuia îngăduit cu nici un chip.

Woltz îl lăsă pe doctor să-i administreze un sedativ foarte ușor.

Medicamentul îl ajută să se calmeze și să judece rațional. Ceea ce-l șocase în primul rând fusese indiferența cu care omul acela, Corleone, ordonase uciderea unui cal cunoscut în toată lumea și valorând șase sute de mii de dolari. Șase sute de mii de dolari! Și asta numai pentru început! Woltz fu scuturat de un fior. Se gândi la existența pe care și-o făurise. Era bogat. Putea avea cele mai frumoase femei din lume numai la un semn al mâinii și o promisiune de contract. Era primit de regi și de regine. Ducea o viață la fel de perfectă pe cât îi permiteau banii și puterea. Era o nebunie să riște toate acestea numai dintr-un simplu capriciu. Poate reușea să ajungă la Corleone. Care era pedeapsa dată de lege pentru uciderea unui cal? Râse ca un dement, sub privirile neliniștite ale medicului și ale servitorilor. Pe urmă îl săgetă alt gând. Va ajunge de râsul întregii Californii, numai pentru că cineva îi sfidase puterea cu atâta aroganță. Argumentul se dovedi hotărâtor. La fel și gândul că poate, poate totuși nu va fi ucis. Poate că-i rezervau ceva mai subtil și mai chinuitor.

Woltz dădu dispozițiile necesare. Oamenii săi cei mai de încredere trecură la acțiune. Servitorii și medicul fură puși să jure că vor păstra secretul, altfel urma să-și atragă asupra lor dușmănia de moarte a lui Woltz și a studioului. Presa fu înștiințată că armăsarul de curse Khartoum murise în urma unei boli contractate în cursul transportului cu vaporul din Anglia. Woltz dădu ordin ca rămășițele calului să fie îngropate într-un loc tăinuit de pe domeniul său.

Șase ore mai târziu, Johnny Fontane primea un telefon de la directorul executiv al filmului, care-l anunța să se prezinte la lucru în lunea următoare.

În aceeași seară, Hagen se duse acasă la Don ca să se pregătească în vederea importantei întâlniri de a doua zi cu Virgil Sollozzo. Don îi ceruse fiului său cel mare să fie de față, iar Sonny Corleone, cu chipul lui de Cupidon primitiv, marcat de oboseală, sorbea dintr-un pahar cu apă. Probabil că încă o mai regulează pe domnișoara de onoare, își zise Hagen. Altă belea.

Don Corleone se instală într-un fotoliu, pufăind din trabucul său Di Nobili. Hagen păstra în birou o cutie pentru el. Încercase să-l convingă pe Don să treacă pe havane, dar acesta pretinsese că-i dădeau dureri de gât.

— Știm tot ce e necesar să știm? întrebă Don.

Hagen își deschise mapa cu însemnări.

Acestea nu erau nicidecum incriminatorii, ci simple notițe știute doar de el, ca să fie sigur că nu va omite nici un detaliu important.

— Sollozzo vine să ne ceară sprijinul, spuse Hagen. Va solicita Familiei să contribuie cu cel puțin un milion de dolari și să garanteze o oarecare imunitate în fața legii. În schimb, vom primi o cotă parte din afacere, nu se știe cât anume. Sollozzo e susținut de Familia Tattaglia, care ar putea fi și ea implicată în afacere. Aceasta constă în narcotice. Sollozzo are legături în Turcia, unde se cultivă maci. De acolo importă drogurile în Sicilia. Fără

probleme. În Sicilia dispune de o fabrică unde le transformă în heroină. La o adică, dacă e nevoie, are și posibilitatea de a transforma heroina în morfină sau invers. Se pare însă că fabrica de procesare din Sicilia e protejată din toate punctele de vedere. Singura problemă e introducerea drogurilor în America și comercializarea lor. De asemenea, capitalul inițial. Un milion de dolari bani gheață nu se găsesc pe toate drumurile. Hagen remarcă grimasa de pe chipul lui Don Corleone. Bătrânul detesta înfloriturile inutile în chestiunile legate de afaceri. Se grăbi să continue: Sollozzo e poreclit Turcul. Din două motive. A petrecut mult timp în Turcia și se presupune că nevastă-sa ar fi turcoaică, la fel și copiii. Doi. Se zice că mânuiește cu mare îndemânare cuțitul – sau, cel puțin, îl mânuia în tinerețe. Dar numai în probleme de afaceri și numai din motive bine întemeiate. E un om foarte competent și nu cunoaște alt șef decât pe sine însuși. Are cazier, a făcut pușcărie în două rânduri, în Italia și în Statele Unite, și este cunoscut de autorități ca traficant de droguri. Pentru noi asta ar fi un avantaj. Înseamnă că niciodată nu va depune mărturie, pentru că el conduce acțiunea și, bineînțeles, din pricina cazierului. E căsătorit și cu o americancă, de la care are trei copii; e un bun familist. E dispus să ispășească și o condamnare pe nedrept, atât timp cât i se asigură banii pentru întreținerea familiei.

Don pufăi din trabuc și întrebă:

— Tu ce părere ai, Santino?

Hagen știa dinainte ce va spune Sonny. Fiul cel mare detesta să fie la ordinele tatălui său. Își dorea o operațiune de amploare pe cont propriu. Aceasta era exact ce-i trebuia.

Sonny trase un gât zdravăn de scotch.

— Praful ăsta alb valorează o groază de bani, zise el. Dar ar putea fi și riscant. Unii ar putea ajunge după gratii pentru douăzeci de ani. Cred că, dacă am reușit să ne ținem deoparte în chestiunea livrării, mărginindu-ne la protecție și la finanțare, ideea n-ar fi tocmai rea.

Hagen îi aruncă o privire aprobatoare. Își jucase bine cărțile. Mizase clar pe aspectul cel mai favorabil lui.

Don pufăi iarăși din trabuc.

— Dar tu, Tom? Tu ce crezi?

Hagen își adună tot curajul, decis să fie cât se poate de direct. Ajunsese deja la concluzia că Don va refuza propunerea lui Sollozzo. Dar partea proastă – Hagen nu avea nici o îndoială – era că trăia una dintre rarele ocazii când Don nu chibzuise lucrurile până la capăt. Nu vedea situația în perspectivă.

— Continuă, Tom! îl îndemnă Don pe un ton încurajator. Nici chiar un *Consigliori* sicilian nu-i întotdeauna de acord cu șeful.

Râseră cu toții.

— Cred că ar trebui să accepți, vorbi Hagen. Motivele sunt clare și

dumneata le știi. Dar cel mai important e următorul: în principiu, drogurile aduc mai mulți bani decât orice alt tip de afaceri. Dacă nu ne implicăm noi, o va face altcineva, poate Familia Tattaglia. Cu câștigurile obținute, vor putea cumpăra mai mulți polițiști și mai multă influență politică. Familia lor va deveni mai puternică decât clanul Corleone. Într-un târziu vor începe prigoana împotriva noastră, să ne deposedeze de tot ce avem. Exact ca în cazul statelor. Dacă ei se înarmează, trebuie să ne înarmăm și noi. Dacă ei își sporesc puterea economică, devin o amenințare pentru familia noastră. În prezent noi controlăm jocurile de noroc și sindicatele, or în momentul de față acestea sunt cele mai rentabile investiții. Dar cred că drogurile sunt de viitor. Cred că trebuie să punem mâna pe o parte din afacere, altfel riscăm să pierdem tot ce avem. Nu imediat, dar poate peste zece ani.

Don părea extrem de impresionat. Pufăi din trabuc și murmură:

— Sigur că da, acesta-i lucrul cel mai important. Oftă și se ridică în picioare. La ce oră trebuie să ne întâlnim mâine cu păgânul ăla?

— Va fi aici la ora zece dimineața, răspunse Hagen plin de speranță.

Poate că Don avea totuși să accepte.

— Vreau să fiți de față amândoi, spuse Don. Se întinse și-și luă fiul de braț. Santino, odihnește-te și tu puțin la noapte, arăți ca o sperietoare. Ai grijă de tine, tinerețea nu durează o veșnicie.

Încurajat de acest semn de grijă părintească, Sonny îi puse întrebarea pe care Hagen nu îndrăznise s-o rostească.

— Tată, care va fi răspunsul dumitale?

Don Corleone zâmbi:

— De unde vrei să știu, până nu aud procentele și alte amănunte? În plus, trebuie să chibzuiesc pe îndelete la sfatul pe care l-am primit în seara asta. La urma urmei, nu-mi stă în fire să acționez pripit. În clipa în care ieșea pe ușă, i se adresă lui Hagen voit nepăsător: Scrie în însemnările tale că înainte de război Turcul a făcut bani din prostituție? Lucru pe care-l știe foarte bine și Familia Tattaglia. Notează-ți, să nu uiți.

În tonul lui Don se ghicea o undă de ironie, și Hagen se înroși la față. Înadins nu adusese în discuție amănuntul; considerase pe bună dreptate că nu avea nici o relevanță, în schimb se temuse că ar fi putut influența decizia lui Don. Bătrânul era extrem de strict în privința moralității.

Virgil Sollozzo, poreclit „Turcul”, era un bărbat bine clădit, de statură mijlocie, cu obrazul negricios, putând fi luat cu adevărat drept turc. Avea un nas ca un iatagan și ochi negri, plini de cruzime. De asemenea, persoana lui avea un aer demn și impresionant.

Sonny Corleone îl întâmpină la ușă și-l conduse în birou, unde așteptau Don și Hagen. Hagen își zise că nu văzuse în viața lui un om cu o înfățișare atât de periculoasă, cu excepția lui Luca Brasi.

Toți își strânseră mâinile, politicoși. Dacă vreodată mă întreabă Don dacă omul acesta are boașe, voi fi nevoit să răspund că da, se gândi Hagen. Niciodată nu întâlnise atâta forță într-un singur om. Nici măcar la Don. De fapt, Don era pus într-o netă inferioritate. Salutul său fusese prea simplu și puțin provincial.

Sollozzo intră imediat în subiect. Era vorba despre droguri. Totul fusese deja pus la punct. Unele plantații de maci îi furnizau anual anumite cantități. Avea în Franța o fabrică sigură, care producea morfină, în Sicilia deținea o altă fabrică, absolut sigură și ea, pentru producerea heroinei. Introducerea narcoticelor în ambele țări era cât se poate de sigură pentru astfel de operațiuni. Pătrunderea în Statele Unite avea să comporte pierderi de circa cinci la sută, întrucât agenții FBI erau incoruptibili, după cum știau amândoi. Însă profiturile vor fi imense, iar riscurile inexistente.

— Atunci de ce vii la mine? întrebă politicos Don. Cum se face că merit atâta generozitate?

Chipul întunecat al lui Sollozzo rămase impasibil.

— Am nevoie de două milioane de dolari bani gheață, răspunse el. În al doilea rând, la fel de important, îmi trebuie un om care să aibă prieteni influenți în posturi-cheie. În decursul anilor, o parte din cărăușii mei vor fi depistați. E inevitabil. Niciunul dintre ei nu va avea cazier, îți promit. Prin urmare, va fi logic ca judecătorii să le dea sentințe ușoare. Am nevoie de un prieten care să-mi poată garanta că, dacă oamenii mei dau de necaz, nu vor petrece mai mult de un an-doi în închisoare. În acest caz, nu vor vorbi. Dar, dacă primesc zece sau douăzeci de ani, atunci cine știe? Pe lumea asta există mulți oameni slabi de înger. Pot ciripi, pot pune în pericol persoane mai importante. Protecția în fața legii e obligatorie. Don Corleone, am auzit că dumneata ai la degetul mic tot atâția judecători câte monede de argint în buzunarul unui lustragiu.

Don Corleone nu se obosi să confirme complimentul.

— Ce procent primește Familia mea? întrebă el.

Ochii lui Sollozzo scânteiară.

— Cincizeci la sută, răspunse el. Tăcu, apoi urmă cu glas aproape mângâietor: În primul an partea dumitale va fi de trei sau patru milioane de dolari. Ulterior va crește.

— Care-i procentul Familiei Tattaglia? se interesă Don Corleone.

Pentru prima oară Sollozzo păru neliniștit:

— Vor primi o parte din ce-mi revine mie. Am nevoie de ajutor la aceste operațiuni.

Așadar, reluă Don Corleone, eu primesc cincizeci la sută numai pentru finanțare și protecție în fața legii. Nu trebuie să-mi fac griji în privința desfășurării operațiunilor, asta vrei, de fapt, să-mi spui?

Sollozzo încuviință din cap:

— Dacă dumneata consideri că două milioane de dolari bani gheață reprezintă o „simplă finanțare”, atunci te felicit, Don Corleone.

— Am acceptat să te întâlnesc datorită respectului pe care-l port Familiei Tattaglia și fiindcă am auzit că ești un om serios, demn la rândul lui de tot respectul, răspunse liniștit Don. Sunt silit să te refuz, însă trebuie să-ți explic motivele mele. Profiturile în afacerea pe care mi-o propui sunt uriașe, dar la fel sunt și riscurile. Implicarea în operațiunea dumitale ar putea dăuna celorlalte interese ale mele. E adevărat că am foarte mulți prieteni în politică, dar ei nu mi-ar mai fi la fel de buni amici dacă m-aș ocupa de droguri în loc de jocuri de noroc. Toți socotesc că jocurile de noroc sunt un viciu inofensiv, la fel ca băutura, în schimb consideră drogurile o afacere murdară. Nu, nu protesta. E opinia lor, nu a mea. Pe mine nu mă interesează modul în care cineva își câștigă existența. Ceea ce vreau să-ți spun e că afacerea dumitale e prea riscantă. În ultimii zece ani toți membrii Familiei mele au trăit bine, feriți de pericole și de necazuri. Nu le pot periclita viața și existența din lăcomie.

Singurul semn de dezamăgire al lui Sollozzo fu o privire scurtă de jur-împrejurul încăperii, ca și cum ar fi sperat ca Hagen sau Sonny să-l susțină. Apoi întrebă:

— Te îngrijorează soarta celor două milioane?

Don zâmbi cu răceală.

— Nu, răspunse el.

Sollozzo mai făcu o încercare:

— Familia Tattaglia va garanta și investiția dumitale.

În acel moment Sonny Corleone făcu o greșeală de neiertat de judecată și tactică.

— Familia Tattaglia, se grăbi el să întrebe, ne garantează rambursarea investițiilor, fără să ne perceapă nici un comision?

Hagen rămase îngrozit de gafă. Văzu cum Don înlemnește, privindu-și cu asprime fiul, care încremenise nedumerit și disperat. Ochii lui Sollozzo scânteiară din nou, de astă dată de satisfacție. Descoperise o fisură în fortăreața lui Don. Când Don vorbi din nou, vocea lui lăsă să se înțeleagă că nu acorda nici o atenție incidentului.

— Tinerii sunt lacomi, zise el. Iar în zilele noastre nu știu nici să se poarte. Îi întrerup pe cei mai vârstnici decât ei. Se amestecă unde nu le fierbe oala. Totuși, am o slăbiciune pentru fiii mei și i-am răsfățat. După cum se vede. Domnule Sollozzo, refuzul meu e categoric. Dă-mi voie să-ți spun că îți urez noroc în afacerile dumitale. Nu se interferează în nici un chip cu ale mele. Regret că am fost nevoit să te dezamăgesc.

Sollozzo se înclină, strânse mâna lui Don și îl urmă pe Hagen până la

mașina care aștepta afară. Își luă rămas-bun de la Hagen, cu chipul lipsit de orice expresie.

Când Tom se înapoie în birou, Don Corleone îl întrebă:

— Ce părere ți-a făcut omul acesta?

— E sicilian, răspunse sec Hagen.

Don încuviință din cap, cu un aer gânditor. Apoi se întoarse către fiul său și-i spuse cu blândețe:

— Santino, niciodată nu lăsa pe cineva din afara Familiei să afle ce gândești. Să nu știe nici ce ai sub unghii. Am impresia că ți-a cam slăbit judecata din pricina zbenguielilor cu fata aceea. Încetează cu prostiile și concentrează-ți atenția asupra afacerilor. Iar acum, dispari din fața mea.

Hagen remarcă surpriza de pe chipul lui Sonny, apoi mânia la auzul reprosului făcut de tatăl său. Oare chiar își închipuia că Don nu avea habar de legătura lui? se întrebă Hagen. Și chiar nu-și dădea seama ce greșeală gravă comisese în această dimineață? Dacă așa stăteau lucrurile, atunci Hagen își dorea să nu ajungă niciodată *Consigliori* al lui Don Santino Corleone.

Don Corleone aștepta până când Sonny ieși din birou. Atunci se lăsă pe spate în fotoliul său de piele, făcând brusc semn că dorea de băut. Hagen îi umplu un pahar cu lichior de anason. Don ridică ochii către el.

— Trimite-l la mine pe Luca Brasi, ordonă el.

Trei luni mai târziu, Hagen se grăbea să termine de rezolvat hârtiile în biroul său din oraș, sperând să poată pleca mai devreme, ca să facă ceva cumpărături pentru soție și pentru copii. Îl întrerupse un telefon venit din partea lui Johnny Fontane, care nu-și mai încăpea în piele de fericire. Filmările se încheiaseră, primele probe ce-or fi fost acelea, își zise Hagen erau nemaipomenite. Cu ocazia Crăciunului, voia să-i trimită lui Don un dar care să-l lase mut de uimire. L-ar fi adus el în persoană, dar mai avea câte ceva de lucru la film. Era nevoit să rămână pe Coasta de Vest. Hagen încercă să-și ascundă nerăbdarea. Farmecul lui Johnny Fontane nu avusese niciodată prea mare priză la el. În schimb, îi stârnise curiozitatea.

— Despre ce e vorba? întrebă el.

Johnny Fontane chicoti și răspunse:

— Nu pot să-ți spun, asta-i frumusețea la un dar de Crăciun.

Hagen își pierdu imediat tot interesul și, în cele din urmă, reuși, cât se poate de politicos, să încheie convorbirea.

După zece minute, secretara îl anunță că îl căuta la telefon Connie Corleone, care dorea să-i vorbească. Hagen oftă. Ca fată, Connie fusese simpatică, dar ca femeie măritată era o pacoste. Se plângea mereu de soțul ei. Tot timpul se ducea acasă să-și viziteze mama, rămânând cu ea două-trei zile. Carlo Rizzi se dovedea a fi un ratat. I se dăduse în grijă o mică afacere

rentabilă, pe care o ducea de râpă. În plus, se ținea de beții, de femei, de jocuri de noroc și din când în când își bătea nevasta. Connie nu pomenise familiei despre acest lucru, însă îi povestise lui Hagen. Tom se întrebă ce necaz avea să-i mai destăinuie.

Dar atmosfera Crăciunului părea să-i fi ridicat moralul. Pur și simplu, voia să-l întrebe pe Hagen ce și-ar fi dorit tatăl ei ca dar de Crăciun. Același lucru pentru Sonny, Fred și Mike. Se gândise deja ce să-i cumpere mamei. Hagen îi dădu câteva sugestii, pe care ea le respinse în totalitate, socotindu-le niște bazaconii. În cele din urmă, îl lăsă în pace.

Când telefonul sună din nou, Hagen își aruncă hârtiile la coș. Dracu' să le ia! Se hotărî să plece. Totuși, nici o clipă nu-i trecu prin minte să nu răspundă la apel. Când secretara îi spuse că era Michael Corleone, Tom luă receptorul cu plăcere. Întotdeauna îl simpatizase pe Mike.

— Tom, începu Michael Corleone. Mâine vin în oraș cu Kay. Înainte de Crăciun vreau să-i spun tatei un lucru important. E acasă mâine seară?

— Sigur că da, răspunse Hagen. Nu pleacă din oraș până după Crăciun. Te pot ajuta cu ceva?

Michael era la fel de scump la vorbă ca și tatăl său.

— Nu, răspunse el. Probabil că ne vom vedea de Crăciun, toată lumea va fi la Long Beach, așa-i?

— Da, răspunse Hagen.

Îl amuza că Michael închisese telefonul fără să mai discute alte nimicuri.

Îi spuse secretarei s-o sune pe soția lui și să-i spună că el va ajunge acasă ceva mai târziu, dar că o ruga să-i pregătească ceva pentru cină. Ieșind din clădire, se îndreptă cu pași grăbiți spre Macy's. Cineva îi tăie calea. Era Sollozzo.

Sollozzo îl luă de braț și-i spuse liniștit:

— Nu te speria, nu vreau decât să stăm de vorbă. O mașină parcată la bordură își deschise brusc portiera. Urcă, îi zise grăbit Sollozzo. Avem de discutat.

Hagen își smulse brațul din strânsoare. Încă nu era alarmat, ci doar agasat.

— N-am timp, spuse el.

În aceeași clipă, doi bărbați veniră pe la spate. Hagen simți cum i se moaie brusc picioarele.

— Urcă în mașină, repetă încet Sollozzo. Dacă voiam să te ucid, la ora asta erai mort de mult. Ai încredere în mine.

Fără să aibă încredere în el nici cât negru sub unghie, Hagen urcă în mașină.

Michael Corleone îl minți pe Hagen. Se afla deja la New York și

sunase dintr-o cameră a hotelului Pennsylvania, aflat la mai puțin de zece cvartale depărtare. Când puse receptorul în furcă, Kay Adams își stinse țigara și spuse:

— Mare mincinos mai ești, Mike.

Michael se așeză pe pat alături de ea.

— Numai de dragul tău, iubita mea. Dacă le-aș spune alor mei că suntem în oraș, ar trebui să mergem numaidecât la ei. Ca atare, în seara asta n-am mai putea ieși să luăm masa în oraș, n-am mai putea merge la teatru și n-am mai putea face dragoste. Nu în casa tatălui meu și nu atât timp cât nu suntem căsătoriți.

O înlănțui cu brațele și o sărută cu tandrețe pe gură. Avea buzele dulci, și Michael o culcă încet pe pat. Ea închise ochii, așteptând să facă dragoste cu el, iar Michael simți cum îl inundă un val de fericire. Petrecuse anii de război luptând în Pacific și în insulele acelea blestemate, unde visase la o fată ca Kay Adams. La o frumusețe ca a ei. La un trup auriu și delicat, cu pielea albă ca laptele și vibrând de pasiune. Ea deschise ochii și-i trase capul înspre ea ca să-l sărute. Făcură dragoste până când veni momentul să meargă în oraș și la teatru.

După cină se plimbară prin fața magazinelor luminate strălucitor și pline de cumpărători în preajma sărbătorilor.

— Ce dar să-ți fac de Crăciun? o întrebă Michael.

Kay se lipi de trupul lui.

— Numai pe tine, răspunse ea. Crezi că tatăl tău mă va accepta?

— Nu asta e întrebarea, îi răspunse Michael cu blândețe. Părinții tăi mă vor accepta pe mine?

Kay ridică din umeri.

— Nu-mi pasă, răspunse ea.

— M-am gândit chiar să-mi schimb numele pe cale legală, spuse Michael, dar, dacă s-ar întâmpla ceva, oricum, nu mi-ar fi de prea mare folos. Ești sigură că vrei să fii o Corleone?

Vorbise numai jumătate în glumă:

— Da, răspunse ea, fără să zâmbească.

Se strânseră unul lângă altul. Hotărâseră să se căsătorească în săptămâna Crăciunului, o ceremonie civilă discretă la Primărie, în prezența a numai doi prieteni, care să le fie și martori. Dar Michael insistase că trebuia să-i spună și tatălui său. Îi explicase că tatăl lui nu va ridica nici un fel de obiecții atât timp cât căsătoria nu se oficia pe ascuns. Kay avea îndoieli. Spunea că ea nu-și putea înștiința părinții decât după căsătorie.

— Bineînțeles, își vor închipui că sunt gravidă, adăugă ea.

Michael râse din toată inima.

— La fel și ai mei, zise el.

Ceea ce niciunul din ei nu adusese în discuție era faptul că Michael va trebui să renunțe la relațiile strânse pe care le avea cu familia sa. Și unul, și celălalt era conștient că tânărul deja se îndepărtase de ai lui într-o oarecare măsură, și totuși pe amândoi îi încerca un sentiment de vinovăție. Plănuiseră să termine colegiul, să se întâlnească la sfârșitul săptămânii și să locuiască împreună pe timpul vacanțelor de vară. Părea o existență fericită.

Piesa era o comedie muzicală intitulată *Carousel* și această poveste sentimentală despre un hoț lăudăros îi făcu să-și zâmbească amuzați. Când ieșiră din sala de spectacol, afară se lăsase frig. Kay se ghemui lângă el și zise:

— După ce ne vom căsători, o să mă bați, apoi o să furi o stea și o să mi-o dai în dar?

Michael râse.

— Eu voi fi profesor de matematică, răspunse el. Apoi o întrebă: Vrei să mănânci ceva înainte să ne întoarcem la hotel?

Kay clătină din cap. Înălță ochii către el cu o privire plină de înțelesuri. Ca de fiecare dată, el rămase impresionat de nerăbdarea ei de a face dragoste. Îi zâmbi și se sărutară pe strada înghețată. Lui Michael i se făcuse foame, așa că hotărî să comande sandviciuri în cameră.

În holul hotelului, Michael o împinse pe Kay către chioșcul de ziare și-i spuse:

— Tu cumpără ziarele până când iau eu cheia.

Se văzu nevoit să-și aștepte rândul în spatele câtorva persoane. Hotelul încă ducea lipsă de mână de lucru, deși războiul se sfârșise. Michael luă cheia de la cameră și se uită nerăbdător în jur după Kay. Ea stătea lângă chioșcul de presă, privind țintă ziarul pe care-l ținea în mână. Michael se apropie. Kay ridică privirea înspre el. Avea ochii plini de lacrimi.

— Oh, Mike, bâigui ea. Oh, Mike.

Michael îi luă ziarul din mână. Primul lucru pe care-l văzu fu o fotografie care-l înfățișa pe tatăl lui zăcând în stradă, cu capul într-o baltă de sânge. Pe marginea trotuarului stătea un bărbat, plângând ca un copil. Era fratele lui, Freddie. Michael Corleone îngheță. Nu simțea durere, nici teamă, ci doar o furie rece. Se întoarse către Kay.

— Să urcăm în cameră.

Trebui însă s-o ia de braț și s-o conducă până la lift. Urcară în tăcere. Ajunși în camera lor, Michael se așeză pe pat și deschise ziarul. Titlurile anunțau: „A fost împușcat Vito Corleone. Presupusul șef al Mafiei a fost grav rănit. Intervenția chirurgicală s-a desfășurat sub paza a numeroși polițiști. Există riscul unui sângeros război între bande”.

Michael simți că i se moaie picioarele.

— N-a murit, îi spuse el lui Kay. Ticăloșii n-au reușit să-l lichideze.

Reciti întreaga relatare. La ora cinci după-amiază tatăl său fusese victima unui atentat. Asta însemna că, în timp ce el făcea dragoste cu Kay, lua masa și se distra la teatru, tatăl său fusese la un pas de moarte. Sentimentul de vinovăție aproape îi dădea o senzație de greață.

— Vrei să mergem la spital? îl întrebă Kay.

Michael clătină din cap.

— Mai întâi să sun acasă. Cei care au făcut așa ceva sunt nebuni de legat, iar acum, că tata a scăpat cu viață, vor intra în panică. Cine dracu' știe ce le poate da prin gând?

Amândouă telefoanele de la Long Beach sunau ocupat și trecură vreo douăzeci de minute până când Michael reuși să prindă legătura. Auzi glasul lui Sonny, răspunzând:

— Alo?

— Sonny, eu sunt, vorbi Michael.

Simți ușurarea din vocea lui Sonny.

— Doamne, puștiule, ne-ai speriat. Unde dracu' ești? Am trimis oameni în prăpăditul ăla de orășel al vostru, să vadă ce s-a întâmplat.

— Ce face bătrânul? întrebă Michael. Cât e de gravă rana?

— Destul de urâtă, răspunse Sonny. Au tras în el cinci gloanțe. Dar rezistă. În tonul lui Sonny se ghicea o undă de mândrie. Doctorii spun că va scăpa cu bine. Ascultă, puștiule, am treabă. Nu pot vorbi, tu unde ești?

— La New York, spuse Michael. Nu ți-a spus Tom că voiam să vin la voi?

Sonny coborî puțin glasul.

— L-au răpit pe Tom. De asta îmi făceam griji pentru tine. Soția lui e aici. Nu știe nimic, nici ea și nici poliția. Nu trebuie să afle. Nenorociții care au tăcut asta trebuie să fie țicniți de-a binelea. Vreau să vii imediat aici și să-ți ții gura. OK?

— OK, răspunse Michael. Știi cine a fost?

— Bineînțeles, răspunse Sonny. Și de îndată ce va intra pe fir Luca Brasi, s-a zis cu ei. Avantajul e încă de partea noastră.

— Plec peste o oră, spuse Mike. Iau un taxi.

Puse receptorul în furcă. Ziarele se vindeau pe străzi de peste trei ore. Probabil că se anunțase și la radio. Era aproape imposibil ca Luca să nu fi aflat vestea. Michael căzu pe gânduri. Unde era Luca Brasi? Era întrebarea pe care în acel moment și-o punea și Hagen. Aceeași întrebare îl frământa și pe Sonny Corleone la Long Beach.

În aceeași după-amiază, la ora cinci fără un sfert, Don Corleone terminase de verificat documentația pregătită pentru el de către directorul

companiei importatoare de ulei de măsline. Își puse vesta și ciocăni ușor cu încheietura degetului în creștetul fiului său Freddie, ca să-l facă să-și ridice nasul din ziarul de după-amiază.

— Spune-i lui Gatto să scoată mașina din parcare, spuse el. În câteva minute sunt gata de plecare.

Freddie bombăni.

— Trebuie s-o scot chiar eu. Paulie a anunțat azi-dimineață că-i bolnav și că stă acasă. Iar a răcit.

Don Corleone căzu o clipă pe gânduri.

— Ea treia oară luna asta. Cred c-ar fi bine să găsești pe cineva mai zdravăn pentru slujba asta. Vorbește cu Tom.

— Paulie e băiat bun, protestă Fred. Dacă spune că-i bolnav, atunci e bolnav. Nu mă deranjează să aduc mașina.

Ieși din birou. Don Corleone se uită pe fereastră, urmărindu-și cu privirea fiul, care traversă Ninth Avenue în direcția parcării. Se întrerupse ca să sune la biroul lui Hagen, dar nu răspunse nimeni. Telefonă la casa de la Long Beach, dar nici acolo nu răspunse nimeni. Iritat, se uită din nou pe fereastră. Mașina lui era parcată lângă bordură, în fața clădirii companiei. Freddie stătea sprijinit de aripa mașinii, cu brațele încrucișate, privind mulțimea oamenilor care făceau cumpărături de Crăciun. Don Corleone își puse sacoul. Șeful de birou îl ajută să-și îmbrace paltonul. Don Corleone mormăi un cuvânt de mulțumire și ieși pe ușă, îndreptându-se spre cele două rânduri de scări.

Afară, în stradă, ziua de iarnă timpurie se îngâna cu noaptea. Freddie continua să se sprijine neglijent de portiera masivei limuzine Buick. Când îl văzu pe tatăl său ieșind din clădirea companiei, Freddie coborî de pe trotuar și se duse la portiera din dreptul șoferului, așezându-se la volan. Don Corleone se pregătea și el să urce pe ușa dinspre trotuar, când deodată șovăi, apoi porni spre taraba cu fructe din colț. În ultima vreme căpătase acest obicei. Îi plăceau grozav fructele mari, trufandale pentru acel anotimp, piersicile galbene și portocalele strălucind în cutiile lor verzi. Negustorul se grăbi să-l servească. Don Corleone nu atinse fructele. Se mulțumi să le indice cu degetul. Patronul nu se împotrivi decât o singură dată, arătându-i că unul dintre fructele alese de el era puțin stricat. Don Corleone luă punga în mâna stângă și-i întinse negustorului o bancnotă de cinci dolari. Luă restul și când vru să se întoarcă la mașina care-l aștepta, de după colț se iviră doi bărbați. Într-o fracțiune de secundă Don Corleone înțelese ce se va întâmpla.

Cei doi purtau pardesie și pălării negre trase pe ochi, ca să nu poată fi identificați de martori. Nu se așteptaseră la reacția promptă a lui Don. Bătrânul aruncă punga cu fructe și se repezi spre mașina parcată, cu o repeziciune uimitoare pentru un om masiv ca el. În același timp strigă:

— Fredo, Fredo.

Abia atunci cei doi bărbați își scoaseră armele și deschiseră focul.

Primul glonț îl nimeri pe Don Corleone în spate. El simți izbitura ca de ciocan, dar se sili să-și continue drumul spre mașină. Alte două gloanțe îl loviră în fese, trântindu-l în mijlocul străzii. Între timp cei doi bărbați înarmați, atenți să nu calce pe fructele care se rostogoleau pe jos, se luară după el să-i dea lovitura de grație. În acel moment, la nici cinci secunde de când se auzise strigat de tatăl său, Frederico Corleone sări din mașină, scoțând capul pe deasupra ei. Atentatorii mai traseră în grabă două focuri înspre Don, care zăcea lângă bordură. Unul îl lovi în mușchii brațului, iar celălalt în gamba dreaptă. Deși aceste răni erau mai puțin grave, totuși sângerau abundent, formând mici bălți de sânge în jurul corpului. Între timp Don Corleone își pierduse cunoștința. Freddie se auzise strigat de tatăl său, care-l chemase cu numele din copilărie, apoi auzise și primele două împușcături. În clipa în care sărise din mașină era atât de șocat, încât nici măcar nu-și scosese arma. Cei doi asasini l-ar fi putut doborî cu ușurință. Dar și ei intraseră în panică. Probabil știau că fiul era înarmat și, în plus, zăboviseră prea mult. Așa că dispărură după colț, lăsându-l pe Freddie singur în plină stradă, lângă trupul însângerat al tatălui său. O mare parte a trecătorilor se ascunseseră în cadrul ușilor sau se aruncaseră la pământ, alții se adunaseră grupuri-grupuri.

Freddie tot nu-și scosese arma. Părea năucit. Se uita țintă la trupul tatălui său, care zăcea cu fața în jos pe asfalt, în mijlocul a ceea ce băiatului îi părea a fi un lac de sânge negricios. Freddie suferi un șoc. Oamenii se iviră de prin ascunzători și cineva, văzându-l că i se moaie picioarele, îl sprijini până la bordură, ajutându-l să se așeze. Un mare număr de oameni se adunară în jurul trupului lui Don Corleone, dar se împrăștiară de îndată ce prima mașină de poliție își făcu loc printre ei, sunând din sirenă. Imediat după mașina de poliție venea un echipaj al postului de radio *Daily News,* care nici nu opri bine, că un fotograf sări jos, începând să ia instantanee cu trupul însângerat al lui Don Corleone. Câteva momente mai târziu sosi și o ambulanță. Fotograful își îndreptă atenția spre Freddie Corleone, care acum plângea în hohote, privelișteă de un comic straniu, din pricina trăsăturilor lui aspre de Cupidon, a nasului cărnos și a buzelor groase, mânjite de muci. Polițiștii se împrăștiară prin mulțime; soseau noi și noi echipaje. Un detectiv îngenunche lângă Freddie, punându-i întrebări, dar tânărul era prea șocat ca să răspundă. Detectivul vârî mâna în interiorul pardesiului lui Freddie și-i luă portvizitul. Se uită la actele dinăuntru și fluieră către colegul său. În numai câteva secunde Freddie fuse izolat de mulțime printr-un cordon de oameni în civil. Primul detectiv descoperi pistolul în tocul de la umăr și i-l luă. Apoi îl ridicară pe Freddie în picioare și-l împinseră într-o mașină fără număr. Aceasta demară, urmată de mașina postului de radio *Daily News.* Fotograful continua să ia instantanee cu tot ce vedea în jurul său.

În prima jumătate de oră după atentatul comis asupra tatălui său,

Sonny Corleone primi cinci telefoane unul după altul. Primul era de la detectivul John Phillips, aflat în solda familiei și care se găsea în prima mașină cu civili sosită la locul atentatului. Înainte de orice, îl întrebă la telefon pe Sonny:

— Îmi recunoști vocea?

— Da, răspunse Sonny.

Abia se trezise după un pui de somn, că soția îl și chemase la telefon.

Phillips vorbi repede, fără alte introduceri:

— Cineva l-a împușcat pe tatăl dumitale la ieșirea din clădirea companiei. Acum un sfert de oră. Trăiește, dar e grav rănit. L-au dus la French Hospital. Pe fratele dumitale, Freddie, l-au luat la secția din Chelsea. Când îi vor da drumul, ar fi bine să-i găsești un doctor. Eu mă duc acum la spital, să fiu de față la interogatoriul bătrânului, dacă va putea vorbi. Te țin la curent.

Aflată de cealaltă parte a mesei, soția lui Sonny, Sandra, văzu cum soțul ei se înroșește brusc la față. Privirea i se împăienjenise.

— Ce s-a întâmplat? murmură femeia.

Iritat, Sonny îi făcu semn să tacă, apoi îi întoarse spatele și vorbi în receptor:

— Ești sigur că trăiește?

— Da, sunt sigur, răspunse detectivul. A pierdut mult sânge, dar poate că rănile nu-s chiar atât de grave pe cât par.

— Mulțumesc, zise Sonny. Să fii acasă mâine dimineață la ora opt punct. Vei fi primit foarte bine.

Sonny puse receptorul în furcă. Își impuse să rămână calm. Știa că cel mai mare defect al său era impulsivitatea. Or, aceasta era una dintre situațiile când mânia îi putea fi fatală. Primul lucru pe care trebuia să-l facă era să-l cheme pe Tom Hagen. Dar nu apucă să ridice receptorul că telefonul sună din nou. La celălalt capăt al firului era agentul de pariuri care opera cu aprobarea familiei în cartierul unde se găsea biroul lui Don. Agentul sunase ca să-i spună că Don fusese asasinat, ucis în plină stradă. După ce-i puse vreo câteva întrebări, ca să se convingă că cel care-l informase pe agent nu se apropiase prea mult de rănit, Sonny decise să nu țină cont de informație, aceasta nefiind conformă cu realitatea. Versiunea lui Phillips trebuia să fie mai apropiată de adevăr. După câteva secunde telefonul sună pentru a treia oară. De data asta era un reporter de la *Daily News.* De îndată ce se prezentă, Sonny Corleone îi trânti receptorul.

Formă numărul de acasă al lui Hagen.

— S-a întors Tom? o întrebă el pe soția lui Hagen.

Ea îi răspunse că Tom nu venise și că, probabil, avea să mai întârzie vreo douăzeci de minute, oricum îl aștepta la cină.

— Spune-i să-mi dea un telefon, o rugă Sonny.

Încercă să analizeze situația. Se strădui să-și imagineze cum ar fi reacționat tatăl său într-o astfel de împrejurare. Își dăduse seama din prima clipă că aici fusese mâna lui Sollozzo, însă acesta nu ar fi îndrăznit niciodată să elimine un șef atât de important ca Don, dacă nu ar fi fost sprijinit de alți oameni influenți. Pentru a patra oară telefonul îi întrerupse șirul gândurilor. Vocea de la celălalt capăt al firului era foarte liniștită și foarte blândă.

— Santino Corleone? întrebă glasul.

— Da, răspunse Sonny.

— Am pus mâna pe Tom Hagen, spuse vocea. Peste vreo trei ore îi dăm drumul, ca să vă comunice propunerea noastră. Nu te grăbi să iei măsuri până nu asculți ce are să-ți spună. Altfel, nu vei reuși decât să provoci o sumedenie de necazuri. Ce-i făcut e bun făcut. Acum toată lumea trebuie să fie cu capul pe umeri. Nu te lăsa cuprins de furia ta bine cunoscută.

Vocea suna ușor batjocoritoare. Sonny nu putea fi sigur, dar părea să fie a lui Sollozzo. Își prefăcu glasul, vorbind înăbușit și deznădăjduit.

— Am să aștept, zise el.

Auzi un păcănit la celălalt capăt al firului. Se uită la ceasul de mână masiv și cu curea de aur; reținu ora exactă a convorbirii și o notă pe fața de masă.

Se așeză la masa din bucătărie, cu un aer încruntat.

— Ce s-a întâmplat, Sonny? îl întrebă soția lui.

El îi răspunse calm:

— L-au împușcat pe tata. Văzând expresia șocată de pe chipul ei, adăugă cu asprime: Nu fi îngrijorată, n-a murit, și nu se va mai întâmpla nimic rău.

Nu-i pomeni despre Hagen. Chiar atunci telefonul sună pentru a cincea oară.

Era Clemenza. Vocea grăsanului se auzea șuierătoare în receptor, gâfâind ca un fel de grohăit:

— Ai aflat de tatăl tău? întrebă el.

— Da, răspunse Sonny. Dar n-a murit.

Urmă o lungă pauză, apoi vocea lui Clemenza continuă, încărcată de emoție.

— Har Domnului! Har Domnului! Și din nou, neliniștit: Ești sigur? Mie mi s-a spus că a fost ucis pe stradă.

— Trăiește, repetă Sonny.

Asculta cu atenție fiecare intonație din glasul lui Clemenza. Emoția lui părea sinceră, dar făcea parte din profesia grăsanului să fie un bun actor.

— Va trebui să preiei tu frâiele, Sonny, spuse Clemenza. Ce trebuie să fac?

— Vino la casa tatei, răspunse Sonny. Adu-l și pe Paulie Gatto.

— Asta-i tot? se miră Clemenza. Nu vrei să trimit câțiva oameni la spital și la tine acasă?

— Nu, nu vreau decât să vii tu, împreună cu Paulie Gatto, repetă Sonny. Din nou urmă o pauză. Clemenza pricepea mesajul. Ca să dea un aer mai firesc convorbirii, Sonny întrebă: De fapt, pe unde dracu' umbla Paulie? Ce naiba făcea?

Șuieratul de la celălalt capăt al firului încetă. Glasul lui Clemenza deveni precaut.

— Paulie a fost bolnav, a răcit, așa că a rămas acasă. A fost bolnav cam toată iarna.

Sonny deveni imediat circumspect.

— De câte ori a rămas acasă în ultimele luni?

— Poate de trei sau patru ori, răspunse Clemenza. De fiecare dată l-am întrebat pe Freddie dacă voia alt om în locul lui, dar mi-a răspuns că nu. Știi bine că nu are motive, în ultimii zece ani a fost liniște și pace.

— Da, confirmă Sonny. Ne vedem la casa tatei. Nu uita să-l aduci pe Paulie. Treci să-l iei în drum spre mine. Nu-mi pasă cât e de bolnav. Ai priceput?

Trânti receptorul, fără să mai aștepte vreun răspuns.

Soția lui plângea tăcut. Sonny o privi țintă un moment, apoi zise cu asprime:

— Dacă mă caută careva dintre oamenii noștri, spune-i că mă găsește la casa tatei, pe firul lui direct. Dacă sună altcineva, nu știi nimic. Dacă telefonează soția lui Tom, spune-i că Tom va lipsi un timp de acasă, fiindcă e plecat cu treburi. Căzu pe gânduri o clipă. Câțiva dintre oamenii noștri vor veni să stea aici. Remarcă spaima de pe chipul ei și spuse iritat: N-are de ce să-ți fie frică, vreau doar să-i știu aici. Fă tot ce-ți spun ei să faci. Dacă vrei să vorbești cu mine, sună-mă pe telefonul special al tatei, dar nu mă chema decât dacă-i cu adevărat important. Și nu-ți mai face atâtea griji.

Zicând acestea, plecă de acasă.

Se lăsase întunericul, iar vântul de decembrie sufla tăios pe alee. Sonny nu se temea să iasă din casă noaptea. Toate cele opt case erau proprietatea lui Don Corleone. Cele două case aflate față în față, la intrarea pe alee, erau închiriate de oameni din suita familiei, împreună cu familiile lor și cu adjuncții, precum și de celibatari care locuiau în apartamentele de la subsol. Din celelalte șase case care completau semicercul, într-una locuia Tom Hagen cu familia, în alta el, iar în cea mai mică și mai puțin ostentativă însuși Don. Celelalte trei fuseseră date fără chirie unor prieteni ai lui Don,

acum ieșiți la pensie, cu condiția să fie eliberate oricând ar fi cerut-o el. Aleea, aparent inofensivă, era, de fapt, o fortăreață inexpugnabilă.

Toate cele opt case erau prevăzute cu reflectoare, care scăldau în lumină împrejurimile, astfel încât era cu neputință să te strecori pe alee neobservat. Sonny traversă strada spre casa tatălui său și intră folosindu-se de cheia personală.

— Mamă, unde ești? strigă el, și maică-sa ieși din bucătărie.

În urma ei pătrunse un miros de ardei copți. Nici nu apucă să deschidă gura că Sonny o luă de braț, silind-o să se așeze.

— Tocmai am primit un telefon, începu el. Te rog să nu te sperii. Tata e la spital, rănit. Îmbracă-te și pregătește-te să mergem acolo. Îți chem imediat mașina și șoferul. OK?

Maică-sa îl privi țintă câteva momente, apoi îl întrebă în italiană:

— L-au împușcat?

Sonny încuviință din cap. Mama lui își plecă fruntea o clipă. Pe urmă se înapoie în bucătărie. Sonny se duse după ea. O urmări cum închide aragazul sub tigaia plină cu ardei, apoi cum iese și urcă în dormitor. Luă ardei din tigaie și pâine din coșul de pe masă și-și făcu la repezeală un sandvici, cu uleiul fierbinte de măsline prelingându-se pe degete. Se duse în uriașa cameră de pe colț, unde era biroul tatălui său, și scoase telefonul special dintr-o cutie încuiată, ținută în dulap. Telefonul fusese instalat anume, înregistrat sub un nume fals și o adresă fictivă. Primul pe care îl sună fu Luca Brasi. Nu răspundea nimeni. Apoi telefonă la credinciosul *caporegime* din Brooklyn, un om a cărui loialitate față de Don era mai presus de orice îndoială. Numele lui era Tessio. Sonny îi povesti ce se întâmplase și ce voia de la el. Tessio trebuia să adune cincizeci de oameni absolut siguri. Apoi urma să trimită paznici la spital și oameni la Long Beach, ca să lucreze acolo.

— Au pus mâna și pe Clemenza? întrebă Tessio.

— În momentul de față nu vreau să mă folosesc de oamenii lui Clemenza, răspunse Sonny.

Tessio înțelese imediat. Făcu o pauză, apoi spuse:

— Iartă-mă, Sonny, îți vorbesc la fel cum ți-ar fi vorbit și tatăl tău. Nu acționa pripit. Nu pot să cred că Clemenza ar fi în stare să trădeze.

— Mulțumesc, zise Sonny. Nici eu nu cred, dar trebuie să fiu prevăzător. Am dreptate?

— Ai, încuviință Tessio.

— Încă ceva, adăugă Sonny. Fratele meu Mike învață la colegiul din Hanovra, New Hampshire. Adună câțiva oameni pe care-i știm și zi-le să meargă să-l aducă acasă până când se termină istoria asta. Eu am să-i telefonez, ca să știe să-i aștepte. Repet că nu fac decât să-mi iau măsuri de precauție.

— OK, aprobă Tessio. Voi veni acasă la tatăl tău de îndată ce pun treaba pe roate. OK? Îi cunoști pe oamenii mei, nu?

— Da, răspunse Sonny.

Închise telefonul. Se duse la un mic seif din perete și-l descuie. Luă dinăuntru un repertoar legat în piele de culoare albastră. Îl deschise la litera „T” și găsi ceea ce căuta. Acolo scria: „Ray Farrell $ 5.000, ajunul Crăciunului”. Urma un număr de telefon. Sonny formă numărul.

— Farrell? întrebă el.

— Da, răspunse bărbatul de la celălalt capăt al firului.

— Aici Santino Corleone, rosti Sonny. Vreau să-mi faci o favoare, și asta chiar acum. Vreau să verifici două numere de telefon și să-mi spui toate apelurile pe care le-au primit și toate convorbirile făcute de la ele în ultimele trei luni. Îi dădu lui Farrell numărul lui Paulie Gatto și cel al lui Clemenza. Apoi adăugă: E foarte important. Dă-mi de știre până la miezul nopții și vei avea un supliment de Crăciun.

Înainte de a se așeza să chibzuiască ce avea de făcut, mai încercă o dată la numărul lui Luca Brasi. Nici de data asta nu răspunse nimeni. Faptul îl neliniștea, dar își alungă gândul. Luca avea să vină la ei acasă de îndată ce va auzi vestea. Sonny se lăsă pe spate în fotoliul rotativ. Peste un ceas casa va fi plină de oamenii Familiei, iar el va trebui să spună fiecăruia ce avea de făcut, or acum, când, în sfârșit, avea răgazul să se gândească, își dădea seama cât de gravă era situația. După zece ani, era prima provocare la adresa Familiei Corleone și a puterii ei. Fără îndoială că la mijloc era mâna lui Sollozzo, însă acesta n-ar fi îndrăznit niciodată să dea așa o lovitură, dacă n-ar fi beneficiat de sprijinul a cel puțin una dintre primele cinci Familii newyorkeze. Sprijinul venea probabil din partea Familiei Tattaglia. Ceea ce însemna război în toată regula sau o reconciliere imediată în termenii avansați de Sollozzo. Sonny surâse mohorât. Turcul cel viclean își făcuse bine planul, numai că avusese ghinion. Cu Luca Brasi și cu resursele familiei Corleone, deznodământul nu putea fi decât unul singur. Din nou îi veni în minte aceeași întrebare îngrijorătoare. Oare unde era Luca Brasi?

▫ *CAPITOLUL 3* ▫

Socotind și șoferul, în mașina în care se afla Hagen erau patru bărbați, îl instalară pe bancheta din spate, între cei doi care veniseră prin spatele lui pe stradă. Sollozzo ședea în față. Bărbatul din dreapta lui Hagen se întinse către acesta și-i trase pălăria pe ochi, ca să nu vadă nimic.

— Nu care cumva să îndrăznești să faci o mișcare, îl avertiză el.

Drumul nu dură mult, circa douăzeci de minute, și când coborâră din mașină Hagen nu recunoscu locul unde se afla, pentru că se lăsase întunericul. Îl duseră într-un apartament de la subsol și-l obligară să se așeze pe un scaun de bucătărie cu spătar drept. Sollozzo se postă în fața lui, de

cealaltă parte a mesei. Chipul lui îi amintea în mod bizar lui Hagen de un vultur.

— N-aș vrea să te temi, îi spuse Sollozzo. Știu că nu faci parte din forțele active ale familiei. Vreau să ajuți clanul Corleone și să mă ajuți pe mine.

Cu mâini tremurătoare, Hagen își vârî o țigară în gură. Unul dintre bărbați aduse la masă o sticlă cu whisky și-i turnă puțin într-o ceșcuță de porțelan. Hagen bău cu recunoștință lichidul arzător. Alcoolul îi potoli tremurul mâinilor și-i îndepărtă amorțeala din picioare.

— Șeful tău e mort, zise Sollozzo. Tăcu, surprins de lacrimile ivite în ochii lui Hagen. Apoi continuă: L-am lichidat în stradă, chiar în fața companiei. De cum am aflat vestea, am pus mâna pe tine. Tu trebuie să ne împaci, pe mine și pe Sonny. Hagen nu răspunse. Era surprins de propria sa tristețe. De sentimentul de disperare amestecat cu teama de moarte. Sollozzo vorbi din nou: Sonny a fost încântat de propunerea mea. Nu-i așa? Știi bine că e lucrul cel mai înțelept. Drogurile sunt de viitor. E o afacerea atât de bănoasă, încât ne putem îmbogăți toți în numai câțiva ani. Don ținea de alte timpuri. Vremea lui a trecut, numai că el nu-și dădea seama de asta. Acum e mort și nimic nu-l mai poate aduce înapoi. Sunt gata să fac o nouă ofertă și vreau să-l convingi pe Sonny să accepte.

— N-ai nici o șansă, răspunse Hagen. Sonny te va urmări cu toți oamenii de care dispune.

— Asta va fi prima lui reacție, replică iritat Sollozzo. Trebuie să-l faci să înțeleagă cum stau lucrurile. În spatele meu se află Familia Tattaglia, cu toți ai lor. Celelalte Familii din New York vor fi de acord cu orice măsură care va împiedica declanșarea unui război în toată regula între Familiile noastre. Războiul dintre noi i-ar afecta inevitabil, pe ei și afacerile lor. Dacă Sonny acceptă târgul, celelalte Familii din State nu se vor amesteca, nici chiar cei mai vechi prieteni ai lui Don. Hagen își privea fix mâinile, fără să răspundă. Sollozzo continuă pe un ton persuasiv: Don începuse să-și piardă din autoritate. Pe vremuri n-aș fi reușit cu nici un chip să ajung până la el. Celelalte Familii nu-i acordau încredere, pentru că te-a făcut pe tine *Consigliori*, fără să fii nici măcar italian, cu atât mai puțin sicilian. Dacă se ajunge la război deschis, Familia Corleone va fi zdrobită și toată lumea va avea de pierdut, inclusivecu. Am nevoie de relațiile lor politice chiar mai mult decât de bani. Așa că stai de vorbă cu Sonny, stai de vorbă cu *caporegimes.* Ai să eviți o mare vărsare de sânge.

Hagen întinse ceșcuța de porțelan, cerând încă puțin whisky.

— Am să încerc, zise el. Dar Sonny e încăpățânat. Și nici măcar el nu va fi în stare să-l potolească pe Luca. E cazul să vă faceți griji în legătură cu Luca. Până și *eu* voi avea de furcă cu el, dacă accept târgul vostru.

— De Luca am să mă ocup eu, răspunse liniștit Sollozzo. Tu ocupă-te

de Sonny și de ceilalți doi băieți. Ascultă, poți să le spui că și Freddie putea s-o pățească astăzi, odată cu bătrânul, numai că oamenii mei au avut ordine stricte să nu tragă în el. N-am vrut mai multă vrajbă decât era nevoie. Poți să le spui chestia asta, Freddie trăiește datorită mie.

În sfârșit, mintea lui Hagen începea să lucreze. Pentru prima oară era convins că Sollozzo nu intenționa să-l ucidă sau să-l rețină ca ostatic. Senzația bruscă de relaxare după spaima care-i inundase tot trupul îl făcu să se înroșească de rușine. Sollozzo îl privea cu un zâmbet calm și înțelegător. Hagen începu să cântărească situația. Dacă nu accepta să susțină cauza lui Sollozzo, putea fi ucis. În clipa următoare își dădu seama că Sollozzo nu-i cerea decât să prezinte cazul – așa cum se cuvine – după cum cereau răspunderile lui de *Consigliori.* Iar acum, dacă se gândea bine, înțelegea și el că Sollozzo avea dreptate. Un război nesfârșit între Familiile Tattaglia și Corleone trebuia evitat cu orice preț. Familia Corleone trebuia să-și îngroape morții și să uite, dar să încheie un târg. Mai târziu, când va sosi momentul, se puteau întoarce împotriva lui Sollozzo.

Ridicând privirea, își dădu seama că Sollozzo îi ghicise exact gândul. Turcul zâmbea. Brusc, în mintea lui Hagen se făcu lumină. Ce se întâmplase cu Luca Brasi, că Sollozzo părea atât de nepăsător? Trecuse cumva de partea lor? Își aminti că în noaptea când Don Corleone îl refuzase pe Sollozzo, Luca fusese chemat la birou, pentru o discuție între patru ochi cu Don. Acum însă nu era vreme să-și facă griji pentru astfel de mărunțișuri. Trebuia să se întoarcă la adăpostul fortăreței din Long Beach a familiei Corleone.

— Îmi voi da toată silința, îl asigură el pe Sollozzo. Cred că ai dreptate, probabil că și Don ar fi vrut să facem același lucru.

Sollozzo dădu din cap cu gravitate:

— Bine, zise el. Nu-mi plac vărsările de sânge. Sunt om de afaceri, iar sângele costă prea mulți bani.

În acel moment sună telefonul și unul din oamenii care stăteau în spatele lui Hagen se duse să răspundă. Ascultă, apoi spuse scurt:

— Bine, am să-i spun.

Puse receptorul în furcă, se duse lângă Sollozzo și-i șopti ceva la ureche. Hagen văzu cum Sollozzo se îngălbenește la față, cu ochii sticlind de furie. Simți la rândul său un fior de spaimă. Sollozzo îl cântări din priviri și, deodată, Hagen înțelese că nu va mai fi pus în libertate. Se întâmplase ceva care-i putea aduce moartea.

— Bătrânul trăiește, vorbi Sollozzo. Cu cinci gloanțe în pielea aia a lui de sicilian și-i tot în viață. Ridică din umeri, cu un aer fatalist. Mare ghinion! i se adresă el lui Hagen. Ghinionul meu. Și al tău.

▫ *CAPITOLUL 4* ▫

Când sosi la casa tatălui său din Long Beach, Michael Corleone găsi intrarea îngustă a aleii blocată cu un lanț. Aleea era luminată de reflectoarele celor opt case, care făceau vizibile cel puțin zece mașini parcate de-a lungul semicercului de trotuar asfaltat.

Doi oameni pe care nu-i cunoștea stăteau sprijiniți de lanț.

— Cine ești? îl întrebă unul din ei, vorbind cu accent de Brooklyn.

Michael se prezentă. Un alt bărbat ieși din casa cea mai apropiată și-i cercetă chipul cu atenție.

— E mezinul lui Don, spuse el. Îl conduc înăuntru.

Michael îl urmă spre casa tatălui său, unde cei doi paznici de la ușă îl lăsară să intre împreună cu însoțitorul său.

Casa părea plină de bărbați necunoscuți, până când intră în sufragerie. Acolo Michael dădu cu ochii de soția lui Hagen, Theresa, care stătea neclintită pe canapea, fumând o țigară. Pe masa de cafea din fața ei era un pahar cu whisky. În celălalt capăt al canapelei era așezat uriașul Clemenza. *Caporegime* avea figura impasibilă, în schimb nădușise, iar trabucul din mână lucea înnegrit de salivă.

Clemenza veni și-i scutură zdravăn mâna, în chip de consolare, murmurând:

— Mama e la spital, la tatăl tău. O să se facă bine.

Paulie Gatto se ridică să-i dea mâna. Michael îl privi intrigat. Știa că Paulie e garda de corp a tatălui său, dar nu știa că acesta fusese bolnav și rămăsese acasă toată ziua. Totuși, îi citi încordarea de pe chipul supt și întunecat. Cunoștea faima lui Gatto de om întreprinzător, iute de mână și priceput să execute fără complicații cele mai delicate misiuni. Și totuși, astăzi nu-și făcuse datoria. Remarcă alți câțiva bărbați prin colțurile încăperii, dar nu recunoscu pe niciunul. Nu făceau parte din oamenii lui Clemenza. Michael puse lucrurile cap la cap și înțelese. Clemenza și Gatto erau suspectați. Crezând că Paulie fusese de față, Michael îl întrebă pe tânărul cu figură de nevăstuică:

— Ce face Freddie? E OK?

— Doctorul i-a făcut o injecție, răspunse Clemenza. Acum doarme.

Michael se apropie de soția lui Hagen și se aplecă s-o sărute pe obraz.

Întotdeauna se simpatizaseră unul pe celălalt.

— Nu te îngrijora, îi șopti el. Tom nu va păți nimic. Ai vorbit cumva cu Sonny?

Theresa se agăță de el o clipă și clătină din cap. Era o femeie delicată, foarte drăguță, mai mult americancă decât italiancă, și foarte speriată. Michael o apucă de mână și o ridică de pe canapea. Apoi o conduse în biroul de pe colț al tatălui său.

Sonny ședea tolănit în fotoliul din spatele biroului, ținând într-o mână

un blocnotes galben, iar în cealaltă un creion.

Cu el nu mai era decât *caporegime* Tessio, pe care Michael îl recunoscu, înțelegând totodată că oamenii din casă erau, fără îndoială, ai lui, ei asigurând acum noua echipă de pază. Tessio avea, de asemenea, un blocnotes și un creion în mână.

Dând cu ochii de ei, Sonny ocoli biroul și o îmbrățișă pe soția lui Hagen.

— Nu te frământa, Theresa, îi zise el. Tom e bine. Nu vor decât să-mi comunice prin el o ofertă, au spus că-l vor elibera. El nu ia parte la operațiuni, nu-i decât avocatul nostru. Nimeni nu are vreun motiv să-i facă rău.

O lăsă pe Theresa și, spre surprinderea sa, Michael se pomeni și el strâns în brațe și sărutat pe obraz. Îl împinse deoparte pe Sonny și-i spuse râzând:

— După ce m-am obișnuit cu bătaia de la tine, acum trebuie să mă obișnuiesc și cu așa ceva?

În copilărie se băteau deseori.

Sonny ridică din umeri.

— Ascultă, puștiule, m-am speriat când am văzut că nu dau de tine în fundătura aia de oraș al tău. Nu că mi-ar păsa măcar cât negru sub unghie dacă ți-ar face felul, dar nu-mi surâdea ideea că trebuia să-i spun și mamei. Și așa am fost nevoit să-i dau vestea cu tata.

— Cum a reacționat? întrebă Michael.

— Bine, răspunse Sonny. A mai trecut prin asta. La fel și eu. Tu erai prea mic ca să știi, iar până ai crescut mare, a fost liniște și pace. Tăcu, apoi continuă: Mama e la spital cu tata. O să se pună pe picioare.

— Nu mergem și noi? întrebă Michael.

Sonny clătină din cap și răspunse cu răceală:

— Nu pot pleca de acasă până nu se termină toată povestea asta.

Chiar atunci sună telefonul. Sonny ridică receptorul și ascultă încordat. În acest timp, Michael se apropie repede de birou și aruncă o privire la blocnotesul galben pe care Sonny își făcuse însemnări. Era o listă cu șapte nume. Primele trei erau Sollozzo, Phillip Tattaglia și John Tattaglia. Michael înțelese dintr-odată că îi întrerupsese pe Sonny și pe Tessio tocmai când alcătuiau o listă de persoane ce urmau să fie lichidate.

Punând receptorul în furcă, Sonny se întoarse spre Theresa Hagen și spre Michael:

— Nu vreți să așteptați afară? Am de pus la punct ceva cu Tessio.

— Telefonul era în legătură cu Tom? întrebă soția lui Hagen.

Tonul ei fuse aproape agresiv, însă plângea înfricoșată. Sonny îi înlănțui umerii cu brațul și o conduse la ușă.

— Îți jur că nu i se va întâmpla nimic, spuse el. Așteaptă în salon. Vin și eu de îndată ce primesc vreo veste.

Închise ușa după ea. Michael se așezase într-unul din fotoliile mari de piele. Sonny îi aruncă o privire scurtă și pătrunzătoare, apoi se duse și se instală la birou.

— Te știi scai de mine, Mike, zise el. Ai să auzi lucruri pe care nu vrei să le auzi.

Michael își aprinse o țigară.

— Pot să vă ajut, replică el.

— Nu, nu poți, i-o întoarse Sonny. Bătrânul s-ar supăra cumplit dacă ți-aș da voie să te amesteci.

Michael sări în picioare și țipă la el:

— Ticălos nenorocit, e tatăl meu! Nu trebuie să-l ajut și eu? Sunt în stare să-l ajut. Nu-i neapărat nevoie să merg și să ucid oameni, totuși pot să fiu de ajutor. Încetează să mă mai tratezi ca pe mucosul familiei. Am luptat în război. Am fost rănit, ai uitat? Am omorât vreo câțiva japonezi. Ce dracu' îți închipui că am să pățesc când ai să lichidezi pe careva? Am să leșin?

Sonny îi zâmbi cu toată gura.

— Acu' nu vrei să ne luăm și la bătaie? Bine, rămâi prin preajmă, te poți ocupa de telefon. Se întoarse către Tessio. Telefonul de adineauri mi-a dat exact vestea de care aveam nevoie. I se adresă lui Michael: Cineva l-a turnat pe bătrân. Poate Clemenza, poate Paulie Gatto, care s-a îmbolnăvit taman azi. Acum cunosc răspunsul. Ei, Mike, să te văd cât ești de isteț, doar mergi la colegiu. Cine l-a vândut pe tata lui Sollozzo?

Michael se așează din nou, instalându-se comod în fotoliul de piele. Cântări cu mare atenție toate datele problemei. În structura familiei Corleone, Clemenza era *caporegime.* Don Corleone îl făcuse milionar și erau prieteni apropiați de peste douăzeci de ani. Clemenza deținea unul dintre posturile cele mai influente în cadrul organizației. Ce-ar fi câștigat dacă-l trăda pe Don? Mai mulți bani? Era suficient de bogat, dar oamenii sunt întotdeauna lacomi. Mai multă putere? Răzbunare pentru vreo presupusă insultă sau greșeală? Pentru faptul că Hagen fusese făcut *Consigliori?* Sau poate convingerea lui, ca om de afaceri, că Sollozzo va ieși învingător? Nu, era cu neputință ca Clemenza să fie un trădător, însă Michael își zise cu tristețe că era imposibil numai pentru că el nu voia ca Clemenza să moară, în copilărie, grăsanul îi adusese întotdeauna daruri, uneori îl lua la plimbare atunci când Don era prea ocupat. Nu-l putea crede pe Clemenza capabil de trădare.

Pe de altă parte, Sollozzo l-ar fi dorit pe Clemenza de partea lui mai mult decât pe oricare altul din Familia Corleone.

Apoi Michael se gândi la Paulie Gatto. Până acum Paulie nu se îmbogățise. Era apreciat, ascensiunea lui în cadrul organizației era asigurată,

însă trebuia să aibă răbdare, la fel ca toți ceilalți. Probabil că nutrea mari visuri de putere, cum se întâmplă cu cei tineri. Fără îndoială că fusese Paulie. Apoi Michael își aminti că în clasa a șasea el și Paulie fuseseră colegi la școală, așa că nu voia să fie vinovat nici Paulie.

Clătină din cap.

— Niciunul din ei, răspunse mezinul.

Dar vorbise astfel numai pentru că Sonny declarase că avea răspunsul. Dacă s-ar fi supus la vot, ar fi votat împotriva lui Paulie.

Sonny îi zâmbea.

— Fii liniștit, zise el. Clemenza e curat. Vinovatul este Paulie.

Michael văzu că Tessio răsuflă ușurat. În calitate de *caporegime,* simpatiza desigur cu colegul său. De asemenea, situația de față nu era chiar atât de gravă dacă trădarea nu ajunsese prea sus.

— Deci mâine îmi pot trimite oamenii acasă? întrebă cu precauție Tessio.

— Poimâine, răspunse Sonny. Până atunci nu vreau să afle nimeni. Ascultă, vreau să discut între patru ochi cu fratele meu unele afaceri de familie. Așteaptă în salon, da? Terminăm lista mai târziu. Vei lucra la ea, împreună cu Clemenza.

— S-a tăcut, răspunse Tessio și ieși.

— Cum de ești așa de sigur că a fost Paulie? întrebă Michael.

— Avem oameni la compania de telefoane, răspunse Sonny. Ei au depistat toate apelurile făcute sau primite de Paulie. La fel și în cazul lui Clemenza. În cele trei zile cât Paulie a fost bolnav, a fost de fiecare dată sunat de la un telefon public aflat peste drum de compania bătrânului. Așa s-a întâmplat și azi. Verificau să vadă dacă venea Paulie sau era trimis altcineva să-i țină locul. Sau mai știu eu ce. Nu contează. Sonny ridică din umeri. Har Domnului că a fost Paulie. Vom avea mare nevoie de Clemenza.

Michael întrebă cu glas șovăielnic:

— Va fi război deschis?

Privirea lui Sonny deveni cruntă.

— Așa mi-am pus în gând de îndată ce se întoarce Tom. Până când bătrânul îmi dă alte dispoziții.

— Atunci de ce nu aștepți până când tata îți va putea da instrucțiuni? întrebă Michael.

Sonny îl privi intrigat.

— Cum dracu' ți-ai câștigat toate medaliile alea? Suntem în război, omule, trebuie să luptăm. Mi-e teamă numai că nu-i vor da drumul lui Tom.

Michael rămase surprins.

— De ce nu?

Vocea lui Sonny își recăpătă tonul răbdător.

— Au pus mâna pe Tom fiindcă și-au închipuit că bătrânul e mort și că ar putea ajunge la o înțelegere cu mine. Tom urma să fie mesager în stadiul de început al negocierilor, el trebuia să-mi prezinte propunerea. Acum, că tata trăiește, Sollozzo știe că eu nu pot încheia târgul, așa că Tom nu le mai e de nici un folos. Îl pot pune în libertate sau îi pot face felul, depinde cum îi vine lui Sollozzo. Dacă-l lichidează, e doar ca să ne arate că nu glumesc și ca să încerce să ne forțeze mâna.

— Ce l-a făcut pe Sollozzo să-și închipuie că ar putea ajunge la o înțelegere cu tine? întrebă calm Michael.

Sonny se înroși și nu-i răspunse din primul moment. Apoi spuse:

— Acum câteva luni a avut loc o întrevedere. Sollozzo a venit la noi cu o propunere legată de droguri. Bătrânul l-a refuzat. Dar în cursul discuției eu mi-am cam dat drumul la gură și l-am lăsat să înțeleagă că mă interesa oferta. Adică, cea mai mare greșeală pe care puteam s-o fac. Dacă tata m-a învățat ceva vreodată, atunci m-a învățat să nu fac niciodată una ca asta, să nu-i las pe alții să înțeleagă că în Familie ar exista o divergență de opinii. Ca urmare, Sollozzo și-a închipuit că, dacă se descotorosește de tata, eu mă voi asocia cu el în afacerea drogurilor. Că fără tata, puterea Familiei e redusă cel puțin la jumătate. Că aș lupta până la sfârșitul zilelor ca să mențin afacerile puse pe picioare de tata. Drogurile sunt de viitor, iar noi ar trebui să intrăm și în combinația asta. Iar atentatul asupra tatei ar fi o simplă chestiune de afaceri, fără nici un motiv personal. Că, tot ca o chestiune de afaceri, mă voi asocia cu Sollozzo. Bineînțeles, el nu mă va lăsa niciodată să mă apropii prea mult, se va feri ca nu cumva să-mi intre în bătaia armei, pentru orice eventualitate. Dar știe tot atât de bine că, odată ce am acceptat târgul, celelalte Familii nu-mi vor da voie să pornesc un război peste câțiva ani, numai ca să mă răzbun. Mai trebuie să-ți spun că îl sprijină Familia Tattaglia.

— Ce-ai fi făcut, dacă l-ar fi ucis pe tata? îl întrebă Michael.

Sonny îi răspunse fără ocolișuri:

— Sollozzo e un om mort. Puțin îmi pasă de urmări. Puțin îmi pasă dacă va trebui să ne războim cu toate cele cinci Familii din New York. Clanul Tattaglia va fi exterminat. Puțin îmi pasă dacă odată cu ei se alege praful și de noi.

— Tata n-ar fi procedat așa, spuse cu blândețe Michael.

Sonny făcu un gest impulsiv.

— Știu că eu nu-s cum a fost el. Dar să-ți spun un lucru, pe care ți-l va spune și tata. Când e vorba de acțiuni concrete, pot acționa la fel de bine și de prompt ca oricare altul. Sollozzo știe asta, la fel Clemenza și Tessio. Mi-am „făcut botezul” la nouăsprezece ani, ultima oară când Familia a purtat război, și atunci i-am fost tatei de mare ajutor. Așa că de data asta nu-mi fac griji. Iar într-o astfel de chestiune, avantajul e de partea noastră. Aș vrea

numai să putem lua legătura cu Luca.

— Luca e chiar atât de dur pe cât îi merge vestea? întrebă plin de curiozitate Michael. Și chiar așa de priceput?

Sonny încuviință din cap.

— Nu există altul ca el. Am să-l trimit după cei trei Tattaglia. De Sollozzo mă ocup eu însumi.

Michael se foi neliniștit în fotoliu. Își privi fratele mai mare. Și-l amintea pe Sonny ca fiind uneori violent, dar în esență bun la suflet. Un băiat de treabă. I se părea nefiresc să-l audă vorbind astfel, îl trecuseră fiorii văzând lista de nume scrisă de el, oameni pe care urma să-i execute, ca și cum ar fi fost un împărat roman proaspăt încoronat. Îi părea bine că nu era cu adevărat implicat în toate acestea și că, din moment ce tatăl lor trăia, nu va fi nevoit să ia parte la acțiunile de răzbunare. Va ajuta, va răspunde la telefon, va face unele comisioane, va transmite mesaje. Sonny și bătrânul își puteau purta și singuri de grijă, mai ales dacă-i veghea și Luca.

În aceeași clipă auziră în salon un țipăt de femeie. Oh, Doamne, își spuse Michael, parcă era soția lui Tom. Se repezi la ușă și o deschise. Toți cei din salon se ridicaseră în picioare. Lângă canapea, Tom o strângea la piept pe Theresa, cu un aer încurcat. Theresa plângea și suspina, iar Michael își dădu seama că țipătul pe care-l auzise fusese de fapt numele soțului, pe care ea îl strigase, nebună de bucurie. În timp ce-i privea, Tom Hagen se desprinse din brațele soției și o așeză cu blândețe la loc pe canapea. Zâmbi posomorât spre Michael.

— Mă bucur că te văd, Mike, tare mă bucur.

Se duse în birou, fără să mai arunce vreo privire spre soția sa, care continua să plângă pe înfundate. Nu degeaba trăise timp de zece ani alături de familia Corleone, își zise Michael cu un sentiment brusc de mândrie. Moștenise ceva din firea bătrânului, tot așa și Sonny, ba chiar – spre marea lui surprindere – el însuși.

▫ *CAPITOLUL 5* ▫

Era aproape patru dimineața când se așezară toți în biroul de pe colț – Sonny, Michael, Tom Hagen, Clemenza și Tessio. O convinseseră pe Theresa Hagen să meargă acasă, în vila de alături. Paulie Gatto continua să aștepte în salon, fără să știe că oamenii lui Tessio primiseră ordin să nu-l lase să plece și nici să nu-l scape din ochi.

Tom Hagen le comunică propunerea făcută de Sollozzo. Le povesti cum, de îndată ce acesta aflase că Don trăia, devenise limpede că intenționa să-l ucidă pe Hagen. Hagen zâmbi radios.

— Dacă aș pleda vreodată în fața Curții Supreme de Justiție, tot n-aș face-o mai convingător decât aseară, în fața blestematului de Turc. I-am

spus că voi convinge Familia să accepte târgul, chiar dacă Don va trăi. L-am asigurat că te pot suci pe degete, Sonny. Că în copilărie ne-am jucat împreună. Și, să nu te superi, dar l-am lăsat să creadă că nu ți-ar părea prea rău să iei locul bătrânului. Doamne iartă-mă.

Zâmbi în chip de scuză către Sonny, care schiță un gest de înțelegere, semn că nu-i purta pică.

Sprijinit de spătarul fotoliului, cu telefonul în dreapta, la îndemână, Michael îi studia pe cei doi bărbați. Când Hagen intrase în birou, Sonny se repezise să-l îmbrățișeze. Michael își dădu seama, cu un ușor ghimpe de gelozie, că în multe privințe între Sonny și Tom Hagen existau legături mai strânse decât putea spera vreodată să realizeze între el însuși și propriul său frate.

— Să trecem la treabă, zise Sonny. Trebuie să facem planuri. Tom, aruncă o privire la lista pe care am întocmit-o împreună cu Tessio. Tessio, dă-i lui Clemenza foaia ta.

— Dacă facem planuri, interveni Michael, ar trebui să fie aici și Freddie.

— Freddie nu ne e de nici un folos, replică sumbru Sonny. Doctorul spune că e în așa o stare de șoc, încât îi trebuie odihnă absolută. Nu pot să înțeleg. Freddie a fost întotdeauna un tip dur. Bănuiesc că a suportat greu priveliștea cu tata împușcat, întotdeauna l-a socotit un fel de Dumnezeu. Freddie n-a fost ca tine și ca mine, Mike.

— OK, lasă-l atunci pe Freddie, se grăbi să spună Hagen. Nu-l amesteca în nimic, dar absolut în nimic. Și acum, Sonny, cred că ar trebui să nu pleci nicăieri până nu se termină totul. Vreau să spun să nu ieși din casă. Aici ești în siguranță. Nu-l subestima pe Sollozzo, e un adevărat *pezzonovante* calibrul 90. Spitalul e păzit?

Sonny încuviință din cap.

— E încercuit de poliție, iar eu am pus oameni de-ai noștri să stea tot timpul lângă tata. Tu ce părere ai de listă. Tom?

Hagen privi încruntat lista de nume.

— Iisuse Hristoase, Sonny, dar tu iei incidentul drept o chestiune personală! Don l-ar considera o simplă dispută de afaceri. Cheia e Sollozzo. Descotorosește-te de Sollozzo și totul va reveni la normal. Nu-i cazul să te legi de Familia Tattaglia.

Sonny se uită la cei doi *caporegimes.* Tessio ridică din umeri.

— E riscant, zise el.

Clemenza nu-i dădu nici un răspuns.

Sonny i se adresă acestuia din urmă:

— Un singur lucru se poate rezolva fără discuții. Nu vreau să mai dau ochii cu Paulie. Pune-l primul pe listă.

Caporegime cel corpolent încuviință din cap.

— Cum rămâne cu Luca? întrebă Hagen. Sollozzo nu părea să-și facă griji din pricina lui. *Pe mine* tocmai asta *mă neliniștește.* Dacă Luca ne-a trădat, am dat de belea. E primul lucru pe care ar trebui să-l știm. A reușit careva să ia legătura cu el?

— Nu, răspunse Sonny. L-am sunat toată seara. O fi cu vreo pipiță.

— Nu, interveni Hagen. Luca nu rămâne peste noapte la femei. Întotdeauna merge acasă după ce termină. Mike, continuă să-l suni până dai de el.

Michael se supuse. Ridică receptorul, apoi formă numărul. Auzi apelul de la celălalt capăt al firului, dar nimeni nu răspunse. În cele din urmă închise.

— Încearcă din sfert în sfert de oră, insistă Hagen.

— OK, Tom, interveni nerăbdător Sonny, tu ești *Consigliori,* ce-ai zice să ne dai un sfat? Ce dracu' crezi c-ar trebui să facem?

Hagen își turnă din sticla cu whisky de pe birou.

— Să negociem cu Sollozzo până când tatăl tău se va înzdrăveni și va putea prelua conducerea. Sau chiar să încheiem un târg, dacă nu avem altă soluție. După ce tatăl tău se va da jos din pat, va putea aranja lucrurile fără prea mare tevatură și toate Familiile i se vor alătura.

— Crezi că eu nu sunt în stare să tratez cu individul ăsta? se răsti Sonny.

Tom Hagen îl privi drept în ochi.

— Sonny, bineînțeles că-l poți învinge. Familia Corleone e puternică. Îi ai aici pe Clemenza și pe Tessio, care pot aduna o mie de oameni, dacă se ajunge la război fățiș. Dar la sfârșitul lui, praful se va alege de toată Coasta de Est și toate celelalte Familii vor învinovăți clanul Corleone. Ne vom face o sumedenie de dușmani. Or tatăl tău n-a fost niciodată adeptul unei asemenea politici.

Michael, care se uita la Sonny, își zise că fratele lui suportase bine dojana. Deodată Sonny îl întrebă pe Hagen:

— Dar, dacă moare tata, atunci ce sfat ne dai, *Consigliori?*

— Știu bine că nu mi-ai urma povața, răspunse liniștit Hagen, dar eu te-aș îndemna să închei un târg cinstit cu Sollozzo în privința drogurilor. Fără autoritatea personală și relațiile politice ale tatălui tău, puterea Familiei Corleone e redusă la jumătate. Fără tatăl tău, celelalte Familii din New York ar putea sfârși prin a trece de partea clanului Tattaglia și a lui Sollozzo, numai ca să se asigure că nu va exista un război lung și distrugător. Dacă moare tatăl tău, acceptă propunerea. Pe urmă așteaptă să vezi ce se întâmplă.

Sonny era alb la față de furie.

— Ție ți-e ușor să vorbești, doar nu l-au împușcat pe taică-tău.

— I-am fost un fiu la fel de bun ca tine sau ca Mike, poate chiar mai bun, se grăbi să răspundă cu mândrie Hagen. Eu ți-am dat un sfat profesional. Personal, aș vrea să-i văd morți pe toți nemernicii aceia.

Emoția din glasul lui îl copleși de rușine pe Sonny, care bâigui:

— Oh, Doamne, Tom, nu asta am vrut să spun.

Dar asta spusese. Sângele apă nu se face; nimic altceva nu valora la fel de mult.

Sonny chibzui posomorât câteva clipe, în timp ce ceilalți așteptau într-o tăcere jenată. Apoi fiul cel mare oftă și zise liniștit:

— OK, vom sta cuminți până când bătrânul ne va putea spune ce să facem. Dar vreau să rămâi și tu în fortăreață, Tom. Nu-ți asuma nici un risc. Mike, fii cu băgare de seamă, deși cred că nici măcar Sollozzo nu și-ar amesteca propria Familie într-un război. Atunci toți s-ar ridica împotriva lui. Totuși, fii atent. Tessio, retrage-ți deocamdată oamenii, dar pune-i să adulmece prin întreg orașul. Clemenza, după ce reglezi socotelile cu Paulie Gatto, îți aduci oamenii aici și în restul fortăreței, în locul paznicilor lui Tessio. Tessio, ai tăi rămân în continuare la spital. Tom, mâine dimineață, la prima oră, începi negocierile cu Sollozzo și Tattaglia, la telefon sau prin mesager. Mike, mâine iei câțiva oameni de-ai lui Clemenza și te duci acasă la Luca, să-l aștepți sau să vezi pe unde dracu' umblă. Dacă a aflat vestea, poate că la ora asta nebunul încearcă să-i ia gâtul lui Sollozzo. Nu-mi vine să cred că l-ar putea trăda vreodată pe Don, indiferent cât i-ar oferi Turcul.

— Poate că Mike n-ar trebui să se implice atât de direct în povestea asta, zise Hagen, nu prea convins.

— Bine, se învoi Sonny. Las-o baltă, Mike. Și așa avem nevoie de tine acasă, să stai la telefon. E mult mai important.

Michael nu zise nimic. Se simțea stânjenit, aproape rușinat. Remarcă figurile lui Clemenza și Tessio, de o indiferență atât de bine studiată, încât nu se îndoia că în adâncul sufletului îl disprețuiau. Ridică receptorul și formă numărul lui Luca Brasi, după care rămase cu receptorul la ureche, în timp ce apelul se repeta la nesfârșit.

▫ *CAPITOLUL 6* ▫

Peter Clemenza dormi prost în noaptea aceea. În dimineața următoare se sculă devreme și-și pregăti singur micul dejun, constând dintr-un pahar de *grappa,* o felie groasă de salam de Genova, cu o bucată de pâine italienească proaspătă, care i se aducea și acum la ușă, ca pe vremuri. Apoi bău cafea fierbinte dintr-o ceașcă uriașă și simplă de porțelan, în care picurase și puțin lichior de anason. În timp ce lipăia prin casă cu papucii roșii de fetru, înfășurat într-un vechi halat de baie, cugeta la treburile zilei. Cu o seară în urmă, Sonny îi dăduse limpede a înțelege că trebuia să se ocupe fără întârziere de Paulie Gatto. Cu alte cuvinte, chiar astăzi.

Clemenza era tulburat. Nu pentru că Gatto fusese protejatul său și se dovedise un trădător. Faptul nu impieta asupra alegerii făcute de *caporegime.* La urma urmei, datele personale ale lui Paulie fuseseră fără reproș. Provenea dintr-o familie siciliană, crescuse în același cartier cu copiii Corleone, ba chiar fusese și coleg de școală cu unul dintre băieți. Traversase cu succes toate etapele. Fusese verificat și nu i se găsiseră cusururi. Ulterior, după ce-și „făcuse botezul", Familia îi asigurase o existență îndestulată, un procent din „încasările" din East Side și o rubrică pe statul de plată al unui sindicat. Clemenza era la curent că Paulie Gatto își suplimenta veniturile cu furtișaguri, ceea ce contravenea regulilor Familiei, dar chiar și acele mici găinării erau un semn al aptitudinilor lui. Încălcarea regulilor era socotită indiciul unui spirit superior, un fel de cal de curse care nu acceptă frâul.

În plus, Paulie nu le făcuse niciodată necazuri cu ciupelile lui. Întotdeauna erau puse meticulos la cale și aduse la îndeplinire cu un minimum de tărăboi și consecințe, fără ca cineva să aibă ceva de suferit: trei mii de dolari primiți de la o prăvălie de îmbrăcăminte din Manhattan, altă sumă primită de la o mică fabrică de porțelan din suburbiile Brooklynului. În definitiv, un tânăr avea întotdeauna nevoie de bani de buzunar. Era de așteptat. Lucru previzibil. Cui să-i fi dat prin minte că Paulie Gatto se va dovedi un trădător?

Dar ceea ce-l neliniștea pe Peter Clemenza în această dimineață era o chestiune administrativă. Lichidarea propriu-zisă a lui Gatto era o nimica toată. Problema era pe care dintre oamenii lui să-l aleagă, în calitate de *caporegime,* ca să-l înlocuiască pe Gatto în Familie? Funcția de „om la toate" reprezenta o avansare importantă, care trebuia cântărită cum se cuvine. Persoana respectivă trebuia să fie lipsită de scrupule, dar și inteligentă. Trebuia să fie cineva sigur, care să nu vorbească la poliție dacă dădea de necaz, bine școlit în legea *omerta,* legea siciliană a tăcerii. Și apoi, ce fel de existență i se oferea în schimbul noilor sale îndatoriri? Clemenza deschisese discuția în repetate rânduri față de Don, solicitându-i o remunerație mai consistentă pentru „omul bun la toate", primul chemat atunci când se iveau probleme, dar Don îl dusese cu vorba. Dacă Paulie ar fi câștigat mai mulți bani, poate că ar fi rezistat tentațiilor cu care îl ademenise Turcul cel viclean, Sollozzo.

În cele din urmă, Clemenza reduse lista candidaților la numai trei. Primul era un reprezentant al Familiei, care percepea taxele de la bancherii de culoare din Harlem, o brută mătăhăloasă și vânjoasă, înzestrată cu o mare forță fizică, dar și cu mult farmec personal, care știa să se facă agreabil, dar la o adică vâra și spaima în oameni. Totuși, Clemenza îl tăie de pe listă, după ce chibzui asupra numelui o jumătate de oră. Tipul se împăca mult prea bine cu negrii, ceea ce trăda un oarecare defect de caracter. De asemenea, ar fi fost prea greu de înlocuit în postul pe care-l ocupa acum.

Al doilea nume avut în vedere de Clemenza și la care aproape că se

hotărâse, era un flăcău harnic care slujea organizația eficient și cu credință. Sarcina lui era să perceapă datoriile scadente ale cămătarilor din Manhattan aflați sub protecția Familiei. Își începuse cariera făcând pe curierul la un agent de pariuri. Totuși, nu era suficient de pregătit pentru o avansare atât de importantă.

În final, se opri asupra lui Rocco Lampone. Lampone avusese o ucenicie scurtă, dar impresionantă în Familie. În timpul războiului, fusese rănit în Africa și lăsat la vatră în 1943. Din pricina lipsei de oameni tineri, Clemenza îl cooptase, deși datorită rănilor Lampone suferea parțial de invaliditate și șchiopăta vizibil. Clemenza îl folosise drept om de legătură pe piața neagră a confecțiilor și în relație cu funcționarii guvernamentali care controlau prețurile fixe la alimente. Ulterior, Lampone fusese promovat ca negociator pentru întreaga operațiune. Ceea ce Clemenza aprecia la el era judecata sănătoasă. Omul știa că nu merita să te arăți neînduplecat într-o problemă care altfel te-ar costa doar o amendă sau șase luni de pușcărie – preț prea mic pentru profiturile enorme care puteau fi obținute. Avea suficientă intuiție ca să înțeleagă că domeniul lui nu se preta la amenințări grele, ci doar la cele mai ușoare. Administrase întreaga operațiune la modul cel mai discret cu putință, adică exact așa cum trebuia.

Clemenza trăi sentimentul de ușurare al unui administrator conștiincios care rezolvase o spinoasă problemă de personal. Da, însoțitorul lui va fi Rocco Lampone. Pentru că Clemenza intenționa să se ocupe el însuși de acesta chestiune; nu numai ca să ajute un om nou venit la post și lipsit de experiență să-și „facă botezul”, dar ca să-și plătească o datorie personală față de Paulie Gatto. Paulie fusese protejatul lui, Clemenza îl promovase înaintea altor oameni, mult mai merituoși și mai loiali, îl ajutase să-și „facă botezul” și-i sprijinise avansarea pe toate căile. Paulie nu trădase doar Familia, ci și pe *padrone* al său, Peter Clemenza. Această lipsă de respect se cerea pedepsită.

Totul fusese pus la punct. Paulie Catto primise ordin să-l ia de acasă la ora trei după-amiază, cu mașina lui personală. Până aici nimic suspect. Clemenza ridică receptorul telefonului și formă numărul lui Rocco Lampone. Nu se prezentă. Nu spuse decât:

— Vino la mine acasă, am o treabă pentru tine.

Remarcă satisfăcut, că, deși era devreme, vocea lui Lampone nu suna nici surprinsă, nici toropită de somn, iar omul răspunse simplu:

— OK.

Un tip de nădejde.

— Nu te grăbi, adăugă Clemenza. Mai întâi, ia-ți micul dejun, prânzul și abia pe urmă vino la mine. Dar nu mai târziu de ora două.

La celălalt capăt al firului se auzi un alt „OK” laconic și Clemenza puse receptorul în furcă. Deja își anunțase oamenii că urma să înlocuiască echipa

lui *caporegime* Tessio în fortăreața Corleone. Prin urmare, asta se rezolvase. Avea subordonați capabili și niciodată nu se implica direct în executarea unei operațiuni de acest fel.

Decise să-și spele Cadillacul. Își iubea mașina. Automobilul îi prilejuia călătorii plăcute și liniștite, iar tapițeria era atât de moale, încât uneori, când vremea era bună, Clemenza stătea în mașină câte un ceas, fiindcă se simțea mai bine decât în casă. Când își dichisea mașina, îi venea mai ușor să gândească. Își aminti că la fel făcea și tatăl său, în Italia, când spăla măgarii.

Clemenza se apucă de treabă în interiorul garajului încălzit. Nu putea să sufere frigul. Își trecu din nou în revistă planul. Cu Paulie trebuia să fii cu băgare de seamă, individul era ca un șobolan, adulmeca primejdia. Acum însă, oricât era el de dur, probabil se scăpa în pantaloni de frică, dat fiind că bătrânul trăia. Probabil că se va purta la fel de nărăvaș ca un măgar cu furnici în fund. Dar Clemenza era obișnuit cu astfel de situații, erau frecvente în munca lui. Mai întâi, trebuia să ofere o explicație plauzibilă pentru faptul că îi însoțea și Rocco. În al doilea rând, avea nevoie să pretexteze o misiune credibilă, care să justifice participarea lor în trei.

Bineînțeles, la drept vorbind, toate acestea nu erau strict necesare. Paulie Gatto putea fi lichidat și fără atâtea fasoane. Era încolțit și nu putea fugi. Dar, în opinia lui Clemenza, era important ca în muncă să se păstreze bunele obiceiuri și să nu se renunțe la nici o măsură de precauție. Nu se știa niciodată ce se putea întâmpla și, la urma urmei, astfel de probleme erau chestiuni de viață și de moarte.

În timp ce-și spăla Cadillacul de un albastru pal, Peter Clemenza își alese și-și exersă replicile și expresiile feței. Va fi laconic cu Paulie, ca și cum ar fi fost nemulțumit de el. Pe un individ atât de susceptibil și suspicios ca Gatto, o asemenea atitudine l-ar fi derutat sau, cel puțin, i-ar fi lăsat unele incertitudini. Jovialitatea exagerată l-ar fi făcut circumspect. Firește, laconismul nu trebuia să arate a supărare. Mai curând un fel de iritare combinată cu un aer preocupat. Și de ce Lampone? Lui Paulie faptul avea să i se pară extrem de alarmant, mai ales că Lampone se va așeza pe bancheta din spate. Lui Paulie nu-i va conveni să stea neputincios la volan, cu Lampone în ceafa lui. Clemenza freca și lustruia cu furie Cadillacul. Avea să fie greu. Foarte greu. O clipă chibzui dacă să apeleze la alt om, dar hotărî că nu. Aici se baza pe un raționament elementar. În anii următori se putea ivi vreo situație în care unui partener să i se pară profitabil să depună mărturie împotriva lui. Dacă exista un singur complice, mărturia acestuia ar fi fost pusă în balanță cu a lui Clemenza. Dar cuvântul unui al doilea complice putea fi decisiv. Nu, va respecta cu strictețe procedura.

Ceea ce-l irita pe Clemenza era faptul că execuția trebuia să fie „publică”. Cu alte cuvinte, cadavrul trebuia lăsat la locul faptei. Ar fi preferat să-l facă să dispară. (De regulă, cimitirele erau oceanul din apropiere sau mlaștinile din New Jersey, pe proprietatea unor prieteni ai Familiei, ori alte

metode mai complicate.) Dar această execuție trebuia să fie publică, spre a descuraja eventualii trădători, prevenind totodată dușmanul că Familia Corleone nu se lăsase nicidecum indusă în eroare sau înduplecată. Pe Sollozzo îl va pune pe gânduri faptul că spionul lui a fost depistat atât de repede. Familia Corleone își va recăpăta în parte prestigiul. Atentatul asupra bătrânului o pusese într-o situație penibilă.

Clemenza oftă. Cadillacul sclipea ca un uriaș ou albastru de oțel, iar el nu avansase cu nimic în soluționarea problemei. În clipa următoare îl săgetă gândul salvator: logic și adecvat. Avea să justifice prezența lui Rocco Lampone, a lui însuși și a lui Paulie, oferindu-le o misiune îndeajuns de secretă și de importantă.

Îi va spune lui Paulie că treaba lor pe ziua aceea era să găsească un apartament, în caz că Familia va decide „să treacă la saltele”.

Ori de câte ori războiul între Familii lua amploare, părțile beligerante își instalau sediile în apartamente secrete, unde „soldații” puteau dormi pe saltele întinse prin toate încăperile. Nu atât ca să-și ferească de pericol familiile, soțiile și copiii, din moment ce atacarea necombatanților era un lucru de neconceput. Toate părțile implicate s-ar fi expus la o replică similară. Dar întotdeauna era mai înțelept să locuiești în vreo ascunzătoare, unde mișcările zilnice treceau neobservate de adversari și de poliție, care în orice moment putea hotărî să intervină.

Prin urmare, obiceiul era să fie trimis un *caporegime* de încredere, care închiria un apartament secret și-l dota cu saltele. Apartamentul respectiv era utilizat ca o poartă tainică de ieșire în oraș atunci când se organiza o ofensivă. Era firesc ca Clemenza să primească o asemenea însărcinare. Era firesc să-i ia cu el pe Gatto și pe Lampone, ca să pună la punct toate detaliile, inclusiv mobilarea apartamentului. De asemenea, își spuse, zâmbind, Clemenza, Paulie Gatto își dovedise lăcomia și primul gând care avea să-i vină în minte va fi cât i-ar plăti Sollozzo pentru o informație atât de valoroasă.

Rocco Lampone sosi devreme; Clemenza îi explică ce aveau de făcut și care vor fi rolurile lor. Lampone se lumină la față de surpriză și recunoștință și-i mulțumi respectuos lui Clemenza pentru avansarea sa în noul post, prin care avea ocazia de a sluji Familia. Clemenza era convins că făcuse o alegere justă. Îl bătu pe umăr pe Lampone și zise:

— Începând de azi, vei putea duce un trai mai bun. Despre asta vorbim mai târziu. Trebuie să înțelegi că în prezent Familia e preocupată de probleme mult mai grave și că are lucruri mai importante de făcut.

Lampone schiță un gest menit să dea a înțelege că va avea răbdare; știa că va primi, cu siguranță, o răsplată. Clemenza se duse la seiful din salon și-l deschise. Scoase dinăuntru un pistol și i-l dădu lui Lampone.

— Folosește-l pe acesta, spuse el. Nu vor afla niciodată de unde

provine. Lasă-l în mașină, lângă Paulie. După ce faci treaba, vreau să-ți iei nevasta și copiii și să-i duci într-o vacanță în Florida. Plătește întâi cu banii tăi, și eu am să ți-i decontez mai târziu. Odihnește-te, fă plajă. Mergi la hotelul Familiei de la Miami Beach, ca să știu de unde să te iau la nevoie.

Soția lui Clemenza bătu în ușa salonului, anunțându-i că venise Paulie Gatto. Paulie parcase pe alee. Clemenza ieși prin garaj, urmat de Lampone. Se așeză pe locul din față, lângă Gatto, mormăind un salut, cu o figură exasperată. Se uită la ceas, ca și cum s-ar fi așteptat ca Gatto să fi întârziat.

„Omul bun la toate” cu chip de nevăstuică îl urmări atent, în căutarea unui indiciu. Se crispă puțin văzând că Lampone se instalează pe bancheta din spate, chiar în dreptul lui, și zise:

— Rocco, treci pe partea cealaltă. Un colos ca tine îmi blochează vederea în oglinda retrovizoare.

Lampone se conformă fără să crâcnească și se mută în spatele lui Clemenza, ca și cum rugămintea lui Gatto ar fi fost lucrul cel mai firesc din lume.

Clemenza i se adresă acru lui Gatto:

— Dracu' să-l ia pe Sonny! A intrat spaima în el. Deja s-a gândit să treacă la saltele. Trebuie să găsim un loc în West Side. Paulie, tu și Rocco va trebui să aduceți cele necesare și să adunați oamenii până când primim ordin să aducem acolo și restul soldaților. Știi vreun loc bun?

După cum se așteptase, în privirea lui Gatto se ivi un licăr de interes și lăcomie. Paulie înghițise momeala și, fiindcă își făcea socoteala cât valora informația pentru Sollozzo, uitase să se gândească dacă nu cumva era el însuși în pericol. Pe de altă parte, Lampone își juca rolul perfect: privea afară pe fereastră, total indiferent și detașat. Clemenza se felicită pentru alegerea făcută.

Gatto ridică din umeri.

— Trebuie să mă gândesc, zise el.

— Condu în timp ce te gândești, mormăi Clemenza, nu vreau să ajung la New York tocmai mâine.

Paulie era un șofer excelent, iar în această după-amiază traficul la intrarea în oraș nu era prea intens, așa că ajunseră chiar când începea să se îngâne ziua cu noaptea. În mașină nu vorbiră mare lucru. Clemenza îi ceru lui Paulie să se îndrepte spre zona Washington Heights. Cercetă vreo câteva apartamente, apoi îi spuse lui Paulie să parcheze lângă Arthur Avenue și să aștepte. Îl lăsă și pe Rocco Lampone în mașină. Intră în restaurantul Vera Mario și luă o cină ușoară, compusă din carne de vițel și salată. Salută din cap câteva cunoștințe. După o oră, parcurse distanța de câteva cvartale până în locul unde era parcată mașina și urcă. Gatto și Lampone îl așteptau.

— Rahat! exclamă Clemenza. Vor să ne întoarcem la Long Beach. Cică au o treabă pentru noi. Sonny zice că pe asta s-o lăsăm pe mai târziu. Rocco,

tu locuiești în centru, te putem duce până acasă?

— Mi-am lăsat mașina acasă la dumneata, răspunse liniștit Rocco. Nevastă-mea are nevoie de ea mâine la prima oră.

— Bine, răspunse Clemenza. Cu alte cuvinte, trebuie să vii cu noi.

Făcură calea întoarsă spre Long Beach, tot în tăcere. Pe porțiunea de autostradă de la intrarea în oraș, Clemenza spuse deodată:

— Paulie, trage pe dreapta, vreau să mă ușurez.

După ce lucrase cu el de atâta vreme, Gatto știa că grăsanul *caporegime* avea vezica slabă. Deseori îi făcuse această rugăminte. Gatto scoase mașina de pe carosabil, oprind pe pământul moale care dădea spre mlaștină. Clemenza se dădu jos și făcu vreo câțiva pași printre tufișuri, unde chiar își goli vezica. Pe urmă, deschizând portiera ca să urce din nou în mașină, aruncă o privire rapidă în susul și în josul autostrăzii. Nu se vedea nici o lumină, autostrada era cufundată complet în întuneric.

— Dă-i drumul! zise Clemenza.

O secundă mai târziu, în mașină răsună ecoul unei împușcături. Paulie Gatto păru să facă un salt înainte, cu trupul proiectat peste volan, apoi se prăvăli la loc pe banchetă. Clemenza se trase fulgerător înapoi, ca să nu fie împroșcat cu sânge și așchii de os.

Rocco Lampone coborî de pe bancheta din spate. Încă ținea în mână pistolul, pe care-l aruncă în smârcuri. El și Clemenza se îndreptară grăbiți către o mașină parcată în apropiere și urcară în ea. Lampone căută sub scaunul șoferului, unde găsi cheia lăsată anume pentru ei. Porni mașina și-l duse pe Clemenza până acasă. Apoi, în loc să se întoarcă pe același traseu, apucă pe autostrada Jones Beach, traversând orașul Merrick, apoi se angajă pe Meadowbrook Parkway, până ajunse la Northern State Parkway. Rulă până la Long Island Expressway, după care își urmă drumul spre Whitestone Bridge și, prin Bronx, până la locuința lui din Manhattan.

▫ *CAPITOLUL 7* ▫

Cu o noapte înainte de-a fi fost împușcat Don Corleone, cel mai puternic, mai credincios și mai temut dintre oamenii săi se pregătea să se întâlnească cu adversarul. Luca Brasi luase legătura cu echipa lui Sollozzo cu câteva luni în urmă. Procedase astfel la ordinul personal al lui Don Corleone. Reușise să ajungă la ei, după ce bătuse cluburile de noapte controlate de Familia Tattaglia, unde intrase în relații cu una dintre cele mai bune animatoare ale lor. Stând în pat cu fata respectivă, începuse să bombăne că era ținut deoparte de Familia Corleone și că nu i se recunoștea valoarea. La o săptămână de când se încurcase cu fata, Luca fusese abordat de către Bruno Tattaglia, patronul clubului de noapte. Bruno era mezinul, aparent neimplicat în afacerile Familiei, adică prostituția. Dar renumitul lui club de noapte, cu trupa de dansatoare înalte și cu picioare lungi, reprezenta un fel de „școală”

pentru o bună parte din prostituatele orașului.

Prima întâlnire fusese cât se poate de deschisă, Tattaglia oferindu-i o slujbă ca om de ordine în cadrul afacerilor de Familie. Negocierile continuaseră aproape o lună. Luca își juca rolul de bărbat îndrăgostit de fata cea frumoasă, iar Bruno Tattaglia, pe cel al afaceristului dornic să recruteze un om valoros de la un rival. În cursul uneia dintre aceste întrevederi, Luca se prefăcuse înduplecat și spusese:

— Dar trebuie să înțelegi un lucru. Niciodată nu voi face ceva împotriva Nașului. Don Corleone e un om pe care-l respect. Îl înțeleg că-și socotește fiii mai presus de mine în afacerile Familiei.

Bruno Tattaglia făcea parte din tânăra generație, care își ascundea cu greu disprețul față de oamenii învechiți ca Luca Brasi, Don Corleone și chiar propriul său tată. Totuși, vorbise excesiv de politicos.

— Tata nici n-ar vrea să faci ceva împotriva Familiei Corleone, spusese el. Și de ce să vrea? Acum toți ne împăcăm bine unii cu alții, nu ca odinioară. Atâta doar că, dacă vrei o nouă slujbă, pot pune o vorbă bună la tata. În afacerile noastre se găsește întotdeauna loc pentru un om ca tine. E treabă grea și avem nevoie de oameni rezistenți, care s-o facă să meargă ca pe roate. Dacă te hotărăști, dă-mi de știre.

Luca ridicase din umeri.

— Postul meu nu-i chiar atât de rău.

După care abandonaseră subiectul.

Ideea de bază era ca cei din clanul Tattaglia să ajungă să creadă că Luca era la curent cu bănoasele afaceri în domeniul drogurilor și că dorea să preia pe cont propriu o parte din operațiuni. Astfel, avea șanse să afle câte ceva despre planurile lui Sollozzo, în caz că Turcul avea vreunul sau că se pregătea să-l calce pe bătături pe Don Corleone. După ce așteptase două luni, timp în care nu se întâmplase nimic, Luca îi raportase lui Don Corleone că, după toate probabilitățile, Sollozzo își acceptase înfrângerea cu seninătate. Don îi spusese să încerce în continuare, dar cu prudență, fără să insiste.

Cu o seară înainte de atentatul asupra lui Don Corleone, Luca se dusese la clubul de noapte. Aproape imediat, Bruno Tattaglia venise să se așeze la masa lui.

— Am un prieten care vrea să-ți vorbească, îl anunțase el.

— Adu-l aici, răspunsese Luca. Discut cu oricare amic de-al tău.

— Nu, obiectase Bruno. Vrea să te vadă între patru ochi.

— Cine este? întrebase Luca.

— Un prieten, repetase Bruno Tattaglia. Vrea să-ți facă o propunere. Vă puteți întâlni mai târziu în astă-seară?

— Sigur că da, acceptase Luca. Unde și la ce oră?

— Clubul se închide la patru dimineața, răspunsese în șoaptă Tattaglia. De ce nu vă întâlniți aici, în timp ce chelnerii fac curățenie?

Îi cunoșteau tabieturile, se gândise Luca, probabil îl urmăriseră. De regulă se scula pe la trei sau patru după-amiaza, lua micul dejun, apoi se distra jucând jocuri de noroc cu amicii din clan sau își chema vreo fată. Uneori viziona unul dintre filmele de la miezul nopții, după care se oprea să bea ceva la vreun club. Niciodată nu se culca înainte de zorii zilei. Prin urmare, sugestia de a se întâlni la patru dimineața nu era chiar atât de bizară pe cât ar fi putut să pară la prima vedere.

— Sigur, sigur, se învoise el. Mă întorc la patru.

Ieșise din club și luase un taxi până la apartamentul său mobilat de pe Tenth Avenue. Stătea în pensiune la o familie de italieni cu care se înrudea pe departe. Cele două camere ale sale erau despărțite de restul apartamentului gen vagon printr-o ușă specială. Îi convenea acest aranjament, fiindcă îi oferea o viață de familie și, în același timp, îl ferea de surprize în locul unde era cel mai vulnerabil.

Vulpoiul cel viclean, care era Sollozzo, avea să-și arate coada stufoasă, își spunea Luca. Dacă lucrurile ajungeau destul de departe, dacă Sollozzo îi făcea în seara aceea vreo promisiune, poate își va încheia misiunea, servindu-i noutatea lui Don, ca dar de Crăciun. Ajuns în camera lui, Luca descuie cufărul de sub pat și scoase dinăuntru o vestă antiglonț. Era grea. Se dezbrăcă și și-o puse peste flanela de lână, după care îmbrăcă din nou cămașa și haina. O clipă se gândi să sune acasă la Don, la Long Beach, și să-i spună că lucrurile luaseră o nouă întorsătură, însă știa că Don nu vorbea niciodată la telefon, iar lui îi încredințase misiunea în mare taină, ca atare nu voia să afle nimeni despre ea, nici măcar Hagen sau fiul cel mare.

Luca purta în permanență pistol asupra sa. Avea permis port-armă, probabil cel mai scump eliberat vreodată în lume. Îl costase cu totul zece mii de dolari, în schimb îl ferea de închisoare în caz că-l dibuiau sticleții. În calitate de principal executant al misiunilor încredințate de Familie, permisul îi era util. Dar în acea seară, în caz că reușea să-și ducă treaba la bun sfârșit, voia o armă „sigură”. Una care să nu poată fi depistată. Apoi, chibzuind mai bine, luă decizia ca în seara aceea să se mărginească la a asculta propunerea și apoi s-o transmită Nașului Don Corleone.

Se înapoie la club, dar nu mai bău nimic. În schimb, hoinări pe 48th Street, mâncând pe îndelete o cină târzie la Patsy's, restaurantul italian favorit. Când se făcu ora de întâlnire, porni spre centru, până la intrarea în club. Când păși înăuntru, portarul nu mai era la post. Plecase și garderobiera. Numai Bruno Tattaglia îl aștepta; îi ieși în întâmpinare și-l conduse la barul gol, în partea laterală a încăperii. În fața lui se vedeau măsuțele goale și ringul de dans din lemn galben, lăcuit care sclipea în mijloc, ca un diamant. În penumbră se deslușea podiumul orchestrei, pe care se înălța scheletul metalic al microfonului.

Luca se așează la bar, iar Bruno Tattaglia trecu în spatele tejghelei. Luca refuză băutura oferită și-și aprinse o țigară. Poate era vorba despre altceva, nu de Turc. Apoi îl zări pe Sollozzo ivindu-se dintre umbre, tocmai în celălalt capăt al sălii.

Sollozzo îi strânse mâna și se așeză lângă el la bar. Tattaglia puse un pahar în dreptul Turcului, care îi mulțumi dând din cap.

— Știi cine sunt eu? îl întrebă Sollozzo. Luca încuviință din cap. Zâmbi cu cruzime. Șobolanii începeau să iasă de prin ascunzători. Va fi plăcerea lui să se ocupe de acest sicilian renegat. Știi ce am de gând să-ți cer? întrebă din nou Sollozzo. Luca clătină din cap. E vorba de o afacere de milioane, continuă Sollozzo. Vreau să spun, milioane pentru toți cei de la vârf. La primul transport îți garantez cincizeci de mii de dolari. Mă refer la droguri. Sunt de viitor.

— De ce apelezi la mine? întrebă Luca. Vrei să vorbesc cu Don?

Sollozzo făcu o grimasă:

— Am vorbit deja cu Don. Nu vrea să intre în combinație. Foarte bine, mă descurc și fără el. Însă am nevoie de cineva puternic, care să-mi asigure protecția fizică a operațiunii. Înțeleg că nu ești prea mulțumit de Familia la care lucrezi și că ai fi dispus să treci în altă tabără.

Luca ridică din umeri.

— Depinde de ofertă.

Sollozzo, care îl privea cu luare-aminte, păru să fi ajuns la o concluzie.

— Gândește-te câteva zile la oferta mea, după care stăm din nou de vorbă, zise el.

Îi întinse mâna, dar Luca se prefăcu că nu observă și-și găsi de lucru vârând în gură o țigară. Din spatele tejghelei, Bruno scoase, ca un magician, bricheta, apropiind-o de țigara lui Luca. În clipa următoare făcu un gest ciudat. Lăsă să-i cadă bricheta pe tejghea și-l înșfăcă pe Luca de mâna dreaptă, ținându-l strâns.

Luca reacționă instantaneu, sărind jos de pe scaunul de bar și încercând să se smulgă din strânsoare. Dar Sollozzo îl prinse de cealaltă încheietură. Cu toate acestea, Luca continua să fie prea puternic pentru cei doi. Ar fi reușit să se elibereze, dar, în spatele său, un bărbat ieși din semiîntuneric și-i aruncă în jurul gâtului o coardă subțire de mătase. Coarda se strânse, tăindu-i răsuflarea. Obrazul lui Luca deveni stacojiu, puterea brațelor îi slăbi. Acum Tattaglia și Sollozzo îl puteau ține cu ușurință și amândoi priveau curioși ca doi copii cum cel de al treilea strângea lațul în jurul gâtului lui Luca tot mai tare și mai tare. Brusc, podeaua se udă, devenind alunecoasă. Sfincterul lui Luca, scăpat de sub control, se relaxase, golindu-și conținutul pe pardoseală. Victima nu mai avea nici pic de vlagă; picioarele i se îndoiră din genunchi, iar trupul i se muie ca o cârpă. Sollozzo și Tattaglia îi dădură drumul la mâini și lângă Luca rămase doar cel care-l

sugrumase; acesta se lăsă în genunchi lângă trupul prăbușit, continuând să strângă coarda atât de tare, încât sfoara crestă pielea, afundându-se în carnea gâtului. Ochii lui Luca ieșiseră afară din orbite, parcă uimiți la culme – ultima expresie omenească de pe chipul lui. În clipa următoare era mort.

— Să nu fie găsit, ordonă Sollozzo. E important ca deocamdată să nu fie descoperit.

Se răsuci pe călcâie și plecă, pierzându-se din nou printre umbre.

▫ *CAPITOLUL 8* ▫

Ziua care urmă atentatului asupra lui Don Corleone se dovedi foarte încărcată pentru Familie. Michael rămase lângă telefon, comunicându-i lui Sonny mesajele primite. Tom Hagen se ocupa de găsirea unui negociator care să satisfacă amândouă părțile, astfel încât să poată fi aranjată o întrevedere cu Sollozzo. Turcul se dăduse brusc la fund, poate știa că oamenii lui Clemenza și ai lui Tessio răscoleau orașul, încercând să-i dea de urmă. Dar Sollozzo nu ieșea din vizuina sa, la fel și membrii marcanți ai clanului Tattaglia. Sonny se așteptase la așa ceva, era o elementară măsură de precauție pe care știa că adversarul o va lua.

Clemenza era ocupat cu Paulie Gatto. Tessio fusese însărcinat să dea de urma lui Luca Brasi. Luca nu trecuse pe acasă încă din noaptea dinaintea atentatului, ceea ce era semn rău. Dar Sonny nu putea concepe că Luca trădase sau fusese luat prin surprindere.

Mama Corleone rămăsese în oraș, la niște prieteni ai Familiei, ca să fie mai aproape de spital. Ginerele, Carlo Rizzi, își oferise serviciile, dar i se spusese să-și vadă de treaba pe care i-o încredințase Don Corleone, o zonă rentabilă de pariuri în partea italiană a Manhattanului. Connie stătea în oraș împreună cu mama ei, ca să-și poată vizita tatăl la spital.

Freddie continua să se afle sub sedative în camera lui din casa părintească. Sonny și Michael veniseră să-l vadă, rămânând uimiți de paloarea și de vizibila lui suferință.

— Doamne! îi spusese Sonny lui Michael, ieșind din camera lui Freddie. Arată de parcă ar fi pățit-o mai rău decât bătrânul.

Michael ridicase din umeri. Pe câmpul de luptă văzuse soldați în aceeași stare. Însă niciodată nu s-ar fi așteptat să i se întâmple așa ceva lui Freddie. Își amintea că în copilărie fratele mijlociu fusese cel mai rezistent din familie. Dar totodată și cel mai ascultător față de tatăl lor. Cu toate acestea, se știa că Don renunțase la gândul că fiul mijlociu ar fi făcut vreodată carieră în afaceri. Nu era suficient de isteț și, în afară de asta, nu era îndeajuns de lipsit de inimă. Era un băiat prea retras, nu avea destulă forță.

După-amiaza târziu Michael primi un telefon din Hollywood, de la Johnny Fontane. Sonny luă receptorul.

— Nu, Johnny, n-are rost să vii până aici să-l vezi pe tata. E prea bolnav și, în plus, ți-ar face o presă proastă, or eu știu că tatei nu i-ar plăcea așa, ceva. Așteaptă până se mai înzdrăvenește, ca să-l putem aduce acasă, pe urmă vii și-l vezi. OK, am să-i transmit urările tale. Sonny puse receptorul în furcă. Apoi se întoarse către Michael și spuse: Tata o să se bucure când o să afle că Johnny voia să zboare cu avionul din California ca să-l vadă.

Către seară unul dintre oamenii lui Clemenza îl chemă pe Michael la telefonul înregistrat oficial, din bucătărie. Era Kay.

— Se simte bine tatăl tău? întrebă ea.

Glasul îi suna puțin cam încordat și nefiresc. Michael știa că ea nu putea să creadă cele întâmplate, faptul că tatăl lui era într-adevăr ceea ce ziarele numeau un gangster.

— Se va face bine, răspunse Michael.

— Pot să vin cu tine când te duci la spital? întrebă Kay.

Michael râse. Kay nu uitase ce-i povestise el, cât era de important să faci astfel de gesturi, dacă voiai să intri în grațiile italienilor mai vârstnici.

— E un caz special, răspunse el. Dacă tipii de la ziare află numele și familia din care provii, ai să ajungi pe pagina a treia din *Daily News.* Fiica unei familii de yankei combinată cu fiul unui mare șef mafiot. Ce-ar zice părinții tăi?

— Părinții mei nu citesc niciodată *Daily News,* răspunse sec Kay. Din nou se lăsă o tăcere stânjenitoare, apoi ea întrebă: Ești bine, Mike, așa-i? Nu te amenință nici un pericol?

Michael râse din nou.

— Se știe că eu sunt fătălăul familiei Corleone. Nu reprezint o amenințare. Așa că nimeni nu se deranjează să se lege de mine. Nu, Kay, s-a terminat, nu vom mai avea necazuri. Oricum, într-un fel a fost un accident. Când ne vedem, am să-ți explic.

— Când va fi asta? întrebă ea.

Michael chibzui câteva clipe.

— Ce-ai zice de astă-seară, târziu? Bem ceva, apoi luăm cina la hotelul tău. Pe urmă eu mă duc la spital să-l văd pe tata. M-am plictisit să tot stau aici și să răspund la telefon. Bine? Dar nu mai spune nimănui. Nu vreau ca vreun fotograf să ne facă poze împreună. Nu glumesc, Kay, e al dracului de neplăcut, în special pentru părinții tăi.

— Bine, răspunse Kay. Te aștept. Să-ți cumpăr ceva de Crăciun? Sau orice altceva?

— Nu, răspunse Michael. Fii numai pregătită.

Ea râse scurt, un râs excitat.

— Voi fi pregătită. Nu sunt întotdeauna?

— Ba da, ești, rosti el. De asta ești fata mea cea dragă.

— Te iubesc, zise ea. Tu poți să-mi spui același lucru?

Michael se uită la cei patru haidamaci care stăteau în bucătărie.

— Nu, răspunse el. Diseară, bine?

— Bine, răspunse Kay.

Michael închise telefonul.

Clemenza se înapoiase, în sfârșit, din misiunea lui și umbla de colo-colo prin bucătărie, pregătindu-și o oală uriașă de sos de roșii. Michael îl salută din cap și se duse în biroul de pe colț, unde-i găsi pe Sonny și pe Hagen, care-l așteptau nerăbdători.

— Clemenza e acolo? întrebă Sonny.

Michael zâmbi.

— Gătește spaghete pentru trupe, la fel ca în armată.

— Spune-i să lase tâmpeniile și să vină încoace, ordonă nerăbdător Sonny. Am să-i dau o ocupație mai importantă. Cheamă-l și pe Tessio.

După câteva minute, se adunară toți în birou.

— Te-ai ocupat de el? îl întrebă scurt Sonny pe Clemenza.

Clemenza încuviință din cap.

— N-ai să-l mai vezi pe aici.

Cu o tresărire ca un șoc electric, Michael înțelese că vorbeau despre Paulie Gatto și că micul Paulie era mort, asasinat de către veselul dansator de la nuntă, Clemenza.

— Tu ai avut noroc cu Sollozzo? îl întrebă Sonny pe Hagen.

Hagen clătină din cap.

— Se pare că a renunțat la ideea cu negocierea. Oricum, nu părea prea grăbit. Sau poate că-i doar foarte prudent, nu cumva să-i dea de urmă oamenii noștri. În orice caz, n-am reușit să găsesc un mediator de mâna întâi, în care să aibă încredere. Însă probabil știe că acum e nevoit să negocieze. Și-a ratat șansa, lăsându-l pe bătrân să-i scape printre degete.

— E un tip isteț, zise Sonny, cel mai isteț din câți a avut de înfruntat Familia noastră. Poate își închipuie că rămânem în expectativă până când se înzdrăvenește tata sau până când prindem un fir în legătură cu el.

Hagen ridică din umeri.

— Sigur că așa gândește. Dar tot trebuie să negocieze. Nu are încotro. Mâine aranjez întrevederea. Asta-i sigur.

Unul dintre oamenii lui Clemenza bătu la ușa biroului, apoi intră.

— Tocmai au anunțat la radio, îi spuse el lui Clemenza. Poliția l-a descoperit pe Paulie Gatto. Mort în mașina lui.

Clemenza dădu din cap și-i spuse:

— Nu-i cazul să-ți faci griji.

Omul îi aruncă lui *caporegime* o privire uimită, apoi înțelese și se înapoie în bucătărie.

Consfătuirea continuă, de parcă nu ar fi existat nici o întrerupere. Sonny se întoarse către Hagen:

— A intervenit vreo schimbare în starea lui Don?

Hagen făcu semn că nu.

— E bine, dar nu va putea vorbi încă vreo câteva zile. Încă nu și-a recăpătat cunoștința. Se reface după operație. Mama ta stă aproape tot timpul cu el, la fel și Connie. Spitalul e împânzit de polițiști, iar oamenii lui Tessio sunt și ei acolo, pentru orice eventualitate. Peste câteva zile își va reveni și atunci vom vedea cum vrea el să procedăm. Între timp trebuie să-l împiedicăm pe Sollozzo să facă vreo prostie. De asta vreau să tratezi cu el.

— Până una alta, mârâi Sonny, i-am pus pe Clemenza și pe Tessio pe urmele lui. Poate avem noroc și rezolvăm toată afacerea.

— N-ai tu norocul ăsta, replică Hagen. Sollozzo e prea viclean. Făcu o pauză. Știe că, dacă ajunge la negocieri, va trebui mai curând să se supună condițiilor noastre. De aceea trage de timp. Bănuiesc că încearcă să obțină sprijinul altor Familii din New York, ca să nu putem porni pe urmele lui când ne va da ordin bătrânul.

Sonny se încruntă.

— De ce dracu' ar face una ca asta?

Hagen îi explică răbdător:

— Ca să evite un mare război, care ar afecta pe toată lumea și ar determina ziarele și guvernul să ia măsuri. În plus, Sollozzo le va oferi și lor o cotă parte. Știi bine cât bănet se câștigă cu drogurile. Familia Corleone n-are nevoie de acești bani, noi deținem monopolul jocurilor de noroc, care sunt cea mai rentabilă afacere. Dar celelalte Familii sunt lihnite. Sollozzo e un tip cu experiență, și ei știu că va putea desfășura o operațiune de anvergură. Viu, le umple buzunarele de bani. Mort, le aduce doar necazuri.

Michael nu-l văzuse niciodată pe Sonny atât de schimonosit la față. Gura cărnoasă de Cupidon și pielea arsă de soare căpătaseră o tentă cenușie.

— Puțin îmi pasă ce vor ei. Ar face bine să nu-și vâre nasul în disputa asta.

Clemenza și Tessio se foiră stânjeniți pe scaune, ca niște căpitani de infanterie ascultându-și generalul cum bate câmpii despre asaltul asupra unui deal inexpugnabil, indiferent de pierderile de vieți omenești. Hagen spuse ușor iritat:

— Haide, haide, Sonny, tatălui tău nu i-ar plăcea că gândești așa. Știi bine ce-ți spunea întotdeauna: „Pierderi inutile”. Firește, nu vom îngădui nimănui să ne pună bețe în roate, dacă bătrânul ordonă să-i luăm urma lui

Sollozzo. Dar aici nu-i vorba de o chestiune personală, ci de afaceri. Dacă vrem capul Turcului, iar Familiile intervin, atunci vom negocia. Dacă Familiile vor vedea că suntem decișI să-i luăm gâtul lui Sollozzo, atunci ne vor lăsa. Don va face concesii în alte domenii, ca să fie chit. Dar nu-ți ieși din fire pentru așa ceva. E vorba de afaceri. Până și împușcarea tatălui tău a fost o chestiune de afaceri, nu una personală. Ar fi trebuit deja s-o știi.

Privirea lui Sonny rămânea la fel de cruntă.

— OK, înțeleg toate astea. Dar și tu trebuie să înțelegi că nimeni nu ne stă împotrivă dacă vrem capul lui Sollozzo. Se întoarse către Tessio. Ceva vești despre Luca?

Tessio clătină din cap.

— Absolut nimic. Probabil că l-a înhățat Sollozzo.

— Sollozzo nu părea neliniștit în privința lui Luca, interveni încet Hagen, ceea ce mie mi s-a părut bizar. E prea inteligent ca să nu-și facă griji în legătură cu un individ ca Luca. Mă gândesc că poate l-a scos din joc într-un fel sau altul.

— Doamne, sper că Luca nu luptă împotriva noastră! murmură Sonny. E singurul lucru de care mi-ar fi teamă. Clemenza, Tessio, voi cum vedeți lucrurile?

— Oricine poate apuca pe căi greșite, răspunse rar Clemenza. Uită-te la Paulie. Cât despre Luca, el e omul care nu poate merge decât pe un singur drum. Nașul e singura persoană din lume în care crede și singura de care îi este teamă. Mai mult decât atât, Sonny, îl respectă pe tatăl tău ca nimeni altul, or Nașul a câștigat respectul tuturor. Nu, Luca nu ne-ar trăda niciodată. Și-mi vine greu să cred că unul ca Sollozzo, oricât ar fi el de viclean, l-ar putea lua prin surprindere pe Luca. E genul de om care suspectează tot și pe toți. Întotdeauna pregătit pentru ce-i mai rău. Cred că, pur și simplu, a plecat pe undeva câteva zile. În curând ne va da un semn de viață.

Sonny se întoarse către Tessio. *Caporegime* din Brooklyn ridică din umeri.

— Oricine poate deveni trădător. Luca e foarte susceptibil. Poate că Don l-a jignit în vreun fel. E foarte posibil. Cred totuși că Sollozzo l-a surprins puțin. Asta se potrivește cu ce spune *Consigliori.* Ar trebui să ne așteptăm la ce-i mai rău.

Sonny se adresă tuturor:

— Sollozzo va afla în curând de Paulie Gatto. Cum îl va afecta vestea?

— O să-l pună pe gânduri, răspunse Clemenza, cu un aer sumbru. Va ști că cei din clanul Corleone nu sunt proști. Va înțelege că ieri a avut mare noroc.

— N-a fost vorba de noroc, replică cu asprime Sonny. Sollozzo plănuia lovitura de săptămâni întregi. Probabil că l-au urmărit zilnic pe tata până la

birou, observându-i fiecare mișcare. Pe urmă l-au cumpărat pe Paulie, poate și pe Luca. L-au răpit pe Tom exact la momentul potrivit. Au făcut tot ce-au vrut. Au avut ghinion, nu noroc. Asasinii plătiți pe care i-au angajat n-au fost destul de pricepuți, iar tata a reacționat neașteptat de rapid. Dacă l-ar fi ucis, aș fi fost nevoit să cad la înțelegere și atunci Sollozzo ar fi câștigat partida. Cel puțin pentru moment. Poate că aș fi așteptat și l-aș fi lichidat după cinci sau zece ani. Dar să nu-l socotești norocos, Pete, altfel înseamnă că-l subestimezi. În ultima vreme am făcut cam des greșeala asta.

Unul dintre paznici aduse din bucătărie un castron cu spaghete, apoi câteva farfurii, furculițe și vin. Continuară să vorbească în timp ce mâncau. Michael îi privea uimit. Nu mânca, așa cum nu mânca nici Tom, în schimb Sonny, Clemenza și Tessio înfulecau, muind coajă de pâine în sos. Era aproape comic. Discuția continuă.

Tessio nu credea că pierderea lui Gatto îl va deranja pe Sollozzo, de fapt presupunea că Turcul o anticipase, dacă nu cumva o socotea chiar binevenită. O gură mai puțin pe statul de plată. Și probabil că nici nu-i era frică. Parcă lor le-ar fi fost, într-o situație similară?

— Știu că nu sunt decât un amator, vorbi Michael pe un ton sfidător, dar din tot ce s-a spus aici despre Sollozzo, la care se adaugă faptul că dintr-odată nu l-a mai contactat pe Tom, bănuiesc că are un as în mânecă. Ar putea fi pe punctul de-a ne juca o festă cu adevărat urâtă, care-l va repune în situație avantajoasă. Dacă ne-am putea da seama despre ce e vorba, avantajul ar fi de partea noastră.

— Mda, încuviință Sonny, fără prea mare entuziasm, așa mi-am zis și eu, dar singurul atu care-mi vine în minte e Luca. Deja am dat de știre că, înainte de a i se acorda vechile drepturi în cadrul clanului, trebuie adus aici. Celălalt argument la care mă gândesc e că Sollozzo a căzut la învoială cu Familiile din New York și că mâine vom fi anunțați că ni s-a declarat război. Că trebuie să-i facem pe plac Turcului. Am dreptate, Tom?

Hagen încuviință din cap.

— Așa mi se pare și mie. Și, fără tatăl tău, nu putem face nimic împotriva unei astfel de opoziții. El e singurul care poate ține piept Familiilor. Are relațiile politice de care clanurile au nevoie în permanență și se poate folosi de ele ca să negocieze. Dacă ține neapărat s-o facă.

Clemenza interveni puțin cam arogant pentru cineva al cărui om de bază tocmai comisese o trădare.

— Sollozzo nu se va apropia niciodată de această casă, șefule, nu-i cazul să te îngrijorezi.

Sonny îl privi gânditor câteva clipe. Apoi i se adresă lui Tessio:

— Cum rămâne cu spitalul? Stau de pază oamenii tăi?

Pentru prima oară de la începutul consfătuirii, Tessio părea absolut sigur pe situație.

— Și afară, și în interior, răspunse el. Douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru. Poliția asigură și ea o pază destul de eficientă. La ușa salonului sunt detectivi care așteaptă să-l poată interoga pe bătrân. Să mori de râs, nu alta. Don are încă tuburi vârâte în el. Nu mănâncă, ceea ce înseamnă că nu trebuie să ne facem griji cu bucătăria, altfel am fi avut de ce să fim neliniștiți, turcii obișnuiesc să folosească otrava. N-au cum să ajungă la Don, nu există nici o cale.

Sonny se lăsă pe spate în fotoliu.

— Nu eu sunt cel vizat, din moment ce cu mine trebuie să negocieze. Au nevoie de puterea Familiei. Zâmbi larg către Michael. Mă întreb dacă n-au pus ochii pe tine. Poate că Sollozzo se gândește să te răpească și să te țină ostatic în vederea unui târg.

S-a zis cu întâlnirea mea cu Kay! gândi întristat Michael. Sonny nu-mi va da voie să ies din casă. Dar Hagen interveni agasat:

— Nu, pe Michael l-ar fi putut răpi oricând, dacă voia o garanție. Însă toată lumea știe că Michael nu-i implicat în afacerile clanului. E independent, iar dacă Sollozzo îl răpește, pierde sprijinul tuturor Familiilor din New York. Până și clanul Tattaglia va fi nevoit să dea o mână de ajutor la răpunerea lui. Nu, e destul de simplu. Mâine vom primi un mesager din partea Familiilor, care ne va spune că trebuie să facem afaceri cu Turcul. El atât așteaptă. Acesta e asul lui din mânecă.

Michael scoase un suspin de ușurare.

— Foarte bine, zise el. Astă-seară trebuie să ies în oraș.

— De ce? întrebă cu asprime Sonny.

Michael îi zâmbi cu gura până la urechi.

— Am de gând să trec pe la spital, să-i văd pe tata, pe mama și pe Connie. Pe urmă mai am câteva treburi.

La fel ca Don, Michael nu vorbea niciodată despre adevăratele lui intenții, ca atare nu voia să-i spună lui Sonny despre întâlnirea cu Kay Adams. Nu pentru un motiv anume, ci din simplă obișnuință. Din bucătărie răzbătu o rumoare de voci. Clemenza se duse să vadă ce se întâmplase. Se înapoie ținând în mână vesta antiglonț a lui Luca Brasi. În ea se găsea înfășurat un pește mort.

— Turcul a aflat despre spionul lui, Paulie Gatto, spuse scurt Clemenza.

— Iar acum am aflat și noi de Luca Brasi, replică la fel de scurt Tessio. Sonny își aprinse o țigară și trase un gât de whisky. Buimăcit, Michael întrebă:

— Ce înseamnă peștele acela mort?

Răspunsul veni din partea lui *Consigliori,* irlandezul Hagen.

— Peștele înseamnă că Luca Brasi doarme pe fundul oceanului, spuse el. E un vechi mesaj sicilian.

▫ CAPITOLUL 9 ▫

În seara aceea, Michael Corleone ieși în oraș cu inima grea. Simțea că începe să se implice în afacerile Familiei împotriva voinței sale și era supărat că Sonny îl folosea fie și la telefon. Nu se simțea în largul lui la consfătuirile clanului, de parcă i s-ar fi putut încredința fără rezerve secrete cum era de pildă crima. Acum, când se ducea s-o vadă pe Kay, se simțea vinovat și față de ea. Niciodată nu fusese absolut sincer în privința familiei lui. Îi povestise despre ei, dar de fiecare dată doar mici glume și anecdote pitorești, care-i făceau pe ai lui să semene mai curând cu aventurierii dintr-un film technicolor decât cu ceea ce erau în realitate. Acum tatăl său fusese împușcat în plină stradă, iar fratele cel mare punea la cale un asasinat. Acesta era adevărul gol-goluț, numai că Michael nu i-l putea, cu nici un chip, destăinui lui Kay în aceeași formă. Îi spusese deja că atentatul asupra tatălui său fusese mai degrabă „un accident” și că se sfârșise cu necazurile. Pe dracu', de fapt abia începeau. Sonny și Tom erau vizibil derutați de Sollozzo, continuau să-l subestimeze, deși Sonny era suficient de inteligent ca să sesizeze pericolul. Michael încercă să ghicească atuul de care dispunea Turcul. Fără îndoială, era un individ îndrăzneț, isteț și avea o forță extraordinară. Din partea lui trebuia să se aștepte la o surpriză de proporții. Numai că Sonny, Tom, Clemenza și cu Tessio căzuseră cu toții de acord că situația se afla sub control, or ei aveau mai multă experiență decât Michael. În acest război el era „civilul”, își zise disprețuitor Michael. Și ar fi trebuit să i se promită medalii mult mai valoroase decât cele obținute în cel de-al Doilea Război Mondial, ca să-l convingă să participe la această luptă.

Propriile-i gânduri îl făcură să se simtă vinovat că nu-și compătimea mai mult tatăl. Tatăl său zăcea ciuruit de gloanțe, și totuși, curios lucru, Michael înțelegea mai bine decât oricine de ce spusese Tom că era vorba numai de afaceri, nu de o răzbunare personală. Că tatăl lui plătise pentru puterea pe care o deținuse toată viața, pentru respectul pe care-l impusese celor din jurul său.

Tot ce voia Michael era să evadeze, să iasă din toate aceste combinații și să-și trăiască viața. Însă nu putea rupe legăturile cu familia până nu lua sfârșit starea de criză. Trebuia să-i ajute chiar și în calitate de civil. Deodată, descoperi că nu-i convenea rolul ce i se atribuise, acela de necombatant privilegiat, având scuza că nu luptă din principiu. Acesta era motivul pentru care cuvântul „civil” îi revenea supărător în minte.

Când ajunse la hotel, Kay îl aștepta în hol. (Câțiva dintre oamenii lui Clemenza îl aduseseră pe Michael cu mașina în oraș, lăsându-l la o intersecție din apropiere, după ce se asiguraseră că nu fuseseră urmăriți.)

Luară masa împreună, apoi băură câteva pahare.

— La ce oră te duci să-l vizitezi pe tatăl tău? întrebă Kay.

Michael se uită la ceas.

— Programul de vizite se încheie la ora opt și jumătate. Cred că am să mă duc după ce pleacă toți ceilalți. Mă vor lăsa să intru. Dispune de o rezervă și de infirmierele lui personale, așa că am să pot sta un timp cu el. Cred că nu va fi în stare să vorbească și nici măcar nu va ști că sunt acolo. Trebuie însă să-i dovedesc respectul meu.

— Îmi pare foarte rău pentru tatăl tău, spuse încet Kay. La nuntă mi-a părut un om foarte de treabă. Nu pot să cred ce scriu ziarele despre el. Sunt convinsă că în cea mai mare parte sunt neadevăruri.

— Așa zic și eu, răspunse politicos Michael.

Îl surprinse cât de secretos era față de Kay. O iubea, avea încredere în ea, dar era decis să nu-i vorbească niciodată despre tatăl lui sau despre familie. Ea nu făcea parte din clan.

— Dar tu? întrebă Kay. Ai să te implici în acest război mafiot despre care scriu toate ziarele într-o veselie?

Michael zâmbi, apoi își descheie sacoul și-i îndepărtă pulpanele.

— Vezi, nu port armă, replică el.

Kay râse.

Se făcuse târziu, așa că urcară în cameră. Kay pregăti băuturi pentru amândoi. Băură, în timp ce ea stătea pe genunchii lui Michael. Sub rochie pielea ei era mătăsoasă la atingere. El îi mângâie coapsa lucioasă. Se lăsară pe spate în pat și făcură dragoste fără să se mai dezbrace, cu buzele lipite într-o sărutare. Când terminară, rămaseră liniștiți, fiecare simțind fierbințeala celuilalt arzându-l prin îmbrăcăminte.

— Asta-i ceea ce voi, soldații, numiți „una mică”? murmură Kay.

— Da, răspunse Michael.

— Nu-i rău, decretă Kay plină de convingere.

Ațipiră până în momentul în care Michael tresări neliniștit și se uită la ceas.

— La dracu'! exclamă el. E aproape zece. Trebuie să plec la spital.

Se duse în baie să se spele și să-și pieptene părul. Kay veni după el și-l înlănțui pe la spate.

— Când ne căsătorim? întrebă ca.

— Oricând spui tu, răspunse Michael. De îndată ce se termină problema asta de familie și se înzdrăvenește tata. Cred totuși că-i mai bine să ai o explicație cu părinții tăi.

— Ce să le explic? întrebă liniștită Kay.

Michael își trecu pieptenul prin păr.

— Spune-le că ai întâlnit un băiat frumos și curajos, de origine italiană. Care s-a remarcat la Dartmouth. Care a fost distins în război cu Service Cross și cu Purple Heart. Cinstit. Muncitor. Numai că taică-său e un mafiot

nevoit să-i lichideze pe cei răi, ba uneori chiar să mituiască înalți funcționari guvernamentali. Mai spune-le că în meseria lui a fost și ciuruit de gloanțe. Însă astfel de fapte n-au nici o legătură cu fiul cel cinstit și muncitor. Crezi c-ai să ții minte toate astea?

Kay își luă brațele din jurul lui și se sprijini de ușa băii.

— Adevărat? întrebă ea. Chiar așa face? Tăcu o clipă. Omoară oameni?

Michael termină cu pieptănatul.

— De fapt, nu știu, răspunse el. Nimeni nu știe cu precizie. Dar nu m-ar surprinde.

Înainte ca Michael să plece, Kay îl întrebă:

— Când te mai văd?

Michael o sărută.

— Vreau să te duci acasă și să cântărești bine lucrurile în orășelul tău de provincie, glumi el. Nu vreau să te implici cu nici un chip în afacerea asta. După vacanța de Crăciun mă întorc la colegiu și vom locui împreună în Hanovra. OK?

— OK, răspunse ea.

Îl urmări cu privirea cum pleacă, îl văzu făcându-i semn cu mâna înainte de a intra în ascensor. Niciodată nu se simțise atât de apropiată de el, atât de îndrăgostită, iar dacă cineva i-ar fi spus că nu avea să-l mai revadă pe Michael decât peste doi ani, n-ar fi suportat o veste atât de dureroasă.

Când coborî din taxi la French Hospital, Michael remarcă surprins că strada era cu desăvârșire pustie. Intrând în clădirea spitalului, rămase și mai surprins văzând că pe hol nu era nimeni. La dracu', ce făceau Clemenza și Tessio? Bineînțeles, nu urmaseră cursuri la West ***Point***[5], totuși erau suficient de buni tacticieni ca să-și instaleze avanposturi. Măcar în hol ar fi trebuit să stea de pază câțiva oameni de ai lor.

Plecaseră și ultimii vizitatori, era aproape ora zece și jumătate seara. Michael se crispa, intrând în stare de alertă. Nu se mai obosi să treacă pe la biroul de informații, cunoștea numărul rezervei de la etajul al patrulea unde era internat tatăl său. Luă ascensorul de serviciu. În mod bizar, nu-l opri nimeni până când ajunse la camera de gardă de la etajul al patrulea. Aici însă, nu luă în seamă întrebarea asistentei de serviciu, ci trecu mai departe, îndreptându-se spre rezerva tatălui său. La ușă nu era nimeni. Unde dracu' erau cei doi polițiști care, chipurile, așteptau să-l interogheze pe bătrân? Unde dracu' umblau oamenii lui Tessio și ai lui Clemenza? Să fi fost altcineva în salon? Însă ușa era deschisă. Michael intră. Pe pat se deslușea o siluetă, și, în lumina lunii de decembrie cernută pe fereastră, Michael recunoscu fața tatălui său. Chiar și acum era tot impasibilă, iar pieptul i se ridica și cobora abia perceptibil, în ritmul respirației neregulate.

---

[5] Academia Militară din Statele Unite (n tr.)

De tijele de oțel de lângă pat, aducând cu niște spânzurători, atârnau tuburi care-i fuseseră vârâte adânc în nas. Pe podea se vedea un borcan, unde se scurgeau lichidele toxice absorbite din stomac prin alte tuburi. Michael rămase pe loc câteva momente, ca să se asigure că tatăl său era bine, apoi ieși din salon mergând de-a-ndărătelea.

— Numele meu e Michael Corleone, îi spuse el asistentei. Nu vreau decât să stau puțin cu tatăl meu. Ce s-a întâmplat cu polițiștii care ar fi trebuit să stea de pază?

Asistenta era o tinerică foarte plină de importanța poziției sale.

— Oh, tatăl dumneavoastră a avut prea mulți vizitatori, care deranjau bunul mers al spitalului, răspunse ea. Cu vreo zece minute în urmă a venit poliția și i-a scos pe toți afară. Iar acum cinci minute a trebuit să-i chem la telefon pe detectivi, fiindcă primiseră o alarmă la secție, așa că au plecat și ei. Dar nu vă îngrijorați. Mă duc mereu la tatăl dumneavoastră și aud cel mai mic zgomot din salonul lui. De aceea am lăsat ușa deschisă.

— Mulțumesc, spuse Michael. Am să stau puțin cu el. OK?

Ea îi zâmbi.

— Dar numai puțin, pe urmă, regret, dar va trebui să plecați. Înțelegeți, acestea sunt regulile.

Michael se înapoie în rezerva tatălui său. Ridică receptorul din furcă și rugă centrala spitalului să-i facă legătura cu casa din Long Beach, telefonul din biroul de pe colț. Îi răspunse Sonny.

— Sonny, vorbi în șoaptă Michael, sunt la spital. Am ajuns târziu. Sonny, aici nu-i nimeni. Niciunul dintre oamenii lui Tessio. Nici urmă de polițiști la ușă. Tata e complet lipsit de apărare.

Glasul îi tremura.

Se așternu o tăcere lungă, apoi auzi vocea lui Sonny, gravă și surprinsă:

— Ce-mi spui tu e mâna lui Sollozzo.

— Așa mi-am zis și eu, întări Michael. Dar cum i-a făcut pe polițiști să-i dea pe toți afară și unde s-au dus? Ce s-a întâmplat cu oamenii lui Tessio? Iisuse Hrisoase, ticălosul ăsta de Sollozzo are la cheremul lui și poliția newyorkeză?

— Liniștește-te, puștiule, îi spuse Sonny pe un ton mângâietor. Și de data asta am avut noroc, pentru că ai ajuns la spital mai târziu. Rămâi în salonul unde-i tata. Încuie ușa pe dinăuntru. Într-un sfert de oră îți trimit acolo oameni, numai să dau câteva telefoane. Tu stai cuminte și nu intra în panică. OK, puștiule?

— N-am să intru în panică, îl asigură Michael.

Pentru prima oară de când începuse toată povestea, simți crescând în el o furie neobișnuită, un fel de ură rece față de dușmanii tatălui său.

Puse receptorul în furcă și apăsă pe butonul soneriei, chemând asistenta. Hotărî să se bazeze pe propria-i judecată, fără să țină cont de instrucțiunile lui Sonny.

— Nu vreau să te sperii, zise el când intră asistenta, dar trebuie să-l mutăm pe tata imediat de aici. În alt salon sau la alt etaj. Poți deconecta toate tuburile astea, ca să împing afară patul?

— Dar e ridicol, protestă asistenta. Trebuie să cer permisiunea medicului.

Michael începu să vorbească foarte repede.

— Ai citit în ziare despre tatăl meu. Ai văzut că astă-seară nu-i nimeni aici, ca să-l păzească. Tocmai am primit de știre că niște bărbați vor veni la spital ca să-l ucidă. Te rog să mă crezi și să mă ajuți.

Atunci când voia, putea fi extrem de convingător.

— Tuburile nu trebuie deconectate, zise femeia. Putem duce și stativul odată cu patul.

— Ai vreo rezervă liberă? întrebă în șoaptă Michael.

— La capătul coridorului, răspunse asistenta.

Terminară în câteva minute, mișcându-se rapid și foarte eficient. Apoi Michael îi spuse asistentei:

— Stai cu tata până vin ajutoare. Dacă rămâi în biroul dumitale, riști să fii rănită.

În aceeași clipă auzi vocea tatălui său chemându-l din pat, răgușită, dar puternică:

— Tu ești, Michael? Ce e, ce s-a întâmplat?

Michael se aplecă deasupra patului și luă mâna tatălui într-ale sale.

— Sunt eu, Mike, zise el. Nu te teme. Acum ascultă, să nu faci nici un zgomot, mai ales dacă cineva te va striga pe nume. Vin câțiva oameni care vor să te lichideze, ai înțeles? Nu te teme, sunt cu dumneata.

Don Corleone, care încă nu pricepea limpede ce i se întâmplase în ajun și era chinuit de dureri atroce, zâmbi afectuos mezinului. Dacă efortul n-ar fi fost prea mare pentru el, ar fi vrut să-i spună:

— De ce m-aș teme acum? Încă de la doisprezece ani au tot venit necunoscuți să mă ucidă.

▫ *CAPITOLUL 10* ▫

Spitalul era mic și ferit de ochii lumii, având o singură intrare. Michael privi pe fereastră afară în stradă. Exista o curte semicirculară, cu trepte care coborau în stradă, unde nu se vedea nici o mașină. Însă oricine ar fi pătruns în incinta spitalului ar fi trebuit să treacă pe ușa aceea. Știa că nu avea mult timp la dispoziție, așa că ieși alergând din salon și coborî în fugă cele patru

etaje, ieșind pe ușile largi ale intrării de la parter. Ceva mai într-o parte văzu parcul de ambulanțe, unde nu se vedea nici o mașină, nici o ambulanță.

Michael se opri pe trotuarul din fața spitalului și-și aprinse o țigară. Își descheie haina și se așeză în lumina unui felinar, astfel încât să i se vadă chipul. Un tânăr se apropia cu pași grăbiți dinspre Ninth Avenue, cu un pachet sub braț. Purta o bluză soldățească și avea o coamă deasă de păr negru. La lumina felinarului, figura lui părea familiară, însă Michael nu reuși să-l identifice. Tânărul se opri în dreptul lui și-i întinse mâna, spunând cu un pronunțat accent italienesc:

— Mă mai ții minte, Don Michael? Sunt Enzo, ucenicul brutar de la „Nazorine Paniterra". Și totodată ginerele lui. Tatăl dumneavoastră mi-a salvat viața, obținând aprobarea guvernamentală ca să rămân în America. Michael îi strânse mâna. Acum își amintea de el. Am venit să prezint tatălui dumneavoastră omagiile mele, continuă Enzo. Oare îmi vor da voie să intru în spital așa târziu?

Michael zâmbi și clătină din cap.

— Nu, dar îți mulțumesc, oricum. Am să-i spun lui Don că ai venit.

Pe stradă apăru o mașină în plină viteză, și Michael intră imediat în alertă.

— Pleacă repede. S-ar putea să avem necazuri. Doar nu vrei să ai de-a face cu poliția.

Remarcă expresia de teamă de pe chipul tânărului. Necazurile cu poliția puteau duce la deportare sau la refuzarea cetățeniei. Totuși, tânărul nu se clinti din loc.

— Dacă aveți necazuri, rămân să vă ajut, șopti el în italiană. E datoria mea față de Naș.

Michael se simți mișcat. Vru să-i spună încă o dată băiatului să plece, apoi se răzgândi. De ce să nu rămână?

Prezența a doi bărbați la intrarea spitalului putea pune pe fugă echipa trimisă în misiune de Sollozzo. Un singur om, cu siguranță, nu i-ar fi impresionat. Îi oferi lui Enzo o țigară și un foc. Rămaseră amândoi sub felinar în noaptea rece de decembrie. Ferestrele galbene ale spitalului sclipeau spre ei, ornate cu verdele podoabelor de Crăciun. Aproape își fumaseră țigările când o mașină lungă, joasă și neagră coti dinspre Ninth Avenue pe 30th Street și se îndreptă spre ei, rulând pe lângă bordură. Încetini, gata să frâneze. Cu o tresărire involuntară, Michael își încordă privirea, să deslușească chipurile celor dinăuntru. Mașina păru că vrea să oprească, apoi țâșni înainte. Cineva îl recunoscuse. Michael îi întinse lui Enzo încă o țigară și observă că mâinile brutarului tremurau. Constată cu mirare că ale lui nu.

Rămaseră fumând pe stradă cam vreo zece minute, când deodată liniștea nopții fu sfâșiată de vaierul unei sirene de poliție. O mașină de patrulă dădu colțul dinspre Ninth Avenue, scrâșnind din cauciucuri, și trase în

fața spitalului. O urmau alte două mașini de poliție. Dintr-odată, la intrarea spitalului începură să mișune puzderie de detectivi și polițiști în uniformă. Michael scoase un suspin de ușurare. Dragul de Sonny ajunsese cât ai clipi. Ieși în întâmpinarea lui.

Doi polițiști înalți și mătăhăloși îl înșfăcară de amândouă brațele. Un altul îl percheziționă. Un căpitan de poliție lat în umeri și cu insignă aurie la chipiu urcă treptele, în timp ce oamenii lui se dădeau la o parte respectuoși, să-i facă loc. Părea un bărbat vânjos, în ciuda grăsimii de pe șale și a smocurilor de păr alb care-i ieșeau de sub chipiu. Stacojiu la față, se apropie de Michael și zise cu asprime:

— Credeam că toți huliganii de teapa ta sunt la pârnaie. Cine dracu' ești și ce cauți aici?

— E curat, domnule căpitan, spuse unul din polițiștii care stăteau lângă Michael.

Michael nu răspunse. Îl studia pe căpitanul de poliție, privindu-i cu atenție obrazul și ochii de un albastru metalic.

— E Michael Corleone, fiul lui Don, interveni un polițist în civil.

— Ce s-a întâmplat cu polițiștii care ar fi trebuit să-l păzească pe tatăl meu? întrebă liniștit Michael. Cine i-a retras din misiune?

Căpitanul de poliție își ieși din minți de furie.

— Golan nenorocit, cine mama dracului ești tu ca să-mi dai mie ordine? Eu i-am retras. Mă doare-n cot câți mafioți macaronari se omoară între ei. Dacă ar fi după mine, n-aș ridica un deget să-l feresc pe taică-tău să n-o mierlească. Și-acum, cară-te dracului de-aici! Ia-ți tălpășița de pe strada asta, derbedeule, și să nu te mai prind la spital în afara orelor de vizită.

Michael continua să-l privească cu luare-aminte. Vorbele căpitanului nu-l înfuriaseră. Mintea lui lucra cu febrilitate. Oare era cu putință ca în prima mașină să se fi aflat Sollozzo, care-l văzuse stând în fața spitalului? Era cu putință ca Sollozzo să-l fi sunat pe acest căpitan, aflat în solda lui, și să-l fi luat la rost: „Cum se face că oamenii lui Corleone sunt tot la spital, când te-am plătit ca să-i bagi la zdup?” Era oare posibil ca totul să fi fost atât de bine regizat pe cât prevăzuse Sonny? Totul se potrivea perfect. Fără să-și piardă calmul, Michael se adresă căpitanului:

— Nu plec de la spital până nu puneți paznici în rezerva tatălui meu.

Căpitanul nici nu catadicsi să-i răspundă. În schimb, se întoarse către polițistul de lângă el:

— Phil, arestează-l pe huliganul ăsta!

— Băiatul e curat, domnule căpitan, răspunse șovăind polițistul. E erou de război și nu s-a amestecat niciodată în răfuieli. Ziarele ar putea face tărăboi.

Căpitanul porni să-și verse focul asupra detectivului.

— Am zis să-l arestezi, fir-ar al dracului!

Michael, care continua să judece la rece, fără să se înfurie, spuse cu ironie bine calculată:

— Cât te plătește Turcul ca să i-l dai pe tata, căpitane?

Căpitanul de poliție se răsuci spre el.

— Țineți-l bine! ordonă el celor două matahale de polițiști.

Michael simți cum brațele îi erau imobilizate pe lângă corp. Apoi văzu pumnul masiv al căpitanului țintind către obrazul lui. Vru să se ferească, dar pumnul îl nimeri exact în umărul obrazului. Avu senzația că o grenadă îi explodase în creier. Gura i se umplu de sânge și de fragmente mici și tari de os și-și dădu seama că erau propriii săi dinți. Simți cum i se umflă obrazul, de parcă ar fi fost umplut cu aer. I se muiară picioarele și s-ar fi prăbușit, dacă nu l-ar fi susținut cei doi polițiști. Totuși, nu-și pierdu cunoștința. Polițistul în civil se postă în dreptul lui, împiedicându-l pe căpitan să-l lovească a doua oară, și spuse:

— Iisuse Hristoase, căpitane, da' rău l-ai mai pocnit!

Căpitanul declară cu voce tare:

— Nici nu l-am atins. El m-a atacat și a căzut. Ai înțeles? S-a opus arestării.

Printr-o ceață roșie, Michael deslușI mai multe mașini trăgând lângă bordură. Din ele coborau bărbați. Unul dintre ei, pe care îl recunoscu ca fiind avocatul lui Clemenza, se adresă căpitanului de poliție, cu glas suav și sigur pe el:

— Familia Corleone a angajat o firmă de detectivi particulari ca să asigure paza domnului Corleone. Oamenii care mă însoțesc au autorizație să poarte arme de foc, domnule căpitan. Dacă-i arestezi, mâine dimineață va trebui să te înfățișezi judecătorului și să-i explici de ce ai făcut-o. Avocatul aruncă o privire înspre Michael. Vrei să depui plângere împotriva celui care te-a adus în așa hal? întrebă el.

Michael reuși cu greu să vorbească. Nu-și putea apropia maxilarele, totuși izbuti să articuleze:

— Am alunecat. Am alunecat și am căzut.

Văzu cum căpitanul îl săgetează cu o privire triumfătoare și încercă să-i răspundă cu un zâmbet. Voia cu orice preț să ascundă extraordinara răceală ca de gheață care-i cotropea creierul, valul cumplit de ură care-i pătrundea în trup. Voia ca nimeni în lume să nu bănuiască ce simțea în acest moment. La fel cum ar fi procedat și Don. Mai simți cum era transportat în interiorul spitalului, apoi își pierdu cunoștința.

Dimineață, când se dezmetici, își dădu seama că maxilarul îi fusese prins în copci și că pe partea stângă a gurii îi lipseau patru dinți. Hagen ședea lângă patul lui.

— Mi-au făcut anestezie? întrebă Michael.

— Da, răspunse Hagen. Au fost nevoiți să-ți extragă câteva fragmente de os din gingie și s-au gândit că ar fi fost prea dureros. În plus, nu te trezișeși din leșin.

— Mai am și alte răni? întrebă iar Michael.

— Nu, îl liniști Hagen. Sonny vrea să te scoată din spital și să te ducă la casa de la Long Beach. Crezi că reziști până acolo?

— Sigur că da, răspunse Michael. Don e bine?

Hagen se îmbujoră.

— Cred că acum am rezolvat problema. Avem o firmă de detectivi particulari, cu care am împânzit întreaga zonă. În mașină am să-ți povestesc mai pe îndelete.

Clemenza era la volan. Michael și Hagen se așezară în spate. Michael simțea cum îi zvâcnește capul.

— Ei, băieți, până la urmă ați aflat ce dracu' s-a întâmplat astă-noapte?

— Sonny are pe cineva la poliție, răspunse calm Hagen, un polițist pe nume Phillips, cel care a încercat să-ți ia apărarea. El ne-a vândut pontul. Căpitanul de poliție, McCluskey, e un individ care a primit șpagă tot timpul cât a lucrat pe mașini de poliție. Și Familia noastră i-a dat bani o vreme. Dar e lacom și nu poți avea încredere în el. Sollozzo i-a plătit probabil o sumă uriașă. După orele de vizită, McCluskey i-a ridicat pe toți oamenii postați de Tessio în jurul și în interiorul spitalului și i-a vârât după gratii. Faptul că o parte din ei purtau arme n-a făcut decât să înrăutățească lucrurile. Apoi McCluskey a retras polițiștii care stăteau de pază la ușa lui Don. A pretins că avea nevoie de ei și că urma să fie înlocuiți de alți polițiști, dar ordinul a fost contramandat. Aiurea! A fost plătit ca să-l lase descoperit pe Don. Phillips spune că-i genul de om care va mai face o încercare. Se vede treaba că pentru început Sollozzo i-a dat o mulțime de bani și i-a promis câte-n lună și-n stele.

— S-a scris în ziare că am fost rănit?

— Nu, răspunse Hagen. Am păstrat secretul. Nimeni nu vrea să se afle. Nici poliția. Nici noi.

— Bine, răspunse Michael. Băiatul acela, Enzo, a reușit să scape?

— Da, răspunse Hagen. A fost mai isteț decât tine. Când au apărut polițiștii, a șters-o. Zice că era cu tine când a trecut pe lângă voi mașina lui Sollozzo. Adevărat?

— Da, confirmă Michael. E un băiat de treabă.

— Vom avea grijă de el, spuse Hagen. Te simți bine? Pe chipul lui se citea îngrijorarea. Arăți îngrozitor.

— Mă simt bine, răspunse Michael. Cum zici că-l cheamă pe căpitanul acela de poliție?

— McCluskey, repetă Hagen. Apropo, poate ai să te simți mai bine dacă-ți spun că, în cele din urmă, Familia Corleone a egalat scorul. Bruno Tattaglia, ora patru dimineață.

Michael își îndreptă spatele.

— Cum așa? Parcă era vorba să stați cuminți.

Hagen ridică din umeri.

— După cele întâmplate la spital, lui Sonny i s-a suit sângele la cap. Oamenii noștri au împânzit New Yorkul și New Jersey. Azi-noapte am făcut și lista. Mă străduiesc să-l țin în frâu pe Sonny, Mike. Poate reușești tu să stai de vorbă cu el. Toată povestea asta încă mai poate fi rezolvată fără un război devastator.

— Am să discut cu el, făgădui Michael. Ați programat vreo consfătuire în dimineața asta?

— Da, răspunse Hagen. În sfârșit, Sollozzo a luat legătura cu noi. Un mediator va pune la punct toate detaliile. Ceea ce înseamnă că noi am câștigat. Sollozzo știe că e pierdut și vrea să-și scape viața. Hagen făcu o pauză. Poate și-a închipuit că eram blânzi, ușor de înfrânt, fiindcă n-am plătit cu aceeași monedă. Acum, că unul dintre fiii Familiei Tattaglia e mort, știe că nu glumim. A făcut o mare gogomănie ridicându-se împotriva lui Don. Fiindcă veni vorba, am primit confirmarea în ce-l privește pe Luca. L-au lichidat cu o noapte înainte de a-l împușca pe tatăl tău. În clubul de noapte al lui Bruno. Îți poți închipui?

— Nu mă miră că l-au luat prin surprindere, replică Michael.

La fortăreața din Long Beach, intrarea pe alee era blocată de o limuzină lungă și neagră, parcată de-a curmezișul. Doi bărbați se sprijineau de botul mașinii. Cele două case aflate de o parte și de cealaltă aveau ferestrele de la etaj deschise. Doamne, își zise Michael. Sonny chiar a luat-o în serios!

Clemenza opri mașina la intrarea în alee și-și continuară drumul pe jos. Cei doi paznici erau oamenii lui Clemenza, care se încruntă spre ei în chip de salut. Cei doi răspunseră dând din cap. Fără zâmbete, fără vorbe. Clemenza îi conduse înăuntru pe Hagen și pe Michael Corleone.

Nu apucară să sune, că ușa fu deschisă de un alt paznic. Fără îndoială că-i urmărise de la fereastră. Se duseră în biroul de pe colț, unde-i găsiră pe Sonny și pe Tessio, care-i așteptau. Sonny veni la Michael, luă în mâini capul mezinului și-i spuse glumind:

— Frumos, frumos!

Michael îi dădu mâinile deoparte și se duse la birou, unde își turnă puțin scotch, în speranța că-i va mai amorți durerea din maxilarul prins în copci.

Cei cinci bărbați se așezară care pe unde apucară, dar atmosfera era diferită de cea a întrunirilor anterioare. Sonny era mai vesel, mai bine-

dispus, iar Michael ghicise semnificația acestei veselii. În mintea fratelui mai mare nu mai exista nici o îndoială. Luase o decizie și nimic nu-l mai putea abate de la ea. Tentativa lui Sollozzo din noaptea precedentă umpluse paharul. De acum nu mai putea fi vorba de un armistițiu.

— Cât ai fost plecat am primit un telefon de la mediator, îl anunță Sonny pe Hagen. Acum Turcul solicită o întâlnire. Sonny începu să râdă. Da' are curaj, nu glumă, derbedeul! Azi-noapte încearcă să ne tragă clapa, iar acum îmi cere o întâlnire pentru azi sau mâine. Până atunci se presupune că noi ar trebui să stăm cuminți și să înghițim tot ce ne servește. Al dracului tupeu!

— Și tu ce i-ai răspuns? întrebă circumspect Tom.

Sonny zâmbi cu gura la urechi.

— I-am zis că sigur, de ce nu? Oricând dorește. Eu am tot timpul. Am o sută de oameni pe străzi douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru. Dacă Sollozzo își scoate vârful nasului, s-a ras! Să se gândească atât cât vor.

— A fost o propunere clară? întrebă Hagen.

— Da, răspunse Sonny. Vrea să-l trimitem pe Mike, ca să-i comunice propunerea lui. Mediatorul garantează că Mike va fi în siguranță. Sollozzo nu pretinde să-i garantăm noi siguranța, știe că nu ne poate cere așa ceva. N-ar avea nici un rost. Prin urmare, întâlnirea va fi aranjată în perimetrul lui. Oamenii lui vor veni să-l ia pe Mike și-l vor duce la locul de întâlnire. Mike va asculta oferta lui Sollozzo, după care îl vor lăsa să plece. Însă locul întâlnirii e secret. A promis că oferta lui va fi atât de avantajoasă, încât n-o vom putea refuza.

— Cum rămâne cu Tattaglia? întrebă Hagen. Ce au de gând în legătură cu Bruno?

— Și asta face parte din înțelegere. Mediatorul spune că familia Tattaglia a decis să meargă pe mâna lui Sollozzo. Vor da uitării incidentul cu Bruno Tattaglia. El a plătit pentru ce i-au făcut tatălui meu. Acum suntem chit. Sonny râse din nou. Ai dracului neisprăviți!

— Ar trebui să ascultăm ce au de zis, spuse prudent Hagen.

Sonny își clătină capul dintr-o parte în alta.

— Nu, nu, *Consigliori,* de data asta nu. În glasul lui se ghicea o umbră de accent italian. Își imitase în glumă tatăl. Gata cu întâlnirile. Gata cu discuțiile. Gata cu șmecheriile lui Sollozzo. Când mediatorul va intra din nou în legătură cu noi, ca să-i dăm un răspuns, vreau să-i transmiți un singur mesaj. Îl vreau pe Sollozzo. Dacă nu, atunci suntem în război declarat. Vom trece la saltele și vom scoate pe străzi toți pistolarii. Afacerile vor avea de suferit, dar asta e!

— Celelalte Familii nu vor accepta un război deschis, zise Hagen. E un risc prea mare pentru toți.

Sonny ridică din umeri.

— Soluția e la îndemâna lor. Să mi-l dea pe Sollozzo. Sau să lupte cu Familia Corleone. Sonny tăcu, apoi adăugă cu asprime: Gata cu sfaturile despre reconciliere, Tom. Decizia mea e luată. Datoria ta e să mă ajuți să ies învingător. Ai priceput?

Hagen își plecă fruntea. Căzu pe gânduri câteva momente, apoi spuse:

— Am discutat cu omul tău de la secția de poliție. Spune că McCluskey e, cu siguranță, în solda lui Sollozzo, care-i plătește bani buni. Mai mult decât atât, McCluskey va primi o misiune în afacerea cu droguri. A fost de acord să devină garda de corp a lui Sollozzo. Turcul nu scoate nasul din bârlog fără McCluskey. Când se va întâlni cu Mike, McCluskey îi va sta alături. În civil, dar înarmat. Ceea ce trebuie să înțelegi, Sonny, e că atâta vreme cât Sollozzo e păzit în acest fel, rămâne invulnerabil. Nimeni la New York n-a împușcat vreodată un polițist fără să sufere rigorile legii. Tensiunea din oraș va fi insuportabilă, ne-am pune în cap toată presa, toată poliția, biserica, absolut totul! Ar fi un dezastru. Familiile s-ar ridica împotriva ta. Cei din clanul Corleone ar deveni niște proscriși. Până și politicienii care-l susțin pe tata s-ar feri de noi. Te rog să iei în calcul și acest lucru.

Sonny ridică din umeri.

— McCluskey n-o să rămână o veșnicie cu Turcul. Vom aștepta.

Tessio și Clemenza își fumau neliniștiți trabucurile, neîndrăznind să vorbească, deși îi treceau toate nădușelile. Dacă decizia luată se dovedea greșită, pielea lor ajungea pe băț.

Michael deschise gura pentru prima oară.

— Tata poate fi scos din spital și adus aici în fortăreață? îl întrebă el pe Hagen.

Acesta clătină din cap în semn de negație.

— E primul lucru pe care am vrut să-l știu și eu. Cu neputință. E într-o stare foarte gravă. Se va însănătoși, dar are nevoie de tot felul de îngrijiri, poate chiar alte intervenții chirurgicale. Imposibil.

— Atunci trebuie să puneți fără întârziere mâna pe Sollozzo, continuă Michael. Nu putem aștepta. Individul e prea periculos. Îi va veni în minte altă idee. Nu uitați, esențialul pentru el e să se descotorosească de tata. Și știe asta foarte bine. OK, e conștient că în momentul de față situația e foarte dificilă, așa că e gata să-și recunoască înfrângerea, ca să-și scape pielea. Dar, dacă tot va fi ucis, măcar să-și mai încerce o dată norocul cu Don. Iar dacă-l ajută căpitanul acela de poliție, cine știe ce dracu' se mai poate întâmpla? Nu ne putem asuma acest risc. Trebuie să punem mâna imediat pe Sollozzo.

Sonny își scărpină bărbia gânditor.

— Ai dreptate, puștiule, zise el. Ai pus degetul pe rană. Nu-l putem

lăsa pe Sollozzo să mai facă o tentativă împotriva tatei.

— Dar căpitanul McCluskey? întrebă imperturbabil Hagen.

Sonny se întoarse către Michael cu un surâs ciudat.

— Chiar așa, puștiule, cum rămâne cu bruta aia de căpitan de poliție?

— De acord, e un caz excepțional, răspunse rar Michael. Există însă situații când se justifică măsurile excepționale. Acum să presupunem că trebuie să-l lichidăm pe McCluskey. O modalitate ar fi să-l compromitem până în gât, astfel încât să nu mai pară un căpitan cinstit, care-și face datoria, ci un polițist corupt, implicat în răfuielile mafiote și care a primit ceea ce merită, ca orice escroc. Avem în solda noastră reporteri de ziar care ar putea lansa povestea, susținând-o cu suficiente dovezi cât să-i dea credibilitate. Faptul ar trebui să mai dezamorseze în parte tensiunile. Ei, cum vi se pare?

Michael își roti privirea de jur împrejur, într-o așteptare plină de respect. Tessio și Clemenza, cu figurile posomorâte, se abținură de la vreun comentariu. Sonny îl îndemnă cu același zâmbet straniu:

— Spune mai departe, puștiule, nu-i rău deloc. Adevărul e pe buzele copiilor, cum spunea mereu Don. Hai, Mike, vorbește mai departe.

Hagen surâse vag și el, întorcând capul. Michael se îmbujoră.

— Ei bine, mi se cere să mă duc la o întrevedere cu Sollozzo. Vom fi de față numai eu, Sollozzo și McCluskey. Stabiliți întâlnirea peste două zile, după care puneți-i pe informatorii noștri să afle unde se va ține. Insistați să fie un loc public, nu vreau să fiu dus în vreun apartament sau într-o casă. Un restaurant sau un bar, la ora cinei, când e plin de lume, ceva de soiul ăsta, ca să mă simt în siguranță. Ca să se simtă și ei în siguranță. Nici măcar Sollozzo nu-și va închipui că vom îndrăzni să-l împușcăm pe căpitan. Când ne vom întâlni, mă vor percheziționa, așa că va trebui să fiu curat, dar voi găsiți o cale să-mi pasați o armă în cursul întrevederii. În ce mă privește, am să-i lichidez pe amândoi.

Toți patru întoarseră capul spre Mike, fixându-l cu priviri încremenite. Clemenza și Tessio se uitau la el cu uimire și gravitate. Hagen părea puțin cam întristat, dar nu surprins. Vru să spună ceva, apoi se răzgândi. Numai Sonny, cu figura lui de Cupidon primitiv, în culmea veseliei, izbucni deodată în hohote de râs. Râdea sincer, din toată inima, fără urmă de prefăcătorie. Tot trupul i se zguduia de râs. Întinse un deget înspre Michael, articulând cu greu printre hohote de râs:

— Tu, puștanul care frecventează un colegiu de mâna întâi și care niciodată n-ai vrut să te amesteci în afacerile Familiei? Acu' vrei să le faci felul Turcului și unui căpitan de poliție, numai pentru că McCluskey ți-a pocit mutra? O iei drept o jignire personală, aici e vorba de afaceri, și tu faci din asta o problemă personală. Vrei să-i ucizi pe cei doi, pentru c-ai primit un pumn în falcă? Deci totul a fost numai fandoseală. În toți acești ani n-ai făcut

decât să ne împuiezi capul cu bazaconii.

Clemenza și Tessio, care înțeleseseră cu totul altceva, închipuindu-și că Sonny râdea de ifosele mezinului venit cu o asemenea propunere, zâmbeau și ei larg spre Michael, cu un aer ușor superior. Numai Hagen, din prudență, păstra o expresie impasibilă.

Michael se uită pe rând la fiecare, apoi îl pironi cu privirea pe Sonny, care nu reușea să-și domolească hohotele de râs.

— *Tu* vrei să-i lichidezi pe amândoi? întrebă Sonny. Hei, puștiule, pentru asta n-ai să primești nici o medalie, în schimb ai să te alegi cu scaunul electric, știi? Aici nu-i treabă de eroi, puștiule, nu împuști oameni de la un kilometru depărtare. Îi împuști privindu-i drept în ochi, așa cum ai învățat la școală, mai ții minte? Trebuie să stai lângă ei și să le spulberi țestele, să le împrăștii creierii pe costumul tău cel nou Ivy League. Cum adică, puștiule, vrei să faci asta numai pentru că un cretin de polițai ți-a ars un pumn?

Continua să râdă.

Michael se ridică în picioare.

— Ai face bine să încetezi cu râsul, zise el.

Schimbarea petrecută în el era atât de extraordinară, încât zâmbetul de pe chipurile lui Tessio și Clemenza se topi ca prin farmec. Michael nu era nici înalt, nici prea vânjos, dar prezența lui emana pericol. În acel moment părea o reîncarnare a lui Don în persoană. Ochii lui își pierduseră din culoare, iar obrazul i se golise de sânge. Părea că, din clipă în clipă, se va arunca asupra fratelui mai mare și mai puternic. Fără îndoială că, dacă Michael ar fi avut o armă în mână, Sonny s-ar fi aflat în primejdie. Sonny încetă să mai râdă, iar Michael îi spuse cu glas de gheață:

— Nu mă crezi în stare, nemernicule?

Sonny își revenise după accesul de râs.

— Știu bine că poți s-o faci, răspunse el. Nu râdeam de ce-ai spus. Râdeam de ironia sorții. Întotdeauna am fost de părere că tu ești cel mai dur din clanul Corleone, chiar mai dur decât însuși Don. Erai singurul în stare să țină piept bătrânului. Îmi amintesc încă de când erai copil. Doamne, ce temperament aveai pe atunci! Ce dracu', te luai la bătaie cu mine, care eram cu mult mai mare decât tine. Freddie era nevoit să te cotonogească cel puțin o dată pe săptămână. Și acum, uite că Sollozzo te socotește pe tine punctul vulnerabil al familiei, pentru că l-ai lăsat pe McCluskey să te lovească fără să ripostezi și pentru că n-ai vrut să te amesteci în răfuielile clanului. Își imaginează că n-are motive să se teamă dacă vă întâlniți față în față. La fel și McCluskey, care te consideră un laș. Sonny făcu o pauză, apoi zise încet: La urma urmei, ești un Corleone, nepricopsitule. Iar eu am fost singurul care mi-am dat seama. De trei zile, de când a fost împușcat tata, stau aici și aștept să te lepezi de Ivy League, să lași deoparte gogorița aia cu eroul de

război, cu care ne-ai tot bătut capul. Te-am așteptat să devii mâna mea dreaptă, ca să stârpim jigodiile care încearcă să-l distrugă pe tata și Familia. Și n-ai avut nevoie decât de o palmă peste față. Ție cum ți se pare? Sonny făcu în glumă un gest cu pumnul și repetă: Ei, cum ți se pare?

Încordarea din birou se risipi. Michael clătină din cap în semn de dezaprobare.

— Sonny, o fac pentru că-i singura soluție. Nu-l pot lăsa pe Sollozzo să încerce încă o dată să-l omoare pe tata. Se pare că eu sunt singurul care se poate apropia cumva de el. M-am gândit la toate. Nu cred că poți găsi pe altcineva care să-ți lichideze un căpitan de poliție. Poate că ai face-o tu, Sonny, dar tu ai nevastă, copii și trebuie să conduci treburile Familiei până când se înzdrăvenește tata. Prin urmare, nu rămânem decât eu și Freddie. Freddie e în stare de șoc și nu poate mișca un deget. În final, rămân doar eu. E o chestiune de logică. Pumnul în obraz nu are nimic de-a face cu asta.

Sonny veni la el și-l strânse în brațe.

— Puțin îmi pasă de motivele tale, atâta vreme cât acum ești alături de noi. Și să-ți mai spun ceva, ai perfectă dreptate. Tu ce părere ai, Tom?

Hagen ridică din umeri.

— Raționamentul e solid. Și asta pentru că nici eu nu cred că Turcul este sincer în ce privește târgul. Părerea mea e că va încerca în continuare să pună mâna pe Don. Oricum, dacă ne gândim la ultima lui ispravă, trebuie să ne așteptăm că așa va acționa. Așadar, încercăm să-l aranjăm pe Sollozzo. Îl vom aranja chiar dacă va trebui să-l lichidăm și pe căpitanul de poliție. Dar indiferent cine va duce treaba asta la bun sfârșit, va avea mult de pătimit. Chiar trebuie să fie Mike?

— Aș putea s-o fac eu, zise încet Sonny.

Hagen clătină din cap agasat.

— Sollozzo nu te-ar lăsa să te apropii de el nici la un kilometru, chiar dacă ar fi păzit de zece căpitani de poliție, nu de unul. Pe deasupra, tu conduci provizoriu clanul. Nu poți să riști. Hagen se întrerupse, întorcându-se spre Tessio și Clemenza. Voi aveți un pistolar de prima mână, un om cu adevărat excepțional, care ar accepta să preia această misiune? N-ar mai trebui să-și facă griji cu banii pentru tot restul vieții.

Primul răspunse Clemenza:

— N-am pe nimeni pe care să nu-l știe Sollozzo, l-ar dibui din prima clipă. S-ar prinde și dacă m-aș duce eu sau Tessio.

— Dar cineva care încă nu s-a făcut cunoscut, vreun novice priceput? întrebă Hagen.

Amândoi *caporegime* clătinară din cap. Tessio zâmbi, ca să atenueze ironia vorbelor, și zise:

— Ar fi ca și cum am lua un jucător de la juniori și l-am trimite la

campionatul mondial.

— Trebuie să meargă Mike, interveni scurt Sonny. Dintr-un milion de motive. În primul rând, pentru că ceilalți îl socotesc un mototol. Mike poate duce treaba la bun sfârșit, vă garantez, or asta-i foarte important, pentru că-i singura ocazie să scăpăm de vipera aia ticăloasă de Turc. Prin urmare, acum trebuie să găsim o cale ca să-l susținem pe Mike. Tom, Clemenza, Tessio, aflați unde-l va duce Sollozzo în vederea discuției. Nu-mi pasă cât costă. După ce aflăm locul, putem găsi o modalitate de a-i strecura o armă. Clemenza, vreau să-i faci rost de un pistol „curat" din colecția ta, cel mai „curat" pe care-l ai. Imposibil de identificat. Vezi să aibă țeavă scurtă și mare putere de detonare. Nu trebuie neapărat să fie o armă precisă. Mike se va găsi la un pas de ei în clipa când îl va mânui. Mike, de îndată ce-ai folosit pistolul, aruncă-l pe podea. Să nu fii prins cu el asupra ta. Clemenza, lipește pe țeavă și pe trăgaci banda aia specială, ca să nu rămână amprente. Ține minte, Mike, putem rezolva toate aspectele, martorii și așa mai departe, dar nu și dacă pistolul este găsit asupra ta. Îți vom asigura protecție și mașină, apoi te vom face să dispari într-o vacanță lungă și plăcută, până când se mai potolesc lucrurile. Vei lipsi multă vreme, Mike, dar nu vreau să-ți iei rămas-bun de la prietena ta și nici măcar să-i telefonezi. După ce se termină totul și vei fi dincolo de granițele țării, am să-i trimit vorbă că ești bine și sănătos. E un ordin. Sonny îi zâmbi fratelui său. Acum rămâi lângă Clemenza și obișnuiește-te cu pistolul pe care-l va alege pentru tine. Poate chiar exersezi puțin. De rest ne ocupăm noi. De toate. OK, pușiule?

Din nou, Michael Corleone simți acea indescriptibilă senzație de răceală în tot corpul.

— Nu-i cazul să-mi îndrugi tâmpenii cum că nu trebuie să discut cu prietena mea despre astfel de chestiuni, îi spuse el fratelui mai mare. Ce dracu' credeai că am de gând să fac, s-o sun și să-mi iau rămas-bun?

— OK, se grăbi să-i răspundă Sonny, dar tu ești încă un novice, așa că-ți atrag atenția. Las-o baltă.

— Ce dracu' vrei să spui, cum adică un novice? replică rânjind Michael. Am ascultat îndemnurile tatei la fel de atent ca tine. Cum îți închipui c-am ajuns așa deștept?

Râseră amândoi.

Hagen turnă de băut la toată lumea. Arăta ușor posomorât. Omul de stat era silit să meargă la război, omul legii trebuia să se ocupe de legi.

— Păi, acum măcar știm ce avem de făcut, zise el.

▫ *CAPITOLUL 11* ▫

Căpitanul Mark McCluskey stătea în biroul său, învârtind în mână trei plicuri pline cu bilete de pariuri. Încruntat, regreta că nu putea descifra semnificația biletelor. Era foarte important să reușească. Plicurile

reprezentau bilete de pariuri confiscate de oamenii săi la o razie efectuată cu o seară în urmă asupra unui agent de pariuri al Familiei Corleone. Acum agentul era nevoit să-și răscumpere biletele, astfel încât jucătorii să nu se poată pretinde câștigători și să-l radă de bani.

Pentru căpitanul McCluskey era foarte important să descifreze biletele, întrucât nu voia să fie tras pe sfoară atunci când avea să i le vândă agentului. Dacă valorau cincizeci de mii, poate reușea să le vândă pentru această sumă. Dar dacă printre ele existau mai multe pariuri consistente, hârtiile reprezentând o sută de mii sau poate chiar două, atunci prețul trebuia să fie mult mai mare. McCluskey se jucă un timp cu plicurile, apoi decise să-l lase pe agent să fiarbă puțin în suc propriu și să facă prima ofertă. Aceasta putea fi un indiciu asupra prețului real.

McCluskey se uită la ceasul mare al secției, aflat pe peretele din biroul lui. Se făcuse ora să meargă să-l ia pe Turcul cel alunecos, Sollozzo, și să-l ducă în locul unde urma să-l întâlnească pe reprezentantul Familiei Corleone. McCluskey se duse la dulapul său de perete și începu să-și îmbrace hainele civile. Când termină, îi telefonă soției și-i spuse că nu venea la cină în seara aceea, fiind plecat într-o misiune. Niciodată nu-i făcea destăinuiri soției. Ea își închipuia că trăiau așa cum trăiau numai din leafa lui de polițist. McCluskey mormăi amuzat. Și mama lui crezuse același lucru, numai că el aflase de timpuriu. Taică-său îi arătase toate șiretlicurile.

Tatăl lui fusese sergent de poliție și, în fiecare săptămână, tată și fiu se plimbau prin zona lui de acțiune, iar McCluskey senior îl prezenta pe fiul său patronilor de magazine, spunându-le: „Acesta-i băiețelul meu”.

Patronii îi strângeau mâna, făcându-i nenumărate complimente, apoi își deschideau casa de bani, să-i dea micuțului cinci sau zece dolari în dar. La sfârșitul zilei, McCluskey junior avea toate buzunarele hăinuței pline ochi cu bancnote și se simțea grozav de mândru că prietenii tatălui său îl simpatizau atât de mult, încât îi făceau câte un cadou în fiecare lună, când îl întâlneau. Bineînțeles, taică-său îi depunea banii la bancă pentru studiile la colegiu, iar micul Mark se alegea cel mult cu o monedă de cincizeci de cenți.

Pe urmă, când Mark se întorcea acasă, iar unchii lui, tot polițiști, îl întrebau ce voia să se facă atunci când va crește mare, el răspundea împleticit ca orice copil: „Polițist”. Toți râdeau zgomotos. Și, firește, mai târziu, deși tatăl lui dorise ca el să meargă mai întâi la colegiu, Mark se dusese, direct de pe băncile liceului, să studieze la academia de poliție.

Fusese un polițist bun și curajos. Derbedeii tineri care terorizau lumea pe la colțurile de stradă o luau la fugă când se apropia el și, în cele din urmă, dispăruseră cu totul de pe teritoriul lui. Era un polițist foarte dur, dar și foarte corect. Niciodată nu-și ducea fiul prin magazine ca să capete daruri în bani, așa încât el să închidă ochii la încălcarea legilor privind gunoiul sau parcarea. Lua banii el însuși, direct, fiindcă simțea că i-a câștigat cinstit. Niciodată nu intra într-un cinematograf și nu pierdea vremea prin restaurante

în timp ce patrula pe jos, așa cum procedau alți câțiva polițiști, îndeosebi în nopțile de iarnă. Întotdeauna își făcea rondul. Acorda magazinelor de care răspundea toată protecția necesară, tot ajutorul. Când fel și fel de bețivani veniseră din Bowery să cerșească pe teritoriul lui, îi alungase cu atâta violență, încât nu se mai înapoiaseră niciodată. Comercianții din zonă apreciaseră acest lucru. Și-și demonstraseră recunoștința.

De asemenea, McCluskey se supunea sistemului. Agenții de pariuri din teritoriul său știau că Mark nu făcea niciodată tărăboi ca să primească niscaiva bani în plus și că se mulțumea cu partea lui din cota repartizată secției de poliție. Numele lui figura pe listă la un loc cu celelalte și nu încerca în nici o ocazie să facă rost de bani în plus. Era un polițist onest, care accepta numai mita cinstită, iar avansarea lui în cadrul departamentului de poliție era constantă, chiar dacă nu spectaculoasă.

Între timp întreținea o familie numeroasă, cu patru fii, dintre care niciunul nu se făcuse polițist. Toți merseseră la Universitatea Fordham și, cum între timp McCluskey avansase de la sergent la locotenent și în cele din urmă la căpitan, nu duceau lipsă de nimic. Cam în aceeași perioadă, McCluskey își căpătase renumele de negociator neînduplecat. Agenții din districtul lui plăteau pentru protecție o sumă mai mare decât în alte părți ale orașului, dar poate că acest lucru se întâmpla din pricina cheltuielilor necesare pentru cei patru fii aflați la colegiu.

Personal, McCluskey socotea că nu era nimic rău în a lua mită cinstită. De ce dracu' să se fi dus băieții lui la ***CCNY***[6] sau la vreun colegiu ieftin din sud, numai pentru că departamentul de poliție nu plătea angajaților o leafă suficient de mare, din care să trăiască și să-și întrețină familiile cum se cuvine? El apăra cetățenii cu prețul propriei sale vieți și dosarul lui consemna de câte ori înfruntase cu arma în mână borfașii de pe teritoriul său, pistolarii care făceau pe gărzile de corp și așa-numiții „pești”. Îi făcuse una cu pământul. Își păstrase curat micul său colț de oraș pentru oamenii de rând și, cu siguranță, avea dreptul la mai mult decât o nenorocită de bancnotă de o sută de dolari pe săptămână. Totuși, nu era indignat pe leafa lui mică, înțelegea că fiecare trebuie să-și poarte singur de grijă.

Bruno Tattaglia era un vechi prieten al lui. Bruno mersese la Fordham împreună cu unul dintre fiii căpitanului, după care deschisese clubul și ori de câte ori se întâmpla ca familia McCluskey să petreacă seara în oraș, beneficia de masă și băutură la cabaret – pe cheltuiala casei. De Anul Nou primiseră invitații gravate, în calitate de oaspeți ai patronului, și întotdeauna li se dădea una dintre cele mai bune mese. De fiecare dată Bruno avea grijă să-i prezinte celebrităților care evoluau în clubul lui, unele dintre ele cântărețe renumite și vedete la Hollywood. Firește, câteodată pretindea și el un mic serviciu, de pildă să-i facă rost de o angajată cu cazier curat, ca să-i poată

[6] City College of New York (n tr.)

obține autorizația de a lucra într-un cabaret, de regulă o fată frumușică figurând în evidențele poliției pentru prostituție sau consum de droguri. McCluskey era fericit să-i poată fi de folos.

Din principiu, McCluskey se prefăcea că nu înțelege ce urmăreau alte persoane. Atunci când Sollozzo îl abordase, propunându-i să-l lase pe bătrânul Corleone fără pază la spital, McCluskey nu-l întrebase motivul. Îl întrebase prețul. Când Sollozzo spusese zece miare, McCluskey pricepuse și motivul. Nu șovăise nici un moment. Corleone era unul dintre cei mai mari mafioți din țară, cu mai multe relații politice decât avusese vreodată însuși Capone. Cel care l-ar fi lichidat ar fi adus un mare serviciu țării. McCluskey luase banii în avans, apoi făcuse treaba. Când primise un telefon de la Sollozzo că în fața spitalului mai erau doi oameni de-ai lui Corleone, i se suise sângele la cap. Îi arestase pe toți oamenii lui Tessio, retrăsese polițiștii de la ușa salonului lui Corleone. Iar acum, fiindcă era un om cu principii, se vedea silit să returneze cei zece mii, bani pe care deja îi destinase educării nepoților. Aceasta era starea de spirit cu care se dusese la spital atunci când îl lovise pe Michael Corleone.

Dar totul se încheiase cum nu se poate mai bine. Se întâlnise cu Sollozzo în clubul de noapte al lui Tattaglia, unde făcuseră un târg și mai bun. Nici de această dată McCluskey nu pusese vreo întrebare, dat fiind că știa toate răspunsurile. Se asigurase doar de preț. Nu-i dăduse prin minte nici o clipă că și el se putea afla în pericol. Ca cineva să fi gândit măcar să ucidă un căpitan de poliție din New York era o aberație. Până și mafiotul cel mai dur trebuia să stea în poziție de drepți dacă un simplu polițist avea chef să-l ia la palme. Nu exista nici un avantaj în a ucide polițiști. În acest caz, o mulțime de derbedei ajungeau să fie lichidați pentru că se opuseseră arestării sau pentru că fugiseră de la locul faptei și atunci cine dracu' se putea pune de-a curmezișul?

McCluskey oftă și se pregăti să părăsească secția de poliție. Probleme, mereu numai probleme. Sora soției lui, care trăia în Irlanda, tocmai murise, măcinată ani la rând de cancer, boală care-l costase o mulțime de bani. Acum înmormântarea urma să-l coste și mai mult. Unchii și mătușile lui din țara de baștină aveau din când în când nevoie de ajutor, să-și poată întreține plantațiile de cartofi, iar el le trimitea bani în acest scop. Nu-și regreta gestul. Ori de câte ori mergea în Irlanda împreună cu soția, erau primiți ca un cuplu regal. Poate se vor duce din nou vara aceasta, acum că se sfârșise războiul și că le intrau în casă atâția bani. McCluskey îl înștiință pe polițistul de serviciu unde se găsea, în caz că era nevoie de el. Nu socoti necesar să-și ia nici o măsură de precauție. Putea oricând să pretexteze că Sollozzo era un informator cu care se întâlnea. După ce ieși din secția de poliție, merse pe jos preț de câteva cvartale, apoi luă un taxi până la casa unde urma să se întâlnească cu Sollozzo.

Tom Hagen fusese cel care făcuse toate demersurile în vederea plecării

din țară a lui Michael: pașaportul fals, legitimația de marinar, cușeta de la bordul unui cargobot italian care urma să ancoreze într-un port sicilian. În aceeași zi fuseseră trimiși cu avionul mesageri, care să pregătească o ascunzătoare în colaborare cu șeful Mafiei din țara colinelor.

Sonny aranjă ca o mașină cu un șofer de absolută încredere să-l aștepte pe Michael la ieșirea din restaurantul unde urma să aibă loc întâlnirea cu Sollozzo. Șoferul avea să fie însuși Tessio, care se oferise voluntar pentru această misiune. Mașina arăta ca o rablă, dar avea un motor bun. Placa de înmatriculare purta un număr fals, iar mașina în sine era imposibil de depistat. Fusese păstrată pentru o misiune specială, în care se cerea tot ce-i mai bun.

Michael petrecu ziua în compania lui Clemenza, exersând cu micul pistol care-i fusese pus la dispoziție. Era o armă calibrul 22, cu gloanțe cu vârf moale, care abia ciupeau când pătrundeau în carne, lăsând în schimb răni larg căscate la ieșirea din corpul omenesc. Descoperi că arma ochea fără greș la o distanță de cinci pași de țintă. După aceea gloanțele puteau zbura încotro voiau. Trăgaciul era înțepenit, dar Clemenza îl meșteri puțin, ca să poată fi apăsat mai ușor. Deciseră să lase arma fără amortizor. Nu voiau ca vreun om nevinovat aflat de față să nu înțeleagă ce se petrece și să intervină cu curajul celui care nu știe în ce se amestecă. Zgomotul împușcăturii urma să țină pe toată lumea departe de Michael.

Pe durata antrenamentului, Clemenza nu mai contenise cu instrucțiunile.

— Aruncă arma de îndată ce te-ai servit de ea. Lasă-ți mâna moale pe lângă corp și dă-i drumul dintre degete. Nimeni nu va observa. Toți vor crede că ești încă înarmat. Nu-și vor lua ochii de la fața ta. Ieși rapid din local, dar nu fugi. Nu te uita în ochii nimănui, dar nici nu-ți feri privirea. Ține minte, le va fi frică de tine, crede-mă, le va fi frică. Nimeni nu va interveni. De cum ai ieșit, ai să-l găsești pe Tessio, care o să te aștepte în mașină. Urcă și lasă restul în seama lui. Nu te teme că ar putea surveni ceva neprevăzut. Ai să fii uimit ce bine decurg astfel de treburi. Și-acum, pune-ți pălăria, să văd cum îți stă.

Trânti o pălărie neagră, de pâslă pe capul lui Michael. Michael, care niciodată nu purta pălărie, făcu o strâmbătură.

— Asta te-ajută să nu fii recunoscut, îl liniști Clemenza. Pentru orice eventualitate. Și, în primul rând, oferă martorilor o scuză ca să-și schimbe depoziția atunci când noi îi vom face să înțeleagă ce trebuie să declare. Ține minte, Mike, nu-ți face griji în privința amprentelor. Țeava și trăgaciul sunt înfășurate cu bandă adezivă. Nu uita însă, nu care cumva să atingi alte părți ale armei.

— A aflat Sonny unde mă va duce Sollozzo? întrebă Michael.

Clemenza ridică din umeri.

— Încă nu. Sollozzo e foarte precaut. Dar să nu te temi că ar putea să-ți facă vreun rău. Mediatorul rămâne în mâinile noastre până când te întorci tu, nevătămat. Dacă ți se întâmplă ceva, plătește cu viața.

— De ce dracu' și-ar risca gâtul? întrebă Michael.

— Primește bani frumoși, răspunse Clemenza. O mică avere. De asemenea, e o persoană importantă în rândul Familiilor. Știe că Sollozzo nu poate lăsa să i se întâmple ceva. În ochii lui Sollozzo, viața ta nu valorează cât a intermediarului. Totul e foarte simplu. Vei fi în deplină siguranță. Noi vom fi cei care vor trage toate ponoasele după aceea.

— Cât de rău va fi? întrebă Michael.

— Foarte rău, răspunse Clemenza. Asta înseamnă război deschis între Familia Tattaglia și Familia Corleone. Majoritatea celorlalți se vor alia cu clanul Tattaglia. Departamentul sanitar va ridica o sumedenie de cadavre iarna asta. Ridică din umeri. Astfel de lucruri trebuie să se întâmple cam o dată la zece ani. Mai curăță sângele stricat. Dacă ne lăsăm călcați pe bătătură pentru tot soiul de mărunțișuri, vor dori să ne ia tot. Trebuie să-i oprești de la bun început. Așa cum trebuia oprit Hitler la München, cu nici un chip nu trebuia lăsat să scape, dar uite c-au făcut-o și-au dat de belea.

Michael îl auzise cândva pe tatăl său spunând același lucru, încă din 1939, înainte de începerea războiului. Dacă Familiile ar fi condus Departamentul de Stat, n-ar fi existat cel de-al Doilea Război Mondial, gândi el, zâmbind.

Se înapoiară cu mașina la fortăreață, intrând în casa lui Don, unde Sonny continua să-și aibă sediul. Michael se întrebă cât timp va putea Sonny să rămână ascuns pe teritoriul sigur al domeniului familial. Până la urmă, va fi nevoit să se aventureze afară. Îl găsiră pe Sonny ațipit pe canapea. Pe masa de cafea se vedeau rămășițele prânzului târziu, bucățele de friptură, firimituri de pâine și o sticlă de whisky pe jumătate goală.

Biroul neobișnuit de ordonat al lui Don începea să semene cu o cameră de închiriat prost întreținută. Michael își zgâlțâi fratele ca să-l trezească și-i spuse:

— De ce nu încetezi să trăiești ca un vagabond și să faci puțină curățenie?

Sonny căscă.

— Da' tu ce dracu' faci, inspectezi cazarma? Mike, încă n-am primit de veste unde intenționează să te ducă nemernicii ăia de Sollozzo și McCluskey. Dacă nu aflăm, atunci cum dracu' o să-ți pasăm arma?

— Nu pot s-o iau cu mine? întrebă Michael. Poate nu mă vor percheziționa – sau, chiar și în acest caz, n-o vor găsi, dacă suntem destul de isteți. Și apoi, chiar dacă dau de ea, ce mare lucru? O să mi-o ia și cu asta basta.

Sonny clătină din cap.

— Nu, se opuse el. Trebuie să mergem la sigur cu ticălosul de Sollozzo. Ține minte: dacă poți, trage întâi asupra lui. McCluskey e mai încet și mai greu de cap. În mod normal, ar trebui să ai timp berechet să-i vii de hac și lui. Ți-a spus Clemenza să nu uiți să arunci arma?

— De un milion de ori, răspunse Michael.

Sonny se ridică de pe canapea și se întinse.

— Ce-ți mai face falca, puștiule?

— Prost, răspunse Michael.

Îl durea tot obrazul stâng, afară de porțiunile pe care le simțea amorțite din pricina copcilor anesteziante în care era prins. Luă de pe masă sticla de whisky și trase un gât direct din ea. Durerea se mai potoli.

— Ușurel, Mike, interveni Sonny, acum nu-i momentul să te moleșești cu băutura.

— Of, Doamne, Sonny, încetează să mai faci pe fratele cel mare! se răsti Michael. În război am luptat cu inși mai răi decât Sollozzo și în împrejurări mai grele. Unde dracu' îi sunt mortierele? Are artilerie antiaeriană? Artilerie grea? Mine? E doar o javră iute la minte, prietenă la cataramă cu un tablagiu. Odată ce cineva și-a pus în minte să-i curețe pe amândoi, atunci nu mai sunt probleme. Aici e partea cea mai grea, să iei o hotărâre. O s-o mierlească cât ai zice pește.

Tom Hagen intră în birou. Îi salută cu o înclinare a capului și se duse direct la telefonul înregistrat sub un nume fictiv. Sună de câteva ori, apoi clătină din cap în direcția lui Sonny.

— Nici măcar o șoaptă, zise el. Sollozzo păstrează secretul cât mai mult timp posibil.

În clipa aceea sună telefonul. Sonny răspunse și ridică o mână, parcă cerându-le celorlalți să păstreze liniștea, deși nimeni nu scosese vreun cuvânt. Notă grăbit ceva într-un blocnotes, apoi spuse „OK, va fi acolo” și închise telefonul.

Sonny râdea.

— Mare jigodie și Sollozzo ăsta! Uite care-i înțelegerea. Diseară la opt el și căpitanul McCluskey îl vor lua pe Mike din fața barului lui Jack Dempsey de pe Broadway. Vor merge undeva să stea de vorbă. Și acum, fiți atenți aici. Mike și Sollozzo vor conversa în italiană, astfel încât copoiul irlandez să nu înțeleagă ce se discută. Ba chiar mi-a spus să fiu pe pace, că McCluskey habar n-are italienește, afară de cuvântul *soldi.* Iar pe tine te-a verificat, Mike, și știe că înțelegi dialectul sicilian.

— Nu l-am mai folosit de ani de zile, dar, oricum, nu vom conversa prea mult, replică sec Michael.

— Mike nu pleacă până nu se întoarce mediatorul. Asta ai aranjat?

Clemenza încuviință din cap.

— Mediatorul e la mine acasă, joacă pinacle cu trei oameni de-ai mei. Nu-i vor da voie să plece până nu primesc un telefon de la mine.

Sonny se lăsă pe spate în fotoliul de piele.

— Acum, cum dracu' aflăm care-i locul de întâlnire? Tom, avem informatori în Familia Tattaglia, cum se face că nu ne-au dat de știre?

Hagen ridică din umeri.

— Sollozzo e al dracului de șmecher. De data asta, merge pe șest, nu-și ia nici măcar un singur paznic. Își închipuie că McCluskey e de-ajuns și că-i mai important să-și asigure spatele decât să poarte o armă. De fapt, are dreptate. Va trebui să punem pe cineva să-l urmărească pe Mike. În rest, să sperăm că totul va merge ca pe roate.

Sonny clătină din cap în semn de negație.

— Ba nu, oricine poate scăpa de urmăritori dacă ține morțiș. Va fi prima măsură pe care o vor lua. Între timp se făcuse ora cinci după-amiază. Cu o expresie îngrijorată, Sonny spuse: Poate ar trebui să-l lăsăm pe Mike să-i găurească pe cei din mașină atunci când vor veni să-l ia.

Hagen dădu dezaprobator din cap.

— Dar dacă Sollozzo nu-i în mașină? Ne dăm de gol degeaba. La dracu', trebuie să aflăm unde îl duce Sollozzo.

— Poate n-ar fi rău să începem prin a ne pune întrebarea de ce păstrează un asemenea secret? interveni Clemenza.

— Pentru că e atuul lui, răspunse iritat Michael. De ce să ne dezvăluie ceva, când poate foarte bine să n-o facă? Pe deasupra, adulmecă pericolul. Trebuie să fie al dracului de circumspect, chiar și păzit de căpitanul de poliție.

Hagen plesni din degete.

— Detectivul, tipul acela, Phillips! De ce nu-i dai un telefon, Sonny? Poate află unde dracu' poate fi găsit căpitanul. Merită să încercăm. Lui McCluskey puțin îi pasă dacă se știe unde merge.

Sonny ridică receptorul și formă un număr. Vorbi încet în receptor, apoi îl puse la loc în furcă.

— Ne sună el, le spuse celorlalți.

Așteptară aproape încă jumătate de oră, după care telefonul sună din nou. Era Phillips. Sonny notă ceva în blocnotesul lui și închise telefonul. Pe chip i se citea încordarea.

— Cred că am aflat, zise el. Căpitanul McCluskey trebuie întotdeauna să lase vorbă unde poate fi găsit. Diseară între opt și zece va fi în Bronx, la Luna Azure. Știe careva pe unde vine asta?

— Știu eu, răspunse sigur pe el Tessio. Locul e numai bun pentru noi. Un mic local familial, cu separeuri mari, unde clienții pot sta de vorbă în intimitate. Se aplecă peste biroul lui Sonny și aranjă mucurile de țigară în chip de hartă. Aici e intrarea, Mike. Când termini, ieși și faci la stânga, apoi

dai colțul. Când te văd, aprind farurile și te culeg din mers. Dacă ai necazuri, strigă, și atunci voi încerca să intru și să te scot de acolo. Clemenza, trebuie să te miști foarte repede. Trimite pe cineva la local să ascundă arma. Au o toaletă ca pe vremuri. Există un spațiu între perete și bazinul closetului. Pune omul să lipească acolo arma cu bandă adezivă. Mike, după ce te vor percheziționa în mașină și nu vor găsi nimic, nu-și vor mai face griji în privința ta. În restaurant, aștepți puțin, apoi te scuzi și mergi la toaletă. Nu, mai bine cere-le permisiunea să te duci. La început fă-te că nu-ți găsești locul, dar vezi să pară natural. N-au cum să bănuiască. Iar când te înapoiezi, nu mai pierzi vremea. Nu te mai așezi la masă, începi să tragi. Și nu risca. Câte două gloanțe în cap de fiecare, pe urmă valea, fugi cât te țin picioarele.

Sonny ascultase atent și gânditor.

— Vreau un om foarte priceput și de încredere ca să ascundă arma, îl atenționă el pe Clemenza. Nu cumva să iasă frate-meu din toaletă doar cu mâna în pantaloni.

— Arma va fi acolo, declară sigur pe el Clemenza.

— OK, zise Sonny. Și-acum, toată lumea la treabă!

Tessio și Clemenza ieșiră.

— Sonny, să-l duc eu cu mașina pe Mike până în New York? întrebă Hagen.

— Nu, răspunse Sonny. Tu rămâi aici. Când Mike își termină treaba lui, intrăm noi pe fir și atunci voi avea nevoie de tine. Ai luat legătura cu ziariștii ăia?

Hagen încuviință din cap.

— De îndată ce lucrurile se pun în mișcare, le vând pontul.

Sonny se ridică și se opri în fața lui Michael, strângându-i mâna.

— OK, pușiule, spuse el. Ai intrat în joc. Te scuz eu față de mama că ai plecat fără să-ți iei rămas-bun. Iar când voi socoti că a venit momentul, am să-i dau de știre prietenei tale. OK?

— OK, răspunse Mike. Cât timp crezi că va trece până mă voi putea înapoia aici?

— Cel puțin un an, răspunse Sonny.

— Poate că Don va fi în stare să-și reia munca mai curând, Mike, interveni Hagen. Totuși, nu te baza pe asta. Durata absenței tale depinde de o sumedenie de factori. Cât de bine va prinde povestea noastră în presă. În ce măsură departamentul de poliție e dispus să închidă ochii. Cât de violent vor reacționa celelalte Familii. Vor fi grave tulburări și mare tevatură. E singurul lucru de care putem fi siguri.

Michael îi strânse mâna lui Hagen.

— Faceți tot ce vă stă în putere, zise el. Nu vreau să mai petrec alți trei ani departe de casă.

— Încă nu-i târziu să renunți, Mike, spuse Hagen cu blândețe. Putem găsi pe altcineva, putem cântări din nou alternativele. Poate nu-i necesar să ne descotorosim de Sollozzo.

Michael începu să râdă.

— Putem aduce argumente pentru fiecare variantă, replică el. Însă prima soluție a fost și cea bună. Toată viața am trăit din bani nemunciți, e timpul să-mi plătesc datoriile.

— N-ar trebui să te lași influențat de falca ruptă, îi reaminti Hagen. McCluskey e un dobitoc și a fost vorba de afaceri, nu de ceva personal.

Pentru a doua oară văzu cum chipul lui Michael Corleone împietrește într-o mască, semănând izbitor cu figura lui Don.

— Tom, nu te lăsa amăgit. Absolut totul e personal. Fiecare îmbucătură de rahat pe care tot omul e silit s-o înghită zilnic, până când închide ochii, e ceva personal. Și astea se numesc afaceri. OK. Dar e al dracului de personal. Știi de unde am învățat asta? De la Don. De la tatăl meu. Nașul. Dacă un prieten al lui ar fi lovit de trăsnet, el ar socoti faptul o chestiune personală. Chiar și înrolarea mea la pușcașii marini a considerat-o chestiune personală. De aici i se trage măreția. Marele Don. Ia totul drept o chestiune personală. La fel ca Dumnezeu. Cunoaște tot ce se petrece în lumea asta, fiecare fulg căzut din coada unei vrăbii și câte și mai câte. Înțelegi? Și mai știi ceva? Nu li se întâmplă nimic neprevăzut celor ce socotesc neprevăzutul drept o insultă personală. Așa că am deschis ochii târziu, dar vin pe urmele lui Don. Bineînțeles că iau falca ruptă drept o chestiune personală. Bineînțeles că o chestiune personală e și faptul că Sollozzo a încercat să-mi omoare tatăl. Râse. Spune-i tatei că am învățat toate acestea de la el și că sunt fericit că am prilejul să mă achit de tot ce a făcut pentru mine. A fost un tată bun. Tăcu, apoi îi spuse gânditor lui Hagen: Știi, nu-mi amintesc să fi dat vreodată în mine. Sau în Sonny. Sau în Freddie. Cu atât mai puțin în Connie, nici măcar nu ridica glasul la ea. Pe urmă, spune drept, Tom, câți oameni crezi că a ucis Don sau a pus pe alții să-i ucidă?

Tom Hagen întoarse capul.

— Să-ți spun un singur lucru pe care nu l-ai învățat de la el: felul în care vorbești acum. Există treburi ce se cer făcute și pe care le faci fără să vorbești vreodată despre ele. Nu încerci să le justifici. Pentru că nu pot fi justificate. Pur și simplu, le faci. Pe urmă le dai uitării.

Michael Corleone se încruntă.

— În calitate de *Consigliori,* întrebă el cu glas liniștit, ești de acord că e riscant, pentru Don și pentru Familia noastră, să-l lăsăm în viață pe Sollozzo?

— Da, răspunse Hagen.

— OK, zise Michael. Atunci trebuie să-l suprimăm.

Michael Corleone stătea în fața restaurantului lui Jack Dempsey de pe Broadway, așteptând să fie luat cu mașina. Se uită la ceas. Era opt fără cinci.

Sollozzo avea să fie punctual. Michael făcuse tot posibilul să ajungă cu mult timp înainte. Așteptase un sfert de oră.

Pe tot parcursul drumului de la Long Beach până în oraș se străduise să uite ce-i spusese lui Hagen. Pentru că, dacă dădea crezare propriilor cuvinte, atunci viața lui luase un curs irevocabil. Dar mai putea fi altfel după această seară? După această seară putea muri oricând, dacă nu punea capăt acestei dementțe, gândi sumbru Mike. Trebuia să se concentreze asupra a ceea ce urma să facă. Sollozzo nu era un naiv, iar McCluskey părea un tip dificil. Durerea îl săgetă în maxilarul cusut, dar, de astă dată, Michael se bucură. Durerea era menită să-i mențină simțurile treze.

În seara aceea de iarnă, pe Broadway nu se vedea prea mare aglomerație, deși era aproape ora de intrare la spectacole. Michael se crispă în clipa în care o limuzină lungă și neagră trase lângă bordură. Șoferul se aplecă și-i deschise portiera din față, spunând:

— Urcă, Mike.

Nu-l cunoștea pe cel de la volan – un mafiot tânăr, cu părul negru și lins, cu cămașa descheiată la gât – totuși urcă în mașină. Pe bancheta din spate se aflau căpitanul McCluskey și Sollozzo.

Sollozzo îi întinse o mână peste spătarul scaunului și Michael i-o strânse. Mâna era puternică, uscată și caldă.

— Îmi pare bine că ai venit, Mike. Sper să putem pune lucrurile la punct. E teribil, nu aici am vrut eu să se ajungă. Niciodată n-ar fi trebuit să se întâmple așa ceva.

— Nădăjduiesc să putem rezolva totul în astă-seară, răspunse liniștit Michael Corleone. Nu vreau ca tata să mai aibă necazuri.

— N-o să mai aibă, îl asigură cu sinceritate Sollozzo. Îți jur pe copiii mei că nu va mai avea. Numai gândește-te bine în timp ce stăm de vorbă. Sper că tu nu ești un tip țâfnos ca fratele tău, Sonny. Cu el e imposibil să discuți afaceri.

— E băiat bun, mormăi căpitanul McCluskey. Un tip de treabă. Se aplecă și-l bătu pe Mike afectuos pe umăr. Îmi pare rău de seara aceea, Mike. Încep să devin prea bătrân și prea ursuz pentru meseria mea. Cred că în curând va trebui să ies la pensie. Nu mai suport enervarea, or tocmai de așa ceva am parte în fiecare zi. Înțelegi cum vine asta.

Apoi, oftând cu tristețe, îl pipăi meticulos pe Michael, să vadă dacă nu avea armă.

Michael prinse un început de zâmbet pe buzele șoferului. Mașina se îndrepta spre vest, fără a încerca să se ferească de eventuali urmăritori. Se angajă pe West Side Highway, intrând și ieșind din fluxul traficului. Oricine i-ar fi urmărit ar fi trebuit să facă același lucru. Apoi, spre marea dezamăgire a lui Michael, o luară în direcția podului George Washington, către New Jersey. Cel care-i furnizase lui Sonny informația privitoare la locul întâlnirii îl pusese

pe o pistă greșită.

Limuzina se strecură pe una din autostrăzile care duceau spre pod și îl traversă, lăsând în urmă orașul cu luminile lui orbitoare. Michael se străduia să rămână impasibil. Aveau de gând să-l azvârle în smârcuri sau vicleanul Sollozzo hotărâse în ultimul minut să schimbe locul întâlnirii? Dar în apropiere de celălalt capăt al podului, șoferul smuci brusc de volan. Când atinse axul drumului, mașina cea greoaie săltă în aer și întoarse scurt, pornind pe benzile care duceau înapoi spre New York City. Atât McCluskcy, cât și Sollozzo se uitară în urmă, să vadă dacă cineva încercase aceeași manevră. Șoferul porni ca din pușcă spre New York și cât ai clipi din ochi părăsi podul, îndreptându-se către East Bronx. O luară pe străzi lăturalnice, fără ca vreo mașină să se ia pe urma lor. Între timp se făcuse aproape ora nouă. Se convinseseră că nu-i urmărea nimeni. Sollozzo aprinse o țigară, după ce întinse pachetul spre McCluskey și spre Michael, care îl refuzară. Sollozzo se adresă șoferului:

— Frumoasă treabă! N-am să te uit.

Zece minute mai târziu mașina trase în fața unui restaurant dintr-un mic cartier italienesc. Pe stradă nu era nici țipenie de om și, dată fiind ora târzie, puțină lume mai zăbovea încă la cină. Michael își făcuse griji că șoferul va intra împreună cu ei, însă tânărul rămase afară, în mașină. Mediatorul nu pomenise despre un șofer și, de fapt, nimeni nu amintise de prezența unei alte persoane. Din punct de vedere tehnic, Sollozzo încălcase înțelegerea luându-l cu el. Totuși, Michael decise să nu aducă vorba despre asta, convins că cei doi își vor închipui că se temea să abordeze problema, spre a nu rata șansele de izbândă ale convorbirii.

Toți trei se așezară la singura masă rotundă din local, după ce Sollozzo refuzase să meargă într-un separeu. În restaurant mai erau numai două persoane. Michael se întrebă dacă nu cumva erau oamenii lui Sollozzo. Acum nu mai conta. Totul se va sfârși înainte ca ei să aibă vreo inițiativă.

— E bună mâncarea italienească de aici? întrebă McCluskey sincer interesat.

— Încearcă friptura de vițel, îl liniști Sollozzo, e cea mai grozavă din New York. Ospătarul solitar adusese la masă o sticlă de vin și acum o destupa. Umplu trei pahare. În mod surprinzător, McCluskey refuză băutura.

— Probabil că sunt singurul irlandez care nu bea, zise el. Am văzut prea mulți oameni cumsecade intrând în bucluc din pricina băuturii.

Sollozzo i se adresă căpitanului pe un ton împăciuitor:

— Am să vorbesc italienește cu Mike. Nu că n-aș avea încredere în dumneata, dar nu mă pot exprima prea bine în englezește și vreau să-l conving pe Mike că am intenții bune și că e în avantajul tuturor ca astă-seară să cădem la învoială. Să nu te simți jignit, repet, nu-i vorba că n-am încredere în dumneata.

Căpitanul McCluskey zâmbi ironic către amândoi.

— Sigur, dați-i bătaie, zise el. Eu am să mă ocup de friptura de vițel și de spaghete.

Sollozzo începu să-i vorbească repede lui Michael în dialect sicilian:

— Trebuie să înțelegi că ceea ce s-a întâmplat între mine și tatăl tău a fost strict o chestiune de afaceri, zise el. Am un deosebit respect pentru Don Corleone și aș da orice să am ocazia să intru în serviciul lui. Trebuie însă să accepți că tatăl tău face parte din vechea generație. Stă în calea progresului. Afacerea de care mă ocup eu e de mare perspectivă, șocul viitorului, fiecare din noi poate câștiga nenumărate milioane. Dar tatăl tău ne stă împotrivă din pricina unor scrupule lipsite de realism. Își impune astfel voința asupra unor oameni de aceeași părere cu mine. Da, da, știu, mi-a spus: „Dă-i înainte, e problema dumitale”, dar amândoi știm la fel de bine că realitatea e cu totul alta. Inevitabil, ajungem să ne călcăm unul pe celălalt pe bătături. Din spusele lui reiese exact contrariul. Și anume că nu-mi pot vedea de afacerile mele. Sunt un om care se respectă și nu permit ca alții să-și impună voința asupra mea, ca atare s-a întâmplat ce s-a întâmplat. Dă-mi voie să adaug că am beneficiat de sprijinul tacit al tuturor Familiilor din New York. Iar cei din clanul Tattaglia mi-au devenit asociați. Dacă această disensiune continuă, atunci Familia Corleone va ajunge să înfrunte singură pe toți ceilalți. Poate, dacă tatăl tău ar fi în putere, ați avea șanse să le țineți piept. Să nu mi-o iei în nume de rău, dar fiul cel mare nu seamănă nici pe departe cu Nașul. Iar irlandezul numit *Consigliori,* Hagen, nu-i Genco Abbandando, Dumnezeu să-l odihnească. Prin urmare, îți propun o pace, un armistițiu. Să încetăm toate ostilitățile până când tatăl tău se va înzdrăveni și va putea lua parte la negocieri. În urma insistențelor mele și a banilor primiți, Familia Tattaglia a fost de acord să renunțe să ceară socoteală pentru fiul lor. Bruno. Deci va fi pace. Între timp, eu trebuie să-mi câștig existența, adică să fac ceva comerț în branșa mea. Nu vă cer să colaborați, însă rog Familia Corleone să nu intervină. Acestea sunt propunerile mele. Presupun că ești împuternicit să accepți să închei un târg.

Michael îi răspunse în siciliană:

— Dă-mi amănunte despre felul cum intenționezi să-ți începi afacerea, spune-mi exact ce rol va trebui să joace Familia mea și ce profit putem obține din această combinație.

— Prin urmare, vrei să-ți expun propunerea în detaliu? întrebă Sollozzo.

— În primul rând, răspunse grav Michael, îmi trebuie garanții ferme că nu vor mai fi atentate la viața tatălui meu.

Sollozzo își ridică mâna cu un gest expresiv.

— Ce garanții îți pot da? Fu sunt cel fugărit. Mi-am ratat șansa. Ai o părere mult prea bună despre mine, prietene. Nu-s chiar așa isteț.

Acum Michael era sigur că discuția avea doar scopul de a mai câștiga un răgaz de câteva zile. După care Sollozzo va încerca din nou să-l lichideze pe Don. Partea nostimă era că Turcul îl subestima, socotindu-l un mucos. Michael simți din nou acea răcoare plăcută inundându-i trupul. Își luă o expresie de om suferind.

— Ce s-a întâmplat? întrebă cu asprime Sollozzo.

— Vinul a coborât direct în vezică, răspunse Mike, cu un aer încurcat. Până acum m-am tot ținut. Aș putea să merg la toaletă?

Sollozzo îl cercetă atent cu ochii lui întunecați. Se întinse și puse mâna apăsat între picioarele lui Michael, căutându-l pe dedesubt și de jur împrejur, doar-doar găsea vreo armă. Michael luă un aer ofensat:

— L-am percheziționat eu, zise scurt McCluskey. Nu-i primul derbedeu care-mi trece prin mână. E curat.

Sollozzo intuia că ceva nu era în regulă. Fără un motiv anume, devenise bănuitor. Aruncă o privire spre bărbatul care ședea la masa din fața lor și ridică sprâncenele în direcția ușii de la toaletă. Individul îi făcu un semn discret că o controlase și că nu era nimeni înăuntru.

— Să nu stai mult, zise Sollozzo, cu jumătate de gură.

Avea niște antene extraordinare, era neliniștit.

Michael se ridică și se duse la toaletă. Înăuntru se găsea o bucată de săpun, pe o plasă de sârmă. Intră în cabină. Chiar că simțea nevoia, mațele abia îl mai țineau. Termină rapid, apoi vârî mâna în spatele rezervorului emailat până când degetele-i atinseră pistolul mic, cu țeavă scurtă, fixat acolo cu bandă adezivă. Desprinse arma, amintindu-și vorbele lui Clemenza, că nu trebuia să-și facă griji pentru amprente. Vârî pistolul la centură și-și încheie sacoul. Se spălă pe mâini și-și umezi părul. Șterse cu batista amprentele de pe robinet. Apoi ieși de la toaletă.

Sollozzo stătea cu fața drept spre ușa toaletei, cu ochii negri strălucind de încordare. Michael îi zâmbi.

— Acum putem sta de vorbă, zise el, cu un suspin de ușurare.

Căpitanul McCluskey își mânca porția de friptură de vițel cu spaghete, care tocmai îi fusese adusă. Tipul din celălalt capăt al sălii, crispat în așteptare, se relaxă vizibil.

Michael se așeză din nou. Își aminti că Clemenza îi spusese să nu se mai așeze, ci să iasă de la toaletă și să tragă. Dar fie instinctul de conservare, fie teama pură îi dictase altceva. Intuise că, dacă ar fi schițat o singură mișcare bruscă, ar fi fost secerat la pământ. Acum se simțea în siguranță; probabil că-i fusese frică, pentru că dintr-odată se bucură că nu rămăsese în picioare. Genunchii i se muiaseră și-i tremurau.

Sollozzo se aplecă spre el. Michael, cu abdomenul ascuns de masă, își descheie sacoul și ascultă cu atenție. Nu înțelegea nimic din ce-i spunea

Turcul. Pentru el erau vorbe fără noimă. Îi năvălise sângele în cap și nu înregistra nici măcar un sunet. Pe sub masă, mâna dreaptă apucă pistolul ascuns la brâu și-l scoase de acolo. Chiar atunci ospătarul veni să ia comanda și Sollozzo întoarse capul să discute cu el. Michael împinse masa cu mâna stângă, iar cu dreapta aproape lipi țeava pistolului de capul lui Sollozzo. Reflexele Turcului erau atât de perfecte încât, văzând gestul lui Michael, dădu să se arunce într-o parte. Dar Michael, mai tânăr și cu reflexe mai rapide, apăsă pe trăgaci. Glonțul îl nimeri pe Sollozzo exact între ochi și ureche, apoi ieși pe partea cealaltă, împroșcând cu sânge și fragmente de os sacoul ospătarului care încremenise locului. Instinctiv, Michael știu că un singur glonț fusese suficient. În ultima secundă, Sollozzo întorsese capul și Michael văzuse cum se stinge scânteia de viață din ochii lui, la fel ca o flacără de lumânare.

Nu trecu decât o singură secundă și Michael se răsuci, ațintind arma asupra lui McCluskey. Căpitanul de poliție se holba la Sollozzo cu surprindere flegmatică, de parcă n-ar fi avut nimic de-a face cu el. Furculița în care atârna o bucățică de vițel rămăsese încremenită în aer. Dădu să întoarcă ochii către Michael. Expresia de pe chipul lui și din privire era atât de revoltată și de sigură pe sine, ca și cum s-ar fi așteptat ca Michael să se predea sau s-o ia la fugă, dar Michael îi zâmbi și apăsă pe trăgaci. Această împușcătură fu prost țintită, nu mortală. Îl nimeri pe McCluskey în gâtul lui gros, ca de taur, și polițistul începu să horcăie tare, ca și cum ar fi înghițit o bucată prea mare de friptură. Apoi aerul păru să se umple de o ceață fină de sânge pulverizat, ieșit din plămânii distruși. Cu un calm de gheață, foarte stăpân pe sine, Michael ochi și trase următorul glonț în creștetul capului acoperit cu păr alb.

Aerul se împânzi de o pâclă roșiatică. Michael se răsuci brusc către omul de la perete. Acesta nu schiță nici o mișcare. Părea paralizat. Își puse încet mâinile pe masă și întoarse capul. Chelnerul porni spre bucătărie, abia ținându-se pe picioare, cu obrazul schimonosit de oroare, privindu-l fix pe Michael, de parcă nu i-ar fi venit să creadă. Sollozzo era încă pe scaunul unde șezuse, cu trupul proptit de masă. Corpul greoi al lui McCluskey căzuse de pe scaun, prăbușindu-se pe podea. Michael lăsă să-i alunece arma din mână în așa fel încât aceasta căzu pe lângă trupul lui, fără să facă nici un zgomot. Își dădu seama că nici omul de lângă perete, nici ospătarul nu observase că aruncase arma. Parcurse cei câțiva pași până la ușă și o deschise. Mașina lui Sollozzo era parcată încă la bordură, dar nu se vedea nici urmă de șofer. Michael coti la stânga, apoi dădu colțul. O pereche de faruri se aprinseră și o limuzină veche trase chiar în dreptul lui, cu portiera larg deschisă. Michael sări înăuntru și mașina demară în trombă. Văzu că la volan era Tessio, cu trăsăturile lui regulate parcă săpate în marmură.

— L-ai dat gata pe Sollozzo? întrebă Tessio.

O secundă Michael rămase șocat de expresia lui Tessio. Aceste cuvinte

aveau întotdeauna o implicație sexuală, a „da gata” o femeie însemna s-o seduci. I se părea straniu că Tessio o folosea acum.

— Pe amândoi, răspunse Michael.

— Ești sigur? insistă Tessio.

— Le-am văzut creierii, replică Michael.

În mașină exista un rând de haine pentru Michael. Douăzeci de minute mai târziu, mezinul se găsea la bordul unui cargou italian cu destinația Sicilia. Michael văzu luminile New Yorkului arzând ca flăcările iadului, îl încerca un extraordinar sentiment de ușurare. Totul se terminase. Era o senzație familiară și-și aminti momentul când fusese evacuat de pe plaja unei insule ocupate de pușcașii lui marini. Lupta continuase, dar el căpătase o rană ușoară, fiind transportat pe o navă-spital. Și atunci trăise aceeași copleșitoare senzație de ușurare. Urma să se dezlănțuie tot iadul, numai că el va fi departe.

A doua zi după uciderea lui Sollozzo și a căpitanului McCluskey, căpitanii și locotenenții de poliție de la fiecare secție newyorkeză făcură cunoscut mesajul: gata cu jocurile de noroc, gata cu prostituția, gata cu orice fel de afaceri, până când nu era prins asasinul căpitanului McCluskey. În întreg orașul începură razii masive. Orice activități ilegale fură silite să înceteze.

Mai târziu, în cursul aceleiași zile, un emisar al Familiilor întrebă Familia Corleone dacă se arăta dispusă să-l predea pe ucigaș. Li se răspunse că nu era problema lor. În noaptea aceea pe domeniul Familiei Corleone din Long Beach explodă o bombă, aruncată dintr-o mașină care oprise chiar lângă lanț, apoi se îndepărtase în viteză. În aceeași noapte doi oameni ai Familiei Corleone fură uciși în timp ce luau liniștiți cina într-un mic restaurant italian din Greenwich Village. Războiul din 1946 al celor Cinci Familii începuse.

• CARTEA A DOUA •

▫ *CAPITOLUL 12* ▫

Johnny Fontane concedie servitorul cu un gest leneș al mâinii, spunând: „Pe mâine dimineață, Billy”. Majordomul de culoare făcu o plecăciune și se retrase din uriașa sufragerie-salon cu vedere spre Oceanul Pacific. Era mai curând plecăciunea de rămas-bun a unui prieten, nu a unui servitor, făcută numai pentru că Johnny Fontane avea invitați la cină.

Musafira lui Johnny era o fată pe nume Sharon Moore, sosită la Hollywood din Greenwich Village, New York, ca să dea probă pentru un rolișor în filmul produs de un fost iubit al ei, care făcuse mare carieră. Vizitase platoul în timp ce Johnny juca în filmul lui Woltz. Johnny o găsise

proaspătă, vioaie, încântătoare și inteligentă, așa că o invitase să ia cina în seara aceea acasă la el. Invitațiile lui la cină erau deja faimoase, având un fel de „aură regească” și bineînțeles că fata acceptase.

Era limpede că Sharon Moore se aștepta ca el s-o abordeze direct, dat fiind că-i mersese vestea, însă Johnny detesta ideea de a trata femeia ca pe un sac de carne, atât de comună la Hollywood. Nu se culca cu o fată decât dacă-i plăcea cu adevărat ceva la ea. Firește, cu excepția situațiilor când era foarte beat și se trezea în pat cu vreo femeie pe care nu-și amintea s-o fi întâlnit sau s-o fi văzut până atunci. La treizeci și șase de ani, divorțat de prima soție, înstrăinat de a doua și cu vreo mie de scalpuri pubiene agățate la centură, pur și simplu nu mai era atât de dornic. Însă Sharon avea ceva care-i trezea un sentiment de afecțiune, așa încât o invitase la cină.

El nu mânca mult niciodată, dar știa că tinerele frumuseți se ambiționau să rabde de foame, ca să-și poată cumpăra haine elegante, iar când se duceau la o întâlnire, mâncau pe săturate. Ca atare, masa era plină de mâncare. Și de băuturi: șampanie într-o frapieră, scotch, whisky, brandy și lichioruri pe bufet. Johnny servi băuturile și platourile cu mâncare pregătite din timp. După ce luară cina, el o conduse în uriașul salon cu un perete de sticlă, care dădea spre Pacific. Puse un teanc de discuri cu Ella Fitzgerald în combina hi-fi și se așeză pe canapea cu Sharon. Discutară de una, de alta, cum fusese Sharon în copilărie, băiețoasă sau retrasă, urâtă sau frumoasă, veselă sau tristă. Pe Johnny îl impresionau întotdeauna astfel de amănunte, întotdeauna îi evocau tandrețea de care avea nevoie ca să poată face dragoste.

Se cuibăriră amândoi pe canapea, foarte volubili, în largul lor. El o sărută pe buze, un sărut rece și amical, dar, văzând că ea îi răspunde în același fel, nu mai insistă. Dincolo de uriașul glasvand văzu pânza de un albastru-închis a Pacificului, nemișcată în lumina lunii.

— Cum se face că nu mi-ai pus unul dintre discurile tale? îl întrebă Sharon.

Tonul ei fuse glumeț. Johnny îi zâmbi. Îl amuza faptul că fata încerca să-l tachineze.

— Nu-s chiar așa de hollywoodian, răspunse el.

— Cântă-mi ceva la chitară, îl rugă ea. Sau din gură. Știi, așa ca în filme. Eu am să-ți fac ochi dulci, exact ca fetele de pe ecran.

Johnny râse de-a binelea. Când era mai tânăr, trăise tocmai astfel de experiențe, rezultatul fiind de fiecare dată ca pe ecran: fetele încercau să pară cât mai sexy și mai îndrăgostite, cu privirile încețoșate de dorință, în fața unei camere de filmat imaginare. Nici prin gând nu-i dădea să mai cânte pentru o fată acum; în primul rând, nu mai cântase de luni de zile, nu era sigur pe voce. În al doilea rând, amatorii nu-și dădeau seama în ce măsură profesioniștii depindeau de sprijinul tehnicii ca să sune atât de bine. Ar fi

putut pune discurile lui, însă îl încerca un sentiment de jenă să-și asculte glasul tânăr și pătimaș, la fel ca un om în vârstă, cu un început de burtă și chelie, care s-ar fi mândrit cu fotografii din tinerețe, pe vremea când era plin de vigoare bărbătească.

— Nu prea sunt în voce, spuse el. Și, sincer vorbind, m-am cam săturat să mă tot aud cântând.

Amândoi sorbiră din băutură.

— Am auzit că ești nemaipomenit în acest film, zise ea. E adevărat că ai jucat pe gratis?

— Pentru o plată simbolică, răspunse Johnny.

Se ridică să-i umple din nou paharul cu coniac, îi oferi o țigară cu monogramă de aur și scăpără bricheta să-i ofere un foc. Fata trase din țigară și sorbi din băutură, iar Johnny se așeză din nou lângă ea. Paharul lui era cu mult mai plin decât al fetei, avea nevoie de alcool ca să se încălzească, să-și ridice moralul, să capete curaj. Cu el lucrurile se petreceau exact pe dos ca de obicei. Bărbatul trebuia să se îmbete, nu fata. De regulă, fata era prea dornică, iar el nu. Ultimii doi ani făcuseră ravagii cu orgoliul lui, așa că folosea o cale simplă de a-și alina mândria rănită: se culca într-o noapte cu o fată, o invita la cină de câteva ori, îi oferea un cadou scump, apoi îi făcea vânt în cel mai fermecător mod cu putință, ca să n-o jignească. Apoi, fetele se puteau lăuda oricând că au avut o aventură cu Johnny Fontane. Nu era dragoste adevărată, totuși nu rezista tentației dacă fata era frumoasă și avea o fire agreabilă. Detesta cățelele lipsite de sentiment, care ardeau să facă amor cu el, ca apoi să dea fuga să se laude prietenelor că-l avuseseră la pat pe celebrul Johnny Fontane, fără a uita să adauge de flecare dată că întâlniseră și tipi mai de soi. Ceea ce-l uimise mai mult în cariera lui erau soții îngăduitori care-i spuneau aproape de la obraz că-și iertau nevestele, fiindcă și matroana cea mai virtuoasă avea voie să calce pe de lături cu un mare actor și cântăreț ca Johnny Fontane. Asta chiar că le întrecea pe toate!

Îi plăcea să asculte discurile cu Ella Fitzgerald. Îi plăcea acel mod curat de a cânta, de a parafraza. Era singurul lucru din viață pe care-l înțelegea cu adevărat și era conștient că-l înțelege mai bine decât oricare alt om de pe pământ. Acum, când stătea sprijinit de spătarul canapelei, cu gâtlejul încălzit de coniac, simțea dorința de a cânta, nu melodiile sale, ci de a fredona odată cu discurile, lucru cu neputință de realizat în prezența unui străin. Își puse mâna liberă în poala lui Sharon, sorbindu-și băutura pe care o ținea în cealaltă mână. Fără vicleșug, ci cu senzualitatea unui copil în căutare de tandrețe, mâna din poala ei îi trase în sus mătasea rochiei, dând la iveală coapsa albă ca laptele deasupra ciorapului auriu și, ca de fiecare dată, deși cunoscuse atâtea femei, deși trecuseră atâția ani și se găsea într-o situație atât de familiară, în fața acestei priveliști, Johnny simți o fierbințeală fluidă și lipicioasă inundându-i trupul. Miracolul încă se mai întâmpla, dar ce va face când și trupul îl va dezamăgi, la fel ca glasul?

Acum era pregătit. Puse paharul pe măsuța de cocteil, lungă și ornată cu incrustații, apoi se răsuci spre ea. Era foarte sigur de el, cu gesturi voluntare, totuși tandre. Mângâierile lui nu aveau nimic viclean, lasciv sau desfrânat. O sărută pe buze în timp ce palmele lui se înălțau spre sânii fetei. Își lăsă o mână pe coapsele ei fierbinți, pe pielea atât de mătăsoasă la atingere. Ea îi răspunse cu un sărut cald, nu pasionat, dar în clipa de față lui așa-i plăcea. Detesta fetele care se aprindeau ca la comandă, începând să-și miște trupurile numai la simpla atingere a unei mâini bărbătești.

Apoi făcu un lucru pe care-l făcea întotdeauna, ceva care de fiecare dată reușise să-l excite. Cu delicatețe și cât putea de ușor, dar încercând totuși să simtă ceva, își strecură degetul mijlociu adânc între coapsele ei. Unele fete nici nu sesizau acest prim pas către a face dragoste. Altele nu-și dădeau seama prea bine dacă era o atingere fizică, fiindcă în același timp el le săruta apăsat pe gură. Altele însă păreau să-i absoarbă degetul sau să-l înghită cu o singură ridicare a bazinului. Și, bineînțeles, înainte de a deveni celebru, câteva chiar îl pălmuiseră. Tehnica îi aparținea în întregime și de regulă îl servea destul de bine.

Sharon reacționă neașteptat. Acceptă totul, atingerea, sărutul, apoi își dezlipi buzele de ale lui și-și retrase încet trupul, așezându-se înapoi pe canapea și luându-și băutura. Era un refuz rece, dar definitiv. Uneori se mai întâmpla și așa. Rar, dar se întâmpla. Johnny își luă și el paharul și-și aprinse o țigară.

Ea îi spuse încet și cu nesfârșită duioșie:

— Nu este vorba că nu-mi placi, Johnny, ești mult mai drăguț decât mi-am închipuit. Și nu că eu n-aș fi genul acela de fată. Numai că eu trebuie să mă aprind, ca să pot face dragoste cu un bărbat. Înțelegi ce vreau să spun?

Johnny Fontane îi zâmbi. O plăcea și acum.

— Și eu nu te aprind?

Ea se simți ușor încurcată.

— Păi, știi, când tu erai mare cântăreț, eu eram încă un copil. Cumva nu prea te înțelegeam, făceam parte din generația de după tine. Zău că nu fac pe mironosița. Dacă ai fi James Dean sau alt actor al tinereții mele, m-aș dezbrăca cât ai zice „pește”.

Acum Sharon nu-i mai plăcea la fel de mult. Era dulce, era spirituală, era inteligentă. Nu se făcuse luntre și punte ca să se culce cu el și nici nu încercase să-l seducă pe motiv că relațiile lui ar fi ajutat-o în lumea spectacolului. Era într-adevăr o fată dintr-o bucată. Dar mai era un lucru, pe care-l cunoștea. I se mai întâmplase de câteva ori. Fata care venea la întâlnire decisă să nu se culce cu el, oricât de mult l-ar fi plăcut, numai ca să poată spune prietenelor – și în primul rând sie însăși – că refuzase ocazia de a face dragoste cu marele Johnny Fontane. Acum înțelegea faptul că era mai în vârstă decât ea și nu-i purta pică. Pur și simplu, n-o mai plăcea la fel de

mult – și-i fusese foarte dragă.

Acum, că n-o mai plăcea în aceeași măsură, se mai destinse. Sorbi din băutură, privind Oceanul Pacific.

— Sper că nu ești supărat, Johnny. Cred că ți-am vorbit pe șleau. Presupun că la Hollywood o fată trebuie să-și desfacă picioarele cu aceeași dezinvoltură cu care își sărută iubitul înainte de culcare. Pur și simplu, sunt aici de prea puțină vreme.

Johnny îi zâmbi și o bătu ușor pe obraz. Își lăsă mâna în jos și-i trase discret fusta peste genunchii rotunzi și înveliți în mătase.

— Nu sunt supărat, răspunse el. E plăcut să ai o întâlnire ca pe timpuri.

Nu-i spuse ce simțea, de fapt: ușurare că nu era nevoit să joace rolul amantului fără egal, nici să trăiască la înălțimea imaginii de zeu de pe ecran. Nu trebuia să-i asculte reacțiile în timp ce el se străduia să se arate la înălțimea acelei imagini, făcând mai mult caz decât era necesar de un poponeț ca oricare altul.

Băură încă un pahar, se mai sărutară de câteva ori la fel de rece, după care ea se hotărî să plece.

— Pot să te invit la cină într-o seară? întrebă din politețe Johnny.

Ea jucă sincer și deschis până la capăt.

— Știu că nu-ți place să-ți pierzi vremea ca să te alegi doar cu un refuz, zise ea. Îți mulțumesc pentru această seară minunată. Într-o bună zi am să le povestesc nepoților mei că am luat cina cu celebrul Johnny Fontane, numai noi doi, în apartamentul lui.

El îi zâmbi.

— Și că n-ai cedat, adăugă el.

Râseră amândoi.

— Asta nu vor putea să creadă în vecii vecilor, spuse fata.

Atunci Johnny, intrând și el în joc, întrebă:

— Vrei să-ți dau în scris? Ea clătină din cap în semn de negație. Dacă se îndoiește cineva, continuă el, dă-mi un telefon și am să le confirm. Am să le povestesc cum te-am fugărit prin tot apartamentul, dar tu ți-ai apărat onoarea. OK?

Acum, la sfârșit, fusese puțin cam prea răutăcios și, văzând figura ei jignită, simți că-l mustră conștiința. De fapt, îi dăduse a înțelege că nici nu încercase prea mult. Îi răpise bucuria victoriei. Acum avea să creadă că succesul se datora lipsei de farmec sau de frumusețe. Dată fiind firea ei, de câte ori avea să povestească cum îi ținuse piept lui Johnny Fontane, se va simți întotdeauna obligată să adauge cu un surâs forțat: „E drept că nici nu s-a străduit prea tare”. Așa că i se făcu milă de ea și zise:

— Dacă vreodată te simți abătută, dă-mi un telefon. OK? Doar nu trebuie să mă culc cu fiecare fată pe care o cunosc.

— Așa am să fac, zise ea și ieși pe ușă.

Rămase singur, cu o seară lungă înaintea lui. Ar fi putut apela la ceea ce Jack Woltz numea „fabrica de carne”, puzderia de actrițe de mâna a doua care așteptau un simplu semn, numai că el dorea o companie sufletească. Voia să stea de vorbă cu o făptură omenească. Se gândi la prima lui soție, Virginia. Acum, că terminase filmările, avea mai mult timp pentru copii. Voia să redevină o parte din viața lor. Își făcea griji și pentru Virginia. Nu era pregătită să facă față șmecherilor de la Hollywood, capabili să se țină de capul ei numai ca să se poată împăuna că o posedaseră pe prima soție a lui Johnny Fontane. Din câte știa el, până acum nimeni nu făcuse astfel de afirmații. În schimb, oricine putea s-o spună despre nevasta lui de-a doua, gândi Johnny cu amărăciune.

Ridică receptorul.

Recunoscu imediat vocea ei, dar nu era de mirare. O auzise pentru prima oară când aveau zece ani și fuseseră colegi în clasa a IV-a B.

— Bună, Ginny, începu el. Ești ocupată astă-seară? Aș putea să trec puțin pe la tine?

— Bine, acceptă ea. Însă fetele dorm, nu vreau să le trezesc.

— OK, spuse Johnny. Nu voiam decât să stau de vorbă cu tine.

Vocea ei șovăi puțin, apoi, controlându-și cu grijă tonul ca să nu-și trădeze neliniștea, întrebă:

— E ceva grav, ceva important?

— Nu, răspunse Johnny. Azi am terminat filmările și mă gândeam că poate trec să te văd și să stăm puțin de vorbă. Poate arunc o privire și la copii, dacă ești sigură că n-or să se trezească.

— OK, zise ea. Mă bucur că ai obținut rolul pe care ți-l doreai.

— Mulțumesc, răspunse Johnny. Ne vedem peste vreo jumătate de oră.

Când ajunse la fosta lui locuință din Beverly Hills, Johnny Fontane rămase în mașină câteva momente, privind țintă casa. Își aminti spusele Nașului, că putea face din viața lui ceea ce dorea. O șansă extraordinară, cu condiția să știi ce vrei. Dar oare el ce voia?

Prima soție îl aștepta la ușă. Era frumușică, mignonă și brunetă, o italiancă de treabă, genul fetei din vecini, care niciodată nu-și face de cap cu alți bărbați – fapt care cântărise mult în ochii lui Johnny. O mai dorea și acum? se întrebă el. Răspunsul era negativ. În primul rând, nu mai putea face dragoste cu ea, afecțiunea dintre ei data de prea multă vreme. Pe urmă, mai erau și alte lucruri, fără legătură cu sexul, pe care ea nu i le-ar fi iertat niciodată. Totuși, încetaseră să mai fie dușmani.

Ea pregăti cafeaua și i-o aduse în sufragerie, alături de niște prăjituri de casă.

— Întinde-te pe canapea, îl îndemnă, arăți obosit.

Johnny își scoase sacoul și pantofii, apoi își lărgi nodul la cravată. Ginny se așeză pe fotoliul din fața lui, schițând un zâmbet grav.

— Ce nostim! exclamă ea.

— Ce anume e nostim? o întrebă Johnny, sorbind din cafea și vărsând puțină pe cămașă.

— Celebrul Johnny Fontane n-are nici o întâlnire, răspunse femeia.

— Celebrul Johnny Fontane e norocos dacă i se mai scoală când și când, replică bărbatul.

Nu-i stătea în fire să fie așa direct.

— Chiar ai avut necazuri? întrebă Ginny.

Johnny îi zâmbi larg.

— Am avut întâlnire cu o fată în apartamentul meu și mi-a dat papucii. Dar știi ceva, află c-am răsuflat ușurat.

Spre surprinderea lui, văzu pe chipul lui Ginny o umbră de mânie.

— Nu-ți bate capul cu târfulițele alea, îi spuse ea. Și-o fi închipuit că așa îți va trezi interesul.

Johnny își dădu seama amuzat că Ginny era chiar supărată pe fata care-l refuzase.

— Ei, ce dracu'! exclamă el. M-am plictisit de chestii de-astea. Într-o bună zi va trebui să-mi vâr și eu mințile în cap. Acum, când nu mai pot cânta, cred că voi avea mari necazuri cu femeile. Știi bine că niciodată n-am avut succes numai cu ochii mei frumoși.

— Întotdeauna ai arătat mai bine în realitate decât în fotografii, îi răspunse ea, ținându-i partea.

Johnny dădu din cap în semn de dezaprobare.

— Încep să mă îngraș și să chelesc. La dracu', dacă filmul ăsta nu mă face iarăși mare, va trebui să învăț cum să fac pizza. Sau, poate, te vom distribui pe tine în film, arăți grozav.

Ginny arăta de treizeci și cinci de ani. Se ținea bine pentru această vârstă, totuși avea treizeci și cinci de ani. Iar aici, la Hollywood, asta însemna echivalentul a o sută. Fete tinere și frumoase mișunau prin oraș ca rozătoarele, rezistând un an, poate chiar doi. Unele dintre ele erau atât de frumoase, încât puteau opri în loc inima unui bărbat – dar numai până deschideau gura, până când dorința de succes le umbrea privirile seducătoare. Femeile de rând nici nu visau să rivalizeze cu ele din punct de vedere fizic. Oricât ai fi vorbit de farmec, inteligență, șic sau cumpătare, frumusețea provocatoare a acestor fete punea în umbră orice alte însușiri. Poate, dacă n-ar fi fost atât de multe, frumusețile obișnuite ar fi avut o șansă. Și cum Johnny Fontane le putea avea pe toate aceste fete, sau aproape pe toate, Ginny știa că Johnny vorbise astfel doar ca să-i facă ei plăcere. Mereu fusese galant cu ea și-i făcuse complimente. Întotdeauna se

purtase atent cu femeile, chiar și la apogeul carierei sale: le făcea complimente, se oferea să le aprindă țigările, le deschidea ușa. Cum de regulă lui i se cuveneau aceste amabilități, impresiona cu atât mai mult fetele cu care se întâlnea. În plus, se culca cu toate, profita chiar și de aventuri de o noapte, cu fete pe care nu le întreba nici cum le cheamă.

Ea îi adresă un zâmbet prietenos.

— Pe mine deja m-ai cucerit, Johnny. Ce, ai uitat? Și încă pentru doisprezece ani. Nu-i cazul să începi iar cu tertipurile tale.

El oftă și se întinse pe canapea.

— Fără glumă, Ginny, zău că arăți bine. Și eu aș vrea să mă țin la fel de bine.

Ginny nu-i răspunse. Vedea limpede că era deprimat.

— Crezi că filmul e bun? O să-ți ajute la ceva? întrebă ea.

Johnny încuviință din cap.

— Da. M-ar putea aduce acolo de unde am plecat. Dacă obțin premiul Academici și-mi joc cărțile cum trebuie, pot redeveni mare chiar și fără să cânt. Atunci poate voi fi în stare să vă dau, ție și copiilor, mai mulți bani.

— Avem mai mult decât suficienți, protestă Ginny.

— Vreau să văd și fetele mai des, continuă Johnny. Vreau să mă mai cuminţesc puțin. N-aș putea veni în fiecare vineri seară să iau cina aici? Îți jur că n-am să lipsesc în nici o zi de vineri, oricât aș fi de departe sau de ocupat. Pe urmă, ori de câte ori voi avea ocazia, am să-mi petrec weekendul cu voi sau, poate, fetele și-ar putea petrece o parte din vacanță la mine.

Ginny îi puse pe piept o scrumieră.

— N-am nimic împotrivă, zise ea. Nu m-am recăsătorit tocmai pentru că am ținut ca tu să le fii tată în continuare.

Rosti aceste vorbe fără nici un fel de emoție, însă Johnny Fontane, cu privirea ațintită în tavan, își dădu seama că ea dorea să atenueze alte lucruri, vorbe grele pe care i le adresase atunci când căsnicia lor luase sfârșit, iar cariera lui începuse să se ducă pe apa sâmbetei.

— Apropo, ghici cine m-a sunat, spuse ea.

Johnny refuză să intre joc, n-o făcea niciodată.

— Cine? întrebă el.

— Ai putea să-ți dai cu presupusul măcar o dată, insistă ea. Johnny nu-i răspunse. Nașul tău, reluă Ginny.

Johnny rămase sincer surprins.

— Nu vorbește cu nimeni la telefon. Ce ți-a spus?

— M-a rugat să te ajut, răspunse Ginny. A afirmat că ai putea să redevii la fel de mare cum ai fost mereu, că intenționezi s-o iei de la început, dar că ai nevoie ca oamenii să creadă în tine. L-am întrebat de ce aș crede în

tine. El mi-a răspuns: pentru că ești tatăl copiilor mei. E un bătrân atât de adorabil și uite ce grozăvii se povestesc pe seama lui.

Virginia detesta telefoanele și-și desființase toate derivațiile, cu excepția celei din dormitor și celei din bucătărie. Deodată auziră telefonul din bucătărie. Ea se duse să răspundă. Se înapoie în salon cu o expresie uimită.

— E pentru tine, Johnny, zise ea. Te caută Tom Hagen. Spune că-i foarte important.

Johnny se duse în bucătărie și ridică receptorul.

— Da, Tom, rosti el.

Glasul lui Tom Hagen suna rece și detașat.

— Johnny, Nașul mi-a cerut să vin acolo, să ne întâlnim și să punem la punct câteva lucruri care ți-ar putea fi utile acum că filmările s-au încheiat. Vrea să plec cu avionul de mâine dimineață. Mă poți aștepta la Los Angeles? Trebuie să mă întorc la New York chiar mâine seară, așa că n-ai de ce să te străduiești să-ți faci o seară liberă pentru mine.

— Sigur, Tom, răspunse Johnny. Și nu te gândi la timpul meu. Rămâi peste noapte și odihnește-te puțin. Am să dau o petrecere, la care ai să poți cunoaște câteva personalități din lumea filmului.

Întotdeauna făcea această ofertă, nu voia ca cei alături de care crescuse să-și închipuie că se rușina cu ei.

— Mulțumesc, răspunse Hagen, dar zău că trebuie să zbor înapoi cu primul avion. OK, deci mă aștepți la cursa de New York, la ora unsprezece și jumătate dimineață?

— Sigur, răspunse Johnny.

— Tu rămâi în mașină, adăugă Hagen. Trimite pe unul dintre oamenii tăi să mă întâmpine la avion și să mă conducă la tine.

— Bine, răspunse Johnny.

Se întoarse în salon, unde Ginny îl privi întrebător.

— Nașul are niște planuri cu mine, vrea să mă ajute, zise Johnny. El mi-a obținut și rolul din film, habar n-am în ce fel. Dar mi-aș dori să nu se amestece și în alte treburi.

Se așeză din nou pe canapea. Se simțea foarte obosit.

— De ce nu dormi în seara asta în camera de oaspeți, în loc să te întorci acasă? îl întrebă Ginny. Mâine poți lua micul dejun cu fetele și nu mai trebuie să conduci mașina până acasă la ora asta. Oricum, mi-e groază când mă gândesc la tine, singur în casa aceea. Nu ți-e urât în ea?

— Nu prea stau pe acasă, răspunse Johnny.

Ea râse și adăugă:

— Atunci nu te-ai schimbat prea mult. Tăcu, apoi întrebă: Să pregătesc celălalt dormitor?

— De ce nu pot să dorm în dormitorul tău? protestă Johnny.

Ginny roși.

— Nu, îi răspunse ea.

Îi zâmbi, iar el îi răspunse la surâs. Rămăseseră prieteni.

A doua zi de dimineață, când Johnny se trezi din somn, era deja târziu, se vedea clar după soarele care pătrundea prin storurile lăsate. Nu lumina așa decât spre după-amiază.

— Hei, Ginny, mai pot spera să iau un mic dejun? strigă el.

De departe auzi vocea ei răspunzându-i:

— O secundă!

Și, într-adevăr, nu dură decât o secundă. Probabil că avusese totul gata, fierbinte în cuptor, tava pregătită, pentru că, în timp ce Johnny aprindea prima țigară pe ziua aceea, ușa dormitorului se deschise și cele două fetițe intrară, împingând măsuța cu rotile pentru micul dejun.

Erau atât de frumoase, încât simți cum i se rupe inima. Pe chipurile curate și strălucitoare, ochii le sticleau de curiozitate și de nerăbdarea de a-i sări în brațe. Aveau părul împletit în cozi lungi, după moda de altădată, și purtau rochii de pe timpuri, precum și pantofi albi de lac. Se opriră lângă măsuța cu rotile, privindu-l cum își stingea țigara și așteptând să le cheme, cu brațele deschise. În clipa aceea alergară la el. Johnny își lipi obrazul de cele două fețișoare proaspete și parfumate, frecându-și barba de ele până când fetele începură să țipe. Ginny apăru în ușa dormitorului și împinse măsuța până lângă pat, ca el să poată mânca fără să se scoale. Se așeză lângă el pe marginea patului, îi turnă cafeaua și-i unse pâinea cu unt. Cele două fetițe se instalară pe canapeaua din dormitor, cu ochii la tatăl lor. Acum erau prea mari ca să se mai joace cu pernele sau ca el să le arunce în aer. Deja își netezeau singure șuvițele rebele. Oh, Doamne, se gândi el, curând vor crește mari. Derbedeii de la Hollywood vor începe să le aștină calea.

Mâncă împărțind cu ele pâinea prăjită și costița, apoi le lăsă să soarbă din cafea. Era un obicei rămas de pe vremea când cânta cu orchestra și, cum rareori luau masa împreună, fetelor le plăcea să ciugulească din mâncarea lui atunci când lua masa la ore neobișnuite – de pildă, micul dejun după-amiaza sau cina dimineața. Schimbarea de meniu le umplea de încântare: la șapte dimineața friptură și cartofi prăjiți, iar după-amiaza ouă și costiță.

Numai Ginny și câțiva prieteni mai apropiați știau că Johnny își idolatriza fetițele. Aceasta fusese partea cea mai dureroasă atunci când divorțase, plecând de acasă. Singurul lucru pentru care luptase era poziția lui de tată în raport cu fetele. Foarte subtil, îi dăduse a înțelege lui Ginny că n-ar fi fost prea încântat ca ea să se căsătorească, nu pentru că era gelos, ci pentru că ținea la rolul lui de tată. Aranjase ca ea să primească bani, beneficiind de un uriaș avantaj financiar, dacă accepta să nu-și refacă viața. Conveniseră că Ginny putea să-și ia amanți, atât timp cât nu-i aducea în

casă. Dar din acest punct de vedere îi acorda o încredere totală. Ginny fusese întotdeauna uluitor de timidă și demodată în privința dragostei trupești. Acei gigolo de la Hollywood care începuseră să roiască în jurul ei, adulmecând aranjamentele financiare și avantajele pe care le puteau obține de la celebrul ei soț, rămăseseră cu buzele umflate.

Johnny nu se temea că Ginny s-ar fi așteptat la reconciliere pe simplul motiv că el dorise să se culce împreună în noaptea precedentă. Niciunul din ei nu voia să reînnoade firul vechii căsnicii. Ea îi înțelegea setea de frumos, irezistibila atracție față de fete tinere mult mai frumoase decât ea. Toată lumea știa că Johnny se culca cu partenerele de film cel puțin o dată.

Farmecul lui copilăresc le atrăgea la fel de mult pe cât se simțea și el atras de frumusețea lor.

— E cazul să începi să te îmbraci, îi reaminti Ginny. Curând sosește avionul lui Tom.

Își îndemnă fetițele să iasă din cameră.

— Da, încuviință Johnny. Apropo, Ginny, știi că divorțez? Am să fiu din nou liber ca păsările cerului.

Ea îl urmări cu privirea în timp ce se îmbrăca. Johnny păstra întotdeauna un rând de haine la ea acasă, asta de la noul lor aranjament de după nunta fiicei lui Don Corleone.

— Mai sunt numai două săptămâni până la Crăciun, spuse ea. Pot conta că ai să fii cu noi?

Era pentru prima oară că se gândea la sărbători. Pe vremea când era în voce, sărbătorile erau ocazii profitabile pentru cântat, dar chiar și atunci Crăciunul era sacru. Dacă îl rata pe acesta, ar fi fost al doilea departe de familie. Cu un an în urmă se găsea în Spania, făcând curte viitoarei lui soții de a doua și încercând s-o convingă să se mărite cu el.

— Da, zise el. Ajunul și ziua de Crăciun.

Nu suflă o vorbă despre ajunul Anului Nou. Era una dintre nopțile de pomină de care simțea nevoia când și când, ca să se îmbete cu prietenii, ocazie când nu voia să aibă alături o soție. Dar gândul acesta nu-l făcea să se simtă câtuși de puțin vinovat.

Ea îl ajută să-și pună sacoul și i-l perie. Johnny fusese întotdeauna pedant la îmbrăcăminte. Ginny îl văzu încruntându-se deoarece cămașa pe care și-o pusese nu fusese spălată după gustul lui, iar butonii – o pereche pe care n-o mai purtase cam de mult erau prea extravaganți față de cum îi plăcea să se îmbrace acum. Giny râse încetișor și spuse:

— Tom nici măcar n-o să-și dea seama.

Cele trei femei ale familiei îl conduseră la ușă, apoi pe alee până la mașină. Fetițele îl țineau fiecare de câte o mână. Fosta soție venea puțin mai în urmă. Era mulțumită să-l vadă atât de fericit. Când ajunse lângă mașină,

Johnny se întoarse spre fete și o săltă pe fiecare în sus, sărutând-o când o lăsă jos. Apoi își sărută soția și urcă în mașină. Nu-i plăceau despărțirile sentimentale.

Aranjamentele fuseseră făcute de secretarul său pentru relații cu publicul, care îi era totodată și consilier particular. Acasă la Johnny aștepta o mașină cu șoferul așezat la volan – un automobil închiriat. În ea se aflau consilierul și încă cineva din suita lui Fontane. Johnny își parcă mașina personală, apoi sări în cealaltă și porni către aeroport. Așteptă în mașină în timp ce consilierul se duse să-l întâmpine pe Tom la avion. Când Tom urcă în mașină, își strânseră mâinile și porniră înapoi, spre casa lui Johnny.

În cele din urmă, el și Tom rămaseră singuri în salon. Relațiile dintre ei erau destul de reci. Johnny nu-i iertase niciodată lui Hagen că-l împiedicase să ia legătura cu Don pe vremea când acesta fusese supărat pe el, în zilele nefaste dinainte de căsătoria lui Connie. Hagen nu-și ceruse scuze pentru această atitudine. Nu avea de ce. Una dintre atribuțiile slujbei lui era să aibă rol de paratrăsnet pentru resentimentele pe care oamenii nu îndrăzneau să le manifeste față de Don în persoană, deși el era cel care le-ar fi meritat.

— Nașul tău m-a trimis aici să-ți dau o mână de ajutor în anumite lucruri, începu Hagen. Voiam să scap de grija asta înainte de Crăciun.

Johnny Fontane ridică din umeri.

— Filmul e gata. Directorul a fost un tip dintr-o bucată și s-a purtat corect cu mine. Scenele mele sunt prea importante ca să fie lăsate pe podeaua cabinei de montaj numai pentru că Woltz vrea să-și plătească polițele față de mine. Nu-și poate bate joc de un film care a costat zece milioane de dolari. Prin urmare, de acum încolo totul depinde de cât de bun or să mă socotească spectatorii.

Hagen întrebă cu prudență:

— Obținerea unui Oscar e chiar atât de importantă pentru cariera unui actor sau este doar o exagerare publicitară obișnuită care, de fapt, nu reprezintă mare lucru? Tăcu, apoi se grăbi să adauge: Bineînțeles, făcând abstracție de glorie. Tuturor le place gloria.

Johnny Fontane îi zâmbi larg.

— Tuturor, în afară de Nașul meu. Și de tine. Nu, Tom, nu-i deloc exagerare. Un Oscar poate consacra un actor pentru zece ani. Acesta își poate alege rolurile. Publicul merge să-l vadă. Nu înseamnă chiar totul, dar pentru un actor e lucrul cel mai important din meseria lui. Sper să câștig premiul. Nu pentru că sunt un actor atât de mare, ci pentru că sunt cunoscut în primul rând drept cântăreț, iar rolul e simplu. Și, lăsând gluma la o parte, să știi că sunt destul de bun.

Tom Hagen ridică din umeri și spuse:

— Nașul tău mi-a spus că, așa cum stau lucrurile acum, n-ai nici o șansă să câștigi premiul.

Lui Johnny Fontane îi sări țandăra.

— Ce dracu' tot spui acolo? Filmul n-a ajuns nici măcar pe masa de montaj, necum să fie vizionat. Iar Don nu face afaceri în domeniul cinematografiei. Ce dracu', ai zburat cele patru mii cinci sute de kilometri, doar ca să-mi spui tâmpenia asta?

Era atât de șocat, încât aproape plângea.

— Johnny, eu nu mă pricep nici cât negru sub unghie la chestiile astea cinematografice. Nu uita că nu sunt decât mesagerul lui Don. Dar am discutat cu el de multe ori despre meseria ta. Își face griji pentru tine, pentru viitorul tău. Simte că încă ai nevoie de ajutorul lui și vrea să-ți rezolve problema o dată pentru totdeauna. De asta sunt aici, ca să pun treaba pe roate. Trebuie însă să începi să te comporți ca un om în toată firea, Johnny. Încetează să te mai gândești la tine ca la un cântăreț sau ca la un actor. Trebuie să începi să te vezi în calitate de promotor, de tip cu influență.

Johnny Fontane râse și-și umplu paharul.

— Dacă nu câștig Oscarul, voi fi tot atât de puternic ca puștoaicele mele. Mi-am pierdut vocea. Dacă mi-aș recăpăta-o, poate aș reuși să mișc câte ceva. Oh, la dracu'! De unde știe Nașul că n-am să-l câștig? OK. Cred că știe. El nu s-a înșelat niciodată.

Hagen își aprinse un trabuc subțire.

— Am aflat că Jack Woltz nu va cheltui banii studioului ca să sprijine candidatura ta. De fapt, a trimis vorbă tuturor celor care votează că nu vrea să câștigi. Refuzând să dea banii pentru publicitate și alte lucruri de acest fel, ar putea să reușească. Totodată, trage sforile ca un alt actor să obțină voturile, nu tu. Recurge la orice fel de mită: slujbe, bani, femei, tot. Și încearcă să te sape fără să aducă prejudicii filmului – sau cât mai puțin posibil.

Johnny Fontane ridică din umeri. Își umplu paharul cu whisky și-l dădu pe gât.

— Atunci sunt un om mort.

Hagen îl privi cu buzele arcuite într-o grimasă de dezgust.

— Băutura n-o să te ajute să-ți recapeți vocea, zise el.

— Du-te-n mă-ta! îl înjură Johnny.

Chipul lui Hagen luă brusc un aer liniștit și impasibil.

— OK, spuse el. Consider că a fost o chestiune de afaceri.

Johnny Fontane puse paharul cu băutură jos și se ridică, oprindu-se în fața lui Hagen.

— Îmi pare rău de ce-am spus adineauri, Tom, zise el. Iisuse, îmi pare rău. Îmi vărs focul pe tine, pentru că aș vrea să-l strâng de gât pe nenorocitul ăla de Woltz, dar mă tem să i-o spun deschis Nașului meu. Așa că mă descarc pe tine.

Avea lacrimi în ochi. Izbi de perete paharul golit de whisky, dar cu atâta lipsă de vlagă, încât paharul greu nici măcar nu se sparse, ci se rostogoli pe podea, înapoi la picioarele lui. Îl privi cu furie neputincioasă, apoi izbucni în râs.

— Iisuse Hristoase! exclamă el. Se duse în celălalt capăt al încăperii și se așeză în fața lui Hagen. Știi, multă vreme am făcut numai ce mă tăia capul. Pe urmă am divorțat de Ginny și toate au început să-mi meargă de-a-ndoaselea. Mi-am pierdut vocea. Discurile mele au încetat să se mai vândă. N-am mai primit roluri de film. După aceea Nașul s-a supărat pe mine și a refuzat să mai discutăm la telefon, ba n-a vrut nici să mă vadă atunci când am venit la New York. Tu erai întotdeauna cel care te puneai de-a curmezișul, așa că am dat vina pe tine, deși știam că n-ai fi procedat astfel fără ordin de la Don. Dar pe el nu te poți supăra. E ca și cum te-ai supăra pe Dumnezeu. Așa că te-am blestemat pe tine. Însă tu ai avut dreptate de la început până la sfârșit. Și ca să-ți arăt că scuzele mele sunt sincere, am să-ți urmez sfatul. N-am să mai beau până când n-am să-mi recapăt vocea. OK?

Scuzele fuseră sincere. Hagen își uită supărarea. Trebuie că era ceva de capul acestui copil de treizeci și cinci de ani, altfel Don n-ar fi ținut atât de mult la el.

— Să lăsăm asta, Johnny, spuse el.

Se simțea stânjenit de profunzimea sentimentelor lui Johnny, de bănuiala că poate ele izvorau din teamă, teama ca Don să nu se întoarcă împotriva lui. Bineînțeles că Don nu putea fi întors de nimeni și cu nici un motiv. Își retrăgea afecțiunea doar din proprie voință.

— Lucrurile nu stau chiar atât de rău, îi spuse el lui Johnny. Don spune că poate contracara tot ce face Woltz împotriva ta. Și că vei câștiga aproape sigur Premiul. Are însă o bănuială că nu așa îți vei rezolva problema. Vrea să știe dacă te duce mintea și te țin puterile să devii producător independent, să-ți faci singur filmele de la cap la coadă.

— Cum dracu' o să-mi obțină Premiul? întrebă neîncrezător Johnny.

— De ce-ți închipui că Woltz îl poate manevra cu ușurință, dar Nașul tău nu? Iar fiindcă am nevoie de încrederea ta spre a rezolva și a doua parte a înțelegerii, trebuie să-ți spun un lucru. Dar păstrează-l numai pentru tine. Nașul tău e un om mult mai puternic decât Jack Woltz. Mult mai puternic în domenii mult mai riscante. Cum îți poate obține Premiul? El controlează – sau controlează pe cei care controlează – toate sindicatele din industria cinematografică, pe toți cei care votează sau aproape pe toți. Bineînțeles, trebuie să fii bun, trebuie să intri în competiție bazându-te pe meritele tale. Nașul tău are mai multă minte decât Jack Woltz. Nu se duce la acești oameni ca să le pună pistolul la tâmplă și să le spună: „Votați pentru Johnny Fontane sau vă pierdeți slujba”. Nu folosește forța acolo unde forța nu dă rezultate sau creează prea multe resentimente. Îi va face pe oamenii aceia să voteze pentru tine pentru că așa vor ei. Dar ei nu vor vrea decât dacă e și el

interesat. Acum te rog să mă crezi pe cuvânt că-ți poate obține Premiul. Și dacă nu intervine, n-ai să-l iei.

— OK, răspunse Johnny. Te cred. Încă ceva, mă duce mintea și mă țin puterile, numai că nu dispun de banii necesari. Nu m-ar credita nici o bancă. Producerea unui film costă milioane.

— După ce iei Premiul, începe să-ți faci planuri pentru trei filme de-ale tale, spuse cu răceală Hagen. Angajează cei mai buni meseriași, cei mai buni tehnicieni, cele mai bune vedete, pe toți de care ai nevoie. Planifică-ți între trei și cinci filme.

— Ești nebun, se cruci Johnny. Atâtea filme s-ar putea ridica la douăzeci de milioane de dolari.

— Când vei avea nevoie de bani, spuse Hagen, ia legătura cu mine. Am să-ți dau numele băncii de aici, din California, unde să soliciți credit. Nu-ți face griji, banca asta finanțează filme în permanență. Tu nu trebuie decât să le ceri bani pe calea obișnuită, specificând motivația, ca într-o afacere obișnuită. Banca va aproba împrumutul. Dar mai întâi trebuie să vii la mine și să-mi comunici cifrele și planurile. OK?

Johnny rămase tăcut multă vreme. Apoi întrebă încet:

— Mai e și altceva?

Hagen zâmbi:

— Cu alte cuvinte, dacă trebuie să-i faci și tu un serviciu în schimbul împrumutului de douăzeci de milioane de dolari? Bineînțeles. Așteptă ca Johnny să spună ceva. Oricum, nimic din ce n-ai face dacă te-ar ruga Don.

— Dacă e vorba de ceva serios, va trebui să mă roage Don în persoană, zise Johnny. Înțelegi ce vreau să spun? Nu prin tine, nici prin Sonny.

Hagen rămase surprins de judecata lui sănătoasă. La urma urmei, Fontane avea un dram de minte. Fusese suficient de isteț să-și dea seama că Don ținea prea mult la el și era mult prea inteligent ca să-i ceară să comită un lucru riscant, în timp ce Sonny nu s-ar fi sfiit s-o facă.

— Dă-mi voie să te liniștesc într-o privință, îi spuse el lui Johnny. Nașul tău ne-a dat, mie și lui Sonny, instrucțiuni precise să nu te implicăm sub nici o formă în nimic din ce ți-ar putea aduce publicitate negativă din vina noastră. Iar el n-ar face niciodată așa ceva. Îți garantez că orice favoare ar pretinde de la tine, te vei oferi s-o împlinești încă înainte să ți-o ceară. OK?

Johnny zâmbi.

— OK, răspunse el.

— Pe lângă asta, are încredere în tine, adăugă Hagen. E convins că ești băiat isteț, așa că presupune că banca va câștiga bani buni din investiție, ceea ce înseamnă că și el va face bani. Prin urmare, nu-i decât o înțelegere de afaceri, ține minte asta. Nu arunca cu banii în dreapta și în stânga. Oi fi tu

finul lui preferat, dar douăzeci de milioane de dolari sunt o grămadă de bani. O să-și pună pielea în saramură ca să-ți facă rost de ei.

— Spune-i să fie liniștit, răspunse Johnny. Dacă un individ ca Jack Woltz e socotit un geniu al cinematografiei, atunci oricine poate face meseria asta.

— Așa vede lucrurile și Nașul tău, întări Hagen. Poți ruga pe cineva să mă ducă cu mașina înapoi la aeroport? Ți-am spus tot ce aveam de spus. Când vei începe să semnezi contractele pentru tot ce-ți trebuie, angajează-ți propriii tăi avocați, eu nu mă voi amesteca. Aș dori însă ca, înainte să semnezi, să văd și eu toate actele, dacă n-ai nimic împotrivă. De asemenea, nu vei avea niciodată conflicte de muncă. Asta va reduce într-o oarecare măsură costul filmelor tale, deci când contabilii vor umfla cifrele, nu le lua în seamă.

— Trebuie să capăt acordul tău pentru absolut orice, scenarii, vedete și altele asemenea? întrebă circumspect Johnny.

Hagen clătină din cap în semn de negație.

— Nu, răspunse el. S-ar putea întâmpla ca Don să ridice obiecții la anumite lucruri, dar, în acest caz, ți le va comunica ție personal. Oricum, nu văd ce-ar putea să nu-i convină. Filmele nu-l afectează câtuși de puțin, sub nici o formă, așa că nu-l interesează. Și nu are obiceiul să se amestece, asta pot să-ți spun din experiență.

— Bine, răspunse Johnny. Am să te duc chiar eu la aeroport. Și mulțumește-i Nașului din partea mea. L-aș suna să-i mulțumesc eu personal, dar niciodată nu răspunde la telefon. Fiindcă veni vorba, care-i motivul?

Hagen ridică din umeri.

— Rareori vorbește la telefon. Nu vrea să-i fie înregistrată vocea, chiar dacă spune ceva lipsit de însemnătate. Se teme că i s-ar putea truca vorbele, astfel încât să sune de parcă ar spune altceva. Cred că aceasta-i explicația. În orice caz, singura lui teamă e că într-o zi autoritățile vor reuși să-l încolțească. De aceea nu vrea să le ofere el un fir.

Urcară în mașina lui Johnny și porniră spre aeroport. Hagen se gândea că Johnny era un tip mai cumsecade decât își închipuise. Deja învățase ceva, dovadă faptul că-l conducea personal la aeroport. Politețea directă, un lucru pe care-l cultiva și Don. Pe urmă scuzele. Fuseseră rostite din inimă. Îl cunoștea pe Johnny de multă vreme și știa că nu și-ar fi cerut niciodată scuze din teamă. Johnny fusese întotdeauna o fire curajoasă. De aceea avusese mereu necazuri, ba cu șefii lui din cinematografie, ba cu femeile. De asemenea, era unul dintre puținii care nu se temeau de Don. Din câte știa Hagen, Fontane și Michael erau poate singurii despre care se putea face această afirmație. Deci scuzele fuseseră sincere, el le accepta ca atare. În următorii ani, el și cu Johnny erau sortiți să se întâlnească foarte des. Iar Johnny trebuia să treacă și proba următoare, care avea să dovedească cât de

isteț era. Trebuia să facă pentru Don ceva ce acesta nu-i va cere niciodată și nici nu-l va sili să facă în schimbul favorii primite. Hagen se întrebă dacă Johnny Fontane era suficient de deștept ca să ghicească această parte a înțelegerii.

După ce îl lăsă pe Hagen la aeroport (Tom insistase ca Fontane să nu rămână cu el până la plecarea avionului), Johnny se înapoie acasă la Ginny. Ea rămase surprinsă să-l revadă. Dar Johnny voia să rămână în casa ei, ca să aibă răgaz să se gândească și să-și facă planuri. Știa că ceea a ce-i spusese Hagen era extrem de important și că întreaga lui viață era pe cale să se schimbe. Cândva fusese o mare vedetă, dar acum, la treizeci și cinci de ani, în „floarea vârstei", era terminat. Nu-și făcea nici un fel de iluzii în privința aceasta. Chiar dacă ar fi câștigat Oscarul pentru cel mai bun actor, în definitiv cu ce dracu' se alegea? Cu nimic, dacă nu-și recăpăta vocea. Avea să rămână doar un artist de mâna a doua, lipsit de forță autentică, de sevă. Chiar fata aceea care-l refuzase, era drăguță și isteață, voia să pară în pas cu vremurile, dar oare s-ar fi arătat la fel de rezervată dacă el s-ar fi numărat cu adevărat printre cei mari? Acum, că Don îl sprijinea financiar, va putea fi la fel de mare ca toți ceilalți din Hollywood. Putea ajunge un rege. Johnny zâmbi. Ce dracu'! Putea fi chiar și un Don.

Ar fi plăcut să locuiască iar cu Ginny, măcar pentru vreo câteva săptămâni, dacă nu mai mult. Ar lua copiii la plimbare în fiecare zi, poate ar invita niște prieteni. S-ar lăsa de băutură și de fumat, îngrijindu-se cu adevărat. Poate că și-ar recăpăta vocea. Dacă s-ar întâmpla așa, și cu banii lui Don, ar fi imbatabil. Atunci chiar că ar ajunge aproape de poziția unui rege sau a unui împărat de pe timpuri, pe cât era posibil în America. Și n-ar depinde de rezistența vocii lui sau de modul în care publicul i-ar aprecia calitățile actoricești. Ar deține un imperiu clădit pe bani, împreună cu cea mai deosebită și mai râvnită putere.

Ginny îi pregătise dormitorul de oaspeți. Era de la sine înțeles că nu va dormi cu ea în cameră, că nu vor trăi ca soț și soție. Între ei nu mai putea exista niciodată acel tip de relație. Deși lumea din afară, presa de scandal și fanii de film puneau eșecul căsniciei lor numai pe seama lui Johnny, totuși – în mod paradoxal – ei doi știau că Ginny era mai vinovată decât el pentru faptul că se ajunsese la divorț.

Când Johnny Fontane devenise cel mai popular cântăreț și actor de comedie muzicală, nu-i trecuse prin minte să-și părăsească nevasta și copiii. Era prea italian și prea conservator. Bineînțeles că o înșela. Era ceva inevitabil într-o meserie ca a lui, cu tentațiile la care era expus în permanență. Deși era un bărbat slăbuț, cu înfățișare delicată și cu oase mici, avea duritatea și asprimea caracteristice rasei latine. Femeile îl încântau prin surprizele pe care i le ofereau. Îi plăcea să iasă în oraș cu o fată pudică, cu figură blândă, virginală, ca apoi, dezvelindu-i sânii, să-i găsească neașteptat de plini și generoși, excitant de grei în contrast cu chipul de camee. Îi plăcea

să descopere timiditate și reținere sexuală la fetele sexy, ale căror gesturi căutate, ca de jucător de base-ball maestru în eschive, lăsau să se creadă că se culcaseră cu o sută de bărbați. Apoi, când rămâneau singuri și dura o veșnicie până să le pătrundă, afla că, de fapt, fuseseră virgine.

Toți bărbații de la Hollywood râdeau de slăbiciunea lui pentru fecioare, socotind-o o preferință demodată de la țară – zău așa, uite cât dura până obțineai satisfacții de la o virgină, nemaipunând la socoteală riscurile și constatarea că nu era o bucățică bună. Dar Johnny știa că totul depindea de cum te purtai cu o fecioară. Era nevoie să te apropii de ea așa cum se cuvine și, apoi, ce putea fi mai bun decât o fată care pentru prima oară cunoștea bărbatul și gusta plăcerea? Ah, era atât de extraordinar să pătrundă înăuntrul lor. Să le simtă picioarele încolăcindu-i trupul. Fiecare avea coapsele de altă formă, fiecare sex era altfel, fiecare avea pielea într-o altă nuanță, albă, cafenie, bronzată. Când se culcase cu fata aceea de culoare din Detroit – o fată cuminte, nu o desfrânată, fiica cea mică a unui cântăreț de jazz al cărui nume figura pe afișul clubului alături de al lui – trăise una dintre cele mai mari plăceri cunoscute vreodată. Buzele ei aveau gust de miere caldă și piper, pielea de culoarea cafelei era mătăsoasă și lucioasă, fusese dulce ca nici o altă femeie lăsată de Dumnezeu pe pământ și fusese fecioară. Ceilalți bărbați vorbeau mereu de sex, de poziții și de variante, dar el nu se dădea în vânt după așa ceva. Niciodată nu-i mai plăcea o fată la fel de mult ca la început după ce încercau și alte poziții; pur și simplu, nu se simțea satisfăcut pe deplin. El și soția lui de a doua nu se mai înțeleseseră până la urmă pentru că ei îi plăcea atât de mult poziția șaizeci și nouă, încât nu mai voia altceva, iar el trebuia s-o pătrundă aproape cu forța. Ea începuse să-și bată joc de el, numindu-l țărănoi, și răspândise vestea că Johnny făcea dragoste ca un copil. Poate de aceea îl refuzase fata în seara precedentă. Ei, la dracu', oricum n-ar fi fost o cucerire prea de soi. Se cunoștea o fată căreia îi plăcea să facă sex, or acestea erau întotdeauna cele mai bune. Îndeosebi cele care nu practicau sexul de prea multă vreme. Ceea ce detesta în primul rând erau fetele care începuseră viața sexuală la doisprezece ani și se mișcau din obișnuință; unele dintre ele erau extrem de drăguțe și puteau simula satisfacția.

Ginny îi aduse cafea și prăjitură în dormitor și le puse pe masa cea lungă de lângă canapea. Johnny îi spuse, fără ocolișuri, că Hagen îl va ajuta să obțină creditul necesar ca să înceapă să producă filme. Ea se arătă încântată. Johnny urma să redevină o persoană importantă. Dar cum ea nu știa cât de puternic era în realitate Don Corleone, nu înțelegea semnificația venirii lui Hagen de la New York. Johnny adăugă că Hagen îl ajuta și în problemele juridice.

După ce băură cafeaua, Johnny îi spuse că în seara aceea avea de gând să lucreze, să dea telefoane și să facă planuri de viitor.

— Jumătate din tot câștigul va fi pus pe numele copiilor, declară el.

Ea îi zâmbi cu recunoștință și-l sărută, urându-i noapte bună, apoi ieși din dormitor.

Pe birou se găsea un platou de sticlă plin cu țigările lui preferate, cu monogramă, o cutie cu trabucuri negre cubaneze, subțiri cât un creion. Johnny se lăsă pe spătarul fotoliului și începu să dea telefoane. Mintea lui deja începuse să lucreze. Îl sună pe autorul cărții cu cea mai mare cifră de vânzări și pe care intenționa să-și bazeze viitorul film. Autorul era un bărbat de vârsta lui care se realizase prin eforturi proprii, devenind o celebritate în lumea literară. Venise la Hollywood sperând că va fi tratat ca o mare personalitate, dar – la fel ca majoritatea scriitorilor – fusese tratat ca un gunoi. Johnny asistase într-o seară la umilirea autorului, în localul Brown Derby. Scriitorul se găsea în compania unei bine-cunoscute actrițe de mâna a doua, cu sâni mari, cu care își dăduse întâlnire în oraș, ca mai târziu să urmeze inevitabila partidă de sex. Dar, în timp ce luau cina, actrița îl lăsase baltă pe celebrul autor, numai pentru că un comic de film cu mutră de șobolan îi făcuse semn cu degetul. Incidentul îl lămurise pe scriitor unde îi era locul în ierarhia de la Hollywood. Nu conta că romanul său îl făcuse faimos în toată lumea. O actriță prefera oricând pe cel mai dobitoc, mai pocit și mai snob grangur din lumea filmului.

Johnny îi telefonă autorului la reședința acestuia din New York, mulțumindu-i pentru marele rol pe care îl scrisese în carte pentru el. Îl ridică în slăvi cum se pricepea mai bine. Apoi îl întrebă, ca din întâmplare, cum mergea lucrul la următorul său roman și care era subiectul. Își aprinse un trabuc, în timp ce autorul îi povestea un capitol extrem de interesant, și, în cele din urmă, spuse:

— Grozav, aș vrea să-l citesc și eu după ce-l terminați. Ce-ar fi să-mi trimiteți un exemplar? Poate vă obțin un contract avantajos, mai bun decât cel pe care l-ați avut cu Woltz.

Entuziasmul din vocea autorului îi confirmă că bănuiala lui fusese întemeiată. Woltz îl escrocase, plătindu-i o nimica toată pentru carte. Johnny spuse că s-ar putea să ajungă la New York imediat după sărbători și că, poate, scriitorului i-ar face plăcere să vină și să ia masa împreună cu câțiva prieteni de-ai lui.

— Cunosc și niște fetițe nostime, adăugă Johnny pe un ton glumeț.

— OK, zise autorul și râse.

După aceea Johnny telefonă regizorului și cameramanului care lucraseră la filmul recent terminat și le mulțumi că-l ajutaseră în timpul filmărilor. Le spuse cu titlu confidențial că știa că Woltz fusese împotriva lui, ca atare le aprecia de două ori sprijinul, iar dacă putea face ceva pentru ei, nu aveau nevoie decât să-i dea un telefon.

În sfârșit, dădu și telefonul cel mai greu dintre toate, anume lui Jack Woltz. Îi mulțumi pentru rolul din film și-i spuse că ar fi oricând fericit să

lucreze pentru el. O făcea doar ca să-l deruteze. Întotdeauna fusese foarte cinstit și foarte sincer. Peste câteva zile Woltz avea să afle de manevrele lui și avea să rămână uluit de perfidia acestui telefon – or Johnny Fontane tocmai asta urmărea.

După aceea se așeză la birou, pufăind din trabuc. Pe o măsuță lângă perete era niște whisky, dar Johnny își luase angajamentul față de sine însuși și de Hagen să nu mai pună picătură în gură. N-ar fi trebuit nici să fumeze. Era o prostie: indiferent ce se întâmplase cu vocea lui, probabil că n-avea să se remedieze dacă renunța la băutură și tutun. Nu cine știe ce, dar la dracu', poate contribuia cumva, iar Johnny voia să-și asigure toate atuurile, dat fiind că i se ivise o șansă pentru care merita să lupte.

Acum, când casa se cufundase în tăcere, când soția de care divorțase dormea, la fel ca fetițele lui scumpe, se putea gândi la acea perioadă cumplită din viața lui, când le părăsise. Le părăsise pentru o cățea destrăbălată, care era soția lui de a doua. Dar chiar și acum zâmbea când se gândea la ea: din multe puncte de vedere, era o parașută tare dulce și singurul lucru izbăvitor din viața lui fusese ziua în care luase hotărârea să nu urască femeia niciodată – mai precis, ziua în care hotărâse că nu-și putea permite să-și urască prima soție, fetițele, amantele, soția de a doua, prietenele care urmaseră după ea, până la Sharon Moore, care-l lăsase cu buza umflată doar ca să se poată lăuda că refuzase să se culce cu celebrul Johnny Fontane.

Călătorise cu orchestra, ca solist, apoi devenise o vedetă a radioului și a filmelor de estradă, ca, în final, să reușească în lumea cinematografului. În tot acest timp trăise după bunul lui plac, se culcase cu femeile pe care le dorise, dar niciodată nu lăsase ca aceste legături să-i afecteze viața de familie. Ulterior, se îndrăgostise de cea care avea să devină a doua lui soție, Margot Ashton; pur și simplu, își pierduse mințile pentru ea. De cariera lui se alesese praful, de viața de familie, la fel. Venise ziua când rămăsese fără nimic.

Adevărul este că fusese întotdeauna corect și generos. La divorț, îi dăruise primei soții tot avutul său. Se asigurase ca fetițele să primească o parte din tot ce realiza: fiecare disc, fiecare film, fiecare întâlnire de la club. Cât timp fusese bogat și celebru nu-i refuzase nimic soției sale. Își ajutase toți frații și surorile, mama, tatăl, fostele colege de școală și familiile acestora. Cântase la nunta celor două surori mai mici ale ei, lucru pe care detesta să-l facă. Niciodată nu-i refuzase nimic, cu excepția renunțării totale la propria-i personalitate. Când decăzuse foarte mult, când nu mai putuse obține de lucru în cinematografie, când nu mai putuse cânta, când cea de a doua soție îl înșelase, se dusese să petreacă vreo câteva zile cu Ginny și cu fiicele lui. Într-o seară încercase cumva s-o înduioșeze, fiindcă se simțea nespus de deprimat. În cursul zilei își ascultase una dintre înregistrări care sunase atât de îngrozitor, încât îi acuzase pe sunetiști că urmăreau să-i

saboteze discul. În cele din urmă, se convinsese că așa suna în realitate vocea lui. Sfărâmase discul-matriță și refuzase să mai cânte. Îi era atât de rușine, încât nu mai cântase nici o notă, cu excepția duetului cu Nino, la nunta lui Connie Corleone.

Niciodată nu uitase expresia de pe chipul lui Ginny la aflarea necazurilor lui. Trecuse ca o umbră peste obrazul ei numai o clipă, dar pentru el fusese îndeajuns ca să n-o mai uite niciodată. Fusese o expresie de satisfacție, de bucurie sălbatică. O expresie care nu putea decât să-l convingă că în toți acești ani Ginny îl urâse și-l disprețuise. Ea își revenise imediat și-l compătimise rece, dar politicos. El se prefăcuse că o crede. În următoarele câteva zile se dusese să întâlnească trei dintre felele pe care le plăcuse cel mai mult în cursul anilor; cu care rămăsese în relații de prietenie; cu care încă se mai culca la modul amical; pe care făcuse tot posibilul să le ajute și cărora le dăduse echivalentul a sute de mii de dolari în cadouri sau slujbe. Pe fețele lor remarcase aceeași expresie de satisfacție sălbatică.

Atunci înțelesese că trebuia să ia o decizie. Putea călca pe urmele multor figuri importante de la Hollywood – producători de succes, scriitori, regizori, actori – care se năpusteau asupra femeilor frumoase cu o ură dezlănțuită. Putea mânui puterea și avantajele bănești, dar cu măsură, mereu atent să nu fie trădat, trăind în permanență cu convingerea că femeile îl înșală și îl părăsesc, un fel de adversare care trebuia ținute în frâu. Sau putea alege să nu urască femeile, continuând să creadă în ele.

Știa că nu-și putea permite să *nu* le iubească și că o parte din spiritul lui ar fi murit dacă nu le-ar fi iubit în continuare, oricât ar fi fost de trădătoare și necredincioase. Nu conta că femeile la care ținea cel mai mult pe lume erau fericite în adâncul sufletului să-l vadă îngenuncheat și umilit de capriciile sorții; nu conta că îi fuseseră necredincioase – nu trupește, ci în modul cel mai dureros. Nu avea de ales. Trebuia să le accepte. Așa că se culca cu toate, le făcea cadouri și-și ascundea tristețea, văzându-le cum se bucură de nefericirea lui. Le ierta, conștient că își primea răsplata fiindcă trăise în cea mai desăvârșită independență față de femei, deși scăldat din plin în parfumul lor. Dar acum nu se simțea vinovat că le mințise. Nu se simțea niciodată vinovat nici pentru purtarea lui față de Ginny, atunci când insistase să rămână singurul tată al copiilor, fără a se gândi măcar să-și reînnoade căsnicia, ba chiar spunându-i-o de la obraz. Acesta era singurul lucru pe care-l mai salvase în prăbușirea de pe culmi: obrazul gros atunci când jignea o femeie.

Era obosit și gata de culcare, totuși îi veni în minte un crâmpei de amintire: momentul când cânta cu Nino. Deodată, știu ce-l va mulțumi pe Don Corleone mai mult decât orice pe lume. Ridică receptorul și rugă centralista să-i facă legătura cu New Yorkul. Îl sună pe Sonny Corleone, cerându-i numărul lui Nino Valenti. Pe urmă îi telefonă lui Nino. Tânărul părea puțin cam amețit, ca de obicei.

— Hei, Nino, ce-ai zice să vii încoace și să lucrezi pentru mine? îl întrebă Johnny. Îmi trebuie un tip în care să pot avea încredere.

Nino se prefăcu nehotărât și zise:

— Păi, știu eu, Johnny? Am o slujbă bună pe camion, pe traseu îmi cad la pat o groază de menajere, câștig cel puțin o sută cincizeci pe săptămână. Tu ce-mi oferi?

— Pentru început cinci sute, plus trampa cu staruri de cinema, ce zici? răspunse Johnny. Și poate am să-ți dau voie să cânți la petrecerile mele.

— Mda, OK, lasă-mi timp de gândire, spuse Nino. Dă-mi voie să discut cu avocatul, cu contabilul și cu colegul meu de camion.

— Hei, Nino, să știi că nu glumesc. Am nevoie de tine aici. Vreau să iei avionul mâine dimineață și să vii aici ca să semnezi cu mine un contract de cinci sute de dolari pe săptămână, pe termen de un an. Atunci, dacă-mi sufli vreo pipiță și te dau afară, te alegi cel puțin cu leafa pe un an. OK?

Urmă o lungă pauză. Vocea lui Nino își pierduse mahmureala.

— Hei, Johnny, tu glumești?

— Vorbesc serios, băiete, răspunse Johnny. Du-te la biroul agentului meu din New York. Acolo ai să găsești biletul de avion și niște bani. Îl sun mâine dimineață la prima oră. Așa ai să poți veni încoace în cursul după-amiezii. OK? Am să trimit pe cineva să te aștepte la aeroport și să te aducă la mine acasă.

Din nou urmă o pauză lungă, apoi Nino spuse pe un ton supus și șovăielnic:

— OK, Johnny.

Nu mai părea ametit.

Johnny puse receptorul în furcă și se pregăti de culcare. Nu se mai simțise atât de bine din ziua în care sfărâmase discul-matriță.

▫ *CAPITOLUL 13* ▫

Johnny Fontane stătea în uriașul studio de înregistrări, calculând costurile pe un blocnotes de culoare galbenă. Muzicanții începuseră să se adune, toți prieteni de-ai lui, pe care-i cunoștea încă de când era un puștan și cânta cu diverse formații. Șeful – o personalitate în orchestrația de acompaniament pop și totodată un om care se purtase frumos cu el atunci când se schimbase roata sorții – dădea fiecărui instrumentist câte un teanc de partituri și instrucțiuni verbale. Numele lui era Eddie Niels. Se ocupa de această înregistrare numai fiindcă îl rugase Johnny, altfel avea o agendă foarte încărcată.

Nino Valenti ședea la un pian, jucându-se emoționat cu clapele. Între timp mai sorbea dintr-un pahar mare cu whisky. Faptul nu-l deranja pe Johnny. Știa că, beat sau treaz, Nino cânta la fel de bine, iar ceea ce urma să

facă azi nu-i cerea cine știe ce aptitudini muzicale.

Eddie Niels realizase aranjamente speciale pentru câteva cântece vechi italiene și siciliene, precum și pentru duetul-duel pe care Nino și Johnny îl cântaseră la nunta lui Connie Corleone. Johnny făcea discul în primul rând fiindcă lui Don îi plăceau mult astfel de cântece, așa încât ar fi fost cadoul ideal pentru Crăciun. Totodată, avea bănuiala că discul se va vinde foarte bine, desigur, nu chiar un milion de exemplare. Pe lângă aceasta, se gândise că sprijinul acordat lui Nino era exact modul în care Don ar fi dorit să fie răsplătit. La urma urmei, Nino era și el finul lui Don.

Johnny își puse foile și blocnotesul galben pe scaunul pliant de lângă el, apoi se ridică și se duse lângă pian.

— Hei, *paisan,* zise el. Nino înălță privirea, încercând să zâmbească. Părea că nu se simte tocmai bine. Johnny se aplecă spre el, masându-i omoplații. Relaxează-te, băiete, îl îndemnă el. Fă treabă bună astăzi și am să-ți aranjez o întâlnire cu cea mai bună și mai celebră bucățică de la Hollywood.

Nino trase o înghițitură de whisky.

— Cine-i aia, Lassie?

— Nu, râse Johnny. Deanna Dunn. Marfă garantată.

Nino era impresionat, totuși nu se putu abține să nu spună, cu prefăcută speranță:

— Chiar nu poți să mi-o chemi pe Lassie?

Orchestra atacă melodia de deschidere a potpuriului. Fontane ascultă cu atenție. Eddie Niels urma să execute în variantă orchestrală toate cântecele, în noile aranjamente speciale. După aceea avea să se facă prima variantă de înregistrare. În timp ce asculta, Johnny își notă în minte cum va interpreta fiecare frază muzicală, cum va intra în fiecare cântec. Știa că vocea lui nu va rezista prea mult, însă cea mai mare parte a cântecelor îi revenea lui Nino, Johnny secondându-l pe alocuri. Bineînțeles, cu excepția duetului-duel. Trebuia să-și păstreze glasul pentru acesta din urmă.

Îl trase în picioare pe Nino și amândoi se așezară în fața microfoanelor. Nino rată începutul, o dată și încă o dată. Se îmbujoră la față de rușine.

— Hei, tragi de timp ca să-ți plătesc ore suplimentare? glumi Johnny.

— Nu mă simt în largul meu fără mandolină, răspunse Nino.

Johnny chibzui câteva clipe.

— Ține-mi puțin paharul cu băutură, îl rugă el pe Nino.

Șiretlicul dădu rezultate. Nino continuă să bea din pahar în timp ce cânta, dar se descurca bine. Johnny cânta cu ușurință, fără efort, vocea lui dansând în jurul liniei melodice principale interpretate de Nino. Nu exista nici un fel de satisfacție emoțională în acest fel de a cânta, însă era uimit de propria lui tehnică. Zece ani de vocalize îl învățaseră câte ceva.

Când ajunseră la duetul-duel, cu care se încheia discul, Johnny își dădu frâu liber vocii, iar la terminare simți durere în corzile vocale. Muzicanții se lăsaseră antrenați de ultimul cântec, lucru rar pentru niște veterani ca ei. Începură să bată cu instrumentele în podea și să tropăie din picioare în semn de admirație. Tobosarul își exprimă aprecierea printr-un răpăit de tobă.

Cu pauze și cu discuții, lucraseră în total patru ore. Eddie Niels se apropie de Johnny și-i spuse:

— Ai cântat foarte bine, băiete. Poate ești dispus să faci un disc. Am un cântec nou care ți se potrivește de minune.

Johnny clătină din cap.

— Haide, haide, Eddie, nu glumi cu mine. Peste numai câteva ore am să fiu atât de răgușit, că nici n-am să mai pot vorbi. Crezi că va fi mult de retușat la ce-am lucrat astăzi?

— Nino va trebui să vină mâine la studio, răspunse gânditor Eddie. A făcut câteva greșeli. Dar e cu mult mai bun decât mă așteptam. Cât despre partea ta, am să pun inginerii de sunet să aranjeze tot ce nu-mi place. OK?

— OK, răspunse Johnny. Când pot să ascult și eu înregistrarea?

— Mâine seară, răspunse Eddie Niels. La tine acasă?

— Da, încuviință Johnny. Mulțumesc, Eddie. Pe mâine.

Îl luă de braț pe Nino și ieșiră din studio. De astă dată se duseră acasă la Johnny, nu la Ginny.

Se făcuse aproape seară. Nino continua să fie mai mult decât amețit. Johnny îl îndemnă să facă un duș și să ațipească puțin. În aceeași seară, la ora unsprezece, trebuia să meargă la o petrecere.

Când Nino se trezi, Johnny îl puse pe scurt în temă.

— Petrecerea e un fel de Club al Inimilor Singuratice pentru stelele de cinema. Tipesele pe care ai să le cunoști diseară sunt cele pe care le-ai văzut tu pe ecran în chip de regine strălucitoare, pentru care milioane de bărbați și-ar da brațul drept ca să le reguleze. Singurul motiv pentru care vor veni la cheful de diseară e să găsească pe cineva care să le trântească în pat. Și știi de ce? Pentru că sunt lihnite după așa ceva și, în același timp, puțin cam bătrâioare. Și, ca orice cucoană, țin s-o facă oarecum cu stil.

— Ce s-a întâmplat cu vocea ta? îl întrebă Nino.

Johnny vorbise aproape în șoaptă.

— De fiecare dată când cânt mi se întâmplă același lucru. Acum n-am să mai fiu în stare să scot un sunet timp de o lună întreagă. Cât despre răgușeală, îmi va trece în câteva zile.

— Nasol, așa-i? întrebă gânditor Nino.

Johnny ridică din umeri.

— Ascultă, Nino, diseară să nu te îmbeți prea tare. Trebuie să le arăți

acestor târfe de la Hollywood că amicul meu *paisan* are ceva în pantaloni. Trebuie să fii la înălțime. Ține minte, unele dintre gagicile astea sunt foarte tari în lumea filmului, ți-ar putea găsi de lucru. Nu strică să te porți drăguț cu ele, după ce le-ai avut la pat.

Nino deja își turna iar de băut.

— Eu mă port drăguț întotdeauna, zise el. Goli paharul dintr-o înghițitură. Zâmbind cu gura la urechi, întrebă: Acum, fără glumă, chiar îmi poți face lipitura cu Deanna Dunn?

— Nu fi așa nerăbdător, îl domoli Johnny. N-o să fie chiar cum îți închipui.

Clubul Inimilor Singuratice al vedetelor din Hollywood (astfel numit de tinerele capete de afiș a căror prezență era obligatorie) se reunea în fiecare vineri seara în casa cât un palat, proprietate a studioului, unde locuia Roy McElroy, agent de presă sau mai curând consilier pentru relațiile cu publicul la Corporația Internațională de Film Woltz. De fapt, deși petrecerea cu acces liber era dată de McElroy, ideea se datora spiritului practic al lui Jack Woltz. Unele dintre vedetele lui, care-i aduseseră bani buni, începeau de acum să îmbătrânească. Fără ajutorul unor lumini speciale și al unui machiaj genial, nu-și puteau ascunde vârsta. Aveau probleme. Totodată, deveniseră oarecum insensibile atât fizic, cât și psihic. Nu mai erau în stare să se „îndrăgostească”. Nu mai reușeau să joace rolul unor femei înconjurate de curtezani. Ajunseseră prea pline de ele, din pricina banilor, a gloriei, a frumuseții de altădată. Woltz dădea astfel de petreceri în folosul lor, ca să le ajute să agațe amanți, aventuri de o noapte, care – dacă se dovedeau dotați – puteau deveni parteneri la pat cu normă întreagă, făurindu-și astfel o carieră. Cum acțiunea degenera uneori în scandaluri sau excese sexuale, ducând la necazuri cu poliția, Woltz luase hotărârea să țină petrecerile în casa consilierului pentru relații cu publicul, care era oricând prezent ca să aranjeze lucrurile, mituind poliția și ziariștii și mușamalizând incidentul.

Pentru anumiți actori tineri și virili, aflați pe statele de plată ale studioului, dar care încă nu deveniseră vedete și nu primiseră roluri principale, prezența la petrecerile de vineri noaptea nu era întotdeauna o îndatorire prea plăcută. Explicația consta în faptul că la petrecere se prezenta un nou film pe punctul de a fi lansat de studio. De fapt, acesta era și pretextul petrecerii în sine. „Hai să mergem să vedem cum e filmul cel nou, ăla făcut așa și pe dincolo”, spunea lumea. Ca urmare, totul rămânea într-un cadru strict profesional.

Vizionarea filmelor noi avea loc la miezul nopții, iar Johnny și Nino sosiră la unsprezece. Roy McElroy se dovedi a fi – la prima vedere – un om extrem de simpatic, foarte îngrijit și foarte bine îmbrăcat. Îl întâmpină pe Johnny Fontane cu o exclamație de surprindere și încântare:

— Ce dracu' cauți tu aici? întrebă el, sincer uimit.

Johnny îi strânse mâna.

— Îi arăt vărului meu din provincie împrejurimile. Ți-l prezint pe Nino.

McElroy strânse mâna lui Nino, privindu-l admirativ.

— O să-l mănânce de viu, îi zise el lui Johnny, după care îi conduse în curtea interioară din spatele vilei.

Această aripă cuprindea o serie de încăperi vaste, ale căror glasvanduri deschise dădeau înspre o grădină și piscină. Acolo se adunaseră vreo sută de persoane, toate cu paharele în mâini. Luminile din camere fuseseră aranjate cu pricepere, astfel încât să avantajeze chipurile și pielea femeilor. Erau femei pe care Nino le văzuse pe pânza cenușie a ecranelor de cinematograf în vremea când era adolescent. Toate jucaseră un rol în visurile lui erotice de atunci. Acum însă, dând ochii cu ele în carne și oase, avea senzația că trăiește o farsă îngrozitoare. Nimic nu reușea să le ascundă oboseala trupului și a spiritului; timpul le erodase divinitatea. Pozau și se mișcau la fel de încântător cum și le amintea, dar arătau ca fructele de ceară, nu-i stârneau nici un fel de dorință. Nino bău două pahare de băutură, apoi se duse la o masă pe care se găseau câteva sticle. Johnny îl urmă. Băură împreună până când în spatele lor răsună vocea magică a actriței Deanna Dunn.

Nino, la fel ca milioane de alți bărbați, avea pentru vecie întipărită în minte această voce. Deanna Dunn câștigase două Oscaruri, jucase în cea mai mare superproducție realizată vreodată la Hollywood. Pe ecran avea un farmec feminin care o făcea irezistibilă în ochii tuturor bărbaților. Numai că vorbele rostite acum de ea nu se auziseră niciodată pe ecran:

— Johnny, javră mizerabilă, iar a trebuit să mă duc la psihiatru după o noapte cu tine! Cum se face că n-ai mai venit înapoi să repetăm figura?

Îi întinse obrazul și Johnny i-l sărută.

— M-ai stors de vlagă pentru o lună, răspunse el. Vreau să ți-l prezint pe vărul meu, Nino. Un italian frumos și zdravăn. Poate că el va reuși să-ți facă față.

Deanna Dunn întoarse capul și-l măsură pe Nino cu o privire rece.

— Îi place să asiste la avanpremiere?

— Nu cred că a avut vreodată ocazia, râse Johnny. De ce nu-i dai tu primele noțiuni?

Rămânând singur cu Deanna Dunn, Nino simți nevoia să mai golească un pahar mare. Încerca să pară relaxat, dar îi venea cumplit de greu. Deanna Dunn avea nasul cârn și trăsăturile bine definite ale frumuseții de tip anglo-saxon. Doar o știa atât de bine. O văzuse singură într-un dormitor, cu inima sfâșiată de durere, jelindu-și soțul pilot, care murise, lăsându-și copiii orfani de tată. O văzuse furioasă, jignită, umilită, și totuși strălucind de demnitate, atunci când un Clark Gable necioplit profitase de ea, abandonând-o apoi pentru o prostituată de duzină. (Deanna Dunn nu juca niciodată roluri de femei ușoare.) O văzuse radiind de dragoste împărtășită, vibrând în

brațele bărbatului adorat și o mai văzuse murind înălțător de cel puțin șase ori. O văzuse, o auzise, o visase, dar, cu toate acestea, primele cuvinte rostite de ea, când rămaseră singuri, îl luară pe nepregătite:

— Johnny e unul dintre puținii bărbați cu boașe din orașul ăsta, zise actrița. Restul sunt numai poponari și idioți perverși cărora nu li se scoală nici dacă vâri în ei un camion de cantaridă.

Îl luă de mână pe Nino și-l conduse într-un colț al încăperii ferit de ochii lumii și de concurență.

Apoi, cu aceeași amabilitate rece, începu să-l întrebe despre el. Nino își dădu seama că actrița juca rolul fetei bogate din înalta societate, care se poartă frumos cu argatul sau cu șoferul, dar care într-un film fie i-ar spulbera orice speranță (dacă rolul ar fi interpretat de Spencer Tracy), fie ar renunța la tot, din dragoste nebună pentru el (dacă partenerul ar fi Clark Gable). Dar nu conta. Nino începu să-i povestească cum crescuse împreună cu Johnny la New York și cum cântaseră amândoi la club în diverse ocazii. Constată că ea era extrem de atentă și înțelegătoare. La un moment dat, Deanna îl întrebă în treacăt:

— Știi cumva cum a reușit Johnny să-l facă pe nemernicul de Jack Woltz să-i dea rolul?

Nino se încruntă și clătină din cap. Ea abandonă subiectul.

Sosi momentul vizionării în avanpremieră a noului film al lui Jack Woltz. Ținându-i mâna prizonieră între degetele ei fierbinți, Deanna Dunn îl conduse pe Nino într-o cameră ferită a vilei, lipsită de ferestre, în schimb mobilată cu vreo cincizeci de canapele de două persoane, aranjate în așa fel, încât fiecare să fie o mică insulă de intimitate.

Nino observă lângă canapea o măsuță cu un bol de gheață, pahare, sticle cu băutură și o tavă cu țigări. Îi oferi Deannei o țigară, i-o aprinse, apoi pregăti băuturi pentru amândoi. Totul fără o vorbă. După câteva minute, luminile se stinseră.

Nino se așteptase la ceva scandalos. În definitiv, și lui îi ajunseseră la urechi legende despre depravarea care domnea la Hollywood. În orice caz, nu fusese pregătit pentru lăcomia cu care actrița se aruncase asupra lui, fără să-l prevină printr-un singur cuvânt amabil sau prietenos. Continuă să-și soarbă băutura și să urmărească filmul, dar fără să simtă și să vadă nimic. Era excitat cum nu mai fusese în viața lui, în bună parte pentru că femeia care-l poseda pe întuneric fusese idolul viselor lui de adolescent.

Și totuși, într-un fel, bărbăția lui fusese insultată. Ca urmare, după ce Deanna Dunn, vedeta de renume internațional, își satisfăcu pofta și-l încheie la pantaloni, el îi turnă de băut pe întuneric, cu gesturi foarte dezinvolte, îi aprinse o țigară și-i spuse pe tonul cel mai detașat cu putință:

— Pare a fi un film destul de bun.

O simți cum se crispează lângă el pe canapea. Aștepta cumva vreun

compliment? Nino își umplu paharul din prima sticlă pe care o nimeri pe întuneric. La dracu'! Îl tratase ca pe o cocotă masculină. Dintr-un motiv sau altul, acum nutrea o ură rece împotriva tuturor femeilor de teapa ei. Urmăriră filmul încă un sfert de oră. El se îndepărtă de Deanna, astfel încât să nu li se atingă trupurile.

În cele din urmă, ea zise cu glas șoptit și răgușit:

— Nu face nazuri, mucosule, știi bine că ți-a plăcut. Erai mare cât o casă.

Nino sorbi din băutură și-i spuse pe tonul său natural și degajat:

— Așa este *întotdeauna.* Ar trebui s-o vezi când sunt excitat!

Ea râse scurt, apoi rămase tăcută până la sfârșitul filmului. În cele din urmă, proiecția se termină și se aprinseră luminile. Nino aruncă o privire prin sală. Își dădu seama că în jurul lui, pe întuneric, fusese un dezmăț, deși, spre marea lui surprindere, nu auzise absolut nimic. Dar vreo câteva dintre femei aveau o expresie concentrată, fericită și ochii strălucitori, semn că fuseseră satisfăcute pe deplin. Ieșiră agale din sala de proiecții. Deanna Dunn îl părăsi imediat, ca să stea de vorbă cu un bărbat mai vârstnic; Nino recunoscu în el un celebru cap de afiș, numai că, acum, când îl vedea în carne și oase, își dădea seama că tipul era homosexual. Continuă să soarbă băutura gânditor.

Johnny Fontane veni lângă el și-i spuse:

— Noroc, bătrâne, te distrezi bine?

Nino zâmbi larg.

— Nu știu. E cu totul altfel. De acum, când am să merg acasă, pot să mă laud că am fost posedat de Deanna Dunn.

Johnny râse.

— Poate și mai bine de atât, dacă te va invita la ea acasă. Ți-a făcut vreun apropo?

Nino clătină din cap.

— Am fost prea atent la film, răspunse el.

De astă dată Johnny nu mai râse.

— Nu glumi, băiete, zise el. O tipă ca asta te poate ajuta chiar foarte mult. Cândva o făceai cu oricine. Doamne, și acum mai am coșmaruri când mi-amintesc de urâțeniile alea pe care le trânteai pe pat.

Nino își mișcă paharul cu un gest de om beat, apoi zise foarte tare:

— Da, erau nasoale, dar erau *femei.*

Din colț, Deanna Dunn întoarse capul, uitându-se la ei. Nino își legănă paharul înspre ea, în semn de salut.

Johnny Fontane oftă.

— OK, nu ești decât un necioplit și un țărănoi.

— Și așa am să rămân, replică Nino cu surâsul lui de om beat.

Johnny îl înțelegea perfect. Știa că Nino nu era chiar atât de beat pe cât lăsa să se creadă. Știa că tânărul se prefăcea doar ca să poată spune verde în față anumite lucruri pe care treaz n-ar fi avut curajul să le adreseze noului său *padrone* de la Hollywood. Îl luă de gât pe Nino și spuse cu afecțiune:

— Ah, istețule, știi că ai un contract beton pe timp de un an și că poți să spui și să faci ce vrei, fără să fii dat afară.

— Nu poți să mă dai afară? repetă Nino cu șiretenie de om beat.

— Nu, răspunse Johnny.

— Atunci, du-te la naiba! îl înjură Nino.

O clipă, surprinderea lui Johnny se preschimbă în mânie. Văzu surâsul nepăsător de pe chipul lui Nino. Probabil că în ultimii ani devenise mai înțelept sau poate pierderea statutului de vedetă îl făcuse mai sensibil. În clipa aceea îl înțelese pe Nino, înțelese de ce partenerul lui de cântec nu devenise niciodată un nume și de ce încerca și acum să-și distrugă orice șansă de succes. Înțelegea că Nino se ferea de tot ce însemna prețul succesului și că, într-un fel, se simțea jignit de tot ce făcea Johnny pentru el. Johnny îl luă de braț și-l trase afară din casă. Acum Nino abia se mai ținea pe picioare. Johnny începu să-i vorbească la fel ca unui copil:

— OK, băiatule, atunci cântă pentru mine. Vreau să fac bani pe seama ta. N-am să mă amestec în viața ta. Fă tot ce-ți dorește inima. OK, *paisan?* Tot ce-ți cer e să cânți pentru mine și să-mi câștigi bani, acum că glasul meu s-a dus. Ai priceput, bătrâne?

Nino își îndreptă spatele.

— Am să cânt pentru tine, Johnny, zise el, bălmăjind atât de rău cuvintele, încât abia se înțelegeau. Acum sunt un cântăreț mai bun decât tine. Întotdeauna am fost mai bun, știai?

Johnny rămase pe gânduri; deci, asta era. Știa că pe vremea când vocea lui era în plină formă, Nino nu era nici pe departe la fel de bun ca el, așa cum nu fusese nici în copilărie, când cântau împreună. Văzu că Nino aștepta un răspuns, clătinându-se pe picioare sub razele lunii californiene.

— Du-te la naiba! zise el încetișor și amândoi izbucniră în râs, ca în vremurile tinereții.

Aflând că Don Corleone fusese împușcat, Johnny Fontane nu numai că începu să-și facă griji pentru Nașul său, dar, în același timp, se întrebă dacă oferta de finanțare a filmului său rămăsese în picioare. Intenționase să plece la New York și să-i prezinte Nașului omagiile sale la spital, dar i se spusese să nu-și facă reclamă proastă, acesta fiind ultimul lucru pe care l-ar fi dorit Don Corleone. Așa că așteptă. Peste o săptămână primi vizita unui mesager din partea lui Tom Hagen. Oferta de finanțare rămânea valabilă, dar numai pentru câte un film o dată.

Între timp Johnny îl lăsase pe Nino să-și urmeze propriul său drum la Hollywood și în California, iar Nino se descurca foarte bine cu tinerele actrițe de mâna a doua. Uneori Johnny îl mai invita să petreacă împreună seara în oraș, dar niciodată nu putea conta pe el. Când veni vorba despre atentatul la adresa lui Don Corleone, Nino îi spuse lui Johnny:

— Știi, cândva i-am cerut lui Don o slujbă în organizația lui, dar m-a refuzat. Mă plictisisem să mai conduc camionul și voiam să câștig bani buni. Știi ce mi-a spus? Cică fiecare om își are propriul său destin și că destinul meu e să fiu artist. Asta însemna că nu puteam fi gangster.

Johnny cugetă la cele auzite. Cu siguranță că Nașul era cel mai deștept om din lumea asta. Își dăduse seama imediat că Nino n-ar fi ajuns în vecii vecilor un gangster, în schimb ar fi intrat în fel și fel de încurcături, dacă nu cumva și-ar fi pierdut chiar viața. Ucis pentru vreuna dintre vorbele lui de duh. Dar de unde știa Don că Nino va deveni artist? La dracu', fiindcă nu se îndoia că, într-o bună zi, el, Johnny, îl va ajuta pe Nino. Și cum de ghicise? Pentru că avea de gând să-mi facă o aluzie, știind că eu voi încerca să-mi arăt recunoștința. Bineînțeles, nu mi-a cerut niciodată așa ceva. Pur și simplu, mi-a dat a înțelege că ar fi fericit dacă aș face-o. Johnny Fontane oftă. Acum Nașul era rănit, într-o situație critică, iar el își putea lua adio de la Oscar, mai ales că Woltz uneltea împotriva lui, în timp ce el n-avea pe nimeni să-l ajute. Numai Don dispunea de acele relații care ar fi putut recurge la presiuni, or familia Corleone se confrunta acum cu altfel de probleme. Johnny își oferise sprijinul, dar Hagen îl refuzase scurt.

În prezent, Johnny era ocupat cu pregătirile pentru începerea filmărilor la noua sa producție. Autorul cărții care stătea la baza filmului își terminase noul roman și venise în Vest la invitația lui Johnny, ca să discute direct cu el, fără știrea altor agenți sau studiouri. A doua carte era exact ce-i trebuia lui Johnny. Nu trebuia să cânte, era doar o poveste înflăcărată, cu multe femei și multe scene erotice, la care se adăuga un personaj care lui Johnny îi păru din prima clipă rolul ideal pentru Nino. Personajul vorbea ca Nino, se purta ca el, ba chiar și arăta la fel. Era uluitor. Tot ce-i rămânea de făcut lui Nino era să urce pe platou și să fie el însuși.

Johnny lucra cu febrilitate. Descoperi că știa cu mult mai multe despre producția de film decât își închipuise, totuși angajă un excelent producător executiv, un om care cunoștea meseria, dar nu găsea de lucru, fiindcă figura pe lista neagră. Johnny nu profită de situația lui, ci îi oferi un contract cinstit.

— Sper că în acest fel ai să-mi economisești mai mulți bani, îi spuse el fără înconjur.

Așa că rămase uimit când producătorul executiv veni la el și-l anunță că trebuia să-l „aibă în vedere” pe liderul sindical cu suma de cincizeci de mii de dolari. Și-așa aveau de rezolvat o mulțime de probleme legate de orele suplimentare și de angajări, așa că cele cincizeci de mii de dolari aveau să fie cheltuite cu folos. Johnny chibzui dacă nu cumva producătorul voia să-l

escrocheze, apoi zise:

— Trimite-l la mine pe liderul sindical.

Acesta era Billy Goff.

— Credeam că problema sindicatului a fost rezolvată de prietenii mei, îi spuse Johnny. Mi s-a spus să nu-mi fac griji pe tema asta. Absolut deloc.

— Cine ți-a spus? îl întrebă Goff.

— Știi al dracului de bine cine, replică Johnny. N-am să-i rostesc numele, dar, dacă el îmi spune un lucru, atunci așa e.

— Situația s-a schimbat, zise Goff. Prietenul dumitale are necazuri și cuvântul lui nu mai ajunge tocmai până în Vest.

Johnny ridică din umeri.

— Caută-mă peste câteva zile. OK?

Goff zâmbi.

— Sigur, Johnny, încuviință el. Dar un telefon la New York n-o să te ajute cu nimic.

Totuși, telefonul dat la New York se dovedi folositor. Johnny vorbi cu Hagen la biroul acestuia. Hagen îi ceru categoric să nu plătească.

— Nașul tău se va supăra cumplit dacă-i plătești ticălosului fie și zece cenți, îl preveni el pe Johnny. Altfel, Don va înceta să se mai bucure de respect, or în momentul de față nu-și permite acest lucru.

— Pot discuta cu Don? întrebă Johnny. Vrei să vorbești tu cu el? Trebuie să încep filmările.

— Deocamdată, nimeni nu poate vorbi cu Don, răspunse Hagen. Se simte prea slăbit. Am să-i spun lui Sonny să aranjeze lucrurile. Dar hotărârea mea e luată. Nu plăti nemernicului nici un ban. Dacă intervine ceva nou, te anunț.

Enervat, Johnny puse receptorul în furcă. Tulburările sindicale puteau spori enorm cheltuielile de filmare, obstrucționându-i munca în ansamblu. O clipă chibzui dacă să-i dea lui Goff pe ascuns cei cincizeci de mii. La urma urmei, ce-i spusese Don era una, iar ce-i spusese Hagen, care-i mai dădea și ordine, era cu totul altceva. Hotărî totuși să aștepte încă vreo câteva zile.

Așteptând, economisi cincizeci de mii de dolari. Două nopți mai târziu Goff fu găsit împușcat mortal în locuința sa din Glendale. Din acel moment nu se mai discută despre conflicte sindicale. Johnny rămase puțin șocat de crimă. Era pentru prima oară când brațul lung al lui Don dădea o lovitură mortală undeva în preajma lui.

Pe măsură ce săptămânile treceau și ajunse tot mai ocupat cu scrierea scenariului, cu distribuirea rolurilor și punerea la punct a detaliilor de producție, Johnny Fontane începu să uite că-și pierduse vocea și că nu mai putea să cânte. Cu toate acestea, când se anunțară nominalizările pentru Premiul Oscar și-și descoperi numele printre candidați, regretă profund că nu

i se ceruse să cânte una dintre melodiile propuse pentru Oscar la festivitatea care avea să fie transmisă în toată țara. Dar își lăsă necazul la o parte și continuă să lucreze. Își pierduse orice speranță de a câștiga Premiul Oscar acum că Nașul lui nu mai putea să intervină, dar chiar și simpla nominalizare era destul de importantă.

Discul cu cântece italienești lucrat împreună cu Nino se vindea mult mai bine decât tot ce realizase singur în ultima vreme, însă Johnny știa că succesul era mai degrabă al lui Nino decât al lui. În cele din urmă, se împăcă cu gândul că nu va mai fi nicicând în stare să cânte ca profesionist.

O dată pe săptămână lua cina cu Ginny și cu copiii. Oricât de copleșit de treburi ar fi fost, niciodată nu-și neglija această îndatorire. Dar nu se culca cu Ginny. Între timp, a doua lui soție trăsese sforile și obținuse un divorț rapid, așa încât acum era din nou burlac. Paradoxal, nu mai era la fel de dornic să se culce cu starlete, care erau pradă ușoară. Devenise prea snob. Se simțea jignit că niciuna dintre tinerele vedete, actrițe aflate încă în culmea celebrității, nu cădea vreodată la pat cu el. În schimb, îi plăcea să muncească din greu. De cele mai multe ori, noaptea se întorcea acasă singur, punea vechile lui discuri la pick-up, bea ceva și fredona câteva măsuri împreună cu ele. Fusese bun, al naibii de bun. Nici nu-și dăduse seama cât de bun fusese. Chiar lăsând deoparte timbrul deosebit al vocii – ceea ce se putea întâmpla și altor cântăreți – fusese bun. Fusese un artist adevărat și niciodată nu-și dăduse seama cât de mult îi plăcuse să facă acest lucru. Își distrusese vocea cu băutura, cu fumatul și cu femeile tocmai când căpătase experiență în meserie.

Uneori Nino trecea pe la el să bea ceva și ascultau muzică împreună, iar Johnny îi spunea disprețuitor: „Vezi, țopârlan amărât ce ești, tu n-ai cântat așa de când te știi!” Nino îi adresa zâmbetul lui straniu și fermecător și, clătinând din cap, îi răspundea pe un ton compătimitor: „Nu, și nici n-am să pot cânta vreodată”, ca și cum ar fi înțeles ce era în sufletul lui Johnny.

În sfârșit, cu o săptămână înainte de începerea filmărilor la noua producție, sosi și seara când urma să fie decernat Premiul Oscar. Johnny îl invită pe Nino să-l însoțească, dar acesta refuză.

— Prietene, îi spuse Johnny, nu ți-am cerut niciodată o favoare, e adevărat? Ei bine, astă-seară fă-mi, te rog, hatârul să vii cu mine. Ești singurul care mă va compătimi sincer dacă nu iau premiul.

O secundă Nino păru luat prin surprindere. Apoi răspunse:

— Sigur, bătrâne, s-a făcut. Tăcu o clipă, după care adăugă: Dacă nu câștigi, nu pune la inimă. Îmbată-te până-ți pierzi mințile, și eu am să-ți port de grijă. La dracu', diseară nici n-am să mă ating de băutură. Ce zici, sunt un adevărat prieten?

— Ei, băiatule, răspunse Johnny Fontane, mai rar un prieten ca tine.

În seara Premiului Oscar, Nino își ținu făgăduiala. Se duse acasă la

Johnny perfect treaz și plecară împreună spre sala unde urma să se țină festivitatea. Nino se întreba de ce Johnny nu invitase nici o amantă și pe niciuna din fostele soții la dineul de gală. Mai ales pe Ginny. Nu era convins că Ginny va fi alături de el? Nino și-ar fi dorit să poată bea măcar un singur pahar, se anunța o noapte grea și lungă.

Toată tevatura cu Premiul Oscar îl plictisi cumplit pe Nino, până când se anunță câștigătorul premiului pentru cel mai bun actor. Auzind numele „Johnny Fontane", sări de pe scaun, începând să aplaude frenetic. Johnny îi întinse mâna și Nino i-o strânse cu putere. Știa că prietenul lui avea nevoie de atingerea unei ființe omenești în care să aibă încredere și îl întrista amarnic gândul că, în acest moment de glorie, Johnny nu putea strânge mâna unuia mai de soi decât el.

Dar ceea ce urmă fu un adevărat coșmar. Filmul lui Jack Woltz obținu toate premiile importante, astfel încât la petrecerea dată de studio năvăliră puzderie de ziariști și trepăduși puși pe căpătuială, atât bărbați, cât și femei. Nino își respectă promisiunea de a rămâne treaz, încercând să vegheze asupra lui Johnny. Numai că femeile aflate la petrecere trăgeau de Johnny prin dormitoare, la câte o mică discuție între patru ochi, iar Johnny se îmbăta din ce în ce mai zdravăn.

Între timp, actrița care obținuse premiul pentru cea mai bună interpretare feminină îndura aceeași soartă, numai că ei îi făcea mai multă plăcere și se descurca ceva mai bine. Nino îi refuză propunerile – singurul bărbat prezent la petrecere care procedă astfel.

Într-un târziu, cineva avu o idee magnifică. Să-i împerecheze în public pe cei doi câștigători, cu toți ceilalți invitați la petrecere în chip de spectatori. Câțiva o dezbrăcară pe actriță, iar alte femei începură să-l dezbrace pe Johnny Fontane. În acel moment, Nino – singurul rămas cu mintea trează – îl înșfacă pe Johnny pe jumătate dezbrăcat și-l săltă pe umăr, croindu-și drum afară, spre mașină. În timp ce-l ducea pe Johnny acasă cu mașina, Nino se gândea că, dacă asta însemna succesul, atunci el nu-l voia.

• CARTEA A TREIA •

▫ *CAPITOLUL 14* ▫

Don era bărbat în toată legea la vârsta de doisprezece ani. Scund, brunet și subțirel, trăia în satul Corleone din Sicilia – o așezare cu un bizar aer maur. Se născuse cu numele de Vito Andolini, dar când câțiva cunoscuți veniseră cu gând să-l ucidă pe fiul celui pe care-l lichidaseră mai înainte, mama își trimisese băiețelul în America, să locuiască la niște prieteni. Ajuns în altă țară, Vito își schimbase numele în cel de Corleone, ca să păstreze o legătură cu satul său natal. Unul dintre puținele gesturi sentimentale pe care

avea să le facă în viața lui.

În Sicilia începutului de secol, Mafia era un al doilea guvern, mult mai puternic decât cel oficial de la Roma. Tatăl lui Vito Corleone intrase într-o dispută cu un alt sătean, care se dusese să se jeluiască Mafiei. Tatăl refuzase să-și plece capul și, într-o încăierare publică, îl ucisese pe șeful Mafiei locale. O săptămână mai târziu fusese găsit mort la rândul lui, cu trupul sfârtecat de gloanțe de ***lupara***[7]. La o lună de la înmormântare pistolarii Mafiei veniseră să se intereseze de băiat, de Vito. Hotărâseră că acesta era ajuns aproape de vârsta bărbăției și că în anii următori și-ar fi putut răzbuna părintele. La doisprezece ani, Vito fusese ascuns de niște rude și apoi trimis cu vaporul în America. Acolo rămăsese în gazdă la familia Abbandando, al căror fiu, Genco, avea să devină *Consigliori* al lui Don.

Tânărul Vito se duse să muncească la băcănia familiei Abbandando de pe Ninth Avenue, în Hell's ***Kitchen***[8], New York. La optsprezece ani se căsători cu o tânără italiancă abia sosită din Sicilia, în vârstă de numai șaisprezece ani, dar pricepută la gătit și la gospodărie. Se stabiliră într-un apartament cu chirie de pe Tenth Avenue, în apropiere de 35th Street, la numai câteva cvartale de băcănia unde lucra Vito. După doi ani Dumnezeu îi binecuvântă cu primul copil, Santino, pe care toți prietenii îl numeau Sonny, din pricina devotamentului față de tatăl său.

În același cartier locuia un individ pe nume Fanucci. Era un italian solid și cu înfățișare fioroasă, care purta costume scumpe, de culoare deschisă, și pălărie crem de fetru. Îi mersese vestea că făcea parte din organizația „Mâna Neagră", o ramură a Mafiei care storcea bani de la familii și prăvăliași, sub amenințarea cu forța. Totuși, cum o bună parte din locuitorii cartierului erau și ei la fel de violenți, amenințările lui Fanucci aveau efect numai asupra cuplurilor în vârstă, lipsite de fii care să-i apere. Unii negustori îi plăteau sume neînsemnate, ca să păstreze aparențele. Pe lângă aceasta, Fanucci mai ciugulea și de la confrații lui certați cu legea, care vindeau ilegal bilete de loterie italiană sau organizau în propria lor casă jocuri de noroc. Băcănia Abbandando îi plătea un tribut mic, în pofida protestelor tânărului Genco, care-i tot spunea tatălui său că-i va face de petrecanie lui Fanucci. Taică-său îi interzisese cu desăvârșire orice amestec. Vito Corleone era martorul acestor lucruri, fără să se implice sufletește în nici un fel.

Într-o zi pe Fanucci îl atacară trei tineri, care-i tăiară gâtul de la o ureche la cealaltă, nu suficient de adânc ca să-l omoare, dar îndeajuns cât să-l sperie și să-l facă să sângereze din belșug. Vito îl văzu pe Fanucci fugind de cei care-i aplicaseră pedeapsa, cu rana circulară șiroind de sânge. Îi rămăsese în minte imaginea lui Fanucci ținându-și pălăria crem sub bărbie în timp ce alerga, ca să culeagă în ea sângele prelins. Ca și cum s-ar fi ferit să-

[7] Pușcă cu țeava retezată, caracteristică sicilienilor (n tr)

[8] Zonă în Manhattan, la vest de Times Square, cândva celebră prin mahalale ei și prin rata criminalității (n tr.)

și murdărească sacoul sau să lase în urmă o rușinoasă dâră sângerie.

Dar acest atac se dovedi o binecuvântare pentru Fanucci. Cei trei tineri nu erau asasini, ci doar niște băieți duri, hotărâți să-i dea o lecție, silindu-l să înceteze să mai stoarcă bani. Fanucci, în schimb, se dovedi a fi un ucigaș. Câteva săptămâni mai târziu, cel care mânuise cuțitul fu împușcat mortal, iar familiile celorlalți doi băieți îi plătiră bani buni lui Fanucci ca să-l determine să renunțe la răzbunare. Din acel moment tributul crescu și Fanucci deveni asociat la jocurile de noroc din cartier. Cât despre Vito Corleone, chestiunea nu-l privea. Ca urmare, o dădu curând uitării.

În timpul celui de al Doilea Război Mondial, când uleiul de măsline de import dispăruse de pe piață, Fanucci obținu o cotă-parte din câștigurile băcăniei Abbandando, pe care o aproviziona nu numai cu ulei, ci și cu salam italian, șuncă și brânzeturi din import. Apoi își aduse la prăvălie un nepot, iar Vito Corleone rămase fără slujbă.

Între timp, se născu al doilea copil, Frederico, așa încât acum Vito Corleone avea patru guri de hrănit. Până în acel moment fusese un om tăcut și foarte stăpânit, care-și păstra gândurile doar pentru el. Fiul băcanului, Genco Abbandando, îi era cel mai apropiat prieten și, spre surprinderea amândurora, Vito îi reproșă prietenului gestul făcut de tatăl său. Roșu la față de rușine, Genco îi jură lui Vito că nu trebuia să-și facă griji pentru mâncare. El, Genco, avea să fure alimente de la băcănie ca să-și întrețină prietenul. Cu toate acestea, Vito refuză oferta, considerând că era o rușine ca fiul să fure de la tatăl lui.

În schimb, tânărul Vito nutrea o ură neîmpăcată împotriva temutului Fanucci. Niciodată nu-și arăta sentimentele, pândind momentul prielnic. Munci la căile ferate patru luni de zile, după care războiul luă sfârșit, ritmul lucrărilor încetini, astfel că nu mai câștiga bani decât câteva zile din lună. Totodată, majoritatea maiștrilor erau irlandezi și americani, care-i jigneau pe muncitori cu vorbele cele mai spurcate – pe care Vito le suporta cu chipul împietrit, ca și cum nu le-ar fi priceput, deși înțelegea englezește foarte bine, chiar dacă vorbea cu accent.

Într-o seară, în timp ce Vito lua cina cu familia, se auzi o ciocănitură în fereastra care dădea spre spațiul dintre casa lui și cea de alături. Trăgând deoparte perdeaua, rămase uimit dând cu ochii de un tânăr din vecini, Peter Clemenza, care se apleca de la fereastra lui din blocul alăturat, întinzându-i o boccea înfășurată într-o pânză albă.

— Hei, *paisan,* îi strigă tânărul. Păstrează asta până ți-o cer înapoi. Repede!

Instinctiv, Vito se aplecă pe fereastră și luă bocceaua. Chipul lui Clemenza era crispat și nerăbdător. Probabil se găsea la ananghie, și Vito reacționase prompt, dându-i o mână de ajutor. Când desfăcu bocceaua în bucătărie, descoperi înăuntru cinci pistoale unse cu vaselină care pătase pânza albă. Le puse în dulapul lui din dormitor și așteptă. Îi ajunse la urechi

că Clemenza fusese ridicat de poliție. Probabil că atunci când tânărul îi dăduse armele pe fereastră, poliția tocmai bătea la ușă.

Vito nu suflă o vorbă nimănui și, bineînțeles, soția lui, înspăimântată, nu îndrăznea să deschidă gura nici măcar la o bârfă, de teamă să nu ajungă și soțul ei la pușcărie. După două zile, Peter Clemenza se înapoie acasă și-l întrebă pe Vito ca din întâmplare:

— Mai ai lucrușoarele mele?

Vito încuviință din cap. Îi stătea în fire să nu vorbească mult. Clemenza urcă în apartamentul lui, unde fu servit cu un pahar de vin, iar Vito scoase bocceaua din dulapul din dormitor.

Clemenza își bău vinul, studiindu-l cu atenție pe Vito, în ciuda expresiei joviale de pe chipul lui rotund.

— Te-ai uitat ce-i înăuntru?

Vito clătină din cap, cu o figură impasibilă.

— Nu mă interesează lucrurile care nu-mi aparțin, răspunse el.

Băură vin împreună tot restul serii. Descoperiră că aveau multe lucruri în comun. Clemenza era înzestrat cu darul povestirii, Vito, cu cel de a asculta. Astfel, deveniră amici.

Câteva zile mai târziu, Clemenza o întrebă pe soția lui Vito Corleone dacă dorea un covor frumos pentru podeaua din sufragerie. Apoi îl luă cu el pe Vito, ca să-l ajute să care covorul.

Clemenza îl duse pe Vito într-o vilă cu două colonade și terasă de marmură. Descuie ușa cu cheia și intrară într-un apartament luxos.

— Treci în celălalt capăt al camerei și ajută-mă să-l rulez, mormăi Clemenza.

Covorul era gros, țesut din lână de culoare roșie. Vito Corleone rămase surprins de generozitatea lui Clemenza. Amândoi făcură covorul sul, apoi Clemenza îl apucă de un capăt și Vito de celălalt. Îl săltară de la podea și porniră cu el spre ușă.

În clipa aceea se auzi soneria de la intrare. Clemenza lăsă imediat covorul jos și se apropie de fereastră. Dădu ușor deoparte draperia și, văzând cine era afară, scoase un pistol de sub haină. De abia atunci Vito Corleone își dădu seama, cu uimire, că furau covorul dintr-un apartament străin.

Soneria se auzi din nou. Vito se duse lângă Clemenza, să vadă ce se întâmplă. La ușă se găsea un polițist în uniformă. În timp ce ei se uitau, polițistul apăsă pentru ultima oară pe butonul soneriei, după care ridică din umeri și coborî treptele de marmură, ieșind în stradă.

Clemenza mormăi satisfăcut și zise:

— Vino, hai să mergem.

Apucă covorul de un capăt, iar Vito de celălalt. Polițistul nici nu avusese

răgazul să dea colțul, că cei doi se strecurau pe ușa masivă de stejar, ieșind în stradă cu covorul. După o jumătate de oră tăiau covorul, ca să se potrivească în sufrageria familiei Corleone. Le rămase destul și pentru dormitor. Clemenza era specialist, și în buzunarele hainei sale largi și lălâi (chiar și pe atunci îi plăcea să poarte haine largi, deși nu era corpolent), avea toate cele necesare tăierii unui covor.

Timpul trecea, dar situația nu devenea cu nimic mai bună. Frumosul covor ai familiei Corleone nu ținea loc de mâncare. Foarte bine, nu avea de lucru, deci soția și copiii lui erau sortiți să moară de foame. Vito acceptă să ia câteva pachete cu alimente de la prietenul lui, Genco, între timp cântărind în minte toate posibilitățile. În cele din urmă, fu abordat de Clemenza și de Tessio – alt tânăr cu pumni solizi, din cartier. Amândoi aveau o părere foarte bună despre el, despre felul în care se purta și mai știau că ajunsese la un pas de disperare. Îi propuseră să intre în banda lor, specializată în deturnarea camioanelor cu rochii de mătase, încărcate la fabrica din 31st Street. Nu riscau nimic. Șoferii camioanelor erau oameni cuminți, care la vederea unei arme își făceau vânt sărind pe caldarâm ca niște îngerași, în timp ce jefuitorii duceau camionul în depozitul unui prieten, pentru a fi descărcat. O parte din marfă era vândută unui angrosist italian, altă parte a prăzii era distribuită prin cunoștințe în cartierele italienești – Arthur Avenue, în Bronx, Mulberry Street și cartierul Chelsea din Manhattan – unor familii de italieni sărmani dornici de chilipiruri și ale căror fete nu și-ar fi permis niciodată asemenea îmbrăcăminte elegantă. Clemenza și Tessio aveau nevoie de Vito ca șofer, știind că el conducea cândva mașina care livra marfa băcăniei Abbandando. În 1919 șoferii pricepuți erau la mare preț.

Deși inima nu-i prea dădea ghes, Vito Corleone le acceptă oferta. Argumentul suprem era acela că va câștiga cel puțin o mie de dolari pentru contribuția lui la operațiune. Dar îl șocaseră pripeala tinerilor lui parteneri, planul făcut la repezeală, distribuirea imprudentă a prăzii. Metodele lor erau prea neglijente pentru gustul lui. Totuși, îi socotea băieți cumsecade și de caracter. Peter Clemenza, deja mătăhălos, dădea impresia că puteai conta pe el, iar Tessio cel deșirat și taciturn inspira încredere.

Treaba în sine mergea ca pe roate. Spre marea sa mirare, Vito Corleone nu simți nici o teamă când cei doi însoțitori scoaseră armele, obligând șoferul să se dea jos din camionul cu mătăsuri. De asemenea, îl impresiona sângele rece de care dădeau dovadă Tessio și Clemenza. Nu erau nervoși, ci glumeau cu șoferul, spunându-i că, dacă era băiat cuminte, îi vor trimite și soției lui câteva rochii. Cum lui Vito i se părea o prostie să vândă el însuși rochiile, cedă tot stocul lui amicului de la depozit, câștigând astfel doar șapte sute de dolari. Dar în 1919 acești bani reprezentau o sumă considerabilă.

A doua zi, Vito Corleone fu oprit pe stradă de Fanucci, îmbrăcat cu costumul lui crem și purtând pălăria albă de fetru. Fanucci avea o înfățișare

de brută și, în plus, nu făcea nimic ca să-și ascundă cicatricea rotundă întinsă într-un semicerc alb de la o ureche la cealaltă, arcuindu-se pe sub bărbie. Avea sprâncene groase și negre, care, atunci când zâmbea, îi dădeau în mod paradoxal un aer foarte prietenos.

Vorbea cu un pronunțat accent sicilian.

— Ah, tinere! i se adresă el lui Vito. Mi s-a spus că ești bogat. Nu crezi că te-ai arătat cam zgârcit față de mine? La urma urmei, e cartierul meu și ar trebui să-mi dai voie să-mi moi pliscul.

Folosise expresia siciliană a Mafiei, *Fari vagnari a pizzu. Pizzu* înseamnă ciocul oricărei păsări mici, cum ar fi canarul. Expresia în sine semnifica pretenția de a-și însuși o parte din pradă.

Vito Corleone nu răspunse, după cum îi era obiceiul. Înțelesese imediat aluzia și aștepta o cerere concretă.

Fanucci îi zâmbi, arătându-și dinții de aur și întinzându-și cicatricea în jurul gâtului, ca un laț. Își tampona fruntea cu batista și-și descheie haina o clipă, ca și cum ar fi vrut să se răcorească, de fapt ca să-și arate pistolul, pe care-l purta înfipt în cureaua pantalonilor săi largi. Apoi oftă și zise:

— Dă-mi cinci sute de dolari și am să uit jignirea. În definitiv, tinerii nu știu cum trebuie să se poarte cu un om ca mine. Vito Corleone îi zâmbi, dar chiar și pentru un tânăr care încă nu-și făcuse botezul sângelui surâsul lui avea ceva atât de fioros, încât Fanucci șovăi o clipă, apoi adăugă: Altfel, poliția îți va bate la ușă, soția și copiii vor fi făcuți de ocară și vor rămâne pe drumuri. Firește, dacă informațiile mele cu privire la câștigurile tale nu-s corecte, am să-mi moi ciocul doar un pic. Dar nu mai puțin de trei sute de dolari. Și nu care cumva să încerci să mă păcălești.

Pentru prima oară, Vito Corleone deschise gura. Tonul îi era cumpătat și nu trăda nici urmă de mânie. Era respectuos, așa cum se cuvine să fie un tânăr când se adresează unui om mai vârstnic și de vază ca Fanucci.

— Partea mea de bani e la cei doi amici ai mei, zise el încet. Va trebui să vorbesc cu ei.

Fanucci se simți stăpân pe el:

— Spune-le prietenilor tăi că aștept să mă lase să-mi moi ciocul în același fel. Nu te teme să le spui, adăugă el pe un ton liniștitor. Clemenza și cu mine ne cunoaștem bine, el înțelege chestiile astea. Lasă-te condus de el. Are mai multă experiență în astfel de treburi.

Vito Corleone ridică din umeri. Încercă să-și ia un aer încurcat.

— Sigur că da, răspunse el. Înțelegeți că toate acestea sunt noi pentru mine. Vă mulțumesc că mi-ați vorbit ca un naș.

Fanucci era impresionat.

— Ești un băiat de treabă, zise el. Luă mâna lui Vito și o strânse între degetele lui păroase. Ai respect, adăugă el. Lucru lăudabil la un tânăr. Data

viitoare să stai de vorbă mai întâi cu mine, da? Poate îmi stă în putere să vă ajut în planurile voastre.

Mai târziu, Vito Corleone avea să înțeleagă că ceea ce-l făcuse să se comporte atât de respectuos și cu tact față de Fanucci era moartea tatălui său, om iute la mânie, care fusese ucis de Mafie în Sicilia. Dar în momentul acela, simțea numai o furie cruntă pentru că acest individ voia să-l jefuiască de banii câștigați cu riscul vieții și al libertății. Nu-i era frică. Ba chiar își spunea că Fanucci e un dobitoc și un țicnit. Din câte își dădea seama, Clemenza, uriașul sicilian, ar fi renunțat mai curând la viață decât la un bănuț din partea lui de pradă. La urma urmei, Clemenza fusese la un pas de a ucide un polițist doar pentru un nenorocit de covor. Iar chipul lui Tessio cel subțirel avea aerul ucigaș al unei vipere.

Târziu, în aceeași seară, în casa lui Clemenza, aflată în blocul de alături, Vito Corleone primi o nouă lecție pentru calea pe care tocmai o apucase. Clemenza începu să blesteme, Tessio se încruntă, apoi amândoi începură să discute dacă Fanucci s-ar mulțumi cu două sule de dolari. Tessio credea că n-ar fi exclus.

Clemenza fu de acord:

— Ticălosul ăla însemnat pe față a prins probabil de veste cât am câștigat de la angrosistul care a cumpărat rochiile. Fanucci nu va accepta nici un sfanț sub cei trei sute de dolari. Asta e, va trebui să-i plătim.

Vito era uimit, dar avu grijă să nu-și trădeze mirarea.

— De ce trebuie să-i plătim? Ce ne poate face la toți trei? Suntem mai puternici decât el. Avem arme. De ce trebuie să-i dăm lui banii munciți de noi?

Clemenza îi explică răbdător.

— Fanucci are prieteni, adevărate bestii. Are relații la poliție. I-ar plăcea să ne cunoască planurile, pentru că atunci ne-ar putea da pe mâna poliției, bucurându-se, în schimb, de recunoștința lor. Polițiștii i-ar rămâne datori. Așa lucrează el. Însuși Maranzalla i-a dat încuviințarea să opereze în acest cartier.

Maranzalla era un gangster al cărui nume apărea adesea în ziare, fiind cunoscut drept șeful unei rețele criminale specializate în extorcare de bani, jocuri de noroc și jaf armat.

Clemenza îi servi cu vin tăcut de el. Soția lui aduse la masă o farfurie cu salam și măsline, precum și o pâine italienească, apoi se duse să stea la taclale cu celelalte femei în fața blocului, luându-și cu ea un scaun. Era o tânără italiancă venită în America de numai câțiva ani și încă nu înțelegea englezește.

Vito Corleone se așeză la un pahar de vin împreună cu cei doi prieteni. Mintea îi lucra mai febril decât oricând. Era surprins cât de limpede gândea. Își aminti tot ce știa despre Fanucci. Își aminti de ziua în care cei trei tineri îi

tăiaseră gâtul și cum el o luase la fugă pe stradă cu pălăria sub bărbie, ca să culeagă sângele scurs din rană. Își aminti cum fusese ucis cel care mânuise cuțitul și cum ceilalți doi fuseseră absolviți de pedeapsă în schimbul unei sume de bani. Dintr-odată, își dădu seama că Fanucci nu avea nici un fel de relații sus-puse, fiindcă *nu putea* să le aibă. Pentru simplul motiv că era informatorul poliției. Și fiindcă accepta să primească bani, ca să renunțe la răzbunare. Un adevărat șef *mafioso* i-ar fi lichidat și pe ceilalți doi. Nu, Fanucci avusese noroc: îl ucisese pe primul, știind că nu-i mai putea lichida pe ceilalți doi după ce aceștia prinseseră de veste. Astfel, acceptase să fie mituit. Numai prin forța lui brutală reușea să stoarcă bani de la negustori și de la cei ce organizau jocuri de noroc în apartamentele lor luate cu chirie. Dar Vito Corleone cunoștea cel puțin un proprietar de jocuri de noroc care nu-i plătise niciodată tribut lui Fanucci și care nu pățise nimic.

Deci Fanucci era singur. Sau dispunea de o mână de pistolari care executau anumite sarcini numai pentru bani. Ceea ce-l punea pe Vito Corleone în fața unei alte decizii. Cursul pe care trebuia să-l ia viața lui.

De aici i se trăgea convingerea, adesea exprimată, că un om nu are decât un singur destin. În noaptea aceea i-ar fi putut plăti tribut lui Fanucci, redevenind vânzător de băcănie și, poate, patronul unei prăvălii în anii următori, însă soarta decisese că el urma să fie Don și i-l scosese în drum pe Fanucci, ca să-l îndrume pe calea care-i era predestinată.

După ce goliră sticla cu vin, Vito se adresă prudent lui Tessio și lui Clemenza:

— Nu vreți să-mi dați fiecare câte două sute de dolari ca să-i plătim lui Fanucci? Vă garantez că de la mine va accepta această sumă. Pe urmă lăsați totul în seama mea. Am să rezolv problema în așa fel, încât să fiți amândoi mulțumiți. În ochii lui Clemenza se aprinse imediat un licăr de suspiciune. Niciodată nu-i mint pe cei pe care i-am acceptat să-mi fie prieteni, îi zise Vito cu răceală. Vorbește tu mâine cu Fanucci. Lasă-l să-ți ceară bani, dar nu-i plăti. Și nu te certa cu el sub nici un motiv. Spune-i că trebuie să te duci să iei banii și că mi-i vei da mie ca să i-i duc. Lasă-l să creadă că accepți să-i plătești atât cât cere. Nu te târgui. Am să negociez eu suma. N-are nici un rost să-l întărâtăm, dacă e așa periculos cum spuneți.

Discuția se încheie aici. A doua zi Clemenza vorbi cu Fanucci, ca să se asigure că Vito nu va încerca să le tragă clapa. Pe urmă veni acasă la Vito și-i dădu cele două sute de dolari. Îl privi atent pe Vito Corleone și-i spuse:

— Fanucci m-a prevenit că nu acceptă nici un ban sub trei sute de dolari. Cum ai să-l convingi să ceară mai puțin?

— Asta nu-i treaba ta, răspunse cumpătat Vito Corleone. Ține minte că ți-am făcut cândva un serviciu.

Tessio sosi ceva mai târziu. Era mai rezervat decât Clemenza, mai inteligent, dar mai puțin combativ. Intuia că ceva nu era în regulă și părea

ușor neliniștit.

— Ai grijă cu jigodia aia de Mână Neagră, îl sfătui el pe Vito Corleone, e șmecher ca un diavol. Vrei să fiu și eu de față când îi dai banii, ca să ai un martor?

Vito Corleone clătină din cap. Nici nu se osteni să-i mai răspundă lui Tessio, spunându-i doar atât:

— Anunță-l pe Fanucci că am să-i plătesc la mine acasă mâine seară, la ora nouă. La un pahar de vin, am să-l conving să accepte mai puțin.

Tessio clătină din cap.

— N-o să ai prea mult succes. Fanucci nu dă niciodată înapoi.

— Vom sta de vorbă ca de la om la om, insistă Vito Corleone.

În anii următori, fraza avea să devină celebră. Ca zornăitul șarpelui cu clopoței înaintea mușcăturii fatale. Când ajunsese Don și-și invita adversarii să ia loc și să discute „ca de la om la om”, aceștia înțelegeau că era ultima lor șansă de a rezolva ceva, fără vărsare de sânge și fără moarte de om.

Vito Corleone îi ceru soției ca după cină să-i ducă la plimbare pe cei doi copii, Sonny și Fredo, și să nu-i lase cu nici un chip să se întoarcă acasă până nu-i dădea el de știre. Ea urma să stea de pază la ușa locuinței. Vito avea ceva de discutat între patru ochi cu Fanucci și nu trebuia să fie deranjat. Văzu expresia temătoare de pe chipul ei și se supără.

— Crezi că te-ai măritat cu un dobitoc? o întrebă el încet.

Ea nu-i răspunse. Nu răspundea fiindcă îi era frică – de astă dată nu de Fanucci, ci de soțul ei. Acesta se schimba vizibil de la ceas la ceas, chiar sub ochii ei, începând să emane o forță periculoasă. Vito fusese întotdeauna liniștit, taciturn, dar mereu blând și înțelegător, lucru rar la un sicilian, femeia remarcase că soțul ei era pe cale să-și piardă aparența protectoare de persoană anonimă și inofensivă, pregătit de acum să-și urmeze destinul. Pornise în viață târziu, avea douăzeci și cinci de ani, însă îi era dat să-și facă o intrare spectaculoasă.

Vito Corleone hotărâse să-l ucidă pe Fanucci. Astfel, rămânea în bancă cu șapte sute de dolari. Cei trei sute pe care ar fi trebuit să-i plătească gangsterului Mână Neagră și încă patru sute de la Tessio și Clemenza. Dacă nu-l lichida pe Fanucci, era nevoit să-i plătească individului șapte sute de dolari bani gheață. În ochii lui Vito viața lui Fanucci nu valora șapte sute de dolari. Nu era dispus să plătească șapte sute de dolari numai ca Fanucci să trăiască. Dacă Fanucci ar fi avut nevoie de șapte sute de dolari pentru o operație care să-i salveze viața, Vito nu i-ar fi dat această sumă ca să-și plătească chirurgul. Nu-i datora recunoștință pentru nimic, nu erau rude de sânge și nu-l simpatiza câtuși de puțin. Prin urmare, de ce să-i fi dat șapte sute de dolari?

Urma inevitabil întrebarea: dacă Fanucci voia să-i ia cu forța șapte sute de dolari, atunci de ce să nu-l ucidă? Fără îndoială că nimeni nu i-ar fi dus

dorul.

Desigur, mai existau câteva motive practice. Poate că Fanucci avea într-adevăr amici puternici care vor încerca să-l răzbune. Fanucci însuși era un individ periculos și greu de suprimat. Existau o poliție, un scaun electric. Dar Vito Corleone trăise sub amenințarea pedepsei cu moartea încă de când îi fusese ucis tatăl. La vârsta de doisprezece ani fugise de călăii săi și traversase oceanul, venind într-o țară străină și luându-și un nume care nu era al lui. Anii de observație tăcută îl convinseseră că era mai inteligent și mai curajos decât alții, deși niciodată nu i se ivise prilejul să-și pună în practică aceste două însușiri.

Și totuși, șovăia înainte de a face primul pas pe calea care-i era destinată. Ba chiar împachetă la un loc cei șapte sute de dolari, punându-i bine într-un buzunar al pantalonilor. Numai că banii îi puse în buzunarul stâng. În dreptul ascunse pistolul primit de la Clemenza cu ocazia jefuirii camionului cu mătăsuri.

Fanucci își făcu apariția fix la ora nouă seara. Vito Corleone puse pe masă o cană cu vin de casă dăruit de Clemenza.

Fanucci își puse pălăria albă de fetru pe masă, lângă urciorul cu vin. Își lărgi nodul cravatei late și înflorate, ale cărei pete de suc de roșii erau mascate de modelul în culori vii. Era o noapte fierbinte de vară. Lumina ardea slab. În casă domnea o liniște adâncă. Dar Vito Corleone rămânea neclintit. Ca să-i demonstreze lui Fanucci că era de bună-credință, îi întinse teancul de bancnote și-l urmări atent cum le numără, apoi cum scoate un portofel burdușit, îndesând banii înăuntru. Fanucci sorbi o înghițitură de vin și zise:

— Îmi mai datorezi două sute de dolari.

Chipul lui cu sprâncene stufoase era lipsit de orice expresie.

Vito Corleone îi răspunse cu glasul său calm și cumpătat:

— Stau cam prost cu banii, n-am prea avut de lucru. Păsuiește-mă câteva săptămâni.

Era o mutare admisă. Fanucci primise cea mai mare parte a sumei și putea să aștepte. Poate reușea să-l convingă să nu mai pretindă restul sau măcar să mai aștepte. Chicoti deasupra paharului cu vin și spuse:

— Ești un flăcău tare isteț. Cum de nu te-am remarcat până cum? Ești prea tăcut și nu-ți prinde bine. Ți-aș putea găsi o slujbă foarte profitabilă. Vito Corleone își manifestă interesul printr-o înclinare politicoasă a capului și umplu din nou paharul lui Fanucci, turnând din urciorul purpuriu. Dar Fanucci renunță să-și ducă gândul până la capăt și se ridică de pe scaun, strângând mâna lui Vito. Noapte bună, băiete, zise el. Sper că nu-mi porți pică, da? Dacă vreodată ai nevoie de mine, dă-mi de știre. În seara asta ai crescut în ochii mei.

Vito îl lăsă pe Fanucci să coboare scările și să iasă din bloc. Strada era

plină de oameni care ar fi putut depune mărturie că Fanucci plecase de la familia Corleone teafăr și nevătămat. Vito îl urmări de la fereastră, îl văzu dând colțul înspre Eleventh Avenue și înțelese că se ducea acasă, probabil ca să-și pună prada la adăpost înainte de a porni din nou pe străzi. Poate ca să-și lase și arma. Vito Corleone ieși din apartament și urcă în fugă scările până pe acoperiș. Străbătu terasele blocurilor învecinate și coborî pe scara de incendiu a unei clădiri dezafectate, ajungând în curtea interioară. Deschise intrarea de serviciu cu piciorul, după care ieși pe ușa din față. Peste drum era blocul cu chirie în care locuia Fanucci.

Zona de blocuri cu chirie se întindea spre vest numai până la Tenth Avenue. Pe Eleventh Avenue se găseau mai mult depozite și spații închiriate ale unor firme care făceau transport pe căile ferate newyorkeze, interesate să aibă acces la rampele de încărcare ce împânzeau porțiunea dintre Eleventh Avenue și fluviul Hudson. Blocul lui Fanucci era unul dintre cele câteva rămase în picioare în această pustietate, fiind locuit îndeosebi de muncitori feroviari celibatari, lucrători de șantier și de cele mai ieftine prostituate. Acest soi de locatari nu ieșeau în stradă la bârfe, ca italienii cinstiți, ci stăteau prin taverne, bându-și banii. Așa că lui Vito Corleone nu-i fu greu să traverseze nevăzut bulevardul pustiu și apoi să intre în holul blocului lui Fanucci. Ajuns aici, își scoase pistolul pe care nu-l folosise niciodată și-l așteptă pe Fanucci.

Pândea prin geamul ușii de la intrarea în bloc, știind că Fanucci avea să vină pe Tenth Avenue. Clemenza îi arătase cum funcționa piedica armei și Vito apăsase pe trăgaci, pistolul fiind neîncărcat. În copilărie, în Sicilia, la vârsta fragedă de nouă ani, mersese de multe ori la vânătoare cu tatăl său și mânuise deseori pușca grea denumită *lupara.* Tocmai îndemânarea lui la folosirea acestei arme încă de mic copil îi atrăsese sentința de moarte din partea ucigașilor tatălui său.

În timp ce aștepta în holul întunecos, deslușI silueta lui Fanucci, ca o pată albă, traversând strada ca să intre în bloc. Vito se trase înapoi, cu umerii lipiți de ușa interioară care dădea spre scara blocului. Brațul lui întins ajungea la doi pași de ușa exterioară. Aceasta zvâcni în lături. În dreptunghiul de lumină se ivi Fanucci – alb, mătăhălos și duhnind a piele nespălată. Vito Corleone apăsă pe trăgaci.

Ușa deschisă lăsă să răzbată în stradă parte din ecoul împușcăturii, dar detunătura cutremură clădirea. Fanucci se prinse de muchiile ușii, încercând să se țină pe picioare și să-și scoată arma. Efortul îi smulse nasturii de la haină, desfăcându-i pulpanele. Acum i se văzu pistolul, dar totodată și păienjenișul roșu ivit pe cămașă în dreptul stomacului. Cu foarte mare atenție, ca și cum ar fi înfipt un ac într-o venă, Vito Corleone ținti al doilea glonț exact în acel păienjeniș însângerat.

Fanucci căzu în genunchi, împiedicând ușa să se mai închidă. Scoase un geamăt înfiorător, de durere sfâșietoare, care sună aproape comic.

Continuă să geamă iar și iar. Vito reținu că auzise cel puțin trei gemete, după care lipi țeava armei de obrazul asudat și unsuros al lui Fanucci și-i împrăștie creierii. În mai puțin de cinci secunde, Fanucci se prăbuși mort, izbind ușa cu corpul și trântind-o de perete.

Cu mare grijă, Vito trase afară portofelul din buzunarul hainei mortului și-l ascunse sub cămașă. Traversă strada, intrând în blocul pe unde venise, de acolo trecu în curtea interioară și urcă pe scara de incendiu până pe acoperiș. Aici se opri să supravegheze strada. Cadavrul lui Fanucci rămăsese în cadrul ușii, în rest nu se zărea nici țipenie de om. Două ferestre de la bloc se deschiseră și în cadrul lor Vito desluși figuri întunecate care priveau afară, dar, dacă el nu le putea distinge trăsăturile, cu siguranță că nici ei nu aveau cum să-l vadă. Și apoi, oameni de soiul lor nu se duceau să dea declarații la poliție. Existau toate șansele ca Fanucci să rămână acolo până în zori sau până când avea să-l descopere vreun polițist care-și făcea rondul de noapte. Nimeni din blocul lui n-ar fi riscat cu bună-știință să se expună bănuielilor sau interogatoriilor poliției. Toți aveau să-și ferece ușile și să susțină că nu auziseră nimic.

Nu era nevoie să se grăbească. Trecu de pe un acoperiș pe altul până la ușa de pe terasa blocului unde locuia, iar de aici coborî în apartament. Descuie ușa, intră și încuie ușa din nou în urma lui. Scormoni în portofelul mortului. În afară de cei șapte sute de dolari pe care i-i dăduse lui Fanucci, nu mai erau decât câteva bancnote de un dolar și una de cinci.

În despărțitura portofelului descoperi ascunsă o monedă de aur de cinci dolari, probabil un talisman. Dacă Fanucci fusese cu adevărat un gangster bogat, atunci cu siguranță nu-și purta bogăția la el. Faptul venea să confirme în parte bănuielile lui Vito.

Știa că trebuia să se descotorosească de portofel și de pistol (avea atâta minte încât să lase moneda de cinci dolari la locul ei). Urcă din nou pe acoperiș și traversă câteva terase. Aruncă portofelul în spațiul dintre două blocuri, apoi goli încărcătorul pistolului și vru să-i sfărâme țeava de muchia terasei. Metalul nu cedă. Atunci îl apucă de țeavă și-l izbi de un horn. Țeava se rupse în două. Îl mai izbi o dată, și pistolul se desfăcu în alte două bucăți, țeavă și mâner. Aruncă fiecare bucată în alt spațiu dintre clădiri. Bucățile căzură cale de cinci etaje, cufundându-se în mormanul moale de gunoi, fără să facă nici un zgomot. A doua zi de dimineață, de la ferestre urma să fie aruncate alte gunoaie și, cu puțin noroc, bucățile aveau să fie îngropate dedesubt. Vito se înapoie în apartamentul său.

Tremura puțin, totuși era perfect stăpân pe el. Își schimbă hainele și, de teamă ca nu cumva să fi fost împroșcat cu sânge, le aruncă în cada metalică pe care soția lui o folosea la spălat. Luă leșie și săpun cafeniu de rufe, înmuie hainele, apoi se apucă să le frece în cadă sub chiuvetă. Spălă cădița și chiuveta cu leșie și săpun. Într-un colț al dormitorului găsi un morman de rufe proaspăt spălate și printre ele le amestecă pe ale lui. Își

puse o pereche de pantaloni și o cămașă curată, după care coborî în fața blocului, unde erau soția și copiii.

Toate aceste precauții se dovediră inutile. După ce descoperi cadavrul în zori, poliția nu veni să-l ia la întrebări pe Vito Corleone. Și el se mira că nu aflaseră de vizita lui Fanucci la locuința lui în noaptea în care fusese împușcat. Lăsându-l pe Fanucci să plece viu și nevătămat, contase să-și asigure un alibi. Ulterior află că poliția fusese încântată de vestea lichidării lui Fanucci și că nu se grăbise să pornească pe urmele asasinilor. Presupunând că fusese vorba de o altă răfuială între bande, interogaseră indivizi cu cazier de ucigași plătiți. Cum Vito nu avusese niciodată de-a face cu poliția, era în afara oricărei suspiciuni.

Dar, dacă reușise să-i păcălească pe polițiști, cu partenerii lui situația fuse cu totul alta. În următoarea săptămână, Pete Clemenza și Tessio se feriră să dea ochii cu Vito, apoi, într-o seară, trecură pe la el. Atitudinea lor trăda un profund respect. Vito Corleone îi salută politicos și rezervat, după care îi servi cu vin.

Primul vorbi Clemenza:

— Nimeni nu mai cere tribut negustorilor de pe Ninth Avenue. Nimeni nu mai pune taxe pe jocurile de cărți și de noroc din cartier.

Vito Corleone îi privi țintă pe amândoi, dar nu răspunse. Atunci vorbi Tessio:

— Am putea prelua noi clienții lui Fanucci. Nouă ne vor plăti.

Vito Corleone ridică din umeri.

— De ce-ați venit la mine? Nu mă interesează astfel de chestiuni.

Clemenza râse. Chiar și în tinerețe, până să-i crească un pântece enorm, avea un râs de om obez.

— Cum rămâne cu pistolul pe care ți l-am dat când cu atacul camionului? Dacă nu-ți mai trebuie, poți să mi-l dai înapoi.

Cu încetineală ostentativă, Vito Corleone scoase din buzunar un teanc de bancnote, alegând dintre ele cinci hârtii de zece dolari.

— Poftim, ți-l plătesc. După treaba cu camionul, am aruncat pistolul, zise el, zâmbind către cei doi.

La vremea aceea, Vito Corleone încă nu era conștient de efectul propriului său zâmbet. Surâsul lui dădea fiori, tocmai pentru că nu trăda nici urmă de amenințare. Zâmbea ca la o glumă numai de el știută. Dar cum zâmbea așa doar în probleme de viață și de moarte, gluma nefiind știută doar de el, și cum ochii nu râdeau, iar firea lui era de regulă atât de liniștită și de cumpătată, dezvăluirea bruscă a adevăratei lui fețe avea un efect înfricoșător.

Clemenza clătină negativ din cap.

— Nu-mi trebuie banii, răspunse el.

Vito vârî bancnotele în buzunar și aşteptă. Cei doi înțeleseră. Știau că Vito îl lichidase pe Fanucci și, deși nu suflară o vorbă nimănui, în câteva săptămâni vestea se răspândi în tot cartierul. Vito Corleone era socotit de toată lumea drept un om „vrednic de tot respectul”. Cu toate acestea, nu încercase să preia tributurile și afacerile necurate ale lui Fanucci.

Urmarea era inevitabilă. Într-o seară, soția lui Vito aduse în casă o văduvă de prin vecini. Femeia era italiancă și de o reputație fără cusur. Muncea din răsputeri să-și întrețină copiii orfani de tată. Fiul ei în vârstă de șaisprezece ani îi înmâna plicul cu leafa fără să-l deschidă, după vechea datină italiană; la fel și fata ei de șaptesprezece ani, care era croitoreasă.

Noaptea toată familia cosea nasturi pe carton, fiind plătiți la bucată, cu o sumă de mizerie. Numele femeii era Signora Colombo.

— Doamna vrea să te roage ceva, zise soția lui Vito. Are necazuri.

Vito Corleone se aștepta ca femeia să-i ceară bani și era pregătit să-i ofere. Dar problema doamnei Colombo era un câine pe care fiul ei îl adora. Proprietarul primise reclamații că animalul lătra noaptea și-i ceruse doamnei Colombo să-l dea afară. Ea se prefăcuse că-l duce de acasă. Proprietarul descoperise înșelăciunea și-i ceruse să evacueze apartamentul. Femeia îi făgăduise că va renunța cu adevărat la câine și se ținuse de cuvânt. Dar proprietarul era atât de furios, încât refuzase să revină asupra hotărârii inițiale. Doamna Colombo trebuia să plece, altfel urma să fie dată afară cu poliția. În plus, băiatul ei plânsese amarnic atunci când duseseră câinele la niște rude care locuiau în Long Island. Totul fusese în zadar, acum aveau să-și piardă casa.

— De ce-mi cereți mie să vă ajut? o întrebase Vito cu blândețe.

Femeia făcu un semn din cap către soția lui.

— Doamna m-a îndemnat să apelez la dumneavoastră.

Vito rămase surprins. Soția lui nu-i pusese niciodată întrebări referitor la hainele pe care le spălase în noaptea în care îl omorâse pe Fanucci. Nu-l întrebase nici de unde aveau bani atunci când el nu găsea de lucru. Chiar și acum, chipul femeii păstra o expresie de nepătruns.

— Pot să vă dau niște bani ca să vă folosească la mutare, i se adresă el doamnei Colombo. Asta voiați să-mi cereți?

Femeia clătină din cap, cu ochii în lacrimi.

— Toți prietenii mei sunt aici, toate fetele cu care am crescut în Italia. Cum să mă mut în alt cartier, printre străini? Aș vrea să vorbiți cu proprietarul, să-l convingeți să mă lase să rămân.

Vito încuviință din cap.

— Atunci e în regulă. Nu va trebui să vă mutați. Mâine dimineață vorbesc cu el.

Soția lui îi adresă un zâmbet la care el nu-i răspunse, dar care îl

încântă peste măsură. Doamna Colombo părea ușor neîncrezătoare.

— Sunteți sigur că proprietarul va fi de acord? întrebă ea.

— Signor Roberto? se miră Vito. Cum să nu fie? Are inimă bună. De cum am să-i explic situația dumneavoastră, îi va fi milă de necazurile prin care treceți. Acum liniștiți-vă. Nu vă mai frământați atâta. Îngrijiți-vă sănătatea, aveți copii de crescut.

Proprietarul, domnul Roberto, venea zilnic în cartier să inspecteze cele cinci blocuri cu apartamente închiriate pe care le deținea. Era un *padrone,* adică vindea marilor corporații salahori italieni îndată ce aceștia coborau de pe vapor. Cu profiturile astfel obținute, își cumpărase pe rând clădirile. Fiind om educat, din nordul Italiei, nu avea decât dispreț față de analfabeții din sud, din Sicilia și Neapole, care mișunau ca insectele prin apartamentele lui, aruncând gunoiul pe fereastră și lăsând gândacii și șobolanii să-i roadă pereții, fără să miște un deget ca să-i îngrijească proprietatea. Nu avea suflet rău, era un soț și un tată fără reproș, dar grijile constante pentru investițiile lui, pentru banii pe care-i câștiga, pentru cheltuielile inevitabile în calitate de proprietar, îi măcinaseră cumplit nervii, aducându-l într-o stare de permanentă iritare. Când Vito Corleone îl opri pe stradă ca să-i spună ceva, domnul Roberto îi răspunse arțăgos. În orice caz, nu nepoliticos, fiindcă oricare dintre meridionalii ăștia putea vârî cuțitul în tine dacă-l călcâi pe bătătură, deși tânărul din fața lui părea să fie băiat liniștit.

— Signor Roberto, începu Vito Corleone, prietena soției mele, o biată văduvă care nu are un bărbat s-o ocrotească, mi-a povestit că, dintr-un motiv sau altul, i-ai cerut să evacueze apartamentul din blocul dumitale. Femeia e disperată. Nu are bani și nici alți prieteni în afară de cei ce locuiesc aici. I-am promis că voi vorbi cu dumneata și am asigurat-o că ești om cumsecade și că, probabil, hotărârea dumitale pleacă de la o neînțelegere. Femeia a dus de acasă animalul care a pricinuit toate necazurile, așa că de ce să nu rămână? Îți fac această rugăminte, așa ca între italieni.

Signor Roberto îl studie pe tânărul din fața lui. În fața lui stătea un bărbat de statură mijlocie, dar bine clădit, țăran, dar nu bandit, deși avea tupeul să-și spună italian. Roberto ridică din umeri.

— Apartamentul e deja închiriat altei familii, pentru o sumă mai mare, răspunse el. Acum nu pot lăsa oamenii de izbeliște pentru prietena dumitale.

Vito Corleone încuviință din cap plin de bunăvoință și înțelegere.

— Cât ți se plătește în plus pe lună? întrebă el.

— Cinci dolari, răspunse Roberto.

Era o minciună. Apartamentul tip vagon, cu patru camere întunecoase, fusese închiriat văduvei cu doisprezece dolari pe lună, iar Roberto nu reușise să obțină de la noul chiriaș nimic peste această sumă.

Vito Corleone scoase din buzunar un teanc de bancnote și luă trei hârtii de câte zece.

— Poftim sporul de chirie în avans pe șase luni, zise el. Nu-i nevoie să-i mai spui și ei, e o femeie mândră. Caută-mă peste alte șase luni. Dar, bineînțeles, o vei lăsa să-și țină câinele.

— Vezi să nu! se stropși domnul Roberto. Cine mama dracului mai ești și tu, ca să-mi dai ordine? Bagă de seamă cum te porți, altfel, dau de pământ cu fundul tău sicilian aici pe loc!

Vito Corleone ridică mâinile, chipurile surprins.

— N-am făcut decât să-ți adresez o rugăminte. Nu se știe niciodată când ai nevoie de un prieten, nu-i așa? Hai, ia banii aceștia ca semn al bunei mele credințe și hotărăște singur. N-am să-ți contest decizia. Îndesă banii în pumnul domnului Roberto. Fă-mi, te rog, plăcerea, ia banii și chibzuiește bine lucrurile. Dacă mâine dimineață ții neapărat să mi-i înapoiezi, n-ai decât. Dacă vrei cu tot dinadinsul să dai femeia afară din casă, eu nu te pot opri. În definitiv, e proprietatea dumitale. Iar dacă nu vrei câinele, te înțeleg. Nici mie nu-mi plac animalele. Îl bătu pe umăr pe domnul Roberto. Hai, fă-mi plăcerea. Te asigur că n-am să uit. Întreabă-i despre mine pe prietenii dumitale din cartier și-ți vor spune că sunt un om care știe ce-i recunoștința.

Bineînțeles că domnul Roberto începuse deja să înțeleagă. În aceeași seară se interesă despre Vito Corleone. Nu mai așteptă până a doua zi de dimineață. În cursul serii bătu la ușa familiei Corleone, scuzându-se că venea la o oră așa târzie, și acceptă paharul de vin oferit de doamna Corleone. Îl asigură pe Vito Corleone că totul fusese o regretabilă neînțelegere și că doamna Colombo putea rămâne în apartament, păstrând și câinele. Cine erau chiriașii aceia mizerabili care se plângeau că latră un biet animal, când îi plăteau chirie o nimica toată? În încheiere, domnul Roberto aruncă pe masă cei treizeci de dolari primiți de la Vito Corleone și spuse cât se poate de sincer:

— Inima bună de care ai dat dovadă, ajutând-o pe această sărmană văduvă, m-a făcut să mă rușinez. Vreau să-ți arăt că și eu știu ce-i mila creștinească. Chiria ei rămâne la fel ca înainte.

Toți cei implicați își jucară de minune rolurile. Vito îi turnă vin, ceru soției să le aducă prăjituri, strânse cu nădejde mâna domnului Roberto, lăudându-l pentru sufletul lui bun. Domnul Roberto oftă și declară că faptul că întâlnise pe cineva ca Vito Corleone îl făcuse să-și recapete încrederea în oameni. În cele din urmă, se îndurară să se despartă unul de celălalt. Domnul Roberto, cu picioarele încă tremurând de spaima de a fi scăpat ca prin urechile acului, luă tramvaiul până la locuința lui din Bronx și se duse direct la culcare. Vreme de trei zile nu mai îndrăzni să calce pe la blocurile sale.

Vito Corleone era acum recunoscut în cartier ca un „om vrednic de tot respectul”. I se dusese vestea că făcea parte din Mafia siciliană. Într-o zi, patronul unui local pentru jocuri de cărți veni la el și-i plăti de bunăvoie douăzeci de dolari pe săptămână ca să-și asigure „prietenia” sa. Vito nu

trebuia decât să treacă pe la sală o dată sau de două ori pe săptămână, dând a înțelege jucătorilor că se aflau sub protecția lui.

Negustorii care aveau necazuri cu derbedeii tineri îl rugară să intervină. Vito le ascultă rugămintea, fiind răsplătit cum se cuvine. Curând ajunse la un venit de o sută de dolari pe săptămână, sumă uriașă pentru vremurile și locurile acelea. Cum Tessio și Clemenza erau prietenii și aliații lui, trebuia să le dea și lor o parte din sumele încasate, ceea ce făcea fără să i se ceară. În cele din urmă, luă hotărârea de a intra în afaceri în domeniul importului de ulei de măsline, împreună cu prietenul său din copilărie, Genco Abbandando. Genco urma să se ocupe de afacere, de importul propriu-zis al uleiului din Italia, de cumpărarea lui la un preț convenabil și de stocarea mărfii în depozitul tatălui său. Genco avea experiență în acest fel de afaceri. Clemenza și Tessio aveau să fie comis-voiajori. Ei trebuia să meargă în fiecare băcănie italienească din Manhattan, apoi în Brooklyn și în Bronx, convingând patronii să cumpere ulei de măsline marca *Genco Pura.* (Cu modestia care-l caracteriza. Vito refuzase că boteze firma cu numele său.) Vito urma, bineînțeles, să fie șeful firmei, întrucât el aducea cea mai mare parte a capitalului. Tot el trebuia chemat în cazuri speciale, când negustorii nu se lăsau convinși de argumentele comerciale ale lui Tessio și Clemenza. Atunci Vito Corleone apela la formidabila sa putere de convingere.

În următorii câțiva ani, Vito Corleone duse traiul perfect satisfăcător al afaceristului mărunt, preocupat exclusiv să-și consolideze antrepriza comercială în cadrul unei economii dinamice, în curs de dezvoltare. Era un tată și un soț devotat, dar atât de ocupat, încât nu-și găsea prea mult timp pentru familie. Pe măsură ce uleiul de măsline *Genco Pura* ajunsese să se vândă cel mai bine dintre toate mărcile de ulei italian importat în America, sucursalele firmei se înmulțiseră precum ciupercile. Ca orice om de afaceri priceput, Vito înțelesese avantajele de a vinde la un preț mai mic decât cel al concurenței, privându-i pe ceilalți comercianți de piețe de desfacere și totodată convingând negustorii să stocheze cantități mai mici de marfă de la celelalte firme. Și tot ca un priceput om de afaceri, țintea să obțină monopolul, obligând concurența să renunțe de bunăvoie sau să fuzioneze cu compania lui. Cu toate acestea, întrucât pornise afacerea aproape fără nici un sprijin din punct de vedere economic, fără să se încreadă în publicitate, ci mai curând în vestea dusă din om în om, și cum – la drept vorbind – uleiul lui de măsline nu era cu nimic mai bun decât cel al firmelor rivale, nu se putea servi de mijloacele uzuale de constrângere ale afaceriștilor care respectau litera legii. Prin urmare, era nevoit să se bizuie pe forța propriei personalități și pe reputația lui de „om vrednic de tot respectul”.

Încă din tinerețe, lui Vito Corleone îi mersese vestea de „om rezonabil”. Niciodată nu profera vreo amenințare. Întotdeauna folosea o logică ce se dovedea imbatabilă. Întotdeauna se asigura că și partenerul obținea o parte din profit. Nimeni nu era în pierdere. Firește, toate acestea se petreceau la

lumina zilei. Ca mulți alți oameni înzestrați cu geniul afacerilor, învățase că piața liberă era rentabilă numai pentru monopoluri. Așadar, își concentrase toate eforturile în direcția obținerii acelui monopol profitabil. În Brooklyn mai existau câțiva angrosiști de ulei de măsline, indivizi iuți la mânie, încăpățânați, greu de convins prin argumente rezonabile și care refuzau să accepte sau să recunoască viziunea lui Vito Corleone chiar și după ce acesta le explica totul cu răbdare și în amănunt. În fața unor asemenea oameni, Vito Corleone își ridica brațele spre ceruri în semn de neputință și-l trimitea pe Tessio în Brooklyn să înființeze o sucursală și să rezolve astfel problema. Depozitele erau incendiate, camioane întregi de ulei de măsline verzi erau vărsate în docuri, băltind pe străzile pietruite. Un individ nechibzuit, un milanez arogant, care avea încredere în poliție mai mult decât un sfânt în Dumnezeu, se dusese să-i reclame autorităților pe conaționalii săi italieni, încălcând astfel legea *omerta*, veche de zece secole. Dar înainte ca treburile să ajungă prea departe, angrosistul cu pricina dispăruse fără urmă, lăsând de izbelițe o soție devotată și trei copii care – har Domnului! – erau destul de mari, deci capabili să preia afacerea și să cadă la înțelegere cu compania *Genco Pura.*

Dar măreția nu-i o calitate înnăscută, ci se dobândește în cursul vieții. Așa se întâmplă și cu Vito Corleone. Odată cu promulgarea Legii prohibiției, prin care se interzicea comerțul cu băuturi alcoolice, Vito Corleone făcu ultimul pas de la afaceristul de rând ușor lipsit de scrupule la marele Don al operațiunilor subterane. Schimbarea nu se petrecuse într-o zi, nici într-un an, dar la sfârșitul perioadei de prohibiție și începutul marii crize economice Vito Corleone devenise Nașul, Don, Don Corleone.

Totul pornise de la o simplă întâmplare. Între timp compania *Genco Pura* ajunsese să aibă șase camioane cu care livra marfa. Prin intermediul lui Clemenza, Vito Corleone fu abordat de un grup de contrabandiști italieni care importau ilegal băuturi alcoolice și whisky din Canada. Aceștia aveau nevoie de camioane și de oameni care să le distribuie marfa în orașul New York. Oameni de încredere, care să nu sufle o vorbă și în același timp să fie puternici și îndrăzneți. Erau dispuși să-i plătească lui Don Corleone pentru camioanele și oamenii lui. Suma era atât de uriașă, încât Vito Corleone își reduse drastic livrările de ulei, punând camioanele aproape exclusiv la dispoziția contrabandiștilor. Cu toate că aceștia își însoțiseră oferta cu o amenințare camuflată. Dar chiar și pe atunci, Don Corleone era un om în toată firea, care nu se socotea jignit de o simplă amenințare, nici nu se înfuria într-atât, încât să scape din mână o astfel de ofertă. Evaluase amenințarea, o găsise nesemnificativă și-și pierduse în parte stima față de noii parteneri de afaceri, fiindcă făcuseră prostia să folosească amenințări acolo unde nu era nevoie. Era o lecție utilă, pe care merita s-o pună în aplicare la momentul oportun.

Continuă să prospere. Dar, lucru și mai important, învățase anumite

lucruri, își crease relații și căpătase experiență. În plus, făcea „colecție” de fapte bune, la fel cum un bancher adună polițe. În următorii ani, deveni limpede că Vito Corleone nu era doar un om plin de talent, dar, în felul lui, un geniu.

Devenise protectorul familiilor italiene care începeau prin a-și deschide acasă mici baruri clandestine, unde vindeau muncitorilor burlaci whisky la cincisprezece cenți paharul. Îl botează pe fiul cel mai mic al doamnei Colombo, când puștiul împlini vârsta primei împărtășanii, și-i făcu un dar generos: o monedă de aur de douăzeci de dolari. Între timp, cum era inevitabil ca unele dintre camioanele sale să fie oprite de poliție, Genco Abbandando angajă un avocat bun, cu multe relații la poliție și la tribunal. Se înființă un sistem de plăți și curând clanul Corleone ajunse să dețină un „stat de plată” considerabil, unde figurau persoanele oficiale care primeau o sumă lunară. Când avocatul încercase să scurteze lista, cerându-și scuze pentru cheltuieli. Vito Corleone îl liniștise, spunând:

— Nu, nu. Pune-i pe toți pe listă, chiar dacă pentru moment nu ne sunt de folos. Eu cred în prietenie și sunt gata primul să-mi dovedesc sentimentele de amiciție.

Pe măsură ce trecea timpul, imperiul Corleone se întindea din ce în ce mai mult; fură achiziționate mai multe camioane, iar lista de plăți continuă să se lungească. De asemenea, crescu numărul oamenilor care lucrau direct pentru Tessio și Clemenza. Situația risca să scape de sub control. În cele din urmă, Vito elaboră un sistem de organizare. Le dădu lui Tessio și Clemenza titlul de *caporegime* sau căpitan, iar celor care lucrau în subordinea lor rangul de soldați. Îl numi pe Genco Abbandando consilierul său sau *Consigliori.* Avu grijă să creeze straturi intermediare între el și orice operațiune concretă. Când dădea un ordin, i-l comunica lui Genco sau unuia din *caporegime,* între patru ochi. Rareori se întâmpla să aibă un martor când comunica instrucțiuni vreunuia din ei. După aceea separă grupul lui Tessio, făcându-l răspunzător de zona Brooklyn. De asemenea, îl despărți pe Tessio de Clemenza și în decursul anilor le dădu limpede a înțelege că nu voia ca ei doi să se asocieze nici în societate, afară de cazul când era absolut necesar. Îi explică toate acestea lui Tessio, care, fiind mai inteligent, îi înțelese imediat intențiile, deși Vito îi explicase că-și lua o măsură de precauție în fața legii. Tessio pricepuse că Vito voia ca cei doi *caporegime* ai săi să nu aibă nici un prilej de a conspira împotriva lui și, totodată, înțelesese că n-o făcea din rea-voință, ci doar ca o precauție de ordin tactic. În schimb, Vito îi dădu lui Tessio mână liberă în Brooklyn, în timp ce el însuși păstra în bună parte controlul asupra fiefului lui Clemenza din Bronx. Clemenza era mai îndrăzneț, mai nesăbuit, mai crud, în ciuda aparentei sale jovialități, așa încât trebuia ținut mai din scurt.

Marea criză economică întări puterea lui Vito Corleone. Într-adevăr, în această perioadă ajunse să fie numit Don Corleone. Pretutindeni în oraș,

oamenii cinstiți căutau zadarnic o muncă cinstită. Oamenii mândri se înjoseau, pe ei și familiile lor, acceptând pomana oficială din partea unor autorități care-i disprețuiau. Dar oamenii lui Don Corleone colindau străzile cu capul sus, cu buzunarele doldora de bancnote și monede. Fără teamă că-și vor pierde slujba. Până și Don Corleone, cel mai modest om de pe pământ, nu-și putea stăpâni un sentiment de mândrie. Purta de grijă lumii lui, oamenilor lui. Nu-i dezamăgise pe cei ce depindeau de el și care-i dăruiau sudoarea frunții, riscându-și libertatea și viața ca să-l servească. Iar atunci când ghinionul făcea ca vreun angajat al lui să fie arestat și trimis la închisoare, familia nefericitului primea o pensie de întreținere; nu o sumă derizorie, ci aceeași leafa pe care deținutul o câștiga pe vremea când se afla în libertate.

Bineînțeles, nu era vorba doar de milă creștinească. Nici cei mai buni prieteni n-ar fi văzut în Don Corleone un sfânt pogorât din ceruri. În generozitatea lui exista și un interes personal. Un om de al lui trimis la pușcărie știa că nu trebuia decât să-și țină gura pentru ca soția și copiii săi să fie ocrotiți. Știa că, dacă nu dădea informații poliției avea să fie primit cu brațele deschise la eliberare. La el acasă urma să-l aștepte o petrecere cu mâncăruri din cele mai alese, ravioli de casă, vin, paste, și toți prietenii și rudele veniți să se bucure de eliberarea lui. Mai târziu, în cursul serii, *Consigliori* Genco Abbandando, sau poate însuși Don, avea să treacă pe la el, ca să-și arate respectul pentru fermitatea de care acesta dăduse dovadă, să bea un pahar de vin în sănătatea lui și să-i lase un frumos dar în bani, cu care să poată petrece în tihnă o săptămână-două cu familia, înainte de a se înapoia la munca de fiecare zi. Atât de mari erau înțelegerea și bunătatea lui Don Corleone.

Cam tot pe atunci, Don ajunse la convingerea că-și conducea micul univers mult mai bine decât dușmanii săi stăpâni pe lumea cea mare care-i stătea în cale. Același sentiment îl nutreau și săracii cartierului, care veneau la el tot timpul să-i ceară ajutorul. Să aducă puțină bunăstare în casă, să facă rost de o slujbă unui tânăr sau să-l scape de închisoare, să intervină la proprietarii absurzi care se încăpățânau să ceară chirie locatarilor șomeri.

Don Vito Corleone îi ajuta pe toți. Mai mult decât atât, îi ajuta cu bunăvoință, cu vorbe încurajatoare, menite să îndepărteze amărăciunea omului nevoit să primească pomană de la el. Așa că, era cât se poate de firesc ca, atunci când acești italieni nu știau pe cine să voteze, ca să-i reprezinte în corpul legislativ, în administrația orașului, în Congres, să ceară sfatul prietenului lor, Don Corleone – Nașul. În consecință, Don ajunse o personalitate politică de care șefii de partide cu simț practic nu puteau să nu țină seama. Își consolidase puterea cu o inteligență și o clarviziune demne de un șef de stat: ajuta băieții isteți, dar proveniți din familii italiene lipsite de posibilități, să termine colegiul, băieți care mai târziu aveau să devină avocați, adjuncți de procurori districtuali sau chiar judecători. Făurea planuri

de viitor pentru imperiul său cu toată clarviziunea unui mare conducător de stat.

Abrogarea Legii prohibiției dădu imperiului său o cumplită lovitură, dar, și de astă dată, își luase măsuri de precauție. În 1933 trimise mesageri la cel care controla toate jocurile de noroc din Manhattan, jocurile ilegale din port și cămătăria, care mergea mână în mână cu ele la fel ca hotdogul cu meciurile de base-ball, precum și pariurile pe cai și meciuri, tripourile ilicite unde se juca pocher și loteria din Harlem. Acesta se numea Salvatore Maranzano și era recunoscut drept unul dintre marii *pezzonovanti* calibrul 90 – mari granguri ai lumii interlope newyorkeze. Emisarii lui Corleone îi propuseră lui Maranzano o asociere pe picior de egalitate, avantajoasă pentru ambele părți. Vito Corleone, cu organizația lui, cu poliția și cu relațiile sale politice, îi putea oferi lui Maranzano o umbrelă protectoare și, totodată, noi posibilități de a se extinde în Bronx și Brooklyn. Dar Maranzano, pe care nu-l ducea capul prea mult, refuză cu dispreț propunerea lui Corleone. Însuși marele Al Capone era amic cu Maranzano, care își avea propria sa organizație, propriii săi oameni, precum și o rezervă uriașă de fonduri. Nici nu voia să audă de acest parvenit, care avea mai curând o reputație de parlamentar decât de adevărat *mafioso.* Refuzul lui Maranzano declanșă marele război din 1933, care avea să schimbe întreaga structură a lumii interlope din New York.

La prima vedere, părea o luptă inegală. Salvatore Maranzano se găsea în fruntea unei puternice organizații, sprijinite de persoane influente. Era prieten cu Capone din Chicago, căruia putea oricând să-i ceară ajutorul. De asemenea, era în relații bune cu Familia Tattaglia, care controla prostituția din oraș și traficul de droguri aflat la vremea aceea abia la începuturi. Pe linie politică, avea relații cu afaceriști importanți și cu relații, care se serveau de pistolarii lui Maranzano ca să-i terorizeze pe sindicaliștii evrei din industria de confecții și sindicatele anarhiste italiene din construcții.

În comparație cu el, Don Corleone nu se putea lăuda decât cu două *regimes,* mici, dar admirabil organizate, conduse de Clemenza și Tessio. Legăturile lui politice și din cadrul poliției nu erau recunoscute de principalii oameni de afaceri, care-l susțineau pe Maranzano. Dar avantajul lui Don consta în faptul că adversarul nu avea informații despre organizația pe care el o conducea. Lumea interlopă nu cunoștea adevărata putere a soldaților lui, ba chiar se lăsa indusă în eroare de faptul că Tessio conducea în Brooklyn o operațiune distinctă și independentă.

Cu toate acestea, lupta fu inegală, până când Vito Corleone reuși să egaleze scorul printr-o singură lovitură de maestru.

Maranzano îi trimise vorbă lui Capone să-i trimită la New York doi pistolari, cei mai buni pe care-i avea, ca să-l elimine pe parvenit. Familia Corleone avea la Chicago prieteni și informatori, iar aceștia comunicară vestea că cei doi pistolari urmau să sosească cu trenul. Vito Corleone îl

însărcină pe Luca Brasi să se ocupe de ei, dându-i unele indicații menite să descătușeze cele mai sălbatice instincte ale bizarului personaj.

Brasi și oamenii lui, patru la număr, îi întâmpinară pe bandiții din Chicago la gară. Unul dintre oamenii lui Brasi făcuse rost de un taxi, instalându-se la volan, iar hamalul care le căra bagajele îi conduse pe pistolarii lui Capone chiar la mașina respectivă. De cum urcară, Brasi și oamenii lui se înghesuiră lângă ei, cu armele pregătite, și-i trântiră pe cei doi pe podeaua mașinii. Taxiul îi duse la un depozit de lângă port, pregătit de Brasi anume pentru ei.

Cei doi oameni ai lui Capone fură legați de mâini și de picioare, cu câte un prosop îndesat în gură, ca să nu poată țipa.

Brasi luă o toporișcă agățată în perete și începu să-l ciopârțească pe unul din pistolarii lui Capone. Îi reteză labele picioarelor, apoi picioarele de la genunchi, pe urmă coapsele de sus, de la încheieturi. Brasi era un bărbat extrem de puternic, totuși se văzu nevoit să mânuiască de multe ori toporul ca să obțină rezultatul dorit. Între timp, bineînțeles că victima își dăduse sufletul, iar podeaua depozitului devenise alunecoasă și năclăită de sânge și fragmente de carne. Când se întoarse către cea de a doua victimă, Brasi descoperi că acesta îl scutise de osteneală. De spaimă, pur și simplu, înghițise prosopul pus căluș și se sufocase. Când poliția efectuă autopsia, ca să determine cauza decesului, găsi prosopul de baie în stomacul victimei. Câteva zile mai târziu, la Chicago, clanul Capone primea un mesaj de la Vito Corleone. Mesajul suna cam așa: „Acum știi cum mă port cu dușmanii. De ce se amestecă un napolitan în cearta dintre doi sicilieni? Dacă vrei să te socotesc prieten, îți datorez o favoare, pe care ți-o voi oferi atunci când mi-o vei cere. Un om ca dumneata știe desigur că este mult mai profitabil să ai un prieten care, în loc să te cheme în ajutor, se îngrijește singur de treburile lui, gata oricând să te ajute el pe tine, dacă se întâmplă să dai de necaz. Dacă nu ai nevoie de prietenia mea, foarte bine. În acest caz, trebuie să te previn că în orașul nostru clima este umedă și nesănătoasă pentru un napolitan, așa că te sfătuiesc să nu pui piciorul niciodată la New York”.

Tonul arogant al scrisorii era bine gândit. Don nu avea cine știe ce respect față de cei din clanul Capone, considerându-i dobitoci și asasini. Mintea lui sănătoasă îl duse la concluzia că Al Capone pierduse orice influență politică, din pricina aroganței cu care se afișa în public și a modului sfidător în care își expunea averea adunată prin mijloace necurate. Don știa – de fapt, era convins – că fără influență politică, fără camuflajul societății, lumea lui Capone – și altele la fel ca ea – putea fi cu ușurință distrusă. Știa că Al Capone pornise pe drumul pierzaniei. Știa și că puterea acestuia nu depășea limitele orașului Chicago, oricât părea de cumplită și atotcuprinzătoare.

Tactica dădu roade. Nu atât datorită ferocității sale, cât prin cutremurătoarea ei rapiditate, prin promptitudinea cu care reacționa Don. Dacă avea informatori atât de buni, orice alte mișcări ale lui Capone ar fi fost

riscante. Era cu mult mai bine și mai înțelept să accepte oferta de prietenie și, implicit, darul în bani. Clanul Capone trimise deci vorbă că nu va mai interveni.

Acum șansele erau egale. Umilindu-l pe Capone, Vito Corleone își câștigase un enorm respect în toată lumea interlopă a Statelor Unite. Timp de șase luni duse o tactică mai bună decât Maranzano. Puse mâna pe jocurile ilicite aflate sub protecția acestuia, îl depistă pe cel mai bun bancher din Harlem, ușurându-l de prada unei zile întregi, nu numai bani, dar și acte. Își atacă dușmanul pe toate fronturile. Chiar și în industria textilă, îl trimise pe Clemenza cu oamenii săi să sprijine sindicaliștii împotriva perceptorilor aflați în solda lui Maranzano și a patronilor de firme cu articole vestimentare. Inteligența și organizarea sa superioară îi aduseră victoria pe toate fronturile. Ferocitatea surâzătoare a lui Clemenza, de care Corleone se slujea cu chibzuință, jucă și ea un rol în evoluția conflictului. În cele din urmă, Don Corleone își trimise oamenii din *regime* al lui Tessio, ținuți până atunci în rezervă, să-l vâneze pe însuși Maranzano.

Între timp, Maranzano trimisese mesageri ca să ceară pace. Vito Corleone refuzase să-i primească, amânându-i sub un pretext sau altul. Oamenii lui Maranzano începeau să-și părăsească șeful, nevoind să moară pentru o cauză pierdută. Agenții de pariuri și cămătarii plăteau familiei Corleone taxa de protecție. Războiul se încheiase.

Într-un târziu, în ajunul Anului Nou 1933, Tessio pătrunse dincolo de linia de apărare a lui Maranzano. Grăbiți să negocieze, locotenenții acestuia se învoiră să-și trădeze șeful. Îi spuseră lui Maranzano că fusese aranjată o întâlnire cu Corleone la un restaurant din Brooklyn și-l însoțiră acolo ca gardă de corp. Îl lăsară așezat la o masă acoperită cu o pânză în carouri, mestecând posomorât o bucată de pâine, și fugiră din restaurant chiar în momentul în care își făcu intrarea Tessio cu patru oameni de ai lui. Execuția fu rapidă și sigură. Maranzano, cu gura plină de pâine pe jumătate mestecată, fu ciuruit de gloanțe. Războiul luase sfârșit.

Imperiul Maranzano fuse încorporat în afacerile clanului Corleone. Don Corleone instituí un sistem de tribut, îngăduind beneficiarilor să-și păstreze agențiile de pariuri și loteriile. Ca răsplată suplimentară avea un cuvânt de spus în cadrul sindicatelor din industria de confecții, ceea ce în decursul anilor avea să se dovedească a fi extrem de important. Numai că acum, după ce își rezolvase problemele de afaceri, Don începu să aibă necazuri acasă.

Santino Corleone, Sonny, atinsese vârsta de șaisprezece ani și avea uluitoarea înălțime de peste un metru optzeci, umeri lați și o figură cărnoasă, senzuală, dar nicidecum efeminată. În timp ce Fredo era un băiat liniștit, iar Michael încă un copilaș, Santino căuta necazul cu lumânarea. Sărea la bătaie, nu punea mâna pe carte și, în cele din urmă, Clemenza – care era nașul băiatului și avea datoria să vorbească – veni într-o seară la Don Corleone, dându-i de știre că fiul său luase parte la un jaf armat, o prostie care ar fi

putut să-l coste foarte scump. Se pare că Sonny fusese capul răutăților, ceilalți doi implicați supunându-se ordinelor lui.

Fuse una dintre puținele ocazii când Don își ieși din fire. Tom Hagen locuia în casa lui de trei ani, și Don îl întrebă pe Clemenza dacă orfanul avea vreun amestec. Clemenza clătină din cap. Don Corleone trimise o mașină să-l aducă pe Santino în biroul lui de la compania *Genco Pura.*

Pentru prima oară Don simți gustul înfrângerii. Între patru ochi cu fiul său, își dădu frâu liber mâniei, blestemându-l pe mătăhălosul Sonny în dialect sicilian, limbă mult mai potrivită decât oricare alta pentru a-și vărsa focul. Încheie cu o întrebare:

— Cine ți-a dat dreptul să comiți așa o faptă? Ce te-a îndemnat să faci una ca asta? Sonny stătea în picioare, furios, refuzând să răspundă. Pe deasupra, mai ești și prost! adăugă disprețuitor Don. Cât ați câștigat pentru o noapte? Cincizeci de dolari de cap? Douăzeci? V-ați riscat viața pentru douăzeci de dolari, da?

Ca și cum nu i-ar fi auzit vorbele, Sonny declară sfidător:

— Te-am văzut cum l-ai ucis pe Fanucci.

— Aah! exclamă Don, lăsându-se pe spate în fotoliu și așteptând.

— După ce Fanucci a ieșit din bloc, continuă Sonny, mama mi-a spus că mă puteam întoarce acasă. Te-am văzut urcând pe acoperiș și am venit după dumneata. Am văzut tot ce-ai făcut. Am rămas acolo și te-am văzut aruncând portofelul și pistolul.

Don oftă.

— Bine, atunci n-are rost să-ți fac morală, spunându-ți cum trebuie să te comporți. Nu vrei să termini școala, nu vrei să devii avocat? Avocații pot fura mai mulți bani, înarmați cu o simplă servietă-diplomat, decât o mie de oameni mascați și cu pistoale în mână.

Sonny îi zâmbi larg și-i spuse cu șiretenie:

— Vreau să intru în afacerile Familiei. Văzând că figura lui Don rămânea impasibilă și că acesta nu râsese auzind gluma, se grăbi să adauge: Pot învăța să vând ulei de măsline.

Don tot nu răspunse. În cele din urmă, ridică din umeri.

— Omul nu are decât un destin, spuse el. Nu mai adăugă că cel al fiului său se hotărâse în momentul în care acesta asistase la asasinarea lui Fanucci. Se întoarse cu spatele și rosti încet: Vino aici mâine dimineață la ora nouă. Genco îți va arăta ce ai de făcut.

Genco Abbandando, cu instinctul și șiretenia indispensabile oricărui *Consigliori,* înțelese adevărata intenție a lui Don și-l folosi pe Sonny îndeosebi ca gardă de corp a tatălui său, poziție în care putea învăța și subtilitățile poziției de Don. Faptul trezi instinctul pedagogic al lui Don, care îi dădea adesea sfaturi fiului celui mare, dezvăluindu-i tainele succesului.

Pe lângă frecvent repetata sa teorie că omul nu are decât un singur destin, Don îi reproșa mereu lui Sonny izbucnirile de furie. Don socotea amenințarea drept cel mai imprudent mod de a-ți trăda intențiile, iar revărsarea de mânie înainte de a cântări situația drept cel mai periculos defect. Nimeni nu-l auzise vreodată pe Don proferând vreo amenințare deschisă, nimeni nu-l văzuse vreodată pradă unei furii scăpate de sub control. Prin urmare, încerca să-i impună și lui Sonny propria sa disciplină. Susținea că în viață nu există un avantaj mai mare decât acela ca un dușman să-ți supraestimeze defectele, afară poate de situația în care un prieten îți subestimează calitățile.

Caporegime Clemenza îl luă în grija sa pe Sonny și-l învăță cum să tragă cu arma și cum să mânuiască șireangul. Lui Sonny nu-i plăcea funia italienească, era prea americanizat. Prefera arma anglo-saxonă, simplă, directă și impersonală – fapt care-l întrista pe Clemenza. În schimb, Sonny deveni un însoțitor permanent și binevenit al tatălui său, conducându-i mașina și ajutându-l la unele mici treburi. În următorii doi ani, se purtă ca oricare alt fiu intrat în afacerile tatălui, fără să se arate nici prea isteț, nici prea zelos, pur și simplu, mulțumit că avea o slujbă căldicică.

Între timp, tovarășul dejoacă din copilărie și fratele său semiadoptat. Tom Hagen, urma colegiul. Fredo era încă la liceu. Michael, mezinul, era în școala primară, iar surioara Connie abia împlinise patru ani. Familia se mutase cu multă vreme în urmă într-un apartament din Bronx. Don Corleone se gândea să cumpere o casă în Long Island, dar voia să combine asta cu alte planuri pe care le avea. Vito Corleone era un om care privea în perspectivă. Toate marile orașe americane erau sfâșiate de luptele din lumea interlopă. Izbucneau zeci de războaie de hărțuire, purtate de bandiți ambițioși care încercau să-și clădească un mic imperiu; oameni de felul lui Corleone se străduiau să-și asigure granițele și afacerile subterane. Don Corleone își dădea seama că ziarele și agențiile guvernamentale profitau de aceste omoruri ca să înăsprească legile din ce în ce mai mult, adoptând metode polițienești tot mai dure. Prevedea că indignarea societății putea duce chiar la o suspendare a procedurilor democratice, ceea ce putea fi fatal pentru el și pentru oamenii aflați în slujba sa. În interior, imperiul lui era bine consolidat. Don Corleone luă hotărârea să încheie pace între toate facțiunile care se războiau în New York și în întreaga țară.

Nu-și făcea nici un fel de iluzii în privința riscurilor misiunii. În primul an se întâlni cu diverși șefi de bandă din New York, punând bazele unei înțelegeri; încercă să vadă în ce ape se scăldau, le propuse sfere de influență care urmau să fie controlate de un consiliu format din reprezentanți ai fiecărei părți și care lăsau fiecăruia o anumită libertate de acțiune. Dar existau prea multe facțiuni și se ciocneau prea multe interese personale. Era imposibil să se ajungă la un acord. La fel ca alți mari conducători și legiuitori ai istoriei, Don Corleone decise că pacea și ordinea erau imposibile atât timp

cât sumedenia de mici state nu era redusă la un număr ușor de manevrat.

Existau cinci sau șase Familii prea puternice pentru a fi eliminate, în rest, teroriștii cartierului, membrii bandei Mâna Neagră, cămătarii care lucrau pe cont propriu, agenții de pariuri care operau fără protecția cuvenită – adică plătită – a autorităților legale trebuia să dispară. Ajunse astfel să pornească un fel de război colonial împotriva tuturor acestor indivizi, aruncând în luptă toate resursele de care dispunea clanul Corleone.

Pacificarea orașului New York dură trei ani și aduse unele satisfacții nebănuite. La început, totul părea să ia o întorsătură neplăcută. Un grup de irlandezi descreierați, specialiști ai jafului armat, pe care Don îi trecuse pe lista neagră, opuseră o rezistență îndârjită, cu elanul caracteristic Insulei de ***Smarald***[9]. Întâmplător și cu îndrăzneală de sinucigaș, unul dintre pistolarii irlandezi străpunsese cordonul protector din jurul lui Don și-i trăsese acestuia un glonț în piept. Asasinul fuse imediat ciuruit de gloanțe, însă răul era deja făcut. Totuși, incidentul se dovedi marea șansă a lui Santino Corleone. Cum tatăl său nu-și putea îndeplini îndatoririle, Sonny preluă comanda unei trupe, propriul său *regime,* luându-și rang de *caporegime,* și, ca un tânăr Napoleon care până atunci nu-și arătase talentele, se dovedi a fi un geniu în războiul de oraș. Totodată, se arătă neîndurător și neînduplecat, singurele însușiri care-i lipseau lui Don Corleone atunci când ieșea învingător.

Între 1935 și 1937, Sonny Corleone își câștigă reputația de cel mai viclean și mai crud călău cunoscut vreodată în lumea interlopă. Totuși, cineva îl întrecea în cruzime: temutul Luca Brasi.

Brasi porni în urmărirea celorlalți pistolari irlandezi, lichidându-i de unul singur. Tot Brasi și tot pe cont propriu operă atunci când una dintre cele șase Familii încercă să intervină, protejându-i pe cei care lucrau independent. Luca îl asasină pe șeful acelei Familii, în semn de avertisment. Curând după aceea, Don își reveni de pe urma rănii și încheie pace cu Familia respectivă. În 1937 la New York domneau pacea și armonia, cu excepția unor incidente și neînțelegeri minore care uneori se dovedeau fatale.

Așa cum conducătorii vechilor cetăți stăteau întotdeauna cu atenția trează la triburile barbare ce dădeau târcoale pe sub zidurile lor, la fel și Don Corleone era cu ochii în patru la tot ce se întâmpla în afara lumii lui. Luă notă de ascensiunea lui Hitler, de căderea Spaniei, de faptul că Germania înfruntase Marea Britanie la München. Fără a se lăsa orbit de această lume din afară, vedea limpede că se apropia un război atotcuprinzător și-i înțelegea implicațiile. Propriul său imperiu avea să fie și mai de neatacat decât până atunci. Mai mult decât atât, în vreme de război, cineva perspicace și clarvăzător putea face avere. Dar pentru aceasta, în zona lui de interese era necesar să domnească pacea, în timp ce în afara ei războiul urma să facă ravagii.

---

[9] Alt nume dat Irlandei (n tr)

Don Corleone își lansă mesajul pe tot cuprinsul Statelor Unite. Discută cu compatrioți ai săi din Los Angeles, San Francisco, Cleveland, Chicago, Philadelphia, Miami și Boston. Era apostolul păcii în lumea interlopă și până în 1939, mai mult decât oricare papă, reuși să încheie un acord funcțional între cele mai puternice organizații interlope din țară. La fel ca și Constituția Statelor Unite, acordul respecta întru totul autonomia fiecărei părți în statul sau orașul unde opera. Acordul se referea numai la sferele de influență și la instaurarea păcii în lumen interlopă.

Așadar, în 1939, când izbucni cel de al Doilea Război Mondial – Statele Unite urmând să intre în luptă abia în 1941 – lumea lui Vito Corleone era pașnică, ordonată, pe deplin pregătită să culeagă roadele de aur, la paritate cu toate celelalte industrii dintr-o Americă în plină dezvoltare economică. Familia Corleone era implicată în aprovizionarea pieței negre cu tichete de alimente, de benzină, ba chiar și cu legitimații de călătorie, ca atare, avea șanse să obțină contracte de război și materiale de pe piața neagră pentru acele firme de confecții care nu primeau suficientă materie primă, neavând contract cu guvernul. Putea chiar să-i scape de recrutare pe tinerii din organizația sa, scutindu-i de participarea într-un război care nu era al lor. Făcea acest lucru cu ajutorul unor medici care-l sfătuiau ce medicamente trebuia să ia băieții înainte de controlul medical sau prin plasarea tinerilor în posturi din cadrul industriei de război, unde erau absolviți de încorporare.

Prin urmare, Don putea fi mândru de modul în care își conducea organizația. Lumea lui era sigură pentru cei care-i juraseră credință. Ceilalți, care credeau în lege și ordine, mureau cu milioanele. Sigurul necaz era că propriul său fiu, Michael Corleone, refuza să se lase ajutat, insistând să se înroleze voluntar, ca să-și servească patria. Spre mirarea lui Don, la fel gândeau și alți câțiva tineri din organizație. Încercând să-i explice situația lui *caporegime,* unul dintre ei declarase: „Țara aceasta a fost bună cu mine”. Când povestea ajunse la urechile lui Don, el îi spuse supărat lui *caporegime*: „Și eu am fost bun cu el”. Lucrurile ar fi putut lua o întorsătură neplăcută pentru băieții cu pricina, dar așa cum îl iertase pe fiul său, Michael, era nevoit să-i ierte și pe ceilalți tineri care nu-și cunoșteau îndatoririle față de Don și de ei înșiși.

La sfârșitul celui de al Doilea Război Mondial, Don Corleone înțelese că imperiul lui trebuia din nou să-și schimbe regulile, ca să se adapteze și mai bine la cele ale lumii mai cuprinzătoare, din afară. El era convins că va reuși, fără să-și piardă din profituri.

Convingerea lui Don se baza pe propria-i experiență. Revelația se produsese în urma a două probleme personale. La începutul carierei sale, Nazorine, pe atunci un tânăr ucenic de brutar care intenționa să se însoare, venise la Don să-i ceară ajutorul. El și viitoarea lui soție, o italiancă de treabă, puseseră bani deoparte, plătind enorma sumă de trei sute de dolari unui angrosist de mobilă la care fuseseră îndrumați. Angrosistul îi lăsase să-

și aleagă mobilierul dorit pentru apartamentul lor cu chirie. O garnitură de dormitor solidă și frumoasă, două birouri și lampadare. De asemenea, o garnitură pentru sufragerie, constând dintr-o canapea voluminoasă și fotolii, toate tapițate cu fir aurit. Nazorine și logodnica lui petrecuseră o zi fericită, alegându-și tot ce le poftea inima din uriașul depozit plin de mobilă. Angrosistul le luase banii, cei trei sute de dolari câștigați cu sudoarea frunții, îi vârâse în buzunar și le făgăduise că, până la sfârșitul săptămânii, mobila va fi livrată în apartamentul deja închiriat.

Dar în săptămâna următoare, firma dăduse faliment. Marele depozit de mobilă fusese sigilat și oferit drept plată creditorilor. Angrosistul dispăruse, lăsându-și creditorii să-și reverse furia în gol. Printre aceștia se număra și Nazorine, care își consultase avocatul, aflând de la acesta că nu era nimic de făcut până când cazul nu se soluționa la tribunal, spre satisfacția tuturor creditorilor. Asta putea dura și trei ani, iar Nazorine se putea socoti un om norocos dacă reușea să obțină măcar zece cenți la un dolar.

Vito Corleone îi ascultase povestea amuzat și neîncrezător. Nu era posibil ca legea să îngăduie o asemenea hoție. Angrosistul era proprietarul unei case cât un palat, mai avea un domeniu pe Long Island, un automobil de lux și-și trimitea copiii la colegiu. Cum să păstreze cei trei sute de dolari primiți de la brutarul cel sărac, Nazorine, fără să-i dea mobila pe care acesta o plătise? Ca să se convingă, Vito Corleone îl pusese pe Genco Abbandando să întrebe avocații care reprezentau compania *Genco Pura.*

Aceștia verificaseră povestea lui Nazorine. Angrosistul își trecuse toată averea personală pe numele soției, inclusiv afacerea cu mobilă, așa că el personal nu putea fi tras la răspundere. Într-adevăr, dăduse dovadă de rea-credință luând banii lui Nazorine, deși știa că va da faliment, dar era o practică destul de curentă. Din punct de vedere legal, nu era nimic de făcut.

Bineînțeles, problema fusese rezolvată foarte simplu. Don Corleone îl trimisese pe *Consigliori* Genco Abbandando să discute cu angrosistul și, după cum era de așteptat, acesta pricepuse imediat aluzia și aranjase ca Nazorine să-și primească mobila. Dar pentru tânărul Vito Corleone întâmplarea se dovedise o lecție interesantă.

Al doilea incident avusese repercusiuni mult mai profunde. În 1939 Don Corleone luase hotărârea să-și scoată familia din oraș. Ca orice alt părinte, dorea să-și dea copiii la școli mai bune, într-o companie mai selectă. Din motive personale, dorea anonimatul vieții din afara orașului, unde nu-i mersese încă faima. Cumpărase proprietatea din Long Beach, care la vremea aceea avea numai patru case nou-clădite, dar suficient spațiu pentru altele. Sonny era logodit oficial cu Sandra, urmând să se căsătorească în curând, așa că una dintre case îi revenea lui. În alta locuia Don. Cea de a treia era pentru Genco Abbandando cu familia, a patra rămânând deocamdată în rezervă.

La o săptămână de la instalarea pe proprietate, își făcuseră apariția trei

muncitori ca oricare alții, cu un camion. Se prezentaseră ca fiind instalatori trimiși de firma care răspundea de orașul Long Beach. Una dintre gărzile de corp tinere ale lui Don îi lăsase să intre, conducându-i la cazanul de la subsol. Don, soția lui și Sonny erau în grădină, unde se odihneau, bucurându-se de aerul sărat al mării.

Spre marea sa iritare, Don fusese chemat în casă de garda de corp. Cei trei muncitori, toți înalți și solizi, stăteau grupați în jurul cazanului. Îl demontaseră, înșirând bucățile pe podeaua de ciment de la subsol. Șeful lor, un tip autoritar, i se adresase arțăgos lui Don:

— Cazanul dumneavoastră e într-un hal fără hal. Dacă vreți să vi-l reparăm și să vi-l montăm la loc, vă costă o sută cincizeci de dolari manopera și piesele. Pe urmă vă trecem în acte, ca să fiți în regulă. Scosese o etichetă roșie. Vedeți, aplicăm sigiliul ăsta pe ea, după aceea n-o să vă mai supere nimeni.

Don era amuzat. Fusese o săptămână calmă și plicticoasă, în care se văzuse nevoit să-și neglijeze afacerile, ca să se îngrijească de toate chițibușurile inerente mutării într-o locuință nouă. Așa că întrebase într-o engleză cu accent italian mai pronunțat decât de obicei:

— Și dacă nu vă plătesc, ce se întâmplă cu cazanul?

Cel care părea să fie șef ridicase din umeri.

— Îl lăsăm exact așa cum e.

Îi arătase piesele risipite pe ciment.

— Așteptați, le spusese cu blândețe Don. Mă duc să vă aduc banii.

Apoi se înapoiase în grădină și-i spusese lui Sonny:

— Ascultă, sunt niște oameni care lucrează la cazan. Nu prea înțeleg ce vor. Du-te tu și ocupă-te de ei.

Nu era doar o simplă glumă; Don intenționa să-l facă pe fiul cel mare *adjunctul* său. Acesta era unul dintre testele pe care trebuia să le treacă un adjunct.

Soluția lui Sonny nu-l mulțumise întru totul. Fusese prea directă, prea lipsită de subtilitatea siciliană. Fiul lui era adeptul Bâtei, nu al Floretei. De cum auzise pretențiile șefului, Sonny îndreptase pistolul spre ei și-și pusese gărzile de corp să le dea o bătaie zdravănă. Pe urmă le ordonase să monteze cazanul la loc și să facă lună tot subsolul. Îi căutase prin buzunare, constatând că erau într-adevăr angajații unei firme de amenajări interioare cu sediul în comitatul Suffolk. Aflase cum îl chema pe proprietarul firmei, după care le făcuse vânt în camion.

— Să nu vă mai prind prin Long Beach, îi avertizase el. Altfel, vă fac boașele cercei.

La vremea aceea tânărul Santino, care avea să devină tot mai crud odată cu trecerea anilor, avea obiceiul să-și extindă protecția asupra

comunității în care locuia. Sonny se dusese personal la patronul firmei de amenajări interioare și-i ceruse să nu mai trimită nici un angajat de al său pe teritoriul orașului Long Beach. Pe măsură ce Familia Corleone își făcuse obișnuitele relații de afaceri la poliția locală, ajunsese să fie informată de diverse asemenea reclamații și de alte delicte săvârșite de infractorii profesioniști. În mai puțin de un an, Long Beach devenise orașul cu cei mai puțini infractori de pe tot cuprinsul Statelor Unite. Profesioniștii jafului armat și bătăușii fuseseră preveniți să nu-și mai facă meseria în oraș. Li se îngăduia o singură abatere. La cea de a doua, pur și simplu dispăreau fără urmă. Farsorii și escrocii de la firma de amenajări, șarlatanii care mergeau din ușă în ușă fuseseră avertizați politicos că nu aveau ce căuta la Long Beach. Cei ce se simțeau atât de siguri pe ei, încât nesocoteau avertismentul, primeau o bătaie soră cu moartea. Derbedeii de prin partea locului, certați cu legea și cu ordinea, erau sfătuiți aproape părintește să spele putina. Long Beach devenise un oraș model.

Ceea ce-l impresiona pe Don era legalitatea acestor escrocherii negustorești. Evident că pentru un om înzestrat ca el se găsea oricând un loc, ceea ce nu se întâmplase pe vremea când era un adolescent cinstit. Așadar, făcuse tot ce socotea necesar ca să pătrundă în această lume.

Ca atare, trăise liniștit pe proprietatea din Long Beach, consolidându-și și extinzându-și imperiul, până când, la încheierea războiului, Turcul Sollozzo pusese capăt păcii, angajând lumea lui Don într-un război care-l adusese pe însuși șeful clanului pe un pat de spital.

● CARTEA A PATRA ●

▫ *CAPITOLUL 15* ▫

În satul New Hampshire nici o mișcare străină nu scăpa gospodinelor care iscodeau pe la ferestre și negustorilor care-și petreceau vremea în prăvălii. Așadar, când un automobil negru cu număr de New York opri în fața casei familiei Adams, toată lumea prinse de veste în câteva minute.

Kay Adams, și ea o fată de provincie, în ciuda educației primite la colegiu, pândea de la fereastra dormitorului. Studiase pentru examene și tocmai se pregătea să coboare la dejun, când zări mașina venind pe stradă. Aproape n-o surprinse s-o vadă oprind în fața peluzei din dreptul casei lor. Din mașină coborâră doi bărbați zdraveni și lați în umeri, ca gangsterii din filme. Alergă ca o vijelie la parter, dornică să ajungă prima la ușă. Era convinsă că veneau din partea lui Michael sau a familiei lui și nu voia să apuce să discute pe nepusă masă cu tatăl sau cu mama ei. Nu că i-ar fi fost rușine cu vreunul dintre prietenii lui Michael, gândi Kay; dar părinții ei erau yankei de modă veche din New England și n-ar fi conceput ca fiica lor să aibă

astfel de cunoștințe.

Ajunse la ușă chiar în clipa în care suna soneria și-i strigă mamei:

— Răspund eu!

Deschise ușa și se trezi față în față cu cei doi vlăjgani. Unul din ei vârî mâna în buzunarul de la piept, ca un gangster care voia să-și scoată arma, și gestul îi smulse fetei un icnet de surpriză. Însă omul ținea acum în mână un mic portvizit de piele pe care îl deschise, arătându-i o legitimație.

— Detectiv John Phillips de la Departamentul de Poliție din New York, se prezentă el. Făcu semn către colegul său, un bărbat negricios cu sprâncene foarte groase și foarte negre. El e colegul meu, detectiv Siriani. Sunteți domnișoara Kay Adams? Kay încuviință din cap. Putem intra să stăm de vorbă cu dumneavoastră câteva minute? întrebă Phillips. E în legătură cu Michael Corleone.

Ea se dădu deoparte, făcându-le loc să intre. În aceeași clipă, în micul coridor care ducea spre birou apăru tatăl ei.

— Ce s-a întâmplat, Kay? întrebă el.

Domnul Adams, un bărbat cărunt, zvelt și cu o înfățișare distinsă, nu numai că era pastorul bisericii baptiste din localitate, dar în cercurile religioase se bucura de reputația unui erudit. De fapt, Kay nu putea spune că-și cunoștea prea bine tatăl, care rămânea o enigmă pentru ea, însă știa că-i purta o profundă afecțiune, chiar dacă nu dădea impresia că o considera o persoană prea interesantă. Deși niciodată nu fuseseră în relații prea apropiate, fata avea încredere în el. Așa că îi răspunse simplu:

— Dumnealor sunt detectivi de la New York. Vor să-mi pună câteva întrebări despre un băiat pe care îl cunosc.

Domnul Adams nu păru surprins.

— De ce nu mergem în biroul meu? propuse el.

— Am prefera să stăm de vorbă numai cu fiica dumneavoastră, spuse cu blândețe detectivul Phillips.

— Cred că asta depinde de Kay, replică politicos domnul Adams. Draga mea, vrei să discuți singură cu acești oameni sau preferi să fiu și eu de față? Ori poate mama?

Kay dădu din cap în semn de negație.

— Discut singură cu ei.

— Puteți merge în biroul meu, i se adresă domnul Adams lui Phillips. Doriți să rămâneți la masă?

Cei doi clătinară din cap și Kay îi conduse în birou.

Se așezară nu prea comod pe marginea canapelei, iar ea se instală în fotoliul uriaș din piele al tatălui ei. Primul vorbi detectivul Phillips:

— Domnișoară Adams, l-ați văzut cumva pe Michael Corleone sau ați

primit vreo veste de la el în ultimele trei săptămâni?

Întrebarea era suficientă ca s-o pună în gardă. În urmă cu trei săptămâni citise ziarele din Boston, care relatau știrea despre uciderea unui căpitan de poliție și a unui contrabandist de droguri pe nume Virgil Sollozzo. Ziarul afirma că incidentul ținea de războiul între bande, în care era implicată și familia Corleone.

Kay clătină din cap.

— Nu, ultima oară când l-am văzut se ducea să-și vadă tatăl la spital. Asta se întâmpla poate cu o lună în urmă.

— Știm totul despre acea întâlnire, interveni cu voce aspră celălalt polițist. L-ați văzut sau ați primit vești de atunci încoace?

— Nu, răspunse Kay.

— Dacă luați cumva legătura cu el, vorbi pe un ton politicos detectivul Phillips, v-am ruga să fiți amabilă și să ne dați de știre. Este foarte important să discutăm cu Michael Corleone. Trebuie să vă previn că, dacă luați legătura cu el, vă puneți într-o situație deosebit de riscantă. Dacă-l ajutați în vreun fel, ați putea avea mari necazuri.

Kay își îndreptă spatele în fotoliu.

— De ce să nu-l ajut? întrebă ea. Urmează să ne căsătorim, soții se ajută unul pe celălalt.

De astă dată îi răspunse detectivul Siriani.

— Dacă-l ajutați, riscați să fiți acuzată de complicitate la crimă. Îl căutăm pe prietenul dumneavoastră pentru că a ucis un căpitan de poliție din New York, precum și un informator cu care luase legătura căpitanul. *Știm* că cel care i-a ucis a fost Michael Corleone.

Kay începu să râdă. Râsul ei era atât de natural, atât de neîncrezător, încât cei doi polițiști rămaseră fără replică.

— Mike n-ar comite niciodată o astfel de faptă, declară ea. Niciodată nu a avut nimic de-a face cu familia lui. Când am mers la nunta surorii lui, am văzut limpede că ceilalți îl tratau ca pe o persoană din afară, aproape la fel ca pe mine. Dacă se ascunde, cu siguranță că fuge de publicitate, ca numele lui să nu fie amestecat în toată povestea. Mike nu este un gangster. Îl cunosc mai bine decât dumneavoastră și decât oricine. E prea cumsecade ca să se implice într-o treabă atât de murdară cum e crima. E omul cel mai respectuos față de lege din câți am întâlnit vreodată și, din câte știu, nu a mințit în viața lui.

— De cât timp îl cunoașteți? întrebă cu blândețe detectivul Phillips.

— De peste un an, răspunse Kay, surprinsă că cei doi zâmbeau.

— Cred că sunt câteva lucruri pe care ar trebui să le aflați, continuă detectivul Phillips. În noaptea în care v-ați despărțit, s-a dus la spital. La plecare s-a certat cu un căpitan de poliție venit la spital în misiune oficială. L-

a atacat pe căpitanul respectiv, dar a primit ce merita. De fapt, s-a ales cu o falcă ruptă și câțiva dinți lipsă. Prietenii l-au transportat în casa părintească din Long Beach. În noaptea următoare, căpitanul de poliție cu care s-a certat a fost împușcat, după care Michael Corleone a dispărut. Parcă a intrat în pământ. Avem și noi relații și informatori. Toți îl indică pe Michael Corleone, dar nu dispunem de nici un fel de probe ca să putem aduce cazul în tribunal. Ospătarul care a fost martor la crimă nu-l recunoaște pe Mike după fotografie, dar l-ar putea recunoaște în persoană. Mai este și șoferul lui Sollozzo, care refuză să dea declarații, dar poate am reușit să-l facem să vorbească, dacă am pune mâna pe Michael Corleone. Așadar, toți oamenii noștri sunt pe urmele lui, la fel FBI-ul, toată lumea. Până în prezent n-am avut noroc, așa că ne-am gândit că, poate, dumneavoastră ne veți da un fir.

— Nu cred un cuvânt din tot ce-mi spuneți, zise cu răceală Kay.

Totuși, simți cum îi fuge sângele din obraz, gândindu-se că amănuntul referitor la falca ruptă putea fi adevărat. Asta însă nu însemnă neapărat că Mike comisese o crimă.

— Ne veți anunța dacă Mike ia legătura cu dumneavoastră? întrebă Phillips.

Kay clătină din cap. Celălalt detectiv, Siriani, interveni brutal:

— Știm că erați combinați. Dovadă registrele de la hotel și declarațiile martorilor. Dacă lăsăm să se strecoare această informație în presă, părinții dumitale se vor simți ca dracu'. Oameni respectabili ca ei n-ar avea o părere prea bună despre faptul că fata lor se regulează cu un gangster. Dacă nu-ți dai drumul la gură chiar acum, îl chem pe tatăl dumitale și-i spun care-i treaba.

Kay îl privi uimită. Apoi se ridică și, ducându-se la ușă, o deschise. Îl văzu pe tatăl ei stând la fereastra din salon și fumându-și pipa.

— Tată, poți veni o clipă? îl chemă ea.

El întoarse capul, zâmbi și porni în direcția biroului. Când intră, își prinse fiica de mijloc și, cu ochii la cei doi polițiști, spuse:

— Vă ascult, domnilor.

Cum ei nu răspunseră, Kay se adresă, cu răceală, detectivului Siriani:

— Spune-i care-i treaba, domnule polițist.

Siriani se înroși la față.

— Domnule Adams, vă vorbesc pentru binele fiicei dumneavoastră. E încurcată cu un derbedeu despre care avem motiv să credem că a asasinat un căpitan de poliție. N-am făcut decât s-o previn că, dacă nu cooperează cu noi, ar putea avea mari necazuri. Se pare că, totuși, nu înțelege cât de serioasă e toată chestiunea asta. Poate discutați dumneavoastră cu ea.

— E absolut incredibil, răspunse politicos domnul Adams.

Siriani își împinse maxilarul înainte.

— Fiica dumneavoastră și Michael Corleone sunt împreună de peste un an. Au rămas peste noapte prin hoteluri, dându-se drept soț și soție. Michael Corleone e căutat de autorități în legătură cu asasinarea unui căpitan de poliție. Fiica dumneavoastră refuză să ne dea vreo informație. Iată care sunt faptele. Le puteți numi incredibile, dar avem dovezi.

— Nu vă pun la îndoială cuvântul, domnule, vorbi cu blândețe domnul Adams. Ceea ce mi se pare incredibil este că fiica mea ar putea avea mari necazuri. Afară de cazul când insinuați că ar fi o… – aici chipul lui luă o expresie de dubiu științific –… „târfă", parcă așa se spune. Kay își privi tatăl, uluită. Știa că în felul lui pedant făcuse o glumă și era surprinsă să-l vadă luând lucrurile așa de ușor. Oricum, fiți convins că, dacă tânărul se arată pe aici, voi semnala imediat prezența lui autorităților, declară categoric domnul Adams. La fel și fiica mea. Iar acum, vă rog să ne scuzați, se răcește mâncarea.

Îi conduse pe cei doi până la ușă cu o politețe fără cusur și închise ușa în urma lor, blând, dar hotărât. O luă de braț pe Kay și o conduse în bucătăria aflată în celălalt capăt al casei.

— Hai, draga mea, mama ne așteaptă la masă.

În drum spre bucătărie, Kay începu să plângă în tăcere, atât ca o descătușare nervoasă, cât și pentru afecțiunea necondiționată a tatălui ei. În bucătărie, mama se prefăcu oarecum că nu-i observă lacrimile, iar Kay înțelese că tatăl său probabil îi spusese de cei doi detectivi. Se așeză pe locul ei și mama o servi în tăcere. După ce toți trei luară loc la masă, pastorul Adams spuse rugăciunea, cu capul plecat.

Doamna Adams era o femeie scundă și îndesată, întotdeauna îmbrăcată curat și cu părul pus în ordine. Kay nu o văzuse niciodată neglijentă. Și mama ei se purtase întotdeauna cam rece, ținând-o cumva la distanță. La fel se întâmplă și acum.

— Hai, Kay, nu mai face așa o dramă. Sunt convinsă că totul e mult zgomot pentru nimic. La urma urmei, băiatul merge la colegiul Dartmouth, cum s-ar putea amesteca în ceva atât de murdar?

Kay ridică ochii, surprinsă.

— De unde știi că Mike e la colegiul Dartmouth?

— Voi, tinerii, sunteți atât de misterioși, răspunse îngăduitoare doamna Adams. Vă credeți tare isteți. Am știut despre el tot timpul, dar bineînțeles că n-am deschis discuția înainte de a o face tu.

— Dar cum ați aflat? întrebă Kay.

Încă nu îndrăznea să-și privească tatăl în ochi, conștientă că domnul Adams știuse tot timpul că ea și Mike se culcau împreună. Pastorul îi răspunse fără urmă de zâmbet:

— Ți-am citit scrisorile, cum altfel?

Kay îl privi îngrozită și furioasă. Acum avea curajul să-l înfrunte. Ceea ce făcuse el era mai rușinos decât propriul ei păcat. Nu-i venea să creadă că tatăl ei fusese în stare de un astfel de gest.

— Tată, e cu neputință, dumneata nu puteai face una ca asta.

Domnul Adams îi zâmbi.

— Am chibzuit care păcat era mai mare, să-ți deschid corespondența sau să nu aflu de un eventual necaz care l-ar putea amenința pe unicul meu copil. Alegerea a fost simplă… și cinstită.

— În definitiv, draga mea, adăugă doamna Adams printre îmbucăturile de pui fiert, ești tare inocentă pentru vârsta ta. A trebuit să stăm cu ochii în patru. Iar tu nu vorbeai niciodată despre el.

Pentru prima oară Kay mulțumea lui Dumnezeu că scrisorile lui Mike nu fuseseră niciodată prea afectuoase. Și că părinții nu văzuseră câteva dintre scrisorile *ei.*

— Niciodată nu v-am vorbit despre el, fiindcă mi-am închipuit că veți fi îngroziți aflând din ce familie provine.

— Chiar am fost, răspunse bine dispus domnul Adams. Apropo, Michael a luat legătura cu tine?

Kay clătină din cap.

— Nu cred să fie vinovat de ceva.

Văzu cum părinții ei schimbară o privire pe deasupra mesei. Apoi domnul Adams zise cu blândețe:

— Dacă nu e vinovat și a dispărut, atunci poate i s-a întâmplat altceva.

La început, Kay nu înțelese. Apoi se ridică de la masă și fugi în camera ei.

Trei zile mai târziu, Kay Adams coborî din taxi în fața reședinței Corleone din Long Beach. Telefonase și era așteptată. Tom Hagen o întâmpină la ușă, și Kay rămase dezamăgită că o primea tocmai el. Știa că Tom nu-i va spune nimic.

În salon, Hagen îi oferi ceva de băut. Kay văzuse prin casă alți câțiva bărbați, dar Sonny nu era printre ei. Îl abordă pe Hagen fără alte introduceri.

— Știți unde-i Mike? Știți cum aș putea lua legătura cu el?

— Știm că este bine, dar nu știm unde se găsește în prezent, răspunse cu blândețe Hagen. Aflând de uciderea căpitanului, s-a temut să nu fie acuzat. Așa că a decis să-și piardă urma. Mi-a spus că ne va căuta peste câteva luni.

Povestea, care nu era numai falsă, dar și vădit cusută cu ață albă, era tot ce-i putea oferi.

— E adevărat că polițistul i-a rupt falca? întrebă Kay.

— Mă tem că da, încuviință Tom. Dar Mike n-a fost niciodată un om

răzbunător. Sunt convins că asta nu are nici o legătură cu cele întâmplate.

Kay deschise poșeta și scoase dinăuntru o scrisoare.

— Vreți să-i dați asta, dacă ia legătura cu dumneavoastră?

Hagen clătină din cap.

— Dacă aș primi scrisoarea, iar dumneavoastră ați declara la tribunal că am acceptat-o, s-ar interpreta că știu unde se află. De ce nu mai aveți puțină răbdare? Nu mă îndoiesc că Mike va da un semn de viață.

Ea își goli paharul și se ridică să plece. Hagen vru s-o conducă pe coridor, dar, când deschise ușa, în salon păși o femeie. O femeie scundă și solidă, îmbrăcată în negru. Kay o recunoscu pe mama lui Michael. Îi întinse mâna, spunând:

— Ce mai faceți, doamnă Corleone?

Femeia o săgetă cu ochii ei mici și negri, apoi obrazul măsliniu, ridat și uscățiv, se încreți într-un scurt zâmbet de salut, care, într-un fel ciudat, trăda o simpatie sinceră.

— Ah, dumneata ești prietena lui Mickey! exclamă doamna Corleone. Avea un pronunțat accent italian. Kay abia reușea s-o înțeleagă. Vrei să mănânci ceva? Kay răspunse că nu, nu dorea să mănânce, dar doamna Corleone se întoarse supărată către Tom Hagen și-l certă în italiană, încheind: Nu i-ai dat bietei fete nici măcar o cafea, *disgrazia.* O luă de mână pe Kay – avea o mână surprinzător de caldă și de puternică – și o duse în bucătărie. Bea o cafea și mănâncă ceva, pe urmă cineva te va conduce cu mașina până acasă. Nu vreau ca o fată drăguță ca dumneata să plece cu trenul.

O sili pe Kay să se așeze și începu să se agite prin bucătărie, scoțându-și grăbită pălăria și haina și azvârlindu-le pe un scaun. În câteva minute puse pe masă brânză și salam, în timp ce cafeaua fierbea pe aragaz.

— Am venit să întreb de Mike, îndrăzni Kay. N-am primit nici o veste de la el. Domnul Hagen zice că nimeni nu știe unde este și că mai curând sau mai târziu va da un semn de viață.

— E tot ce-i putem spune deocamdată, mamă, se grăbi să intervină Tom Hagen.

Doamna Corleone îl fulgeră cu o privire de un dispreț năucitor.

— Cum vine asta, îmi dai mie sfaturi? Nici soțul meu, Domnul să-l aibă în pază, nu-mi spune ce să fac.

Zicând acestea, își făcu cruce.

— Se simte bine domnul Corleone? întrebă Kay.

— Da, răspunse doamna Corleone. Îmbătrânește și devine imprudent, de asta s-a întâmplat ce s-a întâmplat.

Se ciocăni ușor în frunte, dezaprobator. Apoi turnă cafeaua și o sili pe Kay să ia niște brânză și niște pâine.

După ce-și băură cafeaua, doamna Corleone luă mâna lui Kay în palmele ei măslinii.

— Mikey n-o să-ți scrie, n-ai să primești nici o veste de la el. Se va ascunde doi-trei ani. Poate mai mult sau poate mai puțin. Întoarce-te acasă, la ai tăi, și găsește-ți un băiat de treabă cu care să te măriți.

Kay scoase scrisoarea din poșetă.

— Vreți să-i trimiteți asta?

Bătrâna luă scrisoarea și o bătu ușurel pe Kay peste obraz.

— Sigur, sigur, răspunse ea. Hagen vru să protesteze, dar doamna Corleone se răsti la el în italienește. Apoi o conduse pe Kay până la ușă. Aici o sărută în fugă pe obraz și repetă: Uită-l pe Mickey, nu mai e bărbatul potrivit pentru tine.

În fața casei o aștepta o mașină cu doi bărbați. Aceștia o conduseră până la hotelul ei din New York, fără să scoată un singur cuvânt. Kay le urmă exemplul. Încerca să se obișnuiască cu gândul că tânărul pe care îl iubise era un asasin cu sânge rece. Și asta aflase din sursa cea mai demnă de încredere: propria lui mamă.

▫ *CAPITOLUL 16* ▫

Carlo Rizzi era supărat nevoie mare pe întreaga lume. De îndată ce intrase prin căsătorie în familia Corleone, fusese marginalizat, primind în grijă o afacere măruntă ca agent de pariuri în partea estică a Manhattanului. Sperase să obțină una dintre casele de pe proprietatea din Long Beach, știa că Don putea evacua oricând familiile oamenilor săi și chiar fusese convins că așa se va întâmpla, el însuși urmând să se găsească în miezul tuturor problemelor. Însă Don nu se purta corect cu el. „Marele Don”, gândea Carlo cu dispreț. Un moș zaharisit, care fusese doborât de pistolari pe stradă, ca un dobitoc și un bandit de duzină. Spera să crape bătrânul ticălos. Sonny îi fusese cândva prieten și dacă Sonny ar fi devenit capul familiei, poate ar fi reușit și Carlo să pătrundă în organizație.

Își privi soția, care turna cafeaua. Iisuse, ce pacoste se dovedise în realitate! Numai cinci luni de la căsătorie și deja lua proporții, asta pe lângă faptul că-i sărea țandăra din te miri ce. Toate italiencele astea din est nu erau decât niște țațe.

Întinse mâna și pipăi fesele moi și lătărețe ale lui Connie. Ea îi zâmbi, iar Carlo îi spuse batjocoritor:

— Ai mai multe șunci decât un porc.

Îi făcea plăcere să vadă că se simțea jignită și că-i dădeau lacrimile. O fi fost ea fiica Marelui Don, dar acum era nevasta lui, proprietatea lui, și se putea purta cu ea cum avea chef. Faptul că cineva din familia Corleone era la cheremul lui îi dădea sentimentul puterii.

Încă de la început îi arătase cine era stăpânul. Connie încercase să păstreze pentru ea poșeta plină de daruri în bani, dar Carlo îi învinețise un ochi și-i luase banii. Nici că-i spusese vreodată ce făcuse cu ei. Atunci chiar că ar fi dat de belea. Acum însă îl încerca o vagă remușcare. Doamne, făcuse praf aproape cincisprezece mii de dolari, cheltuindu-i la curse și cu pipițele.

Ghici că ea îl urmărea din spate, așa că-și flexă mușchii, întinzându-se să ia farfuria cu chifle dulci din celălalt capăt al mesei. Abia terminase ouăle cu șuncă, dar era un bărbat zdravăn și avea nevoie de un mic dejun copios. Era încântat de imaginea pe care știa că o oferea soției. Nu tipul de italian slinos și cu pielea negricioasă, ci blond, tuns scurt, cu brațe puternice, cu păr auriu, lat în umeri și subțire în talie. Știa că, din punct de vedere fizic, era mai puternic decât oricare dintre așa-zisele gorile care lucrau pentru familie. Tipi ca Tessio, Clemenza, Rocco Lampone și celălalt, Paulie, pe care cineva îl lichidase. Se întrebă ce se întâmplase, de fapt. Pe urmă îi veni în minte Sonny. În luptă dreaptă l-ar fi putut învinge și pe el, gândi Carlo, deși Sonny era ceva mai înalt și mai greu. Dar ceea ce-l speria era faima lui Sonny, deși el nu-l văzuse niciodată decât binedispus și pus pe glume. Da, Sonny îi era prieten. Poate că, dacă o mierlea bătrânul, i se ivea și lui o șansă. Zăbovi la ceașca de cafea. Detesta apartamentul în care locuia. Era obișnuit cu locuințele mai spațioase din vestul orașului și nu peste mult timp trebuia să meargă tocmai în celălalt capăt al orașului, la „agenție”, pentru activitatea de la amiază. Era duminică, cea mai grea zi a săptămânii, meciul de base-ball începuse, cel de baschet se apropia de sfârșit și deja se făceau pariuri la cursele hipice de seară. Treptat, deveni conștient de prezența lui Connie undeva în spate și întoarse capul să vadă ce făcea.

Se împopoțona exact ca orice țoapă din New York, ceea ce Carlo detesta din suflet. O rochie de mătase înflorată, cu cordon, brățară și cercei bătători la ochi, mâneci cu volane. Arăta cu douăzeci de ani mai bătrână.

— Unde dracu' te duci? o întrebă el.

— La Long Beach, să-l vizitez pe tata, răspunse ea cu răceală. Încă nu se poate da jos din pat și are nevoie să stea cineva cu el.

Carlo deveni curios.

— Tot Sonny conduce prăvălia?

Connie îi aruncă o privire lipsită de orice expresie.

— Care prăvălie?

Lui Carlo îi sări țandăra.

— Țopârlancă împuțită, mie să nu-mi vorbești pe tonul ăsta, că te snopesc în bătaie până-ți arunci plodu' din burtă!

Pe chipul ei se citea frica, ceea ce-l înfurie și mai mult. Sări de pe scaun și o plesni peste obraz, lăsându-i o urmă roșie. O lovi încă de trei ori, rapid și sigur. Văzu cum buza de sus i se umple de sânge și începe să se umfle. Asta îl determină să se oprească. Nu voia să-i lase semne. Connie fugi

în dormitor, trântind ușa după ea, și Carlo auzi cheia răsucindu-se în broască. Râse și se întoarse să-și termine cafeaua.

Fumă până când se făcu timpul să se îmbrace. Atunci ciocăni la ușă și zise:

— Descuie, dacă nu vrei să sparg ușa cu piciorul.

Nu primi nici un răspuns.

— Hai, că trebuie să mă îmbrac, insistă el, ridicând tonul.

O auzi cum se scoală de pe pat și se apropie de ușă, apoi cheia se răsuci în broască. Când intră, ea îi întoarse spatele, înapoindu-se la pat, unde se lungi cu fața la perete.

Carlo se îmbrăcă repede și deodată văzu că soția lui era în furou. Ținea neapărat ca ea să meargă să-și viziteze tatăl, spera că-i va aduce vești.

— Ce s-a întâmplat, numai câteva palme și ți-a pierit toată vlaga? Târfă puturoasă!

— Nu vreau să mă duc.

Glasul îi era înecat în lacrimi, abia articula cuvintele.

Carlo întinse mâna, agasat, și o răsuci cu fața către el. Atunci înțelese de ce nu voia să se ducă și-și zise că, în fond, era mai bine așa.

Probabil o lovise mai tare decât își închipuise. Connie avea obrazul stâng plesnit, iar buza de sus albită și umflată până sub nas.

— OK, zise el, dar să știi că mă întorc târziu. Duminica e ziua cea mai plină.

Ieși din casă și găsi pe mașină un tichet de parcare, care-l amenda cu cincisprezece dolari. Îl puse în torpedou, deasupra celorlalte. Era binedispus. De câte ori o pocnea pe cățeaua aia răsfățată, îi creștea buna dispoziție, își mai uita de supărare că familia Corleone se purta urât cu el.

Prima oară când îi lăsase semne, fusese cam îngrijorat. Ea se dusese glonț la Long Beach, să se plângă părinților și să le arate ochiul învinețit. Chiar că o băgase pe mânecă. Dar la înapoiere, Connie se arătase surprinzător de supusă, devotată ca o adevărată soție de italian. În următoarele câteva săptămâni el își impusese să se comporte fără reproș, atent cu ea în fel și chip, zi și noapte… În cele din urmă, Connie îi povestise ce se întâmplase, închipuindu-și că incidentul nu se va mai repeta.

Părinții ci se comportaseră cu răceală și fără urmă de compătimire, ba chiar vag amuzați. Maică-sa fusese oarecum mișcată și-și rugase soțul să stea de vorbă cu Carlo Rizzi. Don Corleone refuzase.

— E fata mea, spusese el, dar acum îi aparține soțului. El își cunoaște îndatoririle. Nici regele Italiei n-ar îndrăzni să intervină în certurile dintre soți. Du-te acasă, învață să te porți și atunci n-o să te mai bată.

— Dumneata ți-ai lovit vreodată soția? replicase furioasă Connie.

Era copilul lui preferat și-și permitea să-i vorbească atât de impertinent.

— Nu mi-a dat niciodată motive s-o lovesc, replicase Don.

Maică-sa încuviințase din cap, zâmbind. Atunci Connie le povestise cum Carlo luase banii de la nuntă, fără să-i fi spus vreodată ce făcuse cu ei. Tatăl ei ridicase din umeri și spusese:

— Și eu aș fi procedat la fel, dacă soția mea ar fi avut tupeul tău.

Ca atare, Connie se întorsese acasă, puțin nedumerită și puțin înfricoșată. Întotdeauna se socotise favorita tatălui ei și acum nu-i înțelegea răceala.

Dar Don nu fusese atât de lipsit de înțelegere pe cât lăsase să se creadă. Se interesase și aflase ce făcuse Carlo cu banii de la nuntă. Avea oamenii lui la agenția de pariuri a lui Carlo, iar aceștia îi raportau lui Hagen fiecare mișcare a lui Rizzi. Însă Don nu putea interveni. Cum să te aștepți ca un bărbat să-și facă datoria conjugală față de o soție a cărei familie îi inspira teamă? Era o situație fără ieșire și Don nu îndrăznea să se amestece. Pe urmă, când Connie rămăsese însărcinată, tatăl ei se convinsese că luase o decizie înțeleaptă, intuind că nu se putea amesteca cu nici un preț, deși în câteva rânduri Connie i se plânsese mamei ei că fusese bătută, iar maică-sa se alarmase suficient de mult cât să-i destăinuie totul lui Don. Connie chiar pomenise în treacăt că voia să divorțeze. Pentru prima oară de când îl știa, Don își ieșise din fire.

— E tatăl copilului tău. Cum să aduci pe lume un copil care n-are tată? se răstise el la Connie.

Aflând de toate acestea, Carlo căpătase încredere. Se afla în perfectă siguranță. De fapt, se lăudase față de cei doi „hârțogari” de la agenție, Sally Rags și Coach, cum mătura prin casă cu nevastă-sa când aceasta își lua nasul la purtare, și văzuse cu cât respect îl priveau fiindcă avea curajul s-o brutalizeze pe fiica marelui Don Corleone.

Dar Rizzi nu s-ar mai fi simțit atât de sigur pe el dacă ar fi știut că, aflând de bătăi, Sonny Corleone făcuse spume la gură de mânie și numai ordinul ferm și imperios al lui Don reușise să-l potolească – ordin pe care nici chiar Sonny nu îndrăznea să-l nesocotească. Acesta era motivul pentru care Sonny îl ocolea pe Rizzi, neștiind dacă va reuși să-și stăpânească furia.

Așadar, în acea frumoasă dimineață de duminică, Rizzi, mai încrezător ca oricând, se grăbi să ajungă în celălalt capăt al orașului, pe 96th Street din East Side. Nu observă mașina lui Sonny venind din sens opus și îndreptându-se spre locuința lui.

Sonny Corleone renunțase la siguranța domeniului din Long Beach și-și petrecuse noaptea în oraș cu Lucy Mancini. Acum se înapoia acasă, însoțit de patru gărzi de corp, două în mașina din față și două în cea din spate. Nu avea nevoie de paznici în automobilul său, putea riposta și singur unui atac

direct, venit de la o singură persoană. Așa că însoțitorii călătoreau cu mașinile lor personale și aveau apartamente vecine cu cel unde locuia Lucy. Nu era riscant s-o viziteze, atât timp cât n-o făcea prea frecvent. Acum, că se găsea în oraș, se gândise să treacă pe la sora lui, Connie, ca s-o ia cu mașina la Long Beach. Știa că Rizzi era fără doar și poate la agenție și, ca un zgârcit blestemat ce era, nu i-ar fi chemat un taxi. Prin urmare, luase hotărârea s-o ducă el însuși cu mașina până acasă.

Așteptă ca cei doi paznici din față să intre în clădire, după care porni în urma lor. Îi văzu pe ceilalți doi oprind în spatele mașinii lui și coborând ca să supravegheze strada. Și el era cu ochii în patru. Existau șanse de unu la un milion ca adversarul să fi prins de veste că Sonny se afla în oraș, dar el se arăta întotdeauna circumspect. Era o lecție pe care o deprinsese în timpul războiului din anii treizeci.

Niciodată nu folosea liftul. Ascensoarele erau capcane mortale. Urcă cu pas vioi cele opt etaje până la apartamentul lui Connie. Aici bătu în ușă. Văzuse trecând pe lângă el mașina lui Carlo și știa că o va găsi pe Connie singură. Nu primi nici un răspuns. Bătu din nou și atunci auzi vocea surorii lui, timidă și speriată, întrebând:

— Cine-i acolo?

Tonul ei înfricoșat îl lăsă buimac. Surioara lui fusese întotdeauna ageră și îndrăzneață, rezistentă ca nimeni altul din familie. Ce dracu' i se întâmplase?

— Sunt eu, Sonny, răspunse el.

Zăvorul din interior se dădu deoparte, ușa se deschise și, în clipa următoare, Connie se cuibări la pieptul lui, plângând cu sughițuri. Era atât de uluit, încât rămase țintuit locului. O depărtă de el și-i văzu obrazul tumefiat. În aceeași clipă înțelese ce se petrecuse.

O împinse deoparte, gata să coboare în fugă scările și să se ducă după soțul ei. Simți cum îl inundă un val de furie, schimonosindu-i trăsăturile. Văzând cât era de mânios, Connie se agăță de el, silindu-l să nu plece și să intre în apartament. Acum plângea de spaimă. Cunoștea firea năvalnică a fratelui mai mare și se temea de el. Acesta era motivul pentru care nu i se plânsese niciodată de Carlo. Îl trase în casă după ea.

— A fost vina mea, zise femeia. Eu am început scandalul, am vrut să dau în el și atunci m-a pocnit. De fapt, n-a vrut să mă lovească atât de tare. Am căutat-o cu lumânarea.

Chipul bucălat, de Cupidon al lui Sonny redeveni calm.

— Vii să-l vezi azi pe tata? Ea nu-i răspunse, așa că el adăugă: Credeam că vii, de asta am trecut, ca să te iau cu mașina. Oricum, mă găseam în oraș.

Ea clătină din cap.

— Nu vreau să mă vadă în halul ăsta. Am să vin săptămâna viitoare.

— OK, încuviință Sonny. Ridică receptorul telefonului din bucătărie și formă un număr. Chem un doctor, să vadă ce-i cu tine și să-ți dea îngrijirile necesare. Ești însărcinată, așa că trebuie să fii cu băgare de seamă. Câte luni mai ai până la soroc?

— Două, răspunse Connie. Sonny, te rog, nu face nimic. Te implor!

Sonny râse. Cu o expresie de cruzime pe chipul încordat, răspunse:

— Nu te neliniști, n-am să-ți las copilul orfan înainte de a se naște.

După ce o sărută pe obrazul sănătos, părăsi apartamentul.

Pe East 112th Street se vedea un mare număr de mașini parcate pe două rânduri, în fața magazinului de zaharicale unde era sediul agenției lui Carlo Rizzi. Pe trotuar, în fața magazinului, tații jucau ***catch***[10] cu copilașii lor, pe care-i scoseseră la plimbarea de duminică și, totodată, ca să le țină de urât până făceau pariurile. Văzând că vine Carlo Rizzi, încetară să mai joace mingea și se grăbiră să cumpere copiilor înghețată, ca să-i facă să stea liniștiți. Apoi începură să studieze ziarele cu numele primilor aruncători la base-ball, încercând să-și dea seama pe cine puteau paria cu sorți de câștig.

Carlo intră în sala încăpătoare din spatele magazinului. Cei doi „hârțogari” – unul mărunțel și vânjos, pe nume Sally Rags, și altul înalt și solid, pe care-l chema Coach – deja așteptau să înceapă activitatea. Amândoi aveau în față foi uriașe liniate, pe care se pregăteau să noteze pariurile. Pe un stativ de lemn era o tablă neagră, cu numele celor șaisprezece echipe de base-ball din grupele principale, scrise cu creta și grupate după cum urmau să joace între ele. Lângă fiecare pereche se găsea desenat un pătrățel, în care aveau să fie trecute pronosticurile.

— Telefonul din magazin e ascultat astăzi? îl întrebă Carlo pe Coach.

Coach clătină din cap.

— Încă n-au intrat pe fir.

Carlo se duse la telefonul din perete și formă un număr. Sally Rags și Coach îl urmăriră cu o privire impasibilă cum își nota „informațiile”, adică pronosticurile tuturor partidelor de base-ball pentru ziua în curs. Continuară să-l privească până când Carlo închise telefonul și scrise cu creta pronosticurile pentru fiecare meci. Deși Carlo nu avea habar, cei doi deja primiseră informațiile respective și acum îl verificau. În prima săptămână după ce începuse lucrul, Carlo făcuse o greșeală la transcrierea pronosticurilor pe tablă, de unde rezultase acel paradis al jucătorilor care se cheamă „dublă șansă”. Adică, plasând pariurile o dată la el și apoi la un alt agent, dar împotriva aceleiași echipe, jucătorul nu avea cum să piardă, indiferent de rezultat. Singura în pierdere era agenția lui Carlo. Greșeala lui adusese agenției un prejudiciu de șase mii de dolari în acea săptămână, confirmând părerea lui Don despre propriul său ginere. De atunci, dăduse

[10] Joc în care mingea de base-ball este aruncată de la o persoană la alta. (n tr.)

ordin ca fiecare mișcare a lui Carlo să fie controlată.

În mod normal, membrii cei mai importanți ai Familiei Corleone nu s-ar fi preocupat niciodată de asemenea detalii operaționale. Până la ei existau cel puțin cinci trepte ierarhice. Dar cum agenția servea la testarea ginerelui, ea fusese plasată sub supravegherea directă a lui Tom Hagen, care primea zilnic raportul.

Acum, că se anunțaseră pronosticurile, jucătorii se îmbulziră în camera din spate a magazinului de dulciuri, ca să-și noteze datele din ziare în dreptul partidelor anunțate aici, împreună cu numele probabililor aruncători. Unii dintre ei își țineau de mână copiii mici în timp ce consultau tabla. Un bărbat care paria pe sume mari se uită la fetița pe care o ținea de mână și-o întrebă drăgăstos:

— Astăzi cine-ți place: ***Honey***[11], ***Giants***[12] sau ***Pirates***[13]?

— Giants sunt mai puternici decât Pirates? se interesă fetița, fascinată de acele nume impresionante.

Tatăl începu să râdă.

În dreptul celor doi „hârțogari” se formă o coadă. După ce unul din funcționari completa un formular, îl detașa, înfășura în el banii primiți și i-l dădea lui Carlo. Acesta ieșea pe ușa din spate și urca un rând de scări, până în apartamentul unde locuia patronul magazinului, împreună cu familia. Aici comunica pariurile la casa centrală și punea banii într-un mic seif ascuns sub un fald al draperiei de la fereastră. Pe urmă cobora din nou în magazin, nu înainte de a arde lista cu pariuri, după care arunca resturile în toaletă și trăgea apa.

Niciuna dintre partidele de duminică nu începea înainte de ora două după-amiază, din cauza „legilor ***albastre”***[14], așadar, după primul val de amatori de pariuri, familiștii care trebuia să aleagă mizele pe fugă, apoi să se grăbească spre casă și să-și ducă familiile la plajă, începură să-și facă apariția jucătorii celibatari și cei înrăiți, care-și condamnau familiile să petreacă ziua de duminică în apartamentele sufocante din oraș. Aceștia erau cei mai acerbi jucători, pariau sume mult mai mari și se înapoiau în jurul orei patru, să parieze pe meciurile de cuplaj. Ei erau cei care-l făceau pe Carlo să lucreze duminica peste program, deși unii familiști veneau de la plajă, în încercarea de a mai recupera din pierderi.

Pe la ora unu și jumătate activitatea de pariuri se încheiase, așa că Sally Rags și Carlo ieșiră și se așezară pe verandă, la intrarea în magazin, să respire puțin aer curat. Urmăriră jocul de oină al copiilor. O mașină de poliție

---

[11] Scumpii, iubiții (engl.). Aici și la următoarele două note: numele unor echipe de base-ball.

[12] Uriașii (engl.) (n tr.)

[13] Pirații (engl.) (n tr.)

[14] Legi puritane instituite de coloniștii din Noua Anglie și care interzic anumite practici, îndeosebi băutura, dansul, munca, în zilele de duminică, (n tr.)

trecu pe lângă ei. Nu-i acordară nici o atenție. Agenția lor se bucura de o protecție foarte puternică la secție și nu putea fi atacată pe plan local. Pentru aceasta ar fi fost nevoie ca ordinul de descindere să fie dat la cel mai înalt nivel, dar chiar și atunci ar fi fost anunțați în timp util.

Coach veni și se așeză lângă ei. Trăncăniră o vreme despre base-ball și despre femei.

— Azi a trebuit din nou s-o altoiesc pe nevastă-mea, zise râzând, Carlo, să știe cine-i stăpânul.

— E gravidă prin ultimele luni, așa-i? întrebă în treacăt Coach.

— Ah, n-am făcut decât să-i ard câteva scatoalce, continuă Carlo. N-a fost o bătaie propriu-zisă. Chibzui o clipă. Își închipuie că poate face instrucție cu mine, or eu nu înghit așa ceva.

În preajmă mai zăboveau câțiva clienți. Stăteau la aer și discutau despre base-ball, așezați pe trepte mai sus de Carlo și cei doi funcționari. Deodată copiii care se jucau pe stradă se împrăștiară care încotro. O mașină apăru scrâșnind din frâne și opri în fața magazinului de dulciuri. Frână atât de brusc, încât cauciucurile scoaseră un scrâșnet ascuțit. Nici nu opri bine, că un bărbat sări jos de pe locul șoferului, mișcându-se cu atâta rapiditate, încât toți rămaseră înlemniți. Era Sonny Corleone.

Chipul lui bucălat, de Cupidon, cu buze groase și arcuite, era schimonosit de furie. Într-o fracțiune de secundă ajunse pe verandă și-l înșfacă de guler pe Carlo Rizzi. Îl smulse dintre ceilalți, vrând să-l tragă până în stradă, dar Carlo se prinse cu brațele lui mari și vânjoase de barele de fier, împotrivindu-se. Se chirci, încercând să-și apere capul și fața între umeri. Cămașa i se sfâșiase în mâna lui Sonny.

Urmă o scenă înfiorătoare. Sonny începu să dea cu pumnii în Carlo, care rămăsese ghemuit, însoțindu-și loviturile de înjurături rostite cu glas gros și înecat de furie. Cu toată statura lui impresionantă, Carlo nu opunea nici un fel de rezistență și nu încerca nici să-l îmbuneze pe Sonny și nici să protesteze. Coach și Sally Rags nu îndrăzniră să se amestece. Erau convinși că Sonny voia să-și ucidă cumnatul și nu doreau să-i împărtășească soarta. Copiii de pe stradă se adunară să-l huiduiască pe șoferul care-i făcuse să se risipească, dar acum priveau scena cu spaimă și curiozitate. Asistaseră la multe încăierări, dar furia lui Sonny îi redusese la tăcere. Între timp, în spatele mașinii lui Sonny apăru o alta, din care săriră două gărzi de corp. Văzând ce se petrecea, nici ei nu îndrăzniră să intervină. Rămaseră cu ochii în patru, gata să ia partea șefului dacă vreun spectator ar fi făcut prostia să-i ia apărarea lui Carlo.

Ceea ce făcea ca scena să fie absolut cumplită era totala lipsă de reacție a lui Carlo, dar poate tot ea îi salvă și viața. Rizzi se agățase cu brațele de barele de fier, ca Sonny să nu-l poată târî în stradă, și deși se vedea limpede că erau egali ca forță, totuși refuza să se împotrivească.

Acceptă ploaia de lovituri în capul și pe gâtul lipsit de apărare până când furia lui Sonny se mai domoli. Într-un târziu, suflând din greu, Sonny se uită în jos la el și zise:

— Animal nenorocit, dacă te mai prind vreodată că dai în sora mea, să știi că te omor.

Vorbele lui avură darul de a risipi încordarea. Bineînțeles, dacă Sonny ar fi avut de gând să-l ucidă, n-ar mai fi rostit amenințarea. Rostise acele vorbe tocmai pentru că nu le putea aduce la îndeplinire. Carlo se încăpățâna să nu ridice ochii spre Sonny. Își ținea mai departe capul plecat și brațele agățate de barele de fier. Rămase așa până când mașina se îndepărtă în trombă și-l auzi pe Coach spunând cu vocea lui ciudat de părintească:

— OK, Carlo, hai înăuntru. Să nu mai stăm în văzul lumii.

De abia atunci îndrăzni și Carlo să se ridice din poziția chircită în care stătea pe treptele verandei și să-și descleștеze degetele de barele de fier. Ridicându-se în picioare, văzu cum puștii îl priveau cu expresia fixă și scârbită a unora care asistaseră la umilirea altei făpturi omenești. Se simțea puțin amețit, dar mai degrabă din pricina șocului, a spaimei pure care-i inundase trupul. Nu avea răni grave, în ciuda potopului de lovituri date cu atâta sete. Se lăsă dus de braț de către Coach până în camera din fundul magazinului, unde funcționarul îi puse gheață pe obraz. Deși fața nu-i era rănită și nici nu sângera, totuși era plină de vânătăi care începuseră să se umfle. Acum frica îi mai trecuse, dar umilința pe care o îndurase îi dădea așa un sentiment de greață, încât îi veni să vomite. Coach îi ținu capul deasupra chiuvetei, sprijinindu-l ca pe un om beat, apoi îl ajută să urce în apartamentul de la etaj și-l sili să se lungească pe pat, într-un dormitor. Carlo nici nu remarcase că Sally Rags se făcuse nevăzut.

Sally Rags se dusese pe jos până în Third Avenue, de unde îl sunase pe Rocco Lampone, ca să-i relateze cele întâmplate. Rocco primi vestea cât se poate de calm, după care, la rândul său, își sună șeful, pe *caporegime* Pete Clemenza. Clemenza gemu și exclamă:

— Oh, Iisuse, fir-ar el să fie de Sonny, cu firea lui cu tot!

Totuși, din prudență, apăsă cu degetul în furca telefonului, așa încât Rocco nu-i auzi remarca.

Clemenza sună la casa din Long Beach și vorbi cu Tom Hagen. Hagen tăcu o clipă, apoi zise:

— Trimite de urgență câteva mașini cu oameni de-ai tăi pe autostrada spre Long Beach, în caz că Sonny e reținut de vreun blocaj de circulație sau de vreun accident. Când își iese din fire în halul ăsta, nu mai știe pe ce lume se află. Se prea poate ca unii din amicii noștri din tabăra cealaltă să afle că a fost în oraș. Nu se știe niciodată.

— Până să trimit eu pe cineva, șovăi Clemenza, Sonny va ajunge acasă. Același lucru e valabil și pentru clanul Tattaglia.

— Știu, răspunse liniștit Hagen. Dar, dacă se întâmplă ceva ieșit din comun, Sonny ar putea fi blocat pe drum. Fă tot ce poți, Pete.

Fără prea mare tragere de inimă, Clemenza îl sună pe Rocco Lampone și-i spuse să ia câțiva oameni și câteva mașini cu care să asigure șoseaua până la Long Beach. El însuși se duse la neprețuitul său Cadillac și, împreună cu trei dintre gărzile de corp care locuiau acum în casa lui, porni pe podul Atlantic Bridge, în direcția New York City.

Unul dintre acei pierde-vară care-și făceau veacul pe la magazinul de zaharicale, mizând pe sume nu prea mari, în realitate informator în solda Familiei Tattaglia, îl sună pe omul său de legătură. Însă cum Familia Tattaglia încă nu adoptase o organizare de război, omul de legătură se văzu nevoit să parcurgă toate treptele ierarhice ale clanului până să ajungă la *caporegime,* care-i telefonă șefului Familiei Tattaglia. Între timp, Sonny Corleone ajunsese cu bine pe domeniu, în casa tatălui său de la Long Beach, pregătit să-i înfrunte mânia.

▫ CAPITOLUL 17 ▫

Războiul din 1947 între Familia Corleone și cele cinci Familii aliate împotriva ei se dovedi costisitor de ambele părți. Situația se complică din pricina presiunilor exercitate asupra tuturor de către poliție, dornică să rezolve cazul asasinării căpitanului McCluskey. Rar se întâmpla ca funcționarii departamentului de poliție însărcinați cu elucidarea unui caz să nu țină seama de personalitățile politice care protejau jocurile de noroc și alte activități ilegale, dar în situația de față politicienii erau la fel de neputincioși ca și statul-major al unei armate scăpate din frâu și puse pe prădăciuni, ai cărei ofițeri de campanie refuzau să execute ordinele.

Această lipsă de protecție nu aducea atâtea prejudicii Familiei Corleone, cât adversarilor ei. Veniturile clanului Corleone proveneau în primul rând din jocuri de noroc, cele mai afectate fiind operațiunile de loterie. Agenții care se ocupau cu această îndeletnicire erau atrași în cursă de poliție și, de regulă, primeau câte o bătaie zdravănă, după care erau trimiși la răcoare pentru o bună bucată de timp. Fuseseră descoperite chiar și o parte din „bănci”, controalele ducând la grele pierderi financiare. „Bancherii” calibrul 90, ajunși în aceste poziții prin propriile lor puteri, se plângeau la *caporegimes,* care transmiteau reclamații le lor la masa de consiliu a Familiei. Dar nu era nimic de făcut. Bancherilor li se spunea să iasă din afacere. Întreprinzătorii particulari de culoare de prin partea locului primiră învoirea de a prelua operațiunea în Harlem, cel mai fertil teritoriu, iar aceștia operau răspândiți în așa fel, încât poliția nu reușea să-i depisteze.

După moartea căpitanului McCluskey, câteva ziare publicară articole în care-l acuzau că fusese omul lui Sollozzo. Presa aducea probe că numai cu puțin înainte de a fi asasinat, McCluskey primise mari sume de bani gheață.

Aceste povești erau opera lui Hagen care oferise și dovezile respective. Departamentul de poliție refuza să confirme sau să dezmintă informațiile, însă ele începeau să aibă efect. Poliția află de la informatori și de la polițiștii trecuți pe statul de plată al Familiei că McCluskey fusese un polițist corupt. Nu că ar fi luat bani sau mită substanțială, polițiștii de rând nu-i aduceau această acuzație. Dar luase banii cei mai murdari cu putință: cei obținuți din droguri și din crimă. Iar în codul etic al poliției, aceasta era de neiertat.

Hagen înțelegea că polițistul credea în lege și ordine într-un mod ciudat și inocent – adică mai mult decât cetățenii pe care era plătit să-i apere. La urma urmei, legea și ordinea reprezentau ceva miraculos din care își deriva și el puterea – o putere individuală, la care ținea la fel de mult ca oricare altul. Și totuși întotdeauna mocnea în el resentimentul față de cetățenii pe care îi slujea. Aceștia erau în egală măsură protejații și prada sa. Ca pradă, erau lunecoși și periculoși, capabili de tot felul de vicleșuguri. De îndată ce unul dintre ei era prins de poliție, mecanismul societății pe care o apăra polițistul își concentra toate forțele, lăsându-l fără captură. Dilema era opera politicienilor. Judecătorii dădeau pedepse blânde și cu suspendare până și celor mai înrăiți infractori. Guvernatorii statelor și însuși președintele Statelor Unite acordau amnistii, presupunând că avocați faimoși nu obținuseră deja achitarea. Cu timpul, polițistul învăța lecția. De ce să nu ia banii pe care i-i plăteau acești delincvenți? Lui îi erau mai necesari. De ce să nu meargă și copiii lui la colegiu? De ce să nu facă și soția lui cumpărăturile în magazinele cele scumpe? De ce să nu facă și el plajă în Florida în timpul concediului de iarnă? La urma urmei, își risca viața și asta nu era de glumă.

De regulă însă, polițistul decidea să nu accepte bani murdari. Primea bani ca să închidă ochii la afacerile unui agent de pariuri. Lua bani de la un om care nu suferea tichetele de parcare sau de depășire a vitezei. Le îngăduia pipițelor și prostituatelor să-și vadă de meseria lor. Dintr-un singur motiv. Acestea erau vicii naturale ale omului. Dar, de obicei, nu accepta mită pentru droguri, jaf armat, viol, crimă și alte asemenea infracțiuni. În optica lui, aceste acte atacau însăși baza autorității sale personale și nu puteau fi trecute cu vederea.

Asasinarea unui căpitan de poliție era comparabilă cu un regicid. Dar când se răspândi vestea că McCluskey fusese ucis în timp ce se găsea în compania unui vestit contrabandist de droguri, când se află că era suspectat de complicitate la omor, dorința de răzbunare a poliției începu să mai pălească. În definitiv, existau încă destule ipoteci de plătit, mașini de achitat, copii de crescut până ajungeau pe picioarele lor. Fără șpagă, polițiștii ar fi fost nevoiți să se lupte să trăiască de azi pe mâine. Negustorii fără autorizație erau buni să le achite costul mesei de prânz. Tichetele de parcare le umpleau buzunarele cu mărunțiș. Unii mai disperați începură chiar să extorcheze bani de la suspecți (homosexuali, persoane acuzate de acte de violență), în birourile secției. În cele din urmă, autoritățile se îmblânziră.

Ridicară prețurile și îngăduiră Familiilor să opereze mai departe. Și de astă dată lista de plăți fu întocmită de omul de legătură de la secție, care notă fiecare persoană îndreptățită la mită și suma cuvenită. Se reinstaură un simulacru de ordine socială.

Hagen venise cu ideea de a folosi detectivi particulari ca să asigure paza salonului de spital unde era Don Corleone. Firește, aceștia erau secondați de indivizi mult mai versați din *regime* a lui Tessio. Dar Sonny tot nu era mulțumit. La mijlocul lunii februarie, de îndată ce Don putu fi mișcat din loc fără riscuri, îl transportară cu ambulanța la locuința lui de pe domeniu. Casa fusese reamenajată, încât dormitorul era acum un veritabil salon de spital, cu toate cele necesare unei urgențe. Infirmiere aduse special pentru Don și atent verificate fuseseră angajate ca să aibă grijă de el douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru, iar doctorul Kennedy, în schimbul unui onorariu uriaș, se lăsase convins să fie medicul intern al acestui spital particular. Cel puțin până când Don putea rămâne numai sub supravegherea infirmierelor.

Domeniul în sine era inexpugnabil. În casele de rezervă se instalară oameni de încredere, chiriașii fiind expediați în vilegiatură în Italia, exclusiv pe spezele Familiei.

Freddie Corleone fusese trimis la Las Vegas, să se refacă și, totodată, să sondeze terenul în vederea unor operațiuni ale Familiei în complexul de hoteluri de lux dotate cu cazinouri pentru jocuri de noroc, care tocmai începuseră să se construiască. Las Vegas făcea parte din imperiul încă neutru al Coastei de Vest, iar șeful lui îi garantase siguranță lui Freddie pe domeniul său. Cele cinci Familii din New York nu voiau să-și mai facă alți dușmani, hăituindu-l pe Freddie Corleone în Las Vegas. Și așa aveau destule necazuri la New York.

Doctorul Kennedy interzisese orice discuție de afaceri de față cu Don. Nimeni nu ținea seama de această indicație. Don insistase să se țină consiliul de război în camera sa. Sonny, Tom Hagen, Pete Clemenza și Tessio se adunară aici chiar în prima noapte după întoarcerea lui acasă.

Don Corleone era prea slăbit ca să vorbească mult, dar dorea să asculte și să-și exercite dreptul de veto. Când i se aduse la cunoștință că Freddie fusese trimis la Las Vegas, ca să învețe tainele jocurilor de noroc din cazinouri, Don dădu din cap aprobator. Aflând că Bruno Tattaglia fusese ucis de oamenii Familiei Corleone, clătină din cap și oftă. Dar cel mai mult îl întristă vestea că Michael îi lichidase pe Sollozzo și pe căpitanul McCluskey, după care fusese nevoit să se refugieze în Sicilia. Auzind acestea, le făcu semn tuturor să iasă, așa că aceștia își continuară consiliul în biroul de pe colț, unde se găsea biblioteca juridică.

Sonny Corleone se tolăni în fotoliul uriaș din spatele mesei de scris.

— Cred că ar fi bine să-l luăm mai ușor pe tata în următoarele câteva săptămâni, până când doctorul va hotărî că se poate ocupa iarăși de afaceri.

Tăcu o clipă. Aș vrea să punem lucrurile pe roate înainte ca el să se însănătoșească. Avem mână liberă de la polițiști. Prima urgență sunt loteriile din Harlem. Negrii de acolo și-au făcut de cap destul, acum trebuie să ne luăm înapoi ce-i al nostru. S-a cam ales praful, dar așa se întâmplă de fiecare dată când pun ei mâna pe ceva. O mulțime de agenți de-ai lor n-au plătit banii cuveniți câștigătorilor. Acum umblă în Cadillacuri și le spun jucătorilor că mai au de așteptat, dacă nu cumva le plătesc numai jumătate din câștiguri. Nici un agent nu trebuie să mai apară în ochii jucătorilor drept om bogat. Vreau să nu se mai îmbrace nimeni din cale-afară de elegant. Să nu-i mai prind la volanul unor mașini nou-nouțe. Să nu mai strâmbe din nas atunci când trebuie să plătească unui câștigător. Și mai vreau să se termine cu întreprinzătorii particulari în această branșă, fiindcă ne strică firma. Tom, trebuie să ne punem în mișcare imediat. De îndată ce le vei da de știre că suntem la curent cu matrapazlâcurile lor, totul va reveni la normal.

— În Harlem există câțiva tipi extrem de periculoși, spuse Hagen. Au prins gustul averii. Nu vor accepta să redevină simpli agenți sau adjuncți de „bancheri”.

Sonny ridică din umeri.

— Dă-i lui Clemenza lista cu numele lor. Asta-i treaba lui, să-i pună la respect.

— E ca și făcut, îl asigură Clemenza pe Hagen.

Cea mai importantă problemă fu adusă în discuție de către Tessio.

— De îndată ce vom începe operațiunile, cele cinci Familii vor porni și ele să atace. Vor lovi în „bancherii” noștri din Harlem și în agenții de pariuri din East Side. Ar putea să ne facă zile fripte și în industria de confecții protejată de noi. Războiul acesta va costa o groază de bani.

— Poate nu vor face nimic din toate astea, zise Sonny. Se știe că le vom răspunde cu aceeași monedă. Am sondat terenul pentru o eventuală împăcare și mă gândesc că, poate, reușim să rezolvăm problema răscumpărând cu bani uciderea tânărului Tattaglia.

— La astfel de negocieri ne vor întoarce spatele, interveni Hagen. În ultimele luni au pierdut bani grei și ne socotesc răspunzători pe noi. Pe bună dreptate. Cred că, de fapt, vor să ne implicăm în comerțul cu narcotice, ca să profite de influența politică a familiei. Cu alte cuvinte, propunerea lui Sollozzo, minus persoana lui. Dar nu vor aborda subiectul înainte de a lansa o acțiune violentă împotriva noastră. Își închipuie că, după ce ne vor intimida în acest fel, le vom accepta propunerea cu drogurile.

— Nici nu încape discuție, i-o reteză scurt Sonny. Don a spus „Nu” și *nu* rămâne până când el nu-și schimbă hotărârea.

— Atunci ne confruntăm cu o problemă tactică, vorbi cu aprindere Hagen. Banii noștri sunt descoperiți. Pariuri și loterie. Suntem vulnerabili în orice clipă. În schimb, Familia Tattaglia patronează prostituția și sindicatele

docherilor. Cum dracu' i-am putea lovi? E drept că celelalte Familii se ocupă într-o oarecare măsură și de jocuri de noroc. Însă majoritatea sunt implicate în construcții, camătă, controlul sindicatelor și contracte guvernamentale. Câștigă enorm amenințând cu forța oameni nevinovați. Banii lor nu stau la vedere. Clubul de noapte al Familiei Tattaglia e prea cunoscut ca să poată fi atins, ar fi prea bătător la ochi. Iar cu Don încă în afara luptei, influența lor politică e egală cu a noastră. Prin urmare, ne confruntăm cu o problemă gravă.

— E problema mea, Tom, precizează Sonny. Eu voi găsi soluția. Continuă negocierile și ocupă-te și de cealaltă treabă. Să ne vedem de afacerile noastre și să vedem ce se mai întâmplă. Pe urmă vom acționa în funcție de împrejurări. Clemenza și Tessio au o mulțime de oameni înarmați, cât cele cinci Familii la un loc, dacă se ajunge la conflict deschis. Nu va trebui decât sa trecem la „saltele”.

Înlăturarea „bancherilor” particulari de culoare se realiză cât se poate de simplu. Poliția primi informații asupra lor și luă măsuri energice. Ce-i drept, cu mari sacrificii. La vremea aceea, un negru nu putea da șpagă unui înalt funcționar de poliție sau unei personalități politice, ca să-și poată păstra afacerea. În primul rând, datorită prejudecăților și neîncrederii rasiale. Totuși, Harlemul fusese întotdeauna socotit o problemă minoră, cu o rezolvare previzibilă.

Cele cinci Familii loviră într-un punct neașteptat. Asasinară doi oameni influenți din cadrul sindicatelor din confecții, totodată și membri ai Familiei Corleone. Urmară la rând cămătarii protejați de Corleone, care se văzură alungați de pe chei, odată cu agenții de pariuri protejați de același clan. Sindicatele locale ale docherilor trecură de partea celor cinci Familii. În tot orașul agenții de pariuri ai Familiei Corleone erau supuși la presiuni menite să-i determine să-și schimbe jurământul de credință. Cel mai mare „bancher” de loterie din Harlem, vechi prieten și aliat al familiei Corleone, fusese asasinat cu sălbăticie. Nu mai aveau de ales. Sonny ordonă celor doi *caporegimes* să treacă la saltele.

Aranjară două apartamente în oraș, dotându-le cu saltele pe care urma să doarmă pistolarii, un frigider pentru alimente, arme și muniții. Într-unul din apartamente stăteau oamenii lui Clemenza, în celălalt, oamenii lui Tessio. Toți agenții de pariuri ai familiei primiră gărzi de corp. Însă „bancherii” de loterie din Harlem trecuseră de partea adversarului și pentru moment nu era nimic de făcut. Toate acestea costau Familia Corleone o mulțime de bani, profiturile scăzând considerabil. În următoarele câteva luni deveniră limpezi și alte lucruri. Cel mai important dintre toate era că motivele înfrângerii se aflau chiar în sânul Familiei Corleone.

Și asta din două motive. Întrucât Don încă era prea slăbit ca să participe, o bună parte din influența politică a clanului fusese neutralizată. De asemenea, ultimii zece ani de pace erodaseră grav calitățile de luptători ai

celor doi *caporegimes,* Clemenza și Tessio. Clemenza continua să fie un executant competent, însă nu mai avea nici energia și nici puterea din tinerețe ca să conducă trupe. Tessio se îmblânzise cu anii și nu mai era suficient de dur. Tom Hagen, în ciuda calităților sale, pur și simplu, nu era un *Consigliori* potrivit la vreme de război. Principalul lui defect consta în faptul că nu era sicilian.

Sonny Corleone își dădea seama de toate aceste puncte nevralgice alo Familiei pe timp de război, dar nu putea lua nici un fel de măsuri ca să le remedieze. El nu era Don, or numai Don îi putea înlocui pe *caporegimes* și pe *Consigliori.* În plus, simpla lor înlocuire ar fi tăcut ca situația să devină și mai precară, favorizând o eventuală trădare. La început, Sonny se gândise să țină piept inamicului până când Don avea să se întremeze suficient ca să preia conducerea, dar după trădarea „bancherilor" din Harlem și prigoana dezlănțuită împotriva agenților de pariuri, poziția Familiei devenea tot mai șubredă. Atunci Sonny decise să treacă la contraatac.

Dar nu oricum, ci lovind inamicul drept în inimă. Puse la cale execuția șefilor celor cinci Familii printr-o singură operațiune tactică de mare anvergură. În acest scop, organiză un sistem sofisticat de supraveghere a acestor șefi. Dar după o săptămână capii Familiilor inamice se făcură nevăzuți, încetând să mai apară în public.

Cele cinci Familii și Imperiul Corleone ajunseră într-un punct mort.

▫ *CAPITOLUL 18* ▫

Amerigo Bonasera locuia la numai câteva cvartale de antrepriza de pompe funebre din Mulberry Street, așa că de fiecare dată se ducea să cineze acasă. Seara se înapoia la munca lui, alăturându-se plin de respect familiilor îndurerate care-și aduceau ultimul omagiu morților întinși pe catafalcuri în sumbrele lui săli mortuare.

Întotdeauna îl deranjau glumele pe seama profesiunii sale, legate de macabrele detalii tehnice atât de nesemnificative. Firește, nimeni din familie, dintre prieteni sau vecini nu făcea astfel de glume. Pentru cei care de secole își câștigaseră pâinea cu sudoarea frunții, orice profesiune era demnă de respect.

Stând la cină împreună cu soția în apartamentul lor masiv mobilat, cu statuete aurite ale Fecioarei Maria așezate pe bufet, lângă candele de sticlă roșie, Bonasera își aprinse o țigară Camel și-și turnă un pahar de whisky american, ca să se destindă. Soția aduse la masă farfuriile cu supă aburindă. Acum amândoi rămăseseră singuri; Bonasera își trimisese fata să locuiască la sora mamei ei, în Boston, unde putea uita cumplita întâmplare prin care trecuse și rănile făcute de cei doi derbedei pedepsiți de Don Corleone.

— Te întorci la lucru astă-seară? îl întrebă soția în timp ce-și mâncau supa.

Amerigo Bonasera încuviință din cap. Soția îi respecta munca, însă n-o înțelegea. Nu înțelegea că partea tehnică a profesiei sale era cea mai puțin importantă. Ca mai toți ceilalți, doamna Bonasera credea că soțul ei era plătit pentru priceperea lui de a-i face pe morți să arate în sicriu la fel de bine ca în viață. Într-adevăr, măiestria lui era legendară. Dar lucrul cel mai important și mai necesar era ca el să fie de față la priveghi. Noaptea, când familia îndurerată venea să-și întâmpine rudele și prietenii lângă sicriul celui drag, avea nevoie ca Amerigo Bonasera să se afle acolo.

Pentru că el era cel mai nimerit ca să-i împace cu prezența morții. Cu figura lui veșnic gravă, totodată puternică și alinătoare, cu glasul care nu tremura, ci murmura abia șoptit, el conducea ritualul priveghiului. Domolea plânsetele prea tari, dojenea copiii neascultători pe care părinții nu aveau inima să-i pedepsească. Niciodată nu-și prezenta condoleanțele în mod înduioșător, totuși niciodată nu se arăta superficial. Dacă o familie apela o dată la Amerigo Bonasera ca să pregătească pe cineva iubit pentru înmormântare, aceasta revenea la el de fiecare dată când avea nevoie. Amerigo nu-și dezamăgise niciodată clienții în acea cumplită ultimă noapte petrecută pe pământ.

De regulă, după cină își îngăduia să ațipească puțin. Apoi se spăla și se bărbierea din nou, folosind din belșug pudră de talc, ca să-și îmblânzească barba deasă și neagră. Întotdeauna se spăla pe dinți. Se schimba cuviincios cu haine curate, cămașă de un alb strălucitor, cravată neagră, costum negru proaspăt călcat, pantofi negri fără luciu și șosete negre. Totuși, efectul era mai curând alinător decât mohorât. De asemenea, își cănea cu regularitate părul, obicei nemaiîntâlnit la un bărbat italian din generația lui. Dar n-o făcea din vanitate, ci, pur și simplu, fiindcă părul îi era înspicat cu fire argintii, culoare care i se părea nepotrivită cu profesia sa.

După ce-și termină supa, soția îi puse în față o bucată mică de friptură cu câteva linguri de spanac verde, stropit cu untdelemn gălbui. Obișnuia să mănânce puțin. Când termină și felul doi, bău o ceașcă de cafea și mai fumă o țigară Camel. Stând la cafea, se gândi la biata lui fiică. Niciodată nu va mai fi aceeași. Îi fusese redată frumusețea, însă ochii ei căpătaseră o expresie de animal hăituit, încât taică-său abia mai suporta s-o privească. Așa că o trimiseseră să locuiască un timp la Boston. Timpul avea să-i vindece rănile. Durerea și spaima nu erau la fel de ireparabile ca moartea – el știa asta foarte bine. Meseria îl făcea să fie optimist.

Tocmai își băuse cafeaua când se auzi sunând telefonul din salon. Soția nu răspundea niciodată când el era acasă, așa că se ridică, goli ceașca de ultima picătură și-și stinse țigara. În drum spre telefon, își scoase cravata și începu să-și descheie cămașa, pregătindu-se să se odihnească puțin. Apoi ridică receptorul telefonului și răspunse politicos și calm.

— Alo?

Vocea de la celălalt capăt al firului era aspră și tensionată.

— La telefon Tom Hagen, auzi el în aparat. Te sun din partea lui Don Corleone, la rugămintea lui.

Amerigo Bonasera simți cum îi vine pe gât cafeaua și cum îl năpădește o ușoară senzație de greață. Trecuse mai mult de un an de când se îndatorase față de Don, ca să răzbune onoarea fiicei lui, și între timp aproape uitase că trebuia să-și achite datoria. Fusese atât de satisfăcut văzând fețele însângerate ale celor doi derbedei, încât ar fi făcut orice pentru Don. Dar timpul erodează recunoștința mai rapid decât erodează frumusețea. Acum Bonasera trăia starea de rău a cuiva care se confruntă cu dezastrul. Răspunse cu glas șovăielnic:

— Da, înțeleg. Te ascult.

Îl surprinse răceala din tonul lui Tom Hagen. *Consigliori* se comportase întotdeauna ca un om civilizat, deși nu era italian, acum însă i se adresa, pur și simplu, pe un ton de comandă.

— Îi datorezi lui Don un serviciu, zise Hagen. Nu se îndoiește că te vei achita. Că vei fi fericit să ai acest prilej. Într-o oră, dar nu mai puțin de atât, poate mai mult, va veni la firma dumitale să-ți ceară ajutorul. Să fii acolo, ca să-l întâmpini. Ai grijă să nu se afle prin preajmă niciunul dintre lucrătorii dumitale. Trimite-i acasă. Dacă ai vreo obiecție, spune-mi chiar acum și-l voi informa pe Don Corleone. Are și alți prieteni care-i pot face acest serviciu.

— Cum îți închipui că l-aș refuza pe Naș? aproape că strigă înspăimântat Amerigo Bonasera. Bineînțeles că voi face tot ce-mi cere. N-am uitat că am o datorie. Plec la firmă imediat.

Glasul lui Hagen se îmblânzi, dar tonul lui părea ușor ciudat.

— Mulțumesc, zise el. Don nu s-a îndoit nici o clipă de dumneata. Întrebarea îmi aparține mie. Fă-i diseară acest serviciu și pe urmă poți veni oricând la mine dacă ai necazuri. Vei câștiga prietenia mea.

Vorbele lui îl înfricoșară și mai mult pe Amerigo Bonasera.

— Don în persoană va veni la mine astă-seară? se bâlbâi el.

— Da, răspunse Hagen.

— Atunci înseamnă că și-a revenit complet după rănile avute, Domnul fie lăudat, zise Bonasera.

Fraza sună mai curând a întrebare.

La celălalt capăt al firului se așternu tăcerea, apoi Hagen zise foarte liniștit:

— Da.

Urmă o păcănitură și convorbirea se încheie.

Bonasera simți cum îl trec toate sudorile. Se duse în dormitor, își schimbă cămașa și-și clăti gura. Dar nu se bărbieri și nici nu-și puse alta cravată. O luă pe aceeași pe care o folosise în timpul zilei. Sună la firma și-i spuse lucrătorului ca în noaptea aceea să rămână el cu îndurerata familie în

sala mortuară din față. El va avea de lucru în laboratorul situat în aceeași clădire. Când omul vru să-i pună întrebări, Bonasera i-o reteză scurt, cerându-i să-i îndeplinească întocmai dispozițiile.

Își puse haina, iar soția, care încă era la masă, ridică ochii spre el, surprinsă.

— Am de lucru, o anunță Bonasera.

Văzând expresia de pe chipul lui, femeia nu îndrăzni să-i ceară alte amănunte.

Bonasera ieși din casă și parcurse pe jos distanța de câteva cvartale până la antrepriza de pompe funebre.

Clădirea se înălța singuratică pe un teren întins, împrejmuit cu un gard alb de șipci. O alee ducea din stradă până în spatele clădirii, lată doar cât să treacă ambulanțele și dricurile. Bonasera descuie poarta și o lăsă deschisă, Apoi se duse în spatele clădirii și intră pe ușa largă de aici. În treacăt, văzu că pe ușa din față deja intrau oameni veniți să-și aducă ultimele omagii mortului expus acolo.

Cu mulți ani în urmă, când Bonasera cumpărase această clădire de la un antreprenor în prag de pensie, existase o scară de circa zece trepte care trebuia urcată până la intrarea în sala funerară. Aceasta pusese o problemă. Pentru bătrânii și invalizii dornici să-și ia rămas-bun de la o ființă dragă era aproape imposibil să urce scara, așa că fostul antreprenor folosise în astfel de situații liftul pentru marfă – o mică platformă de metal care se ridica din pământ chiar lângă clădire. Liftul servea la transportul cadavrelor și al coșciugelor. Cobora sub pământ, apoi se ridica direct în sala funerară, astfel încât vizitatorul invalid se pomenea, prin podea, alături de sicriu. Celelalte persoane din asistență erau nevoite să-și tragă scaunele negre la o parte, ca să facă loc liftului apărut prin trapă. După ce invalidul sau bătrânul respectiv își aducea omagiile, liftul trecea din nou prin podeaua lustruită, ca să-l coboare și să-l scoată iarăși la lumină.

Amerigo Bonasera găsise că soluția era nepotrivită și costisitoare. Prin urmare, reconstruise fațada clădirii, renunțând la trepte în favoarea unui plan înclinat. Bineînțeles, liftul continua să fie folosit pentru sicrie și cadavre.

În partea din spate a clădirii, izolate de sala funerară și de camerele de primire printr-o ușă masivă și capitonată, se aflau biroul, sala de îmbălsămare, magazia de sicrie și o debara ținută sub cheie, unde se găseau substanțe chimice și oribilele instrumente ale meseriei. Bonasera se duse în birou, se așeză la masa de scris și-și aprinse o țigară Camel. Era una dintre puținele ocazii când fuma în această clădire. Rămase astfel să-l aștepte pe Don Corleone.

Aștepta cuprins de o profundă disperare. Nu avea nici cea mai mică îndoială în privința serviciilor care urmau să i se ceară. În ultimul an Familia Corleone se războise cu cele cinci mari Familii mafiote din New York, iar

isprăvile lor sângeroase umpleau paginile ziarelor. Fuseseră uciși mulți oameni din ambele tabere. Acum Familia Corleone omorâse pe cineva atât de important, încât voia să-i ascundă cadavrul, să-l facă să dispară. Exista oare o cale mai bună decât aceea de a-l îngropa oficial, cu ajutorul unui antreprenor autorizat? Amerigo Bonasera nu-și făcea nici un fel de iluzii cu privire la actul pe care urma să-l comită. Va fi complicele unei crime. Dacă se va afla ceva, îl vor aștepta ani grei de închisoare. Fiica și soția lui vor fi compromise, bunul lui renume, numele respectat de Bonasera, va fi târât în noroiul însângerat al războiului dintre mafioți.

Își îngădui să fumeze încă un Camel. Deodată îl săgetă un gând și mai cumplit. Când celelalte Familii mafiote vor afla că ajutase clanul Corleone, îl vor considera dușmanul lor. Îl vor ucide. Acum blestema ziua când se dusese la Naș, implorându-l să-l răzbune. Blestemă ziua când soția lui și cea a lui Don deveniseră prietene. Își blestemă fiica, blestemă America și chiar propriul lui succes. După aceea redeveni optimist. Totul se putea desfășură ca pe roate. Don Corleone era un om inteligent. Fără îndoială că fuseseră luate toate măsurile de precauție ca totul să rămână secret. El nu trebuia decât să-și țină firea. Fiindcă, desigur, lucrul cel mai grav ar fi să-și atragă asupră-i nemulțumirea lui Don.

Auzi scrâșnet de cauciucuri pe pietriș. Urechea lui exersată îl anunță ca pe aleea cea îngustă venise o mașină care acum parca în curtea din spate, Deschise ușa să-i întâmpine. Clemenza, uriașul cel gras, intră însoțit de doi indivizi tineri, cu înfățișare de brute. Toți verificară încăperea, fără să-i adreseze vreun cuvânt lui Bonasera, apoi Clemenza se duse afară. Cei doi tineri rămaseră cu antreprenorul.

Câteva momente mai târziu, Bonasera recunoscu huruitul unei ambulanțe grele apropiindu-se pe aleea cea îngustă. Apoi în prag apăru Clemenza, urmat de doi bărbați care duceau o targă. Cele mai cumplite bănuieli ale lui Amerigo Bonasera se vedeau confirmate. Pe targă se afla un cadavru înfășurat într-o pătură cenușie, din care ieșea un picior desculț și galben.

Clemenza făcu semn celor doi să aducă targa în sala de îmbălsămări. În momentul următor din întunericul curții apăru un alt bărbat care păși în biroul scăldat în lumină. Era Don Corleone.

În timpul cât zăcuse, Don slăbise și se mișca țeapăn și ciudat. Își ținea pălăria în mâini, iar părul de pe capul lui masiv părea să se fi rărit. Arăta mai bătrân și mai gârbovit față de cum îl văzuse Bonasera la nuntă, dar încă în putere. Ținându-și pălăria la piept, i se adresă lui Bonasera:

— Ei, vechiul meu prieten, ești pregătit să-mi faci acest serviciu?

Bonasera încuviință din cap. Don păși pe urmele târgii în sala de îmbălsămare, iar Bonasera veni, fără chef, în spatele lui. Cadavrul se găsea acum pe una dintre mesele cu jgheab. Don Corleone făcu un gest discret cu pălăria și ceilalți bărbați părăsiră încăperea.

— Ce doriți să fac? întrebă șoptit Bonasera.

Don Corleone privea fix masa.

— Dacă ții la mine, vreau să-ți folosești toate mijloacele, toată priceperea, zise el. Nu vreau ca maică-sa să-l vadă așa cum este acum.

Se apropie de masă și trase în jos pătura cenușie. În ciuda anilor de pregătire și experiență, Amerigo Bonasera nu-și putu stăpâni un icnet de oroare. Pe masa de îmbălsămare era capul zdrobit de gloanțe al lui Sonny Corleone. Ochiul stâng, înecat în sânge, avea o crăpătură ca o stea chiar în pupilă. Nasul și umărul obrazului stâng erau un terci de nerecunoscut. O fracțiune de secundă. Don întinse mâna să se sprijine de Bonasera.

— Uită-te în ce hal mi-au măcelărit băiatul, zise el.

▫ *CAPITOLUL 19* ▫

Poate că tocmai impasul la care se ajunsese îl determinase pe Sonny Corleone să dezlănțuie războiul de hărțuire de la care i se trăsese moartea. Poate din pricina firii lui extrem de violente, scăpate din frâu. În orice caz, în cursul primăverii și verii acelui an organizase raiduri fără rost împotriva trupelor auxiliare inamice. Proxeneți ai Familiei Tattaglia fuseseră împușcați mortal în Harlem, gangsteri de la docuri fuseseră masacrați. Liderii sindicali care juraseră credință celor cinci Familii fuseseră preveniți să nu se amestece, și cum agenții de pariuri și cămătarii Familiei Corleone încă nu aveau voie să pună piciorul pe chei, Sonny îl trimisese pe Clemenza cu *regime* al lui să facă ravagii de-a lungul țărmului.

Era un măcel fără rost, fiindcă nu putea influența sorții războiului. Sonny era un tactician strălucit și câștigase victorii zdrobitoare. Dar acum ar fi fost necesar geniul strategic al lui Don Corleone. Totul degenerase într-un război de gherilă aducător de moarte, de pe urma căruia ambele tabere descoperiseră că pierdeau o mulțime de bani și de vieți omenești, fără un scop anume. În cele din urmă, Familia Corleone fusese nevoită să închidă unele dintre cele mai profitabile agenții de pariuri, inclusiv cea repartizată ginerelui, Carlo Rizzi, ca să-și câștige existența. Carlo se apucase de băutură și de femei, purtându-se din ce în ce mai urât cu soția lui, Connie. După bătaia încasată de la Sonny Corleone, nu îndrăznise să-și mai lovească soția, dar nici nu se mai culcase cu ea. Connie se aruncase la picioarele lui, dar Carlo o refuzase cu dispreț sau, cum îi plăcea lui să-și închipuie, cu suprema satisfacție a unui patrician roman.

— Du-te și sună-l pe frate-tău, îi spusese el batjocoritor. Zi-i că nu vreau să te regulez, poate mă bate până mi se scoală.

Totuși, îi era o frică de moarte de Sonny Corleone, deși afișau unul față de celălalt o politețe rece. Carlo avea atâta minte cât să înțeleagă că Sonny n-ar fi ezitat să-l ucidă și că era genul de om capabil să omoare o altă ființă umană cu naturalețea unui animal, în timp ce el ar fi trebuit să-și adune tot

curajul, toată voința ca să comită o crimă. Nici o clipă nu-i dăduse prin gând că, din acest motiv, îi era, de fapt, superior lui Sonny Corleone – dacă se putea spune așa; îl invidia pe Sonny pentru cumplita lui sălbăticie, care de acum devenise legendară.

În calitate de *Consigliori*, Tom Hagen nu era de acord cu tactica lui Sonny, dar hotărâse să nu protesteze față de Don, din simplul motiv că, până la un punct, tactica dădea rezultate. Pe măsură ce continua războiul de uzură, cele cinci Familii păreau să dea înapoi, contraatacurile lor deveniseră tot mai anemice, până când încetaseră cu totul. La început, Hagen nu avusese încredere în această așa-zisă liniștire a inamicului, în schimb Sonny jubila.

— Am s-o țin tot așa, îi spusese el lui Hagen, și, în cele din urmă, nemernicii ne vor cere să cădem la învoială.

Pe Sonny îl preocupau alte lucruri. Soția îi făcea necazuri fiindcă îi ajunsese la ureche zvonul că Lucy Mancini îi sedusese bărbatul. Deși glumea fără fereală despre înzestrarea și tehnica lui Sonny, el o evita de prea mult timp și femeia ajunsese să-i ducă dorul la pat, așa că-i făcea zile fripte, bătându-l la cap fără încetare.

În plus, Sonny trăia sub enorma apăsare a gândului că figura pe lista neagră. Trebuia să-și ia precauții extraordinare la fiecare pas, știind că inamicul era la curent cu vizitele lui la Lucy Mancini. În acest caz însă, își lua măsuri de prevedere ieșite din comun, fiindcă prin tradiție acesta era un punct nevralgic. Deși Lucy nu avea nici cea mai mică bănuială, era urmărită douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru de oameni din *regime* al lui Santino, iar când pe același palier se eliberase un apartament, acesta fusese imediat închiriat de unul dintre cei mai de încredere oameni ai acestui *regime.*

Don se întrema treptat și curând avea să fie în stare să preia comanda, în acel moment balanța războiului trebuia să se încline în favoarea Familiei Corleone. Sonny nu avea nici cea mai mică îndoială. Între timp, el urma să păzească imperiul tatălui său, să câștige respectul acestuia, și cum poziția de șef al clanului nu era exclusiv ereditară, putea ridica pretenții justificate ca moștenitor al imperiului Corleone.

Dar și inamicul făurea planuri. Și celelalte Familii analizaseră situația, ajungând la concluzia că singura modalitate de a preveni o înfrângere totală era să-l suprime pe Sonny Corleone. Acum înțeleseseră mai bine cum stăteau lucrurile și intuiau că se putea negocia cu Don, recunoscut pentru logica și judecata sa. Ajunseseră să-l deteste pe Sonny pentru setea lui de sânge, pe care o considerau barbară. De asemenea, îl considerau lipsit de un elementar simț al afacerilor. Nimeni nu dorea să se revină la timpurile de altădată, la zbuciumul și necazurile de atunci.

Într-o seară Connie Corleone primi un telefon anonim, o voce de fată care întreba de Carlo.

— Cine-i la telefon? se interesă Connie.

Fata de la celălalt capăt al firului chicoti și răspunse:

— O prietenă a lui. Voiam să-i spun că nu ne putem vedea astă-seară. Trebuie să plec din oraș.

— Târfa nenorocită! izbucni Connie Corleone. Târfă și cățea ticăloasă ce ești! țipă ea din nou.

La celălalt capăt al firului se auzi o păcănitură.

În acea după-amiază Carlo se dusese la curse, de unde se înapoie acasă seara târziu, distrus că pierduse și pe jumătate beat de la sticla pe care o purta la el întotdeauna. De îndată ce puse piciorul în casă, Connie începu să țipe și să-l blesteme. El nu-i dădu nici o atenție, ci se duse să facă un duș. Când ieși din baie, își șterse trupul gol în fața ei și se găti să plece în oraș.

Connie stătea cu mâinile în șolduri, încruntată și albă de furie.

— Nu pleci nicăieri, se răsti ea. A sunat amica ta și a spus că nu vă puteți vedea astă-seară. Nemernicule, ai tupeul să dai târfelor tale numărul meu de telefon! Te omor, nenorocitule!

Se repezi la el, izbindu-l cu picioarele și zgâriindu-l. Carlo o ținu la distanță cu brațul lui musculos.

— Ești țicnită, îi zise cu răceală. Dar Connie vedea limpede că era îngrijorat, ca și cum ar fi știut că nebuna cu care se culca chiar era în stare să-i facă o asemenea figură. O fi fost vreo smintită căreia îi ardea de glume, adăugă el.

Connie se strecură pe sub brațul lui și-l zgârie pe față. Ba chiar rămase cu puțină piele sub unghii. Cu o răbdare surprinzătoare, el o îmbrânci deoparte. Ea își dădu seama că o ferea fiindcă era gravidă, fapt care-i dădu curaj să-și verse focul în continuare. Pe lângă aceasta, era și excitată. Curând nu va mai avea voie să facă dragoste, doctorul îi interzisese să aibă relații sexuale în ultimele două luni, ori ea dorea să-l aibă acum, înainte de a intra în luna a șaptea. Dar și dorința de a-i face rău lui Carlo era la fel de puternică. Se duse după el în dormitor.

Își dădu seama că era speriat, ceea ce o umplu de încântare și dispreț.

— Ai să stai acasă, declară Connie. Nu pleci nicăieri.

— OK, OK, zise el.

Era încă dezbrăcat, numai în pantaloni scurți. Îi plăcea să umble așa prin casă, mândru de umerii lui lați și de șoldurile înguste, de pielea aurie. Connie îl urmărea cu priviri lacome. El se sili să râdă.

— Măcar îmi dai ceva de mâncare?

Connie se îmbună auzindu-l că tăcea apel la îndatoririle ei de soție – sau cel puțin la una. Gătea bine, învățase de la mama ei. Pregăti friptură de vițel cu ardei iute, încropind la repezeală o salată asortată, în timp ce cratița

fierbea la foc mic. Carlo se întinsese pe pat, ca să citească formularul de curse pentru a doua zi. Își luase alături un pahar de apă plin cu whisky, din care sorbea câte o înghițitură.

Connie se duse după el în dormitor. Rămase în prag, de parcă nu s-ar fi putut apropia de pat fără a fi chemată.

— Mâncarea e în farfurie, anunță ea.

— Încă nu mi-e foame, zise Carlo, continuând să citească formularul.

— Mâncarea e în farfurie, insistă cu încăpățânare Connie.

— N-ai decât să ți-o vâri în fund! se răsti Carlo.

Sorbi restul de whisky din pahar și aplecă sticla ca să și-l umple iar. Nu-i mai acordă nici o atenție soției.

Connie se duse în bucătărie, luă farfuriile pline cu mâncare și le izbi de chiuvetă. Zăngănitul puternic îl făcu pe Carlo să iasă din dormitor. Se uită la friptura și la ardeii plini de grăsime risipiți prin toată bucătăria și priveliștea îi stârni simțul curățeniei, împins până la pedanterie.

— Scroafă împuțită și obraznică! șuieră el, clocotind de ură. Șterge imediat, altfel te dau cu capul de pereți.

— Vezi să nu șterg! îl repezi Connie și-și arcui degetele cu unghiile ca niște gheare, gata să-i sfâșie pieptul gol.

Carlo se duse din nou în dormitor, de unde se înapoie ținând în mână cureaua pusă în două.

— Fă curat! repetă el pe un ton în care se citea limpede amenințarea.

Ea rămase pe loc, fără să schițeze nici un gest. Atunci bărbatul o șfichiui cu cureaua peste șoldurile planturoase, dându-i o lovitură usturătoare, dar nu chiar dureroasă. Connie se trase de-a-ndărătelea până la dulapul de bucătărie și, vârând mâna într-un sertar, scoase dinăuntru cuțitul lung de pâine. Rămase în așteptare, gata să lovească cu cuțitul.

Carlo izbucni în râs.

— Până și femeile din neamul Corleone sunt ucigașe, pufni el.

Puse cureaua pe masa din bucătărie și făcu un pas spre ea. Connie vru să-și repeadă brațul înainte, dar trupul mătăhălos din pricina sarcinii îi încetini mișcarea, așa că el reuși să evite lovitura țintită fără echivoc spre sexul lui. Nu-i veni greu s-o dezarmeze, după care începu s-o pălmuiască peste obraz, lent și nu prea puternic, ca să nu plesnească pielea. O pălmui încă o dată și încă o dată, în timp ce ea se ferea, ocolind masa din bucătărie și încercând să scape, însă el o urmări până în dormitor. Connie încercă să-l muște de mână și el o înșfăcă de păr, ca să-i ridice capul. O plesni peste față până când femeia începu să plângă ca un copil mic, de durere și umilință. Atunci o împinse cu dispreț pe pat. Trase un gât din sticla de whisky de pe noptieră. Acum părea deja beat de-a binelea, ochii de un albastru deschis căpătaseră o sclipire dementă; cu adevărat, lui Connie i se făcu frică.

Carlo își depărtă picioarele și continuă să bea din sticlă. Se aplecă și apucă o halcă din pulpa ei grasă de femeie gravidă. O ciupi foarte tare, ca s-o doară, așteptând ca ea să-l roage să-i dea drumul.

— Ești grasă ca o scroafa, zise el scârbit și ieși din dormitor.

Înspăimântată și terorizată, Connie rămase lungită pe pat, neîndrăznind să vadă ce făcea soțul ei în camera cealaltă. Într-un târziu se ridică și se duse până la ușă, uitându-se pe furiș în salon. Carlo destupase altă sticlă de whisky și se tolănise pe canapea. Nu peste multă vreme avea să adoarmă buștean, iar ea se putea furișa până în bucătărie, ca să-și sune familia la Long Beach. O va ruga pe mama să trimită pe cineva s-o ia de acolo. Spera că nu va răspunde Sonny, știa că era de preferat să discute cu Tom sau cu mama ei.

Era aproape ora zece seara când în bucătăria familiei Corleone sună telefonul. Răspunse unul din paznicii lui Don, care îi înmână respectuos receptorul mamei lui Connie. Doamna Corleone abia înțelegea ce spune fiica ei, care făcuse o criză de nervi, străduindu-se totodată să vorbească în șoaptă, astfel încât să n-o audă soțul ei din camera alăturată. Pe lângă aceasta, i se umflase fața din pricina loviturilor, iar buzele tumefiate îi îngreunau vorbirea. Doamna Corleone îi făcu semn pazniculuiă-l cheme pe Sonny, care era în sufragerie cu Tom Hagen.

Sonny veni în bucătărie și luă receptorul din mâna mamei lui.

— Da, Connie, răspunse el.

Connie era atât de înspăimântată de cum ar fi putut reacționa atât soțul, cât și fratele ei, încât cuvintele îi deveniră și mai de neînțeles.

— Sonny, bolborosi ea, trimite o mașină să mă aducă acasă, am să-ți povestesc acolo, nu-i nimic grav, Sonny. Nu care cumva să vii tu. Trimite-l pe Tom, te rog, Sonny. Nu-i nimic grav. Vreau doar să vin acasă.

Între timp Hagen intrase în bucătărie. Don deja dormea în camera de deasupra, după ce luase câteva somnifere, iar Hagen își propusese să stea cu ochii pe Sonny în toate momentele de criză. Toți rămăseseră cu privirile ațintite asupra fiului celui mare, care asculta vorbele rostite în receptor.

Fără îndoială că violența firească a lui Sonny Corleone izvora dintr-o fântână tainică a sufletului său. Sub ochii celorlalți, sângele începu să-i urce spre gâtul musculos, privirea i se împăienjeni de ură, fiecare trăsătură a feței i se crispă, distorsionându-i chipul, Apoi obrazul căpătă nuanța cenușie a unui bolnav în luptă cu moartea, numai că adrenalina care-i fierbea în corp făcea ca mâinile să-i tremure. Totuși, îi spuse surorii lui cu glas grav și stăpânit:

— Stai acolo și așteaptă. Așteaptă, ai înțeles?

După care închise telefonul.

Rămase o clipă pe loc, năucit de propria lui furie, apoi mârâi:

— Javră ticăloasă! Javră ticăloasă!

Și ieși din casă alergând.

Hagen cunoștea expresia de pe chipul lui Sonny, care arăta clar că-i dispăruse orice urmă de rațiune. În astfel de momente, Sonny era capabil de orice. Hagen era convins că drumul până în oraș avea să-l mai răcorească pe Sonny, făcându-l să redevină ceva mai cumpătat. Dar această revenire la rațiune risca să-l facă și mai periculos, deși, pe de altă parte, îi dădea posibilitatea să se apere de consecințele propriei sale furii. Auzind duduitul motorului, Hagen se întoarse către cele două gărzi de corp.

— Porniți după el!

Apoi se apropie de telefon și sună la câteva numere. Aranjă cu câțiva oameni din *regime* al lui Sonny, care locuiau în oraș, să meargă până acasă la Carlo Rizzi și să-l scoată de acolo. Alți oameni urmau să stea cu Connie până la sosirea lui Sonny. Risca dejucând planurile lui Sonny, însă știa că Don îi va aproba măsurile. Nu se aștepta să aibă necazuri cu Familiile rivale. Acestea rămăseseră liniștite prea mult timp și era limpede că se gândeau la o cale de a încheia pace.

Sonny părăsi domeniul ca o vijelie, la volanul mașinii sale, un Buick, simțind deja că își recăpătase în bună parte calmul. Le văzu pe cele două gărzi de corp care urcau în altă mașină, ca să vină după el, și în sinea lui le aprobă. Nu se aștepta la vreun pericol, cele cinci Familii renunțaseră să mai contraatace și aproape încetaseră să lupte. Își luase în grabă haina din hol și mai avea o armă în buzunarul secret al mașinii înregistrate pe numele cuiva din *regime* pe care-l conducea, așa că el personal nu putea avea nici un fel de necazuri cu legea. Nu se gândise dacă va avea nevoie de armă. De fapt, nici el nu știa ce-i va face lui Carlo Rizzi.

Acum, că avea puțin răgaz de gândire, Sonny își dădu seama că nu-l putea ucide pe tatăl unui prunc nenăscut, care mai era și soțul surorii lui. Cel puțin, nu pentru o simplă ceartă conjugală. Numai că nu fusese o simplă ceartă între soți. Carlo era un om rău, și Sonny se simțea vinovat că el însuși îi făcuse cunoștință cu sora lui.

Paradoxul firii violente a lui Sonny era acela că nu putea lovi o femeie; în viața lui nu făcuse un asemenea gest. Nu putea lovi un copil și nici altă ființă lipsită de apărare. Refuzând să-i opună rezistență, Carlo scăpase de fapt de la moarte, fiindcă totala lui supunere topise orice pornire violentă a lui Sonny. În copilărie fusese foarte bun la suflet. Faptul că la maturitate devenise un asasin era doar o chestiune de destin.

Trebuia totuși să pună lucrurile la punct o dată pentru totdeauna, își spuse el în timp ce conducea mașina spre autostrada care traversa fluviul dinspre Long Beach către șoselele de pe cealaltă parte de Jones Beach. Întotdeauna venea la New York pe acest traseu. Era mai puțin aglomerat.

Hotărî s-o trimită pe Connie acasă cu gărzile de corp și apoi să se

răfuiască între patru ochi cu cumnatul lui. Ce se va mai întâmpla pe urmă, nu avea de unde știi. Dacă nemernicul o lovise chiar atât de rău pe Connie, o să-i rupă picioarele. Dar briza care adia peste autostradă, aerul sărat și proaspăt îi mai domoliră mânia. Coborî complet geamul portierei.

Apucase pe autostrada Jones Beach, ca întotdeauna, pentru că, de regulă, la o oră așa târzie și în această perioadă a anului, era pustie, așa că putea accelera fără teamă până ajungea la șoselele de pe partea cealaltă. Dar chiar și acolo circulația nu avea să fie prea intensă. Știa că beția vitezei îi va mai risipi încordarea, de al cărei pericol era conștient. Deja mașina gărzilor de corp rămăsese mult în urmă.

Șoseaua era slab luminată și nu se vedea nici măcar o singură mașină. Departe, în față, văzu conul alb al gheretei de taxare. Alături mai erau alte câteva, care funcționau numai ziua, din pricina traficului mai aglomerat. Sonny apăsă pe frâna Buickului, totodată căutându-se prin buzunare după mărunțiș. Nu avea. Scoase portofelul, îl deschise cu o singură mână și luă dinăuntru o bancnotă. Ajuns în arcada de lumină, rămase ușor surprins văzând o mașină în spațiul din dreptul gheretei: probabil că șoferul cerea o informație de la funcționarul respectiv. Sonny claxonă, iar celălalt automobil înaintă ascultător, făcând loc mașinii lui să intre în spațiul de taxare.

Sonny îi înmână funcționarului bancnota de un dolar și așteptă să primească restul. Era prea grăbit ca să mai închidă geamul. Briza Oceanului Atlantic răcise tot interiorul mașinii. Dar funcționarul zăbovea, tot căutând mărunțiș; ba dobitocul mai și scăpă monedele pe jos. Capul și corpul lui dispărură din dreptul ghișeului când se aplecă să ridice banii.

În acel moment, Sonny observă că cealaltă mașină nu plecase, ci se oprise câțiva metri mai încolo, continuând să-i blocheze trecerea. În aceeași secundă zări cu coada ochiului încă o persoană în ghereta neluminată din dreapta lui. Nu avu timp de gândire, pentru că din mașina parcată în față coborâră doi bărbați, care se îndreptară către el. Funcționarul din gheretă încă nu ridicase capul. În ultima fracțiune de secundă, Santino Corleone înțelese că era un om mort. În acea ultimă clipă, mintea îi rămase lucidă, golită de orice urmă de violență, parcă purificat de spaima din străfundurile ființei lui, devenită brusc reală și prezentă.

Chiar și așa, într-un reflex de supraviețuire, trupul lui uriaș se repezi prin portiera Buickului, sfărâmându-i încuietoarea. Omul din ghereta întunecată deschise focul, iar gloanțele îl nimeriră pe Sonny în cap și în gât, în momentul în care corpul lui masiv se aruncase afară din mașină. Cei doi indivizi din față își ridicară și ei armele, iar cel din gheretă încetă să mai tragă. Corpul lui Sonny zăcea prăbușit pe asfalt, cu picioarele încă în mașină. Cei doi sloboziră o rafală în trupul lui, apoi îl loviră cu piciorul în obraz, ca să-l desfigureze și mai mult, semn al unei forțe omenești mai concrete.

Câteva secunde mai târziu, cei patru bărbați, trei asasini și falsul taxator, săriră în mașină, demarând în direcția Meadowbrook Parkway,

dincolo de Jones Beach. Orice încercare de urmărire era zădărnicită de mașina și cadavrul lui Sonny, rămase în spațiul de taxare. Câteva minute mai târziu, când gărzile de corp ale lui Sonny opriră în dreptul gheretei și dădură cu ochii de trupul lui, nu se mai gândiră la urmărire. Întoarseră mașina într-un arc larg și porniră înapoi, spre Long Beach. Când ajunseră la prima cabină telefonică de la marginea autostrăzii, unul din ei sări din mașină și-l sună pe Tom Hagen. Omul vorbi foarte scurt și grăbit:

— Sonny e mort, l-au lichidat la ghereta de taxare Jones Beach.

Vocea lui Hagen rămase perfect calmă.

— OK, zise el. Mergeți acasă la Clemenza și spuneți-i să vină imediat aici. El vă va indica ce să faceți.

Hagen vorbise din bucătărie, unde doamna Corleone trebăluia pregătind o gustare, în așteptarea fiicei. Hagen își păstrase sângele rece, și bătrânei nu i se păruse nimic în neregulă. Nu că n-ar fi fost în stare să înțeleagă, dacă și-ar fi dat silința, dar existența dusă alături de Don o învățase că era mai înțelept să *nu* observe. Și dacă trebuia neapărat să afle o veste dureroasă, avea să fie înștiințată cât de curând. Pe de altă parte, dacă putea fi cruțată de o veste proastă, atunci de ce s-o mai audă? Era mulțumită când nu trebuia să ia parte la necazurile bărbaților din familie, în definitiv ei participau la cele ale femeilor? Impasibilă, pregăti cafeaua și puse mâncarea pe masă. Știa din experiență că teama și durerea nu stricau pofta de mâncare; că, în schimb, mâncarea reușea să aline durerea. Ar fi fost revoltată la culme dacă vreun doctor ar fi încercat să-i dea un sedativ, dar pâinea și cafeaua erau cu totul altceva; firește, ea provenea dintr-un mediu ceva mai primitiv.

Așadar, îl lăsă pe Tom Hagen să se refugieze în biroul de consiliu de pe colț. Odată ajuns acolo, Hagen începu să tremure atât de violent, încât se văzu nevoit să se așeze, cu picioarele strâns lipite, cu capul vârât între umerii înțepeniți, cu mâinile împreunate între genunchi, ca și cum s-ar fi închinat diavolului.

Acum înțelegea că nu era un *Consigliori* potrivit pentru o Familie aflată în război. Se lăsase ademenit, înșelat de cele cinci Familii și de aparenta lor timiditate. Dușmanul rămăsese tăcut, punând la cale cumplita sa capcană. Plănuiseră și așteptaseră, abținându-se de la replici sângeroase, indiferent de provocările la care fuseseră supuși. Așteptaseră să poată da o singură lovitură năucitoare. Și reușiseră. Bătrânul Genco Abbandando nu s-ar fi lăsat în vecii vecilor îmbrobodit, ar fi intuit că ceva nu era în regulă, i-ar fi silit să iasă din ascunzători, și-ar fi triplat măsurile de precauție. Dar, dincolo de toate acestea, Hagen era copleșit de durere. Sonny fusese fratele și salvatorul lui; eroul lui din copilărie. Cu el, Sonny nu se purtase niciodată meschin sau violent, întotdeauna îi arătase afecțiune, îl strânsese în brațe după ce Sollozzo îi redase libertatea. Bucuria lui Sonny în momentul revederii fusese autentică. Faptul că devenise un om violent, crud și sângeros nu

conta pentru Hagen.

Ieșise din bucătărie fiindcă știa că nu-i putea anunța doamnei Corleone vestea morții fiului ei. Niciodată n-o considerase mama lui, așa cum pe Don îl socotise tată, iar pe Sonny frate. Sentimentele față de ea erau la fel cu cele pe care le nutrea față de Freddie, Michael și Connie. Sentimente purtate cuiva care-i arătase bunătate, dar nu iubire. Dar de spus, nu putea să-i spună. În numai câteva luni, mama Corleone își pierduse toți fiii: Freddie era exilat în Nevada, Michael se ascundea în Sicilia ca să-și salveze viața, iar acum murise și Santino. Pe care dintre cei trei îl iubise cel mai mult? Asta nu arătase niciodată.

Totul dură doar câteva minute. Hagen își recăpătă controlul și ridică receptorul telefonului. Formă numărul lui Connie. Telefonul sună mult timp, dar abia într-un târziu, Connie îi răspunse, în șoaptă.

Hagen îi vorbi cu blândețe.

— Connie, sunt eu, Tom. Trezește-ți soțul, trebuie să discut cu el.

— Tom, Sonny vine încoace? întrebă ea cu voce înfricoșată.

— Nu, răspunse Hagen. Sonny nu vine acolo. Fii liniștită în privința asta. Doar trezește-l pe Carlo și spune-i că am de vorbit cu el ceva foarte important.

Tonul lui Connnie deveni plângăreț.

— O să mă bată, Tom. Mă tem să nu mă bată iarăși, dacă află că am sunat acasă.

— Nu te va bate, răspunse blând Hagen. Va discuta cu mine și am să-l potolesc. Totul va fi bine. Spune-i că-i foarte important, foarte, foarte important să vină la telefon. OK?

După aproape cinci minute, în receptor se auzi glasul bălmăjit al lui Carlo, buimac de somn și băutură. Hagen îi vorbi cu asprime, silindu-l să se dezmeticească.

— Ascultă, Carlo, zise el. Trebuie să-ți dau o veste care o să te șocheze. Pregătește-te s-o primești, pentru că vreau să-mi răspunzi pe un ton obișnuit, ca și cum ar fi o nimica toată. I-am spus lui Connie că e un lucru important, așa că va trebui să născocești ceva. Spune-i că familia a hotărât să vă mute pe amândoi într-una dintre casele de pe domeniu și ție să-ți ofere o slujbă bună. Că Don a decis, în cele din urmă, să-ți acorde o șansă, în speranța că o să vă refaceți căsnicia. Ai priceput?

— Da, OK, răspunse Carlo pe un ton în care se ghicea o undă de speranță.

— Peste câteva minute câțiva oameni de ai mei vor veni să te ia cu ei. Spune-le să sune mai întâi la mine. Numai atât. Nimic altceva. Am să le cer să te ducă acolo cu Connie. OK?

— Da, da, am înțeles, răspunse Carlo.

În glasul lui se simțea emoția. Tonul tensionat al lui Hagen reușise în cele din urmă să-l convingă că vestea care urma era, într-adevăr, extrem de importantă.

Hagen i-o comunică fără ocolișuri.

— Astă-seară l-au lichidat pe Sonny. Nu spune nimic! Connie l-a sunat în timp ce tu dormeai și el a pornit într-acolo, însă nu vreau ca ea să afle – sau, chiar dacă bănuiește ceva, nu vreau să știe sigur. Altfel, va crede că e vina ei. Îți cer să te împaci cu ea. Să fii un soț bun și iubitor. Să stai cu ea măcar până se naște copilul. Mâine dimineață, cineva poate tu, poate Don, poate maică-sa îi va da de știre lui Connie că fratele ei a fost ucis. Și vreau să rămâi alături de ea. Fă-mi această favoare și pe viitor voi avea grijă de tine. Ne-am înțeles?

Glasul lui Carlo tremura ușor.

— Sigur, Tom, sigur. Ascultă, noi doi ne-am înțeles bine întotdeauna. Îți sunt recunoscător. Ai auzit?

— Da, răspunse Hagen. Nu-ți fie teamă, nimeni nu va da vina pe scandalul dintre tine și Connie. Am eu grijă de asta. Tăcu, apoi adăugă încet, pe un ton încurajator: Acum, du-te, ai grijă de Connie.

Închise telefonul.

Învățase de la Don să nu rostească niciodată o amenințare, dar Carlo pricepuse mesajul: se găsea la un pas de moarte.

Hagen îl sună apoi pe Tessio, cerându-i să vină imediat la casa din Long Beach. Nu-i spuse motivul și nici Tessio nu întrebă nimic. Hagen oftă. Acum venea partea de care se temea cel mai mult.

Trebuia să-l trezească pe Don din somnul greu dat de sedative. Trebuia să-i spună omului la care ținea cel mai mult pe lumea asta că-l dezamăgise, că nu fusese în stare să-i apere domeniul și viața fiului celui mai mare. Trebuia să-i spună lui Don că totul era pierdut, afară de cazul când el însuși, deși încă suferind, intra în luptă. Pentru că Hagen nu-și făcea iluzii. Numai marele Don putea preschimba măcar în meci nul o înfrângere atât de cumplită. Hagen nu se mai osteni să ceară avizul medicului, n-ar fi avut nici un rost. Indiferent ce recomandau doctorii, chiar dacă i-ar fi interzis să se dea jos din patul unde zăcea, pe motiv că-și risca viața, trebuia să-i spună tatălui său adoptiv absolut totul și să se supună ordinelor lui. Bineînțeles, nu exista nici o îndoială în privința măsurilor pe care avea să le ia Don. Acum părerile medicilor nu mai contau, nu mai conta nimic. Don trebuia să afle, apoi să preia comanda, ori să-i ordone lui Hagen să cedeze puterea clanului Corleone celor cinci Familii.

Și totuși, Hagen se temea din tot sufletul de următoarele șaizeci de minute. Se gândi ce atitudine să ia. Nu trebuia cu nici un preț să-și exagereze propria vină. Dacă își făcea reproșuri, n-ar fi reușit decât să adâncească suferința lui Don. Dacă își scotea în evidență defectele în calitate

de *Consigliori* de război, l-ar fi pus pe Don în situația de a regreta că nu se orientase atunci când îl numise într-un post atât de important.

Hagen știa că trebuia să-i dea vestea întâi, apoi să-i prezinte toate măsurile menite să îndrepte situația și pe urmă să tacă. Următoarele lui reacții aveau să fie în funcție de reacțiile lui Don. Dacă Don voia să-l audă recunoscându-și vina, atunci se va recunoaște vinovat; dacă Don voia să-l vadă copleșit de durere, atunci își va da frâu liber durerii.

Hagen înălță capul, auzind duduit de motoare, semn că mai multe mașini soseau pe domeniu. Veniseră cei doi *caporegime.* Mai întâi, le va da lor vestea, apoi se va duce să-l trezească pe Don Corleone. Se ridică, se duse la barul de lângă birou, de unde scoase o sticlă și un pahar. Rămase o clipă pe loc, atât de vlăguit, încât nu reuși să-și toarne din sticlă în pahar, în spatele lui auzi ușa biroului închizându-se încet și, întorcând capul, îl văzu pe Don Corleone, îmbrăcat complet pentru prima oară după ziua atentatului.

Don traversă încăperea până la uriașul lui fotoliu de piele și se așeză. Mergea puțin cam țeapăn, hainele îi atârnau cam largi pe trup, dar în ochii lui Hagen era același om dintotdeauna. Ca și cum, printr-un simplu efort de voință, Don ar fi înlăturat orice semn exterior al slăbiciunii care-i măcina încă trupul. Chipul lui era marcat de aceeași hotărâre și forță de odinioară. Își îndreptă spatele în fotoliu și i se adresă lui Hagen:

— Dă-mi un strop de lichior de anason.

Hagen schimbă sticlele și turnă pentru amândoi câte un pahar de băutură arzătoare și dulceagă. Era o băutură țărănească, făcută în casă, mult mai tare decât cea vândută în prăvălii, și primită în dar de la un vechi prieten, care în fiecare an îi aducea lui Don un mic transport.

— Soția mea a plâns înainte să adoarmă, vorbi Don Corleone. De la fereastră i-am văzut venind încoace pe *caporegime* și e miezul nopții. E cazul deci ca tu, *Consigliori* al meu, să-i spui și lui Don ceea ce știe toată lumea.

— Nu i-am suflat un cuvânt mamei, zise încet Hagen. Tocmai voiam să urc, să te trezesc și să-ți dau eu însumi vestea. Peste câteva clipe aș fi venit să te scol din somn.

— Dar mai întâi ai simțit nevoia să bei ceva, îl întrerupse Don impasibil.

— Da, încuviință Hagen.

— Acum ai băut, reluă Don. Prin urmare, îmi poți spune.

În glasul lui se citea o vagă undă de reproș pentru slăbiciunea lui Hagen.

— L-au împușcat pe Sonny pe autostradă, zise Hagen. E mort.

Don Corleone clipi des. Pentru o fracțiune de secundă, zidul voinței sale interioare păru că se năruie și pe chipul lui se văzu limpede cum i se scurgea din trup orice urmă de vlagă. În clipa următoare își reveni.

Își încleștă mâinile în fața lui, pe birou, și-l privi pe Hagen drept în

ochi.

— Spune-mi exact cum s-a întâmplat. Ridică o mână. Nu, așteaptă până vin Tessio și Clemenza, ca să nu fii nevoit să povestești de două ori.

După câteva momente cei doi *caporegime* fură conduși în birou de o gardă de corp. Din prima clipă își dădură seama că Don aflase de moartea fiului său, pentru că bătrânul se ridicase să-i întâmpine. Ei îl îmbrățișară ca niște vechi prieteni. Toți băură câte un pahar de lichior de anason, oferit de Tom, după care acesta le relată ce se întâmplase în cursul serii.

La sfârșit, Don Corleone nu puse decât o singură întrebare:

— Ești sigur că fiul meu a murit?

Răspunsul veni de la Clemenza.

— Da, zise el. Gărzile de corp făceau parte din *regime* al lui Santino, dar eu i-am recrutat. Când au venit la mine acasă, i-am întrebat. Au văzut cadavrul în lumina gheretei de taxare. Nu putea supraviețui cu rănile pe care le-a primit. Oamenii își garantează spusele cu propria lor viață.

Don Corleone acceptă verdictul final fără nici un semn de emoție exterioară, afară de câteva clipe de tăcere. Apoi spuse:

— Nimeni dintre voi nu trebuie să se ocupe de această chestiune. Nimeni nu va comite nici un act de răzbunare, nimeni nu va face cercetări ca să dea de urma ucigașilor fiului meu, fără ordin expres de la mine. Nu vor mai exista acte de violență împotriva celor cinci Familii decât la ordinul meu expres și personal. Familia noastră va sista orice fel de afaceri și activități de protecție până după înmormântarea fiului meu. Pe urmă ne vom întâlni din nou aici și vom decide ce e de făcut. Astă-seară trebuie să facem cele cuvenite după datină pentru Santino, ca să-l îngropăm creștinește. Voi ruga niște prieteni de ai mei să aranjeze cu poliția și cu celelalte autorități. Clemenza, tu rămâi în permanență lângă mine, ca pază de corp, împreună cu oamenii tăi. Tessio, tu îi vei păzi pe ceilalți din familie. Tom, vreau să-l suni pe Amerigo Bonasera și să-i spui că în noaptea asta avem nevoie de serviciile lui. Să mă aștepte la sediul firmei. Voi veni poate într-o oră, poate în două, poate în trei. S-a înțeles? Cei trei bărbați încuviințară din cap. Clemenza, continuă Don Corleone, ia-ți oamenii, mașinile și așteptați-mă. Sunt gata în câteva minute. Tom, ai procedat bine. Dimineață o aduci pe Constanzia, să stea cu mama ei. Aranjează ca fiica mea împreună cu soțul să locuiască pe domeniu. Cheamă prietenele Sandrei, să vină să stea cu ea acasă. Se va duce și soția mea, după ce discut cu ea. Soția mea îi va anunța nenorocirea, iar celelalte femei se vor îngriji de cele bisericești, slujbe și rugăciuni pentru odihna sufletului lui.

Don Corleone se ridică din fotoliul de piele. Ceilalți se ridicară odată cu el, iar Tessio și Clemenza îl îmbrățișară din nou. Hagen deschise ușa ca să iasă Don, care se opri o clipă să-l privească. Apoi, Don puse o mână pe umărul lui Hagen, îl strânse scurt la piept și-i zise în italiană:

— Ai fost un fiu bun. Îmi aduci mare mângâiere.

Prin aceste cuvinte îi dădea a înțelege lui Hagen că acționase bine într-un moment de cumpănă. Don se duse în dormitorul lui, să stea de vorbă cu soția. Atunci Tom Hagen formă numărul lui Amerigo Bonasera, cerându-i antreprenorului să-și onoreze datoria față de familia Corleone.

• CARTEA A CINCEA •

▫ *CAPITOLUL 20* ▫

Moartea lui Santino Corleone trimise unde de șoc în întreaga lume interlopă a națiunii. Iar când se află că Don Corleone se ridicase din patul în care zăcea ca să preia afacerile Familiei, când spionii veniți la înmormântare raportară că Don părea complet restabilit, șefii celor cinci Familii începură să facă eforturi disperate, pregătindu-și defensiva în perspectiva sângerosului război de răzbunare care, neîndoielnic, avea să izbucnească. Nimeni nu se amăgea cu gândul că Don putea fi dominat cu ușurință, numai din pricina nenorocirilor abătute asupra lui. Era un om care la viața lui făcuse doar câteva greșeli, trăgând învățăminte de pe urma fiecăreia.

Numai Hagen ghicea adevăratele intenții ale lui Don, așa că nu-l surprinse când acesta trimise mesageri la toate Familiile, cu o propunere de pace. Nu numai pace, dar și o întâlnire a tuturor Familiilor din oraș, la care erau invitate și clanuri de pe tot teritoriul Statelor Unite. Cum Familiile din New York erau cele mai puternice din țară, fără doar și poate că bunăstarea lor afecta bunăstarea întregii națiuni.

La început existară suspiciuni. Nu cumva Don Corleone le întindea o cursă? Nu cumva încerca să-și deruteze adversarii? Nu cumva intenționa să organizeze un masacru de proporții, ca să-și răzbune fiul? Însă Don Corleone îi convinse curând că intențiile sale erau cât se poate de sincere. Nu numai că invitase la întâlnire toate Familiile din țară, dar nu schițase nici un gest ca să-și pregătească oamenii pentru război sau ca să-și caute aliați. În final, luă o ultimă și irevocabilă măsură, care consfințea onestitatea intențiilor sale, totodată asigurând și securitatea marelui consiliu care urma să se întrunească. Recurse la serviciile Familiei Bocchicchio.

Familia Bocchicchio era unică prin faptul că, deși odinioară o ramură deosebit de sângeroasă a Mafiei din Sicilia, devenise în America un instrument al păcii. Cândva membrii acestui clan își câștigaseră existența cu o înverșunare sălbatică, dar acum duceau un trai care putea fi numit fără rezerve, „de sfinți”. Singura calitate a Familiei Bocchicchio era o structură bine închegată de relații de sânge, o loialitate familială strictă, chiar și într-o societate în care credința față de clan era mai importantă decât cea față de soție.

Familia Bocchicchio, extinsă până la verii de gradul al treilea, numărase cândva aproape două sute de persoane și domina economia specifică a unei mici zone din sudul Siciliei. Pe atunci venitul întregului clan provenea de la patru sau cinci mori, care nu erau proprietate comunală, asigurând loc de muncă, pâine și siguranță tuturor membrilor Familiei. Această situație, la care se adăugau și căsătoriile consângene, era de ajuns ca ei să poată face front comun împotriva dușmanilor.

În această parte a Siciliei nu era voie să se construiască nici o altă moară și nici un baraj, care ar fi oferit o rezervă de apă concurenței sau ar fi ruinat propria lor activitate de vânzare a apei. Pe vremuri, un baron influent, mare proprietar de pământuri, încercase să-și construiască propria sa moară de uz strict personal. Moara arsese din temelii. Baronul chemase *carabinerii* și autoritățile, care arestaseră trei membri ai Familiei Bocchicchio. Nici nu începuse bine procesul și conacul baronului fusese incendiat. Acesta își retrăsese acuzațiile. Câteva luni mai târziu, una dintre înaltele oficialități ale guvernului italian sosise în Sicilia și încercase să rezolve vechea problemă a lipsei de apă de pe insulă, propunând construirea unui uriaș baraj. Veniseră ingineri de la Roma, care începuseră să facă prospectări sub privirile sumbre ale localnicilor, membri ai clanului Bocchicchio. Toată zona era împânzită de polițiști, cazați în barăci clădite anume pentru ei.

Se părea că nimic nu va împiedica ridicarea barajului; la Palermo se descărcau deja materiale și utilaje. Dar nu se ajunsese mai departe de atât. Familia Bocchicchio luase legătura cu șefii Mafiei, de la care obținuse promisiuni de ajutor. Utilajele grele fuseseră sabotate, cele ușoare furate. Deputații mafioți din Parlamentul italian lansaseră un atac birocratic împotriva proiectanților. Afacerea durase câțiva ani, timp în care venise la putere Mussolini. Dictatorul decretase că barajul trebuia construit. Dar nu fusese. Dictatorul știuse că Mafia va fi o amenințare la adresa guvernării sale, întrucât reprezenta o autoritate paralelă cu a sa. Dăduse mână liberă unui înalt funcționar din poliție, care rezolvase rapid problema, aruncându-i pe toți în închisoare sau deportându-i în coloniile de muncă silnică din insule. În numai câțiva ani puterea Mafiei fusese înfrântă, prin arestarea preventivă chiar și a celor vag suspectați de a fi fost *mafiosi.* Totodată însă, măsurile cauzaseră și ruina unui mare număr de familii nevinovate. Familia Bocchicchio făcuse imprudența de a recurge la forță în fața acestei autorități nelimitate. Jumătate din membrii ei fuseseră uciși în ciocniri armate, iar restul deportați în colonii de muncă silnică. Rămăseseră numai o mână de oameni. Între timp se făcuseră aranjamente în vederea emigrării lor în America, prin intermediul rețelei clandestine de îmbarcare via Canada. Plecaseră aproape douăzeci de emigranți, care se stabiliseră într-un orășel nu departe de New York, în valea fluviului Hudson. Aici, pornind de la zero, munciseră până când ajunseseră să dețină propria lor firmă de salubrizare și propriile lor autogunoiere. Prosperaseră, pentru că nu aveau nici un fel de concurență. Asta pentru că orice firmă rivală își găsea mașinile incendiate și

sabotate. Un individ foarte persistent, care coborâse prețurile, fusese găsit îngropat în gunoiul adunat în cursul zilei, unde murise sufocat.

Pe măsură ce bărbații se însurau – cu fete siciliene, se înțelege de la sine – afacerea cu salubrizarea, deși îi ajuta să-și câștige existența, nu le dădea posibilitatea să-și procure lucrurile mai deosebite oferite de America. Așadar, ca variație, membrii clanului Bocchicchio deveniseră negociatori și ostatici în eforturile de pacificare ale organizațiilor mafiote aflate în război.

Cei din clanul Bocchicchio aveau o doză de prostie sau poate erau doar primitivi. În orice caz, își cunoșteau limitele și știau că nu se puteau măsura cu celelalte Familii mafiote în lupta de organizare și control a unor afaceri mai sofisticate decât prostituția, jocurile de noroc, drogurile și fraudele în dauna avutului public. Ei erau oameni direcți, în stare să ofere șpagă unui polițist de rând, în schimb incapabili să abordeze un politician corupt. Aveau doar două calități. Onoarea și ferocitatea.

Un Bocchicchio nu mințea și nu comitea niciodată un act de trădare. Astfel de atitudini erau prea complicate. De asemenea, un Bocchicchio nu uita niciodată o jignire și n-o lăsa nepedepsită, oricât l-ar fi costat. Și astfel, absolut din întâmplare, s-au apucat de ceea ce avea să devină cea mai profitabilă meserie a lor.

Când Familiile aflate în război doreau să încheie pace și să aranjeze o întrevedere de negocieri, apelau la clanul Bocchicchio. Șeful clanului se ocupa de tratativele prealabile și aranja problema ostaticilor necesari. De pildă, când Michael Corleone se dusese la întâlnirea cu Sollozzo, un Bocchicchio rămăsese ostatic la Familia Corleone, ca garanție pentru siguranța lui Michael, serviciul fiind plătit de Sollozzo. Dacă Michael ar fi fost ucis de Sollozzo, atunci acel Bocchicchio, rămas ostatic la Familia Corleone, ar fi fost lichidat la rândul său de către aceasta. Ca urmare, clanul Bocchicchio s-ar fi răzbunat pe Sollozzo, socotindu-l răspunzător de moartea rudei lor. Întrucât cei din clanul Bocchicchio erau atât de primitivi, nimic nu stătea în calea răzbunării lor, nu se temeau de nici o pedeapsă. Erau gata să-și dea și viața, iar în caz de trădare nu exista nici o cale de a te feri de răzbunarea lor. Un ostatic Bocchicchio reprezenta o poliță de asigurare cu acoperire în aur.

Prin urmare, acum când Don Corleone apelase la clanul Bocchicchio în calitate de negociatori, aranjând ca ei să ofere ostatici pentru fiecare familie participantă la consfătuirea de pace, nimeni nu se mai îndoi de sinceritatea lui. Nu mai exista nici un risc de trădare. Întâlnirea urma să fie la fel de sigură ca o nuntă.

Odată repartizați ostaticii, consfătuirea avu loc în sala de conferințe a unei mici bănci comerciale al cărei președinte îi era îndatorat lui Don Corleone. Don deținea totodată și o parte din acțiuni, deși pe numele președintelui. Președintele își amintea întotdeauna cu plăcere momentul în care se oferise să-i înmâneze lui Don Corleone un act scris, care să ateste cine era adevăratul proprietar al acțiunilor, pentru a preîntâmpina o

eventuală escrocherie. Don Corleone se arătase surprins și revoltat.

— Ți-aș încredința întreaga mea avere, îi spusese el președintelui. Odată cu viața și bunăstarea copiilor mei. Nu pot concepe că dumneata m-ai înșela sau m-ai trăda vreodată. Atunci tot universul meu s-ar prăbuși, mi-aș pierde orice urmă de încredere în capacitatea mea de a cântări caracterul omenesc. Firește, țin și eu o evidență, așa încât dacă s-ar întâmpla ceva, moștenitorii mei ar ști că ți-am încredințat avutul lor. Știu însă că, dacă aș pleca dintre cei vii, neputând să mai apăr interesele copiilor mei, dumneata ai fi cinstit față de ei.

Deși sicilian, președintele băncii era un om de o mare sensibilitate. Îl înțelesese perfect pe Don. De atunci, dorința Nașului fusese lege pentru el. Așadar, într-o sâmbătă după-amiază, pusese la dispoziția Familiilor biroul executiv al băncii și sala de conferințe, dotată cu fotolii confortabile de piele și oferind discreție absolută.

Paza băncii fusese preluată de un mic grup de oameni aleși pe sprânceană și îmbrăcați în uniforme de portari. Sâmbătă dimineață, la ora zece, sala de conferințe începu să se umple de lume. În afara Familiilor din New York, mai veniseră reprezentanții a încă zece Familii din întreaga țară, cu excepția orașului Chicago, oaia neagră a lumii lor. Renunțaseră la ideea de a mai civiliza Chicago și nu vedeau nici un motiv ca să-i invite pe acei câini turbați la o conferință atât de importantă.

Se amenajaseră un bar și un mic bufet. Fiecărui invitat la conferință i se îngăduise să aibă un singur însoțitor. Majoritatea șefilor de clanuri își aduseseră *Consigliori*, astfel încât în sală se găseau destul de puțini tineri. Printre cei câțiva prezenți se număra și Tom Hagen, totodată singurul care nu era sicilian. Ca atare, ceilalți îl priveau ca pe o ciudățenie, ca pe o curiozitate a naturii.

Hagen știa cum se cuvenea să se poarte. Nu vorbea și nu zâmbea. Își servea șeful cu respectul unui conte favorit care-și slujește regele; îi aducea câte un pahar cu băutură de la gheață, îi aprindea trabucul, îi aranja scrumiera – totul cu respect, dar nu cu slugărnicie.

Hagen era singurul dintre cei de față care știa pe cine înfățișau portretele expuse pe pereții cu lambriuri de culoare închisă. Cele mai multe reprezentau figuri fabuloase ale lumii financiare, realizate în uleiuri strălucitoare. Unul era ministrul de finanțe Hamilton. Hagen nu-și putu stăpâni gândul că Hamilton poate ar fi fost de acord ca această întrunire să se țină într-o instituție bancară. Nimic nu era mai liniștitor, mai stimulativ pentru gândirea rațională decât atmosfera banilor.

Ora de sosire fusese fixată între nouă jumătate și zece dimineață. Don Corleone, cumva pe post de gazdă, întrucât el inițiase tratativele de pace, își făcuse apariția primul; una dintre numeroasele sale calități era punctualitatea. Al doilea sosit era Carlo Tramonti, care își adjudecase dreptul de control asupra sudului Statelor Unite. Tramonti era un bărbat între două

vârste, de o frumusețe impresionantă, înalt pentru un sicilian, foarte bronzat, pieptănat și îmbrăcat cu eleganță. Nu părea italian, avea mai curând aerul unui pescar milionar trândăvind pe iahtul personal, ca în fotografiile din reviste. Familia Tramonti își câștiga existența din jocuri de noroc, dar, judecând după înfățișarea Don-ului lor, nimeni n-ar fi bănuit cu câtă ferocitate își câștigase imperiul.

Emigrând încă de mic copil din Sicilia, Tramonti se stabilise în Florida, unde crescuse până la maturitate, activând în cadrul sindicatului american al politicienilor din micile orașe din sud, care dețineau controlul asupra jocurilor de noroc. Erau indivizi extrem de duri, susținuți de oficialități la fel de dure din poliție și nu bănuiseră nici măcar o clipă că ar putea fi detronați de acest imigrant novice. Nu erau pregătiți să înfrunte ferocitatea lui și nu-i putuseră face față, pur și simplu, pentru că mizele pentru care luptau nu meritau după părerea lor atâta vărsare de sânge. Tramonti câștigase de partea lui și poliția, oferindu-le cote mai substanțiale din câștiguri în continuare, îi exterminase pe acei huligani necioplți care-și desfășuraseră operațiunile cu atâta lipsă de imaginație. Tramonti era cel ce inițiase legăturile cu Cuba și cu regimul Batista, investind până la urmă o avere în localurile de agrement ale Havanei: saloane de joc, case de toleranță, cu care ademenea clienții de pe continentul american. Acum Tramonti era multimilionar și totodată proprietarul unuia dintre cele mai luxoase hoteluri de la Miami Beach.

Intrând în sala de consiliu, Tramonti, însoțit de un *Consigliori* la fel de bronzat ca el, îl îmbrățișă pe Don Corleone, luând o expresie mâhnită, semn că-i împărtășea durerea pricinuită de pierderea fiului.

Soseau și alți Doni. Toți se cunoșteau, se întâlniseră în decursul anilor, fie în societate, fie cu afaceri. Întotdeauna manifestau unii față de alții o politețe profesională, iar în vremurile în care fuseseră mai tineri și mai zvelți, chiar își făcuseră unul altuia unele servicii. Al doilea Don prezent la întrunire era Joseph Zaluchi din Detroit. Familia Zaluchi stăpânea – sub secretul și acoperirea de rigoare – un hipodrom din împrejurimile orașului Detroit. De asemenea, controlau o bună parte din jocurile de noroc. Zaluchi, un bărbat cu înfățișare jovială, rotund la față ca o lună plină, locuia într-o vilă în valoare de o sută de mii de dolari, amplasată în zona rezidențială Grosse Point din Detroit. Unul din fiii lui se căsătorise cu fata unei vechi și renumite familii americane. La fel ca Don Corleone, Zaluchi era un tip rafinat. Detroit avea cea mai scăzută rată a violenței fizice dintre toate orașele controlate de Familii; în ultimii trei ani aici se petrecuseră doar trei execuții. Nici Zaluchi nu aproba comerțul cu stupefiante.

Zaluchi își adusese cu el pe *Consigliori* și amândoi se apropiară de Don Corleone să-l îmbrățișeze. Zaluchi avea o voce tunătoare de american, în care abia dacă se ghicea o umbră de accent. Era îmbrăcat clasic, ca un om de afaceri, și avea un fel de a fi vesel și binevoitor.

— Numai cuvântul dumitale mă putea aduce aici, i se adresă el lui Don

Corleone.

Don Corleone înclină capul în semn de mulțumire. Putea conta pe sprijinul lui Zaluchi.

Următorii doi Doni veneau de pe Coasta de Vest și călătoriseră în aceeași mașină, întrucât întotdeauna lucrau mână în mână. Numele lor erau Frank Falcone și Anthony Molinari, amândoi abia trecuți de patruzeci de ani, deci mai tineri decât toți ceilalți invitați la consfătuire. Erau îmbrăcați mai puțin pretențios decât restul participanților, în stil oarecum hollywoodian, și erau cam prea prietenoși față de cât cereau împrejurările. Frank Falcone controla sindicatele din cinematografie și jocurile de noroc din studiouri, precum și o rețea complexă de prostituție, care furniza fete pentru bordelurile din Vestul îndepărtat. Niciunul din Doni nu concepea să intre în „show biz", dar Falcone, pur și simplu, se pricepea în domeniu. Ca urmare, toți ceilalți Doni îl priveau cu neîncredere.

Anthony Molinari controla docurile din San Francisco și era personalitatea numărul unu în imperiul jocurilor de noroc din sport. Provenea dintr-o familie de pescari italieni și era proprietarul celui mai bun restaurant pescăresc din San Francisco, local cu care se mândrea atât de mult, încât circula legenda că pierduse bani în această afacere, fiindcă oferise servicii de prea bună calitate față de prețurile pe care le percepea. Avea figura impasibilă a unui jucător profesionist și umbla vorba că ar fi fost amestecat în traficul ilegal de droguri aduse peste frontiera mexicană sau cu vapoare care brăzdau oceanele din Orient. Însoțitorii lor erau tineri, bine făcuți, evident nu consilieri, ci gărzi de corp, deși nu îndrăzniseră să vină înarmați la consfătuire. Nu era un secret pentru nimeni că aceste gărzi de corp știau karate, fapt care-i amuza pe ceilalți Doni, fără să-i sperie câtuși de puțin – sau, oricum, nu mai mult decât dacă cei doi Doni din California ar fi venit la întâlnire purtând la ei amulete binecuvântate de papa de la Roma. Totuși, trebuie spus că unii dintre cei prezenți erau oameni bisericoși și credeau în Dumnezeu.

Sosi apoi reprezentantul Familiei din Boston. Singurul Don care nu se bucura de respectul celorlalți. Era lucru știut că nu se purta corect cu „supușii" lui, escrocându-i fără milă. Faptul în sine ar fi fost scuzabil, nu toți oamenii sunt la fel de lacomi. Ceea ce însă nu i se putea ierta era incapacitatea de a-și ține în frâu propriul imperiu. Zona Boston avea prea mulți asasini, prea multe lupte pentru putere, prea multe activități pe cont propriu scăpate de sub control; disprețul față de lege atinsese cote alarmante. Dacă mafioții din Chicago erau sălbatici, cei din Boston erau *gavones,* adică mârlani necioplți, adevărate brute. Șeful clanului din Boston se numea Domenick Panza. Era un individ scund, îndesat și, după cum se exprimase unul dintre Doni, avea o mutră de bandit.

Sindicatul din Cleveland, poate cel mai puternic din Statele Unite în activitatea exclusivă a jocurilor de noroc, era reprezentat de un bărbat în

vârstă și blând la înfățișare, cu obrazul supt și părul alb ca zăpada. I se spunea – desigur, nu în față – „Evreul”, fiindcă se înconjurase mai curând de evrei decât de sicilieni. Ba chiar se zvonea că, dacă ar fi îndrăznit, și-ar fi ales *Consigliori* tot un evreu. În orice caz, așa cum clanul Corleone fusese poreclit Banda Irlandeză, din pricina lui Hagen, la fel și Familia lui Don Vincent Forlenza purta denumirea de Familia Evreiască, denumire oricum mai aproape de realitate decât prima. Don Vincent conducea o organizație extrem de eficientă și nimeni nu auzise să fi leșinat vreodată la vederea sângelui, cu toată înfățișarea lui serafică. Își conducea imperiul cu o mână de fier, ascunsă în mănușa de catifea a relațiilor politice.

Reprezentanții celor cinci Familii din New York sosiră ultimii și Tom Hagen rămase năucit cât de impunători și de impresionanți erau acești cinci bărbați în comparație cu invitații din afara orașului – provincialii. În primul rând, cei cinci Doni din New York păstrau vechea tradiție siciliană de „oameni cu pântece”, ceea ce însemna, la figurat, putere și curaj, iar la propriu, o constituție voinică, de parcă cele două sensuri s-ar fi completat reciproc, cum părea că se întâmplă în Sicilia. Cei cinci Doni din New York erau oameni solizi și corpolenți, cu cap masiv și leonin, trăsături bine conturate, nas cărnos și proeminent, buze pline, obraji cu falduri de grăsime. Nu erau prea eleganți nici ca ținută, nici ca îmbrăcăminte. Aveau aerul unor oameni ocupați, care nu pierdeau vremea cu fleacuri, însă lipsiți de vanitate.

Mai era și Anthony Stracci, care controla teritoriul New Jersey și transportul pe apă în docurile din partea vestică a Manhattanului. El controla jocurile de noroc din Jersey și avea mare influență în tabăra politică a democraților. Era proprietarul unui convoi de camioane de tracțiune, cu care câștigase o avere, în primul rând fiindcă mașinile lui puteau transporta încărcături peste gabaritul admis, fără a fi oprite și amendate de controlul rutier. Aceste camioane contribuiau la distrugerea șoselelor, dar firma de construcții rutiere a lui Stracci, care încheia contracte profitabile cu statul, repara stricăciunile respective. Era genul de operațiune care stârnea încântarea tuturor, o afacere dând naștere altei afaceri. Și Stracci făcea parte din vechea generație, așa că nu se ocupase niciodată de prostituție, dar cum afacerile sale se desfășurau pe chei, era inevitabil să nu se implice în contrabanda de droguri. Dintre cele cinci Familii adversare ale clanului Corleone el era cel mai puțin influent, în schimb cel mai bine intenționat.

Familia care controla partea de nord a statului New York, inclusiv imigrarea ilegală a italienilor prin Canada, toate jocurile de noroc din zonă, la care se adăuga dreptul de veto în problema autorizației de stat pentru pistele de curse, era condusă de Ottilio Cuneo. Acesta avea o înfățișare dezarmantă, de brutar de provincie, vesel și rotofei, afacerea lui legală fiind o mare companie de lapte. Cuneo era genul de om căruia îi plăceau copiii și întotdeauna avea buzunarele pline cu dulciuri, gata să facă bucurie numeroșilor săi nepoți sau copiilor vreunui asociat. Purta o pălărie rotundă de

fetru, cu borul lăsat de jur împrejur ca o pălărie femeiască de soare, care-i lățea și mai mult fața rotundă, dându-i un aer de jovialitate. Era unul dintre puținii Doni care nu fuseseră niciodată arestați și ale cărui activități subterane nu treziseră nici cea mai mică bănuială, ca atare fusese numit în comitete cetățenești și ales în Camera de Comerț drept „Omul de afaceri al anului în statul New York”.

Cel mai fidel aliat al Familiei Tattaglia era Don Emilio Barzini. Acesta controla o parte din jocurile de noroc din Brooklyn și alte câteva în Queens. Deținea controlul parțial și asupra prostituției. Dispunea de oameni înarmați. Era stăpânul absolut al Staten Island. Tot lui îi aparțineau și câteva agenții de pariuri sportive din Bronx și Westchester. Se implicase în droguri. Avea relații strânse în Cleveland și pe Coasta de Vest, fiind unul dintre puținii oameni suficient de clarvăzători ca să-i intereseze Las Vegas și Reno, orașele deschise ale Nevadei. De asemenea, desfășura afaceri în Miami Beach și Cuba. După familia Corleone, era poate cel mai puternic șef de clan din New York, deci din întreg ținutul. Influența lui se întindea până în Sicilia. Era amestecat în toate afacerile necurate. Se zvonea că ar avea oarecare influență și în Wall Street. Încă de la începutul războiului, sprijinise Familia Tattaglia cu bani și cu relații. Ambiția lui era să-i ia locul lui Don Corleone, devenind cel mai puternic și mai respectat șef mafiot al ținutului, și să preia o parte din imperiul Corleone. Aducea cumva cu Don Corleone, dar era mai modern, mai sofisticat, mai priceput în afaceri. Unuia ca el nu i s-ar fi putut spune niciodată „moș zaharisit”, ba chiar se bucura de încrederea șefilor mai noi, mai tineri și mai îndrăzneți, în plină ascensiune. Avea o personalitate foarte puternică, dar rece, complet lipsită de căldura sufletească a lui Don Corleone și, în acel moment, era probabil cel mai „respectat” din tot grupul.

Ultimul sosit era Don Phillip Tattaglia, șeful Familiei Tattaglia, cel care lansase o provocare directă la adresa clanului Corleone atunci când îl sprijinise pe Sollozzo, ajungând la un pas de reușită. Și totuși, în mod curios, ceilalți nutreau un oarecare dispreț față de el. În primul rând, era știut că se lăsase dominat de Sollozzo, ba chiar dus de nas de Turcul cel viclean. Ceilalți îl socoteau răspunzător de toate aceste tulburări, de zarva care afectase desfășurarea afacerilor cotidiene ale Familiilor newyorkeze. În al doilea rând, la șaizeci de ani era un ușuratic și un afemeiat. În plus, dispunea și de ocazii nelimitate spre a-și satisface aceste slăbiciuni.

Pentru că Familia Tattaglia se ocupa cu traficul de carne vie. Principala ei afacere era prostituția. De asemenea, controla majoritatea cluburilor de noapte din Statele Unite, putând plasa orice tânăr talent oriunde pe cuprinsul țării. Phillip Tattaglia nu ezita să folosească forța pentru a dobândi controlul asupra unor cântărețe sau comici de succes ori ca să acapareze studiouri de înregistrări. Totuși, prostituția rămânea principala sursă de câștiguri a Familiei.

Toți cei de față îl considerau o persoană dezagreabilă. Era văicăreț, tot

timpul se plângea de costurile afacerilor Familiei. Notele de plată la spălătorie – o mulțime de prosoape – îi mâncau din profit (deși era patronul firmei care efectua comanda). Fetele erau leneșe, nu te puteai baza pe ele, fugeau sau se sinucideau. Peștii erau necinstiți și trădători, lipsiți de orice urmă de loialitate. Oamenii de nădejde se dovedeau greu de găsit. Flăcăii cu sânge sicilian în vene strâmbau din nas la o asemenea muncă; socoteau că nu-i de demnitatea lor să facă trafic cu femei și să profite de ele, deși ticăloșii ar fi luat gâtul cuiva, cu zâmbetul pe buze și frunza palmierului de Paști la reverul hainei. Așadar, Phillip Tattaglia continua să-și bată gura degeaba în fața unor persoane care nu numai că nu-l compătimeau, dar îl priveau cu dispreț. Cel mai tare vocifera împotriva autorităților, de care depindea acordarea sau ridicarea autorizației de comercializare a băuturilor alcoolice în cluburi de noapte și cabarete. Jura că fabricase mai mulți milionari decât cei din Wall Street, cu banii plătiți escrocilor ce mânuiau ștampilele oficiale.

În mod curios, războiul său aproape victorios împotriva clanului Corleone nu-i câștigase respectul pe care-l merita. Se știa că puterea lui Tattaglia se datora în primul rând lui Sollozzo și apoi Familiei Barzini. De asemenea, faptul că, în ciuda avantajului surprizei, nu obținuse o victorie definitivă însemna un punct în defavoarea lui. Dacă ar fi fost mai eficient, toate aceste necazuri puteau fi evitate. Moartea lui Don Corleone ar fi însemnat sfârșitul războiului.

Întrucât atât Don Corleone, cât și Phillip Tattaglia își pierduseră fiii în acest război, era firesc să se salute doar cu o simplă înclinare a capului. Don Corleone se afla în centrul atenției, toți căutau să vadă dacă rănile și înfrângerile suferite îi lăsaseră vreo urmă de slăbiciune. Ceea ce-i nedumerea era motivul pentru care Don Corleone dorea să încheie pace după moartea fiului său preferat. Era o recunoaștere a înfrângerii, care, cu siguranță, urma să ducă la o diminuare a puterii sale. Oricum, aveau să afle în curând.

Se schimbară saluturi, li se serviră băuturi și abia după vreo jumătate de oră Don Corleone își ocupă locul la masa din lemn de castan lustruit. Hagen se așeză cu discreție pe un scaun în stânga lui Don, însă ceva mai în spate. Era semnalul ca ceilalți Doni să ia și ei loc în jurul mesei. Însoțitorii se așezară în spatele șefilor, iar *Consigliori* alături, ca la nevoie să poată da un sfat.

Primul luă cuvântul Don Corleone care vorbi ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Ca și cum n-ar fi suferit răni grave, iar fiul lui cel mare n-ar fi fost asasinat, ca și cum imperiul lui n-ar fi fost dezmembrat și familia risipită, Freddie în Vest, sub protecția Familiei Molinari, iar Michael ascuns în ținuturile aride ale Siciliei. Don vorbi pe un ton firesc, în dialect sicilian:

— Țin să vă mulțumesc tuturor că ați venit, începu el. Consider că mi-ați făcut o favoare personală și sunt îndatorat față de fiecare dintre cei prezenți. Trebuie să vă spun din capul locului că nu mă aflu aici ca să mă cert sau să conving, ci numai ca să judec cumpătat, ca un om rezonabil, și să fac

tot ce-mi va sta în putință ca să ne despărțim prieteni. Vă dau cuvântul meu, și aceia dintre dumneavoastră care mă cunosc bine știu că nu-mi dau cuvântul prea ușor. Iar acum să trecem la problemele noastre. Toți suntem oameni de onoare, nu-i cazul să ne oferim unii altora garanții, ca niște avocați.

Tăcu. Nimeni nu scotea o vorbă. Unii fumau trabucuri, alții sorbeau din băuturi. Toți erau buni ascultători, toți știau să aibă răbdare până la capăt. Și mai aveau ceva în comun. Erau persoane de excepție, care refuzaseră să accepte regulile societății organizate și care nu acceptau să fie dominați de alții. Nu exista forță, nu exista muritor care să le înduplece voința, afară de cazul în care ei înșiși o doreau. Erau oameni care-și apărau liberul arbitru prin înșelăciune și omor. Voința lor putea fi înfrântă doar de moarte. Sau printr-o logică fără cusur.

Don Corleone oftă.

— Cum de au ajuns lucrurile atât de departe? întrebă el retoric. Eh, ce mai contează! S-au făptuit o mulțime de lucruri necugetate. Atât de nefericite și de inutile. Dați-mi însă voie să vă spun cum cred eu că s-au petrecut evenimentele. Făcu o pauză, să vadă dacă cineva obiecta să audă versiunea lui personală asupra celor întâmplate. Mulțumesc lui Dumnezeu, mi-am recăpătat sănătatea și poate voi fi în stare să contribui la rezolvarea acestei afaceri. Poate că fiul meu a fost prea nesăbuit, prea încăpățânat, nu neg asta. În orice caz, dați-mi voie să vă spun că Sollozzo a venit să-mi propună o afacere la care îmi cerea să contribui cu banii și relațiile mele. Spunea că se bucură de sprijinul Familiei Tattaglia. Afacerea consta în trafic de droguri, care pe mine nu mă interesează. Sunt un om liniștit și astfel de operațiuni sunt prea trepidante pentru gustul meu. I-am explicat asta lui Sollozzo, cu tot respectul cuvenit lui și Familiei Tattaglia. L-am refuzat cu toată politețea, i-am spus că interesele lui nu se vor ciocni cu ale mele și că nu aveam nimic împotrivă ca el să-și câștige existența în acest fel. Sollozzo s-a supărat și a abătut nenorocirea peste capetele noastre, ale tuturor. Ei bine, asta-i viața. Fiecare dintre cei de față ar putea istorisi câte o întâmplare tristă. Dar nu de asta v-am adunat aici. Don Corleone tăcu și-i făcu semn lui Hagen să-i dea o băutură de la gheață. Hagen i-o aduse numaidecât. Don Corleone își muie buzele în pahar. Sunt dispus să închei pace, zise el. Tattaglia și-a pierdut un fiu, la fel și eu. Suntem chit. Unde ar ajunge lumea asta dacă oamenii și-ar purta pica împotriva oricărei rațiuni? Asta a fost crucea Siciliei, unde bărbații sunt atât de ocupați cu răzbunarea, că n-au timp să mai câștige o pâine pentru familiile lor. E o nebunie. Prin urmare, eu vă propun acum să lăsăm lucrurile așa cum sunt. N-am mișcat un deget să aflu cine mi-a trădat și mi-a ucis băiatul. Dacă se încheie pace, n-o voi face niciodată. Mai am un fiu care nu se poate întoarce și vreau să mă asigur că atunci, când voi aranja să se înapoieze acasă, nu va avea de înfruntat obstacole și nici riscuri din partea autorităților. Dacă rezolvăm această

chestiune, atunci putem trece la alte probleme de interes comun, astfel încât ziua de azi să ne fie profitabilă tuturor. Don Corleone schiță un gest umil și expresiv cu amândouă mâinile. E tot ce-mi doresc.

Vorbise foarte bine. Era același Don Corleone de odinioară. Rezonabil. Maleabil. Cumpătat la vorbă. Fiecare dintre cei prezenți observă că Don se înzdrăvenise pe deplin, ceea ce însemna că nu se putea trece peste capul lui, cu toate nenorocirile abătute asupra Familiei Corleone. De asemenea, se reținu afirmația că nu intra în discuție nici un fel de afacere până când nu se încheia pacea cerută de el. Se mai reținu că Don propusese revenirea la vechiul statu-quo și că el nu avea nimic de pierdut, în ciuda nenorocirilor îndurate în ultimul an.

Cu toate acestea, îi răspunse Emilio Barzini, nu Tattaglia. Barzini vorbi scurt și la obiect, fără să se arate nepoliticos sau jignitor:

— Tot ce ați spus e cât se poate de adevărat, zise el. Dar ar mai fi ceva. Don Corleone este prea modest. Adevărul e că Sollozzo și Familia Tattaglia nu puteau începe noua lor afacere fără sprijinul lui Don Corleone. De fapt, dezaprobarea lui i-a ofensat. Desigur, nu e vina lui Don Corleone, Realitatea este că judecătorii și politicienii care ar accepta favoruri din partea lui Don, fie chiar și pentru droguri, nu s-ar lăsa convinși de nimeni altul atunci când ar veni vorba de narcotice. Sollozzo nu putea opera dacă nu i se garanta că oamenii lui nu vor avea necazuri. Asta știm cu toții. Altfel, niciunul dintre noi n-ar fi un om bogat. Acum, că s-au înăsprit pedepsele, judecătorii și procurorii se lasă mai greu convinși când unul dintre oamenii noștri intră la apă pentru trafic cu narcotice. Chiar și un sicilian, dacă-i condamnat la douăzeci de ani, poate încălca legea *omerta*, spunând poliției tot ce știe. Asta nu trebuie să se întâmple. Don Corleone controlează în întregime acest aparat. Refuzul de a ne îngădui și nouă să ne slujim de el nu este un gest prietenesc. În acest fel ia pâinea de la gura Familiilor noastre. Vremurile s-au schimbat, nu mai e ca pe timpul când fiecare putea face ce vrea. Dacă clanul Corleone îi are la mână pe toți judecătorii din New York, atunci trebuie să beneficiem și noi de acest avantaj. Bineînțeles, ne poate taxa pentru serviciile respective, în definitiv nu suntem comuniști. Dar trebuie să ne permită și nouă să scoatem apă din fântână. Aici e toată problema.

După ce Barzini termină ce avea de spus, se așternu tăcerea. Nu fuseseră încheiate toate socotelile, nu se putea reveni la vechiul statu-quo. Lucru și mai important, Barzini lăsa, de fapt, să se înțeleagă că, dacă nu se ajungea la pace, el intenționa să se alieze pe față cu Tattaglia împotriva clanului Corleone. În plus, subliniase un element esențial. Viețile și averile lor depindeau de serviciile făcute unii altora, refuzul unei favori cerute de un prieten echivala cu un act de agresiune. Favorurile nu se cereau cu una, cu două, așa că nu puteau fi refuzate prea ușor. În cele din urmă, Don Corleone îi dădu răspunsul:

— Prieteni, zise el. N-am refuzat din dușmănie. Mă cunoașteți bine.

Când am refuzat eu să fac cuiva un bine? Pur și simplu, nu-mi stă în fire. De astă dată însă am fost nevoit să refuz. De ce? Fiindcă eu cred că, în anii următori, afacerile cu droguri vor însemna pieirea noastră. Prea multe glasuri se ridică împotriva acestui fel de trafic. Drogurile nu-s ca whiskyul, ca jocurile de noroc sau chiar femeile, pe care cei mai mulți le râvnesc, dar le sunt interzise de grangurii bisericii sau de guvern. Drogurile sunt un pericol pentru oricine are de-a face cu ele. Ne-ar putea periclita toate celelalte afaceri. Dați-mi voie să adaug cât mă simt de măgulit că mă considerați atât de influent în fața judecătorilor și a oamenilor legii. Aș vrea să fie așa. Am oarecare putere, dar o bună parte din persoanele care-mi respectă sfatul și-ar putea pierde considerația față de mine, dacă în relația noastră ar interveni narcoticele. Acești oameni se tem să se implice în astfel de afaceri și sunt categoric împotriva lor. Până și polițiștii, care ne sprijină la jocurile de noroc și în alte activități de acest gen, ar refuza să ne susțină dacă ar fi vorba de droguri. Prin urmare, cerându-mi să vă fac un serviciu, îmi cereți, de fapt, să-mi fac un deserviciu mie însumi. Totuși, sunt gata să accept, dacă toți cei de față consideră că este o condiție necesară pentru a rezolva și alte chestiuni.

Când Don Corleone termină de vorbit, atmosfera din sală se destinse și cei prezenți începură să șușotească și să discute între ei. Don Corleone acceptase punctul cel mai important. Oferea protecție oricărei afaceri organizate, legate de droguri. De fapt, se declarase de acord aproape integral cu propunerea inițială a lui Sollozzo, dacă propunerea respectivă era susținută de grupul național adunat aici. Era de la sine înțeles că el nu va participa niciodată la operațiuni și nici nu va investi capital. Nu va face decât să-și folosească relațiile în domeniul autorităților legale, obținând protecție. Dar aceasta era o concesie extraordinară.

Don din Los Angeles, Frank Falcone, luă cuvântul în chip de răspuns:

— Nu ne putem împiedica oamenii să intre în acest gen de afaceri. Se implică pe cont propriu și pe urmă dau de necaz. E vorba de prea mulți bani ca să reziste tentației. Prin urmare, mi se pare mai riscant să rămânem pe dinafară. Dacă vom controla acest tip de afaceri, măcar le vom organiza mai bine, ca să reducem riscurile. Nu-i chiar așa o nenorocire să ne amestecăm, trebuie să existe o organizare, nu-i putem lăsa să facă ce vor, ca o bandă de anarhiști.

Don din Detroit, deși mai bun prieten cu Don Corleone decât oricare dintre cei prezenți, luă cuvântul tot împotriva lui Don, de dragul unei judecăți lucide:

— Eu nu cred în droguri, declară el. Ani de zile mi-am plătit oamenii în plus, ca să nu se implice în acest gen de afaceri. Dar măsura n-a contat și n-a avut efect. Cineva s-a dus la ei și le-a spus: „Am prafuri. Dacă investiți trei-patru mii de dolari, numai plasându-le putem obține cincizeci de mii”. Cine poate rezista tentației unui asemenea profit? Și sunt atât de ocupați cu

mica lor afacere personală, încât neglijează munca pentru care îi plătesc eu. Drogurile aduc mai mulți bani. E o afacere pe cale de extindere. N-o putem împiedica, așa că trebuie s-o ținem sub control și să-i dăm o aparență respectabilă. Nu vreau vânzări în preajma școlilor, nu vreau ca marfa să fie comercializată la copii. Asta-i *infamita.* În orașul meu, am încercat să limitez traficul la negri, la populația de culoare. Ei sunt cei mai buni clienți, ne fac cele mai puține necazuri și, oricum, sunt niște animale. N-au pic de respect pentru neveste, pentru familii, pentru nimic. N-au decât să-și vândă sufletul pentru droguri. Însă trebuie făcut ceva, nu ne putem lăsa oamenii să facă ce poftesc și să ne dea de furcă tuturor.

Discursul lui Don din Detroit fu întâmpinat cu murmure aprobatoare. Pusese degetul pe rană. Nu puteai împiedica oamenii să se amestece în traficul de droguri nici măcar plătindu-i. Cât despre remarcile în legătură cu copiii, Don din Detroit vorbise cu sensibilitatea lui recunoscută, izvorâtă din sufletul său bun. La urma urmei, cine ar vinde droguri copiilor? De unde să ia copiii bani? Cât privea comentariul la adresa negrilor, nimeni nu-i acordase vreo atenție. Negrii erau socotiți cantitate neglijabilă, nu reprezentau o forță demnă de luat în seamă. Faptul că îngăduiseră societății să-i calce în picioare dovedea că erau nulități, iar faptul că Don din Detroit adusese, fie și în treacăt, vorba despre ei demonstra că argumentația lui tindea întotdeauna să se piardă în lucruri lipsite de însemnătate.

Fiecare dintre Doni luă cuvântul pe rând. Toți considerară traficul de droguri o nenorocire care risca să le aducă mari necazuri și fuseseră de acord că asupra acestui fel de comerț nu se putea exercita nici un control. Afacerea era, pur și simplu, prea bănoasă, în consecință întotdeauna se găseau persoane în stare de orice, numai să pătrundă în rețea. Așa era firea omenească.

În cele din urmă, ajunseră la o înțelegere. Traficul de droguri avea să capete mână liberă, Don Corleone urmând să-i ofere o oarecare protecție legală pe Coasta de Est. Se conveni ca Familiile Barzini și Tattaglia să se ocupe de majoritatea operațiunilor de anvergură. Odată rezolvată această chestiune, participanții abordară alte puncte de interes mai larg. Existau multe probleme complexe care se cereau rezolvate. Se înțeleseră ca Las Vegas și Miami să fie orașe deschise, unde putea opera oricare dintre Familii. Toți fuseră de acord că acestea erau orașele viitorului. De asemenea, deciseră că aici nu se îngăduia nici un fel de violență și că micii infractori de orice soi trebuia descurajați. De asemenea, se stabili că, în problemele de maximă importanță și în cazul execuțiilor necesare, dar care riscau să declanșeze valuri de proteste publice, decizia să fie aprobată de consiliu. Oamenii înarmați și alți soldați trebuia să fie împiedicați să comită crime sau acte de răzbunare unii împotriva altora pe motive personale. Familiile urmau să-și aducă servicii reciproce atunci când era necesar, de pildă să ofere ucigași pentru o execuție, asistență tehnică în anumite situații, cum ar fi

mituirea juraților, care în unele cazuri putea fi vitală. Aceste discuții neoficiale, amicale și la nivel înalt mai durară câtva timp, întrerupându-se odată cu aducerea gustărilor de prânz și a băuturilor de la bar.

În final, Don Barzini se gândi să încheie consfătuirea:

— Cam asta ar fi tot, zise el. Pacea s-a încheiat și dați-mi voie să-mi exprim respectul față de Don Corleone, pe care toți l-am cunoscut în decursul anilor ca fiind un om de cuvânt. Dacă se mai ivesc disensiuni, ne putem întâlni din nou, nu-i nevoie să mai comitem alte imprudențe. În ce mă privește, am șters totul cu buretele. Mă bucur că am rezolvat aceste chestiuni.

Numai Phillip Tattaglia continua să rămână oarecum îngrijorat. În cazul unui nou război, faptul că ordonase asasinarea lui Santino Corleone îl făcea cel mai vulnerabil din grup. Pentru prima oară rosti un discurs mai lung:

— Am fost de acord cu tot ce s-a discutat aici și sunt gata să dau uitării nenorocirea prin care am trecut. Dar aș dori să aud o asigurare clară din gura lui Don Corleone. Va încerca vreo răzbunare pe cont propriu? Pe măsură ce va trece timpul și poziția lui poate se va consolida, va uita că ne-am jurat prietenie? De unde să știu eu dacă în trei sau patru ani nu va avea impresia că a fost defavorizat de această înțelegere, silit s-o accepte împotriva voinței sale, deci liber s-o încalce? Va trebui să ne ferim mereu unul de celălalt? Sau putem încheia pace cu sufletele împăcate? Vrea Corleone să ne dea cuvântul său, așa cum și eu mi-l dau acum pe al meu?

Atunci Don Corleone rosti discursul de care ceilalți aveau să-și amintească multă vreme și care îi reafirma renumele de cel mai clarvăzător conducător dintre ei toți – un discurs bazat pe o judecată sănătoasă, pornit din inimă și direct la obiect. Printre altele, inventă o expresie care în felul ei urma să devină la fel de celebră ca și Cortina de Fier a lui Churchill, deși sortită să ajungă la cunoștința publicului abia zece ani mai târziu.

Pentru prima oară se adresă consiliului, stând în picioare. Scund și mai împutinat la trup după „boală”, poate își arăta cei șaizeci de ani mai mult decât oricând, totuși se vedea limpede că-și recăpătase vigoarea de odinioară și că mintea îi era la fel de ascuțită:

— Ce fel de oameni am fi, dacă n-am fi înzestrați cu rațiune? zise el. Dacă așa ar sta lucrurile, n-am fi cu nimic mai buni decât fiarele junglei. Dar avem judecată, putem sta de vorbă rațional unul cu altul și chiar cu noi înșine. La ce mi-ar folosi să reîncep șirul nenorocirilor, violența și tulburările? Fiul meu e mort, mi-a fost sortită această suferință și trebuie s-o îndur, fără ca cei nevinovați din jurul meu să pătimească pentru mine. Așadar, declar pe cuvânt de onoare că niciodată nu voi căuta să mă răzbun și nu voi încerca să aflu nimic din tot ce ține de trecut. Voi pleca de aici cu inima curată.

Mai vreau să adaug că întotdeauna trebuie să ne avem în vedere interesele. Toți suntem oameni care am refuzat să ne lăsăm duși de nas sau

să fim marionete care dansează după cum le mânuiesc cei de la putere. În această țară totul ne-a mers din plin. Deja, cei mai mulți copii ai noștri au parte de o viață mai bună. Unii dintre dumneavoastră aveți fii care au devenit profesori, oameni de știință, muzicieni, așa că vă puteți socoti norocoși. Poate că nepoții noștri vor fi viitorii *pezzonovanti.* Niciunul dintre noi nu vrea să-și vadă copiii călcându-i pe urme, e o existență mult prea dură. Ei pot fi la fel ca ceilalți, poziția și siguranța lor au fost câștigate prin curajul nostru. Acum am nepoți și sper că într-o bună zi – cine știe? – copiii lor vor fi guvernatori sau președinți, în America nimic nu-i imposibil. Trebuie să mergem în pas cu timpul. A trecut vremea armelor, a omorurilor și a masacrelor. Acum trebuie să fim vicleni ca oamenii de afaceri, numai așa se pot face mai mulți bani, numai așa e profitabil pentru copiii și nepoții noștri.

Cât despre propriile noastre fapte, nu noi suntem răspunzători de acei *pezzonovanti* calibrul 90, care își arogă dreptul de a decide ce să facem cu propria noastră viață, care declară războaie, cerându-ne să ne luptăm și să le apărăm avutul. Cine spune că trebuie să ne supunem unor legi făcute în interesul lor, dar lovind în noi? Și cine sunt ei ca să se amestece atunci când ne vedem și noi de propriile noastre interese? *Sonna cosa nostra,* zise Don Corleone, interesele noastre personale. Ne vom conduce singuri lumea, pentru că este lumea noastră, *cosa nostra.* Prin urmare, trebuie să fim uniți, ca să ne apărăm de orice intruși. Altfel, ne vor pune belciugul în nas, așa cum l-au pus milioanelor de napolitani și altor italieni din țară.

Acesta este motivul pentru care renunț să-mi mai răzbun fiul ucis, de dragul interesului comun. Jur că, atât timp cât voi răspunde de faptele familiei mele, nimeni nu va ridica un deget împotriva nici unuia dintre cei prezenți aici, fără un motiv întemeiat sau o provocare fățișă. Sunt gata să-mi sacrific interesele comerciale pentru binele comun. Aveți cuvântul meu, jur pe onoarea mea, iar printre dumneavoastră sunt destui care știu că niciodată nu am trădat.

Însă am și eu ceva pe suflet. Fiul meu cel mic a fost nevoit să fugă, fiind acuzat de uciderea lui Sollozzo și a unui căpitan de poliție. Acum trebuie să fac demersurile necesare ca să se poată înapoia acasă în deplină siguranță, absolvit de toate acele acuzații nefondate. Este problema mea și mă voi ocupa singur de ea. Poate va trebui să-i găsesc pe adevărații asasini sau să conving autoritățile că fiul meu e nevinovat, poate martorii și informatorii își vor retrage minciunile. Repet însă, e problema mea și cred că voi reuși să-mi aduc băiatul acasă.

Dați-mi însă voie să vă spun că sunt un om superstițios, o slăbiciune ridicolă, pe care mă văd nevoit s-o recunosc aici. Prin urmare, dacă mezinului i s-ar întâmpla cumva un accident nefericit, dacă vreun polițist l-ar împușca printr-o pură întâmplare, de-ar fi să se spânzure singur în celulă, dacă ar apărea noi martori care să-l acuze, aș pune faptul pe seama dușmăniei unora dintre cei prezenți aici. Dați-mi voie să continui. Dacă fiul

meu ar fi lovit de trăsnet, voi acuza unele persoane de aici. Dacă avionul lui s-ar prăbuși în mare sau vaporul s-ar scufunda în ocean, dacă s-ar îmbolnăvi de o febră fatală, dacă mașina lui ar fi lovită de un tren, superstiția mea m-ar îndemna să dau vina pe dușmănia unora dintre cei veniți aici. Domnilor, această dușmănie și acest ghinion nu le-aș ierta nicicând. Pe lângă toate acestea, vreau să jur pe sufletul nepoților mei că nu voi încălca niciodată pacea încheiată astăzi. În definitiv, suntem sau nu mai buni decât acei *pezzonovanti* care au ucis atâtea milioane de oameni numai în decursul vieții noastre?

Zicând acestea, Don Corleone își părăsi fotoliul și se duse la locul unde ședea Don Phillip Tattaglia. Tattaglia se ridică să-l întâmpine și cei doi bărbați se îmbrățișară, sărutându-se pe obraz. Ceilalți Doni din încăpere îi aplaudară, apoi se ridicară să-și strângă mâinile și să-i felicite pe Don Corleone și pe Don Tattaglia că deveniseră prieteni. Poate nu chiar cei mai buni prieteni din lume, cu siguranță că nu aveau să-și facă daruri de Crăciun, dar nici să mai umble să se ucidă unul pe celălalt. Era o dovadă suficientă de prietenie, nici n-ar fi fost nevoie de mai mult.

Cum fiul său Freddie se afla în Vest, sub protecția familiei Molinari, la încheierea consiliului Don Corleone zăbovi cu Don din San Francisco, oprindu-se să-i mulțumească. Molinari îi povesti îndeajuns cât să-i dea a înțelege că fiul său găsise acolo un adăpost, că se simțea fericit și că era înconjurat de admirația femeilor. După toate probabilitățile, se pricepea extrem de bine să conducă un hotel. Don Corleone clătină din cap cu uimire, ca mulți părinți care aud despre talentele nebănuite ale progeniturilor. Nu era adevărat că uneori cele mai mari nenorociri aduceau răsplăți neașteptate? Amândoi erau de acord că da. Între timp, Don Corleone îl asigură pe Don din San Francisco că îi rămânea profund îndatorat fiindcă îi oferise protecție lui Freddie. Îl anunță apoi că va face uz de toată influența sa pentru ca cele mai importante informații legate de curse să fie puse la dispoziția oamenilor lui Molinari, indiferent de eventualele schimbări din structura de putere în anii următori, garanție importantă, întrucât lupta pentru obținerea acestei înlesniri era ca o rană deschisă, agravată de faptul că mafioții din Chicago aveau o mare pondere în acest gen de afaceri. Don Corleone nu era chiar lipsit de influență în acel oraș de barbari, așa că promisiunea lui prețuia cât o mină de aur.

Se făcuse seară când Don Corleone și Tom Hagen, însoțiți de șoferul și garda de corp care se întâmpla să fie Rocco Lampone, ajunseră pe domeniul din Long Beach. Când intrară în casă, Don i se adresă lui Hagen:

— Nu-l scăpa din ochi pe șoferul nostru, pe acest Lampone. Cred că merită ceva mai bun.

Pe Hagen îl miră remarca. Lampone nu scosese un cuvânt cât fusese ziua de lungă, nu aruncase nici măcar o singură privire spre cei doi bărbați așezați pe bancheta din spate. Deschisese portiera pentru Don, mașina îi aștepta în fața băncii când ieșiseră, făcuse totul ca la carte, dar nu mai mult

decât oricare alt șofer bine instruit. Fără îndoială, ochiul lui Don observase ceva ce lui Hagen îi scăpase.

Don îi dădu liber lui Hagen, spunându-i să se înapoieze după cină. Dar să rămână puțin să se odihnească, fiindcă urma o noapte lungă de discuții. De asemenea, îi mai ceru să-i convoace pe Tessio și pe Clemenza. Aceștia trebuia să vină la ora zece, nu mai înainte. Hagen urma să-i pună la curent cu cele petrecute la consfătuirea din acea după-amiază.

La ora zece, Don îi aștepta pe cei trei în biroul lui de pe colț, unde se aflau biblioteca juridică și telefonul special. Pe masă se găsea o tavă cu sticle de whisky, gheață și sifon. Don le comunică instrucțiunile sale:

— În această după-amiază am încheiat pace, zise el. Mi-am dat cuvântul și am garantat cu onoarea mea, ceea ce trebuie să fie lege pentru voi toți. Însă amicii noștri nu sunt chiar de încredere, așa că vom fi în continuare cu ochii în patru. Nu vreau să mai avem surprize neplăcute. Don se întoarse către Hagen. Ai dat drumul ostaticilor Bocchicchio?

Hagen încuviință din cap.

— L-am sunat pe Clemenza de îndată ce am ajuns acasă.

Corleone se întoarse către sicilianul cel mătăhălos. *Caporegime* dădu din cap.

— I-am eliberat. Spune-mi, Nașule, oare e cu putință ca un sicilian să fie chiar atât de dobitoc pe cât se prefac alde Bocchicchio?

Don Corleone schiță o umbră de zâmbet.

— Sunt suficient de isteți ca să ducă un trai îndestulat. De ce ar avea nevoie să fie mai deștepți de atât? Nu Bocchicchio sunt cei care aduc năpastele pe lumea asta. E drept însă că nu au minte de sicilieni.

Toți se simțeau relaxați acum că războiul luase sfârșit. Don Corleone pregăti el însuși băuturile, servind pe fiecare în parte. Apoi sorbi cu luare-aminte din pahar și-și aprinse un trabuc.

— Nu vreau să se întreprindă nici un fel de cercetări legate de ce s-a întâmplat cu Sonny. Faptul ține de domeniul trecutului și trebuie dat uitării. Vreau cooperare deplină cu celelalte Familii, chiar dacă vor deveni cam lacome și nu ne vom obține cota cuvenită din profit. Vreau ca nimic să nu destrame această pace, indiferent de provocări, până nu găsim o cale de a-l aduce acasă pe Michael. Și mai vreau ca aceasta să fie principala voastră preocupare. Țineți minte, atunci când se va întoarce, trebuie să vină în deplină siguranță. Nu mă refer la Tattaglia sau Barzini. Cea care mă preocupă e poliția. Bineînțeles, ne putem descotorosi de probele reale împotriva lui; ospătarul nu va depune mărturie, nici acel client sau pistolar, sau ce-o fi fost el. Probele reale sunt cea mai măruntă grijă a noastră, din moment ce știm despre ce e vorba. Ceea ce trebuie să ne îngrijoreze este ca poliția să nu ticluiască probe false, pe motiv că informatorii lor i-ar fi asigurat că Michael Corleone e omul care le-a ucis căpitanul. Foarte bine. Trebuie să

cerem ca cele cinci Familii să facă tot ce le stă în putință ca să rectifice acest punct de vedere al poliției. Toți informatorii lor, care lucrează pentru poliție trebuie să vină cu o nouă versiune. Cred că, după discursul meu din această după-amiază, vor înțelege că e în interesul lor să procedeze astfel. Dar asta nu-i de ajuns. Trebuie să găsim ceva deosebit, așa încât Michael să nu-și mai facă griji pe viitor. Altfel, n-are nici un rost să se mai întoarcă în această țară. Prin urmare, să ne gândim toți la acest lucru. E chestiunea cea mai importantă.

Ei bine, fiecărui om ar trebui să i se îngăduie o slăbiciune în viață. Eu mi-am satisfăcut-o pe a mea. Vreau să fie cumpărat tot terenul din jurul străzii, cu case cu tot. Vreau ca nimeni să nu se poată uita de la fereastra lui la mine în grădină, nici măcar de la doi kilometri depărtare. Vreau ca domeniul să fie îngrădit și păzit douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru. Vreau o poartă în gardul care se va construi. Pe scurt, vreau să locuiesc ca într-o fortăreață. Vreau să vă anunț că n-am să mă mai întorc niciodată să lucrez în oraș. Voi trăi aproape ca un pensionar. Simt nevoia să muncesc în grădină, să fac puțin vin atunci când se coc strugurii. Vreau să trăiesc în casa mea. Singura ocazie când voi pleca de aici va fi în câte o scurtă vacanță sau ca să mă întâlnesc cu cineva pentru vreo afacere importantă, dar atunci vreau să fie luate toate măsurile de precauție. Să nu mă înțelegeți greșit. Nu pun nimic la cale. Sunt prudent, întotdeauna am fost o fire circumspectă, nimic nu mă nemulțumește mai profund decât neglijența. Femeile și copiii își permit să fie neglijenți, bărbații, nu. Nu vă grăbiți să luați aceste măsuri, nu vreau preparative febrile, care să-i alarmeze pe amicii noștri. Totul trebuie făcut în așa fel, încât să pară cât se poate de firesc.

De acum înainte voi lăsa din ce în ce mai mult lucrurile pe seama fiecăruia dintre voi trei. Vreau ca *regime* a lui Santino să fie desființat, iar oamenii încorporați în cele două *regime* ale voastre. Acest lucru va da asigurări prietenilor noștri, arătându-le că am intenții pacifiste. Tom, vreau să aduni un grup de oameni care să meargă la Las Vegas și să-mi dea un raport complet despre ce se întâmplă acolo. Să mă informeze despre Fredo, ce anume se întâmplă acolo în realitate. Am auzit că nu mi-aș mai recunoaște propriul fiu. Se pare că acum e bucătar, că se amuză cu fete tinere mai mult decât s-ar cuveni pentru un bărbat în toată firea. E drept că în tinerețe s-a arătat întotdeauna mult prea serios și n-a fost niciodată omul potrivit pentru afacerile familiei. Dar să aflăm totuși ce se poate realiza acolo.

— Nu l-am putea trimite pe ginerele dumitale? întrebă liniștit Tom Hagen. La urma urmei, Carlo e originar din Nevada și cunoaște locurile.

Don Corleone clătină din cap.

— Nu, soția mea e singură aici, fără niciunul dintre copii. Vreau ca Constanzia și soțul ei să se mute într-una din casele de pe domeniu. Lui Carlo să i se dea o slujbă de răspundere, poate am fost prea aspru cu el și –

Don Corleone schiță o grimasă – am rămas fără fii. Să fie scos de la jocurile de noroc și pus la sindicate, unde poate lucra la acte și la dat cu gura. La asta se pricepe foarte bine.

În tonul lui Don se ghicea o vagă undă de ironie.

Hagen încuviință din cap.

— OK, Clemenza și cu mine vom trece în revistă toți oamenii și vom alcătui un grup care să se ocupe de operațiunea din Las Vegas. Vrei să-l chem pe Freddie acasă pentru câteva zile?

Don clătină din cap.

— De ce? replică el cu cruzime. Soția mea ne poate găti și de acum încolo. Să rămână unde e. Cei trei bărbați se foiră stânjeniți în fotolii. Până atunci nu-și dăduseră seama ce mult căzuse Freddie în dizgrația tatălui său și bănuiau că la mijloc trebuia să fie un motiv necunoscut lor. Don Corleone oftă. Sper ca anul acesta să pot cultiva în grădină ardei gras și roșii de calitate în cantități mai mari decât putem noi consuma. Am să vă dau și vouă. La vârsta mea vreau puțină tihnă, puțină liniște și pace. Ei, asta-i tot. Dacă vreți, mai beți câte un pahar.

Era semnalul de plecare. Cei trei bărbați se ridicară. Hagen îi însoți pe Tessio și Clemenza până la mașini și aranjă întâlnirile cu ei, ca să discute detaliile operaționale legate de îndeplinirea dorințelor lui Don. Pe urmă se întoarse în casă, unde îl aștepta Don Corleone.

Don își scosese haina și cravata și se lungise pe canapea. Chipul lui sever era marcat de oboseală. Îi făcu semn lui Hagen să se așeze într-un fotoliu și-i spuse:

— Ei, *Consigliori,* dezaprobi vreuna dintre faptele mele de astăzi?

Hagen nu-i răspunse imediat.

— Nu, zise el într-un târziu. Dar nu mi se par consecvente și potrivite cu firea dumitale. Spui că nu vrei să afli cum a fost ucis Santino și nu cauți răzbunare. Eu nu te cred. Ți-ai dat cuvântul că vrei pace și că o vei respecta, dar nu pot să cred că vei acorda dușmanilor victoria pe care par s-o fi obținut astăzi. Ai construit o ghicitoare magnifică, pe care eu nu pot s-o dezleg. Atunci, cum s-o aprob sau s-o dezaprob?

Pe chipul lui Don se așternu o expresie de satisfacție.

— Ei bine, află că mă cunoști mai bine decât oricine. Chiar dacă nu te-ai născut sicilian, eu te-am făcut să fii. Tot ce-ai spus e adevărat, însă există o soluție pe care o vei înțelege încă înainte de a se ajunge la deznodământ. Ești de acord că toți sunt nevoiți să mă creadă pe cuvânt și că-mi voi respecta făgăduiala. Că vreau ca ordinele să-mi fie îndeplinite cu exactitate. Dar, Tom, lucrul cel mai important este să-l aducem acasă pe Michael cât mai curând posibil. Reține că asta trebuie să fie principala ta preocupare și primul lucru de care să ții seamă. Cercetează toate căile legale, nu-mi pasă câți bani vei cheltui. Când se întoarce acasă, trebuie să fie invulnerabil.

Consultă cei mai buni avocați de drept penal. Îți voi da numele câtorva judecători, care-ți vor acorda audiențe în particular. Până atunci însă, trebuie să ne ferim de orice posibilă trădare.

— Ca și dumneata, nu mă îngrijorează atât probele reale, cât cele pe care le-ar putea fabrica, zise Hagen. Tot așa, este posibil ca vreun prieten al poliției să-l lichideze pe Michael după arestare. Să-l asasineze în celulă sau să pună pe unul dintre deținuți s-o facă. După cum văd eu problema, nu ne putem permite să fie arestat sau acuzat.

Don Corleone oftă.

— Știu, știu. Tocmai aici e necazul. Dar trebuie să ne mișcăm repede. În Sicilia sunt tulburări. Tinerii de acolo nu mai ascultă de oamenii mai vârstnici și o bună parte din cei deportați din America sunt mult prea greu de stăpânit de niște Doni de modă veche. Michael s-ar putea găsi prins la mijloc. Am luat măsuri de precauție și încă are o acoperire bună, dar situația aceasta nu va dura mult timp. Iată unul dintre motivele pentru care am fost silit să închei pace. Barzini are prieteni în Sicilia, care au început să adulmece urmele lui Michael. Acum primești unul dintre răspunsurile la ghicitoarea de care vorbeai. Am fost nevoit să închei pace pentru siguranța fiului meu. Nu exista altă soluție.

Hagen nu se mai osteni să-l întrebe pe Don de unde obținuse această informație. Nu era nici măcar surprins și, într-adevăr, primise răspunsul la această parte a ghicitorii.

— Atunci când mă voi întâlni cu oamenii lui Tattaglia, ca să punem la punct detaliile, vrei să insist ca toți mijlocitorii lui în afacerea cu droguri să fie curați? Judecătorii ar putea strâmba din nas când s-ar pune problema să dea o sentință ușoară unor recidiviști.

Don Corleone ridică din umeri.

— Alde Tattaglia ar trebui să fie suficient de isteți ca să-și dea seama și singuri. Pomenește în treacăt amănuntul, fără să insiști. Noi ne vom da toată silința, dar, dacă ei folosesc un cocainoman și acesta e prins de poliție, nu vom mișca un deget. Le vom spune doar că nu-i nimic de făcut, în schimb Barzini e un tip care va ști și fără să i se spună. Ai remarcat că nu s-a implicat nici măcar o clipă în afacerea asta. N-ai fi zis că-l interesează în vreun fel. E genul de om care nu se lasă prins în tabăra învinșilor.

Hagen era uluit.

— Vrei să spui că tot timpul a fost în spatele lui Sollozzo și Tattaglia?

Don Corleone oftă.

— Tattaglia e un proxenet. Singur n-ar fi reușit niciodată să-l învingă pe Santino. De asta n-am nevoie să știu ce s-a întâmplat. E destul să știu că Barzini a avut un amestec.

Hagen cugetă asupra celor aflate. Don îi dăduse unele indicii, totuși nu menționase un lucru foarte important. Hagen își cam închipuia despre ce era

vorba, însă știa că nu se cuvenea să-l întrebe. Îi ură noapte bună, pregătindu-se să plece. Dar Don mai avea ceva de spus:

— Nu uita, folosește-ți toată șiretenia și pune la cale un plan ca să-l aducem acasă pe Michael, zise Don. Și încă un lucru. Aranjează cu tipul de la telefoane să primesc lunar o listă cu toate telefoanele date și primite de Tessio și Clemenza. Nu-i bănuiesc de nimic. Aș putea jura că nu mă vor trăda niciodată. Dar nu-i rău să cunoaștem fiecare amănunt, înainte de a se petrece o nenorocire.

Hagen dădu din cap și ieși. Se întreba dacă nu cumva Don îl ținea și pe el sub observație, dar în clipa următoare i se făcu rușine de propriile-i bănuieli. Acum era sigur că în mintea complexă și subtilă a Nașului se contura un plan de acțiune cu bătaie lungă, care făcea din întâmplările de peste zi o simplă retragere în scopuri tactice. Și mai exista un fapt ascuns, la care niciunul din ei nu făcuse referire: el nu îndrăznise să întrebe, iar Don Corleone îl trecuse sub tăcere. Toate duceau la concluzia că va veni cândva o zi a răfuielii.

▫ *CAPITOLUL 21* ▫

Însă mai avea să treacă un an până când Don Corleone reuși să aranjeze ca fiul său Michael să se înapoieze în Statele Unite. În acest răstimp, întreaga Familie își pusese mintea la contribuție în căutarea unui plan potrivit. I se ceruse părerea până și lui Carlo Rizzi, care acum locuia pe domeniu împreună cu Connie. (Între timp li se născuse încă un copil, un băiețel.) Dar niciunul dintre planuri nu se bucurase de adeziunea lui Don.

În cele din urmă, salvarea veni de la familia Bocchicchio, în urma unei nenorociri petrecute în clanul lor. Exista un Bocchicchio pe nume Felix, văr tânăr, în vârstă de numai douăzeci și cinci de ani, născut în Statele Unite și mai inteligent decât tot neamul lor la un loc. Băiatul refuzase să intre la firma de salubritate a familiei și se însurase cu o americancă drăguță de origine britanică, pentru a marca desprinderea de clan. Urmase cursuri serale, ca să devină avocat, și în timpul zilei lucrase ca funcționar la poștă, între timp i se născuseră trei copii, însă soția lui era o femeie cumpătată și trăiseră din salariul lui Felix până când tânărul își luase licența în drept.

Felix Bocchicchio, la fel ca mulți alți tineri, credea că, după atâtea eforturi menite să-i completeze educația și să-i permită să stăpânească uneltele profesiei lui, virtutea îi va fi automat răsplătită și-și va câștiga un trai decent. Dar situația se dovedise a fi cu totul alta. Din mândrie, refuzase orice fel de ajutor din partea clanului. Un prieten al lui, tânăr avocat cu relații și carieră promițătoare la o mare firmă juridică, îl convinsese pe Felix să-i facă un mic serviciu. Era ceva foarte complicat și aparent legal, legat de o bancrută frauduloasă. Șansele de a fi descoperit erau de unu la un milion. Felix Bocchicchio își asumase acest risc. Cum frauda necesita cunoștințele de

drept asimilate de el la universitate, fapta nu păruse reprobabilă și, într-un mod straniu, n-o considerase o infracțiune.

Ca să scurtăm această poveste stupidă, frauda fusese descoperită. Prietenul avocat refuzase categoric să-l ajute pe Felix, ba chiar și să răspundă la telefoanele acestuia. Principalii autori ai fraudei, doi afaceriști vicleni între două vârste, furioși pe Felix Bocchicchio și socotind că numai nepriceperea lui într-ale legii fusese cauza eșecului, se recunoscuseră vinovați și cooperaseră cu poliția, desemnându-l pe Felix Bocchicchio drept creierul fraudei și susținând că tânărul îi amenințase cu violența și-i silise să coopereze la planurile lui frauduloase. Au fost date declarații care atestau legăturile lui Felix cu unchii și verii din clanul Bocchicchio, toți cu caziere la poliție pentru jaf armat, probe ce se dovediseră zdrobitoare. Cei doi afaceriști scăpaseră cu sentințe cu suspendare. Felix Bocchicchio primise o condamnare de cinci ani, din care executase trei. Clanul nu ceruse ajutorul nici uneia dintre Familii, nici măcar lui Don Corleone, fiindcă Felix refuzase să apeleze la ei și trebuia să primească o lecție: anume, că mila vine numai din partea Familiei și că Familia e mai loială și mai demnă de încredere decât societatea.

În orice caz, Felix Bocchicchio fusese eliberat din închisoare după trei ani de detenție, se înapoiase acasă, își sărutase soția și cei trei copii, după care dusese un trai tihnit vreme de un an. După aceea demonstrase că totuși făcea parte din clanul Bocchicchio. Fără a încerca să-și ascundă vinovăția, își procurase o armă, un pistol, și-și împușcase mortal prietenul avocat. După aceea îi căutase pe cei doi afaceriști și-i împușcase în cap cu sânge rece, chiar în momentul în care cei doi ieșeau dintr-un bufet. Lăsase cadavrele în stradă, intrase în local și comandase o ceașcă de cafea, pe care o băuse, așteptând ca să vină poliția și să-l aresteze.

Procesul fusese rapid, iar sentința foarte aspră. Un infractor din lumea interlopă ucisese cu sânge rece doi martori care-l trimiseseră la închisoarea pe care o merita cu prisosință. Era o dovadă flagrantă de sfidare la adresa societății și măcar de data aceasta publicul, presa, structurile societății și chiar umanariștii buni la suflet și fără minte nutreau aceeași dorință de a-l vedea pe Felix Bocchicchio pe scaunul electric. Guvernatorul statului nu era mai dispus să-i acorde mai multă clemență decât hingherii puși să prindă un câine turbat – după expresia unuia dintre cei mai apropiați colaboratori politici ai guvernatorului. Bineînțeles, clanul Bocchicchio era gata să cheltuiască oricât pentru a face recurs la instanțele superioare – acum erau mândri de el – însă concluzia era una singură. După toate formalitățile legale, care puteau lua câtva timp, Felix Bocchicchio era sortit să sfârșească pe scaunul electric.

Hagen fusese cel care adusese cazul în atenția lui Don, la cererea cuiva din familia Bocchicchio, care spera că se mai putea face ceva pentru sărmanul tânăr. Don Corleone refuzase scurt. Nu era vrăjitor. Lumea îi cerea

imposibilul. Dar a doua zi îl chemase pe Hagen în biroul său și-i ceruse să-i prezinte cazul în cele mai mici detalii. După ce Hagen terminase ce avea de spus, Don Corleone îi ceruse să-l invite la Long Beach pe șeful clanului Bocchicchio, pentru o întrevedere.

Ceea ce se întâmplase în continuare fusese de o simplitate genială. Don Corleone garantase șefului clanului Bocchicchio că soția și copiii lui Felix Bocchicchio vor fi despăgubiți cu o pensie generoasă. Banii respectivi urmau să fie imediat înmânați familiei Bocchicchio. În schimb, Felix trebuia să declare că el îi ucisese pe Sollozzo și pe căpitanul de poliție McCluskey.

Erau multe detalii de pus la punct. Felix Bocchicchio trebuia să facă o declarație convingătoare, cu alte cuvinte trebuia să cunoască o parte din detaliile reale. De asemenea, trebuia să-l implice pe căpitanul de poliție în traficul cu narcotice. Pe urmă, ospătarul de la restaurantul Luna trebuia convins să-l identifice pe asasin în persoana lui Felix Bocchicchio. Pentru aceasta era nevoie de oarecare îndrăzneală, deoarece descrierea avea să fie schimbată radical, Felix Bocchicchio fiind mult mai scund și mai solid. Dar Don Corleone se putea ocupa și de acest amănunt. De asemenea, întrucât condamnatul fusese adeptul studiilor superioare și al colegiului, cu siguranță va dori ca și copiii lui să meargă la colegiu. Așadar, Don Corleone urma să plătească o sumă de bani menită să-i întrețină copiii la colegiu. Pe lângă aceasta, clanul Bocchicchio trebuia să primească asigurări că adevărații asasini nu aveau nici o șansă de iertare. Noua mărturisire avea să pecetluiască soarta aproape sigură a condamnatului.

Odată puse la punct toate amănuntele și plătiți banii, se luase legătura cu condamnatul, ca să poată fi instruit și sfătuit. În cele din urmă, planul fusese pus în aplicare și mărturisirea lui Felix umpluse primele pagini ale ziarelor. Toată operațiunea se bucurase de un imens succes. Dar Don Corleone, prudent ca întotdeauna, așteptă până la execuția propriu-zisă a lui Felix Bocchicchio, programată patru luni mai târziu, înainte de a da, în sfârșit, semnalul că Michael se putea întoarce acasă.

▫ *CAPITOLUL 22* ▫

La un an după moartea lui Sonny, Lucy Mancini continua să-i ducă dorul, jelindu-l mai aprig decât oricare îndrăgostită din povești. Visele ei nu erau iluziile fără rost ale unei școlărițe, nici durerea nu-i semăna cu jalea unei neveste credincioase. Nu se simțea singură fiindcă își pierduse „tovarășul de viață”, nici nu-i ducea dorul pentru caracterul său fără cusur. Nu păstra amintiri dragi despre daruri de suflet, nici despre eroul adorat din copilărie, cu surâsul lui, cu licărul amuzat din privire atunci când spunea o vorbă tandră sau glumeață.

Nu. Îi ducea dorul pentru motivul mult mai important că fusese singurul bărbat capabil s-o facă să simtă trupește actul dragostei. În

naivitatea tinereții, continua să creadă că el fusese singurul în stare de această performanță.

Un an mai târziu, se bronza la soare în aerul parfumat al Nevadei. Tolănit lângă ea stătea un tânăr blond și zvelt, care se juca cu degetele ei de la picioare. Amândoi își petreceau după-amiaza de duminică lângă piscina hotelului și, deși prin preajmă se afla destulă lume, mâna lui alunecă în sus pe coapsa goală a fetei.

— Oh, Jules, încetează! protestă Lucy. Credeam că doctorii nu sunt la fel de zevzeci ca alți bărbați.

Jules îi zâmbi larg.

— Eu sunt doctor la Las Vegas.

O gâdilă în interiorul coapsei, uimit că un gest atât de mărunt o putea excita așa de mult. Se vedea limpede pe chipul ei, deși Lucy încerca să nu se trădeze. Era, într-adevăr, o fată foarte simplă și inocentă. Atunci de ce n-o putea face să cedeze? Trebuia să rezolve enigma, nici vorbă de bazaconiile îndrugate de ea despre o dragoste pierdută și pe care nu putea s-o dea uitării. Aici, sub degetele lui era carne vie, care se cerea atinsă de altă carne vie. Doctorul Jules Segal decise să facă marea încercare în aceeași seară, în apartamentul lui. Voise s-o facă să cedeze fără nici o șmecherie, dar, dacă nu se putea altfel, atunci își găsise nașul. Desigur, numai în interesul științei. Și în plus, biata fată ardea de nerăbdare.

— Jules, încetează, te rog încetează! repetă Lucy, cu tremur în glas.

Jules se supuse imediat.

— Bine, iubito, se scuză el.

Își lăsă capul în poala ei, folosindu-i coapsele moi ca pe o pernă, ațipi puțin. Îl amuza fiorul care o străbătea, fierbințeala pântecelui când începu să-i mângâie părul. O apucă jucăuș de încheietura mâinii cu un gest drăgăstos, dar, în realitate, îi luă pulsul. Bătea năvalnic. În seara aceea trebuia să fie a lui, ca să dezlege misterul, oricare ar fost acesta. Pe deplin încrezător, doctorul Segal ațipi.

Lucy îi urmărea cu privirea pe cei din jurul bazinului. Niciodată nu și-ar fi închipuit că viața ei se va schimba atât de mult în nici doi ani. Nu regretase nici o clipă „nebunia” săvârșită la nunta lui Connie Corleone. Fusese cel mai minunat lucru din viața ei și în vis îl retrăia iar și iar. Așa cum retrăia lunile care urmaseră.

Sonny o vizitase o dată pe săptămână, uneori mai des, niciodată mai puțin de atât. În zilele dinainte de revedere, tot trupul ei ardea. Pasiunea lor fusese primitivă, nediluată de poezie sau altă formă de intelectualism. Fusese o dragoste cât se poate de prozaică și carnală, o patimă a trupului pentru alt trup.

Când Sonny îi telefona ca s-o anunțe că urma să vină, Lucy se asigura să aibă în casă destulă băutură, destulă mâncare pentru cină și micul dejun,

pentru că de regulă el pleca de abia a doua zi spre prânz. Dorea să se sature de ea, așa cum și ea dorea să se sature de el. Avea o cheie a lui și când intra pe ușă, Lucy se repezea în brațele lui uriașe. Amândoi erau direcți, de o sinceritate brutală. De la primul sărut, începeau să se dezbrace unul pe celălalt, pe urmă el o ridica în aer, iar ea își încolăcea picioarele în jurul coapselor uriașe ale bărbatului. Făceau dragoste în picioare, în holul apartamentului, ca și cum ar fi repetat primul lor act sexual, după care el o ducea în brațe în dormitor.

Se lungeau pe pat, făcând iar dragoste. Trăiau împreună în apartament vreme de șaisprezece ore, în pielea goală. Ea îi gătea, servindu-i porții enorme. Uneori el primea telefoane, evident de afaceri, dar ea nu asculta ce se vorbește. Era prea ocupată să se joace cu trupul lui, să-l mângâie, să-l sărute, să-și îngroape gura în el. Uneori, când Sonny se ridica să-și ia ceva de băut și trecea pe lângă ea, Lucy nu se putea stăpâni să nu-i atingă trupul gol, să-l strângă în brațe, să facă dragoste, ca și cum părțile lui intime ar fi fost niște jucării complicate, dar inocente, anume făcute pentru ea și care-și dezvăluiau surprizele cunoscute, totuși mereu uluitoare. La început se rușina de propriile-i excese, însă curând își dăduse seama că-i făceau plăcere și lui Sonny, iar totala ei sclavie față de trupul lui îl măgulea. În relația lor exista un fel de inocență animalică. Erau fericiți împreună.

Când tatăl lui Sonny fusese împușcat pe stradă, Lucy înțelesese pentru prima oară că iubitul ei putea fi în pericol. Singură în apartament, nu plângea, ci se văita cu voce tare, un vaiet animalic. O dată, când Sonny nu venise s-o vadă aproape trei săptămâni la rând, trăise numai cu somnifere și băutură, hrănindu-se cu propria-i neliniște. Suferința pe care o resimțea era o durere fizică, o durea tot trupul. Când, în cele din urmă, el venise, Lucy nu se dezlipise de trupul lui aproape nici o clipă. Pe urmă Sonny o vizitase cel puțin o dată pe săptămână, până când fusese ucis.

Lucy aflase din ziare despre moartea lui și în seara aceea luase o doză masivă de somnifere. Nu se știe de ce, pastilele nu-i aduseseră moartea, în schimb îi dăduseră o asemenea stare de rău, încât ieșise clătinându-se pe picioare în holul apartamentului și se prăbușise în fața ușii ascensorului, unde fusese găsită și dusă la spital. În general, relația ei cu Sonny nu era cunoscută, așa că incidentul ei beneficiase numai de câteva rânduri în presa de scandal.

În timp ce se afla internată, Tom Hagen venise s-o vadă și s-o consoleze. Tot el îi aranjase să capete o slujbă la Las Vegas, în hotelul administrat de fratele lui Sonny, Freddie. Același Tom Hagen îi spusese că va primi o rentă din partea familiei Corleone și că Sonny se îngrijise de soarta ei. O întrebase dacă era însărcinată, ca și cum acesta ar fi fost motivul pentru care luase somniferele, dar ea răspunsese că nu. O mai întrebase dacă Sonny venise s-o vadă în noaptea fatală sau dacă îi telefonase anunțându-și sosirea. Ea negase și de astă dată: Sonny nu-i telefonase. Or,

ea stătea în permanență acasă, așteptând un semn de îndată ce-și termina ziua de lucru. Tot ce-i spusese lui Tom Hagen era adevărat.

— E singurul bărbat pe care l-am iubit vreodată, mărturisise ea. N-am să mai pot iubi pe nimeni. Îl văzuse zâmbind discret, dar și el părea surprins. Ți se pare chiar așa de necrezut? întrebase Lucy. Nu el a fost cel care te-a adus acasă când erai copil?

— Pe atunci era cu totul altfel, răspunsese Hagen. După ce a crescut, a devenit alt om.

— Nu și față de mine, protestase Lucy. Poate față de toți ceilalți, dar nu și față de mine.

Se simțea încă prea slăbită ca să-i explice că Sonny îi arătase întotdeauna multă blândețe. Niciodată nu se înfuriase, niciodată nu fusese irascibil sau nervos.

Hagen făcuse toate demersurile ca Lucy să se mute la Las Vegas. Acolo o aștepta un apartament închiriat. O condusese el însuși la aeroport, cerându-i să promită că, dacă vreodată se simțea singură sau dacă lucrurile nu mergeau cum trebuie, îi va telefona, iar el va încerca s-o ajute pe orice căi.

Înainte de a urca în avion, ea îl întrebase șovăielnic:

— Tatăl lui Sonny știe ce faci pentru mine?

Hagen zâmbise:

— O fac atât în numele meu, cât și al lui. În astfel de lucruri, a rămas un om de modă veche și n-ar mișca un deget împotriva soției legale a fiului său. Părerea lui e că tu ești foarte tânără și că Sonny n-ar fi trebuit să se pripească. Dar faptul că ai luat pastilele ne-a șocat pe toți.

Nu mai adăugase că în ochii unui om ca Don era de-a dreptul incredibil ca cineva să încerce să-și ia zilele.

Acum, după aproape optsprezece luni petrecute la Las Vegas, descoperea cu surprindere că era aproape fericită. În câteva nopți îl visase pe Sonny și, rămânând trează înainte de ivirea zorilor, își continuase visul, însoțindu-l de propriile-i mângâieri, până când reușise din nou să adoarmă. De atunci nu mai cunoscuse alt bărbat. Dar viața din Las Vegas i se potrivea. Se ducea să înoate în piscinele hotelurilor, se plimba cu barca pe Lake Mead, iar în ziua liberă se plimba cu mașina prin deșert. Slăbise și făcuse o siluetă atrăgătoare. Era încă voluptuoasă, dar mai curând în stilul american decât în cel italian. Lucra ca recepționeră la biroul pentru relații cu publicul al hotelului și nu avea nimic de-a face cu Freddie, deși de fiecare dată când o întâlnea, el se oprea să schimbe o vorbă. Era surprinsă cât se schimbase Freddie. Devenise mare crai, se îmbrăca frumos și părea să aibă un adevărat fler pentru administrarea jocurilor de noroc. El controla și hotelul, ceea ce de regulă nu era de competența patronilor de cazinouri. Din pricina verilor lungi și foarte fierbinți, sau poate a unei vieți sexuale mai active, slăbise și el, iar

hainele stil Hollywood îi dădeau un aer dezinvolt și periculos.

După șase luni, Tom Hagen venise să vadă cum se descurca. Ea primise lunar câte un cec de șase sute de dolari, pe lângă salariu. Hagen îi explicase că acești bani trebuia cumva justificați și o rugase să-i acorde lui, ca avocat, puteri depline ca să-i administreze banii așa cum se cuvine. Îi mai spusese că, oficial, va figura ca deținând cinci procente la hotelul unde lucra. Trebuia îndeplinite formalitățile cerute de legile statului Nevada, însă Tom lua totul asupra sa, astfel ca Lucy să nu-și mai bată capul. Totuși, ea nu trebuia să discute cu nimeni despre acest aranjament, fără consimțământul lui. Urma să beneficieze de protecție legală din toate punctele de vedere, totodată fiindu-i asigurată și o rentă lunară. Dacă autoritățile sau alți slujitori ai legii o luau vreodată la întrebări, ea trebuia doar să-i trimită la Hagen, care-i era avocat, și nimeni n-ar mai fi deranjat-o.

Lucy se învoise. Înțelegea ce se întâmplă, dar nu avea nici un fel de obiecții la modul în care era folosită. I se părea o favoare rezonabilă. Dar când Hagen îi ceruse să fie cu ochii în patru la tot ce se petrece în hotel, adică să-i supravegheze pe Freddie și pe șeful acestuia, proprietarul și administratorul hotelului, în calitate de acționar majoritar, Lucy îi spusese:

— Oh, Tom, doar nu vrei să-l spionez pe *Freddie!*

Hagen zâmbise.

— Taică-său își face griji în privința lui. A intrat în cârdășie cu Moe Greene și vrem să ne asigurăm că nu se vâră în vreo belea. Nu se osteni să-i mai explice că Don finanțase construcția hotelului în deșertul de la Las Vegas nu numai ca să ofere un liman fiului său, dar și ca să facă primul pas pentru operații de mai mare anvergură.

Curând după această întrevedere doctorul Jules Segal venise să lucreze ca medic al hotelului. Era un bărbat foarte subțire, foarte frumos și fermecător, părând chiar foarte tânăr pentru un doctor, cel puțin așa i se părea lui Lucy. Ea îl cunoscuse atunci când se trezise cu o umflătură pe antebraț, deasupra încheieturii. Își făcuse griji câteva zile, apoi, într-o dimineață, se dusese în cabinetul doctorului, situat în incinta hotelului. Două fete din ansamblul de revistă stăteau în sala de așteptare, bârfind între ele. Erau blonde și aveau pielea aurie, ca de piersică, la care Lucy se uitase întotdeauna cu invidie. Arătau ca doi îngeri. Una din fete tocmai spunea:

— Jur că, dacă iar îmi dă pilule, mă las de dans.

Când doctorul Jules Segal deschisese ușa cabinetului, făcând semn uneia din fete să poftească înăuntru, Lucy fusese tentată să plece și, dacă ar fi fost vorba de ceva mai intim și mai grav, probabil că așa ar fi făcut.

Doctorul Segal purta pantaloni de lucru și o cămașă descheiată la guler. Ochelarii cu ramă de baga, ca și felul lui de a fi tăcut și rezervat îi dădeau un aer profesional, dar impresia generală pe care o lăsa era de nonconformism. La fel ca mulți alți tradiționaliști, Lucy era de părere că

medicina nu se potrivește cu nonconformismul.

Când, în sfârșit, intrase în cabinet, el se purtase într-un mod atât de liniștitor, încât îi risipise toate îndoielile. Abia dacă-i vorbise, și totuși n-o luase prea repede și nici nu se grăbise cu consultul. Când ea îl întrebase ce era cu acea umflătură, doctorul îi explicase răbdător că era o excrescență obișnuită, de natură fibroasă, în nici un caz malignă, și că nu era cazul să se îngrijoreze. Apoi luase un tratat gros de medicină și-i spusese:

— Întinde brațul. Ea se supuse, șovăind. El îi zâmbise pentru prima oară. Am să mă trag singur pe sfoară, pierzând la onorariu, continuase doctorul. Am să-ți lovesc umflătura cu cartea și imediat va da înapoi. Ar putea apărea din nou, dar, dacă o elimin prin intervenție chirurgicală, te las fără bani, plus că va trebui să porți bandaje și așa mai departe. OK?

Ea îi zâmbise. Fără vreun motiv anume, avea încredere în el.

— OK, răspunsese.

În clipa următoare scosese un țipăt ascuțit. El trântise cu putere tratatul greu de medicină peste antebrațul ei. Umflătura dispăruse aproape cu totul.

— Te-a durut chiar atât de tare? întrebase doctorul.

— Nu, răspunsese Lucy. Apoi îl urmărise cu privirea în timp ce completa în registru afecțiunea pe care o tratase. Asta-i tot?

El încuviințase din cap, fără să-i mai acorde nici o atenție, după care ea plecase.

O săptămână mai târziu doctorul o văzuse la cafenea și se așezase lângă ea, la bar.

— Ce-ți mai face brațul? se interesase el.

Ea îi zâmbise.

— Bine. Aveți metode cam neortodoxe, dar sunteți priceput.

El îi adresase un surâs larg.

— Habar n-ai cât sunt de neortodox. Și nu știam că ești așa bogată. Ziarul *Sun* din Las Vegas tocmai a publicat lista cu cei care dețin procente la hotel. Lucy Mancini era cotată cu zece puncte. Puteam câștiga o avere cu umflătura dumitale. Ea nu-i răspunsese, amintindu-și brusc avertismentele lui Hagen. El îi zâmbise din nou. Nu-ți face griji, știu bine cum sunt jocurile, ești un simplu paravan, așa cum există puzderie în Vegas. Ce-ai zice să mergem diseară împreună la unul dintre spectacole, am să-ți cumpăr chiar și fise de ruletă.

Ea căzuse pe gânduri o clipă. El insistase. În cele din urmă, ea îi răspunsese:

— Mi-ar face plăcere să merg, dar mă tem că la capătul serii vei fi dezamăgit. Nu sunt o pradă ieftină, ca majoritatea fetelor de aici, din Vegas.

— De asta te-am și invitat, replicase vesel Jules. Și eu mi-am propus o

noapte de odihnă.

Lucy îi zâmbise, spunând cu un aer ușor trist:

— Se vede chiar atât de limpede? El clătinase din cap, iar ea adăugase: OK pentru cină, dar fisele de ruletă mi le cumpăr singură.

Se duseseră la un local în care la cină se oferea program artistic, iar Jules o amuzase descriindu-i diverse tipuri de coapse și sâni goi în termeni medicali; fără ironie, ci doar cu bună dispoziție. Pe urmă jucaseră împreună la aceeași ruletă, câștigând peste o sută de dolari. După aceea se plimbaseră cu mașina până la Boulder Dam în lumina lunii și Jules încercase să facă dragoste, dar când după câteva sărutури ea se împotrivise, doctorul înțelesese că, într-adevăr, nu voia și nu mai insistase. Își acceptase înfrângerea cu aceeași bună dispoziție.

— Ți-am spus că n-am s-o fac, îi reproșase Lucy, cu un aer aproape vinovat.

— Te-ai fi simțit teribil de jignită dacă nu încercam, replicase Jules.

Ea nu-și putuse stăpâni râsul, fiindcă era adevărat. În următoarele câteva luni deveniseră buni prieteni. Nu era iubire, pentru că nu făceau dragoste, Lucy continua să-l refuze. Își dădea seama că Jules nu înțelegea refuzul ei, dar nu se socotea jignit, așa cum s-ar fi întâmplat cu mulți alți bărbați, ceea ce sporea încrederea fetei în el. Lucy descoperise că, dincolo de aparențele profesiei de medic, Jules era un mare iubitor de distracții și un zănatic. La sfârșit de săptămână conducea un MG cu îmbunătățiri, participând la cursele din California. Când își lua concediu, mergea în centrul Mexicului, în inima sălbăticiei, acolo unde – din câte îi povestea – străinii sunt uciși pentru pantofii lor, iar viața era la fel de primitivă ca în urmă cu o mie de ani. Printr-o pură întâmplare, Lucy aflase că Jules era chirurg și că lucrase la un renumit spital din New York.

Toate acestea o făceau să se mire și mai mult cum de ajunsese el să-și ia o slujbă la hotel. Când îl întrebase Jules îi răspunsese:

— Spune-mi marele tău secret și am să ți-l spun și eu pe al meu.

Ea se înroșise și abandonase subiectul. Nu mai insistase nici Jules, iar relația lor se desfășurase mai departe, o prietenie strânsă pe care ea conta mai mult decât își închipuia.

Acum, când stătea la marginea piscinei, cu capul blond al lui Jules în poala ei, se simțea copleșită de un val de tandrețe pentru el. Măruntaiele îi ardeau și, fără să-și dea seama, degetele îi mângâiau cu senzualitate pielea de pe ceafă. El părea că doarme și că nu-i dă atenție, iar ea începu să se înfierbânte la simpla lui atingere. Brusc, Jules ridică fruntea din poala ei și se sculă în picioare. O prinse de mână și o trase după el prin iarbă până la aleea de ciment. Ea îl urmă supusă, chiar și când văzu că o conduce spre una dintre vile, acolo unde locuia. Odată intrați, el pregăti două pahare mari de băutură. După soarele arzător și propriile ei gânduri erotice, băutura i se sui

la cap, amețind-o. Atunci Jules o înlănțui cu brațele, iar trupurile lor aproape goale, cu excepția minusculelor costume de baie, se lipiră unul de altul.

— Nu… murmură fără convingere Lucy, dar Jules nu-i luă în seamă protestul.

Îi scoase repede sutienul de baie, ca să-i mângâie sânii grei, îi sărută pe rând, apoi îi scoase și slipul, continuând s-o sărute pe tot trupul, pe pântecele rotunjit și pe interiorul coapselor. Își îndreptă spatele, scoțându-și și el slipul, apoi o strânse în brațe. În clipa următoare stăteau culcați pe patul lui, goi și îmbrățișați. Lucy îl simți pătrunzând în trupul ei și, la simpla lui atingere, se și eliberă. După o secundă, ghici din mișcările trupului lui că era surprins. O năpădi același copleșitor sentiment de rușine care o chinuise înainte de a-l cunoaște pe Sonny, dar Jules îi răsuci trupul peste marginea patului, așezându-i picioarele într-un anumit fel. Lucy îl lăsă să facă ce voia cu trupul și cu membrele ei. El o pătrunse din nou, continuând s-o sărute, numai că de astă dată îl simți și, mai important decât atât, își dădu seama că și el simțea ceva, apropiindu-se de punctul culminant.

Când Jules se rostogoli deoparte de pe trupul ei, Lucy se ghemui într-un colț al patului, începând să plângă. Îi era cumplit de rușine. Rămase șocată când îl auzi râzând ușor și spunând:

— Măi, puicuță de macaronar, amărâtă și neștiutoare, vasăzică de asta mă refuzi de atâtea luni? Prostuțo! Dar rosti ultimul cuvânt cu atâta tandrețe și prietenie, că ea se răsuci spre el, iar el îi lipi trupul gol de al lui, adăugând: Te porți ca-n evul mediu, pe onoarea mea, ca-n Evul Mediu. Glasul lui suna blând și mângâietor, în timp ce ea continua să plângă. Jules aprinse o țigară și i-o puse în gură, până când Lucy se înecă cu fumul, fiind nevoită să se oprească din plâns. Și acum, ascultă-mă, zise el. Dacă ai fi avut parte de o educație modernă și de o familie ca în secolul XX, problema ta ar fi fost de mult rezolvată. Acum dă-mi voie să-ți explic care-i necazul cu tine: ce ai tu nu-i același lucru cu urâțenia, cu acneea sau cu privirea sașie, pe care chirurgia nu le poate îndrepta, în cazul tău e ca și cum ai avea pe obraz un neg sau o aluniță, sau o ureche ușor deformată. Nu te mai gândi la asta în termeni sexuali. Scoate-ți din minte că ai în tine un tunel de care nu se va simți atras nici un bărbat, pentru că nu oferă penisului suficientă fricțiune. Afecțiunea ta este o malformație pelviană – ceea ce în chirurgie se numește o slăbire a planșeului pelvian. Asta se întâmplă de regulă după o naștere, dar se mai poate datora și unei structuri osoase defectuoase. E o situație frecventă și multe femei fac din asta o tragedie, când totul s-ar putea aranja printr-o simplă operație. Există femei care s-au sinucis din acest motiv. Nu mi-am închipuit nici o clipă că suferi de așa ceva, pentru că ai un corp minunat. Am crezut că era ceva de ordin psihologic, dat fiind că-ți știu povestea, doar mi-ai vorbit adesea despre tine și despre Sonny. Dă-mi voie totuși să-ți fac un consult complet și am să-ți spun ce este de făcut. Acum, du-te și fă un duș.

Lucy se duse în baie și făcu un duș. Cu multă răbdare și făcând abstracție de protestele ei, Jules o sili să se lungească pe pat, cu picioarele desfăcute. Avea acasă o trusă medicală de rezervă, așa că o deschise. Lângă pat exista și o măsuță de sticlă cu diverse alte instrumente. Reluându-și aerul profesional, o consultă, pătrunzând-o cu degetele și palpând-o cu luare-aminte. Ea încercă un sentiment de jenă, dar el o sărută pe pântec și-i zise aproape cu indiferență:

— E pentru prima oară când îmi place să-mi fac meseria. Pe urmă o întoarse ușor pe burtă și o palpă prin rect, în timp ce cu cealaltă mână o mângâia pe gât cu afecțiune. Când termină, o răsuci din nou cu fața către el, o sărută cu tandrețe pe gură și-i spuse: Iubito, am să-ți fac aici, jos, o jucărie nou-nouță, pe care am s-o testez chiar eu. Va fi o premieră în lumea medicală, voi scrie și o comunicare la revistele de specialitate. Jules făcuse totul cu atâta afecțiune și jovialitate, dându-i limpede a înțelege că ținea la ea, încât Lucy își învinse rușinea și stânjeneala. El luă din raft o carte de medicină, ca să-i arate un caz asemănător și procedura chirurgicală prin care malformația putea fi corectată. Ea descoperi că începea să o intereseze. E și o chestiune de sănătate, adăugă Jules. Dacă nu îndrepți neajunsul acum, mai târziu vei avea o groază de probleme cu toată „instalația”. Dacă nu se intervine pe cale chirurgicală, planșeul pelvian slăbește progresiv. E o mare prostie că pudoarea asta ca din secolul trecut împiedică medicii să diagnosticheze și să rezolve astfel de cazuri, care afectează un mare număr de femei.

— Nu mai vorbi despre asta, te rog nu mai vorbi, îl imploră Lucy.

Jules își dădu seama că fata se rușina în continuare de secretul ei, simțindu-se stânjenită de „defectul cel urât”. Deși Jules, cu pregătirea lui medicală, găsea că e o mare prostie, totuși era îndeajuns de sensibil ca să înțeleagă ce se petrecea în sufletul fetei. Totodată, găsi și calea de-a o face să-și revină.

— OK, acum cunosc secretul tău, așa că am să ți-l destăinui pe al meu. Mă întrebi mereu ce caut în acest oraș, eu care sunt unul dintre cei mai tineri și mai străluciți chirurgi de pe Coasta de Est. Făcea aluzii ironice la unele articole din presă referitoare la el. Adevărul e că am făcut avorturi, ceea ce în sine nu-i chiar atât de grav. La urma urmei, asta fac jumătate din confrații mei. Numai că pe mine m-au prins. Aveam un prieten, un doctor pe nume Kennedy, am fost interni împreună. Un tip dintr-o bucată, care totuși a promis că mă va ajuta. Din câte știu, Tom Hagen îi spusese că, dacă vreodată va avea nevoie de vreun sprijin, familia Corleone îi va sta la dispoziție. Ca atare, doctorul Kennedy a vorbit cu Hagen. Tot ce știu e că acuzațiile au fost retrase, însă Asociația Medicală și spitalul de pe Coasta de Est m-au trecut pe lista neagră. Atunci familia Corleone mi-a făcut rost de slujba de aici. Câștig bine. Fac o muncă necesară. Dansatoarele astea o dau mereu în bară, or pentru mine un avort e cel mai simplu lucru din lume, cu

condiția ca fetele să vină direct la mine. Le chiuretez la fel de rapid cum ai râcâi o tigaie de prăjeală. Freddie Corleone e un adevărat pericol. Din socotelile mele, de când sunt aici a lăsat însărcinate cincisprezece fete. M-am gândit să am cu el o discuție serioasă despre sex, ca de la tată la fiu. Mai ales că am fost nevoit să-l tratez de trei ori de blenoragie și o dată de sifilis. Freddie e genul „călărețul fără șa", nu-și ia nici un fel de măsură de protecție.

Jules se opri. Fusese dinadins indiscret, ceea ce nu-i stătea în fire, ca Lucy să înțeleagă că și alte persoane, inclusiv cineva ca Freddie Corleone, pe care-l cunoștea și de care îi era oarecum teamă, ascundea secrete rușinoase.

— Închipuie-ți că în trupul tău ai o bucată de elastic care și-a pierdut elasticitatea, zise Jules. Dacă tai o bucată din el, devine mai strâmt, mai încordat.

— Am să mă mai gândesc, răspunse Lucy, însă era decisă să meargă până la capăt, avea încredere deplină în Jules. În clipa următoare îi veni în minte altă întrebare. Cât mă va costa?

Jules se încruntă.

— Aici nu am instrumentarul necesar pentru o astfel de operație și nici nu sunt specialist. Am însă un prieten la Los Angeles, cel mai mare specialist în domeniu. El are tot ce-i trebuie, fiindcă lucrează la cel mai bun spital. De fapt, el le strâmtează pe toate vedetele de cinema, în momentul în care acestea descoperă că simpla liftare a obrazului și a sânilor nu convinge neapărat bărbații să facă dragoste cu ele. Amicul meu mi-a rămas dator în câteva rânduri, așa că nu te va costa nimic. Eu îi rezolv avorturile. Ascultă, dacă n-ar fi contra eticii medicale, ți-aș spune numele câtorva regine ale ecranului care au făcut această operație.

Ea deveni imediat curioasă.

— Hai, te rog, spune-mi, îl rugă pe Jules.

Ar fi fost un strașnic subiect de bârfă, or una dintre calitățile lui Jules era aceea că Lucy își putea manifesta deschis preferința feminină pentru bârfă, fără ca el să facă haz din asta.

— Am să-ți spun, dar cu condiția să iei cina cu mine și să ne petrecem noaptea împreună, zise Jules. Avem mult timp de recuperat din pricina naivității tale.

Lucy simțea o nesfârșită afecțiune pentru Jules, văzându-l cât de bun era cu ea.

— Nu trebuie neapărat să te culci cu mine, abia reuși ea să îngaime, știu că nu-ți va face plăcere, așa cum sunt acum.

Jules izbucni în râs.

— Prostuțo, ești incredibil de prostuță! Chiar n-ai auzit de alte feluri de a face dragoste, mult mai vechi și mai civilizate? Ești chiar atât de inocentă?

— Oh, aia…

— Oh, aia! o îngână el. Fetele cumsecade nu fac așa, nici bărbații virili. Nici chiar în anul 1948. Ei bine, scumpo, te pot duce acasă la o bătrână, chiar aici în Las Vegas, care a fost odinioară cea mai tânără madamă din cel mai căutat bordel al Vestului Sălbatic, cred că prin 1880. Știi ce mi-a spus? Că toți pistolarii și cowboy-ii cei virili și bărbătoși, care nu vorbeau pe ocolite, cereau de fiecare dată fetelor „una franțuzească”, cunoscută în medicină sub numele de felație și pe care tu o denumești „oh, aia!” Te-ai gândit vreodată să încerci „oh, aia!” cu iubitul tău Sonny?

Pentru prima oară Lucy îl surprinse cu adevărat. Îi adresă un surâs pe care el nu putea să-l compare decât cu cel schițat de Mona Lisa (gândirea lui științifică alunecă imediat către o întrebare colaterală: aceasta să fi fost rezolvarea misterului vechi de secole?) și răspunse liniștită:

— Cu Sonny am încercat de toate.

Era pentru prima oară când făcea această afirmație în fața cuiva.

Două săptămâni mai târziu, doctorul Jules Segal stătea în sala de operații a spitalului din Los Angeles, asistându-și prietenul care efectua operația în care era specialist. Înainte ca Lucy să fie pusă sub anestezie, Jules se aplecă spre ea și-i șopti:

— I-am spus că ești iubita mea de suflet, așa că o să-ți facă ceva pe cinste.

Dar pastila pe care o luase începea deja să-i provoace somnolență, așa că ea nici nu râse și nici nu zâmbi. Dar remarca lui glumeață reușise să-i mai liniștească frica de operație.

Doctorul Kellner făcu incizia cu siguranța unui rechin de acvariu care-și înghite prada aproape în joacă. Tehnica oricărei operații de consolidare a planșeului pelvian implica două obiective. Trebuia scurtate fibrele musculare, astfel încât să fie îndepărtat surplusul. Și desigur, deschizătura vaginală, punctul nevralgic al planșeului pelvian, trebuia adusă mai în față, sub arcul pubian, astfel fiind eliberată de presiunea directă de deasupra. Corectarea mușchiului pelvian se numea perineorafie. Suturarea peretelui vaginal purta denumirea de colporafie.

Jules văzu că doctorul Kellner lucra cu mare atenție. Exista riscul ca incizia să fie prea profundă și să atingă rectul. Era un caz lipsit de complicații, Jules studiase toate analizele și radiografiile. Nu se putea întâmpla nimic rău, numai că în chirurgie întotdeauna exista o doză de imprevizibil.

Kellner lucra la mușchii pelvieni, în timp ce valva în formă de T menținea depărtate buzele vaginului, expunând mușchiul ani și fasciile care formau teaca acestuia. Degetele înmănușate ale doctorului Kellner dădeau deoparte țesutul moale de legătură. Jules nu-și lua ochii de la peretele vaginal; pândea apariția venelor, indiciu sigur de lezare a rectului. Dar Kellner își cunoștea meseria. Construia un nou canal vaginal, cu ușurința

unui tâmplar care prinde în cuie o șipcă.

Kellner îndepărta excesul de perete vaginal, folosind agrafele pentru a închide locul unde „mușcase” din țesutul prea larg și prevenind astfel apariția unor protuberanțe. Încercă să introducă trei degete în lumenul îngustat, apoi numai două. Abia reuși să strecoare două degete, palpând cu ele în profunzime. Apoi ridică o clipă privirea către Jules și ochii lui albaștri ca de porțelan sclipiră pe deasupra măștii, parcă întrebând dacă era suficient de strâmt. Pe urmă își văzu mai departe de sutură.

Se terminase. O transportară pe Lucy cu patul pe rotile până în sala de reanimare, iar Jules rămase să discute cu Kellner. Acesta era bine dispus, cel mai bun semn că totul mersese ca pe roate.

— Nici urmă de complicații, băiete, i se adresă el lui Jules. N-am găsit nici o excrescență, un caz cât se poate de simplu. Are un tonus muscular excelent, neobișnuit pentru astfel de cazuri și acum e numai bună pentru tot felul de jocuri și hârjoneli. Te invidiez, amice. Sigur, va trebui să mai aștepți puțin, dar pe urmă îți garantez că ai să-mi apreciezi eforturile.

Jules râse:

— Ești un adevărat Pygmalion, doctore. Ai fost extraordinar, zău așa!

— E o joacă de copil, mormăi doctorul Kellner, la fel ca și avorturile tale. Dacă lumea ar fi cu capul pe umeri, oameni ca tine și ca mine, cu adevărat talentați, ar putea face munca importantă, lăsând astfel de mărunțișuri pe seama medicilor de duzină. Apropo, săptămâna viitoare îți trimit o fată, una tare drăguță… se pare că cele de genul ei dau întotdeauna de bucluc. Cu asta vom fi chit pentru treaba de astăzi.

Jules îi strânse mâna:

— Mulțumesc, doctore. Vino într-o zi pe la mine și voi avea grijă să te bucuri de toate serviciile casei.

Kellner îi adresă un zâmbet viclean.

— Eu practic zilnic jocuri de noroc. Nu-mi trebuie ruletele și mesele tale de pocher. Și așa mă joc prea des cu soarta. Ai să te plafonezi, Jules. Încă vreo câțiva ani și ai să uiți ce înseamnă chirurgia adevărată. Ai să-ți pierzi toată îndemânarea.

Zicând acestea, se îndepărtă.

Jules știa că doctorul nu intenționase să-i adreseze un reproș, ci un avertisment. Totuși, vorbele lui reușiseră să-l demoralizeze. Cum Lucy urma să rămână la reanimare cel puțin încă douăsprezece ore, Jules se duse în oraș și se îmbătă. Unul dintre motive era sentimentul de ușurare că pentru Lucy totul se terminase cu bine.

A doua zi de dimineață, când se duse la spital s-o viziteze, rămase mirat văzând la căpătâiul ei doi bărbați și tot salonul plin de flori. Lucy stătea proptită între perne, cu chipul radiind de bucurie: Jules era surprins, știind că

Lucy rupsese legăturile cu familia și-l rugase să nu-i anunțe pe ai ei decât dacă se întâmpla ceva grav. Firește, Freddie Corleone fusese înștiințat că Lucy se afla în spital pentru o operație ușoară; se văzuseră nevoiți să-i spună, ca să-și poată lua liber amândoi, iar Freddie îl asigurase pe Jules că hotelul va achita nota de plată pentru Lucy.

Lucy făcu prezentările. Jules recunoscu imediat pe unul din cei doi. Era celebrul Johnny Fontane. Celălalt era un italian zdravăn și musculos, cu figură de pușțan, pe care-l chema Nino Valenti. Amândoi dădură mâna cu Jules, după care nu-i mai acordară nici o atenție. Glumeau cu Lucy, povestind despre cartierul din New York unde locuiseră, despre oameni și întâmplări străine de Jules. Acesta îi spuse lui Lucy:

— Trec mai târziu. Oricum, trebuie să discut cu doctorul Kellner.

Johnny Fontane i se adresă cu farmecul dintotdeauna:

— Hei, amice, noi trebuie să plecăm, rămâi să-i ții de urât lui Lucy. Ai grijă de ea, doctore.

Jules remarcă o numită răgușeală în vocea lui Johnny Fontane și dintr-odată își aminti că acesta nu mai cântase în public de peste un an și că obținuse Premiul Oscar pentru actorie. Era oare cu putință să-și fi schimbat vocea atât de timpuriu, iar ziarele și toată lumea să fi păstrat secretul? Lui Jules îi plăceau bârfele, așa că ascultă vocea lui Fontane, încercând să pună un diagnostic. Cauza putea fi efortul vocal sau excesul de băutură și țigări ori chiar femeile. Vocea avea un timbru urât, Johnny nu mai putea fi numit cu nici un chip „glas dulce”.

— Vorbești de parcă ai fi răcit, i se adresă Jules lui Johnny Fontane.

— Am glasul obosit, răspunse politicos Fontane. Azi-noapte am încercat să cânt. Probabil nu mă împac cu gândul că mi-am schimbat glasul și că încep să îmbătrânesc, înțelegi?

Îi zâmbi lui Jules, ca și cum ar fi vrut să spună: „Ce dracu' vrei să fac?”

— N-ai fost să te vadă un doctor? întrebă Jules cu voită nepăsare. Poate e ceva care se poate aranja.

Fontane își pierdu amabilitatea. Îl țintui pe Jules cu o privire rece.

— E primul lucru pe care l-am făcut, în urmă cu aproape doi ani. Am vorbit cu cei mai mari specialiști. Cu medicul meu personal, despre care se spune că e cel mai bun din California. Toți mi-au recomandat odihnă cât mai multă. Nu-i nimic funcțional, atâta doar că îmbătrânesc. Omul își schimbă glasul odată cu vârsta.

Din clipa următoare Johnny îl ignoră, acordându-i atenție doar lui Lucy, cucerind-o cu farmecul lui, așa cum le cucerea pe toate femeile. Jules continua să-i asculte glasul. Fără îndoială că exista vreun nodul pe corzile vocale. Dar atunci cum dracu' nu-l depistaseră specialiștii? Era oare malign și inoperabil? Asta era cu totul altceva.

Îl întrerupse pe Fontane, punându-i o nouă întrebare:

— Când ai fost ultima oară consultat de un specialist?

Fontane era vizibil agasat, totuși încercă să rămână politicos, de dragul lui Lucy.

— În urmă cu vreun an și jumătate, răspunse el.

— Doctorul dumitale te mai examinează din când în când? insistă Jules.

— Sigur că da, răspunse iritat Johnny Fontane. Îmi dă cu un spray cu codeină și mă consultă. Părerea lui e că vocea mea, pur și simplu, îmbătrânește, cică de vină ar fi fumatul, băutura și toate celelalte. Poate știi dumneata mai multe decât el?

— Cum se numește doctorul? îl întrebă Jules.

— Tucker, răspunse Fontane cu o ușoară urmă de mândrie. Doctorul James Tucker. Ce părere ai de el?

Pentru Jules era un nume cunoscut, îngrijise numeroase vedete de cinema, îndeosebi femei, și avea o clinică scumpă.

— Pansează bine, zise Jules, zâmbind.

Fontane își ieși din fire.

— Crezi că ești un medic mai bun decât el?

Jules râse.

— Dumneata cânți mai bine decât Carmen Lombardo?

Spre surprinderea lui, Nino Valenti izbucni în râs, dând cu capul de spătarul scaunului. Gluma nu fusese chiar atât de bună. Pe urmă, din hohotele de râs prinse un damf de bourbon și înțelese că și la această oră matinală domnul Valenti, cine dracu' mai era și ăsta, era aproape criță.

Fontane zâmbi larg către prietenul lui.

— Hei, tu ar trebui să râzi de glumele mele, nu de ale lui.

Lucy întinse mâna, trăgându-l pe Jules lângă pat.

— Arată el ca un pierde-vară, dar e un chirurg strălucit, le zise fata. Dacă spune că-i mai priceput decât doctorul Tucker, atunci așa e. Ascultă-l, Johnny.

Chiar atunci intră asistenta, care le spuse că trebuia să plece. Medicul urma să-i dea unele îngrijiri lui Lucy și era cazul s-o lase singură. Jules văzu amuzat cum Lucy întoarce capul, ca Johnny Fontane și Nino Valenti s-o sărute pe obraz, nu pe gură. Se pare că ei se așteptaseră la acest gest. Îl lăsă pe Jules s-o sărute pe buze și-i șopti:

— Te întorci după-amiază? Te rog!

El încuviință din cap.

Pe coridor, Valenti îl întrebă:

— Ce fel de operație a făcut? Ceva grav?

Jules dădu din cap în semn de negație.

— O simplă chestiune femeiască. O intervenție de rutină, vă rog să mă credeți. Eu sunt mai preocupat de soarta ei decât dumneavoastră, fiindcă sper să mă însor cu ca. Cei doi îl cântăriră din priviri și Jules îi întrebă: Cum ați aflat că-i în spital?

— Freddie ne-a sunat și ne-a spus să trecem pe la ea, răspunse Fontane. Am crescut cu toții în același cartier. Lucy a fost domnișoară de onoare la nunta surorii lui Freddie.

— Oh! exclamă Jules.

Nu le spuse că era la curent cu întreaga poveste, poate fiindcă ei se arătau atât de circumspecți, nevrând să dezvăluie legătura fetei cu Sonny.

În timp ce mergeau pe coridor, Jules îi spuse lui Fontane:

— Aici am drepturi de medic consultant, de ce nu-mi dai voie să mă uit puțin în gâtul dumitale?

Fontane clătină din cap în semn de negație.

— Mă grăbesc.

— Gâtul lui valorează un milion de dolari, interveni Nino Valenti. Cum să se lase consultat de un medic ieftin?

Jules văzu că Valenti îi zâmbea, era limpede că-i ținea partea.

— Nu sunt un medic ieftin, replică vesel Jules. Pe Coasta de Vest am fost cel mai bun chirurg și diagnostician dintre toți medicii tineri. După aceea m-au prins cu un avort.

După cum se aștepta, mărturisirea îi făcu să-l ia în serios. Recunoscându-și delictul, le inspirase încredere în competența pe care pretindea că o are. Valenti își reveni primul.

— Dacă Johnny nu vrea să apeleze la serviciile dumitale, eu am o prietenă la care aș vrea să arunci o privire, da' nu în gât.

— Cât durează? întrebă iritat Fontane.

— Zece minute, răspunse Jules.

Fusese o minciună, dar el era adeptul minciunilor. Adevărul și medicina nu mergeau mână în mână decât în cazuri irecuperabile sau poate nici măcar atunci.

— OK, se învoi Fontane.

Glasul îi devenise mai închis și mai răgușit din pricina fricii.

Jules găsi o asistentă și un cabinet de consultații. Aici nu dispunea de toate cele necesare, dar, oricum, era de ajuns. În mai puțin de zece minute descoperi un nodul pe corzile vocale. Până aici totul fusese simplu. Tucker, cârpaciul cel incompetent și escroc de la Hollywood, ar fi trebuit să-l depisteze. Iisuse, poate că individul nici măcar nu avea autorizație ori dacă avea, ar fi trebuit să-i fie ridicată. Din clipa aceea, Jules nu le mai acordă nici

o atenție celor doi. Luă receptorul și-l rugă pe laringologul spitalului să vină până acolo. Apoi se întoarse și-i spuse lui Nino Valenti:

— Cred că va trebui să aștepți cam mult. Ar fi mai bine să pleci.

Fontane îl țintui cu privirea, nevenindu-i să creadă.

— Cum, nenorocitule, îți închipui c-ai să mă ții aici? Crezi c-am să te las să-ți faci mendrele cu gâtul meu?

Mult mai binevoitor decât s-ar fi crezut în stare, Jules îi dădu verdictul fără ocolișuri:

— Faci ce vrei, zise el. Ai un nodul pe corzile vocale, în laringe. Dacă rămâi aici încă vreo câteva ore, putem afla dacă-i malign sau benign. Putem decide dacă trebuie operat sau se rezolvă printr-un tratament. Pot să-ți dau toate amănuntele. Îți pot da numele celui mai mare specialist din America, îl putem chema aici chiar diseară, cu avionul, evident pe cheltuiala dumitale și dacă eu consider necesar. Dar poți la fel de bine să pleci și să te întorci la escrocul dumitale de medic sau să te treacă toate nădușelile până te hotărăști să consulți alt doctor, cu riscul de a încăpea pe mâinile altui nepriceput. Între timp, dacă nodulul e malign și crește suficient de mare, o să-ți scoată laringele cu totul, altfel ai să mori. Sau ai să trăiești ceas de ceas cu spaima asta. Rămâi aici cu mine și rezolvăm problema în câteva ore. Ai ceva mai important de tăcut?

— Să rămânem, Johnny, ce dracu'! zise și Nino Valenti. Eu mă duc la telefonul de pe coridor și sun la studio. Nu le spun despre ce-i vorba, îi anunț doar că suntem reținuți cu treburi. Pe urmă mă întorc și stau cu tine.

După-amiaza se dovedi a fi lungă, dar aducătoare de satisfacții. Diagnosticul laringologului din spital era perfect corect, după cum își dăduse seama și Jules, privind radiografiile și probele de biopsie. Pe la jumătatea procedurilor, Johnny Fontane, cu gura plină de iod și vomând peste bucata de tifon vârâtă în gură, vru să renunțe. Nino Valenti îl prinse cu putere de umeri și-l sili să se așeze la loc pe scaun. Când totul se termină, Jules îi zâmbi larg lui Fontane și-i zise:

— Negi.

Fontane nu înțelese.

— Negi, repetă Jules. Niște simpli negi. O să-i dezlipim ca pielița de pe crenvurști. În câteva luni ai să fii ca nou-născut.

Valenti scoase un chiot de bucurie, dar Fontane continuă să stea încruntat.

— Cum rămâne cu cântatul după aceea? Ce se va întâmpla cu vocea mea?

Jules ridică din umeri.

— Aici nu-ți pot oferi nici un fel de garanții. Dar, dacă nu poți cânta acum, atunci ce mai contează?

Fontane îl privi cu dezgust.

— Nu știi ce vorbești, puștiule. Te porți de parcă mi-ai da o veste bună, când, de fapt, îmi spui că s-ar putea să nu mai cânt. E adevărat, ar fi posibil să nu mai pot cânta?

De astă dată Jules ajunse la capătul răbdării. Se comportase ca un adevărat medic și-i făcuse plăcere. Îi făcuse nemernicului o favoare, iar el se comporta de parcă i-ar fi făcut un mare rău.

— Ascultă, domnule Fontane, îi spuse cu răceală Jules. În primul rând, sunt medic și te rog să-mi spui „domnule doctor”, nu „puștiule”. În al doilea rând, ți-am dat o veste foarte bună. Când te-am adus aici, eram convins că ai pe laringe un nodul malign, care va trebui extirpat odată cu organul. Sau de la care ți s-ar putea trage moartea. Îmi făceam probleme că poate voi fi nevoit să te anunț că ești un om pierdut. Am fost nespus de încântat când am putut să-ți dau de știre că nu ai decât „negi”. Asta pentru că în tinerețe cântecele dumitale mi-au plăcut enorm – cu ele am făcut nenumărate cuceriri – și pentru că ești un artist autentic. Dar în același timp ești și cumplit de răsfățat. Crezi că fiindcă ești Johnny Fontane nu poți să te îmbolnăvești de cancer? Sau de o tumoare inoperabilă pe creier? Sau să suferi un atac de cord? Crezi că dumneata n-ai să mori niciodată? Ei bine, viața nu-i doar cântec, și dacă vrei să vezi ce înseamnă cu adevărat nenorocirea, plimbă-te puțin prin spital și pe urmă ai să cânți un cântec de dragoste despre negi. Așa că lasă prostiile și fă ce trebuie. Adolphe Menjou al dumitale îți poate face rost de un chirurg competent, dar, dacă pune piciorul în sala de operații, îți dau sugestia să pui să fie arestat pentru tentativă de omor.

Jules porni către ușă, dar îl opri glasul lui Valenti:

— Bravo, doctore, așa trebuie să-i vorbești!

Jules se răsuci spre el și-l întrebă:

— Întotdeauna te pilești înainte de amiază?

— Sigur, răspunse Valenti și-i zâmbi cu atâta voie bună, încât Jules îi vorbi ceva mai blând decât intenționase:

— Dacă o ții tot așa, să știi că în cinci ani te-ai curățat.

Valenti veni greoi la el, cu pași mici ca de dans. Îl îmbrățișă, duhnind a băutură. Râdea din toată inima.

— Cinci ani? repetă el, continuând să râdă. Durează *așa de mult?*

La o lună după operație, Lucy Mancini ședea lângă piscina hotelului din Las Vegas, ținând un pahar cu cocteil într-o mână, în timp ce cu cealaltă mângâia capul lui Jules, culcat pe genunchii ei.

— Nu trebuie să-ți faci curaj, zise el. În cameră ne așteaptă o sticlă de șampanie.

— Ești sigur că nu-i prea curând? întrebă Lucy.

— Eu sunt doctorul, replică Jules. Diseară e noaptea cea mare. Îți dai seama că voi fi primul chirurg din istoria medicinei care testează rezultatul „premierei sale medicale”? Vreau să spun, Înainte și După. Îmi va da o mare satisfacție să trimit comunicări pe la reviste. Aș scrie cam așa: „În vreme ce înainte era deosebit de plăcut din motive psihologice și datorită priceperii chirurgului-instructor, acuplarea postoperatorie a fost extrem de satisfăcătoare din punct de vedere neurologic…”

Se opri, fiindcă Lucy îl trăsese de păr suficient de tare cât să-i smulgă un țipăt.

Fata îl privi zâmbind:

— Dacă în noaptea asta nu vei fi satisfăcut, nu-i decât vina ta, zise ea.

— Garantez pentru munca mea. Eu am fost creierul, chiar dacă l-am lăsat pe bătrânul Kellner să fie executantul, spuse Jules. Acum, hai să ne odihnim, ne așteaptă o noapte lungă de studiu.

Când se duseră în cameră – acum stăteau împreună – Lucy descoperi că o aștepta o surpriză: o cină rafinată, iar alături de paharul de șampanie, o cutioară cu un inel de logodnă cu un diamant uriaș.

— Asta te va convinge câtă încredere am în munca mea, zise Jules. Acum să vedem dacă îl meriți.

Se purtă cu ea nespus de tandru și de blând. La început ei îi fuse puțin frică, tresărind la fiecare atingere a lui, dar pe urmă căpătă încredere și trupul ei porni să clocotească de o pasiune cum nu mai cunoscuse până atunci. După ce se eliberară prima oară, Jules îi șopti:

— Am făcut o treabă bună.

— Oh, da, murmură ea. Oh, da.

Amândoi izbucniră în râs și începură din nou să facă dragoste.

• CARTEA A ȘASEA •

▫ *CAPITOLUL 23* ▫

După cinci luni de exil în Sicilia, Michael Corleone ajunsese, în sfârșit, să înțeleagă caracterul și destinul tatălui său. Să înțeleagă oameni ca Luca Brasi, ca neîndurătorul *caporegime* Clemenza, apoi resemnarea mamei lui și felul în care își accepta soarta. În Sicilia văzuse ce s-ar fi întâmplat cu ei, dacă ar fi ales să *nu* lupte împotriva sorții. Acum înțelegea de ce Don repeta neîncetat: „Omul nu are decât un singur destin”. Ajunsese să înțeleagă disprețul față de autorități și de guvernul legal, ura față de oricine încălca legea *omerta,* consemnul tăcerii.

Îmbrăcat în haine vechi și purtând șapcă cu cozoroc, Michael fusese luat de pe vaporul ancorat în Palermo și dus în interiorul insulei, chiar în

inima provinciei controlate de Mafie, unde *capo-mafioso* local îi era profund îndatorat lui Don Corleone pentru un serviciu făcut demult. În această provincie se afla și satul Corleone, de la care tatăl său își luase numele cu ani în urmă, atunci când emigrase în America. Dar niciuna dintre rudele lui nu mai trăia. Femeile muriseră de bătrânețe. Bărbații fuseseră uciși în vendete sau emigraseră la rândul lor în America, Brazilia ori în alte provincii din peninsula Italiei. Mai târziu lui Michael îi era dat să afle că acest orășel năpăstuit de sărăcie avea cea mai mare rată a criminalității din întreaga lume.

Michael fusese găzduit în casa unchiului celibatar al acelui *capo-mafioso.* Unchiul, trecut de șaptezeci de ani, era și medicul provinciei. *Capo-mafioso*, un bărbat spre șaizeci de ani, pe nume Don Tommasino, opera ca *gabbellotto* pe un întins domeniu aparținând uneia dintre cele mai nobile familii din Sicilia. *Gabbellotto*, un fel de supraveghetor al moșiilor celor bogați, se îngrijea și ca săracii să nu ridice pretenții asupra pământului rămas necultivat, să nu încalce în nici un fel proprietatea, făcând braconaj sau stabilindu-se ilegal. Pe scurt, *gabbellotto* era un *mafioso* care, contra unei anumite sume de bani, apăra proprietatea funciară a celor avuți împotriva oricăror pretenții, legale sau nu, ridicate asupra ei de către cei săraci. Când un țăran sărac încerca să aplice legea care-i îngăduia să cumpere pământ necultivat, *gabbellotto* îl alunga, amenințându-l cu bătaia sau cu moartea. Simplu ca bună-ziua.

Don Tommasino controla și dreptul asupra apei în zona respectivă și se opunea construirii oricărui nou baraj de către guvernul de la Roma. Astfel de baraje ar fi ruinat afacerile prospere de vânzare a apei din fântânile arteziene controlate de el, ar fi scăzut prețul apei, ar fi distrus întreaga economie a apei, construită laborios în decursul secolelor. Totuși, Don Tommasino era un șef mafiot de modă veche și refuza să aibă de a face cu traficul de droguri sau cu prostituția. Din acest motiv, Don Tommasino era la cuțite cu noua generație de șefi mafioți apăruți în orașe mari ca Palermo, oameni care, sub influența gangsterilor americani deportați în Italia, nu aveau astfel de scrupule.

Șeful mafiot era un bărbat impunător, „un om cu pântece” atât la propriu, cât și la figurat, adică o persoană capabilă să inspire teamă semenilor săi. Sub protecția lui, Michael nu avea motive să se teamă, totuși Don Tommasino considerase necesar să păstreze secretul asupra identității fugarului. Așadar, Michael se văzuse nevoit să rămână în incinta proprietății doctorului Taza, unchiul lui Don.

Doctorul Taza era înalt pentru un sicilian, aproape un metru optzeci, și avea părul alb ca zăpada. Deși trecut de șaptezeci de ani, se ducea în fiecare săptămână la Palermo, ca să-și prezinte respectele față de tinerele prostituate din oraș – cu cât mai tinere, cu atât mai bine. Un alt viciu al doctorului Taza era lectura. Citea tot ce-i cădea în mână și discuta cele citite

cu concetățenii și pacienții săi – țărani analfabeți, păstori de pe domeniu – de unde începuse să-i meargă vestea că ar fi țicnit. Ce legătură aveau ei cu cărțile?

Seara, doctorul Taza, Don Tommasino și Michael stăteau în vasta grădină cu statui de marmură, care pe această insulă păreau să crească în grădini la fel de miraculos ca și strugurii cei negri și aromați. Doctorului Taza îi plăcea nespus de mult să povestească despre Mafia și isprăvile ei de-a lungul secolelor, iar în Michael găsise un ascultător pasionat. Uneori chiar și Don Tommasino se lăsa vrăjit de aerul parfumat, de vinul amețitor de fructe, de ambianța confortabilă, elegantă și liniștită a grădinii, și istorisea și el câte o întâmplare din propria-i experiență. Doctorul reprezenta legenda, Don Tommasino realitatea.

În această grădină plină de amintiri ale trecutului, Michael Corleone află despre rădăcinile tatălui său. Află că „Mafia" însemnase inițial loc de refugiu. Apoi devenise numele unei organizații secrete, formate în scopul de a opune rezistență guvernanților care exploatau de secole țara și poporul. Ținutul Siciliei fusese jefuit mai crunt decât oricare altul din istorie. Inchiziția torturase în egală măsură bogați și săraci. Baronii și prinții proprietari de pământuri din cadrul Bisericii Catolice aveau drept de viață și de moarte asupra păstorilor și agricultorilor. Poliția era instrumentul puterii lor, identificându-se cu ei atât de mult, încât în Sicilia cea mai grea insultă aruncată cuiva era să-l numești „polițist".

Confruntată cu sălbăticia acestei puteri absolute, populația exploatată învățase să nu-și trădeze niciodată furia și ura, de teama de a nu fi exterminată. Localnicii învățaseră să nu se expună proferând vreo amenințare, întrucât un astfel de avertisment aducea după sine o pedeapsă promptă, învățaseră că societatea era dușmanul lor și, atunci când doreau să-și facă dreptate, apelau la organizația subterană de rezistență, Mafia. Iar Mafia își consolidase puterea inițiind legea tăcerii, *omerta.* În ținuturile de provincie ale Siciliei, un străin care întreba cum să ajungă la cel mai apropiat oraș nu primea răspuns nici măcar din politețe. Cea mai mare crimă pe care o putea comite un membru al Mafiei era să dezvăluie poliției numele celui care îl împușcase sau care-l prejudiciase în vreun fel. *Omerta* devenise religia populației. O femeie al cărei soț fusese asasinat nu declara poliției numele ucigașului – la fel se întâmpla și dacă îi era ucis copilul sau violată fiica.

Cum dreptatea nu venise niciodată din partea autorităților, oamenii se adresaseră întotdeauna Mafiei, care juca un rol de Robin Hood. Într-o anumită măsură, Mafia îndeplinea și acum acest rol. Oamenii apelau la *capo-mafioso* local, ca să-i ajute la necaz. El era ocrotitorul lor social, căpitanul gata să le ofere un coș de mâncare sau o slujbă, pe scurt protectorul lor.

Dar lucrul pe care doctorul Taza îl trecuse sub tăcere și pe care Michael avea să-l afle singur în lunile care urmară era acela că Mafia din Sicilia devenise brațul ilegal al celor avuți și chiar poliția auxiliară a puterii

judecătorești și politice. Se transformase într-o structură capitalistă degenerată, anticomunistă, antiliberală, care-și impunea propriile taxe asupra oricărui gen de afacere, fie ea cât de măruntă.

Michael Corleone înțelegea pentru prima oară de ce oameni ca tatăl său aleseseră să devină hoți și asasini mai curând decât membri ai societății bazate pe lege. Sărăcia și teama de decădere erau prea cumplite ca să fie acceptate de un om inteligent. Iar o parte din sicilienii emigrați își închipuiseră că vor găsi în America o autoritate la fel de necruțătoare.

Doctorul Taza se oferi să-l ia cu el pe Michael la Palermo, cu ocazia vizitei săptămânale la bordel, dar Michael refuză. Venind în Sicilia, nu mai avusese posibilitatea de a urma un tratament adecvat pentru falca zdrobită, astfel încât obrazul stâng purta acum semnul lăsat de căpitanul McCluskey. Oasele nu se sudaseră cum trebuie, deformându-i profilul, și dându-i o expresie de om depravat, când era privit din acea parte. Întotdeauna fusese foarte preocupat de propria-i înfățișare, așa că faptul îl tulbura mai mult decât ar fi crezut. Nu-i păsa deloc de durerile care îl săgetau, apoi îl lăsau, doctorul Taza îi dădea niște pilule ca să le amorțească. Doctorul Taza se oferise să-l trateze, dar Michael refuzase. Se afla în Sicilia de destulă vreme ca să-i fi ajuns la urechi că doctorul Taza era poate cel mai nepriceput medic de pe tot cuprinsul insulei. Doctorul citise de toate, cu excepția literaturii medicale, pe care recunoștea că nu prea reușea s-o înțeleagă. Își luase examenele de specialitate grație celui mai important șef mafiot din Sicilia, care făcuse drumul până la Palermo ca să stea de vorbă cu profesorii lui Taza despre calificativele pe care aceștia urmau să i le dea. Încă un fapt care demonstra că Mafia siciliană se întinsese în societate ca un cancer. Meritul nu însemna nimic. Talentul nu conta. Nici munca. Nașul mafiot îți oferea în dar profesia.

Michael avea suficient timp la dispoziție ca să gândească. În timpul zilei, făcea plimbări pe câmp, întotdeauna însoțit de doi păstori de pe moșia lui Don Tommasino. Păstorii de pe insulă erau adesea recrutați de Mafie ca ucigași plătiți și-și îndeplineau însărcinarea, pur și simplu, ca să-și câștige existența. Michael se gândea la organizația tatălui său. Dacă prospera în continuare, avea să ajungă la fel ca cea de aici, din insulă: un cancer care avea să distrugă întreaga țară. Sicilia era deja un ținut al stafiilor, bărbații de aici emigrau în orice altă țară de pe glob, ca să câștige o pâine sau, pur și simplu, ca să nu fie uciși doar fiindcă își exercitau drepturile politice și economice.

Ceea ce-l impresiona mai mult pe Michael în cursul acestor lungi plimbări era neînchipuita frumusețe a peisajului; trecea prin livezi de portocali ale căror crengi formau bolți adânci și umbroase, stropite de arteziene ce împroșcau apă printre colții unor uriași șerpi de piatră sculptați în vremuri de mult apuse. Casele în stilul vechilor vile romane, cu uriașe portaluri de marmură și camere spațioase, cu tavan boltit, ajunseseră o ruină

sau adăposteau oi rătăcite. La orizont, dealurile colțuroase luceau ca niște mormane de oseminte înălbite. Grădini și câmpii de un verde scânteietor împodobeau peisajul sterp ca niște coliere de smarald. Uneori se ducea până în orășelul Corleone, ai cărui locuitori, în număr de optsprezece mii, trăiau în cocioabe sărăcăcioase risipite pe coasta muntelui celui mai apropiat și clădite din piatră neagră, scoasă din munte. În ultimul an, la Corleone avuseseră loc peste șaizeci de crime și moartea părea să-și fi aruncat umbra asupra orășelului. Mai departe, pădurea Ficuzza întrerupea monotonia sălbatică a câmpului arabil.

Cei doi paznici păstori nu se despărțeau de *luparas* de fiecare dată când îl însoțeau pe Michael în plimbările lui. Infailibila pușcă siciliană era arma favorită a Mafiei. Într-adevăr, printre primele măsuri luate de șeful poliției, trimis de Mussolini ca să lichideze Mafia din Sicilia, se numărase și aceea de a dărâma toate zidurile de piatră mai înalte de un metru de pe întreaga insulă, astfel ca asasinii cu *luparas* să nu le mai poată folosi în ambuscadele lor criminale. Măsura nu avusese prea mare efect, iar șeful poliției rezolvase problema arestând și deportând în colonii de muncă silnică orice bărbat bănuit a fi *mafioso.*

Când insula Sicilia fusese eliberată de armatele Aliaților, oficialitățile militare americane își închipuiseră că orice deținut din timpul regimului fascist era un democrat și mulți dintre acești *mafiosi* fuseseră numiți primari în sate sau consilieri militari. Această șansă oferise Mafiei prilejul de a se reconstitui, devenind și mai puternică decât înainte.

Plimbările lungi, o sticlă de vin tare la cină și o farfurie plină de paste cu carne îl ajutau pe Michael să adoarmă. În biblioteca doctorului Taza existau cărți în italiană, dar, deși Michael vorbea în dialect italian și urmase câteva cursuri de italiană la colegiu, lectura acestor cărți îi solicita un mare efort și mult timp. Începu să vorbească aproape fără accent și, chiar dacă n-ar fi putut trece niciodată drept localnic, putea fi socotit un italian din nordul îndepărtat al Italiei, la granița cu Elveția și Germania. Obrazul desfigurat îl făcea să pară a fi de prin partea locului. Era genul de diformitate comună în Sicilia, din pricina lipsei de îngrijire medicală. Mica rană care nu putea fi tratată, din lipsă de bani. Mulți copii și bărbați aveau astfel de semne, care în America ar fi fost reparate printr-o operație minoră sau printr-un tratament medical mai complicat.

Michael se gândea deseori la Kay, la zâmbetul și la trupul ei, și avea în permanență mustrări de conștiință fiindcă o părăsise atât de brusc, fără un cuvânt de rămas-bun. Ciudat, dar se simțea cu conștiința împăcată pentru cei doi oameni pe care îi ucisese: Sollozzo încercase să-i omoare tatăl, iar căpitanul McCluskey îl desfigurase pentru toată viața.

Doctorul Taza îl îndemna mereu să-și opereze obrazul deformat, mai ales atunci când Michael îi cerea medicamente ca să-și mai aline durerea, care cu timpul se accentuase și devenise mai frecventă. Taza îi explicase că

era vorba de un nerv facial de sub ochi, care iradia durerea într-o întreagă rețea nervoasă. Într-adevăr, acesta era punctul predilect al torturilor practicate de Mafia, când nervul era căutat în obrazul victimei cu vârful ascuțit ca acul al unei țepușe. În cazul lui Michael fusese atins tocmai acest nerv și era posibil ca el să fi fost lezat și de o așchie de os. O simplă operație la un spital din Palermo i-ar fi eliminat definitiv durerea.

Michael refuză. Când doctorul îl întrebă de ce, Michael zâmbi din nou și răspunse:

— E o amintire de acasă.

De fapt, nici nu-i prea păsa de suferință, care era mai curând o durere surdă, zvâcnindu-i în creier ca un motoraș pus să funcționeze în lichid ca să-l purifice. De abia după vreo șapte luni de existență tihnită în inima naturii, Michael începu să simtă plictiseala. Cam în aceeași perioadă, Don Tommasino se întâmplă să fie prins cu treburi, așa că venea rareori la vilă. Întâmpina necazuri cu „noua Mafie” de la Palermo, tineri care făceau avere de pe urma valului de construcții inițiat în oraș după război. Cu aceste fonduri, încercau să acapareze fiefurile din provincie ale vechilor șefi mafioți, pe care-i numeau cu dispreț „moșnegi zaharisiți”. Don Tommasino era foarte ocupat cu apărarea domeniului. Așadar, Michael se văzu lipsit de compania bătrânului și totodată nevoit să se mulțumească cu istorisirile doctorului Taza, care începeau să se cam repete.

Într-o dimineață, Michael decise să facă o plimbare lungă spre munții de dincolo de orășelul Corleone. Evident, însoțit de cei doi paznici păstori. Aceștia nu reprezentau propriu-zis o protecție împotriva dușmanilor familiei Corleone. Pur și simplu, era periculos ca cineva străin de partea locului să colinde de unul singur. Era suficient de riscant și pentru un localnic. Regiunea era împânzită de bandiți, susținători ai Mafiei, care se luptau între ei, primejduind viața celor din jur. De asemenea, Michael putea fi luat drept un hoț *pagliaio.*

Un *pagliaio* este o colibă cu acoperiș de paie, ridicată în plin câmp, unde se depozitează uneltele agricole și se adăpostesc lucrătorii, ca să nu fie nevoiți să le care cu ei tot drumul până acasă în sat. În Sicilia țăranii nu locuiesc pe pământurile pe care le cultivă. E prea riscant și orice pământ arabil, dacă îi aparține, este prea valoros. Țăranul preferă să trăiască în satul lui, iar în zorii zilei pornește la lucru spre câmpul aflat la mare depărtare; un fel de navetist cu piciorul. Un agricultor care ajunge la *pagliaio* și descoperă că i s-au furat uneltele suferă o mare lovitură. În ziua aceea i s-a luat pâinea de la gură. După ce legea se dovedise ineficientă, Mafia luase aceste interese ale agricultorilor sub protecția sa, rezolvând problema în felul ei caracteristic. Îi căuta și-i lichida pe toți hoții de *pagliaio.* Era inevitabil să nu sufere și oameni nevinovați. Era foarte posibil ca, dacă Michael trecea din întâmplare pe lângă un *pagliaio* jefuit de curând, vina să cadă asupra lui, afară de cazul când cineva se punea chezaș pentru el.

Așadar, într-o dimineață însorită porni peste câmp, urmat de cei doi păstori credincioși. Unul din ei era un țăran simplu, aproape tâmp, tăcut ca moartea și cu o figură impasibilă, ca de indian. Era un ins vânjos, ca mai toți sicilienii înainte de vârsta mijlocie, când începeau să se îngrașe. Numele său era Calo.

Celălalt păstor era mai comunicativ, mai tânăr și mai umblat prin lume. Îndeosebi pe oceane, întrucât pe timpul războiului fusese marinar în marina italiană, dar nici nu apucase bine să se tatueze, că vaporul lui se scufundase, el căzând prizonier la englezi. Tatuajul îl făcuse celebru în sat.

Sicilienii nu au obiceiul de a se tatua, de altfel nici ocazia și nici dorința, (Păstorul, Fabrizzio, o făcuse în primul rând pentru a ascunde pata roșie de pe pântece, care era un semn din naștere.) Și totuși, căruțele de piață ale Mafiei aveau pictate pe laturi scene în culori vii, frumoase picturi primitive, realizate cu grijă și cu dragoste. În orice caz, întors în satul său natal, Fabrizzio nu mai fusese chiar așa de mândru de tatuajul de pe piept, deși înfățișa un subiect drag pentru „onoarea” siciliană: un bărbat înjunghiind un alt bărbat și o femeie, amândoi în pielea goală și îmbrățișați pe podeaua păroasă de pe pântecele lui. Fabrizzio glumea cu Michael, punându-i întrebări despre America, fiindcă – firește – lor nu le putuse ascunde adevărul despre naționalitatea lui. Cu toate acestea, nici ei nu știau precis cine era, știind numai că se ascundea pe insulă și că ei nu trebuia să sufle o vorbă despre prezența lui acolo. Uneori Fabrizzio îi aducea lui Michael brânză proaspătă, din care încă mai picura zer.

Mergeau pe drumul prăfuit de țară, trecând pe lângă măgari care trăgeau căruțe pictate în culori vesele. Peste tot vedeai puzderie de flori trandafirii, livezi de portocali, crânguri de migdali și măslini, toți în floare. Aceasta fusese una dintre surprize. Michael se așteptase să găsească un ținut sterp, din pricina legendarei sărăcii a sicilienilor. În schimb, descoperise un peisaj mănos și luxuriant, plin de flori și mireasmă de floare de lămâi. Era atât de frumos, încât se întreba cum de se îndurase familia lui să-l părăsească. Cruzimea omului față de om putea fi măsurată după uriașul exod din această insulă, care părea un lei de Grădină a Edenului.

Își propusese să pornească spre satul de coastă Mazzara, iar seara să ia un autobuz înapoi spre Corleone, să obosească atât de mult, încât să poată adormi. Cei doi păstori purtau rucsacuri încărcate cu pâine și brânză, ca să aibă ce mânca la drum. Își purtau *luparas* la vedere, ca și cum ar fi mers la o simplă partidă de vânătoare.

Era o dimineață minunată. Michael se simțea ca în verile copilăriei, când ieșea devreme ca să se joace cu mingea. Atunci fiecare zi era parcă proaspăt spălată și pictată. La fel și acum. Sicilia era o mare de flori în culori strălucitoare, iar parfumul florilor de lămâi și portocali era atât de puternic, încât îl simțea, în ciuda diformității care-i apăsa pe sinusuri.

Rana de pe obrazul stâng se vindecase complet, dar osul se sudase

greșit, iar apăsarea asupra sinusurilor îi dădea junghiuri în ochiul stâng. De asemenea, tot timpul îi curgea nasul, umplea batistă după batistă și deseori și-l sufla direct în țărână, ca țăranii, obicei care-l scârbea în copilărie, când văzuse bătrâni italieni disprețuind batistele ca pe niște mofturi englezești și suflându-și nasul în rigolele de pe caldarâm.

Își simțea obrazul „greu”. Doctorul Taza îi spusese că acest lucru se datora apăsării exercitate asupra sinusurilor de către oasele prost sudate. Doctorul Taza denumea afecțiunea lui „fractură multiplă a osului zigomatic”, care se sfărâmase ca o coajă de ou; dacă ar fi fost tratată înainte ca oasele să se sudeze, diformitatea ar fi fost ușor remediată printr-o intervenție chirurgicală minoră, prin care osul ar fi fost împins la locul lui, cu ajutorul unui instrument în formă de lingură. Acum însă, din spusele doctorului, Michael ar fi trebuit să se interneze într-un spital din Palermo, unde să fie supus unei complicate operații maxilo-faciale, în cursul căreia osul trebuia spart din nou. Lui Michael îi fusese de ajuns. Refuzase. Totuși, mai mult decât durerea, mai mult decât nasul care îi curgea încontinuu, îl deranja senzația de apăsare din obraz.

În ziua aceea nu-i era dat să mai ajungă în satul de pe coastă. După vreo douăzeci de kilometri se opri împreună cu păstorii la umbra verde, umedă și răcoroasă a unei livezi de portocali, ca să ia prânzul și să-și bea vinul. Fabrizzio povestea cum într-o bună zi va merge în America. După ce mâncară și băură, zăboviră la umbră, apoi Fabrizzio își descheie cămașa și-și contractă mușchii abdominali, dând viață tatuajului. Perechea de îndrăgostiți de pe pieptul lui se zvârcoli în agonia iubirii, iar pumnalul din mâna soțului începu să tremure înfipt în carnea lor. Priveliștea îi amuză. Deodată însă, Michael simți în moalele capului ceea ce sicilienii numesc „lovitura de trăsnet”.

Dincolo de crângul de portocali se întindea fâșia de câmpie a unui domeniu baronial. Ceva mai încolo pe șosea se vedea o vilă cu o arhitectură romană atât de autentică, încât părea dezgropată de sub ruinele orașului Pompei. Era un mic palat, cu un portal uriaș din marmură și coloane grecești cu volute, dintre care se ivi un stol de fete din sat, însoțite de două matroane planturoase, învești mântate în negru. După toate aparențele, fetele locuiau în sat și veniseră să-și îndeplinească datoria ancestrală față de baron, făcând curat în vilă și pregătind-o pentru sejurul lui pe timp de iarnă. Acum mergeau pe câmp să culeagă flori cu care să împodobească încăperile. Culegeau *sulla* trandafirii și glicină purpurie, pe care le împleteau cu flori de lămâi și portocal. Fetele se apropiau din ce în ce mai mult, fără să-i observe pe bărbații care se odihneau în crângul de portocali.

Erau îmbrăcate în rochii ieftine și înflorate, care li se lipeau de trupuri. Deși încă adolescente, aveau acel gen de feminitate la care ajunge repede carnația pârguită la soare. Trei sau patru începură să alerge după o alta, fugărind-o în direcția crângului de portocali. Fata care fugea ținea în mâna

stângă un ciorchine de struguri uriași și purpurii, în timp ce cu dreapta smulgea boabe, aruncând cu ele în fetele care o urmăreau. Avea un păr cârlionțat și negru, cu reflexe purpurii la fel ca strugurii, iar trupul pietros clocotea de entuziasmul tinereții.

Chiar la intrarea în crâng, fata se opri mirată, dând cu ochii de petele necunoscute de culoare, reprezentând cămășile celor trei bărbați. Rămase pe loc, în vârful degetelor, ca o căprioară gata s-o ia la fugă. Acum era foarte aproape, îndeajuns de aproape ca cei trei să-i distingă fiecare trăsătură. Era toată numai forme ovale – ochi migdalați, față alungită, frunte ovală. Avea pielea minunat de netedă și măslinie, iar ochii enormi, de un violet intens sau poate căprui – în orice caz, închiși la culoare – erau umbriți de gene lungi și negre. Avea buze pline, dar nu cărnoase, o gură blândă, dar energică, purpurie de la sucul strugurilor. Era atât de incredibil de frumoasă, încât Fabrizzio murmură în glumă:

— Iisuse Hristoase, primește-mi sufletul, simt că mor…

Dar din gâtlej îi ieșiră numai niște sunete răgușite. Ca și cum l-ar fi auzit, fata se lăsă cu toată greutatea pe tălpi și, răsucindu-se pe călcâie, o luă la fugă spre cele care o urmăriseră. Sub imprimeul strâmt al rochiei, coapsele i se mișcau la fel ca ale unei sălbăticiuni. Ajungând lângă prietenele ei, se răsuci din nou în loc, cu chipul ca o pată întunecată în mijlocul câmpului spuzit de flori. Întinse mâna în care ținea strugurii și arătă în direcția crângului de portocali. Fetele fugiră râzând, în timp ce cele două femei solide și îmbrăcate în negru nu mai conteneau să le dojenească.

Cât despre Michael Corleone, el rămăsese în picioare, cu inima bătând să-i spargă pieptul. Se simțea ușor amețit. Sângele îi pulsa în tot trupul, zvâcnindu-i în vârfurile degetelor de la mâini și de la picioare. Îl năpădiră toate miresmele insulei, aduse de vânt: portocali, lămâi, struguri, flori. Avea senzația că-și ieșise din trup. Atunci îi auzi pe cei doi păstori râzând.

— Te-a lovit trăsnetul, ai? întrebă Fabrizzio, bătându-l cu nădejde pe umăr.

Până și Calo deveni mai prietenos, bătându-l ușurel pe braț și spunându-i plin de afecțiune:

— Încetișor, omule, încetișor.

Ca și cum Michael ar fi fost lovit de o mașină. Fabrizzio îi întinse sticla cu vin și Michael trase o înghițitură zdravănă. Băutura îl ajută să-și limpezească mintea.

— Ce dracu' tot îndrugați acolo, iubitori de oi ce sunteți? întrebă el.

Cei doi bărbați pufniră în râs. Calo, cu o expresie de profundă seriozitate pe chipul lui cinstit, răspunse:

— Nu poți ascunde lovitura trăsnetului. Atunci când te lovește, se vede de la o poștă. Iisuse, omule, n-are de ce să-ți fie rușine, alți bărbați se roagă să-i lovească trăsnetul. Ești un flăcău norocos.

Michael nu era prea încântat că emoțiile i se ghiceau așa ușor. Dar era pentru prima oară în viață că i se întâmpla așa ceva. Nu semăna nici cu idilele adolescenței, nici cu iubirea de odinioară pentru Kay, justificată în egală măsură de tandrețea și inteligența ei, ca și de contrastul blond-brunet. Acum trăia o copleșitoare dorință de posesie, în minte i se întipărise pe vecie chipul unei fete și știa că acest chip îl va obseda până la sfârșitul zilelor, dacă nu va fi a lui. Viața lui se simplificase, concentrându-se asupra unui singur punct, restul nu merita atenție nici măcar o clipă. Pe durata exilului se gândise tot timpul la Kay, deși simțea că niciodată nu vor putea redeveni amanți și nici măcar prieteni. La urma urmei, el era un ucigaș, un *mafioso,* care-și primise „botezul". Acum însă Kay i se șterse cu totul din minte.

— Mă duc în sat, zise cu vioiciune Fabrizzio. Vom afla cine e. Cine știe, ar putea fi mai disponibilă decât credem. Trăsnetul n-are decât un singur leac, nu, Calo?

Celălalt păstor dădu din cap cu gravitate. Michael nu spuse nimic. Îi urmă pe cei doi păstori, care porniră pe șosea spre satul învecinat, în direcția căruia se făcuse nevăzut grupul de fete.

Satul era adunat în jurul tradiționalei piețe pătrate cu fântâna în mijloc. Dar cum se afla chiar la șosea, existau câteva magazine, câteva cârciumi și o cafenea micuță, cu trei mese așezate pe o terasă îngustă. Păstorii se instalară la una dintre mese, iar Michael le urmă exemplul. Nu se vedea nici urmă de fete. Satul părea pustiu, cu excepția câtorva puștani și a unui măgar care rătăcea de colo-colo.

Patronul cafenelei veni să-i servească. Îndesat și mic de statură, aproape pitic, îi salută plin de voie bună și puse pe masă un platou cu năut.

— Nu sunteți de pe aici, zise el, așa că îngăduiți-mi să vă dau un sfat. Gustați-mi vinul. Strugurii sunt de la ferma mea, iar vinul e făcut de fiii mei. Obișnuim să amestecăm strugurii cu portocale și lămâi. E cel mai bun vin din Italia.

Îl lăsară, așadar, să le aducă un urcior de vin, care era chiar mai bun decât îi asigurase el: roșu închis și tare ca un coniac.

— Cred că știi toate fetele de aici, i se adresă Fabrizzio patronului. Am văzut niște frumuseți venind încoace pe șosea, iar una dintre ele a făcut ca pe amicul nostru să-l lovească trăsnetul, adăugă el, făcând semn către Michael.

Patronul cafenelei se uită la Michael plin de interes. Obrazul lui zdrobit îi păruse până atunci un chip oarecare, la care nu merita să te mai uiți a doua oară. Dar un bărbat lovit de trăsnet era cu totul altceva.

— N-ar fi rău să iei cu dumneata câteva sticle astă-seară, prietene, zise el. La noapte o să-ți afli greu odihna.

— Cunoști o fată cu păr cârlionțat? îl întrebă Michael. Cu piele netedă, ochi foarte mari și foarte întunecați. Cunoști așa o fată aici în sat?

— Nu, răspunse scurt patronul. Nu cunosc nici o fată cum spui dumneata.

Și dispăru de pe terasă, intrând în cafenea.

Cei trei bărbați își băură încet vinul, golind treptat urciorul, apoi cerură să li se mai aducă încă unul. Patronul nu mai apăru. Fabrizzio se duse înăuntru după el. Când se înapoie, schiță o strâmbătură și-i zise lui Michael:

— Exact cum mi-am închipuit. E vorba despre fiica lui și acu' e supărat foc și vrea să ne-o plătească. Ar fi bine să pornim spre Corleone.

În ciuda lunilor petrecute pe insulă, Michael nu se putea obișnui cu irascibilitatea sicilienilor în materie de sex, dar reacția patronului era exagerată chiar și pentru un sicilian. Însă cei doi păstori păreau să ia faptul ca pe ceva de la sine înțeles. Îl așteptau să se ridice de pe scaun.

— Ticălosul, mi-a zis că are doi fii, adăugă Fabrizzio. Doi flăcăi zdraveni și care nu știu multe. Ajunge doar să-i fluiere. Hai să mergem!

Michael îl țintui cu o privire rece. Până acum le păruse un tânăr liniștit și blând, un american tipic, deși faptul că se ascundea în Sicilia însemna că probabil făcuse vreo ispravă. Era pentru prima oară când păstorii vedeau la el „privirea Corleone”. Don Tommasino, care-i cunoștea identitatea, se arătase întotdeauna prevenitor cu el, tratându-l de la egal la egal și socotindu-l „demn de tot respectul”. În schimb, cei doi ciobani își formaseră o părere personală despre Michael, și nu una tocmai favorabilă. Răceala din privirea lui, chipul său alb și împietrit, furia care emana din el ca fumul rece dintr-un sloi de gheață, le stinse râsul, silindu-i să renunțe la atitudinea prietenoasă și familiară.

Constatând că acum se bucura de atenția și respectul cuvenit, Michael le ordonă:

— Aduceți-l încoace.

Cei doi nu șovăiră nici o clipă. Își săltară pe umăr *luparas* și intrară în cafeneaua răcoroasă și întunecată. Câteva secunde mai târziu își făcură apariția cu patronul între ei. Omulețul cel îndesat nu părea câtuși de puțin înfricoșat, dar în mânia lui se ghicea acum o doză de prudență.

Michael se lăsă pe spătarul scaunului, studiindu-l o clipă pe cel din fața lui. Apoi spuse foarte liniștit:

— Înțeleg că te-am jignit vorbind despre fiica dumitale. Primește scuzele mele. Sunt străin de aceste meleaguri, nu cunosc prea bine obiceiurile locului. Dă-mi voie să-ți spun că n-a fost lipsă de respect nici față de dumneata, nici față de ea.

Cei doi paznici păstori erau impresionați. Niciodată glasul nu-i sunase astfel, de câte ori stătuseră de vorbă împreună. Acum avea un ton de comandă, autoritar, deși rostea cuvinte de scuză. Patronul cafenelei ridică din umeri și mai circumspect, înțelegând că nu avea de-a face cu un țărănoi.

— Cine ești și ce vrei de la fiica mea?

Fără urmă de ezitare, Michael îi răspunse:

— Sunt american și mă ascund în Sicilia de poliția din țara mea. Numele meu e Michael. Poți anunța poliția, ca să faci avere, dar fiica dumitale va pierde un tată în loc să câștige un soț. În orice caz, doresc să-ți cunosc fata. Cu îngăduința dumitale și sub supravegherea familiei. Așa cum se cuvine. Cu tot respectul. Sunt om de onoare și nu mă gândesc să-ți dezonorez fiica. Vreau s-o cunosc, să stau de vorbă cu ea, iar dacă și ea mă va plăcea pe mine, ne vom căsători. Dacă nu, am să dispar din viața dumitale. La urma urmei, se prea poate ca ea să nu mă placă, și cu asta nu poate lupta nici un bărbat din lume. Dar când va sosi momentul potrivit, îți voi spune despre mine tot ce trebuie să știe un socru.

Toți trei bărbații îl priveau uimiți.

— Chiar că l-a lovit trăsnetul! murmură plin de respect Fabrizzio.

Pentru prima oară, patronul cafenelei nu mai părea așa sigur pe el și disprețuitor. Mânia începea să i se domolească. Într-un târziu întrebă:

— Ești cumva prieten cu prietenii?

Întrucât cuvântul Mafia nu putea fi rostit cu voce tare de un sicilian de rând, aceasta era singura formulă prin care patronul îl putea întreba pe Michael dacă făcea parte din Mafie. Era modalitatea obișnuită de a se interesa dacă cineva aparținea organizației, însă, de regulă, formula nu se adresa direct persoanei respective.

— Nu, răspunse Michael. Sunt străin de aceste ținuturi.

Patronul se uită la el încă o dată, cercetându-i obrazul stâng zdrobit și picioarele lungi, atât de rare în Sicilia. Apoi își mută privirea la cei doi păstori, care-și purtau *luparas* la vedere, fără teamă, și-și aminti cum intraseră în cafenea, spunându-i că *padrone* al lor dorea să-i vorbească. Patronul mârâise că ticălosul trebuia să plece de pe terasa lui, dar unul din păstori îi spusese: „Ascultă-mă pe mine, e mai bine să ieși și să vorbești cu el”. Ceva îl îndemnase să iasă. Acum acel ceva îl făcea să înțeleagă că era mai bine să-i arate străinului un anumit respect.

— Vino duminică după-amiază, zise el morocănos. Numele meu e Vitelli, iar casa mea e colo pe deal, deasupra satului. Dar dumneata vino aici, la cafenea, pe urmă mergem împreună.

Fabrizzio vru să spună ceva, dar Michael îl săgetă cu privirea și păstorului îi îngheță limba în gură. Faptul nu-i scăpă lui Vitelli. Prin urmare, atunci când Michael se ridică și-i întinse mâna, patronul cafenelei i-o strânse, zâmbind. Avea de gând să facă unele investigații și dacă veștile se dovedeau nesatisfăcătoare, putea oricând să-l întâmpine pe Michael împreună cu fiii lui, toți trei cu puștile în mână. Patronul avea și el relații cu „prietenii prietenilor”. Însă ceva îi spunea că incidentul era una dintre acele șanse neașteptate în care cred sicilienii și că frumusețea fiicei lui îi va purta noroc, însemnând

totodată și siguranța întregii familii. La urma urmei, îi era tot una. Câțiva tineri localnici începuseră deja să-i facă curte fetei, iar acest străin cu falca ruptă îi putea face un serviciu, punându-i pe fugă. Ca să-și arate bunele intenții, Vitelli le dădu la plecare străinilor o sticlă din vinul său cel mai bun și mai rece. Observă că cel care plătise consumația fusese unul din ciobani. Faptul îl impresionă și mai mult, dându-i a înțelege că Michael era șeful.

Pe Michael nu-l mai interesa de acum plimbarea. Găsiră un garaj și închiriară o mașină cu un șofer, care să-i ducă înapoi la Corleone. Cu puțin înainte de cină, doctorul Taza fusese probabil informat de cei doi păstori despre cele întâmplate. În aceeași seară, stând în grădină, doctorul Taza îi spuse lui Don Tommasino:

— Azi prietenul nostru a fost lovit de trăsnet.

Don Tommasino nu păru surprins.

— Măcar de-ar fi loviți de trăsnet vreo câțiva tineri din Palermo! mormăi el. Poate așa aș mai avea și eu puțină liniște.

Se referea la noii șefi ai Mafiei, care se ridicau în orașe mari ca Palermo, sfidând autoritatea unor vechi stâlpi ai puterii, așa ca el.

Michael i se adresă lui Tommasino:

— Vreau să le spui celor doi ciobani să mă lase singur duminică. Sunt invitat la cină în familia fetei și nu vreau să se țină scai de mine.

Don Tommasino dădu din cap în semn de dezaprobare.

— Nu-mi cere una ca asta, răspund pentru tine în fața tatălui tău. Și încă ceva, am auzit că ai vorbit chiar de căsătorie. Nu pot fi de acord, până nu trimit pe cineva să stea de vorbă cu Don Corleone.

Michael Corleone își cântări cu grijă vorbele. La urma urmei, avea de a face cu un om demn de tot respectul.

— Don Tommasino, doar îl cunoști pe tata. E genul de om care se face că nu aude atunci când cineva îi spune „Nu”. Și nu-și recapătă auzul decât când răspunsul este „Da”. Pe mine m-a auzit de multe ori spunându-i „Nu”, înțeleg care este problema cu cei doi paznici, nu vreau să-ți pricinuiesc necazuri, amândoi mă pot însoți duminică, dar, dacă voi hotărî să mă însor, am să mă însor. Evident, din moment ce nu accept ca propriul meu tată să intervină în viața mea particulară, ar fi o jignire la adresa lui să-ți permit acest lucru dumitale.

Capo-mafioso oftă:

— Atunci, va trebui să faci nuntă. O cunosc pe cea pe care ai pus ochii. E fată de treabă și provine dintr-o familie cumsecade. N-o poți dezonora fără ca taică-său să te facă să plătești cu viața, ceea ce ar însemna vărsare de sânge. Apoi, știu bine familia din care face parte și n-aș putea îngădui așa ceva.

— Poate nu va suporta să mă privească, zise Michael. În definitiv, e o

copilă, poate mă va socoti bătrân. Îi văzu pe cei doi cum zâmbesc. Voi avea nevoie de niște bani de daruri și cred că-mi va trebui și o mașină.

Don încuviință din cap.

— Fabrizzio se va ocupa de toate, e băiat isteț, la marină a învățat mecanică. Mâine dimineață am să-ți dau niște bani și am să-l înștiințez pe tatăl tău ce se întâmplă. N-am încotro.

Michael se întoarse către doctorul Taza.

— Ai ceva care să-mi mai usuce secrețiile astea blestemate, care-mi curg din nas? Fata nu trebuie să vadă că mi-l șterg tot timpul.

— Am să te ung cu o alifie înainte să te duci la ea, zise doctorul Taza. O să-ți dea o ușoară senzație de amorțeală, dar nu-ți face griji, încă nu-i cazul s-o săruți.

Atât doctorul, cât și Don zâmbiră auzind gluma.

Duminică, Michael avu la dispoziție un Alfa Romeo, cam uzat, dar în stare de funcționare. Între timp, făcuse un drum cu autobuzul la Palermo să cumpere daruri pentru fată și pentru familia ei. Aflase că numele ei era Apollonia și în fiecare noapte se gândea la chipul și la numele ei minunat. Era nevoit să bea mult vin ca să poată adormi, așa că bătrânele servitoare ale casei primiseră ordin să lase seara pe noptieră o sticlă de băutură de la gheață, pe care Michael o golea în flecare noapte.

Duminică, în dangătul de clopote care răsuna în întreaga Sicilie, Michael porni spre sat la volanul mașinii sale Alfa Romeo. Parcă chiar la intrarea în cafenea. Calo și Fabrizzio ședeau pe bancheta din spate, înarmați cu *luparas,* dar Michael le spuse că va trebui să-l aștepte la cafenea, fără să-l mai însoțească până la casa fetei. Cafeneaua era închisă, dar Vitelli îi aștepta sprijinit de grilajul terasei pustii.

Își strânseră mâinile, apoi Michael luă cele trei pachete cu daruri și începu să urce dealul împreună cu Vitelli, către casa acestuia. Casa se dovedi a fi mai mare decât celelalte din sat: familia Vitelli nu făcea parte dintre cele nevoiașe. În interior se găseau obișnuitele statuete ale Madonnei, în vitrine de sticlă, cu candele roșii licărind la picioare. Cei doi fii așteptau, îmbrăcați și ei în costume negre de duminică. Amândoi erau niște zdrahoni abia trecuți de douăzeci de ani, dar păreau mai maturi din pricina muncilor grele de la fermă. Mama era o femeie energică, la fel de corpolentă ca și soțul ei. În schimb, nu vedea nici urmă de fată.

După ce fură făcute prezentările, pe care Michael nici măcar nu le auzi, se așezară într-o încăpere care părea să fie cameră de oaspeți și totodată o sufragerie mai sobră. Plină cu felurite piese de mobilier, camera nu era prea mare, dar pentru pătura mijlocie din Sicilia era o adevărată bijuterie.

Michael le oferi domnului și doamnei Vitelli darurile aduse. Tatălui îi cumpărase un cuțitaș de aur pentru tăiat trabucuri, iar mamei un balot din cel mai fin material existent în Palermo. Îi rămăsese numai pachetul pentru

fată. Darurile fură acceptate cu mulțumiri destul de reținute. Era cam devreme pentru cadouri, n-ar fi trebuit să vină cu astfel de atenții decât la a doua vizită.

Tatăl îi vorbi ca între bărbați, așa cum e obiceiul la țară:

— Să nu-ți închipui că suntem fitecine și că primim cu una cu două străini la noi în casă. Dar Don Tommasino a garantat personal pentru dumneata și nimeni de prin părțile noastre n-ar pune vreodată la îndoială cuvântul unui om atât de cumsecade. Așa că fii bine-venit. Află însă că, dacă ai intenții serioase cu fiica mea, va trebui să ne spui mai multe despre dumneata și despre familia dumitale. Înțelegi cum vine asta, doar sunteți de baștină de pe meleagurile noastre.

Michael dădu din cap și răspunse politicos:

— Îți spun tot ce dorești dumneata și oricând socotești de cuviință.

Signor Vitelli ridică o mână.

— Nu sunt un om curios. Mai întâi, să vedem dacă-i neapărat nevoie. Deocamdată ești bine-venit în casa mea, ca prieten al lui Don Tommasino.

Cu tot medicamentul pus în nas, Michael simți prezența fetei în încăpere. Întoarse capul și o văzu în pragul ușii care dădea spre camerele din spatele casei. Mirosea a flori proaspete și a lămâi, dar nu purta nimic în părul cârlionțat și negru ca pana corbului, nici o podoabă pe rochia sobră, simplă și neagră – din câte se părea, veșmântul ei de duminică. Ea îi aruncă o privire fugară și zâmbi vag, apoi își coborî cuviincioasă pleoapele și se așeză lângă mama ei.

Michael simți din nou cum i se taie răsuflarea, cum îi inundă trupul o senzație care nu era atât dorință fizică, ci mai degrabă o sete nebună de a o ști a lui. Pentru prima oară înțelegea proverbiala gelozie a bărbatului italian. În clipa aceea ar fi fost gata să ucidă pe oricine s-ar fi apropiat de fată, pe oricine ar fi ridicat pretenții asupra ei sau ar fi încercat s-o smulgă de lângă el. Dorea să fie a lui, cu aceeași ardoare cu care un cerșetor râvnește la niște monede de aur, la fel cum un dijmaș visează să fie stăpân pe pământul său. Nimic nu-l va putea opri s-o aibă pe fata aceea, s-o posede, s-o încuie în casă, s-o țină prizonieră numai pentru el. Ar fi vrut ca ceilalți să nu aibă nici măcar dreptul s-o privească. Când fata se întoarse să-i zâmbească unuia din frați, Michael îl săgetă involuntar pe tânăr cu o privire veninoasă. Pentru familie era limpede că se afla în fața unui caz tipic de „lovitură de trăsnet”, fapt care le domoli suspiciunile. Tânărul vizitator se va lăsa jucat pe degete de fiica lor până la căsătorie. După aceea, desigur că lucrurile se vor schimba, dar din acel moment nu mai conta.

Michael își cumpărase la Palermo un rând de haine noi și nu mai era îmbrăcat ca un țăran. Acum familia își dădea seama că avea de a face cu un Don. Obrazul zdrobit nici măcar nu-l făcea să pară atât de urât pe cât își închipuia el; văzut din profil, din partea cealaltă, era atât de frumos, încât

diformitatea devenea chiar interesantă. În orice caz, în Sicilia, când cineva rămânea „desfigurat” pe viață, însemna că înfruntase singur o ceată de oameni și că niciunul dintre aceștia nu scăpase nevătămat.

Michael privi țintă fata, fascinat de ovalul fermecător al chipului ei. Acum vedea că buzele ei păreau aproape albăstrii, întunecate de sângele care pulsa în ele. I se adresă, fără a îndrăzni să-i spună pe nume:

— Zilele trecute te-am văzut în crângul de portocali. Atunci când ai luat-o la fugă. Sper că nu te-am speriat.

Fata ridică ochii spre el numai pentru o clipă. Clătină din cap în semn de negație. Frumusețea acelor ochi îl făcu pe Michael să-și întoarcă privirea.

— Apollonia, interveni cu asprime mama ei, vorbește cu bietul băiat, a venit de la kilometri depărtare să te vadă.

Genele lungi ale fetei continuau să-i acopere ochii ca niște aripi. Michael îi întinse darul învelit în hârtie aurită și fata îl puse în poală.

— Deschide-l, fetițo, o îndemnă tatăl ei.

Mâinile ei nu se mișcară. Avea mâini mici și măslinii, aproape ca de copil. Mama se întinse și desfăcu nerăbdătoare pachetul, atentă să nu rupă prețioasa hârtie. Dând cu ochii de cutioara de bijuterii din catifea roșie, amuți de uimire. Niciodată nu ținuse în mână așa ceva și nu știa cum s-o deschidă. În cele din urmă, ghici cum se acționa încuietoarea și scoase dinăuntru darul.

Era un lanț greu de aur, care se purta în chip de colier. Toți rămaseră înmărmuriți, nu atât datorită evidentei valori a obiectului, cât pentru că în lumea lor un dar în aur era semnul unor intenții cât se poate de serioase, reprezentând nici mai mult nici mai puțin decât o cerere în căsătorie sau, cel puțin, un indiciu că tânărul se gândea s-o ceară de soție. Din acest moment, nu mai puteau pune la îndoială seriozitatea străinului. Și nici averea lui.

Apollonia încă nu atinsese darul. Mama i-l puse în față și fata își ridică o clipă genele lungi, se uită la Michael cu ochii ei căprui și gravi de căprioară, apoi zise:

— *Grazia.*

Era pentru prima oară când Michael îi auzea vocea.

Glasul ei moale și catifelat avea timiditatea tinereții și se întipări adânc în urechile lui Michael. Stătu de vorbă cu părinții, continuând s-o ocolească cu privirea, fiindcă prezența ei îl răscolea profund. Remarcă însă că, în ciuda tradiționalei rochii largi, trupul fetei aproape radia prin stofă, încărcat de senzualitate. Mai observă și că tânăra se îmbujorase, pielea ei netedă și măslinie întunecându-se și mai mult din pricina sângelui care-i năvălise în obraji.

În cele din urmă, Michael se ridică, pregătindu-se de plecare, iar gazdele îi urmară exemplul. Își luară rămas-bun cu un aer oficial, iar Apollonia îi aruncă o ultimă privire când dădură mâna. Michael se cutremură

simțind în palmă atingerea ei, avea o piele caldă și aspră de fată de la țară. Tatăl coborî dealul împreună cu el, conducându-l până la mașină, și-l invită la prânz duminica următoare. Michael încuviință din cap, convins că nu va putea răbda o săptămână ca s-o poată revedea.

Așa se și întâmplă. A doua zi, fără păstori, se duse cu mașina în sat și se așeză pe terasa cu grădină a cafenelei, unde rămase la taclale cu tatăl ei. Lui signor Vitelli i se făcu milă de el și trimise după soția și după fiica sa, chemându-le la cafenea. De data aceasta, întâlnirea se desfășură oarecum mai firesc. Apollonia se dovedi mai puțin timidă și vorbi ceva mai mult. Era îmbrăcată în rochia înflorată de fiecare zi, care i se potrivea cu mult mai bine la culoarea pielii.

A doua zi Michael veni din nou. De astă dată Apollonia purta lanțul de aur oferit de el. Văzându-l, Michael îi zâmbi, știind că era un semn destinat lui. Urcă dealul împreună cu Apollonia, urmați îndeaproape de mama fetei. Dar cei doi tineri nu puteau evita să-și atingă trupurile unul de altul. La un moment dat Apollonia se împiedică, gata să cadă peste el. Michael se grăbi s-o sprijine și atingerea trupului ei cald și fremătător îl făcu să-i fiarbă sângele în vene. Nu aveau cum să vadă că în spate mama ei zâmbea; știa bine că fiica ei era o ciută a munților și nu se mai poticnise pe cărarea aceea de când era copil în scutece. Zâmbea pentru că acesta era singurul mod în care tânărul putea spera să pună mâna pe fata ei înainte de căsătorie.

Lucrurile se desfășurară identic vreme de două săptămâni. Michael îi aducea daruri de fiecare dată când venea la ea și, treptat, fata începu să-și piardă din timiditate. Dar niciodată nu se puteau întâlni fără a fi supravegheați de cineva. Apollonia nu era decât o fată simplă de la țară, cu o brumă de știință de carte și necunoscătoare într-ale lumii, în schimb avea o prospețime și o poftă de viață care o făceau nespus de interesantă – mai ales că nici nu discutau prea mult, dat fiind că Michael nu putea vorbi prea bine în dialect. La cererea lui, formalitățile în vederea căsătoriei fură încheiate foarte repede. Și cum fata nu numai că era fascinată de el, dar mai știa și că era un om bogat, data nunții fu stabilită pentru duminica de peste două săptămâni.

Acum era rândul lui Don Tommasino să intervină. Primise vorbă din Statele Unite să nu-l constrângă în nici un fel pe Michael, în schimb să ia câteva elementare măsuri de precauție. Prin urmare, Don Tommasino își luă libertatea de a se da drept rudă a mirelui, ca să-i poată asigura propriile sale gărzi. Calo și Fabrizzio făceau parte din grupul de nuntași reprezentând orășelul Corleone, ca și doctorul Taza. Mirele și mireasa urmau să locuiască în vila doctorului Taza, împrejmuită de zidul ei de piatră.

Nunta se desfășură după tipicul de la țară. Sătenii ieșiră pe străzi, aruncând cu flori în alaiul de nuntă, rude și invitați, care se înapoiau pe jos de la biserică, îndreptându-se spre casa miresei. Nuntașii aruncară la rândul lor spre privitori cu migdale zaharisite, tradiționalele zaharicale de nuntă, iar din bomboanele rămase clădiră mormane albe și dulci pe patul de nuntă al

miresei, de astă dată doar simbolic, pentru că mirii aveau să-și petreacă prima noapte în vila din afara satului Corleone. Ospățul de nuntă avea să se prelungească până spre miezul nopții, dar mirele și mireasa urmau să plece mai devreme cu automobilul Alfa Romeo. Când se făcu ora de plecare, Michael constată cu surprindere că mama fetei hotărâse să-i însoțească până la vila Corleone, la rugămintea miresei. Tatăl îi explică motivul: fata era tânără, virgină, puțin cam speriată și avea nevoie de cineva cu care să stea de vorbă în dimineața de după noaptea nunții, cineva care să-i poată da un sfat, dacă lucrurile nu mergeau așa cum trebuie. Uneori astfel de situații puteau da naștere la complicații. Michael văzu că Apollonia îl privea temătoare, cu ochii ei mari și căprui de căprioară. Îi zâmbi și încuviință din cap.

Prin urmare, porniră cu mașina către vila doctorului, însoțiți de soacră. Contrar așteptărilor, bătrâna șușoti ceva cu servitoarele doctorului Taza, își îmbrățișă și-și sărută fata, apoi se făcu nevăzută, Michael și mireasa intrară singuri în uriașul dormitor.

Apollonia încă purta rochia și mantia de nuntă. Valiza și cufărul ei fuseseră coborâte din mașină și aduse în dormitor. Pe o măsuță se găseau o sticlă cu vin și o farfurie cu prăjiturele de la nuntă. Oriunde își întorceau privirea, dădeau cu ochii de patul mare, cu baldachin. Fata rămase în mijlocul încăperii, așteptând ca Michael să facă primul pas.

Acum, că era singur cu ea și că-i aparținea după lege, când nu mai existau nici un fel de opreliști ca să se poată bucura de chipul și de trupul la care visase noapte de noapte, Michael nu îndrăznea să se apropie de ea. O privi cum își scoate vălul, punându-l pe un scaun, și cum își așază coronița pe măsuța de toaletă, pe care erau tot felul de creme și parfumuri, comandate de Michael la Palermo. Fata le cercetă din ochi câteva clipe.

Michael stinse lumina, crezând că Apollonia dorea să se dezbrace ferită de privirea lui, pe întuneric. Dar razele lunii siciliene pătrundeau galbene, ca aurul, prin fereastra cu storurile ridicate, așa că Michael se duse să le coboare, însă nu chiar până jos, ca să nu fie prea cald în dormitor.

Fata continuă să rămână în picioare lângă măsuță, așa că Michael ieși din cameră și porni pe coridor, spre baie. Apoi bău un pahar de vin în grădină, în compania doctorului Taza și a lui Don Tommasino, în timp ce femeile se pregăteau de culcare. Se aștepta ca la întoarcere s-o găsească pe Apollonia în cămașă de noapte, deja vârâtă în așternuturi. Era surprins că mama ei n-o sfătuise ce se cuvenea să facă. Poate voia s-o ajute el să se dezbrace. Însă era convins că fata era prea timidă și prea inocentă ca să recurgă la un asemenea tertip.

La înapoiere, găsi dormitorul cufundat complet în întuneric: probabil că cineva coborâse storurile până jos. Bâjbâi până la pat, unde deslușì silueta Apolloniei sub cearșaf, cu spatele la el, cu trupul încovrigat cât mai la margine. Se dezbrăcă și se strecură gol în așternut. Întinse o mână și-i

atinse pielea goală și mătăsoasă. Nu-și pusese cămașa de noapte, și curajul ei îl umplu de încântare. Încet, cu nesfârșită blândețe, îi puse o mână pe umăr și o apăsă ușor, ca să se întoarcă spre el. Ea se răsuci încet și mâna lui îi atinse sânul catifelat și plin. În clipa următoare fata se ghemui la pieptul lui cu o mișcare atât de rapidă, încât trupurile li se atinseră din cap până în picioare, cu un fior electric și tulburător. Bărbatul o înlănțui cu brațele, îi sărută buzele fierbinți, strivindu-i trupul și sânii de carnea lui, apoi se rostogoli deasupra ei.

Cu trupul și cu părul ei mătăsos, fata deveni toată numai o flacără, venind cu disperare în întâmpinarea lui, într-o frenezie de iubire feciorelnică. Când o pătrunse, ea icni scurt, rămânând o secundă nemișcată, apoi, cu o ridicare puternică a șoldurilor, își încolăci picioarele în jurul lui. Atinseră punctul culminant atât de strâns îmbrățișați, atât de contopiți unul cu celălalt, încât descărcarea veni ca un cutremur dinaintea morții.

În noaptea aceea și în săptămânile care urmară, Michael Corleone ajunse să înțeleagă de ce oamenii care trăiau într-o societate primitivă puneau atât preț pe feciorie. Descoperea o senzualitate așa cum nu mai cunoscuse până atunci, un amestec de pasiune și putere masculină. În primele zile, Apollonia aproape devenise sclava lui. Copleșită de afecțiune și încredere, trecerea ei de la feciorie la tainele dragostei trupești era la fel de savuroasă ca un fruct exotic dat în pârg.

La rându-i, Apollonia înviora cu frumusețea ei atmosfera destul de mohorâtă a vilei locuite numai de bărbați. Își trimisese acasă mama chiar a doua zi după noaptea nunții și la masă făcea oficiile de gospodină cu farmecul strălucitor al tinereții. Don Tommasino lua cina cu ei în fiecare seară, iar doctorul Taza reluase toate povestirile, în timp ce beau vin în grădina plină de statui împodobite cu ghirlande de flori roșii. Serile treceau cât se poate de plăcut. Noaptea, în dormitorul lor, tinerii căsătoriți petreceau ore întregi, iubindu-se cu pasiune. Michael nu se mai sătura de trupul frumos dăltuit al Apolloniei, de pielea ei de culoarea mierii, de ochii mari și căprui, strălucind de patimă. Avea un parfum minunat și proaspăt, parfumul cărnii îmbătate de dragoste, totodată dulce și insuportabil de ațâțător. Pasiunea ei feciorelnică era pe măsura dorinței lui din prima noapte și deseori se întâmpla ca abia în zori să se cufunde, epuizați, într-un somn adânc. Uneori, când somnul îl ocolea, în ciuda oboselii, Michael se așeza pe pervazul ferestrei, de unde admira trupul Apolloniei care dormea. În aceste clipe chipul ei era fermecător, de o frumusețe fără cusur, așa cum nu întâlnise decât în albumele de artă cu picturi de madonne italiene a căror figură virginală aproape te făcea să uiți de pensula măiastră a artistului.

În prima săptămână după nuntă se duseră la picnic și în mici excursii cu mașina lor Alfa Romeo. Dar Don Tommasino îl luă deoparte pe Michael, explicându-i că nunta făcuse cunoscută prezența și identitatea lui prin aceste părți ale Siciliei, așa că trebuia luate unele măsuri de precauție împotriva

dușmanilor familiei Corleone, al căror braț lung putea ajunge până și la refugiul de pe insulă. Don Tommasino postă paznici înarmați de jur împrejurul zidurilor, iar cei doi ciobani, Calo și Fabrizzio, rămaseră să păzească în permanență incinta vilei. Mai mult decât atât, Michael și soția lui nu aveau voie să pună piciorul dincolo de poartă. Michael își petrecea vremea învățând-o pe Apollonia să scrie și să citească englezește, precum și să conducă mașina pe lângă zidul grădinii. Don Tommasino se arăta din nou prost dispus și înnegurat la față; din câte spunea doctorul Taza, iar avea necazuri cu noua Mafie de la Palermo.

Într-o seară, pe când stăteau în grădină, o bătrână din sat, care lucra la vilă, le aduse o farfurie cu măsline proaspete, apoi se întoarse către Michael și-l întrebă:

— E adevărat ce zice toată lumea, că dumneata ești fiul lui Don Corleone, Nașul din New York?

Michael îl văzu pe Don Tommasino clătinând din cap, nemulțumit că toată lumea cunoștea de acum secretul lor. Dar bătrâna îl țintuia pe Michael cu o privire nespus de îngrijorată, ca și cum ar fi ținut morțiș să știe adevărul, așa că tânărul încuviință din cap.

— Îl cunoști pe tatăl meu? întrebă el.

Bătrâna se numea Filomena și avea obrazul ars de soare și brăzdat de riduri, ca o castană; printre buzele subțiri și uscate se vedeau câțiva dinți înnegriți. Pentru prima oară de când Michael locuia la vilă, bătrâna îi zâmbi.

— Nașul mi-a salvat cândva viața, zise ea. Și mințile, adăugă femeia, ducându-și degetul la frunte. Era limpede că voia să mai spună ceva, așa că Michael îi zâmbi, încurajând-o să continue. E adevărat că Luca Brasi a murit? întrebă ea aproape cu teamă. Michael încuviință din cap a doua oară, constatând cu surprindere expresia de ușurare de pe chipul bătrânei. Filomena își făcu cruce și zise: Să mă ierte Dumnezeu, dar fie ca sufletul lui să ardă în iad de-a pururi.

Michael își aminti vechea sa curiozitate în legătură cu Luca Brasi și brusc avu intuiția că această femeie cunoștea povestea pe care Hagen și Sonny refuzaseră să i-o destăinuie. Îi turnă bătrânei un pahar de vin și o invită să se așeze.

— Povestește-mi despre tata și despre Luca Brasi, îi zise el cu blândețe. Știu și eu unele lucruri, totuși cum de s-au împrietenit și de ce i-a fost Brasi atât de credincios tatălui meu? Nu te teme, spune-mi.

Obrazul scofâlcit al Filomenei, ochii ei negri ca stafidele se întoarseră spre Don Tommasino, care îi dădu discret a înțelege că putea vorbi. Așadar, Filomena petrecu ceasurile serii istorisindu-le povestea ei.

Cu treizeci de ani în urmă, Filomena fusese moașă la New York, pe Tenth Avenue, îngrijindu-se de emigranții italieni. Femeile rămâneau tot timpul gravide, așa că ei îi mergea din plin. Îi pusese la punct pe doctori

când încercaseră să intervină la unele nașteri mai dificile. La vremea aceea soțul ei era patronul unei băcănii prospere. Între timp murise, Dumnezeu să-i aibă sufletul în pază, deși fusese jucător de cărți și mare fustangiu care nu se gândise niciodată să strângă bani albi pentru zile negre. Cum-necum, în urmă cu treizeci de ani, într-o noapte blestemată, la o oră când oamenii cinstiți erau de mult în paturile lor, cineva ciocănise la ușa Filomenei. Ei nu-i fusese teamă nici o clipă, bebelușii își alegeau cu prudență tocmai astfel de ceasuri liniștite spre a veni pe lumea asta plină de păcate. Ca atare, se îmbrăcase și deschisese ușa. În prag se afla Luca Brasi, care încă de pe atunci avea o reputație înfricoșătoare. Se știa și că era burlac. Instinctiv, Filomenei i se făcuse frică. Își închipuia că Luca îi pusese gând rău soțului ei, că poate acesta săvârșise imprudența de a-i refuza lui Brasi un serviciu oarecare.

Dar Brasi venise cu o cerere ca toate celelalte. Îi vorbise Filomenei despre o femeie în chinurile facerii, care locuia destul de departe, în alt cartier. Moașa trebuia neapărat să-l însoțească. Filomena ghicise imediat că ceva nu era în regulă. În noaptea aceea chipul de brută al lui Brasi avea o expresie de om nebun, era limpede că-l frământa ceva. Încercase să protesteze, spunând că nu îngrijea decât femei pe care le supraveghease pe tot timpul sarcinii, dar el îi îndesase în palmă un ghemotoc de bancnote verzi, cerându-i cu asprime să vină cu el. Ea era prea înspăimântată ca să refuze.

În stradă aștepta un Ford, cu un șofer de aceeași teapă cu Luca Brasi. Drumul nu durase mai mult de jumătate de oră, după care ajunseseră la o căsuță de placaj din Long Island, situată imediat după pod. O casă pentru două familii, ocupată în acel moment numai de Brasi și de banda sa. În bucătărie mai erau și alți derbedei, care beau și jucau cărți. Brasi o condusese pe Filomena într-un dormitor de la etaj. În pat zăcea o tânără drăguță, după toate aparențele irlandeză, cu obrazul fardat și părul roșu. Fata avea burta umflată cât un balon. Era cumplit de speriată. Dând cu ochii de Brasi, întorsese capul, îngrozită, da, îngrozită. Într-adevăr, expresia de ură de pe chipul rău al lui Brasi fusese priveliștea cea mai înspăimântătoare pe care o văzuse în viața ei. (Aici Filomena își făcu din nou cruce.)

Pe scurt, Brasi ieșise din cameră. Doi dintre oamenii săi rămăseseră s-o ajute pe moașă. Se născuse o fetiță, iar mama, sfârșită de epuizare, se cufundase într-un somn adânc. Fusese chemat Brasi, iar Filomena, care înfășase pruncul nou-născut într-o pătură, i-l întinsese lui Brasi, spunând:

— Dacă dumneata ești tatăl, ia-o. Eu mi-am terminat treaba.

Brasi o fulgerase cu o privire rea, cu aceeași expresie de om nebun.

— Da, eu sunt tatăl, mârâise el. Dar nu vreau să trăiască nici un vlăstar din rasa asta. Du-o la subsol și arunc-o în cazan.

O clipă Filomena crezuse că o înșela auzul. Era nedumerită de cuvântul „rasă”. Pentru că fata nu era italiancă? Sau poate fiindcă era, fără îndoială,

de cea mai joasă speță, adică o târfă? Ori poate voise să spună că nu voia să trăiască nimic născut din sămânța lui? În cele din urmă, își închipuise că, în felul lui, făcuse o glumă.

— E copilul tău, răspunsese scurt. Fă ce vrei cu el.

Încercase să-i pună bebelușul în brațe.

În aceeași clipă, mama, sfârșită de oboseală, se trezise, întorcându-se pe o parte, cu fața către ei. Tocmai bine ca să-l vadă pe Brasi împingând cu violență copilul în brațele Filomenei.

— Luc, Luc, iartă-mă! îl implorase ea cu voce stinsă, iar Brasi se răsucise spre ea.

A fost cumplit, povesti Filomena. Ceva îngrozitor. Erau ca două animale turbate. Nu mai aveau în ei nimic omenesc. Ura pe care o simțeau unul față de celălalt otrăvea toată încăperea. În acele momente, pentru ei nu mai exista nimic, nici măcar pruncul nou venit pe lume. Și totuși, îi lega o stranie pasiune. O patimă a sângelui, diavolească, atât de nefirească, încât îți dădeai seama că erau legați prin ea pentru vecie. Pe urmă Luca se întorsese către Filomena și-i poruncise cu asprime:

— Fă ce ți-am spus și am să te umplu de bani.

Îngrozită, Filomena nu reușea să scoată un cuvânt. Clătinase din cap. Într-un târziu izbutise să rostească:

— Fă-o dumneata, îi ești tată, fă-o, dacă așa vrei.

Dar Brasi nu-i răspunsese. În schimb, scosese de sub cămașă un cuțit.

— Îți tai gâtul, o amenințase el.

Probabil că femeia suferise un șoc, fiindcă tot ce-și mai amintea era că se găseau cu toții la subsol, în fața unui cazan pătrat din fier. Filomena încă ținea în brațe fetița înfășurată în pătură, care nu scosese nici un scâncet. (Poate, dacă ar fi țipat, dacă ea ar fi fost îndeajuns de șireată s-o ciupească, adăugă Filomena, poate monstrul s-ar fi înduplecat.)

Probabil că unul dintre bărbați deschisese ușa cazanului, fiindcă acum se vedeau flăcările. Pe urmă rămăsese singură cu Brasi în acel subsol, cu țevile lui umede și miros de șoareci. Brasi își scosese din nou cuțitul. Nu se îndoia nici o clipă că ar fi ucis-o. Privirile îi fugeau când la foc, când la ochii lui Brasi. Semăna cu un gargui cu chip de diavol, nu avea nimic omenesc, părea complet dement. Apoi o îmbrâncise către ușa cuptorului.

Ajunsă în acest moment al povestirii, Filomena tăcu. Își împreună mâinile osoase în poală, privind țintă la Michael. El înțelese ce voia și cât ar fi dorit să-i spună totul, până la capăt, însă fără vorbe.

— Ai făcut-o? întrebă el cu blândețe.

Ea încuviință din cap.

De abia după încă un pahar de vin și după ce-și făcu din nou cruce, murmurând o rugăciune, reuși să-și continue istorisirea. I se dăduse o

bocceluță cu bani și fusese condusă acasă. Înțelesese că, dacă ar fi suflat o vorbă despre cele întâmplate, ar fi fost ucisă. Numai după două zile Brasi o omorâse și pe tânăra irlandeză, mama copilașului, după care fusese arestat de poliție. Speriată de moarte, Filomena se dusese la Naș și-i destăinuise totul. Acesta îi ordonase să păstreze secretul, asigurând-o că el se va îngriji de toate. La vremea aceea, Brasi încă nu începuse să lucreze pentru Don Corleone.

Înainte ca Don Corleone să aranjeze lucrurile, Luca Brasi încercase să se sinucidă în celulă, tăindu-și gâtul cu un ciob de sticlă. Fusese transferat la spitalul închisorii și, până când se vindecase, Don Corleone rezolvase problema. Poliția nu putuse aduce probe în instanță și Luca Brasi fusese pus în libertate.

Deși Don Corleone o asigurase pe Filomena că nu trebuia să se teamă nici de Luca Brasi, nici de poliție, ea tot nu-și găsea liniștea. Rămăsese cu nervii zdruncinați și nu-și mai putuse face meseria. În cele din urmă, își convinsese soțul să vândă băcănia și se înapoiaseră împreună în Italia. Soțul ei era un om de treabă, ea îi povestise tot și el înțelesese. Dar în același timp era un caracter slab, așa că în Italia risipise averea pe care trudiseră amândoi s-o agonisească în America. Așadar, după moartea lui, ea se angajase servitoare. Aici se încheia povestea Filomenei. Bătrâna bău încă un pahar cu vin, apoi îi zise lui Michael:

— Binecuvântat fie numele tatălui dumitale. De fiecare dată când am avut nevoie de bani, mi-a trimis. Tot el m-a salvat și de Brasi. Să-i spui că, în fiecare seară, mă rog pentru sufletul lui și că nu trebuie să se teamă de moarte.

După plecarea ei, Michael îl întrebă pe Don Tommasino:

— E adevărată povestea ei?

Capo-mafioso încuviință din cap. Nu era de mirare că nimeni nu voise să i-o spună, își zise Michael. Cumplită poveste! Cumplit individ, acest Luca!

A doua zi de dimineață Michael vru să discute cu Don Tommasino despre cele aflate, dar i se spuse că bătrânul fusese chemat la Palermo printr-un mesaj urgent, primit prin curier. În aceeași seară, Don Tommasino se înapoie și-l luă deoparte pe Michael, ca să-l anunțe că avea vești din America. Vești pe care cu durere în suflet trebuia să i le spună. Fusese ucis Santino Corleone.

▫ *CAPITOLUL 24* ▫

Soarele de Sicilia, galben ca lămâia la prima oră a dimineții, inunda dormitorul lui Michael. Tânărul se trezi și atingerea trupului mătăsos al Apolloniei, lipit de pielea lui înfierbântată de somn, îl făcu s-o trezească pentru a face dragoste. După ce terminară, deși trecuseră atâtea luni de când ea îi aparținea cu totul, nu se putu stăpâni să nu se minuneze de

frumusețea și de pasiunea ei.

Apollonia ieși din dormitor, ca să se spele și să se îmbrace în baia de pe coridor. Michael, încă dezbrăcat, cu trupul încălzit de soarele dimineții, își aprinse o țigară și se tolăni pe pat. Era ultima dimineață pe care o mai petreceau la vilă. Don Tommasino le aranjase să se mute în alt oraș, pe coasta sudică a Siciliei. Apollonia, însărcinată în prima lună, voia să mai rămână cu familia câteva săptămâni și apoi să-l urmeze la noua ascunzătoare.

Cu o noapte înainte, după ce Apollonia plecase la culcare, Don Tommasino rămăsese în grădină cu Michael. Don, obosit și neliniștit, își mărturisise îngrijorarea pentru siguranța lui Michael.

— Căsătoria te-a scos în văzul lumii, îi spusese el. Mă mir că tatăl tău n-a aranjat să mergi în altă parte. În orice caz, eu am necazurile mele cu tinerii emancipați din Palermo. Le-am oferit un târg cinstit, încât să-și poată „muia ciocurile” mai mult decât merită, dar ticăloșii pretind să pună mâna chiar pe tot. Nu pot pricepe ce-i în capul lor. Au încercat câteva trucuri, dar eu nu pot fi lichidat cu una, cu două. Trebuie să înțeleagă că sunt prea puternic ca să poată trece peste capul meu. Dar tocmai aici e necazul cu tinerii, oricât ar fi ei de înzestrați. Nu stau să judece lucrurile așa cum trebuie și vor să scoată toată apa din fântână.

După aceea, Don Tommasino îi spusese lui Michael că cei doi ciobani, Calo și Fabrizzio, urmau să-l însoțească în mașină, ca gărzi de corp. Don Tommasino dorea să-și ia rămas-bun de cu seară, întrucât a doua zi trebuia să plece în zori, să se îngrijească de afacerile sale din Palermo. De asemenea, Michael nu trebuia să-i dea de știre doctorului Taza că va pleca din casa lui, deoarece doctorul intenționa să-și petreacă noaptea la Palermo, unde putea să-și dezlege limba.

Michael își dăduse seama că Don Tommasino avea necazuri. Paznici înarmați patrulau noaptea de-a lungul zidurilor vilei și câțiva păstori credincioși, toți cu *luparas,* stăteau în permanență lângă casă. Însuși Don Tommasino umbla înarmat până în dinți, fiind însoțit zi și noapte de o gardă de corp.

Soarele de dimineață devenise prea puternic. Michael își stinse țigara și se îmbrăcă în pantaloni și cămașă de lucru, punându-și pe cap o șapcă cu cozoroc, cum purtau majoritatea sicilienilor. Încă în picioarele goale, se aplecă pe fereastra dormitorului și-l văzu pe Fabrizzio așezat pe unul dintre scaunele din grădină. Fabrizzio își pieptăna alene părul negru și des, cu *lupara* aruncată neglijent pe masa de alături. Michael fluieră, iar Fabrizzio ridică ochii spre fereastra lui.

— Adu mașina! îi strigă Michael. Plec în cinci minute. Unde-i Calo?

Fabrizzio se ridică în picioare. Cămașa descheiată lăsa să se vadă liniile albastre și roșii ale tatuajului de pe piept.

— Calo bea o ceașcă de cafea în bucătărie, răspunse Fabrizzio. Vine și soția dumitale?

Michael îl privi chiorâș. Își dădu seama că în ultimele câteva săptămâni Fabrizzio stătuse cam mult cu ochii pe Apollonia. Nu că ar fi îndrăznit să facă avansuri soției unui prieten al lui Don. În Sicilia nici nu exista o cale mai sigură spre moarte.

— Nu, răspunse cu răceală Michael. Mai întâi, se duce la familia ei, apoi va veni și ea.

Îl urmări cu privirea pe Fabrizzio, care intră grăbit în coliba de piatră unde era garat automobilul Alfa Romeo.

Michael porni pe coridor, ca să se spele. Apollonia nu se vedea nicăieri. Cu siguranță că era în bucătărie, pregătindu-i chiar ea micul dejun, simțindu-se cumva vinovată fiindcă dorea să-și revadă familia înainte de a pleca tocmai în celălalt capăt al Siciliei. Don Tommasino urma să se îngrijească s-o aducă în locul unde se va ascunde el.

La bucătărie, bătrâna Filomena îi aduse cafeaua, apoi își luă timidă rămas-bun.

— Am să-i transmit tatei urările dumitale, o asigură Michael, și ea încuviință din cap.

Calo intră în bucătărie și-i spuse lui Michael:

— Mașina e afară, să cobor bagajul?

— Nu, mi-l iau singur, răspunse Michael. Unde-i Apollonia?

Chipul lui Calo se destinse într-un zâmbet amuzat.

— Pe locul șoferului, arde de nerăbdare să apese pe accelerator. Va fi o adevărată americancă încă înainte să ajungă în America.

Nu se mai pomenise ca o siciliancă să conducă un automobil. Totuși, Michael o lăsa din când în când pe Apollonia să urce la volanul mașinii Alfa Romeo și să se plimbe în curte, dar numai cu el alături fiindcă uneori fata mai greșea și apăsa pe accelerator în loc de frână.

— Ia-l pe Fabrizzio și așteptați-mă în mașină, îi ordonă Michael lui Calo.

Ieși din bucătărie și urcă în fugă scara până în dormitor. Bagajul era gata făcut. Înainte să-l ridice de jos, mai aruncă o privire pe fereastră și văzu mașina parcată în fața treptelor de la intrarea principală, nu la ușa bucătăriei. Apollonia stătea în mașină, cu mâinile pe volan, jucându-se ca un copil. Calo tocmai așeza coșul cu merinde pe bancheta din spate. Michael remarcă iritat că Fabrizzio tocmai ieșea pe poarta vilei, trimis probabil cu vreun comision. Ce dracu' făcea? Îl văzu cum aruncă priviri furișe peste umăr. Va trebui să-i dea o lecție acestui cioban nerușinat! Michael coborî scările, ca să treacă din nou pe la Filomena, să-i spună încă o dată rămas-bun.

— Doctorul Taza mai doarme? o întrebă el pe bătrână.

Pe chipul ei brăzdat de riduri se așternu o expresie vicleană.

— Cocoșilor bătrâni nu le place soarele. A plecat încă de aseară la Palermo.

Michael râse. Ieși în ușa bucătăriei, simțind în nări parfumul de flori de lămâi, cu toate că avea sinusurile înfundate. O văzu pe Apollonia cum îi făcea semn cu mâna din mașina parcată la zece pași mai încolo pe alee și, deodată, înțelese că, de fapt, îi cerea să rămână pe loc, vrând să vină cu mașina până la el. Calo stătea râzând lângă mașină, legănându-și *lupara* în mână. Fabrizzio încă nu apăruse.

În aceeași clipă, fără vreun raționament conștient, în mintea lui se făcu brusc lumină.

— Nu, nu! urlă el către fată.

Dar urletul fu acoperit de bubuitura îngrozitoare a unei explozii, în secunda în care Apollonia răsuci cheia în contact. Ușa bucătăriei se făcu fărâme, iar Michael se trezi proiectat pe lângă zid la vreo trei metri. Pietre căzute din acoperiș i se prăvăliră peste umeri, iar una îl lovi chiar în cap, după ce fusese zvârlit la pământ. În cele câteva secunde dinainte să-și piardă cunoștința, mai apucă să vadă că din Alfa Romeo nu rămăseseră decât cele patru roți și osiile de oțel de care erau prinse.

Își veni în fire într-o încăpere care-i părea foarte întunecoasă și în care auzea voci atât de slabe, încât nu pricepea nici un cuvânt. Dintr-un instinct de sălbăticiune, se prefăcu în continuare leșinat, dar vocile tăcură și cineva se aplecă de pe scaun peste patul lui. Apoi un glas distinct zise:

— În fine, a revenit printre noi.

Se aprinse o lampă; lumina îi ardea ochii, ca un foc alb, și Michael întoarse capul. Și-l simțea foarte greu și amorțit. Apoi văzu că figura aplecată deasupra patului era a doctorului Taza.

— Lasă-mă să mă uit la tine câteva minute și pe urmă sting lampa, spuse cu blândețe doctorul Taza. Apropie de ochii lui Michael o lanternă mică în formă de creion. Ai să-ți revii, declară el și se răsuci spre altă persoană din cameră. Poți să vorbești cu el.

Cel care se așezase pe scaun lângă pat era Don Tommasino, acum Michael îl vedea limpede.

— Michael, Michael, pot să-ți vorbesc? întrebă Don Tommasino. Vrei să te odihnești? Îi era mai ușor să ridice mâna și să răspundă prin semne, așa că Don Tommasino continuă: Fabrizzio a fost cel care a adus mașina din garaj? Fără să-și dea seama, Michael zâmbi. Un zâmbet bizar și înfricoșător de încuviințare. Fabrizzio a dispărut, continuă Don Tommasino. Ascultă-mă, Michael. Ai fost inconștient aproape o săptămână. Înțelegi? Toți cred că ai murit, așa că acum te afli în siguranță, au încetat să te mai caute. Am trimis vorbă tatălui tău și el ne-a dat instrucțiuni. Nu va dura mult și te vei putea

înapoia în America. Între timp, trebuie să rămâi aici, să te odihnești. Ești în siguranță, într-o fermă de-a mea, ascunsă în munți. Crezând că ai murit, cei din Palermo au încheiat pace cu mine, ceea ce înseamnă că, de fapt, au fost tot timpul pe urmele tale. Pe tine urmăreau să te ucidă, dar voiau să se creadă că aveau ce aveau cu mine. Asta trebuia neapărat să știi. Cât despre celelalte, lasă totul în seama mea. Tu recapătă-ți puterile și stai liniștit.

Acum Michael își amintea tot. Știa că soția lui murise, la fel și Calo. Se gândi la bătrâna din bucătărie. Nu-și mai amintea dacă ieșise odată cu el.

— Filomena? șopti el.

— N-a pățit nimic, îi răspunse Don Tommasino. Atâta doar că i-a curs puțin sânge din nas în urma exploziei. Nu-ți face griji pentru ea.

— Fabrizzio, murmură Michael. Dă de știre ciobanilor dumitale că cel care mi-l aduce pe Fabrizzio va primi cea mai frumoasă pășune din Sicilia.

Ceilalți doi bărbați scoaseră un suspin de ușurare. Don Tommasino luă un pahar de pe măsuța din apropiere și bău din el un lichid de culoarea ambrei, atât de tare, încât capul îi zvâcni ușor pe spate. Doctorul Taza se așeză pe pat și-i spuse cu un aer aproape absent:

— Știi, ești văduv. Asta e o raritate în Sicilia.

Ca și cum faptul i-ar fi putut aduce o consolare.

Michael îi făcu semn lui Don Tommasino să se aplece și mai mult. Don se așeză pe pat și-și lăsă capul în jos.

— Spune-i tatei să mă ia acasă, îi ceru Michael. Spune-i tatei că vreau să devin fiul lui cu adevărat.

Dar mai avea să dureze încă o lună până când Michael își reveni pe deplin după rănile căpătate și alte două până când se făcură demersurile și actele necesare. După aceea călători cu avionul de la Palermo la Roma și de la Roma la New York. În tot acest timp nimeni nu dăduse de urma lui Fabrizzio.

• CARTEA A ȘAPTEA •

▫ *CAPITOLUL 25* ▫

După ce obținu diploma de absolvire a colegiului, Kay Adams își luă o slujbă de învățătoare în orașul ei natal din New Hampshire. În primele șase luni de la dispariția lui Michael, dăduse în fiecare săptămână telefon la mama lui, întrebând-o dacă avea vești de la el. Doamna Corleone se arăta întotdeauna prietenoasă, dar de fiecare dată încheia cu vorbele: „Ești o fată tare bună. Uită-l pe Mickey și găsește-ți un soț cumsecade”. Kay nu se simțea jignită de bruschețea ei, înțelegând că mama lui Michael vorbea din grijă pentru ea, o fată tânără ajunsă într-o situație imposibilă.

La terminarea primului trimestru de școală, hotărî să meargă la New York să-și cumpere haine mai bune și să-și viziteze câteva dintre vechile prietene de la colegiu. De asemenea, avea de gând să-și caute o slujbă mai atrăgătoare la New York. Timp de aproape doi ani trăise ca o fată bătrână, citise și predase lecții, refuzase întâlniri, nevrând nici în ruptul să capului să iasă în oraș, deși până la urmă renunțase să mai telefoneze la Long Beach. Știa că nu putea continua așa la nesfârșit, începuse să devină irascibilă și se simțea nefericită. Însă fusese convinsă că Michael îi va scrie sau îi va trimite vreun mesaj. Faptul că n-o făcuse era o cumplită umilință, o întrista că tânărul nu avusese încredere nici măcar în ea.

Luă un tren de dimineață și imediat după prânz își rezervă cameră la hotel. Prietenele ei erau la lucru și nu voia să le deranjeze la serviciu, așa că hotărî să le sune seara. Nu prea avea chef de cumpărături, o obosise călătoria cu trenul. Singură la hotel, își aminti toate ocaziile în care ea și Michael închiriaseră camere ca să facă dragoste. O copleși o tristețe apăsătoare. În cele din urmă, această stare de spirit o îndemnă s-o sune pe mama lui Michael la Long Beach.

Răspunse o voce aspră de bărbat, cu accent tipic newyorkez, pe care-l recunoscu numaidecât. Kay întrebă dacă putea vorbi cu doamna Corleone. Urmară câteva minute de tăcere, apoi Kay auzi un glas de femeie cu pronunțat accent italian întrebând-o cine era la telefon.

Kay se simți ușor stânjenită.

— Numele meu e Kay Adams, doamnă Corleone, zise ea. Vă mai amintiți de mine?

— Bineînțeles, cum să nu-mi amintesc de dumneata? exclamă doamna Corleone. Cum se face că nu m-ai mai sunat? Te-ai măritat cumva?

— Oh, nu! răspunse Kay. Am fost ocupată. Era surprinsă că mama lui Michael se arătase sincer supărată de tăcerea ei. Ați mai primit vreo veste de la Michael? E bine, sănătos?

La celălalt capăt al firului se făcu liniște, apoi din nou glasul puternic al doamnei Corleone:

— Mikey s-a întors acasă. Nu ți-a telefonat? N-a venit să te vadă?

Kay simți un gol în stomac și o umilitoare dorință de a-și da frâu liber lacrimilor. Cu glasul ușor tremurat, întrebă:

— De cât timp s-a întors acasă?

— De șase luni, răspunse doamna Corleone.

— Înțeleg, murmură Kay.

Și, într-adevăr, înțelegea. O inundă un copleșitor val de rușine la gândul că mama lui Michael știa că el o trata cu atât dispreț. Pe urmă simți cum o cuprinde furia. Era furioasă pe Michael, pe mama lui, pe toți străinii, pe acești italieni care nu aveau măcar bunul-simț de a păstra o relație de

prietenie atunci când rupeau o legătură. Oare Michael nu-și dădea seama că ea îi purta de grijă ca prietenă, chiar dacă n-o mai voia ca tovarășă de pat și nici s-o ia de soție? Oare își închipuia că ea era ca italiencele lui înapoiate, gata să-și ia viața sau să facă o scenă dacă erau abandonate după ce-și pierduseră fecioria? Se străduí să-și păstreze un ton detașat pe cât posibil.

— Înțeleg, vă mulțumesc foarte mult, zise ea. Mă bucur că Michael s-a întors acasă și că e bine. Nu voiam decât să știu ce-i cu el. De azi încolo n-am să vă mai deranjez.

Glasul doamnei Corleone sună impacientat în receptor, ca și cum n-ar fi auzit nimic din ce-i spusese Kay.

— Dacă vrei să-l vezi pe Mikey, vino încoace chiar acum. Fă-i o surpriză plăcută. Ia un taxi și spune-i omului de la poartă să ți-l plătească. Zi-i șoferului să te taxeze dublu, altfel n-o să vină până la Long Beach. Dar nu care cumva să plătești tu. Plătește omul de la poartă.

— Nu pot să fac una ca asta, doamnă Corleone, zise cu răceală Kay. Dacă Michael ar fi dorit să mă vadă, mi-ar fi telefonat acasă. E limpede că nu vrea să reînnoade legătura noastră.

Vocea doamnei Corleone răspunse agitată:

— Ești o fată tare drăguță, ai picioare frumoase, da' n-ai prea multă minte. Chicoti. Vino să mă vezi pe *mine,* nu pe Mikey. Vreau să stau de vorbă cu tine. Vino chiar acum. Și să nu plătești taxiul. Te aștept. Se auzi o păcănitură. Doamna Corleone închisese telefonul.

Kay ar fi putut suna din nou, ca s-o anunțe că nu vine, însă știa că trebuia cu orice preț să-l vadă pe Michael, să-i vorbească, chiar dacă doar în limitele unei conversații de circumstanță. Dacă se înapoiase acasă în văzul tuturor, însemna că nu mai avea necazuri și că putea duce un trai normal. Sări din pat și începu să se pregătească de plecare. Se îmbrăcă și se fardă cu mare grijă. Înainte de a ieși pe ușă, își privi imaginea reflectată în oglindă. Oare arăta mai bine decât la vremea când fugise Michael? Sau o va găsi îmbătrânită și mai puțin atrăgătoare? Silueta îi devenise mai feminină, șoldurile i se rotunjiseră, avea sânii mai plini, se zice că italienii preferau acest gen de femei, deși Michael susținuse mereu că o plăcea pentru că era zveltă și subțire. De fapt, nici nu conta, era clar că Michael nu mai voia cu nici un chip să aibă de-a face cu ea, altfel, cu siguranță, i-ar fi telefonat în cele șase luni de când se întorsese acasă.

Taxiul pe care îl opri refuză s-o ducă până la Long Beach, dar ea îi adresă șoferului un surâs fermecător, asigurându-l că-l va plăti dublu. Drumul dură aproape o oră. Domeniul de la Long Beach se schimbase de când îl văzuse ultima oară. Acum era împrejmuit cu gard metalic, iar la intrare se înălța o poartă de fier. Un bărbat în pantaloni, cămașă roșie și vestă albă îi deschise poarta, apoi vârî capul în mașină, să citească aparatul de taxat, și-i dădu șoferului câteva bancnote. Văzând că acesta nu

protestează, fiind chiar încântat de banii primiți, Kay coborî și traversă strada, îndreptându-se spre casa din mijloc.

Îi deschise chiar doamna Corleone, care o întâmpină îmbrățișând-o cu căldură. Fata rămase uimită de primire. Apoi femeia cea vârstnică o cântări din ochi.

— Ești o fată frumoasă, îi zise ea pe un ton indiferent, far băieții mei sunt niște proști. O trase înăuntru pe Kay, conducând-o la bucătărie, unde deja așteptau un platou cu mâncare și cafeaua gata pregătită pe aragaz. Michael va veni curând acasă, zise ea. Ai să-i faci o surpriză.

Se așezară amândouă, iar bătrâna o forță să mănânce, între timp punându-i fel și fel de întrebări, care de care mai curioase. Se arătă încântată că acum Kay era învățătoare, că venise la New York să-și viziteze vechile prietene și că avea doar douăzeci și patru de ani. Dădea din cap tot timpul, ca și cum toate faptele s-ar fi potrivit cu anumite planuri cunoscute doar de ea. Kay era atât de emoționată, încât se mărginea să răspundă la întrebări, fără să mai adauge și altceva.

Ea îl văzu prima, de la fereastra bucătăriei. O mașină opri în fața casei și din ea coborâră doi bărbați. Apoi Michael. Tânărul își îndreptă spatele și spuse ceva unuia din cei doi însoțitori. Obrazul stâng, întors spre ea, era zdrobit, diform, ca obrazul de plastic al unei păpuși lovite cu piciorul de un copil năzuros. Totuși, curios lucru, în ochii lui Kay diformitatea nu-i lua cu nimic din frumusețea bărbătească, în schimb o impresiona profund, gata să-i dea lacrimile. El duse la nas și la gură o batistă albă ca zăpada, apoi se despărți de ceilalți și porni către casă.

Kay auzi cum se deschide ușa, apoi pașii lui răsunând pe coridor și venind în direcția bucătăriei. În clipa următoare Michael se ivi în prag, dând cu ochii de ea și de mama lui. Rămase impasibil, apoi zâmbi vag, întrucât obrazul zdrobit îl împiedica să deschidă gura. Kay, care reuși să rostească un „Bună, ce mai faci?” pe tonul cel mai detașat cu putință, se ridică încet de pe scaun și alergă în brațele lui Michael, îngropându-și obrazul în umărul lui. El îi sărută fața udă de lacrimi și o strânse la piept până când ea își mai domoli lacrimile. Pe urmă o conduse până la mașină, făcând semn pazniculuisă-i lase singuri. Demară cu ea alături, în timp ce Kay își aranja machiajul, de fapt ștergând cu batista ceea ce mai rămăsese din el.

— N-am vrut să mă dau în spectacol, zise fata. Dar nimeni nu mi-a spus cât de rău ai fost rănit.

Michael râse și-și puse mâna pe obrazul zdrobit.

— Vorbești de asta? E o nimica toată. Atâta doar că-mi dă bătaie de cap cu sinusurile. Acum, că m-am întors acasă, probabil am să mă operez. Nu ți-am putut scrie și nici da de veste în vreun fel, adăugă el. Asta trebuie să înțelegi în primul rând.

— OK, zise ea.

— Am un apartament în oraș, urmă Michael. Vrei să mergem acolo sau mai întâi mâncăm și bem ceva la restaurant?

— Nu mi-e foame, zise Kay.

Un timp își continuară drumul spre New York în tăcere.

— Ți-ai luat diploma? o întrebă Michael.

— Da, răspunse Kay. Acum predau la o școală primară din orașul meu natal. A fost descoperit adevăratul ucigaș al polițistului, de asta te-ai putut întoarce acasă?

O clipă Michael nu-i răspunse.

— Da, l-au descoperit, încuviință el. Ziarele din New York au relatat toată povestea. N-ai citit?

Kay râse ușurată auzind din gura lui că nu era un asasin.

— În orășelul nostru nu ajunge decât *New York Times,* explică ea. Cred că știrea era înghesuită undeva pe la pagina optzeci și nouă. Dacă aș fi citit, aș fi sunat-o mai de mult pe mama ta. Tăcu, apoi continuă: Ciudat, când stăteam de vorbă cu mama ta, aproape ajunsesem să cred că tu ai comis asasinatul. Dar chiar înainte de sosirea ta, în timp ce ne beam cafeaua, mama ta mi-a povestit despre țicnitul care a făcut mărturisiri.

— Poate că la început așa credea și mama, spuse Michael.

— Propria ta mamă? se miră Kay.

Michael zâmbi larg.

— Mamele sunt la fel ca polițiștii. Întotdeauna se gândesc la ce-i mai rău.

Michael parcă mașina într-un garaj de pe Mulberry Street, al cărui proprietar se pare că îl cunoștea. O conduse pe Kay după colț, la o casă de gresie cam dărăpănată, în ton cu cartierul. Scoase cheia și descuie ușa din față. Când ajunse înăuntru, Kay constată că apartamentul era mobilat la fel de confortabil și luxos ca locuința unui milionar. Michael o conduse la etaj, unde se aflau o sufragerie enormă, o bucătărie uriașă și o baie. Într-un colț al sufrageriei se găsea un bar, și Michael pregăti câte ceva de băut pentru amândoi. Se așezară împreună pe canapea și Michael îi spuse liniștit:

— Am putea merge în dormitor.

Kay bău o înghițitură zdravănă din paharul ei, apoi îi zâmbi.

— Bine, încuviință ea.

Pentru Kay momentele de dragoste trupească erau aproape la fel ca înainte, afară de faptul că Michael devenise mai dur și mai direct, mai puțin tandru decât fusese odinioară. Ca și cum s-ar fi ferit de ea. Dar se abținu să i-o spună. Avea să treacă de la sine. Ciudat, dar bărbații erau mai susceptibili în astfel de situații, își zise ea. După doi ani de absență, i se părea cel mai firesc lucru din lume să facă dragoste cu Michael. Ca și cum el n-ar fi lipsit nici măcar o zi.

— Puteai să-mi fi scris, să fi avut încredere în mine, zise fata, cuibărindu-se lângă trupul lui. Aș fi pus în aplicare *omerta* stil New England. Știi bine că nici yankeii nu-s prea vorbăreți.

Michael râse încetișor pe întuneric.

— Nu mi-am imaginat nici o clipă că mă vei aștepta, zise el. Nu mi-am închipuit c-ai să mă aștepți, după toate cele întâmplate.

— N-am crezut nici un moment că tu i-ai omorât pe oamenii aceia, se grăbi ea să adauge. Poate numai atunci când și propria ta mamă părea să creadă același lucru. Dar în adâncul sufletului n-am crezut niciodată. Te cunosc prea bine.

Îl auzi pe Michael scoțând un suspin.

— Nu contează dacă am făcut-o eu sau nu, spuse tânărul. Trebuie să înțelegi lucrul acesta.

Kay rămase oarecum nedumerită de răceala din glasul lui.

— Atunci spune-mi, ai făcut-o tu sau nu? întrebă ea.

Michael se ridică în capul oaselor și în întuneric se văzu un licăr, semn că-și aprinsese o țigară.

— Dacă te-aș cere în căsătorie, ar trebui mai întâi să-ți răspund la întrebare, ca să răspunzi și tu la a mea?

— Puțin îmi pasă, te iubesc, declară Kay. Nu-mi pasă absolut deloc. Dacă m-ai iubi și tu, nu te-ai teme să-mi spui adevărul. Nu te-ai teme că te-aș putea da pe mâna poliției. Deci e adevărat? Chiar ești un gangster, nu-i așa? Dar zău că nu-mi pasă. Singurul lucru de care îmi pasă e că văd limpede că nu mă mai iubești. Nici măcar nu mi-ai telefonat când te-ai întors acasă.

Michael pufăia din țigară și puțin scrum căzu pe spatele gol al lui Kay. Ea tresări și zise în glumă:

— Nu mă mai tortura, pentru că n-am să scot o vorbă.

Michael nu râse. În schimb, spuse pe un ton absent:

— Știi, când m-am întors acasă, nu m-a bucurat din cale-afară să-mi revăd familia, pe tata, pe mama, pe sora mea Connie, pe Tom. Mi-a făcut plăcere, dar în sinea mea n-am fost prea mișcat. În schimb, astă-seară, când am intrat în casă și te-am văzut în bucătărie, am simțit o mare bucurie. Asta înțelegi tu prin dragoste?

— Mi se pare destul de bună definiția, răspunse Kay.

Un timp făcură iarăși dragoste. De astă dată, Michael se arătă mai tandru. Pe urmă ieși din dormitor, ca să aducă de băut pentru amândoi. Când se înapoie, se așeză pe un fotoliu cu fața către pat.

— Și acum să trecem la lucruri serioase, zise el. Ce părere ai avea dacă te-aș cere în căsătorie? Kay îi zâmbi și-i făcu semn să vină în pat. Michael îi răspunse la zâmbet. Să vorbim serios, îi spuse el. Nu-ți pot povesti nimic din

ce s-a întâmplat. Acum lucrez pentru tatăl meu. Mă pregătesc să preiau afacerile cu ulei de măsline ale familiei. Dar tu știi că familia mea are dușmani, că tata are dușmani. Ai putea rămâne văduvă la tinerețe, există și acest risc, nu foarte mare, dar există. Și nu-ți voi putea povesti ce fac zilnic la birou. N-am să-ți pot spune nimic despre munca mea. Vei fi soția mea, dar nu și partenera mea de viață, parcă așa se spune. Între noi nu va exista reciprocitate. Așa ceva e cu neputință.

Kay se ridică în capul oaselor. Aprinse veioza uriașă de pe noptieră, apoi își aprinse o țigară. Sprijinindu-se în perne, zise cu glas liniștit:

— Vrei să spui că ești un gangster, nu-i așa? Vrei să spui că porți răspunderea unor asasinate și a altor delicte legate de crimă? Că eu nu va trebui să-ți pun întrebări despre această latură a vieții tale, nici măcar să mă gândesc la asta. La fel ca în filmele de groază, când monstrul o cere în căsătorie pe fata cea frumoasă. Michael zâmbi, cu obrazul diform întors spre ea. Oh, Mike, zău că nu mi-am dat seama! izbucni ea, cuprinsă de remușcare. Jur că nu.

— Știu, răspunse râzând Michael. Acum îmi place că arăt așa, afară de faptul că mereu îmi curge nasul.

— Ai spus să fim serioși, reluă Kay. Dacă ne căsătorim, ce fel de viață se presupune că voi avea eu? La fel ca mama ta, ca orice gospodină italiancă, nevoită să se ocupe numai de casă și de copii? Dar dacă se întâmplă ceva? Mă gândesc că, într-o bună zi, ai putea ajunge la închisoare.

— Nu, asta-i exclus, răspunse Michael. Ucis, da. La închisoare, niciodată.

Kay râse, auzindu-l cu câtă convingere vorbea, un râs în care se ghicea o undă de mândrie.

— Dar de unde atâta siguranță? întrebă ea. Zău așa!

Michael oftă.

— Există lucruri despre care nu pot discuta cu tine, despre care *nu vreau* să discut.

Kay rămase tăcută multă vreme.

— De ce vrei să mă căsătoresc cu tine, după ce n-ai dat nici un semn de viață atâtea luni? Sunt chiar așa bună la pat?

Michael încuviință din cap cu gravitate.

— Bineînțeles, răspunse el. Dar asta obțin gratis, de ce-ar mai trebui să mă însor cu tine? Uite, nu vreau să-mi răspunzi pe loc. Vom continua să ne întâlnim. Poți sta de vorbă cu părinții tăi. Am auzit că, în felul lui, și tatăl tău e un tip trecut prin viață. Urmează-i sfatul.

— Tot nu mi-ai răspuns de ce, insistă Kay. De ce vrei să te însori cu mine?

Michael scoase o batistă albă din sertarul noptierei și și-o duse la nas.

Își suflă nasul în ea, apoi și-l șterse.

— Iată cel mai bun motiv să mă refuzi, zise el. Cum ar fi să ai în permanență lângă tine un bărbat care una-două trebuie să-și sufle nasul?

— Hai, fii serios, îl îndemnă agasată Kay. Te-am întrebat ceva.

Michael rămăsese cu batista în mână.

— OK, răspunse el. Numai de data asta. Ești singura persoană pentru care am simțit vreodată afecțiune și la care țin cu adevărat. Nu te-am sunat pentru că nu mi-am închipuit că te-aș mai interesa, după toate cele întâmplate. Firește, puteam să mă țin scai de tine, să-ți torn câte în lună și-n stele, dar n-am vrut. Iar acum, iată un secret pe care vreau să ți-l încredințez și pe care nu trebuie să-l destăinui nici măcar tatălui tău. Dacă totul merge bine, în circa cinci ani Familia Corleone va fi în deplină legalitate. Dar pentru asta trebuie luate unele măsuri extrem de delicate. Iată momentul în care ai putea ajunge o văduvă bogată. Pentru ce te vreau? Ei bine, pentru că te doresc și pentru că-mi doresc o familie. Îmi doresc copii; e timpul să-i avem. Și nu vreau ca acești copii să fie influențați de mine, așa cum am fost eu influențat de tata. Nu vreau să spun că tata m-a influențat cu bună știință. Asta n-a făcut-o niciodată. De fapt, nici n-a vrut să mă implice în afacerile familiei. Ținea să devin profesor sau doctor, ceva de felul acesta. Dar lucrurile au luat o întorsătură proastă și am fost nevoit să lupt pentru familia mea. A trebuit să lupt, pentru că-mi iubesc și-mi admir tatăl. N-am cunoscut niciodată un om mai demn de respect. A fost un soț și un tată bun, precum și un prieten de nădejde pentru cei cu care viața a fost mai puțin darnică. Mai există o latură a firii lui, dar, pentru mine, care-i sunt fiu, nu are nici o însemnătate. În orice caz, nu vreau să se întâmple așa și cu copiii mei. Vreau ca ei să devină americani get-beget, americani adevărați, în toate privințele. Poate că urmașii mei sau copiii lor vor intra în politică. Michael zâmbi larg. Poate că unul dintre ei va fi președintele Statelor Unite. La dracu', și de ce nu? La cursul de istorie de la Dartmouth am studiat biografia tuturor președinților americani: fiecare a avut un tată sau un bunic care a scăpat de streang ca prin urechile acului. Dar eu prefer ca fiii mei să fie medici, muzicieni sau profesori. Niciodată nu vor intra în afacerile Familiei. Oricum, până vor ajunge la vârsta respectivă, eu voi fi de mult retras. Tu și cu mine vom fi membrii unui club anonim de provincie, vom duce traiul simplu al oricărui american înstărit. Ce părere ai de propunerea asta?

— Minunată! răspunse Kay. Dar ai omis cumva partea cu văduvia.

— Riscul nu-i prea mare. Am adus în discuție amănuntul doar ca să-ți faci o idee mai completă, răspunse Michael, tamponându-și nasul cu batista.

— Nu-mi vine să cred, nu pot să cred că ești un asemenea om, pentru că, pur și simplu, nu ești, se împotrivi Kay. Chipul ei luase o expresie nedumerită. Zău că nu pot înțelege cum e cu putință.

— Ei bine, pe viitor n-am să-ți mai dau și alte explicații, încheie cu

blândețe Michael. Știi, de fapt, nu-i cazul să te gândești la nimic din toate acestea, n-au nici o legătură cu tine sau cu viața noastră în doi, dacă ne vom căsători.

Kay clătină din cap.

— Cum poți să vrei să te căsătorești cu mine, cum poți să-mi dai a înțelege că mă iubești, niciodată nu rostești cuvântul, dar tocmai mi-ai spus cât îl iubești pe tatăl tău, în schimb n-ai spus că mă iubești pe mine, cum poți să-mi arăți atâta lipsă de încredere, încât să nu-mi vorbești despre cele mai importante lucruri din viața ta? Cum să-ți dorești o soție în care să nu ai încredere? Tatăl tău are încredere în mama ta. Știu bine.

— Bineînțeles, încuviință Michael. Dar asta nu înseamnă că-i spune chiar tot. Și-apoi, vezi tu, încrederea lui e justificată. Nu pentru că s-au căsătorit și e soția lui. Dar i-a născut patru copii, atunci când vremurile nu erau prielnice. L-a îngrijit și l-a păzit când a fost împușcat. A crezut în el. Timp de patruzeci de ani, a pus credința față de el mai presus de orice. Dacă vei face și tu același lucru, poate îți voi destăinui câteva lucruri pe care nu-ți va face plăcere să le auzi.

— Va trebui să locuim pe domeniu? întrebă Kay.

Michael încuviință din cap.

— Vom avea casa noastră, nu va fi chiar atât de rău. Părinții mei nu sunt genul de oameni care să se amestece. Vom avea viața noastră. Dar până când totul se va aranja, va trebui să locuiesc pe domeniu.

— Fiindcă e periculos să trăiești în altă parte, precizează Kay.

Pentru prima oară de când îl întâlnise, îl văzu cum se înfurie. Era o mânie rece și cumplită, care nu se manifesta prin nici un gest, prin nici o inflexiune a vocii. Din el emana o răceală ca de moarte, și Kay înțelese că, dacă vreodată va decide să nu-l ia de soț, acesta va fi motivul.

— De vină sunt toate blestemățiile alea din filme și ziare, zise Michael. Ți-ai făcut o părere greșită despre tata și despre familia Corleone. Îți voi da o ultimă explicație, dar cu adevărat ultima. Tata e om de afaceri și se străduiește să-și întrețină familia, copiii, precum și pe acei prieteni de care ar putea avea nevoie la necaz. Nu acceptă regulile societății în care trăim, pentru că aceste reguli l-ar condamna la o viață nedemnă de un om cu forța și caracterul lui ieșite din comun. Ceea ce trebuie să înțelegi este că tata se consideră egalul tuturor marilor personalități: președinți, prim-miniștri, judecători ai Curții Supreme de Justiție și guvernatori de state. Refuză să accepte ca voința lor să fie mai presus de a lui. Refuză să trăiască după reguli impuse de alții, reguli care-l condamnă la o viață de supunere. Țelul lui suprem e să pătrundă în această societate înzestrat cu o anumită putere, întrucât societatea nu-și protejează membrii care nu dispun de putere individuală. Între timp, operează în baza unui cod etic pe care îl consideră net superior structurilor legale ale societății.

Kay îl privea țintă, nevenindu-i să creadă.

— Dar e ridicol! exclamă ea. Ce-ar fi dacă fiecare ar gândi la fel? Cum ar putea funcționa vreodată societatea? Ne-am întoarce la Epoca de Piatră. Mike, doar nu crezi tot ce-mi spui, așa-i?

— Eu ți-am spus doar ce crede tata, zise Michael, zâmbind. Vreau numai să înțelegi că, oricâte acuzații i s-ar putea aduce, nu-i un om iresponsabil… sau, cel puțin, nu în societatea pe care a creat-o el. În felul lui, e o persoană chiar foarte responsabilă.

— Dar tu ce crezi? îl întrebă netulburată Kay.

Michael ridică din umeri.

— Eu cred în familia mea, răspunse el. Cred în tine și familia pe care am putea să ne-o facem împreună. Nu mă bazez pe ideea că societatea ne va proteja și n-am de gând să-mi pun soarta în mâinile unor oameni a căror singură calitate e aceea că au reușit să păcălească o parte a populației, ca să-i voteze. Dar asta pentru moment. Timpul tatălui meu a trecut. Lucrurile pe care le făcea el nu pot fi repetate decât cu mari riscuri. Fie că ne place sau nu, Familia Corleone trebuie să se încadreze în această societate. Totuși, când se va întâmpla acest lucru, aș vrea să ne facem intrarea deținând deja o mare putere, adică bani, proprietăți și alte valori. Aș vrea ca fiii mei să aibă asigurată o protecție cât mai solidă, înainte de a împărtăși destinul colectiv.

— Dar te-ai înrolat să lupți ca voluntar pentru țara ta, ai fost erou de război, protestă Kay. Cum de te-ai schimbat atât de mult?

— Cu discuția asta nu ajungem nicăieri, spuse Michael. Poate că sunt doar un conservator și un tradiționalist, la fel ca cei care trăiesc în orașul tău natal. Ca individ, îmi port de grijă singur. În realitate, guvernele nu fac mare lucru pentru poporul lor, de fapt, acesta este adevărul, dar nu aici e necazul. Tot ce-ți pot spune e că trebuie să-l ajut pe tata și să-i stau alături. Iar tu s-ar cuveni să iei o hotărâre, vrei sau nu vrei să rămâi cu mine. Îi zâmbi. Cred că ideea cu căsătoria n-a fost chiar fericită.

Kay bătu ușor cu mâna pe pat.

— Nu știu cum e cu căsătoria, dar știu că n-am fost cu nici un bărbat vreme de doi ani, așa că n-am să te las să scapi cu una cu două. Vino încoace. În timp ce stăteau în pat împreună, cu lumina stinsă, Kay îi șopti: Mă crezi că n-am fost cu nici un bărbat de când ai plecat?

— Te cred, îi răspunse Michael.

— Dar tu? întrebă ea și mai șoptit.

— Da, răspunse Michael. O simți crispându-se puțin. Dar nu în ultimele șase luni.

Era adevărat. Kay era prima femeie cu care făcea dragoste de când murise Apollonia.

▫ CAPITOLUL 26 ▫

Apartamentul, de un lux ostentativ, dădea spre falsul tărâm de basm din spatele hotelului; palmieri transplantați, luminați de lampioane portocalii, două piscine uriașe, cu sclipiri de un albastru întunecat în lumina stelelor deșertului. La orizont se vedeau dunele de nisip și munții din împrejurimile orașului Las Vegas, cuibărit în valea lui scăldată în neon. Johnny Fontane dădu drumul draperiei grele și cenușii, cu broderii bogate și plecă de la fereastră.

Un grup de patru persoane, un supraveghetor, un crupier cu ajutorul său și o chelneriță în costumația sumară a clubului de noapte, făceau pregătiri pentru o partidă de douăzeci și unu în cameră. Nino Valenti stătea trântit pe canapeaua din salon, ținând în mână un pahar de apă plin cu whisky. Privea cum angajații cazinoului instalau masa de douăzeci și unu în formă de potcoavă, cu cele șase scaune tapițate dispuse de jur împrejur.

— Grozav, grozav! încuviință el, articulând mai greu cuvintele, doar pe jumătate beat. Johnny, vino să joci cu mine împotriva șmecherilor ăstora. Sunt un tip norocos. O să-i batem să le sune apa în cap.

Johnny se așeză pe un taburet, în fața canapelei.

— Știi bine că nu joc, răspunse el. Cum te simți, Nino?

Nino Valenti îi zâmbi cu toată gura.

— Nemaipomenit. La miezul nopții vin la mine niște tipe, după care urmează cina și iar mă întorc la masa de joc. Știai c-am câștigat vreo cincizeci de miare și că gagicile toacă la mine de vreo săptămână?

— Da, răspunse Johnny Fontane. Cui vrei să lași banii când ai să dai ortul popii?

Nino își goli paharul.

— Johnny, cum dracu' ți-ai câștigat tu faimă de mare cântăreț? Ești un nătâng, Johnny, până și turiștii din orașul ăsta au mai mult umor decât tine.

— Mda, încuviință Johnny. Vrei să te duc până la masa de joc?

Nino făcu un efort și se ridică în capul oaselor pe canapea, apoi își înțepeni bine picioarele pe podea.

— Pot și singur, zise el. Își puse ușurel paharul jos, după care se ridică și se duse cu pași destul de siguri până în locul unde era instalată masa de joc. Crupierul era pregătit. Supraveghetorul privea peste umărul lui. Ajutorul de crupier se așeză pe un scaun, ceva mai departe de masă. Chelneriță se așeză și ea într-un colț de unde putea să vadă fiecare mișcare a lui Nino Valenti.

Nino ciocăni cu degetele în postavul verde.

— Fise, rosti el.

Supraveghetorul scoase din buzunar un chitanțier și completă o

chitanță, pe care o puse în fața lui Nino, împreună cu un stilou subțire.

— Poftiți, domnule Valenti, zise el. Ca de obicei, cinci mii pentru deschidere.

Nino mâzgăli o semnătură în partea de jos a foii, iar supraveghetorul vârî chitanța în buzunar și făcu semn din cap crupierului.

Cu o agilitate incredibilă, acesta scoase din suporturile încastrate, aflate în fața lui, teancuri de fise negre și aurii în valoare de o sută de dolari. În nici cinci secunde, Nino avea în fața sa cinci teancuri egale, de câte zece fise a o sută de dolari.

Pe postavul verde erau desenate cu alb șase careuri ceva mai mari decât cărțile de joc, fiecare în dreptul unui jucător. Nino miză câte o fisă pe trei dintre careuri, jucând la trei mâini a câte o sută de dolari. Refuză să mai mizeze pe toate trei mâinile, deoarece crupierul mizase șase fise pe o carte necâștigătoare, pierzând totul. Nino își trase fisele spre el, apoi se întoarse spre Johnny Fontane.

— Așa trebuie începută o noapte, nu, Johnny?

Johnny zâmbi. Era ceva neobișnuit ca un jucător de tipul lui Nino să fie nevoit să semneze o chitanță chiar în timpul jocului. De regulă, în cazul celor care mizau pe sume mari, era de ajuns să-și dea cuvântul. Poate se temeau că, fiind băut, Nino nu-și va mai aminti cât ceruse. Nu știau că Nino nu uita nimic.

Nino continuă să câștige, iar după al treilea joc ridică un deget, făcând semn chelneriței. Aceasta se duse la barul din celălalt capăt al camerei și-i aduse obișnuitul pahar de apă plin cu whisky. Nino luă băutura și o trecu în mâna cealaltă, ca s-o poată prinde de talie pe chelneriță.

— Ia stai lângă mine, scumpo, și joacă vreo două-trei partide. Ai să-mi porți noroc.

Chelneriță era o fată foarte frumoasă, dar Johnny își dădea seama că era o târfuliță de duzină, fără nici un pic de personalitate, deși își dădea toată silința să atragă atenția asupra ei. Îi surâse seducător lui Nino, dar îi lăsa gura apă după una dintre fisele negre cu auriu. Ce dracu'! își zise Johnny. De ce n-ar câștiga și ea ceva acolo? Regreta numai că Nino nu avea parte de ceva mai de soi în schimbul banilor.

Nino îi dădu voie chelneriței să facă vreo câteva jocuri, apoi îi oferi una dintre fise și o bătu peste fund, semn că putea pleca de la masă. Johnny îi făcu semn să-i aducă și lui ceva de băut. Ea se supuse, mișcându-se de parcă ar fi interpretat cel mai dramatic moment din cel mai tragic film turnat vreodată. Acum își încerca toate farmecele cu marele Johnnny Fontane. Ochii îi sclipeau ademenitori, mersul îi deveni mai sexy decât oricând, iar buzele i se întredeschiseră, gata să muște primul mascul ieșit în cale. Aducea cu o femelă în călduri, numai că era o atitudine luată cu bună știință. Oh, Doamne, gândi Johnny Fontane. Tot una din alea! Așa îl abordau mai toate

femeile care doreau să se culce cu el. Tactica nu ținea decât atunci când era beat mort, ceea ce nu se întâmpla acum. Îi oferi fetei unul dintre celebrele lui zâmbete și-i zise:

— Mulțumesc, păpușo.

Fata îl privi, își întredeschise buzele într-un surâs de mulțumire, privirea i se încețoșă, trupul i se încordă și se lăsă ușor pe spate, cabrându-și picioarele lungi, cu ciorapi împletiți. În ea părea să se acumuleze o enormă tensiune, sânii se făcură mai plini, umflându-se gata să plesnească sub bluza subțire care abia reușea să-i acopere. Apoi tot trupul i se cutremură ușor de un fior, cu o încărcătură sexuală aproape palpabilă. Voia să dea impresia că avusese un orgasm numai pentru că Johnny Fontane îi zâmbise și-i spusese „Mulțumesc, păpușo”. Scena era minunat jucată. Mai bine decât tot ce văzuse Johnny până atunci. Știa însă că totul era prefăcătorie. Și, de cele mai multe ori, pipițele care jucau asemenea comedii nu erau bune de nimic la pat.

O urmări cu privirea cum se înapoiază la scaunul ei și începu să soarbă încet din băutură. Nu voia să mai vadă o dată scena. În noaptea aceea nu avea chef de așa ceva.

După vreo oră, Nino Valenti nu mai rezistă. Mai întâi, se aplecă în față, apoi, clătinându-se, se lăsă pe spate și se prăbuși de pe scaun direct pe podea. Dar supraveghetorul și ajutorul de crupier prinseseră de veste încă de la prima clătinare, așa că apucară să-l sprijine înainte de a se lovi de podea, îl săltară în brațe și-l duseră în dormitorul din spatele draperiilor.

Johnny îi privi pe cei doi și pe chelneriță cum îl dezbrăcară pe Nino și-l vârâră în așternut. Supraveghetorul numără fisele lui Nino și-și notă ceva pe chitanțier, apoi rămase să păzească masa cu fisele, care erau în grija crupierului.

— De cât timp o ține așa? îl întrebă Johnny.

Supraveghetorul ridică din umeri.

— Astă-seară s-a întâmplat destul de devreme. Prima oară l-am chemat pe medicul hotelului, care i-a dat ceva ca să-l pună pe picioare și i-a ținut o predică. Pe urmă Nino ne-a cerut să nu-l mai chemăm pe doctor în astfel de situații, ci doar să-l culcăm în pat, fiindcă a doua zi de dimineață totul e OK. Așa că asta și facem. Are noroc cu carul, astă-seară a câștigat aproape trei mii.

— Ei bine, hai să-l chemăm pe doctor până aici în astă-seară, OK? La nevoie, caută-l pe tot etajul.

După aproape un sfert de oră în apartament își făcu intrarea Jules Segal. Johnny remarcă enervat că individul nu arăta niciodată a doctor. În seara asta purta o bluză largă și tricotată, cu ornamente albe, și pantofi albi din piele de căprioară, încălțați pe piciorul gol. Așa cum își ținea în mână trusa medicală de culoare neagră, arăta caraghios ca dracu'.

— Ar trebui să-ți duci instrumentele într-un sac de golf.

Jules zâmbi îngăduitor.

— Da, valiza asta de medicinist e o adevărată pacoste. Nu face decât să înspăimânte oamenii. Măcar de-ar avea altă culoare. Se duse lângă patul pe care stătea Nino. În timp ce deschidea trusa, îi spuse lui Johnny: Mulțumesc pentru cecul pe care mi l-ai trimis fiindcă te-am consultat. Mi-ai oferit prea mult. N-am făcut cine știe ce.

— Pe dracu' n-ai făcut! replică Johnny. Oricum, să lăsăm asta, e de domeniul trecutului. Ce se întâmplă cu Nino?

Jules verifică rapid ritmul inimii, pulsul și tensiunea. Scoase din trusă o seringă și înfipse fără ezitare acul în brațul lui Nino, apoi apăsă pe piston. Chipul adormit al tânărului își pierdu paloarea de ceară, culoarea îi reveni în obraji, semn că sângele începuse să circule mai repede.

— Diagnosticul e foarte simplu, zise volubil Jules. Am avut ocazia să-l mai consult și să-i fac unele analize, prima oară când a venit la noi la hotel și a leșinat. L-am transportat la spital înainte să-și recapete cunoștința. Are diabet, o formă moderată și stabilă care nu pune mari probleme, cu condiția să-ți porți de grijă, medicamente, regim și așa mai departe. Dar el se încăpățânează să nu ia în seamă boala. În plus, e ferm decis să bea până când alcoolul îi va veni de hac. Ficatul se resimte, iar în curând va fi afectat și creierul. În momentul de față se află într-o comă diabetică nu prea gravă. Sfatul meu e că ar trebui internat.

Johnny avu un sentiment de ușurare. Deci nu era chiar grav, tot ce trebuia să facă Nino era să se îngrijească.

— Te referi la una din secțiile acelea de dezalcoolizare? întrebă Johnny.

Jules se duse la barul din celălalt capăt al camerei și-și turnă ceva de băut.

— Nu, răspunse el. Vreau să spun închis. La balamuc, înțelegi?

— Lasă gluma, zise Johnny.

— Nu glumesc, răspunse Jules. Nu sunt specialist în psihiatrie, dar mai cunosc câte ceva, ține de meseria mea. Amicul dumitale Nino poate fi pus pe picioare numai dacă ficatul nu a suferit prea mari distrugeri, ceea ce n-am putea afla decât la autopsie. Dar adevărata boală e cea din capul lui. În esență, nu-i pasă dacă moare, poate chiar vrea să-și scurteze zilele. Până nu se vindecă de asta, n-are nici o șansă. Iată de ce îți spuneam să-l internezi la psihiatrie, acolo va putea primi tratamentul necesar.

Se auzi un ciocănit în ușă și Johnny se duse să deschidă. Era Lucy Mancini. Fata se repezi în brațele lui Johnny și-l sărută.

— Oh, Johnny, ce bine-mi pare că te văd! zise ea.

— Nu ne-am văzut de mult, întări Johnny Fontane.

Observă că Lucy se schimbase. Era mult mai subțire, se îmbrăca în

haine de bună calitate, pe care le purta cu mare eleganță. Pieptănătura ușor băiețească i se potrivea perfect. Arăta mai tânără și mai frumoasă decât ultima oară când o văzuse și-l fulgeră gândul că i-ar putea ține companie aici, în Las Vegas. Ar fi fost o plăcere să iasă în oraș cu așa o femeie. Dar înainte de a-și pune la bătaie mijloacele de seducție, își aminti că Lucy era prietena doctorului. Nu avea rost să încerce. Se mărgini să-i surâdă prietenos și-i spuse:

— Ce cauți noaptea în apartamentul lui Nino?

Ea îl lovi în glumă peste umăr.

— Am auzit că Nino nu se simte bine și că Jules a urcat până aici. Voiam să știu dacă pot fi cumva de ajutor. Nino e OK, nu?

— Sigur, încuviință Johnny. Își va reveni.

Jules Segal se tolănise pe canapea.

— Pe dracu'l exclamă el. Propun să rămânem toți aici și să așteptăm până își revine. Pe urmă să încercăm să-l convingem. Lucy, Nino ține la tine, poate ai tu mai mult succes. Johnny, dacă-i ești cu adevărat prieten, fii de partea noastră. Altfel, în curând ficatul lui Nino va ajunge exponatul numărul unu în laboratorul cine știe cărei facultăți de medicină.

Johnny se simți jignit de aerul nepăsător al doctorului. Cine dracu' se credea? vru să-i spună câteva de la obraz, dar chiar atunci dinspre pat se auzi vocea lui Nino:

— Hei, bătrâne, ce-ai zice să-mi aduci ceva de băut? Nino se ridicase în capul oaselor. Zâmbi larg spre Lucy și-i zise: Hei, fetițo, ia vino tu la Nino!

Își deschise larg brațele. Lucy se așeză pe marginea patului și-l îmbrățișă. Ciudat lucru, Nino nu mai arăta rău, își revenise aproape complet. Nino plesni din degete. Hai, Johnny, dă-mi ceva de băut. Noaptea abia a început. Unde dracu' e masa mea de joc?

Jules bău o înghițitură zdravănă din paharul lui și-i spuse lui Nino:

— N-ai voie să bei. Doctorul ți-a interzis.

Nino se încruntă.

— Dă-l în mă-sa de doctor. Apoi pe chipul lui se așternu o expresie de prefăcută remușcare. Hei, Julie, despre tine e vorba. Tu ești doctorul meu, așa-i? Nu m-am referit la tine, bătrâne. Johnny, dă-mi ceva de băut, altfel mă dau jos din pat și-mi iau singur.

Johnny ridică din umeri și porni spre bar.

— Îți repet că nu trebuie să bea, zise cu indiferență Jules.

Deodată, Johnny își dădu seama de ce îl scotea din sărite Jules. Doctorul vorbea întotdeauna cu glas stăpânit, nu accentua niciodată cuvintele, chiar dacă discuta lucruri grave, iar tonul lui era mereu coborât și controlat. Dacă rostea un avertisment, acesta era exprimat doar de cuvintele în sine, în schimb vocea îi rămânea neutră, de parcă puțin i-ar fi păsat.

Johnny se simți îndeajuns de agasat ca să nesocotească sfatul doctorului, ducându-i lui Nino obișnuitul pahar cu whisky. Înainte de a i-l pune în mână, i se adresă lui Jules:

— Asta n-o să-l omoare, nu?

— Nu, n-o să-l omoare, zise calm Jules.

Lucy îi aruncă o privire neliniștită, apoi vru să spună ceva, dar se răzgândi și tăcu. Între timp, Nino luase paharul și-i dăduse drumul pe gât.

Johnny îi zâmbea lui Nino; îi arătaseră ei golanului de doctor. Deodată, Nino icni, obrazul i se învineți, nu mai reuși să respire și începu să se sufoce. Zvâcnea ca un pește, congestionat la față și cu ochii ieșiți din orbite. Jules veni de cealaltă parte a patului, față în față cu Johnny și cu Lucy. Îl prinse pe Nino de gât, ca să-l țină nemișcat, și-i înfipse acul între umăr și gât. Nino se lăsă moale ca o cârpă, zvâcniturile se domoliră și după o clipă se prăbuși înapoi pe pernă, cu ochii închiși.

Johnny, Lucy și Jules se înapoiară în salon, așezându-se în jurul mesei uriașe și solide pentru cafea. Lucy luă unul din telefoanele albastre-verzui și comandă cafea și ceva de mâncare. Johnny se dusese la bar să-și pregătească o băutură.

— Știai că va avea o astfel de reacție după whisky? întrebă Johnny.

Jules ridică din umeri.

— N-aveam nici o îndoială.

— Atunci de ce nu m-ai prevenit? îl întrebă supărat Johnny.

— Te-am prevenit, replică Jules.

— Nu m-ai prevenit așa cum trebuie, insistă Johnny cu mânie stăpânită. Halal doctor! Nu-ți pasă nici cât negru sub unghie. Mi-ai zis să-l duc pe Nino la balamuc, nici măcar nu te-ai ostenit să folosești un cuvânt mai decent, de pildă „sanatoriu”. Chiar îți place să le trântești de la obraz, așa-i?

Lucy nu îndrăznea să-și ridice ochii din poală. Jules continua să-i zâmbească lui Fontane.

— Nimic nu te-ar fi oprit să-i dai lui Nino băutura. Voiai să-mi demonstrezi că nu e cazul să ții seama de avertismentele și recomandările mele. Ții minte când mi-ai propus să fiu medicul dumitale personal, după chestia cu gâtul? Te-am refuzat, fiindcă știam că nu ne vom înțelege niciodată. Un medic se crede Dumnezeu, el e marele preot al societății moderne, aceasta e una dintre satisfacțiile meseriei lui. Dar dumneata n-ai vrut niciodată să mă consideri astfel. Poate numai dacă ți-aș fi făcut tot timpul temenele. La fel ca medicii voștri de la Hollywood. Apropo, unde naiba găsiți astfel de indivizi? Iisuse, oare chiar n-au habar de nimic sau, pur și simplu, nu le pasă? Probabil că ei cunosc situația lui Nino, dar îl îndoapă cu tot felul de pastile, ca să-l mențină pe picioare. În rest, poartă costume de

mătase și te pupă-n fund pe dumneata fiindcă ești mare grangur în cinematografie și, astfel, la rândul dumitale, îi consideri mari doctori. Doctori în lumea spectacolului, ce le mai trebuie să aibă suflet? Nu? De fapt, îi doare în cot dacă trăiești sau dacă crăpi. Ei bine, micul meu hobby – oricât ar fi el de neiertat – e să țin oamenii în viață. Te-am lăsat să-i dai lui Nino băutura, ca să-ți arăt ce i se poate întâmpla. Jules se aplecă spre Johnny Fontane, vorbind cu glas la fel de calm și lipsit de patimă. Prietenul dumitale e aproape de potou. Înțelegi? Fără terapie și îngrijire medicală strictă, n-are nici o șansă. Tensiunea, diabetul și metehnele pe care le are îi pot provoca o hemoragie cerebrală în orice clipă. Creierul lui se va face fărâme. Acum e limpede pentru dumneata? E drept că am zis să-l internezi la balamuc. Vreau să pricepi ce anume trebuie făcut. Altfel, n-ai să miști un deget. Să ți-o spun pe șleau: îți poți salva prietenul numai dacă-l internezi. Altfel, ia-ți adio de la el.

— Jules, murmură Lucy. Jules, iubitule, nu fi atât de dur. Spune-i doar ce ai de spus.

Jules se ridică în picioare. Renunțase la răceala lui obișnuită, după cum remarcă satisfăcut Johnny Fontane. Până și vocea își pierduse tonul liniștit, egal și monoton.

— Crezi că-i prima oară când discut cu oameni ca dumneata despre asemenea situații? întrebă Jules. O fac zilnic. Lucy mă îndeamnă să nu fiu dur, dar nu-și dă seama ce spune. Știi, cândva sfătuiam pacienții: „Nu mai mânca așa de mult, că ai să mori. Nu mai fuma atât, că ai să mori. Nu mai munci așa, că ai să mori. Nu mai bea așa, că ai să mori”. Nimeni nu asculta. Și știi de ce? Pentru că nu le spuneam: „Ai să mori mâine”. Ei bine, dumitale îți spun că Nino ar putea muri și mâine.

Jules se duse la bar și-și prepară altă băutură.

— Ei, Johnny, ai de gând să-l internezi pe Nino?

— Nu știu, răspunse Johnny.

Jules bău o înghițitură scurtă acolo unde se afla, apoi își umplu din nou paharul.

— Știi, e chiar nostim: poți să fumezi, să bei, să muncești și chiar să mănânci până mori. Dar toate astea sunt de înțeles. Singurul lucru pe care, medical vorbind, nu poți să-l faci e să te regulezi până crăpi… și totuși, tocmai la acest capitol ni se pun cele mai multe interdicții. Făcu o pauză, ca să-și termine băutura. De altfel, și aici există riscuri, cel puțin pentru femei. Veneau la mine paciente care nu mai aveau voie să facă copii. „E riscant, le spuneam eu. V-ați putea pierde viața”. După o lună apăreau iar, vesele și fericite, ca să mă anunțe: „Domnule doctor, cred că sunt însărcinată”. Evident că testele ieșeau pozitive. „Dar e *riscant”,* insistam eu. Pe vremea aceea, glasul meu era încă expresiv. Ele îmi zâmbeau și-mi spuneau: „Știți, soțul meu și cu mine suntem catolici înfocați”.

Se auzi o ciocănitură în ușă și doi chelneri împinseră înăuntru un cărucior cu mâncare și un serviciu argintat pentru cafea. Scoaseră masa pliantă de sub cărucior și o instalară. Apoi Johnny le făcu semn că puteau pleca.

Se așezară la masă și începură să mănânce sandviciurile calde comandate de Lucy, apoi băură cafeaua. Johnny se lăsă pe spate și-și aprinse o țigară.

— Așadar, salvezi vieți omenești. Atunci cum ai ajuns să faci avorturi?

Pentru prima oară răspunsul veni de la Lucy.

— A vrut să ajute fete aflate la necaz, care altfel ar fi putut să-și curme zilele sau să recurgă la metode periculoase ca să scape de copil.

Jules îi zâmbi și oftă:

— Nu-i chiar atât de simplu. Până la urmă, am devenit chirurg. Am mână bună, cum spun jucătorii de base-ball. Dar eram atât de priceput, încât m-am speriat și eu. Deschideam abdomenul unui nefericit și înțelegeam că va muri. Operam, conștient că tumoarea sau cancerul se va reface, și totuși trimiteam pacientul acasă, cu un zâmbet și o mulțime de palavre încurajatoare. Venea câte o fată amărâtă și trebuia să-i extirp un sân. Peste un an venea din nou și-i extirpam celălalt sân. După încă un an, îi scoteam tot uterul, exact cum scoți semințele din pepene. Și până la urmă, tot murea, între timp, soțul mă suna mereu și mă întreba: „Cum au ieșit analizele? Cum au ieșit analizele?”

Prin urmare, am angajat o secretară care să răspundă la telefoane de acest fel. Consultam pacienta numai atunci când era pe deplin pregătită pentru consult, analize sau operație. Petreceam cât mai puțin timp posibil în compania victimei. În definitiv, eram un om ocupat. Într-un târziu, acceptam ca soțul să-mi vorbească două minute. „E în stadiul final”, îi spuneam. Dar nu auzeau niciodată ultimul cuvânt. Înțelegeau ce însemna, dar nu-l auzeau niciodată. La început am crezut că, fără să-mi dau scama, coboram vocea la ultimul cuvânt, așa că, deliberat, am început să-l rostesc mai tare. Tot nu-l auzeau. Un tip chiar m-a întrebat: „Ce dracu' spuneți acolo, germinal?” Jules începu să râdă. Germinal, terminal, la dracu'! Am început să fac avorturi. Ușor, frumos, toată lumea era fericită, ca și cum ai spăla vasele, lăsând chiuveta curată. Asta era de mine. Îmi plăcea grozav să fac avorturi. Convingerea mea e că un făt de două luni nu poate fi considerat o ființă omenească, prin urmare, nu-mi făceam probleme de conștiință. Ajutam fete tinere și femei măritate aflate la ananghie și câștigam bani frumoși. Nu mai eram în linia întâi. Când am fost prins, m-am simțit ca un dezertor târât înapoi pe front. Totuși, am avut noroc, un amic al meu a intervenit și m-a făcut scăpat, numai că de acum marile spitale nu-mi mai îngăduiau să operez. Așa că uite unde am ajuns. Iar dau sfaturi de care nu ține seama nimeni, la fel ca pe vremuri.

— Eu nu-ți nesocotesc sfatul, zise Johnny Fontane. Atâta doar că mă gândesc la ce mi-ai spus.

În cele din urmă, Lucy schimbă subiectul.

— Ce-i cu tine în Las Vegas, Johnny? Te odihnești după cât ai tras la Hollywood, ca mare producător de film, sau ești venit la muncă?

Johnny clătină din cap.

— Mike Corleone vrea să mă vadă și să stea de vorbă cu mine. Sosește diseară, împreună cu Tom Hagen. Tom a spus că vor trece și pe la tine, Lucy. Știi cumva despre ce-i vorba?

Lucy dădu din cap în semn de negație.

— Luăm masa cu toții mâine seară. Vine și Freddie. Cred că e ceva în legătură cu hotelul. În ultimul timp, au cam scăzut încasările la cazinou, ceea ce n-ar fi trebuit să se întâmple. Poate că Don l-a trimis pe Mike să facă o verificare.

— Am auzit că, în sfârșit, Mike și-a operat fața, zise Johnny.

Lucy râse.

— Cred că l-a convins Kay. Când s-au căsătorit, Michael nu se gândea să facă operația. Mă întreb de ce. Arăta îngrozitor și-i curgea mereu nasul. Ar fi trebuit să se opereze demult. Tăcu o clipă. Familia Corleone l-a chemat pe Jules să asiste și să fie mâna a doua la operație.

Johnny dădu din cap și zise cu răceală:

— Eu l-am recomandat.

— Oh! exclamă Lucy. Oricum, Mike zice că vrea să facă ceva pentru Jules. De asta ne-a invitat la masă mâine seară.

— N-a avut încredere în nimeni, interveni gânditor Jules. M-a avertizat să fiu cu ochii în patru. Era ceva extrem de simplu, o intervenție de rutină. Orice chirurg competent putea s-o facă.

Din dormitor răzbătu un sunet și toți trei întoarseră capul, privind printre draperii. Nino își venise din nou în fire. Jules și Lucy se opriră la piciorul patului. Nino le adresă o umbră de surâs.

— OK, nu mai fac pe deșteptul. Mă simt îngrozitor. Johnny, ții minte ce s-a întâmplat acum un an, când eram cu pipițele alea două la Palm Springs? Îți jur că n-am fost gelos pe tine pentru cele petrecute atunci. Mă crezi, Johnny?

— Sigur, Nino, îl liniști Johnny. Te cred.

Lucy și Jules schimbară o privire. Din câte auziseră despre Johnny Fontane, era cu neputință să-i fi suflat o fată unui prieten atât de bun ca Nino. Atunci de ce spusese Nino că nu era gelos pentru cele întâmplate cu un an în urmă? Același gând îi săgetă pe amândoi: Nino se apucase de băutură ca să-și înece amarul fiindcă o fată îl părăsise pentru Johnny Fontane.

Jules îl examină din nou pe Nino.

— Am să trimit o infirmieră să stea cu dumneata în noaptea asta, zise Jules. Trebuie să rămâi în pat câteva zile. Nu glumesc deloc.

Nino zâmbi.

— OK, doctore. Numai să nu fie o soră prea drăguță.

Jules telefonă să cheme o infirmieră, după care plecă împreună cu Lucy. Johnny se așeză pe un fotoliu lângă pat, ca să aștepte sora. Nino era din nou pe cale să adoarmă, avea chipul marcat de oboseală. Johnny se gândi la spusele prietenului său, și anume că nu era gelos pe ce se întâmplase cu un an în urmă, când fuseseră cu două fete la Palm Springs. Niciodată nu-i trecuse prin minte că Nino ar fi putut fi gelos.

Cu un an în urmă, Johnny Fontane se alia în biroul său luxos din clădirea companiei de film pe care o conducea. Se simțea mai îngrozitor decât oricând. Lucru surprinzător, întrucât primul film pe care-l produsese, cu el însuși pe post de vedetă și cu Nino într-un rol principal, adusese tone de bani. Totul mersese ca pe roate. Fiecare își făcuse bine meseria. Filmul fusese realizat cu mai puține cheltuieli decât bugetul alocat. Toată lumea era pe cale să facă avere de pe urma filmului, în timp ce Jack Woltz se dădea de ceasul morții. Acum Johnny avea în lucru alte două producții cinematografice, una cu el însuși în rolul principal, alta cu Nino. Nino interpreta extraordinar rolul adolescentului îndrăgostit, languros și plin de farmec, pe care orice femeie l-ar fi strivit de sânii ei. Micul băiețel pierdut. Tot ce atingea el se preschimba în bani. Banii curgeau gârlă. Don Corleone își obținea procentul prin intermediul băncii, ceea ce-i dădea lui Johnny un sentiment de satisfacție. Se arătase demn de încrederea Nașului. Dar în ziua aceea gândul nu-l consola prea mult.

Acum, că ajunsese un producător de film, independent și de succes, se bucura de tot atâta putere – de nu cumva mai multă – ca pe vremea când era cântăreț. Fetele frumoase se țineau scai de el la fel ca înainte, deși din motive mai comerciale. Avea avionul lui personal, ducea un trai mai îmbelșugat, beneficia de impozite preferențiale, avantaj acordat oamenilor de afaceri, spre deosebire de artiști. Atunci de ce dracu' nu-și găsea liniștea?

Știa ce-l supără. Îl durea capul, îl dureau căile respiratorii și simțea mâncărimi în gât. Singurul mod de a se scărpina, ca să-și mai aline mâncărimea, era prin cântec, or el nu îndrăznea să încerce. Îl sunase pe Jules Segal ca să-l întrebe când putea începe să cânte, iar Jules îi răspunsese că oricând dorea. Așadar, făcuse o încercare, dar glasul îi sunase atât de urât și de dogit, încât renunțase. A doua zi, gâtul îl duruse îngrozitor, un alt fel de durere decât înainte de extirparea nodulilor. O durere mai puternică, o senzație de arsură. Se temea să mai cânte, se temea să nu-și distrugă vocea sau să nu și-o piardă definitiv.

Dacă nu putea cânta, la ce dracu' mai contau toate celelalte? Restul

erau rahaturi fără importanță. Muzica era singurul lucru la care se pricepea cu adevărat. Probabil că știa mai multe despre cântat și despre stilul lui de muzică decât oricare altul în lume. Fusese foarte bun, abia acum își dădea seama. Anii de experiență făcuseră din el un autentic profesionist. Nimeni nu-i putea da lecții despre ce e rău și ce e bine, nu avea nevoie să mai întrebe pe alții. Știa. Cât talent irosit, câtă risipă!

Era vineri și hotărâse să-și petreacă weekendul cu Virginia și cu copiii, îi telefonase, ca s-o anunțe că venea, așa cum făcea de fiecare dată. De fapt, ca să-i ofere fostei lui soții ocazia de a spune nu. Dar ea nu-l refuzase niciodată. În toți anii trecuți de la divorț. Pentru că nu s-ar fi opus cu nici un chip ca fetele să-și vadă tatăl. Ce femeie, își zicea Johnny. Avusese noroc cu Virginia. Și, deși era conștient că ținea la ea mai mult decât la oricare altă femeie întâlnită în viața lui, știa că ar fi fost cu neputință să trăiască împreună și pe plan fizic. Poate după șaizeci și cinci de ani, când se vor pensiona, se vor retrage amândoi din activitate… din orice fel de activitate.

Se trezi la realitate în clipa în care, ajungând la ele, constată că Virginia era în toane proaste și că nici fetele nu se arătau prea încântate să-l revadă, fiindcă în weekend ar fi trebuit să plece în excursie la o fermă, pentru a face călărie.

Îi spuse Virginiei să trimită fetele la fermă și-și luă rămas-bun de la ele cu un zâmbet amuzat. Cât de bine le înțelegea! Care copil nu prefera să se plimbe călare la fermă, în loc să țină companie unui ursuz ca el, care făcea pe tatăl numai când avea el chef?

— Mai beau vreo două pahare, pe urmă o întind și eu.

— Bine, zise ea.

Avea o zi proastă, lucru care i se întâmpla destul de rar, în schimb se vedea de la o poștă. Nici pentru ea nu era prea simplu să ducă o astfel de existență.

Virginia îl văzu umplându-și paharul mai mult decât de obicei.

— Pentru ce anume îți faci curaj? îl întrebă ea. Totul îți merge atât de bine. Niciodată nu mi-aș fi închipuit că ai stofă de afacerist.

Johnny îi zâmbi.

— Nu-i chiar atât de greu, zise el.

Dar în același timp se gândea că tocmai aici era necazul. Înțelegea femeile și ghicise că Virginia era abătută, crezând că el trăia numai după bunul lui plac. Femeile detestă să vadă că bărbații lor o duc prea bine. Asta le scoate din sărite. Le face să se simtă mai puțin sigure de puterea exercitată asupra lor prin afecțiune, prin obișnuință sexuală sau prin legătura căsniciei. Așadar, mai mult ca s-o consoleze pe Virginia decât ca să-și exprime propriile necazuri, Johnny zise:

— La dracu', ce importanță mai au celelalte, dacă tot nu pot să cânt?

Ea îi răspunse pe un ton agasat:

— Oh, Johnny, doar nu mai ești copil. Ai trecut de treizeci și cinci de ani. Ce-ți tot faci atâtea griji cu prostia asta cu cântatul? Ca producător, oricum câștigi bani buni.

Johnny îi aruncă o privire ciudată și-i spuse:

— Sunt cântăreț. Îmi place să cânt. Ce legătură are asta cu vârsta?

Virginia își pierdu răbdarea.

— Și-așa nu mi-a plăcut niciodată cum cânți. Acum, că ai demonstrat că ești în stare să faci filme, îmi pare bine că nu mai poți să cânți.

Spre surpriza amândurora, Johnny își ieși din fire:

— Acum ai spus o mare porcărie.

Johnny era șocat. Cum putea Virginia să gândească astfel? De ce-l detesta atât de mult?

Virginia zâmbi, satisfăcută că-l jignise, și, pentru că nu se mai întâmplase ca Johnny să fie furios pe ea, replică:

— Ce crezi că simțeam când se țineau după tine toate fetele, numai pentru felul cum cântai? Ce-ai fi simțit tu dacă aș fi ieșit pe stradă în pielea goală, ca să fac bărbații să alerge după mine? Așa era și cu cântecele tale, cândva îmi doream să-ți pierzi glasul și să nu mai poți cânta niciodată. Dar asta s-a întâmplat înainte de divorț.

Johnny își goli paharul.

— Nu înțelegi nimic. Absolut nimic.

Se duse în bucătărie și formă numărul lui Nino. Aranjă rapid să plece amândoi la Palm Springs pe durata weekendului și-i dădu lui Nino numărul de telefon al unei fete, o tânără frumoasă și proaspătă, pe care își pusese în minte s-o seducă.

— O să-și cheme o prietenă pentru tine, îi spuse Johnny. Într-o oră vin să te iau de acasă.

La plecare, Virginia îi răspunse la salut cu răceală. Nu-i păsa de el nici cât negru sub unghie, era una dintre rarele ocazii când Johnny se simțea furios pe ea. La dracu', în weekend își va face de cap, ca să-și scoată otrava din suflet.

Bineînțeles, la Palm Springs petrecură minunat. Johnny își puse la dispoziție vila lui de acolo, care în această perioadă a anului era în permanență deschisă și prevăzută cu personalul necesar. Cele două fete erau îndeajuns de tinere ca să promită o distracție pe cinste și nu prea dornice de favoruri. Până la ora cinei mai veniră câteva persoane ca să le țină companie la piscină. Nino urcă în camera lui împreună cu cealaltă fată, să se pregătească pentru cină, dar și pentru o scurtă partidă de sex, acum cât era încă înfierbântat de soare. Johnny era cam prost-dispus, așa că-și trimise prietena – o blondă miniaturală pe nume Tina – să facă duș singură.

Niciodată nu putea face dragoste cu altă femeie după ce se certa cu Virginia.

Se duse în salonul cu glasvand, unde se găsea pianul. Pe vremea când cântase cu orchestra, își mai făcea de lucru cu pianul, din simplă distracție, așa că putea improviza pe clape ceva stil baladă sub clar de lună. Se așează la pian și fredonă puțin, însoțit de acordurile instrumentului, dar foarte încet, abia murmurând câteva cuvinte, fără să-și dea drumul la voce. Nu observă că Tina se înapoiase în salon decât când fata îi oferi o băutură și se așeză lângă el la pian. Johnny cântă la pian câteva melodii, pe care le fredonară împreună. Apoi o lăsă la pian și se duse să facă duș. În baie încercă să cânte fragmente, mai mult rostindu-le. Se îmbrăcă și coborî. Tina era tot singură. Nino fie trudea de zor cu fata lui, fie se îmbătase.

Johnny se așeză din nou la pian, iar Tina ieși din salon, să se plimbe și să se uite la piscină. Johnny începu unul dintre vechile lui cântece. Nu mai simțea nici un fel de arsură în gât. Sunetele ieșeau estompate, dar pline. Se uită în curtea interioară. Tina nu se clintise din loc, ușa de sticlă era închisă, așa că fata nu avea cum să-l audă. Johnny ținea cumva să nu-l audă nimeni. Începu o veche baladă, care era cântecul său preferat. Își dădu drumul la glas, ca și cum ar fi interpretat-o în public, fără să-și menajeze vocea, așteptându-se să audă hârâitul cunoscut. Dar nu se întâmplă nimic. Își ascultă propriul glas, era oarecum diferit, dar îi plăcea. Timbrul îi devenise mai grav, acum avea o voce caldă și generoasă, o voce de bărbat, nu de copil, își zise el. Termină cântecul, reducând intensitatea sunetului, și rămase așezat la pian, gândindu-se la ce se întâmplase.

— Nu-i rău, bătrâne, îl auzi în spatele lui pe Nino. Nu-i rău deloc.

Johnny se răsuci pe scaun. Nino stătea în prag, de unul singur. Fata nu era cu el. Johnny răsuflă ușurat. Nu-l deranja că-l auzise Nino.

— Îhî, răspunse el. Hai să scăpăm de tipele astea două. Trimite-le acasă.

— Trimite-le tu, i-o întoarse Nino. Sunt fete de treabă. Nu vreau să le jignesc. Și-apoi, tocmai am bucurat-o pe a mea de două ori. Cum ar fi să-i dau papucii, fără să-i ofer măcar o cină?

Ce mama dracului! gândi Johnny. La urma urmei, n-aveau decât să-l asculte și ele, chiar dacă glasul îi suna îngrozitor. Telefonă unui șef de orchestră din Palm Springs, pe care-l cunoștea, cu rugămintea de a-i trimite o mandolină pentru Nino.

— Ce naiba, nimeni nu cântă la mandolină în California, protestă șeful de orchestră.

— Tu fă rost de una, se stropși Johnny.

Casa era plină de aparatură de înregistrare, și Johnny le învață pe cele două fete să manevreze butoanele de închidere și volumul. După cină se apucară de lucru. Îl puse pe Nino să-l acompanieze la mandolină și cântă toate vechile lui cântece. Le cântă de la început până la sfârșit, fără să-și

menajeze glasul câtuși de puțin. Gâtul era perfect, simțea că ar putea cânta o veșnicie. În lunile în care nu fusese în stare să scoată măcar un sunet, se gândise adesea cum ar interpreta versurile acum, cu totul altfel decât pe vremea când era puștan. Repetase în minte cântecele într-o multitudine de variante, cu accente care de care mai sofisticate. Acum le cânta aievea. Uneori, frazele care sunaseră frumos în gând nu mai mergeau la fel de bine cu voce tare. „Cu voce tare”, își spuse încă o dată. Acum nu se mai asculta, concentrându-se, în schimb, asupra interpretării. Greșea pe ici-pe colo la măsură, dar în rest era OK, își pierduse puțin antrenamentul. Avea în cap un metronom infailibil. Nu-i trebuia decât puțin exercițiu.

În cele din urmă, se opri din cântat. Tina se apropie de el cu ochii strălucind și-l sărută lung.

— Acum înțeleg de ce mama se duce la toate filmele tale, zise ea.

În oricare altă situație, replica ar fi fost cât se poate de nepotrivită. Nu și de data aceasta. Johnny și Nino izbucniră în râs.

Puseră banda, iar Johnny se putu asculta cum trebuie. Vocea i se schimbase, i se schimbase mult, dar rămăsese indiscutabil vocea lui Johnny Fontane. Devenise mult mai amplă și mai gravă, așa cum remarcase mai înainte, și avea mai curând un timbru de bărbat decât de adolescent. Glasul lui era mai încărcat de emoție și mai personal. Ca tehnică, depășea cu mult tot ce realizase până atunci. Nu simplă tehnică, ci măiestrie. Dacă era atât de bun acum, când își pierduse din antrenament, cum avea să fie de îndată ce va ajunge iar în plină formă? Johnny râse fericit spre Nino.

— Sună chiar atât de bine pe cât îmi pare mie?

Nino îi studie, gânditor, chipul radiind de fericire.

— Al dracului de bine, încuviință el. Dar să vedem cum ai să cânți mâine.

Johnny se simți jignit de pesimismul lui Nino.

— Ah, păcătosule, știi bine că tu nu poți cânta așa. Nu-ți face griji pentru ziua de mâine. Mă simt excelent.

Totuși, în seara aceea nu mai cântă. El și Nino însoțiră fetele la o petrecere, după care Tina își petrecu noaptea în patul lui, însă el nu se dovedi prea la înălțime. Fata rămase oarecum dezamăgită. Ce dracu', cugetă el, doar nu poți avea totul într-o singură zi.

A doua zi de dimineață se trezi cu un sentiment de teamă, o spaimă vagă că vocea revenită fusese un simplu vis. După ce se convinse că nu visase, se sperie că-și va pierde iarăși vocea. Se apropie de fereastră și fredonă câteva măsuri, apoi se duse în salon, încă în pijama. Încropi o melodie la pian și, după câteva minute, încercă să cânte împreună cu instrumentul. Cânta încet, dar nu simțea nici o durere, nici un hârșâit, așa că își dădu drumul la glas. Sunetele erau calde, bogate în armonie, nu era nevoie să-și forțeze corzile vocale. Cânta ușor, ușor de tot, fără nici cel mai

mic efort. Johnny înțelese că necazurile lui luaseră sfârșit, își revenise pe deplin. Puțin îi păsa dacă ar fi avut un eșec răsunător în cinematografie, puțin îi păsa că nu reușise s-o impresioneze pe Tina în noaptea precedentă, puțin îi păsa că Virginia îl va urî fiindcă putea să cânte iar. Nu avu decât o clipă de regret. Ce minunat ar fi fost să-i fi revenit vocea în timp ce-ar fi cântat fetițelor! Ar fi fost nemaipomenit.

Infirmiera trimisă de hotel intră în cameră, împingând un cărucior plin cu medicamente. Johnny se ridică și se uită țintă la Nino, care dormea sau poate trăgea să moară. Știa că Nino nu era gelos pe el că își recăpătase vocea. Înțelegea că Nino îl invidia doar fiindcă aceasta îl făcea atât de *fericit.* Că punea atâta preț pe cântec. Lui Johnny îi era foarte clar acum că Nino Valenti nu ținea la nimic pe lume atât de mult, încât să vrea să trăiască.

▫ *CAPITOLUL 27* ▫

Michael Corleone sosi seara târziu și, din ordinul său, nimeni nu-l întâmpină la aeroport. Îl însoțeau doar două persoane: Tom Hagen și o nouă gardă de corp pe nume Albert Neri.

Lui și însoțitorilor săi li se rezervase cel mai luxos apartament din hotel. Aici îl așteptau deja cei cu care Michael trebuia să se întâlnească.

Freddie își primi fratele, strângându-l în brațe cu căldură. Freddie era acum mult mai vânjos, mai jovial, mai *vesel* și mai elegant. Purta un costum de mătase cenușie, lucrat cu mare artă, și accesorii asortate. Avea părul tuns perie și aranjat cu mare grijă, ca un actor de cinema. Obrazul bine bărbierit îi strălucea, și își făcuse manichiura. Era cu totul altfel decât pe vremea când plecase din New York, cu patru ani în urmă.

Se rezemă de spătarul scaunului și-l cercetă pe Michael cu o privire plină de afecțiune.

— Arăți de o mie de ori mai bine acum, că ți-ai operat fața. Până la urmă, te-a convins nevastă-ta, așa-i? Ce mai face Kay? Când vine aici, să ne facă o vizită?

Michael zâmbi fratelui său.

— Și tu arăți grozav de bine. Kay ar fi venit și acum, dar iar e însărcinată și trebuie să se ocupe de bebeluș. În plus, e vorba de afaceri, Freddie, sunt nevoit să plec cu avionul mâine seară sau poimâine dimineață.

— Mai întâi, trebuie să mănânci ceva, zise Freddie. Aici, la hotel, avem un bucătar excelent, ai să mănânci cele mai bune mâncăruri pe care le-ai gustat vreodată. Du-te să faci duș și să te schimbi. Între timp, masa va fi pregătită și adusă în cameră. I-am adunat pe toți cei pe care vrei să-i vezi, te vor aștepta până ești gata. Nu trebuie decât să-i chem.

— Să-l lăsăm la urmă pe Moe Greene, OK? zise binevoitor Michael. Invită-i pe Johnny Fontane și pe Nino să ia masa cu noi. La fel și Lucy cu

prietenul ei, doctorul. Putem sta de vorbă chiar la masă. Se întoarse către Hagen. Am omis pe careva, Tom?

Hagen clătină din cap. Freddie îi făcuse o primire mult mai puțin entuziastă decât lui Michael, dar Hagen îl înțelegea. Freddie figura pe lista neagră a tatălui său și, firește, îl învinuia pe *Consigliori* că nu încerca să îndrepte lucrurile. Hagen ar fi făcut-o cu dragă inimă, numai că nu știa motivul pentru care Freddie căzuse în dizgrația părintelui său. Don nu-și destăinuise chiar toate necazurile. Pur și simplu, lăsase să i se ghicească nemulțumirea.

De-abia după miezul nopții se adunară toți în jurul mesei aranjate pentru cina festivă din apartamentul lui Michael. Lucy îl sărută pe Michael, dar se abținu să comenteze că arăta mult mai bine după operație. În schimb, Jules Segal studie fără fereală osul care suferise fractura și-i spuse lui Michael:

— Bună treabă. S-a sudat frumos. Sinusul e OK?

— Perfect, răspunse Michael. Îți mulțumesc că m-ai ajutat.

La masă, privirile tuturor rămâneau îndreptate către Michael. Toți remarcaseră asemănarea lui cu Don, atât ca fel de a fi, cât și la vorbă. În mod ciudat, inspira același respect, aceeași venerație, deși se purta perfect natural, dându-și silința să facă pe fiecare în parte să se simtă în largul său. Ca de obicei, Hagen se ținu în umbră. Pe noul paznic nu-l cunoșteau. Albert Neri era și el un bărbat foarte tăcut și discret. După ce se scuză că nu-i era foame, se așeză pe un fotoliu lângă ușă, citind ziarul local.

După ce mâncară câte ceva și băură câteva pahare, lăsară chelnerii să plece, iar Michael se întoarse către Johnny Fontane:

— Am auzit că ți-a revenit glasul, că e la fel de bun ca înainte și că ți-ai recăpătat toți admiratorii. Felicitări.

— Mulțumesc, răspunse Johnny.

Era curios să afle motivul concret pentru care Michael dorise să-l vadă. Ce favoare urma să i se ceară?

Michael se adresă tuturor:

— Familia Corleone intenționează să se mute în Las Vegas. Vrem să vindem afacerea cu uleiul de măsline și să ne stabilim aici. Don, Hagen și cu mine am chibzuit asupra acestui lucru și socotim că viitorul Familiei se află aici. Asta nu înseamnă că ne vom muta acum sau anul viitor. Ar putea dura doi, trei sau chiar patru ani până vom pune totul la punct. Dar, în mare, cam asta avem de gând. Câțiva prieteni de-ai noștri dețin procente avantajoase din acest hotel și din cazinou, așa că există o premisă bună. Moe Greene ne va vinde partea lui, așa că proprietatea va aparține exclusiv prietenilor Familiei.

Chipul ca o lună plină al lui Freddie era neliniștit.

— Mike, ești sigur că Moe va accepta să vândă? Mie nu mi-a vorbit niciodată despre așa ceva și știu cât ține la afacerea asta. Eu nu cred că va vinde.

— Îi voi face o ofertă pe care nu va avea cum s-o refuze, răspunse liniștit Michael. Deși rostite pe un ton firesc, vorbele lui avură efectul unui duș rece, pentru că era una dintre expresiile favorite ale lui Don. Michael se întoarse către Johnny Fontane: Don contează pe tine ca să ne ajuți să prindem cheag. Ni s-a explicat că programul artistic va fi esențial ca să atragem amatorii de jocuri de noroc. Sperăm să semnezi un contract, ca să apari de cinci ori pe an timp de, să zicem, o săptămână. Trag nădejde că prietenii noștri din lumea filmului îți vor urma exemplul. I-ai servit în repetate rânduri, acum poți apela și tu la serviciile lor.

— Sigur, răspunse Johnny. Știi bine că voi face tot ce-mi cere Nașul, Mike.

Dar în glasul lui se ghicea o umbră de îndoială.

Michael zâmbi și spuse:

— N-ai să pierzi bani la afacere, nici tu și nici prietenii tăi. Vei primi acțiuni din acest hotel, iar dacă mai există și alte persoane pe care le socotești suficient de importante, atunci și ele vor primi acțiuni. Poate nu mă crezi, așa că dă-mi voie să-ți spun că vorbesc în numele lui Don.

— Te cred, Mike, se grăbi să-l asigure Johnny. Numai că în momentul de față pe Promenadă se construiesc alte zece hoteluri și cazinouri. Când veți veni voi, piața va fi saturată, riscați să sosiți prea târziu pentru concurența care va exista deja aici.

În acest punct al discuției interveni Hagen:

— Familia Corleone are prieteni care finanțează trei dintre aceste hoteluri.

Johnny înțelese imediat ce voia, de fapt, să spună Tom: deci, familia Corleone era proprietara celor trei hoteluri, cu cazinourile lor. Așa că vor exista acțiuni din belșug pentru toată lumea.

— Am să încep demersurile, declară Johnny.

Michael se întoarse către Lucy și Jules Segal:

— Ți-am rămas dator, îi zise el lui Jules. Am auzit că vrei să revii la chirurgie și că spitalele nu te primesc, din pricina vechii povești cu avorturile. Trebuie să aud din gura ta, asta-ți dorești să faci?

Jules zâmbi.

— Cred că da. Însă nu cunoști branșa medicală. Oricâtă putere ai avea, pentru ei nu înseamnă nimic. Mă tem că nu mă poți ajuta în problema asta.

Michael dădu din cap cu un aer absent.

— Sigur, ai dreptate. În schimb, câțiva prieteni de-ai mei, personalități destul de cunoscute, urmează să construiască un mare spital în Las Vegas.

Așa cum se dezvoltă și cum e prevăzut să se extindă, orașul va avea nevoie de spital. Poate, dacă discutăm cu ei așa cum trebuie, te vor lăsa să ai acces în sala de operații. La dracu', câți chirurgi buni ca tine ar accepta să vină tocmai aici, în inima deșertului? Sau măcar pe jumătate la fel de buni ca tine. Vom face un serviciu și spitalului. Așa că rămâi pe poziție. E adevărat ce-am aflat, că tu și Lucy urmează să vă căsătoriți?

Jules ridică din umeri.

— Numai când am să mă conving că am perspective de viitor.

— Mike, interveni cu șiretenie Lucy, dacă nu construiești spitalul, am să mor fată bătrână.

Râseră toți. În afară de Jules, care i se adresă lui Michael:

— Dacă aș accepta această slujbă, n-aș vrea să-mi creez obligații.

— Nici un fel de obligații, răspunse cu răceală Mike. Pur și simplu, îți sunt dator și vreau să mă plătesc față de tine.

— Mike, nu te supăra, îi spuse cu blândețe Lucy.

Michael îi zâmbi.

— Nu mă supăr. Se întoarse iar spre Jules. Ai spus o mare prostie. Familia Corleone a făcut unele demersuri în favoarea ta. Crezi că sunt atât de prost, încât să-ți cer să faci ceva împotriva voinței tale? Dar chiar dacă ți-aș cere, ce mare lucru? Cine altcineva a mișcat un deget să te ajute când ai fost la necaz? După ce mi s-a spus că vrei să te întorci la adevărata muncă de chirurg, am pierdut o groază de timp încercând să aflu dacă te puteam ajuta. Și uite că pot. Nu-ți cer nimic în schimb. Acceptă măcar ca între noi să existe o legătură de prietenie. Și presupun că vei face pentru mine ceea ce ai face pentru oricare alt bun prieten. Iată obligația ta. Dar poți oricând să mă refuzi.

Tom Hagen își plecă fruntea și zâmbi. Nici chiar Don n-ar fi jucat mai bine scena.

Jules se înroșise la față.

— Mike, nu asta am vrut să spun. Vă sunt extrem de recunoscător, ție și tatălui tău. Uită ce-am spus adineauri.

Michael încuviință din cap și zise:

— Bine. Până când spitalul va fi construit și dat în funcțiune, tu vei fi director sanitar al celor patru hoteluri. Adună-ți singur oamenii. Îți va crește și salariul, dar asta poți discuta ulterior cu Tom. Lucy, vreau ca și tu să faci ceva mai important. Poate să coordonezi toate magazinele care se vor deschide în arcadele hotelului. Mă refer la partea financiară. Sau poate să te ocupi de angajarea fetelor care vor lucra în cazinouri, ceva de genul ăsta. Cu alte cuvinte, dacă Jules nu te ia de soție, cel puțin să fii o fată bătrână și bogată. Freddie pufăia nervos din trabuc. Michael se întoarse către el și-i spuse cu blândețe: Nu sunt decât mesagerul lui Don, Freddie. Bineînțeles că

îți va spune el însuși ce-ar dori să faci, însă sunt convins că va fi ceva suficient de important ca să te simți mulțumit. Toată lumea te-a lăudat ce treabă bună ai reușit aici.

— Atunci de ce-i supărat pe mine? întrebă jalnic Freddie. Numai fiindcă au scăzut câștigurile la cazinou? Nu mă ocup eu de asta, ci Moe Greene. Ce dracu' vrea tata de la mine?

— Nu-ți face griji în privința asta, îl liniști Mike. Apoi i se adresă lui Johnny Fontane: Unde-i Nino? Eram nerăbdător să-l revăd.

Johnny ridică din umeri.

— Nino e foarte bolnav. Îl îngrijește o infirmieră în camera lui. Doctorul, care-i aici de față, zice că trebuie internat și că încearcă să-și ia singur zilele. Auzi colo, Nino!

— Nino a fost întotdeauna un băiat cumsecade, spuse Michael, gânditor și sincer surprins. Nu știu să fi făcut vreodată o faptă rea, cu atât mai puțin să fi jignit pe cineva. Niciodată nu i-a păsat de nimic. Afară de băutură.

— Așa e, încuviință Johnny. Acum banii curg gârlă, ar putea primi de lucru din belșug, ca actor sau cântăreț. Acum câștigă cincizeci de mii de film și el lasă totul baltă. Nu-l interesează câtuși de puțin celebritatea. În atâția ani de când îl cunosc, nu știu să fi făcut vreun matrapazlâc. Și uite că dobitocul își bea și sufletul.

Jules vru să spună ceva, dar tocmai atunci se auzi o ciocănitură în ușa apartamentului. Îl surprinse că omul din fotoliu, care era cel mai aproape de ușă, nu răspunse, ci continuă să citească ziarul. Hagen se duse să deschidă. Moe Greene dădu buzna înăuntru, aproape îmbrâncindu-l, urmat de cele două gărzi de corp ale sale.

Moe Greene era un derbedeu frumos, care-și câștigase faima ca ucigaș plătit, acționând în numele sindicatului crimei în zona Brooklyn. Se extinsese apoi în branșa jocurilor de noroc, mergând să-și caute norocul în Vest; aici fusese primul care înțelesese posibilitățile oferite de Las Vegas, unde construise unul dintre primele cazinouri de pe Promenadă. Mai avea și acum porniri criminale, ca atare întreg personalul hotelului îi știa de frică, inclusiv Freddie, Lucy și Jules Segal, care evitau pe cât posibil să dea ochii cu el.

Acum figura lui frumoasă stătea încruntată.

— Am așteptat să stau de vorbă cu tine, Mike, i se adresă el lui Michael Corleone. Mâine am o mulțime de lucruri de făcut, așa că m-am gândit să te prind în astă-seară. Ce zici?

Michael Corleone îl privi cu un aer de prefăcută uimire prietenească.

— Sigur, zise el. Făcu un semn lui Hagen. Adu-i ceva de băut domnului Greene, Tom.

Jules observă că cel pe care-l chema Albert Neri îl studia cu mare atenție pe Moe Greene, fără să se sinchisească de gărzile care se sprijineau

de ușă. Știa că nu exista nici un risc de violență, nu în orașul Vegas. Aici violența era strict interzisă, ea periclitând întregul proiect de transformare a orașului în sanctuarul legal al americanilor amatori de jocuri de noroc.

Moe Greene se adresă celor două gărzi:

— Aduceți câteva fise pentru toți cei de aici, să joace pe cheltuiala casei.

Evident, se referea la Jules, Lucy, Johnny Fontane și la garda de corp a lui Michael, Albert Neri.

Michael Corleone încuviință din cap, plin de bunăvoință.

— Ce idee bună!

Abia atunci Albert Neri se ridică și el de pe scaun, pregătindu-se să iasă împreună cu ceilalți.

După ce-și luară rămas-bun, în încăpere rămaseră doar Freddie, Tom Hagen, Moe Greene și Michael Corleone.

Greene își puse paharul pe masă și zise, abia stăpânindu-și furia:

— Ce-i cu chestia asta pe care o tot aud, că Familia Corleone vrea să cumpere partea mea? Eu sunt cel care o va cumpăra pe *a voastră.* Nu voi pe *a mea.*

— Cazinoul tău a pierdut bani în mod cu totul inexplicabil, îi răspunse cu răbdare Michael. Ceva nu-i în regulă cu felul tău de-a opera. Poate că noi ne vom descurca ceva mai bine.

Greene râse cu răutate.

— Cum adică, macaronari nenorociți ce sunteți, eu vă fac hatârul să-l primesc pe Freddie când sunteți la ananghie și-acum mă dați deoparte? Asta s-o credeți voi. Eu nu mă las dat afară de nimeni și am destui prieteni care să mă sprijine.

Michael Corleone continua să rămână calm și rezonabil.

— L-ai primit pe Freddie pentru că Familia Corleone ți-a dat o sumă uriașă ca să termini de mobilat hotelul. Și să-ți finanțezi cazinoul. Totodată, Familia Molinari de pe Coasta de Vest i-a garantat siguranța și ți-a făcut nu știu ce favoare pentru că l-ai luat. Familia Corleone și cu tine sunteți chit. Nu știu de ce te superi. Îți vom cumpăra partea la un preț echitabil, fixat de tine. Ce-i rău în asta? Ce-i așa nedrept? Cu cazinoul tău care pierde bani, îți facem o mare favoare.

Greene clătină din cap în semn de dezaprobare.

— Familia Corleone nu mai are puterea de odinioară. Nașul e bolnav. Sunteți vânați și izgoniți din New York de către celelalte Familii și vă închipuiți că aici o să vă umpleți punga mai ușor. Îți dau un sfat, Mike: mută-ți gândul.

— De asta ți-ai închipuit că-l poți pălmui pe Freddie în public? întrebă încet Michael.

Uluit, Tom Hagen aruncă o privire către Freddie. Fiul cel mijlociu al lui Don Corleone era roșu până în vârful urechilor.

— Ah, Mike, n-a fost nimic serios. Moe nu s-a supărat cu adevărat. Câteodată îi mai sare țandăra, dar el și cu mine suntem buni prieteni. Așa-i, Moe?

Greene deveni circumspect.

— Da, bineînțeles. Uneori trebuie să mai ard câte un șut în dreapta sau în stânga, ca să meargă treaba bine la hotel. M-am înfuriat pe Freddie fiindcă le punea fustele în cap la toate chelneriţele și le lăsa să ardă gazul de pomană în timpul programului. Am avut cu el un schimb de cuvinte și l-am pus la respect.

— Ai fost pus la respect, Freddie? întrebă Michael cu o figură impasibilă.

Freddie își țintui fratele mai mic cu o privire posomorâtă și nu răspunse. Greene râse și zise:

— Ticălosul lua în pat câte două o dată, vechiul truc cu sandviciul. Freddie, trebuie să recunosc că ai tăcut treabă bună cu gagicile alea. După ce le aranjai tu, nimeni nu le mai putea face fericite.

Hagen își dădu seama că vestea îl luase pe Michael prin surprindere. Amândoi schimbară o privire. Poate că acesta era adevăratul motiv pentru care Don era nemulțumit de Freddie. Don era foarte strict în problema relațiilor sexuale. Pentru astfel de distracții și-ar fi socotit fiul un degenerat. Faptul că se lăsase umilit fizic de un individ ca Moe Greene făcea ca Familia Corleone să piardă o parte din respectul cuvenit. Poate că și prin asta Freddie scăzuse în ochii părintelui său.

Ridicându-se de pe scaun, Michael zise pe un ton care punea capăt oricărei discuții:

— Mâine trebuie să mă întorc la New York, așa că gândește-te ce preț îmi ceri.

— Nemernicule! izbucni Greene, sărind ca o fiară. Crezi că mă poți da deoparte chiar așa ușor? Află c-am omorât mai mulți oameni decât tine, și asta înainte să mi-o iau la labă. Am să zbor cu avionul la New York și am să discut direct cu Don. Am să-i fac și eu o ofertă.

— Tom, ești *Consigliori,* i se adresă neliniștit Freddie lui Tom Hagen. Poți discuta cu Don, ca să-i dai un sfat.

În acel moment, Michael se întoarse spre cei doi bărbați din Vegas, în adevărata forță a personalității sale.

— Don s-a retras, declară el. Acum eu conduc afacerile Familiei. Iar pe Tom l-am scos din funcția de *Consigliori.* El va fi doar avocatul meu la Vegas. Peste câteva luni se va muta aici împreună cu familia, să demareze toate procedurile legale. Prin urmare, orice aveți de spus, îmi spuneți mie. Nimeni

nu-i răspunse. Freddie, vorbi Michael pe un ton oficial, ești fratele meu mai mare și-ți datorez respect. Dar nu care cumva să mai ții vreodată partea unui străin împotriva propriei tale Familii. Nici n-am să-i pomenesc lui Don de asta. Se întoarse către Moe Greene. Nu-i insulta pe cei care încearcă să te ajute. Mai bine ți-ai consuma energia ca să descoperi de ce pierde cazinoul bani. Familia Corleone a investit aici sume considerabile, nu câștigăm pe măsura investițiilor, dar, cu toate acestea, n-am venit aici să te insult. Îți întind o mână de ajutor. Ei bine, dacă preferi să scuipi pe mâna care ți se întinde, treaba ta. Eu atât am avut de zis.

Nu ridicase tonul nici măcar o dată, totuși vorbele lui avură efectul unui duș rece atât pentru Greene, cât și pentru Freddie. Michael îi țintui pe amândoi cu privirea, îndepărtându-se de masă, semn că era cazul să plece. Hagen se duse la ușă și o deschise. Cei doi bărbați ieșiră, fără să spună noapte bună.

A doua zi de dimineață, Michael primi un mesaj de la Moe Greene: nu voia nici în ruptul capului să-și vândă partea lui de acțiuni. Freddie fusese cel care-i adusese mesajul. Michael ridică din umeri și-i spuse fratelui mijlociu:

— Înainte să mă întorc la New York, vreau să-l văd pe Nino.

În apartamentul lui Nino îl găsiră pe Johnny Fontane, așezat pe canapea și luând micul dejun. Jules tocmai îl consulta pe Nino, în spatele draperiilor trase ale dormitorului. În cele din urmă, draperiile se dădură deoparte.

Michael rămase șocat dând cu ochii de Nino. Starea tânărului se degrada vizibil. Avea privirea încețoșată, buzele întredeschise, obrazul căzut. Michael se așeză pe marginea patului și zise:

— Nino, mă bucur că te văd. Don întreabă mereu de tine.

Nino zâmbi larg: zâmbetul lui de odinioară.

— Spune-i că sunt pe moarte. Spune-i că munca de artist e mai periculoasă decât afacerile cu ulei de măsline.

— Te vei face bine, îl asigură Michael. Dacă Familia te poate ajuta cu ceva, nu trebuie decât să-mi spui.

Nino clătină din cap.

— Nu mă puteți ajuta cu nimic, zise el. Cu nimic.

Michael mai discută cu Nino câteva minute, apoi plecă. Freddie își conduse fratele și pe însoțitorii lui la aeroport, dar la cererea lui Michael nu rămase cu ei până la plecarea avionului. În timp ce urca la bordul avionului împreună cu Tom Hagen și Al Neri, Michael se întoarse către acesta din urmă și-l întrebă:

— L-ai studiat cu atenție?

Neri se bătu cu degetul în frunte.

— Îl am pe Moe Greene însemnat și fotografiat aici.

▫ CAPITOLUL 28 ▫

În avionul care-l ducea înapoi la New York Michael se relaxă și încercă să doarmă. Zadarnic. Se apropia cea mai cumplită perioadă din viața sa, dacă nu chiar fatală. Nu mai putea fi amânată. Totul era deja pregătit, fuseseră luate toate măsurile de precauție, la care trudiseră vreme de doi ani. Nu mai putea admite nici o întârziere. Cu o săptămână în urmă, când Don își anunțase oficial retragerea în prezența celor doi *caporegimes* și a altor membri ai Familiei Corleone, Michael știa că în acest fel tatăl lui îi dădea a înțelege că sosise vremea.

Trecuseră aproape trei ani de când se înapoiase acasă și mai mult de doi de când se căsătorise cu Kay. În acești trei ani se preocupase să deprindă afacerile Familiei. Petrecuse ceasuri nesfârșite în compania lui Tom Hagen și alte ceasuri nesfârșite cu Don. Rămăsese uimit cât de bogată și puternică era în realitate Familia Corleone. Avea proprietăți imobiliare extrem de valoroase în centrul New Yorkului: blocuri întregi cu birouri. Deținea, sub acoperire, acțiuni la două agenții de vânzare-cumpărare de pe Wall Street și la câteva bănci din Long Island, fiind totodată și asociată la câteva firme de confecții, pe lângă operațiunile ilegale cu jocuri de noroc.

Cel mai interesant lucru pe care îl aflase Michael Corleone în timp ce trecea în revistă vechile tranzacții ale Familiei Corleone era acela că, imediat după război, Familia începuse să primească o taxă de protecție din partea unui grup de falsificatori de discuri muzicale. Aceștia multiplicau și vindeau plăci de fonograf ale unor artiști celebri, ambalând totul cu atâta pricepere, încât nu fuseseră niciodată prinși. Evident, pe discurile vândute de ei la magazine, artiștii și compania producătoare nu primeau nici un sfanț. Michael Corleone își dădea seama că Johnny Fontane pierduse o mulțime de bani din pricina acestei contrafaceri, întrucât la vremea respectivă, când încă nu-și pierduse glasul, discurile lui erau cele mai bine vândute din întreaga țară.

Îl luă la întrebări pe Tom Hagen în legătură cu acest aspect. Cum de îngăduise Don falsificatorilor să-i escrocheze propriul fin? Hagen ridică din umeri. Afacerile erau afaceri. Și pe urmă, Johnny căzuse în dizgrația lui Don, fiindcă divorțase de iubita lui din copilărie ca să se însoare cu Margot Ashton. Gestul lui îl nemulțumise profund pe Don.

— Dar cum a încetat operațiunea? întrebă Michael. Indivizii au fost prinși de poliție?

Hagen clătină din cap.

— Don și-a retras protecția. Asta s-a întâmplat imediat după nunta lui Connie.

Era un mod de operare pe care avea să-l întâlnească frecvent. Don îi ajuta pe cei aflați la necaz, dar la a căror nefericire avea și el o contribuție. Poate nu din viclenie sau cu bună știință, ci din pricina diversității sale de interese, poate datorită mersului lumii, unde binele se împletea în mod firesc

cu răul.

Michael se căsătorise cu Kay în New England, o nuntă fără pretenții, la care asistaseră numai părinții ei și câteva prietene. Apoi se mutaseră într-una dintre casele de pe domeniul din Long Beach. Michael rămăsese surprins cât de bine se înțelegea Kay cu părinții lui și cu ceilalți locatari ai proprietății. Firește, ea rămăsese însărcinată foarte curând, ca orice soție italiană care se respectă, ceea ce înclinase și mai mult balanța în favoarea ei. Faptul că în numai doi ani cel de-al doilea copil era deja pe drum nu fusese decât frișca de pe prăjitură.

Kay urma să-l aștepte la aeroport, venea de fiecare dată să-l întâmpine și se bucura grozav când Michael se întorcea dintr-o călătorie. Și el era bucuros. Nu însă și acum. Fiindcă la capătul acestei călătorii, trebuia, în sfârșit, să demareze acțiunea pe care o pregătise în ultimii trei ani. Îl aștepta Don. La fel și cei doi *caporegimes.* Iar el, Michael Corleone, trebuia să dea ordinele și să ia deciziile care aveau să hotărască soarta lui și a Familiei.

În fiecare dimineață când Kay Adams Corleone se scula din pat să se îngrijească de prima masă a bebelușului, o vedea pe Mama Corleone plecând de pe proprietate în mașina condusă de o gardă de corp, apoi înapoindu-se după o oră. Kay aflase curând că soacra ei se ducea în fiecare dimineață la biserică. De multe ori la întoarcere, bătrâna trecea pe la nora ei să-și bea cafeaua de dimineață și să-și vadă pe cel mai tânăr dintre nepoți.

Mama Corleone începea întotdeauna conversația întrebând-o pe Kay de ce nu se gândea să treacă la catolicism, uitând că bebelușul lui Kay fusese deja botezat în rit protestant. Așadar, Kay se simți îndreptățită s-o întrebe pe femeia mai vârstnică de ce se ducea la biserică în fiecare dimineață și dacă aceasta era o îndatorire obligatorie a credincioșilor catolici.

— Oh, nu, nu, răspunse bătrâna, ca și cum s-ar fi temut că amănuntul ar fi împiedicat-o pe Kay să se convertească. Unii catolici merg la biserică numai de Paști și de Crăciun. Te duci atunci când simți nevoia.

Kay râse.

— Atunci dumneata de ce te duci în fiecare dimineață?

Mama Corleone îi răspunse cât se poate de firesc:

— Mă duc pentru soțul meu. Arătă în jos, către podea. Ca să nu ajungă acolo. Tăcu o clipă. Mă rog pentru el în fiecare zi, ca să meargă acolo sus.

Și arătă spre cer. Spusese toate acestea cu un zâmbet malițios, ca și cum într-un fel ar fi încălcat voința soțului sau ar fi pledat pentru o cauză pierdută. Vorbise pe un ton aproape glumeț, dar cu un aer sumbru de italiancă bătrână. Ca de fiecare dată când soțul ei nu era de față, adopta față de el o atitudine ușor lipsită de respect.

— Cum se simte soțul dumitale? întrebă politicoasă Kay.

Mama Corleone ridică din umeri.

— De când l-au împușcat, nu mai e același om. Îl lasă pe Michael să se ocupe de toate cele, iar el nu face decât să umble de colo-colo prin grădină, cu ardeii și cu roșiile lui. Ai zice c-a rămas tot țăran. Așa-s bărbații.

Mai către prânz, Connie Corleone venea în plimbare cu cei doi copii, trecând pe la Kay să mai schimbe o vorbă. Kay o plăcea pe Connie, îi plăceau vioiciunea ei și dragostea fățișă pe care i-o purta fratelui ei Michael. Connie o învățase pe Kay cum să pregătească vreo câteva feluri de mâncare italienești, dar uneori îi aducea lui Michael să guste din preparatele ei, mult mai reușite.

Și în această dimineață, ca în multe alte rânduri, Connie o întrebă pe Kay ce părere avea Michael despre soțul ei, Carlo. Michael îl plăcea cu adevărat pe Carlo, așa cum lăsa să se înțeleagă? Carlo avusese mereu neînțelegeri cu familia, dar în ultimii ani se făcuse om cumsecade. Făcea treabă bună la sindicat, muncea din răsputeri ceasuri întregi. Carlo îl simpatiza sincer pe Michael, nu uita să adauge de fiecare dată Connie. De altfel, toată lumea îl plăcea pe Michael, așa cum îl plăcea și pe tatăl lor. Michael era Don din cap până în picioare. Lui Connie i se părea cât se poate de nimerit ca Michael să preia afacerile cu ulei de măsline ale Familiei.

Kay remarcase și mai înainte că, ori de câte ori vorbea despre relațiile soțului ei cu familia, Connie aștepta un cuvânt de apreciere la adresa lui Carlo. Kay ar fi fost o naivă ca să nu-și dea seama cu câtă îngrijorare și disperare insista Connie să știe dacă Michael îl plăcea sau nu pe Carlo. Într-o seară îi vorbi lui Michael de acest lucru, adăugând că nimeni nu pomenea numele lui Sonny Corleone, nimeni nu făcea vreo aluzie la el, cel puțin nu în prezența ei. Kay încercase cândva să le prezinte condoleanțe lui Don și soției sale, care ascultaseră într-o tăcere aproape nepoliticoasă, ignorându-i vorbele. Încercase s-o determine pe Connie să vorbească despre fratele ei mai mare, dar tot fără succes.

Soția lui Sonny, Sandra, își luase copiii și se mutase în Florida, unde locuiau acum părinții ei. Fuseseră făcute anumite aranjamente financiare ca ea și copiii să ducă o viață lipsită de griji, însă Sonny nu-i lăsase nici un fel de avere.

Michael îi explicase, fără prea mare tragere de inimă, ce se petrecuse în noaptea în care fusese ucis Sonny. Carlo își bătuse nevasta, iar Connie sunase acasă, unde răspunsese Sonny, care pornise către ea turbat de furie. Evident, Connie și Carlo se temeau tot timpul ca nu cumva restul familiei să acuze pe unul din ei că ar fi provocat moartea lui Sonny. Dar nu aveau motive de îngrijorare. Dovadă faptul că deja li se dăduse o locuință chiar pe domeniu, iar Carlo fusese avansat într-un post important din organizația sindicatelor. Carlo se dăduse pe brazdă, se lăsase de băutură, de femei, de teribilisme. Familia era mulțumită de munca și comportarea lui din ultimii doi ani. Nimeni nu-l acuza pentru cele întâmplate.

— Atunci de ce nu-i inviți într-o seară, ca să-ți liniștești sora? întrebă

Kay. Sărmana de ea își face griji tot timpul, oare ce părere ai tu despre soțul ei? Spune-i. Și mai spune-i să-și scoată din cap grijile astea inutile.

— Nu pot face așa ceva, răspunse Michael. În familia noastră nu se discută astfel de lucruri.

— Vrei să-i transmit ce mi-ai spus mie? întrebă Kay.

Rămase uimită văzând că el chibzuiește îndelung asupra unei sugestii care era, fără îndoială, cea mai bună. În cele din urmă, îi răspunse:

— Nu cred că e cazul, Kay. Nu cred că ar ajuta-o cu ceva. Oricum, va continua să se agite. Nimeni nu poate face nimic în privința asta.

Kay era uimită. Își dădu seama că Michael se purta cu sora lui mai rece decât cu toți ceilalți, în ciuda afecțiunii pe care i-o arăta Connie.

— Sigur n-o învinovățești pe ea de uciderea lui Sonny? îl întrebă Kay.

Michael oftă.

— Bineînțeles că nu, răspunse el. E surioara mea și o iubesc din toată inima. Îmi pare rău pentru Connie. Carlo s-a făcut băiat de treabă, dar chiar și așa, nu-i soțul potrivit pentru ea. Ce vrei, se mai întâmplă. Să nu mai vorbim despre asta.

Kay nu era o pisăloagă, așa că abandonă subiectul. În plus, descoperise că Michael nu putea fi împins de la spate și că putea deveni ostil și dezagreabil. Kay știa că ea era singura persoană din lume care-i putea îndupleca voința, dar mai știa și că, dacă încerca prea des, și-ar fi pierdut puterea asupra lui. Traiul alături de el în ultimii doi ani o făcuse să-l iubească și mai mult.

Îl iubea pentru că se dovedea întotdeauna un om drept, fapt care o mira. Michael era întotdeauna corect cu cei din jurul lui, chiar și în problemele mărunte. Remarcase că soțul ei devenise foarte influent, că lumea venea în casa lor să-i ceară sfatul sau unele favoruri, tratându-l cu respect și deferență. Totuși, un lucru o făcuse să-l îndrăgească mai presus de orice.

De când se întorsese din Sicilia cu obrazul zdrobit, toți cei din familie încercaseră să-l convingă să-și facă operație estetică. Maică-sa se ținea tot timpul de capul lui. Într-o duminică, la cină, când toată familia Corleone se adunase în casa din Long Beach, bătrâna îi strigase lui Michael:

— Arăți ca un gangster din filme, aranjează-ți odată fața aia, pentru numele lui Dumnezeu, măcar de dragul soției tale. Așa n-o să-ți mai curgă nasul ca la irlandezii beți.

Don, care stătea în capul mesei, fără să-i scape nimic, i se adresase lui Kay:

— Pe tine te deranjează? Kay clătinase din cap. Atunci Don se întorsese spre soția lui: Michael nu mai depinde de tine, așa că nu-i treaba ta.

Bătrâna tăcuse imediat. Nu că s-ar fi temut de soțul ei, ci pentru că ar

fi fost o lipsă de respect să-l contrazică de față cu ceilalți.

În schimb, Connie, care era preferata lui Don, ieșise din bucătărie, unde pregătea masa de duminică. Cu obrajii îmbujorați de la căldura aragazului, Connie spusese:

— Cred că ar trebui să-și facă operația. Înainte de accident, Michael era cel mai frumos bărbat din familie. Hai, Mike, promite-mi că te operezi.

Michael o privise cu un aer absent. Părea să nu fi auzit nimic din ce-i spusese ea. Oricum, nu-i dăduse nici un răspuns.

Connie venise să se așeze lângă tatăl ei.

— Convinge-l să se opereze, îl rugase ea pe Don.

Își pusese amândouă mâinile pe umerii lui, cu un gest plin de afecțiune, și începuse să-i maseze gâtul. Era singura care își permitea atâtea familiarități cu Don. Dragostea pe care i-o purta tatălui ei era înduioșătoare. Plină de încredere, ca a unui copil. Don o bătuse ușurel pe mână și-i spusese:

— Murim toți de foame. Pune spaghetele pe masă și pe urmă stăm de vorbă.

Connie se întorsese către soțul ei, zicând:

— Carlo, spune-i tu lui Mike să-și opereze falca. Poate că pe tine te va asculta.

Tonul ei lăsa să se înțeleagă că Michael și Carlo Rizzi erau prieteni la cataramă.

Carlo, frumos și bronzat, cu părul blond tuns și pieptănat cu grijă, sorbise din paharul cu vin de casă și spusese:

— Nimeni nu-i poate spune lui Michael ce să facă.

De când se mutase pe domeniu, Carlo devenise cu totul alt om. Își cunoștea locul în Familie și nu-și depășea atribuțiile.

În toată întâmplarea exista ceva ce Kay nu reușise să înțeleagă, un amănunt cumva nelalocul lui. Ca femeie, vedea cum Connie încerca cu bună știință să-și încânte tatăl, deși o făcea frumos și cu sinceritate. Totuși, nu era un gest spontan. Carlo își însoțise răspunsul de un semn viguros cu degetul la frunte. Cât despre Michael, el ignorase cu desăvârșire toată conversația.

Pe Kay n-o deranja chipul desfigurat al soțului ei, în schimb o neliniștea problema sinusurilor. O operație estetică ar fi vindecat și sinusurile. Acesta era motivul pentru care voia ca Michael să se interneze și să-și facă operația necesară. Înțelegea însă că el își dorea cumva această diformitate. Era convinsă că și Don știa ce-i în sufletul lui.

După nașterea celui de al doilea copil, Kay rămăsese surprinsă să-l audă pe Michael întrebând:

— Vrei să mă operez la față?

Kay încuviințase din cap.

— Știi cum sunt copiii, fiul tău se va rușina cu tine când va fi suficient de mare ca să înțeleagă că nu-i normal să arăți astfel. Nu vreau să te vadă așa copiii noștri. Mie puțin îmi pasă, îți spun sincer, Michael.

— OK, îi zâmbise el. Am să mă operez.

Așteptase până când ea se întorsese acasă de la spital, apoi făcuse toate demersurile necesare. Operația reușise. Asimetria obrazului abia mai era vizibilă.

Întreaga familie se arătase încântată, iar Connie mai mult decât toți. Îl vizitase pe Michael la spital în fiecare zi, târându-l și pe Carlo după ea. Când Michael se înapoiase acasă, îl îmbrățișase strâns, îl sărutase, apoi îl privise admirativ, spunând:

— Acum ești iarăși frățiorul meu frumos.

Numai Don rămăsese impasibil. Ridicând din umeri, întrebase:

— Și care-i diferența?

Kay îi era recunoscătoare lui Michael. Știa că se operase împotriva tuturor convingerilor lui. Se operase la rugămintea ei și fiindcă ea era singurul om din lume care-l putea determina să acționeze împotriva firii lui.

În după-amiaza în care Michael se întoarse de la Vegas, Rocco Lampone veni cu limuzina la Long Beach, s-o ia pe Kay și s-o ducă la aeroport, ca să-și aștepte soțul. Kay își întâmpina soțul de fiecare dată când acesta revenea la New York, în primul rând fiindcă fără el îi era urât singură în fortăreața din Long Beach.

Îl văzu coborând din avion împreună cu Tom Hagen și noul angajat care lucra pentru el, Albert Neri. Lui Kay nu-i prea plăcea Neri, ferocitatea lui tăcută îi amintea de Luca Brasi. Îl văzu pe Neri rămânând în spatele lui Michael, puțin mai la o parte, și cercetând cu o privire rapidă și pătrunzătoare pe toți cei aflați prin preajmă. Neri o remarcă primul pe Kay și atinse ușor umărul lui Michael, făcându-l să privească în direcția ei.

Kay alergă în brațele soțului ei, iar el o sărută grăbit și se desprinse din îmbrățișare. Michael, Tom Hagen și Kay urcară în limuzină, iar Albert Neri se făcu nevăzut. Kay nu observă că Neri se urcase în altă mașină, lângă alți doi bărbați, și nici că cea de a doua mașină urmă limuzina până la Long Beach.

Kay nu-l întreba niciodată pe Michael cum îi merseseră afacerile. Chiar și astfel de întrebări politicoase erau socotite nepotrivite, nu că el nu i-ar fi răspuns la fel de politicos, dar răspunsul le-ar fi reamintit amândurora de teritoriul interzis care nu făcea parte din căsnicia lor. Acum, lui Kay nu-i mai păsa. Dar când Michael îi spuse că va trebui să-și petreacă seara cu tatăl lui, ca să-i povestească despre călătoria la Vegas, soția lui nu reuși să-și stăpânească o ușoară încruntătură de dezamăgire.

— Îmi pare rău, zise Michael. Mâine seară mergem în New York, să

vedem un spectacol și să luăm cina. O bătu ușor pe burtă, Kay era gravidă aproape în șapte luni. După ce se naște copilul, iar ai să fii cu mâinile legate. La dracu', ești mai mult italiancă decât americancă. Doi copii în doi ani.

— Iar tu ești mai mult yankeu decât italian, replică ea pe un ton caustic. E prima ta seară acasă și ai de rezolvat afaceri. Își însoți vorbele de un zâmbet. Te întorci târziu?

— Înainte de miezul nopții, răspunse Michael. Nu mă aștepta, dacă te simți obosită.

— Am să te aștept, i-o întoarse Kay.

La întrunirea convocată pentru seara aceea în biroul cu bibliotecă, de pe colț, al reședinței lui Don Corleone, erau prezenți Don, Michael, Tom Hagen, Carlo Rizzi și cei doi *caporegimes,* Clemenza și Tessio.

Atmosfera nu era nici pe departe la fel de destinsă ca pe vremuri. De când Don anunțase că se va retrage parțial și că Michael urma să preia afacerile Familiei, domnea un fel de tensiune. Succesiunea la controlul unei activități ca cea a Familiei nu era nici pe departe ereditară. În orice altă Familie, *caporegimes* puternici ca Tessio și Clemenza ar fi putut ajunge în poziția de Don. Sau, cel puțin, li s-ar fi îngăduit să plece și să-și formeze propriile lor Familii.

Și mai era ceva. De când Don Corleone încheiase pace cu cele cinci Familii, clanul său își pierduse din putere. Acum Familia Barzini era, indiscutabil, cea mai puternică din zona orașului New York; în alianță cu Tattaglia, deținea poziția de care beneficia cândva Familia Corleone. În plus, redusese, treptat și cu viclenie, influența clanului Corleone, infiltrându-se în teritoriile cu jocuri de noroc patronate de aceasta. Testând reacția Familiei Corleone și găsind-o șubredă, își înființase propriile agenții de pariuri.

Familiile Barzini și Tattaglia erau încântate de retragerea lui Don. Oricât de extraordinar ar fi fost Michael, nu putea spera să-l egaleze vreodată pe Don ca șiretenie și influență, cel puțin pentru încă un deceniu. Familia Corleone era categoric în declin.

Firește, trecuse prin mari necazuri. Freddie dovedise că nu era decât un hangiu și un papă-lapte, expresie intraductibilă, semnificând un prunc lacom, nedezlipit de sânul mamei, pe scurt, lipsit de bărbăție. Moartea lui Sonny fusese un dezastru. Sonny fusese un om temut, peste care nu se putea trece cu una, cu două. Evident, comisese o greșeală trimițându-și fratele mai mic să-i ucidă pe Turc și pe căpitanul de poliție. Deși o mișcare necesară în termeni tactici, ca strategie pe termen lung se dovedise o eroare gravă. Îl silise pe Don să se ridice, în cele din urmă, de pe patul unde zăcea bolnav. Îl lipsise pe Michael de doi ani de experiență prețioasă și de pregătire sub îndrumarea tatălui. Bineînțeles, numirea unui irlandez în funcția de *Consigliori* fusese singura mișcare greșită a lui Don. Nici un irlandez nu putea spera să egaleze șiretenia unui sicilian. Aceasta era părerea tuturor

Familiilor, care, firește, acordau mai mult respect alianței Barzini-Tattaglia decât clanului Corleone. În opinia lor, Michael nu avea aceeași forță ca și Sonny, deși era mult mai inteligent, însă nu ca tatăl său. Un succesor mediocru și un om de care nu prea aveau de ce să se teamă.

De asemenea, deși, în general, Don era admirat pentru diplomația de care dăduse dovadă atunci când încheiase pacea, faptul că nu răzbunase uciderea lui Sonny făcuse ca Familia Corleone să nu mai fie la fel de respectată. Diplomația lui era interpretată ca o dovadă de slăbiciune.

Toți din birou cunoșteau aceste lucruri, iar unii dintre ei erau de aceeași părere. Carlo Rizzi îl simpatiza pe Michael, dar nu se temea de el așa cum se temuse de Sonny. La fel și Clemenza, deși îl admirase pe Michael pentru actul său de curaj cu Turcul și cu căpitanul de poliție, nu putea să nu-și spună în sinea lui că Michael era prea blând ca să fie Don. Clemenza sperase să primească permisiunea de a-și întemeia propria Familie, propriul său imperiu, desprins din imperiul Corleone. Dar Don declarase categoric că așa ceva nu trebuia să se întâmple, iar Clemenza îl respecta prea mult pe Don ca să-i nesocotească ordinul. Afară, bineînțeles, de cazul în care situația ar fi devenit intolerabilă.

Tessio avea o părere mai bună despre Michael. El intuia în tânăr cu totul altceva: o forță ascunsă cu inteligență, un om care-și ferea cu strășnicie adevărata putere de ochii celorlalți, urmând preceptele lui Don, care spunea că un prieten trebuia întotdeauna să-ți subestimeze virtuțile, iar un dușman să-ți supraestimeze slăbiciunile.

Bineînțeles, Don și Tom Hagen știau cu certitudine ce fel de om era Michael. Don nu s-ar fi retras niciodată, dacă n-ar fi avut încredere deplină în capacitatea fiului său de a redobândi poziția Familiei. Hagen fusese profesorul lui Michael în ultimii doi ani și era uimit cât de repede prinsese tânărul toate subtilitățile afacerilor Familiei. Era cu adevărat fiul tatălui său.

Clemenza și Tessio erau supărați pe Michael fiindcă limitase puterea celor două *regimes* și nu reconstituise *regime* al lui Sonny. Într-adevăr, Familia Corleone avea acum doar două grupuri de luptă și mai puțini oameni decât înainte. Clemenza și Tessio socoteau că aceasta era o măsură sinucigașă, mai ales că familiile Barzini și Tattaglia se infiltraseră în imperiul lor. Sperau însă ca erorile să fie îndreptate în cadrul acestei întruniri extraordinare convocate de Don.

Michael începu prin a le relata călătoria la Vegas și refuzul lui Moe Greene de a-și vinde partea.

— Dar îi vom face o ofertă pe care nu va avea cum s-o refuze, declară Michael. Cunoașteți deja intențiile Familiei Corleone de a-și extinde operațiunile către Vest. Pe Promenadă vom avea patru hoteluri cu cazinou. Dar nu chiar imediat. E nevoie de timp ca să aranjăm lucrurile. I se adresă direct lui Clemenza. Pete, vreau ca tu și Tessio să mergeți pe mâna mea timp de un an, fără întrebări și fără rețineri. La capătul acestui an, amândoi vă

puteți desprinde de Familia Corleone, devenind șefi și formând proprii le voastre Familii. Firește, e de la sine înțeles că vom păstra relații de prietenie. Ar fi o insultă la adresa voastră și a respectului pe care îl purtați tatălui meu, dacă aș gândi măcar o clipă altfel. Dar, până atunci, vă cer să mă urmați și să nu vă faceți griji. În momentul de față se desfășoară negocieri menite să rezolve probleme pe care voi le socotiți irezolvabile. Așa că aveți puțină răbdare.

Răspunsul veni de la Tessio:

— Dacă Moe Greene vrea să discute cu tatăl tău, de ce să nu-l lași? Don a reușit să fie convingător de fiecare dată, nimeni n-a rezistat argumentelor lui.

Don interveni prompt:

— Eu m-am retras. Dacă aș interveni, Michael și-ar pierde prestigiul. Și pe urmă, Moe e un individ cu care prefer să n-am de-a face.

Tessio își aminti zvonurile care-i ajunseseră la ureche, cum că într-o noapte Moe Greene îl pălmuise pe Freddie Corleone în hotelul din Las Vegas. Ceva nu i se părea în ordine. Se lăsă pe spătarul fotoliului. Moe Greene e un om mort, gândi el. Familia Corleone *nu dorea* să-l convingă.

Era rândul lui Carlo Rizzi să vorbească:

— Familia Corleone va înceta complet să opereze la New York?

Michael încuviință din cap.

— Vom vinde afacerea cu uleiul de măsline. Tot ce se poate lăsa vom lăsa pe mâna lui Tessio și a lui Clemenza. Însă nu trebuie să-ți faci griji pentru slujba ta, Carlo. Ai crescut în Nevada, cunoști statul, cunoști oamenii. Contez pe tine să fii mâna mea dreaptă când ne vom muta acolo. Carlo se lăsă pe spate în fotoliu, îmbujorat la față de recunoștință. Sosise vremea lui, de acum avea să urce în constelațiile puterii. Tom Hagen nu mai e *Consigliori,* continuă Michael. Va fi avocatul nostru în Las Vegas. În circa două luni se va muta definitiv acolo cu familia. Numai ca avocat. Începând din acest moment, nimeni nu va mai merge la el să-i ceară sfatul. E avocat și atâta tot. În privința lui Tom, am hotărât. Asta e dorința mea. Și-apoi, dacă aș avea vreodată nevoie de povață, cine mi-ar fi mai bun sfătuitor decât tata?

Râseră toți. Dar, cu toată gluma, pricepuseră mesajul. Tom Hagen ieșise din joc; nu mai deținea nici o putere. Toți aruncară priviri furișe către Hagen, să-i surprindă reacția, dar chipul lui rămase impasibil. Clemenza vorbi cu glasul lui șuierat de obez:

— Deci peste un an suntem pe cont propriu, asta ai vrut să spui?

— Poate chiar mai puțin de atât, răspunse politicos Michael. Firește, puteți face în continuare parte din Familie, alegerea vă aparține. Dar ponderea puterii noastre va fi în Vest și poate ar fi mai bine să vă organizați pe cont propriu.

— În acest caz, cred că ar trebui să ne acorzi permisiunea de a recruta oameni noi pentru *regimes,* zise liniștit Tessio. Ticăloșii ăia din clanul Barzini continuă să-mi încalce teritoriul. Cred că ar fi înțelept să le dăm o lecție, să-i învățăm bunele maniere.

Michael clătină din cap în semn de dezaprobare.

— Nu. N-are nici un rost. Stați liniștiți. Totul va fi negociat și aranjat până la mutare.

Dar Tessio nu se lăsă cu una, cu două. I se adresă direct lui Don, chiar cu riscul de a stârni nemulțumirea lui Michael:

— Iartă-mă, Nașule, îți vorbesc în numele atâtor ani de când suntem prieteni. Cred că dumneata și Michael vă înșelați în problema asta cu Nevada. Cum puteți spera să reușiți acolo, fără sprijinul puterii de aici? Amândouă merg mână în mână. Dacă plecați din oraș, Barzini și Tattaglia vor fi prea puternici pentru noi. Pete și cu mine vom avea necazuri, mai curând sau mai târziu va trebui să ne supunem lor. Barzini nu-i un tip pe placul meu. Părerea mea e că Familia Corleone trebuie să facă mutarea de pe o poziție de putere, nu de slăbiciune. Ar trebui să ne refacem *regimes* și să recuperăm teritoriile pierdute măcar în Staten Island.

Don clătină din cap.

— Nu uita că eu sunt artizanul păcii. Nu-mi pot călca cuvântul.

Tessio refuza să fie redus la tăcere:

— Toată lumea știe că, de atunci încoace, Barzini te-a provocat tot timpul. În plus, acum că Michael este noul șef al clanului Corleone, ce l-ar împiedica să ia orice măsuri crede de cuviință? Cuvântul dumitale nu-l obligă și pe el.

Michael interveni cu asprime. I se adresă lui Tessio pe tonul unui șef:

— În prezent au loc negocieri care vor da răspuns întrebărilor tale și-ți vor risipi îndoielile. Dacă nu-ți ajunge cuvântul meu, întreabă-l pe Don.

Tessio înțelese, în sfârșit, că mersese prea departe. Dacă îndrăznea să-l întrebe pe Don, și-ar fi făcut din Michael un dușman. Așa că ridică din umeri și spuse:

— Am vorbit pentru binele Familiei, nu pentru mine. Mie pot să-mi port de grijă și singur.

Michael îi adresă un surâs prietenos.

— Tessio, nu mă îndoiesc de tine nici o clipă. Și nici nu m-am îndoit vreodată. Ai însă încredere în mine. Sigur că nu sunt la înălțimea ta și a lui Pete în astfel de lucruri, dar, la urma urmei, îl am pe tata care să mă îndrume. N-am să mă descurc prea rău, o vom scoate la capăt cu bine.

Întrunirea luă sfârșit. Vestea cea mare era că Clemenza și Tessio vor primi îngăduința de a-și forma propriile lor Familii din cele două *regimes.* Tessio urma să controleze jocurile de noroc și docurile din Brooklyn, iar

Clemenza, jocurile de noroc din Manhattan și pistele de curse din Long Island.

Cei doi *caporegimes* plecară, însă nu pe deplin mulțumiți, nu chiar în apele lor. Carlo Rizzi zăbovi, sperând că venise, în sfârșit, momentul să fie tratat ca un membru al Familiei, dar își dădu repede seama că Michael nu era de aceeași părere. Așadar, îi lăsă pe Don, Tom Hagen și Michael singuri în biblioteca de pe colț. Albert Neri îl conduse până la intrare, și Carlo observă că Neri rămăsese în prag, urmărindu-l cu privirea în timp ce traversa domeniul scăldat în lumină.

În bibliotecă, cei trei bărbați se relaxară, așa cum se întâmplă doar cu cei care au trăit ani îndelungați sub același acoperiș, în aceeași familie. Michael îi oferi puțin lichior de anason lui Don și scotch lui Tom Hagen. Apoi își luă și el ceva de băut, ceea ce se întâmplă rareori.

Primul vorbi Tom Hagen:

— Mike, de ce mă dai deoparte?

Michael păru surprins.

— Vei fi mâna mea dreaptă în Las Vegas. Vom respecta legea pas cu pas, iar tu vei fi juristul nostru. Ce poate fi mai important de atât?

Hagen zâmbi ușor întristat.

— Nu asta voiam să spun. Mă refer la faptul că Rocco Lampone adună în secret *regime* fără știrea mea. Mă refer la faptul că tratezi direct cu Neri, în loc s-o faci prin intermediul meu sau al unui *caporegime.* Afară, desigur, de cazul în care nici nu știi cu ce se ocupă Lampone.

— Cum ai aflat de *regime* al lui Lampone? îl întrebă încet Michael.

Hagen ridică din umeri.

— Nu te teme, n-a fost o scurgere de informații, nu mai știe nimeni altcineva. Dar, de pe poziția mea, pot vedea ce se petrece. I-ai oferit lui Lampone partea lui, i-ai acordat multă libertate. Așa că are nevoie de oameni care să-l ajute în micul lui imperiu. Dar eu trebuie să am cunoștință de fiecare om pe care-l recrutează. Or, am remarcat că toți cei pe care-i înscrie pe statul de plată sunt prea buni pentru munca respectivă și primesc cam mulți bani pentru ceea ce fac, de fapt. În orice caz, când l-ai ales pe Lampone, te-ai oprit la omul potrivit. Operează perfect.

Michael făcu o strâmbătură.

— Nu chiar așa perfect, de vreme ce tu ai observat. Oricum, Lampone a fost ales de Don.

— OK, reluă Tom, prin urmare, de ce sunt scos din joc?

Michael îl privi drept în ochi și, fără să i se clintească pe față nici un mușchi, îi răspunse cu o sinceritate brutală:

— Tom, tu nu ești un *Consigliori* pentru vremuri de război. Odată cu mutarea pe care intenționăm s-o facem, situația s-ar putea agrava și poate

vom fi nevoiți să luptăm. Vreau să fii în afară liniei de foc, pentru orice eventualitate.

Hagen se înroși la față. Dacă Don i-ar fi spus asemenea vorbe, le-ar fi acceptat fără să crâcnească. Dar de ce dracu' se pripea Mike cu concluziile?

— OK, zise el, numai că, întâmplător, sunt de acord cu Tessio. Cred că greșești în problema asta. Faci mutarea ca semn de slăbiciune, nu de putere. Și asta nu miroase niciodată a bine. Barzini e o fiară și, dacă te va sfâșia bucată cu bucată, celelalte Familii nu se vor înghesui să ia apărarea clanului Corleone.

Într-un târziu, vorbi și Don:

— Tom, nu-i vorba doar de Michael. Eu l-am sfătuit în toate aceste probleme. Există lucruri care, poate, va fi nevoie să fie făcute și pentru care nu vreau să fii răspunzător. E dorința mea, nu a lui Michael. Niciodată nu m-am îndoit de competența ta în calitate de *Consigliori.* Am socotit că Santino, Dumnezeu să-l odihnească, n-ar fi fost bun de Don. Avea inimă bună, dar nu era omul potrivit să conducă Familia atunci când eu am dat de necaz. Și cine ar fi zis că Freddie va deveni lacheul femeilor? Așa că să nu te simți jignit. Michael se bucură de toată încrederea mea, la fel și tu. Din motive pe care nu ți le pot spune, nu trebuie să iei parte la ce s-ar putea întâmpla în viitor. Apropo, l-am prevenit pe Michael că acel *regime* secret al lui Lampone nu va scăpa ochiului tău vigilent. Asta îți arată câtă încredere am în tine.

Michael râse.

— Sincer să fiu, n-aș fi crezut c-ai să remarci și asta.

Hagen își dădu seama că încercau să-l îmbuneze.

— Poate îmi stă în putere să ajut cumva, zise el.

Michael clătină hotărât din cap.

— Ești pe dinafară, Tom.

Tom își goli paharul, dar, înainte de a pleca, îi adresă lui Michael un reproș blând:

— Ești aproape la fel de bun ca tatăl tău, îi spuse el. Dar va trebui să mai înveți un lucru.

— Și anume? întrebă politicos Michael.

— Cum să spui „nu”, răspunse Hagen.

Michael dădu din cap cu gravitate.

— Ai dreptate, încuviință el. Am să țin minte asta.

După plecarea lui Hagen, Michael se întoarse glumind spre tatăl său:

— Vasăzică, m-ai învățat atâta amar de lucruri. Acum învață-mă și cum să spun „nu” într-un mod care să-i facă omului plăcere.

Don se duse să se așeze în spatele biroului masiv.

— Nu poți spune „nu” celor pe care-i iubești, nu de prea multe ori. Aici

e tot secretul. Iar atunci când o faci, trebuie să sune ca un „da”. Sau trebuie să-i faci să spună singuri „nu”. E nevoie de răbdare și de efort. Dar eu fac parte din vechea generație, tu, din cea nouă, așa că nu te lua după mine.

Michael râse.

— Bine. Totuși, ești de acord că Tom nu trebuie implicat, adevărat?

Don încuviință din cap.

— Nu-l putem amesteca în așa ceva.

— Cred că a sosit timpul să te anunț că ceea ce voi face nu este, pur și simplu, răzbunare pentru Sonny și pentru Apollonia, spuse încet Michael. E doar un lucru necesar. Tessio și Tom au dreptate în ce privește familia Barzini.

Don Corleone aprobă din cap.

— Răzbunarea e o mâncare mai bună la gust când se răcește, zise el. N-aș fi încheiat niciodată pacea, dar știam că altfel n-ai fi scăpat cu viață. Mă surprinde totuși că Barzini a încercat un ultim atentat asupra ta. Poate că a fost pus la cale înainte de a se încheia pacea și nu l-a mai putut împiedica. Ești sigur că cel vizat nu era Don Tommasino?

— Așa trebuia să pară, răspunse Michael. Înscenarea ar fi fost perfectă, nici chiar dumneata n-ai fi bănuit nimic. Numai că eu am scăpat cu viață. L-am văzut pe Fabrizzio ieșind pe poartă, dând bir cu fugiții. Și bineînțeles, că de când m-am întors, am verificat toată povestea.

— L-au găsit pe cioban? întrebă Don.

— L-am găsit eu, răspunse Michael. Acum un an. Are o pizzerie proprie în Buffalo. Sub un nume nou, cu pașaport și acte false. Ciobanul Fabrizzio o duce foarte bine.

Don dădu din cap.

— Deci nu are rost să mai aștepți. Când vrei să începi?

— Vreau să aștept până când naște Kay, răspunse Michael. În caz că lucrurile iau o întorsătură neplăcută. Și vreau ca, mai întâi, Tom să se stabilească în Vegas, ca să nu fie implicat. Probabil peste un an.

— Totul este pregătit? întrebă Don, fără să-l privească.

— Dumneata nu ai nici un amestec, îi spuse cu blândețe Michael. Nu porți nici o răspundere. Eu îmi asum întreaga responsabilitate. Aș refuza să-ți acord chiar și drept de veto. Dacă acum ai încerca să mă împiedici să pornesc la acțiune, aș părăsi Familia și mi-aș vedea de drumul meu. Dumneata nu ai nici un amestec.

Don rămase tăcut mult timp și, într-un târziu, oftă.

— Atunci așa să fie, spuse el. Poate că de asta m-am retras, poate de asta am lăsat totul în mâna ta. Eu am făcut destul la viața mea, acum nu mă mai trage inima. Și-apoi, există unele îndatoriri pe care nici cei mai destoinici bărbați nu pot să și le asume. Rămâne cum am stabilit.

În cursul aceluiași an, Kay Adams Corleone dădu naștere unui al doilea copil, tot un băiețel. Născu ușor, fără nici un fel de complicații și, la întoarcerea acasă, familia o primi ca pe o prințesă. Connie Corleone îi aduse cadou bebelușului un trusou de mătase din Italia, lucrat de mână, extrem de scump și de frumos.

— Carlo l-a găsit, îi spuse ea lui Kay. A căutat în tot New Yorkul, ca să găsească ceva deosebit, după ce eu n-am întâlnit nimic care să-mi placă.

Kay îi mulțumi, zâmbind, înțelegând imediat că nu trebuia să-i relateze lui Michael această istorioară. Pe zi ce trecea, devenea tot mai siciliancă.

Tot în același an Nino Valenti muri de hemoragie cerebrală. Moartea lui se anunță pe prima pagină a ziarelor de scandal, pentru că filmul în care îl distribuise Johnny Fontane și a cărui premieră avusese loc cu câteva săptămâni în urmă se bucurase de un succes răsunător, făcând din Nino o vedetă de primă mărime. Ziarele menționau că Johnny Fontane se ocupa cu pregătirile de înmormântare și că ceremonia urma să aibă loc în cerc restrâns, numai în prezența familiei și a prietenilor apropiați. Un articol de senzație pretindea chiar că, într-un interviu, Johnny Fontane și-ar fi făcut reproșuri pentru moartea prietenului său, adăugând că ar fi trebuit să-l oblige să se interneze sub supraveghere medicală. Reporterul atenuase tonul mărturisirilor, astfel încât păreau remușcările inocente și sensibile ale cuiva care asistase neputincios la tragedie. Johnny Fontane își ajutase prietenul din copilărie, pe Nino Valenti, să obțină gloria în cinematografie, ce putea face mai mult de atât? Nici un membru al Familiei Corleone nu veni în California, să asiste la înmormântare, afară de Freddie. Lucy și Jules Segal participară și ei. Însuși Don intenționase să plece în California, dar suferise un ușor atac de cord, care-l silise să stea la pat o lună. Trimisese totuși o uriașă coroană de flori. Albert Neri fusese și el trimis în Vest, ca reprezentant oficial al Familiei.

La două zile după înmormântarea lui Nino, Moe Greene muri împușcat mortal în casa de la Hollywood a amantei lui, care era actriță de cinema. Albert Neri nu se înapoie la New York decât după aproape o lună. Își petrecu vacanța în Marea Caraibilor și se întoarse la muncă bronzat, aproape negru. Michael Corleone îl întâmpină cu un zâmbet și câteva cuvinte de laudă, anunțându-l totodată că pe viitor urma să primească un „venit” suplimentar, și anume, încasările provenite de la o agenție din East Side, socotită extrem de bănoasă. Neri se arătă mulțumit și încântat că trăia într-o lume care răsplătea cum se cuvine pe cei care-și făceau datoria.

▫ *CAPITOLUL 29* ▫

Michael Corleone își luase măsuri de precauție pentru orice eventualitate. Planul lui era fără cusur și extrem de sigur punct cu punct. Avea răbdare, sperând că mai avea la dispoziție un an pentru pregătiri. Dar nu-i era sortit să beneficieze de răgazul prevăzut, întrucât soarta se întoarse

împotriva lui și încă într-un mod cât se poate de surprinzător. Pentru că cel care urma să-i strice lui Michael toate socotelile era chiar Nașul, marele Don.

Într-o dimineață însorită de duminică, în timp ce femeile se aflau la biserică, Vito Corleone se îmbrăcă în hainele pentru grădinărit: pantaloni cenușii și lăbărțați la genunchi, o cămașă albastră și decolorată, o pălărie maronie și uzată, cu o panglică de mătase cenușie și plină de pete. În ultimii câțiva ani Don se îngrășase simțitor și, din spusele lui, muncea la răsadurile de roșii din motive de sănătate. Însă nu reușea să păcălească pe nimeni.

Adevărul era că-i plăcea să-și îngrijească grădina; îi plăcea s-o admire dis-de-dimineață. Îi amintea de vremurile copilăriei petrecute în Sicilia cu șaizeci de ani în urmă, dar rememorată fără teroarea și durerea pricinuite de pierderea tatălui său. Acum aracii de fasole aveau în vârf flori mici și albe; tulpini puternice și arpagic împrejmuiau grădina. În capătul ei străjuia un butoi cu canea, plin cu bălegar de vită aproape lichid, cel mai bun îngrășământ de grădină. Tot acolo se găseau rame pătrate de lemn, confecționate chiar de Don, care legase bețele cu sfoară albă și groasă. Pe aceste rame se cățărau tulpinile de roșii.

Don se grăbea să-și ude grădina. Trebuia să termine înainte ca soarele să devină prea fierbinte, preschimbând apa într-o lentilă de foc și riscând să-i ardă frunzele de salată, ca pe niște foițe de hârtie. Soarele era mai important decât apa, dar apa își avea însemnătatea ei; însă combinarea imprudentă a celor două elemente putea provoca o adevărată nenorocire.

Don se plimbă prin grădină, vânând furnici. Dacă existau furnici, însemna că legumele lui aveau păduchi de plante, fiindcă furnicile veneau după păduchi, așa că trebuia să stropească răsadurile.

Termină cu udatul grădinii la fix. Soarele începea să devină arzător, și Don se îndemnă singur la prudență. Dar mai erau câteva plante care trebuia fixate pe rame, așa că se aplecă din nou. Voia să termine și ultimul rând, apoi să intre în casă.

Brusc, avu senzația că soarele coborâse foarte aproape de capul lui. Prin fața ochilor îi jucau pete galbene. Băiatul cel mare al lui Michael veni alergând spre locul unde îngenunchease Don, care-l desluși învăluit într-o manta de lumină galbenă și orbitoare. Dar Don nu putea fi păcălit, era vulpoi bătrân. În spatele acelei mantii galbene ca o flacără pândea moartea, gata să se năpustească asupra lui. Don făcu semn puștiului să plece. Exact la timp. Lovitura de baros din pieptul lui îl făcu să se sufoce, împiedicându-l să respire. Se prăbuși cu fața în țărână.

Copilul fugi să-și cheme tatăl. Michael Corleone și câțiva bărbați de la poartă alergară în grădină, unde-l găsiră pe Don căzut la pământ, cu degetele încleștate în țărână. Îl ridicară și-l duseră la umbră, în curtea interioară cu dale de piatră. Michael îngenunche lângă tatăl lui, ținându-l de mână, în timp ce ceilalți bărbați alergară să cheme o ambulanță și un medic.

Cu mare efort, Don deschise ochii să-și mai vadă o dată fiul. Puternicul atac de cord făcuse ca obrazul lui roșcovan să capete o nuanță aproape albăstrie. Își trăia ultimele clipe. Trase în nări mireasma grădinii, cu ochii răniți de discul incandescent al soarelui, și murmură:

— Ce frumoasă-i viața!

Nu mai apucă să vadă lacrimile femeilor din familie, întrucât muri înainte de înapoierea lor de la biserică, înainte de sosirea ambulanței și chiar a medicului. Muri înconjurat de bărbați și strângând mâna fiului pe care îl iubise cel mai mult. Avu parte de o înmormântare grandioasă. Cele cinci Familii își trimiseră Donii și *caporegimes,* la fel și Familiile Tessio și Clemenza. Johnny Fontane apăru pe prima pagină a presei de senzație, deoarece asistase la înmormântare, deși Michael îl sfătuise să nu-și facă apariția. Fontane declară presei că Vito Corleone fusese nașul său și omul cel mai bun pe care-l cunoscuse vreodată. Totodată, menționă că se simțea onorat să-și poată aduce ultimul omagiu unei asemenea personalități, adăugând că puțin îi păsa ce zice lumea.

Priveghiul se ținu în casa din Long Beach, după vechea tradiție italienească. Amerigo Bonasera se întrecu pe el, își amână orice altă obligație, ocupându-se de vechiul său prieten și Naș cu tot atâta afecțiune ca o mamă care-și pregătește fata pentru nuntă. Toată lumea comenta cum nici măcar moartea nu reușise să șteargă de pe chipul lui Don noblețea și măreția, remarci care făceau ca lui Amerigo Bonasera să-i crească inima de mândrie, dându-i în același timp un straniu sentiment al puterii. Numai el știa ce cumplit masacru săvârșise moartea cu cel care fusese Don.

Veniră toți vechii prieteni și slujitori. Nazorine cu soția, fiica și ginerele, precum și cu copiii lor; Lucy Mancini veni de la Vegas împreună cu Freddie. Tom Hagen cu soția și copiii, Donii din San Francisco, Los Angeles, Boston și Cleveland. Sicriul fu purtat de Rocco Lampone și Albert Neri, împreună cu Tessio și Clemenza și, desigur, de fiii lui Don. Întreg domeniul și casele erau pline de jerbe funerare. La poarta proprietății așteptau ziariști și fotografi, precum și un microbuz în care se știa că sunt agenții FBI, cu aparate de filmat ca să imortalizeze evenimentul. Câțiva reporteri, care încercară să pătrundă înăuntru ca să participe la ceremonie, descoperiră că poarta și gardul erau păzite de oameni care le cereau actele și invitația. Deși tratați cu cea mai desăvârșită politețe, fiind serviți chiar și cu băuturi răcoritoare, nu li se îngădui să intre. Încercară să stea de vorbă cu persoane care ieșeau, dar nu întâmpinară decât priviri de gheață și nici un răspuns.

Michael Corleone își petrecu cea mai mare parte a zilei în biblioteca de pe colț, împreună cu Kay, Tom Hagen și Freddie. Lumea era poftită înăuntru, să-l vadă și să-i adreseze condoleanțe. Michael îi primi cu toată curtoazia, chiar și atunci când unii i se adresară numindu-l Naș sau Don Michael. Kay era singura care-l vedea cum strânge buzele, nemulțumit.

Clemenza și Tessio se alăturară acestui cerc de intimi și Michael le oferi

el însuși de băut. Discutară unele lucruri legate de afaceri. Michael îi informă că domeniul, împreună cu toate casele, urma să fie vândut unei companii de construcții și amenajări. Cu un profit enorm, încă o dovadă a geniului marelui Don.

Înțelegeau cu toții că, de acum, întreg imperiul se va muta în Vest. Că Familia Corleone urma să-și lichideze afacerile din New York. Această acțiune așteptase momentul retragerii lui Don sau moartea lui.

Trecuseră aproape zece ani de când în casă nu se mai adunase atâta lume, adică de la nunta lui Connie Corleone cu Carlo Rizzi, din câte remarcase cineva. Michael se duse la fereastra care dădea înspre grădină. Cu zece ani în urmă stătea aici cu Kay, fără a visa măcar ce destin straniu îl aștepta. Tatăl său spusese înainte de a muri: „Ce frumoasă-i viața!" Michael nu-și amintea ca tatăl său să fi vorbit vreodată despre moarte, ca și cum Don ar fi respectat prea mult moartea ca să filosofeze despre ea.

Se făcuse ora când trebuia să pornească la cimitir. Era timpul să-l înmormânteze pe marele Don. Michael o luă de braț pe Kay și ieșiră în grădină, alăturându-se celorlalți invitați. În urma lui veneau *caporegimes* cu soldații lor, apoi oamenii de rând de care Nașul se milostivise toată viața. Brutarul Nazorine, văduva Colombo și fiii ei, precum și mulți alții din lumea pe care el o guvernase cu mână de fier, dar cu dreptate. Veniseră chiar și câțiva foști dușmani care acum îi aduceau un ultim omagiu.

Michael observa toate acestea cu un zâmbet crispat și politicos. Nu era impresionat. Și totuși, își zise el, dacă și cu voi putea spune în ultima clipă dinaintea morții „Ce frumoasă-i viața!", atunci nimic altceva nu mai contează. Dacă voi putea crede în mine însumi tot atât de mult, restul nu mai are nici o importanță. Era decis să urmeze exemplul tatălui său. Să poarte de grijă copiilor, familiei și lumii sale. Dar copiii lui aveau să crească într-o altă lume. Să devină medici, artiști, oameni de știință. Guvernatori. Președinți. Orice. Michael hotărâse să facă tot ce-i stătea în putință ca urmașii lui să se încadreze în marea familie a umanității, dar el, ca un părinte puternic și prudent, fără îndoială va fi mereu cu ochii pe această mare familie.

În prima dimineață de după înmormântare, cei mai importanți membri ai Familiei Corleone se adunară pe domeniu. Curând după prânz fură poftiți în casa, acum goală, a lui Don. Îi întâmpină Michael Corleone.

Oaspeții aproape că umpleau biblioteca de pe colț. Erau de față cei doi *caporegimes,* Tessio și Clemenza; Rocco Lampone, cu aerul lui cumpătat și competent; Carlo Rizzi, foarte tăcut și cunoscându-și lungul nasului; Tom Hagen, care-și abandonase rolul strict de avocat, ca să li se alăture în acest moment de criză; Albert Neri, care încerca să se țină cât mai aproape de Michael, aprinzând țigara noului Don și pregătindu-i de băut, totul ca să-i arate credința sa nezdruncinată, în ciuda recentei nenorociri abătute asupra Familiei Corleone.

Moartea lui Don era o mare nenorocire pentru întreaga Familie. Fără el, părea că Familia își pierduse jumătate din influență și aproape toată puterea de negociere în confruntarea cu cele două clanuri aliate, Barzini și Tattaglia. Toți cei prezenți știau acest lucru și așteptau să vadă ce avea de spus Michael. În ochii lor, Michael încă nu era noul Don; nu-și câștigase nici poziția, nici titlul. Dacă Nașul ar fi trăit, poate ar fi asigurat succesiunea fiului; dar așa, situația era destul de echivocă.

Michael așteptă până când Neri termină de servit băuturile, apoi începu să vorbească liniștit:

— Țin să vă spun tuturor celor de față că vă înțeleg sentimentele. Știu că toți l-ați respectat pe tatăl meu, dar acum vă faceți griji atât pentru voi, cât și pentru familiile voastre. Câțiva dintre voi se întreabă dacă cele întâmplate vor afecta planul stabilit și promisiunile pe care le-am făcut. Ei bine, răspunsul este „Câtuși de puțin”. Totul continuă ca și până acum.

Clemenza își scutură capul masiv de taur. Avea părul cenușiu ca fierul și arăta și mai dizgrațios, cu trăsăturile mai înecate în grăsime.

— Clanurile Barzini și Tattaglia vor porni serios împotriva noastră, Mike. Trebuie să lupți sau să ajungi la o „înțelegere” cu ei.

Toți cei din încăpere remarcară că Clemenza nu folosise formula oficială de adresare față de Michael, cu atât mai puțin titlul de Don.

— Să așteptăm și să vedem ce se întâmplă, răspunse Michael. Lasă-i să încalce ei primii pacea.

Vorbi și Tessio, cu glasul lui blajin.

— Au și făcut-o, Mike. Chiar azi-dimineață au deschis două agenții de pariuri în Brooklyn. Am aflat de la căpitanul de poliție care deține lista celor protejați de către secția lor. Peste o lună, în tot Brooklynul n-o să mai am nici unde să-mi agăț pălăria.

Michael îl privi fix, cu un aer gânditor.

— Ai luat vreo măsură?

Tessio își clătină capul lui mic, de nevăstuică.

— Nu, răspunse el. N-am vrut să-ți creez nici un fel de probleme.

— Bine, îl aprobă Michael. Să stai liniștit. De fapt, asta vreau să vă cer tuturor. Să stați liniștiți. Nu reacționați la nici o provocare. Dați-mi câteva săptămâni ca să pun lucrurile la punct, să-mi pot da seama din ce parte bate vântul. Pe urmă voi încheia târgul cel mai avantajos pentru fiecare dintre voi. După aceea vom avea o ultimă întâlnire și vom lua câteva decizii finale. Se prefăcu a nu lua în seamă surprinderea lor, iar Albert Neri începu să-i conducă la ușă. Tom, mai rămâi câteva minute, îi ordonă Michael.

Hagen se duse la fereastra care dădea spre stradă. Așteptă până când cei doi *caporegimes,* Carlo Rizzi și Rocco Lampone ajunseră la poartă, însoțiți de Albert Neri. Apoi se întoarse către Michael și-l întrebă:

— Ai preluat toate relațiile politice ale familiei?

Michael clătină din cap cu regret.

— Nu toate. Aș fi avut nevoie de încă patru luni. Don și cu mine tocmai lucram la asta. În schimb, îi am pe toți judecătorii, de ei ne-am ocupat în primul rând, și pe câțiva dintre cei mai importanți membri ai Congresului. Evident, șefii de partide din New York n-au fost o problemă. Familia Corleone e cu mult mai puternică decât și-ar închipui cineva, totuși speram s-o fac absolut invulnerabilă. Zâmbi spre Hagen. Cred că ai ghicit și singur.

Hagen încuviință din cap.

— Nici n-a fost greu. Afară de motivul pentru care m-ai exclus din operațiune. Dar am încercat să raționez ca un sicilian și, până la urmă, am înțeles și asta.

Michael râse.

— Tata a prezis că ai să ghicești. Numai că e un lux pe care nu mi-l mai pot permite. Am nevoie de tine aici. Cel puțin, în următoarele câteva săptămâni. Ar fi bine să telefonezi la Vegas și să vorbești cu soția ta. Spune-i că-i vorba de câteva săptămâni.

— Cum crezi că vor lua legătura cu tine? întrebă Hagen cu un aer gânditor.

Michael oftă:

— Don mi-a dat instrucțiuni. Prin cineva apropiat. Barzini îmi va întinde o cursă prin cineva apropiat, pe care se presupune că n-am cum să-l suspectez.

Hagen îi zâmbi.

— Cineva ca mine.

Michael îi răspunse tot cu un zâmbet.

— Tu ești irlandez, așa că nu prezinți încredere.

— Sunt american de origine germană, precizează Hagen.

— Pentru ei tot irlandez se cheamă, declară Michael. Nu vor apela la tine și nu vor apela la Neri, pentru că Neri a fost polițist. În plus, amândoi îmi sunteți *prea apropiați.* Dușmanul nu-și poate asuma acest risc. Rocco Lampone nu-i la fel de apropiat. Nici Clemenza, nici Tessio, nici Carlo Rizzi.

Hagen râse încetișor.

— Pun prinsoare că va fi Carlo.

— Vom vedea, răspunse Michael. Cât de curând.

Faptul se întâmplă chiar a doua zi de dimineață, în timp ce Hagen și Michael luau micul dejun împreună. Michael răspunse la telefonul din bibliotecă, iar când se înapoie în bucătărie, îi spuse lui Hagen:

— S-a aranjat. De azi într-o săptămână mă întâlnesc cu Barzini. Vrea să încheiem o nouă pace acum că Don a murit, râse Michael.

— Cine ți-a telefonat? Cine a luat legătura cu tine? întrebă Hagen.

Amândoi știau că, indiferent care dintre membrii Familiei Corleone fusese intermediarul, acela era un trădător.

Michael îi adresă lui Hagen un zâmbet trist și încărcat de regrete.

— Tessio, răspunse el.

Terminară micul dejun în tăcere. La cafea, Hagen clătină din cap.

— Puteam să jur că va fi Carlo sau poate chiar Clemenza. Nu m-aș fi gândit nici o clipă la Tessio. E cel mai de treabă dintre toți.

— Dar și cel mai inteligent, preciză Michael. A făcut ceea ce lui i s-a părut a fi mișcarea cea mai bună. Și-a zis că mă atrage pe mine în cursă, pe urmă Barzini dă lovitura, iar el moștenește Familia Corleone. S-a gândit că, dacă rămâne alături de mine, atunci e sortit pieirii. E convins că nu pot ieși învingător.

Hagen tăcu, apoi întrebă fără prea mare tragere de inimă:

— Și cât e de aproape de adevăr?

Michael ridică din urmei.

— Situația pare gravă. Dar tata a fost singura persoană care a înțeles că relațiile politice și puterea politică fac cât zece *regimes.* Cred că în momentul de față dețin cea mai mare parte din puterea politică a tatei, numai că sunt singurul cu adevărat conștient de asta. Îi zâmbi lui Hagen, un zâmbet liniștitor. Până la urmă, am să-i fac să-mi spună Don. Dar îmi pare cumplit de rău de Tessio.

— Ai acceptat să te întâlnești cu Barzini? întrebă Hagen.

— Da, răspunse Michael. De azi într-o săptămână, în cursul serii. În Brooklyn, pe teritoriul lui Tessio, unde se presupune că sunt în siguranță.

Michael râse din nou.

— Fii prudent până atunci, îl sfătui Hagen.

Pentru prima oară Michael adoptă față de Hagen o atitudine plină de răceală.

— N-am nevoie de un *Consigliori* ca să-mi dea un astfel de sfat, replică el.

În cursul săptămânii dinaintea întâlnirii de pace între Familiile Corleone și Barzini, Michael îi demonstră lui Hagen cât de prudent știa să fie. Nu ieși nici măcar o dată dincolo de zidurile proprietății și nu primi pe nimeni fără să-l aibă alături pe Neri. Nu exista decât o singură complicație supărătoare. Băiatul cel mare al lui Connie și al lui Carlo urma să primească prima împărtășanie, așa că Michael fu rugat de Kay să-i fie Naș. Michael refuză.

— Nu se întâmplă des să te rog ceva, insistă Kay. Te rog s-o faci pentru mine. Connie și-o dorește din tot sufletul. La fel și Carlo. Pentru ei e foarte important. Te rog, Michael.

Își dădea seama că insistențele ei îl enervau și se aștepta s-o refuze. Rămase uimită când el încuviință din cap, zicând:

— OK. Dar nu pot părăsi domeniul. Spune-le să aranjeze ca preotul să țină slujba aici. Voi plăti oricât mă costă. Dacă au necazuri cu cei de la biserică, Hagen va rezolva problema.

Prin urmare, cu o zi înainte de întâlnirea cu Familia Barzini, Michael Corleone deveni Nașul fiului lui Connie și al lui Carlo Rizzi. Îi dărui copilului un ceas de mână extrem de valoros, cu brățară de aur. În casa lui Carlo se organiză o mică petrecere, avându-i drept invitați pe *caporegimes,* pe Hagen, Lampone și pe toți locatarii domeniului, printre care, bineînțeles, și văduva lui Don. Connie era atât de copleșită de emoție, încât nu mai contenea să-și îmbrățișeze și să-și sărute fratele și cumnata. Până și Carlo Rizzi devenise mai sentimental, mereu îi strângea mâna lui Michael și-i spunea „Nașule” cu fiecare prilej – după vechea tradiție țărănească. Michael nu fusese niciodată atât de binevoitor și de deschis.

— Cred că de acum Carlo și Michael vor fi cu adevărat prieteni, îi șopti Connie lui Kay. Un astfel de eveniment apropie întotdeauna oamenii.

Kay își strânse cumnata de braț.

— Mă bucur din *tot sufletul,* declară ea.

• CARTEA A OPTA •

▫ *CAPITOLUL 30* ▫

Albert Neri stătea în apartamentul său din Bronx și-și peria cu grijă vechea uniformă de polițist din serj albastru. Desprinse insigna și o puse pe masă, cu gând s-o lustruiască. Tocul cu pistolul regulamentar era așezat pe spătarul unui scaun. Această îndeletnicire de rutină îi dădea un straniu sentiment de fericire, unul dintre rarele momente de fericire în ultimii doi ani, de când îl părăsise soția.

Se însurase cu Rita la vremea când ea încă era o puștancă de liceu, iar el abia intrase în poliție. Ea era timidă, brunetă și originară dintr-o familie de italieni severi, care n-o lăsau să întârzie în oraș mai mult de ora zece seara. Neri era îndrăgostit lulea de ea, de inocența și virtutea fetei, precum și de frumusețea ei meridională.

La început Rita Neri fusese fascinată de soțul ei. Era un bărbat de o forță neobișnuită, și fata vedea că oamenii se temeau de el din pricina acestei forțe și a intransigenței lui față de bine și de rău. Rareori dădea dovadă de tact. Dacă nu era de acord cu părerea cuiva sau cu atitudinea unui grup, fie tăcea, fie îi contrazicea cu vehemență. Niciodată nu aproba politicos. De asemenea, avea un autentic temperament sicilian, iar crizele lui

de furie puteau fi cumplite. Însă niciodată nu se înfuria pe soția lui.

În numai cinci ani Neri devenise unul dintre cei mai temuți polițiști din New York. Dar și dintre cei mai cinstiți. Avea însă propriul său mod de a aplica legea. Ura derbedeii și când vedea un grup de scandalagii tineri făcând noaptea tărăboi la vreun colț de stradă, acționa rapid și eficace. Se folosea de forța lui fizică într-adevăr ieșită din comun, de care nici el nu era pe deplin conștient.

Într-o noapte, în Central Park West, sărise din mașina în care patrula și imobilizase șase golani îmbrăcați cu bluzoane negre de mătase. Colegul lui rămăsese în mașină, la volan, nevrând să se amestece, dat fiindcă-l cunoștea pe Neri. Cei șase băieți, toți mergând pe douăzeci de ani, acostau trecătorii și le cereau țigări, dar pe un ton teribilist, fără să facă, de fapt, cuiva vreun rău. De asemenea, tachinau fetele care treceau pe lângă ei, schițând un gest cu implicații sexuale mai curând francez decât american.

Neri îi aliniase lângă zidul de piatră care despărțea Central Park de Eighth Avenue. Era în amurg, dar Neri avea asupra sa arma favorită, o lanternă uriașă. Niciodată nu se ostenea să scoată arma; niciodată nu era nevoie. Când se înfuria, chipul lui căpăta o expresie extrem de brutală și amenințătoare, care, pe lângă prezența uniformei, de regulă îi intimida pe derbedei. La fel se întâmplase și cu aceștia.

Neri îl întrebase pe primul puștan în bluzon negru de mătase:

— Cum te cheamă?

Acesta răspunsese, dându-i un nume irlandez.

— Cară-te acasă! îi ordonase Neri, Dacă te mai prind pe străzi, te fac una cu pământul.

Făcuse un semn cu lanterna și puștiul se grăbise s-o întindă. Neri repetase scena cu următorii doi băieți. Apoi îi lăsase să plece. Dar cel de al patrulea îi spusese un nume italienesc și-i zâmbise lui Neri cu un aer complice. Se vedea limpede că polițistul era italian de origine. Neri îl studiase o clipă pe băiat, apoi îl întrebase, mai mult ca să se afle în treabă:

— Ești italian?

Băiatul îi zâmbise larg, cu un aer încrezător.

Atunci Neri îi dăduse o lovitură năucitoare în frunte cu lanterna. Băiatul se prăbușise în genunchi. Pielea și carnea de pe frunte erau plesnite și sângele îi inunda obrazul. Însă osul nu fusese atins.

— Nemernicule! se răstise la el Neri. Ești o rușine pentru italieni. Din pricina unora ca tine avem o faimă proastă. Ridică-te. Îl lovise cu piciorul în coastă, nu prea încet, dar nici prea tare. Șterge-o acasă și să nu te mai prind pe străzi. Și dacă te mai văd că porți bluzonul ăla, te bag în spital. Acum întinde-o acasă. Ai noroc că nu sunt taică-tău.

Neri nu mai pierduse vremea cu ceilalți doi derbedei. Îi expediase în jos

pe bulevard, avertizându-i nu care cumva să mai dea ochii cu ei pe străzi în noaptea aceea.

În astfel de situații totul se petrecea atât de repede, încât curioșii nu apucau să se adune și nimeni nu avea când să protesteze. Neri urca în mașină, iar colegul lui demara în trombă. Firește, uneori aveau de a face cu cazuri mai dificile, când infractorii încercau să opună rezistență sau chiar scoteau cuțitul. Pe aceștia chiar că-i vedea Dumnezeu. Neri îi bătea cu o sălbăticie cruntă, până îi umplea de sânge, după care îi arunca în mașina de poliție, arestându-i sub acuzația că atacaseră un polițist. De regulă însă, ca să fie puși sub acuzație, trebuia mai întâi să iasă din spital.

În cele din urmă, Neri fusese transferat în zona clădirii Națiunilor Unite, în primul rând fiindcă nu se purtase față de sergentul de la secție cu respectul cuvenit. Profitând de imunitatea diplomatică, funcționarii de la Națiunile Unite își parcau limuzinele peste tot pe stradă, fără a ține seama de indicațiile poliției. Neri făcuse reclamație la secție, unde i se spusese s-o lase mai moale și să închidă ochii. Numai că într-o seară mașinile parcate la întâmplare blocaseră o stradă întreagă. Era trecut de miezul nopții, așa că Neri își luase din mașină imensa lui lanternă și pornise pe stradă, sfărâmând parbriz după parbriz. Chiar și pentru niște înalți diplomați, nu era atât de simplu să-și înlocuiască parbrizele în mai puțin de câteva zile. La secția de poliție începuse să plouă cu reclamații și cereri de protecție împotriva acestui act de vandalism. După o săptămână de parbrize sparte, cineva își dăduse totuși seama care era adevărul, așa că Albert Neri fusese transferat în Harlem.

Curând după aceea, într-o duminică, Neri își luase soția și se dusese în Brooklyn, să-și viziteze sora văduvă. Albert Neri își iubea și-și ocrotea cu disperare sora – sentiment caracteristic sicilienilor – și o vizita cel puțin o dată la câteva luni, ca să se asigure că-i merge bine. Sora lui era mult mai în vârstă decât el și avea un fiu de douăzeci de ani. Băiatul, pe nume Thomas și orfan de tată, îi dădea mult de furcă. Săvârșise câteva delicte minore și apucase oarecum pe căi greșite. Cândva, Neri fusese nevoit să apeleze la relațiile sale din poliție ca să-l scape de acuzația de furt. Atunci își stăpânise mânia, dar își prevenise nepotul: „Tommy, dacă o mai faci pe soră-mea să plângă din pricina ta, să știi că te snopesc în bătaie”. Fusese un avertisment prietenesc, venit ca din partea unchiului, nu o amenințare propriu-zisă. Deși Tommy era puștanul cel mai bătăuș de pe teritoriul deloc lipsit de violență al Brooklynului, până și el se temea de unchiul Al. În ziua aceea, Tommy încă dormea la el în cameră, fiindcă venise foarte târziu acasă în noaptea precedentă. Maică-sa se dusese să-l trezească, spunându-i să se îmbrace ca să ia cina împreună cu unchiul și mătușa lui. Prin ușa întredeschisă răzbătuse vocea răstită a băiatului:

— Mă doare-n cot, lasă-mă să dorm.

Mama lui se înapoiase în bucătărie, zâmbind în chip de scuză.

Prin urmare, luaseră cina fără el. Neri o întrebase pe sora lui dacă Tommy îi făcea zile fripte, dar ea clătinase din cap.

În momentul în care Neri și soția lui se pregăteau de plecare, Tommy se dăduse, în sfârșit, jos din pat. Abia dacă mormăise un salut și se dusese în bucătărie. După un timp strigase către maică-sa:

— Hei, mamă, nu-mi faci și mie ceva de mâncare?

Nu fusese o rugăminte, ci o hachiță de copil răsfățat.

— Altă dată să te scoli la ora mesei și-atunci ai să mănânci, îi replicase mama lui. Doar n-o să mai gătesc o dată anume pentru tine.

Fusese o scenă urâtă, dar destul de obișnuită. Dar Tommy, încă buimac de somn, făcuse o greșeală.

— Ah, du-te dracului cu pisălogeala ta. Mă duc să mănânc în oraș.

Dar nici nu terminase bine de vorbit că avea să-și regrete cuvintele.

Unchiul Al se repezise la el ca pisica la șoarece. Nu atât pentru insulta adresată surorii lui în ziua aceea, cât pentru că era limpede că adesea vorbea așa cu maică-sa atunci când erau singuri. Tommy nu îndrăznea să crâcnească în fața unchiului. În duminica aceea îl luase gura pe dinainte. Spre ghinionul lui.

Sub privirile înspăimântate ale celor două femei, Al Neri își luase la bătaie nepotul, tacticos și fără milă. La început, tânărul încercase să se apere, dar renunțase imediat, începând să cerșească milă. Neri îl plesnise peste față până când îi umflase și-i însângerase buzele. Pe urmă îi dăduse capul pe spate, izbindu-l de perete. Îl pocnise în stomac, apoi îl trântise pe podea și-l lovise cu fața de covor. Le spusese celor două femei să aștepte acolo, apoi îi poruncise lui Tommy să iasă în stradă și să urce în mașina lui. Acolo îl băgase în toți sperieții.

— Dacă aflu de la soră-mea că i-ai mai vorbit așa măcar o singură dată, bătaia pe care ai încasat-o azi o să ți se pară un sărut de fată, îl amenințase el pe Tommy. Vreau să aud că te-ai făcut băiat de treabă. Acum du-te sus și anunț-o pe nevastă-mea că o aștept.

La două luni după acest incident, Al Neri se întorsese din tura de noapte, descoperind că soția îl părăsise. Își luase toate hainele și se întorsese la părinți. Tatăl ei îi spusese că Rita se temea de el și că-i era frică să trăiască alături de el din pricina firii pe care o avea. Al rămăsese năucit, nevenindu-i să creadă. Nu-și lovise niciodată soția, n-o amenințase în nici un fel, nu simțise decât afecțiune pentru ea. Dar gestul ei îl uluise atât de mult, încât lăsase să treacă vreo câteva zile și abia pe urmă se dusese la părinții fetei, ca să stea de vorbă cu ea.

Ghinionul făcuse ca în seara următoare să aibă necazuri în timp ce se afla de serviciu. Mașina lui preluase o chemare din Harlem, unde avusese loc un atentat. Ca de fiecare dată, Neri sărise din mașină încă înainte ca aceasta să frâneze. Era trecut de miezul nopții și Neri ținea în mână enorma lui

lanternă. Nu-i fusese greu să-și dea seama ce se întâmpla. La intrarea unui bloc cu apartamente de închiriat se adunase o mulțime de curioși. O negresă îl înștiințase pe Neri:

— Înăuntru e un bărbat care măcelărește o fetiță.

Neri intrase în hol. În celălalt capăt al coridorului se vedea o ușă deschisă, de unde răzbătea o fâșie de lumină. Apoi auzi geamătul fetei. Ținând lanterna în mână, pornise pe coridor și intrase pe ușa deschisă. Aproape că se împiedicase de două corpuri întinse pe podea. Unul era al unei negrese de vreo douăzeci și cinci de ani. Celălalt, al unei fetițe de cel mult doisprezece. Amândouă erau pline de sânge, de pe urma tăieturilor de brici de pe obraz și de pe corp. În sufragerie Neri dăduse cu ochii de cel care săvârșise fapta. Îl cunoștea bine.

Numele lui era Wax Baines, un proxenet notoriu, furnizor de droguri și un rafinat al violenței fizice. Avea ochii ieșiți din orbite din pricina drogurilor, iar cuțitul însângerat îi tremura în mână. Cu două săptămâni în urmă Neri îl arestase pentru molestarea gravă a uneia dintre prostituatele de stradă care lucrau pentru el.

— Hei, omule, zisese Baines, nu-i treaba ta.

Colegul lui Neri murmurase și el ceva de genul că negrii trebuia lăsați să se măcelărească între ei, dacă așa aveau chef, dar Neri îl târâse pe Baines la secția de poliție. Baines fusese eliberat pe cauțiune chiar a doua zi.

Neri nu-i simpatizase niciodată prea mult pe negri, iar de când lucra în Harlem, îi iubea și mai puțin. Toți se drogau sau se îmbătau, lăsându-și nevestele să muncească sau să-și vândă trupurile. Nu dădea doi bani pe astfel de jigodii. Prin urmare, faptul că Baines încălcase legea îl scotea din sărite. Priveliștea fetiței ciopârțite cu briciul făcuse să i se suie sângele la cap. În sinea lui hotărâse la rece să nu-l mai ducă pe Baines la secția de poliție. Dar în spatele lui se și îngrămădiseră martorii, locatarii aceluiași imobil și colegul lui din mașina de patrulă.

— Aruncă cuțitul! îi ordonase Neri lui Baines. Ești arestat.

Baines pufnise în râs.

— Ca să mă arestezi, tre' să folosești pistolu', omule. Ridicase cuțitul. Sau poate-l vrei pe ăsta.

Neri acționase fulgerător, înainte ca partenerul său să aibă timp să-și scoată arma. Negrul își repezise înainte mâna în care ținea cuțitul, dar extraordinarele reflexe ale lui Neri îl ajutaseră să pareze lovitura cu palma stângă. Cu dreapta ridicase lanterna într-un arc scurt și periculos. Lovitura îl nimerise pe Baines în tâmplă, făcând să i se moaie caraghios genunchii, ca și cum ar fi fost beat. Cuțitul îi căzuse din mână. Era complet inofensiv. Ca atare, cea de a doua lovitură a lui Neri nu mai avusese nici o scuză, după cum demonstrase ulterior ancheta efectuată de poliție și la procesul penal, în baza declarațiilor date de martori și de colegul său polițist. Neri izbise în

capul lui Baines cu lanterna, dându-i o lovitură atât de puternică, încât sticla lanternei se făcuse țăndări. Scutul de email și becul săriseră și se împrăștiaseră prin toată camera. Tubul greu de aluminiu al lanternei se curbase și numai bateriile dinăuntru îl împiedicaseră să se îndoaie. Unul dintre martorii uluiți, un negru care locuia în același bloc și care mai târziu depusese mărturie împotriva lui Neri, exclamase:

— Măi, da' tare de cap mai e și negru' ăsta!

Numai că țeasta lui Baines nu fusese chiar atât de rezistentă. Lovitura îi crăpase capul. Murise două ore mai târziu la spitalul din Harlem.

Albert Neri fusese singurul surprins de propria-i arestare, sub acuzația de exces de violență. Fusese suspendat din funcție și i se intentase proces. Fusese acuzat de omucidere, condamnat la închisoare între unu și zece ani. Între timp, adunase în el atâta furie înăbușită și atâta ură împotriva întregii societăți, încât nu-i mai păsa câtuși de puțin. Îndrăzneau să-l judece ca pe un criminal de rând! Îndrăzneau să-l trimită la închisoare pentru că ucisese o fiară ca proxenetul ăla negru! Nu se sinchiseau de femeia și de fetița care fuseseră ciopârțite, desfigurate pe viață, și care încă se aflau în spital.

Neri nu se temea de închisoare. Își închipuia că, în calitate de fost polițist și, mai ales, dată fiind natura infracțiunii sale, se va bucura de un tratament bun. Câțiva dintre colegii lui îi dăduseră deja asigurări că vor discuta cu amici de ai lor. Numai tatăl soției, un bătrân italian iute la minte, proprietar al unei piețe de pește din Bronx, înțelesese că un om ca Albert Neri avea puține șanse să supraviețuiască mai mult de un an în închisoare. Putea fi ucis de unul dintre deținuți; sau dacă nu, cu siguranță, avea să ucidă el vreunul. Copleșit de un sentiment de vinovăție că, dintr-o toană femeiască, fiica lui părăsise un soț atât de bun, socrul lui Neri făcuse uz de relațiile sale cu Familia Corleone (plătea taxă de protecție unuia dintre reprezentanții clanului și trimitea în dar Familiei Corleone peștele cel mai bun pe care îl primea), rugându-i să intervină.

Familia Corleone auzise de Albert Neri. Era o figură oarecum legendară, tipul polițistului dur, dar cu respect față de lege; își crease faima unui om cu care nu era de glumit, capabil să inspire teamă prin simpla lui prezență, chiar și fără uniforma sau arma pe care legea îl îndreptățise să le poarte. Familia Corleone se interesase întotdeauna de astfel de persoane. Faptul că fusese polițist nu însemna mare lucru. Mulți tineri porniseră pe o cale greșită până să-și afle adevăratul drum în viață. De regulă, timpul și averea îi dădeau pe brazdă.

Pete Clemenza, cu flerul lui fin pentru oamenii de calitate, adusese cazul Neri în atenția lui Tom Hagen. Hagen studiase copia dosarului oficial de poliție și ascultase relatarea lui Clemenza, apoi spusese:

— Poate că avem de-a face cu un al doilea Luca Brasi.

Clemenza încuviințase din cap cu convingere. Deși era foarte gras,

chipul lui nu avea nimic din obișnuita cumsecădenie a obezilor.

— Așa gândesc și eu. Mike ar trebui să se ocupe personal de asta.

Așa se întâmplase că, înainte de a fi transferat de la o închisoare temporară la cea unde avea să fie deținut în permanență, Albert Neri fusese anunțat că judecătorul revizuise cazul lui pe baza unor noi date și mărturii făcute de înalți funcționari ai poliției. Sentința fusese suspendată și Albert își recăpătase libertatea.

Albert Neri nu era un naiv și nici socrul său ușă de biserică. Neri aflase ce se întâmplase și-și plătise datoria față de socru, acceptând să divorțeze de Rita. Apoi făcuse un drum la Long Beach, să mulțumească binefăcătorului său. Firește, totul fusese aranjat dinainte. Michael îl primise în bibliotecă.

Neri își exprimase recunoștința pe un ton oficial, rămânând surprins și încântat de căldura cu care Michael îi acceptase mulțumirile.

— Ce dracu', doar nu-i puteam lăsa să facă una ca asta unui sicilian de-al nostru! exclamase Michael. Ar fi trebuit să-ți dea măcar o amărâtă de medalie. Dar politicienii ăștia nenorociți nu dau doi bani pe nimic, în afară de organizațiile care exercită presiuni asupra lor. Ascultă, n-aș fi intervenit niciodată, dacă n-aș fi făcut unele cercetări, din care am constatat cât de nedrepți au fost cu tine. Unul dintre oamenii mei a stat de vorbă cu sora ta și ea ne-a povestit câte griji îți făceai pentru ea și pentru fiul ei, cum l-ai adus pe puști pe calea cea bună, cum l-ai împiedicat să devină o lichea. Socrul tău zice că ești cel mai cumsecade om din lume. Asta e ceva rar.

Plin de tact, Michael nu suflase o vorbă despre faptul că Neri fusese părăsit de nevastă.

Discutară câtva timp amândoi. Neri era de felul lui un taciturn, dar ajunsese să-și deschidă sufletul în fața lui Michael Corleone. Michael nu era decât cu cinci ani mai mare decât el, dar Neri i se adresa ca și cum ar fi fost cu mult mai vârstnic, îndeajuns cât să-i fie tată.

În cele din urmă, Michael spusese:

— N-are nici un rost să te scot din pușcărie, ca pe urmă să te las baltă. Pot aranja să primești ceva de lucru. Am afaceri în Las Vegas, cu experiența ta ai putea fi paznic la hotel. Sau dacă vrei să intri în vreo mică afacere, pot pune o vorbă bună la o bancă să-ți avanseze un împrumut.

Neri se simțea stânjenit și copleșit de recunoștință. Refuzase din mândrie și adăugase:

— Oricum, dacă am sentința suspendată, trebuie să rămân sub jurisdicția tribunalului.

— Astea-s fleacuri, se grăbise să-i taie vorba Michael. Lasă-le în seama mea. Uită de supraveghere și, pentru ca băncile să nu ridice obiecții, am să-ți aranjez eu fișa galbenă.

Fișa galbenă era numele dat cazierului, în care erau trecute toate

infracțiunile comise de o persoană. De regulă, aceasta era înmânată unui judecător atunci când acesta cântărea sentința ce urma să fie dată unui infractor aflat în stare de arest. Neri lucrase destulă vreme în poliție ca să știe că mulți nemernici care așteptau o condamnare fuseseră tratați cu indulgență de judecător doar fiindcă acesta primise o fișă galbenă curată, prin mituirea celor de la Arhivele Departamentului de Poliție. Așadar, nu-l mira prea mult că Michael Corleone putea realiza așa ceva; ceea ce-l surprindea era faptul că tânărul Corleone își dădea atâta osteneală pentru el.

— Dacă am nevoie de ajutor, voi apela la dumneavoastră, spusese Neri.

— Bine, bine, încuviințase Michael.

Își privise ceasul, gest din care Neri înțelesese ca era momentul să plece. Atunci se ridicase. Dar îl aștepta o nouă surpriză.

— E ora prânzului, anunțase Michael. Rămâi să iei masa cu mine și cu familia mea. Tata spune că i-ar face plăcere să te cunoască. Mergem împreună până la el. Cred că mama a pregătit ardei copți, ouă și cârnați. O masă tipic siciliană.

Neri nu mai petrecuse o după-amiază atât de agreabilă din copilărie, de la moartea părinților lui, la vremea când el avea doar cincisprezece ani. Don Corleone se arătase cât se poate de amabil, descoperind cu încântare că părinții lui Neri erau de baștină dintr-un sat aflat la numai câteva minute de al său. Conversația fusese plăcută, mâncarea delicioasă, iar vinul roșu bun și tare. Pe Neri îl fulgerase gândul că, în sfârșit, se găsea printre ai lui. Înțelegea că nu era decât un oaspete ocazional, însă știa că și-ar putea găsi un loc aici și că s-ar simți fericit într-o asemenea societate.

Michael și Don îl conduseseră până la mașina lui. Don îi strânsese mâna, spunând:

— Ești un băiat de ispravă. Pe fiul meu, Michael, aici de față, l-am învățat cum se fac afacerile cu ulei de măsline. Eu sunt bătrân și intenționez să mă retrag. El a venit la mine și mi-a spus că dorea să intervină în problema dumitale. Eu i-am zis să-și vadă de uleiul lui de măsline. Dar Michael nu-mi dădea pace. Îmi tot bătea capul că-i vorba de un băiat cumsecade, tot sicilian, care pățise o figură tare urâtă. A ținut-o tot așa și mi-a făcut capul calendar, până când m-am interesat de dumneata. Îți povestesc toate acestea ca să te asigur că Michael a avut dreptate. Acum, după ce te-am cunoscut, mă bucur că am pus o vorbă bună. Așa că, dacă-ți mai putem face vreo favoare, ajunge să ne-o ceri. Ai înțeles? Îți stăm la dispoziție. (Amintindu-și de generozitatea lui Don, Neri regretă că bătrânul nu mai apucase să vadă misiunea pe care el urma s-o îndeplinească în ziua aceea.)

Lui Neri îi trebuiseră mai puțin de trei zile ca să se hotărască. Înțelesese că i se făcea curte, dar înțelegea mai mult decât atât. Și anume,

că Familia Corleone îi aproba gestul pentru care societatea îl condamnase și îl pedepsise. Familia Corleone îl prețuia, societatea nu. Înțelegea că va fi mai fericit în lumea creată de Corleone decât în cea din afara ei. Și mai înțelegea că între hotarele mai înguste ale acestei lumi, Familia Corleone era mai puternică.

Îl vizitase din nou pe Michael și discutase cu cărțile pe masă. Nu voia să lucreze în Las Vegas, dar își dorea să intre în slujba Familiei la New York. Îl asigurase pe Michael de loialitatea sa. Michael era mișcat, Neri vedea limpede acest lucru. Totuși, Michael insistase ca Neri să plece mai întâi în vacanță la Miami, la hotelul Familiei, fiindu-i plătite toate cheltuielile, precum și chenzina în avans, astfel încât să dispună de banii necesari ca să se distreze cum se cuvine.

În vacanța aceea prinsese gustul luxului pentru întâia oară. Personalul hotelului îi acorda o atenție deosebită, exclamând de fiecare dată: „Ah, sunteți prietenul lui Michael Corleone”. Vestea se răspândise din gură în gură. Fusese instalat într-unul dintre apartamentele de lux, nu într-o cămăruță meschină, care i-ar fi fost dată unei rubedenii sărace. Insul care administra clubul de noapte îi făcuse rost de câteva fete frumoase. La întoarcerea în New York, Neri își schimbase radical părerea despre viață.

Fusese angajat în *regime* al lui Clemenza și testat cu grijă de acest maestru în alegerea soldaților. Trebuia luate anumite măsuri de precauție. La urma urmei, Neri fusese cândva polițist. Dar ferocitatea înnăscută a lui Neri învinsese orice scrupule pe care poate le avusese pe vremea când se afla de cealaltă parte a baricadei. În mai puțin de un an „își făcuse botezul”. De acum nu mai exista cale de întoarcere.

Clemenza nu mai contenea cu laudele. Neri era o minune, un nou Luca Brasi. Avea să devină chiar mai bun decât Luca, se împăuna Clemenza. În definitiv, era descoperirea lui. Din punct de vedere fizic, omul era un adevărat miracol. Cu asemenea reflexe și coordonare a mișcărilor, putea ajunge un nou Joe DiMaggio. Dar Clemenza mai știa că Neri nu era genul de om care să poată fi controlat de un șef ca el. Neri ajunsese să depindă direct de Michael Corleone, cu Tom Hagen pe postul atât de necesar de verigă intermediară. Neri era o personalitate „aparte”, ca atare merita un salariu mai mare, însă nu avea mijloace proprii de existență, vreo agenție de pariuri sau o operațiune care să necesite folosirea forței. Era limpede că îi purta un imens respect lui Michael Corleone, așa că într-o zi Tom Hagen îi spusese în glumă lui Michael:

— Ei, acum ai și tu un Luca.

Michael încuviințase din cap. Dăduse marea lovitură. Neri îi era devotat trup și suflet. Bineînțeles, învățase trucul de la Don. Pe vremea când își făcea ucenicia în afaceri, stând zile întregi sub oblăduirea tatălui său, la un moment dat Michael îl întrebase:

— Cum de-ai ajuns să te folosești de un om ca Luca Brasi? Așa un

animal?

Don se apucase să-l dăscălească:

— În lumea asta, începuse el, există oameni care cer să fie lichidați. Probabil că i-ai remarcat și tu. Sunt cei care se încaieră la jocurile de noroc, care sar furioși de la volan dacă cineva abia le-a zgâriat aripa mașinii, cei care umilesc și asupresc persoane ale căror însușiri nu le cunosc. Eu am văzut un nebun care provoca, cu bună știință, o șleahtă de indivizi periculoși, el însuși fiind complet lipsit de apărare. Aceștia sunt genul de oameni care umblă prin lume strigând în gura mare: „Omoară-mă! Omoară-mă!" Întotdeauna se găsește cineva gata să le îndeplinească dorința. Zilnic citim în ziare despre astfel de cazuri. Evident, astfel de fărădelegi fac și altora mult rău. Luca Brasi făcea parte din această categorie. Dar a fost atât de extraordinar, încât mult timp nimeni n-a reușit să-i vină de hac. Majoritatea acestor indivizi nu prezintă nici un interes pentru noi, în schimb, un Brasi e o armă puternică, de care ne putem servi. Șmecheria e că, dacă tot nu se teme de moarte și o caută cu lumânarea, trebuie să izbutești să-l convingi că tu ești unica persoană din lume care *nu* umblă să-i facă felul. Atunci nu se va teme decât de un singur lucru: nu de moarte, ci că l-ai putea ucide chiar *tu.* Din clipa aceea e omul tău.

Fusese una dintre cele mai valoroase lecții date de Don înainte de a muri, iar Michael se folosise de ea pentru a face din Neri un Luca Brasi al său.

În sfârșit, Albert Neri, singur în apartamentul său din Bronx, avea să îmbrace iar uniforma de polițist. Se apucă s-o perie cu grijă. Apoi voia să-și lustruiască tocul pistolului. După aceea mai rămânea să-și curețe cozorocul de la chipiu și să-și văcsuiască ghetele negre. Neri muncea cu râvnă. Își găsise locul în lume, Michael Corleone îi acordase încredere absolută. De altfel, chiar în cursul acestei zile Neri avea să-i demonstreze că era demn de ea.

▫ *CAPITOLUL 31* ▫

În aceeași zi, două limuzine parcară pe domeniul din Long Beach. Unul din automobile aștepta s-o ia pe Connie Corleone, împreună cu mama, soțul și cei doi copii ai ei, urmând să-i ducă la aeroport. Familia Carlo Rizzi avea să-și petreacă vacanța în Las Vegas, pregătind totodată mutarea permanentă a clanului în acest oraș. Michael îi dăduse dispoziții lui Carlo, trecând peste protestele lui Connie. Mezinul nu se mai ostenise să explice că voia ca toată lumea să plece din Long Beach înainte de întâlnirea dintre Familiile Barzini și Corleone. Într-adevăr, întâlnirea în sine era strict secretă. Singurii care știau de ea erau șefii celor două Familii.

Cealaltă limuzină era pentru Kay și copiii ei, care plecau la New Hampshire, în vizită la părinții lui Kay. Michael era nevoit să rămână pe

domeniu. Avea treburi mult prea importante ca să poată pleca.

Cu o noapte înainte, Michael îi trimisese vorbă lui Carlo Rizzi că va avea nevoie de el pe domeniu vreme de câteva zile, dar că, spre sfârșitul săptămânii, se va putea duce după soția și copiii lui. Pe Connie o apucaseră toate pandaliile. Încercase să dea de Michael la telefon, dar acesta plecase în oraș. Acum privirea ei îl căuta peste tot, numai că Michael se încuiase împreună cu Tom Hagen și nu voia să fie deranjat. Când Carlo o conduse pe Connie la mașină, ea îl sărută, luându-și rămas-bun.

— Dacă nu ești cu noi în două zile, să știi că vin eu să te iau, îl amenință ea.

Carlo îi oferi un surâs politicos și conjugal de complicitate sexuală.

— Am să vin, o asigură el.

Ea scoase capul pe fereastra mașinii.

— Ce crezi că vrea Michael de la tine? îl întrebă.

Încruntată și neliniștită, părea mai bătrână și mai urâtă.

Carlo ridică din umeri.

— Mi-a făgăduit o afacere bună. Poate că despre asta vrea să discutăm. Oricum, așa mi-a dat a înțelege.

Carlo nu știa de întâlnirea cu Familia Barzini, programată pentru aceeași seară.

— Zău, Carlo? întrebă plină de curiozitate Connie.

Carlo încuviință cu un aer convins, iar limuzina ieși pe poarta domeniului. De abia după ce plecase prima limuzină veni și Michael să-și ia rămas-bun de la Kay și de la cei doi copii. Se apropie și Carlo, ca să-i ureze lui Kay drum bun și vacanță plăcută. În sfârșit, demară și cea de a doua limuzină și ieși pe poartă.

— Îmi pare rău că trebuie să te rețin, Carlo, zise Michael. Nu va dura mai mult de câteva zile.

— Nu mă deranjează absolut deloc, se grăbi să răspundă Carlo.

— Bine, spuse Michael. Rămâi lângă telefon, am să te chem de îndată ce voi putea să te primesc. Până atunci mai am de pus la punct câteva lucruri. OK?

— Sigur, Michael, sigur, încuviință Carlo.

Se întoarse acasă și-i dădu un telefon amantei lui din Westbury, pe care o frecventa cu discreție. Îi făgădui că va încerca să ajungă la ea mai târziu în cursul serii. Apoi își luă o sticlă de whisky și așteptă. Așteptă mult timp. Curând după prânz, pe poartă începură să-și facă apariția o mulțime de mașini. Din una îl văzu coborând pe Clemenza și, nu după mult timp, din alta își făcu apariția Tessio. O gardă de corp îi conduse pe amândoi în casa lui Michael. Clemenza plecă după câteva ore, în schimb Tessio rămase.

Carlo ieși să se plimbe puțin pe proprietate, nu mai mult de zece minute. Îi știa pe toți cei care stăteau de pază pe domeniu, cu unii chiar era prieten. Își zise că putea rămâne puțin la taclale cu ei, ca să mai treacă timpul. Dar, spre surprinderea lui, nu cunoștea pe niciunul dintre cei care făceau de pază în ziua aceea. Toți erau figuri străine. Lucru și mai curios, la poartă era de serviciu Rocco Lampone, or Carlo știa că Rocco avea o poziție prea înaltă în ierarhia clanului ca să îndeplinească asemenea sarcini de duzină, afară de cazul în care se petrecea ceva neobișnuit.

Rocco îi adresă un zâmbet prietenos și-l salută. Carlo se arătă circumspect.

— Hei, credeam că Don ți-a dat vacanță! zise Rocco.

Carlo ridică din umeri.

— Mike m-a rugat să mai rămân aici câteva zile. Are ceva de lucru pentru mine.

— Aha, încuviință Rocco. La fel și eu. Apoi mi-a cerut să stau de pază la intrare. Ei, ce dracu' să-i faci, el e șeful.

Tonul lui ușor disprețuitor lăsa să se înțeleagă că Michael nu era același om ca tatăl său.

Carlo nu-i luă în seamă insinuarea.

— Mike știe ce face, zise el.

Rocco acceptă reproșul în tăcere. Carlo își luă rămas-bun și se întoarse în casă. Ceva se întâmpla, dar Rocco nu știa ce anume.

Michael stătea la fereastra salonului, privindu-l pe Carlo cum se plimba pe proprietate. Hagen îi aduse ceva de băut, un coniac tare. Michael sorbi recunoscător.

— Michael, trebuie să începi, îi spuse cu blândețe Hagen. A sosit momentul.

Michael oftă.

— Măcar de nu s-ar fi întâmplat așa curând. Păcat că tata n-a mai trăit încă puțin.

— Totul va merge ca pe roate, îl asigură Hagen. Dacă nu m-am prins eu, atunci nu se va prinde nimeni. Ai lucrat ca la carte.

Michael se întoarse cu spatele la fereastră.

— Planul a fost conceput în mare parte de tata. Niciodată nu mi-am dat seama cât de inteligent era. Dar îmi închipui că nu-ți spun o noutate.

— Nu va mai exista un om ca el, răspunse Hagen. Dar tocmai aici e frumusețea. Și totodată avantajul. Înseamnă că nici tu nu poți fi mai prejos.

— Să vedem ce se întâmplă, zise Michael. Tessio și Clemenza sunt pe domeniu? Hagen încuviință din cap. Michael își termină coniacul din pahar. Trimite-l la mine pe Clemenza. Am să-i dau personal instrucțiuni. Nu vreau

să dau deloc ochii cu Tessio. Spune-i doar că într-o jumătate de oră putem pleca la întâlnirea cu Barzini. După aceea oamenii lui Clemenza se vor ocupa de el.

— Nu există nici o cale de scăpare pentru Tessio? întrebă Hagen cu glas lipsit de orice intonație.

— Niciuna, răspunse Michael.

Departe de New York, în orașul Buffalo, o mică pizzerie de pe o stradă lăturalnică lupta cu avalanșa de clienți din orele de vârf. După prânz, ritmul de servire încetini și negustorul luă din vitrină tava rotundă din cositor, pe care mai rămăseseră câteva felii, și o puse în cuptorul uriaș de cărămidă. Se uită în cuptor, la plăcinta care se cocea înăuntru. Brânza încă nu începuse să se topească. Revenind la ghișeul de unde putea servi clienții direct în stradă, dădu cu ochii de un tânăr cu o figură încruntată.

— Dă-mi și mie o bucată, ceru acesta.

Negustorul luă paleta de lemn și împinse în cuptor una dintre bucățile rămase, ca s-o încălzească. În loc să aștepte afară, clientul se hotărî să intre și să fie servit înăuntru. Acum prăvălia era goală. Negustorul deschise cuptorul și scoase de acolo felia fierbinte, punând-o pe o farfurie de carton. Clientul nu se grăbi să plătească, în schimb îl măsură cu o privire sfredelitoare.

— Am auzit că ai un tatuaj frumos pe piept, spuse el. Se vede puțin la gât, mai sus de ultimul nasture al cămășii, nu vrei să-mi arăți și restul? Negustorul îngheță. Parcă paralizase. Descheie-ți cămașa, porunci clientul.

Negustorul clătină negativ din cap.

— N-am nici un tatuaj, zise el cu pronunțat accent englezesc. Vorbești de schimbul meu din tura de noapte.

Clientul râse. Era un râs neplăcut, aspru, încordat.

— Haide, haide, descheie-ți cămașa și arată-mi.

Negustorul începu să se dea înapoi spre partea din spate a prăvăliei, încercând să ocolească cuptorul cel uriaș. Dar clientul ridică o mână deasupra tejghelei. În ea ținea un pistol. Apăsă pe trăgaci. Glonțul îl nimeri pe negustor în piept, izbindu-l de cuptor. Clientul trase încă o dată și negustorul se prăvăli pe podea. Clientul ocoli tejgheaua, apoi se aplecă și-i descheie nasturii cămășii. Negustorul avea pieptul plin de sânge, dar tatuajul rămânea vizibil, cei doi îndrăgostiți înlănțuiți și cuțitul care-i străpungea. Negustorul ridică fără vlagă brațul, ca și cum ar fi încercat să se apere.

— Fabrizzio, i se adresă cel cu arma, ai salutări de la Michael Corleone.

Întinse arma până când țeava ajunse la numai câțiva centimetri de capul negustorului și atunci apăsă pe trăgaci. Apoi ieși din prăvălie. Lângă bordură îl aștepta o mașină cu portiera deschisă. Sări înăuntru și mașina se îndepărtă în viteză.

Rocco Lampone răspunse la telefonul instalat pe unul din stâlpii de fier ai porții.

— Pachetul dumneavoastră e gata, auzi el la celălalt capăt al firului, apoi urmă o păcănitură, semn că receptorul fusese pus la loc în furcă.

Rocco se sui în mașină și ieși pe poarta domeniului. Străbătu autostrada Jones Beach, unde fusese ucis Sonny Corleone, și merse până la gara Wantagh. Aici parcă mașina. Însă acolo îl aștepta altă mașină, în care se aflau doi bărbați. Aceștia opriră în fața unui motel aflat la zece minute depărtare pe autostrada Sunrise și intrară în curte. Rocco Lampone îi lăsă pe cei doi în mașină și se îndreptă spre una dintre căsuțele tip cabană. Cu o lovitură de picior, zbură ușa din țâțâni și dădu buzna în cameră.

Phillip Tattaglia, în vârstă de șaptezeci de ani și gol pușcă precum un bebeluș, stătea aplecat deasupra patului unde era culcată o fată tânără. Coama lui de păr era vopsită negru ca pana corbului, în schimb părul pubian era cenușiu ca oțelul. Avea un trup corpolent și molatic ca de pasăre. Rocco vârî în el patru gloanțe, toate în burtă. Apoi se întoarse și alergă înapoi la mașină. Cei doi bărbați îl lăsară la gara Wantagh. Aici Rocco urcă în mașina lui și se înapoie pe domeniu. Intră o clipă să-l vadă pe Michael Corleone, apoi se înapoie și-și reluă postul de pază de la poartă.

Albert Neri, singur în apartamentul lui, termină de pregătit uniforma. O îmbrăcă încet, punându-și pantalonii, cămașa, cravata, bluzonul, tocul și arma de la brâu. La suspendarea din funcție fusese nevoit să predea arma, dar, dintr-o scăpare administrativă, nu-i ceruseră înapoi și insigna. Clemenza îi făcuse rost de un nou pistol de poliție calibrul 38, care nu putea fi identificat. Neri îl desfăcu, îl unse, verifică cocoșul, asamblă arma din nou și încercă trăgaciul. Își umplu încărcătorul și se pregăti de plecare.

Își puse chipiul de polițist într-o pungă groasă de hârtie, apoi îmbrăcă un pardesiu civil, ca să-și ascundă uniforma. Se uită la ceas. Mai avea cincisprezece minute până când mașina avea să tragă la intrare. Își petrecu ultimul sfert de oră studiindu-și înfățișarea în oglindă. Nu încăpea nici o îndoială. Arăta a polițist în toată regula.

La intrare îl aștepta mașina cu doi dintre oamenii lui Rocco Lampone. Neri luă loc pe bancheta din spate. În timp ce mașina se îndrepta spre centru, lăsând în urmă cartierul lui, Neri își scoase pardesiul civil și îl puse pe podeaua mașinii. Rupse punga de hârtie și-și puse chipiul de polițist pe cap.

La intersecția dintre 55th Street și Fifth Avenue mașina trase lângă bordură și Neri coborî. Porni în jos, pe bulevard. Acum, că se îmbrăcase iar în uniformă și patrula pe străzi, așa cum făcuse în atâtea rânduri, îl încerca un sentiment ciudat. Era aglomerație. Merse pe jos spre centru, până ajunse în fața Centrului Rockefeller, vizavi de catedrala St Patrick. Pe trotuarul unde se afla el zări limuzina pe care o căuta. Era parcată, singura pe tot cuprinsul zonei împânzite de semne roșii cu „Parcarea interzisă” și „Staționarea interzisă”. Neri încetini pasul. Ajunsese prea devreme. Se opri să scrie ceva

pe carnețelul de amenzi, apoi își continuă drumul. Ajunse în dreptul limuzinei. Bătu ușor în aripă cu bastonul. Șoferul ridică surprins privirea. Neri îi arătă cu bastonul indicatorul cu „Staționarea interzisă”, apoi făcu semn șoferului să mute mașina de acolo. Șoferul se uită în altă parte.

Neri coborî pe carosabil, oprindu-se la fereastra deschisă din dreptul șoferului. Acesta era un individ cu o figură de brută, exact genul care-i plăcea lui Neri să-l snopească în bătaie. Neri i se adresă pe un ton voit jignitor:

— OK, deșteptule, te cari de aici sau vrei să-ți vâr în fund tichetul de amendă?

— Mai bine verifică la secție, îi răspunse impasibil șoferul. Sau n-ai decât să-mi dai amendă, dacă asta te face fericit.

— Șterge-o dracului de aici, șuieră Neri. Altfel, te scot din mașină și-ți tăbăcesc fundul. Șoferul scoase, ca prin minune, o bancnotă de zece dolari și, împăturind-o cu o singură mână într-un mic dreptunghi, încercă s-o îndese în bluzonul lui Neri. Acesta se întoarse pe trotuar și-i făcu semn cu degetul. Șoferul coborî din mașină. Permisul și actele mașinii, zise Neri.

Sperase să-l atragă pe șofer după colț, dar acum era prea târziu. Cu coada ochiului văzu trei bărbați scunzi și îndesați coborând treptele de la Plaza și îndreptându-se spre ei. Era Barzini cu cele două gărzi de corp, în drum spre întâlnirea cu Michael Corleone. În același moment, una din gărzile de corp se desprinse de grup și o luă înainte, să vadă ce se întâmpla cu mașina șefului.

— Ce se petrece aici? îl întrebă el pe șofer.

— O nimica toată, am primit o contravenție, răspunse scurt șoferul. Tipul ăsta tre' să fie nou la secție.

În clipa aceea li se alătură și Barzini, cu cealaltă gardă de corp.

— Ce mama dracului se întâmplă? mârâi el.

Neri termină de scris tichetul de contravenție și-i înapoie șoferului permisul și actele mașinii. Apoi își puse carnețelul înapoi în buzunarul de la șold și, cu o zvâcnitură a mâinii, scoase pistolul de poliție calibrul 38.

Trase trei gloanțe în pieptul gros al lui Barzini, înainte ca ceilalți trei să-și fi venit în fire și să se trântească la pământ. Între timp, Neri se repezi prin mulțime, dând colțul către locul unde-l aștepta mașina. Automobilul porni în viteză în direcția Ninth Avenue, apoi întoarse, îndreptându-se din nou spre centru. Lângă Chelsea Park, Neri – care își scosese chipiul, îmbrăcând pardesiul și schimbându-și hainele – urcă în altă mașină, care-l aștepta. Lăsase pistolul și uniforma de poliție în celălalt automobil. Amândouă urmau să dispară. O oră mai târziu se afla în siguranță pe domeniul din Long Beach, stând de vorbă cu Michael Corleone.

Tessio aștepta în bucătăria casei fostului Don, sorbind dintr-o ceașcă de cafea, când Tom Hagen veni să-l caute.

— Mike te așteaptă, zise Hagen. Ar fi bine să-l suni pe Barzini și să-i spui să pornească.

Tessio se ridică și se duse la telefonul din perete. Formă numărul biroului din New York al lui Barzini și zise scurt:

— Pornim spre Brooklyn. Puse receptorul în furcă și zâmbi spre Hagen. Sper că astă-seară Mike va încheia un târg avantajos pentru toată lumea.

— Sunt convins, răspunse grav Hagen.

Îl însoți pe Tessio afară din bucătărie, apoi în curte. Porniră amândoi spre casa lui Michael. La ușă îi opri unul dintre paznici.

— Șefu' zice că vine cu altă mașină. Cică voi doi să plecați înainte.

Tessio se încruntă și se întoarse către Hagen.

— Ce dracu', nu poate face una ca asta. Îmi dă peste cap toate aranjamentele.

În aceeași clipă în jurul lor se iviră ca din pământ alte trei gărzi.

— Nici eu nu pot să merg cu tine, Tessio, îi spuse cu blândețe Hagen.

Într-o fracțiune de secundă, *caporegime* cel cu figură de nevăstuică înțelese totul. Și-și acceptă soarta. Avu un moment de slăbiciune fizică, dar imediat își reveni.

— Spune-i lui Mike că a fost vorba de afaceri, i se adresă el lui Hagen. Întotdeauna l-am simpatizat.

Hagen încuviință din cap.

— Asta știe și el.

Tessio tăcu o clipă, apoi spuse încetișor:

— Tom, nu mă poți scoate din necaz? De dragul timpurilor de odinioară?

Hagen clătină din cap.

— Nu pot, răspunse el.

Îl urmări cu privirea pe Tessio, înconjurat de gărzile care-l duceau la o mașină care aștepta. Avea o senzație de leșin. Tessio fusese cel mai bun soldat al Familiei Corleone; bătrânul Don se bizuise pe el mai mult decât pe oricare altul, cu excepția lui Luca Brasi. Păcat că un om atât de inteligent făcuse o eroare de judecată fatală și tocmai la apusul carierei.

Carlo Rizzi, care continua să aștepte întrevederea cu Michael, începu să se impacienteze văzând toate acele veniri și plecări. Era limpede că se petrecea ceva important și se părea că el era lăsat pe dinafară. Pierzându-și răbdarea, formă numărul lui Michael. Răspunse una dintre gărzi, care se duse să-l cheme pe Michael. Imediat reveni, cu mesajul că Michael îi cerea să stea liniștit, fiindcă îl va chema curând.

Carlo îi telefonă din nou amantei, spunându-i că, fără îndoială, vor putea cina în oraș, ca apoi să-și petreacă noaptea împreună. Michael îl

asigurase că-l va chema curând și, orice ar fi pus la cale, nu putea dura mai mult de o oră-două. Pe urmă îi trebuia alte patruzeci de minute de mers cu mașina până la Westbury. Era posibil. Îi făgădui că va veni și o luă cu binișorul, ca să-i mai treacă supărarea. După ce puse receptorul în furcă, decise să se îmbrace, ca să nu mai piardă timpul după aceea. Tocmai își pusese o cămașă curată, când auzi o ciocănitură în ușă. Își făcu rapid socoteala că Mike încercase să-l prindă la telefon, dar cum acesta sunase ocupat, trimisese pe cineva să-l cheme. Carlo se duse la ușă și o deschise. Cuprins de o spaimă bolnavă, simți cum îi fuge pământul de sub picioare, în prag se afla Michael Corleone, cu chipul ca o mască a morții, așa cum îl văzuse Carlo Rizzi de atâtea ori în vis.

În spatele lui Michael stăteau Hagen și Rocco Lampone. Amândoi aveau figuri grave, de oameni veniți, împotriva voinței lor, să dea unui prieten o veste proastă. Toți trei intrară în casă și Carlo Rizzi îi conduse în salon. Revenindu-și din primul șoc, se gândi că suferise o criză de nervi. Dar cuvintele lui Michael îi dădură o senzație fizică de greață.

— Trebuie să dai socoteală pentru Santino, zise Michael. Carlo nu răspunse, prefăcându-se că nu înțelegea la ce se referise Michael. Hagen și Lampone se postară în dreptul a doi pereți opuși ai camerei. Carlo și Michael rămaseră față în față. Tu l-ai ademenit pe Sonny în calea oamenilor lui Barzini, continuă Michael cu glas lipsit de orice intonație. Asta a însemnat tot circul pe care l-ai făcut cu soră-mea. Oare credea Barzini că ai să duci de nas un Corleone?

Carlo Rizzi începu să bâiguie împins de spaima lui cumplită, fără urmă de demnitate sau mândrie:

— Jur că sunt nevinovat. Jur pe capul copiilor mei că sunt nevinovat, Mike, nu-mi face una ca asta. Te rog, Mike, nu-mi face una ca asta.

Michael îi răspunse liniștit:

— Barzini e mort. La fel și Phillip Tattaglia. Astă-seară vreau să închei toate socotelile Familiei. Așa că nu-mi spune mie că ești nevinovat. Ar fi mai bine pentru tine să-ți recunoști fapta.

Hagen și Lampone se uitară uimiți la Michael. Încă gândeau că mezinul era departe de ceea ce fusese tatăl său. De ce să-l facă pe acest trădător să-și recunoască vina? Pentru astfel de împrejurări, vinovăția lui era mai mult decât dovedită. Răspunsul era limpede. Michael încă nu era convins de puterile sale, încă se temea să nu comită o nedreptate, încă își făcea griji pentru acel dram de nesiguranță pe care numai mărturisirea lui Carlo Rizzi l-ar fi putut îndepărta.

Dar Carlo continua să tacă. Michael îi vorbi aproape cu blândețe:

— Nu fi atât de înspăimântat. Crezi că mi-aș lăsa sora văduvă? Crezi că mi-aș lăsa nepoții orfani de tată? În definitiv, sunt Nașul unuia din copiii tăi. Nu, pedeapsa ta va fi că nu ți se va permite să lucrezi cu Familia. Te sui în

avion și pleci la soția și copiii tăi, vreau să rămâi acolo. Îi voi trimite lui Connie o rentă. Asta-i tot. Dar nu mai insista că ești nevinovat, nu-mi insulta inteligența și nu mă scoate din sărite. Cine te-a racolat, Tattaglia sau Barzini?

În disperarea de a-și salva viața și ușurat la gândul că nu va fi ucis, Carlo Rizzi murmură:

— Barzini.

— Bine, bine, zise încet Michael. Îi făcu semn cu mâna dreaptă. Acum vreau să pleci. Te așteaptă o mașină, ca să te ducă la aeroport.

Carlo ieși primul, ceilalți trei bărbați urmându-l îndeaproape. Se lăsase seara, dar domeniul era, ca de obicei, scăldat în lumină. O mașină trase în fața casei. Carlo văzu că era chiar mașina lui. Nu recunoscu șoferul. Pe bancheta din spate era cineva, dar tocmai în celălalt capăt. Lampone deschise portiera din față și-i făcu semn lui Carlo să urce.

— Am s-o sun pe soția ta, să-i spun că ai pornit spre ea, zise Michael.

Carlo urcă în mașină. Cămașa lui de mătase era udă leoarcă de sudoare.

Mașina demară, îndreptându-se rapid spre poartă. Carlo vru să întoarcă ochii, să vadă dacă-l cunoștea pe cel care ședea în spatele lui. În acel moment, Clemenza, cu agilitatea și viclenia unei fetițe care leagă o panglică la gâtul unui pisoi, petrecu lațul în jurul gâtului lui Carlo Rizzi. Smucită cu putere de Clemenza, sfoara netedă pătrunse în piele. Corpul lui Carlo Rizzi săltă în aer ca un pește prins în undiță, dar Clemenza îl ținu bine, strângând sfoara până când trupul se lăsă moale. Brusc, în mașină năvăli o duhoare cumplită. Trupul lui Carlo își deșertase conținutul datorită relaxării sfincterului în clipa dinaintea morții. Clemenza continuă să siringă lațul încă vreo câteva minute, să fie sigur că făcuse treabă bună, apoi îl lărgi și-l vârî în buzunar. Se lăsă să cadă pe pernele mașinii, iar cadavrul lui Carlo se prăbuși peste portieră. După câteva momente, Clemenza coborî geamul, să iasă duhoarea.

Victoria Familiei Corleone era deplină. În același interval de douăzeci și patru de ore, Clemenza și Lampone dădură frâu liber celor două *regimes,* pedepsindu-i pe toți cei infiltrați pe teritoriile Familiei Corleone. Lui Neri i se încredință comanda fostului *regime* al lui Tessio. Agenții de pariuri ai lui Barzini se treziră în stradă; doi dintre cei mai importanți membri ai clanului Barzini fuseseră împușcați mortal în timp ce-și scobeau în tihnă dinții, după cina servită într-un restaurant italian de pe Mulberry Street. Un renumit escroc al curselor de trap muri asasinat și el, în timp ce se înapoia acasă după o seară la hipodrom, în care se umpluse de bani. Doi dintre cei mai cunoscuți cămătari ai docurilor dispărură, fiind găsiți abia după câteva luni în mlaștinile din New Jersey.

Cu acest unic atac sălbatic, Michael Corleone își creă un renume,

redând totodată Familiei Corleone poziția ei inițială între Familiile newyorkeze. Acum era respectat, nu numai pentru tactica sa strălucită, dar și pentru că unii dintre cei mai importanți *caporegimes* aflați în slujba Familiilor Barzini și Tattaglia i se alăturară imediat.

Totul ar fi fost un triumf absolut pentru Michael Corleone, dacă sora lui Connie n-ar fi făcut o criză de isterie.

Connie luă avionul către casă, împreună cu mama ei, lăsând copiii la Vegas. Își înfrână lacrimile de văduvă până când limuzina intră pe domeniu. Atunci, înainte ca maică-sa s-o poată stăpâni, alergă pe strada pietruită până la casa lui Michael Corleone. Dădu buzna înăuntru, găsindu-i pe Michael și Kay în salon. Kay vru s-o întâmpine, s-o consoleze și s-o strângă în brațe ca pe o soră, dar încremeni locului în clipa în care Connie începu să urle la fratele ei, copleșindu-l cu reproșuri și blesteme.

— Ticălos nenorocit! țipă ea. Mi-ai omorât soțul! Ai așteptat până a murit tata, ca să nu te mai poată opri nimeni, și atunci l-ai omorât! Tu l-ai ucis! L-ai socotit vinovat de moartea lui Sonny, întotdeauna l-ai socotit vinovat, la fel ca toți ceilalți. Dar nu te-ai gândit o clipă la mine. Niciodată nu ți-a păsat de mine. Acum ce-am să mă fac? Ce-am să mă fac?

Începu să se jeluiască. Două dintre gărzile de corp ale lui Michael se postară în spatele ei, așteptând un simplu semn de la șeful lor. Dar el rămase impasibil, așteptând ca sora lui să-și vină în fire.

— Connie, interveni șocată Kay, ai mintea tulburată, nu spune astfel de grozăvii.

Connie își revenise din criză. Zise cu glas veninos și vestitor de moarte:

— De ce crezi că s-a purtat întotdeauna atât de rece cu mine? De ce crezi că l-a reținut aici pe Carlo? A știut tot timpul că-mi va ucide soțul. Numai că n-a îndrăznit s-o facă atâta vreme cât trăia tata. Tata nu l-ar fi lăsat. El a știut. Și a așteptat. Apoi a acceptat să fie Nașul fiului nostru, doar ca să ne adoarmă bănuielile. Ticălos fără suflet! Chiar crezi că-ți cunoști soțul? Știi câți oameni a ucis pe lângă Carlo al meu? Citește ziarele. Barzini, Tattaglia și ceilalți. Au fost omorâți din ordinul fratelui meu.

Era gata să facă o nouă criză de isterie. Încercă să-l scuipe în obraz pe Michael, dar nu avea salivă.

— Duceți-o acasă și chemați un doctor, ordonă Michael.

Cei doi paznici o apucară imediat pe Connie de brațe și o scoaseră din casă.

Kay era încă șocată și îngrozită.

— Ce a făcut-o să spună astfel de lucruri, Michael? își întrebă ea soțul. Oare ce o îndeamnă să creadă așa ceva?

Michael ridică din umeri.

— E isterică.

Kay îl privi drept în ochi.

— Michael, nu-i adevărat, te rog spune-mi că nu-i adevărat.

Michael clătină din cap a lehamite.

— Bineînțeles că nu-i adevărat. Crede-mă. De data asta îți dau voie să-mi pui întrebări despre afacerile mele și-ți răspund. Nu este adevărat.

Niciodată nu sunase mai convingător. O privea în ochi. Se folosea de toată încrederea reciprocă creată între ei în decursul anilor de căsnicie, ca s-o determine să creadă. Iar ea nu se mai putu îndoi. Îi zâmbi trist și se ghemui la pieptul lui, așteptând o sărutare.

— Amândoi avem nevoie să bem ceva, zise ea.

Se duse la bucătărie după gheață și, în timp ce trebăluia pe acolo, auzi deschizându-se ușa de la intrare. Ieși din bucătărie și-i văzu pe Clemenza, Neri și Rocco Lampone intrând împreună cu paznicii. Michael era cu spatele la ea, dar Kay se dădu puțin la o parte, ca să-l poată vedea din profil. Chiar în acel moment Clemenza tocmai se adresa soțului ei cu formula oficială.

— Don Michael, zise el.

Kay văzu cum Michael aștepta să le primească omagiile. Îi amintea de statuile din Roma, înfățișând mari împărați romani ai Antichității, care, prin voință divină, aveau drept de viață și de moarte asupra semenilor lor. Michael își pusese o mână în șold, iar figura văzută din profil trăda forță, mândrie și dezinvoltură; își ținea trupul relaxat, într-o atitudine orgolioasă și nepăsătoare, cu un picior așezat puțin în urma celuilalt. *Caporegimes* stăteau în fața lui. În acel moment Kay înțelese că toate acuzațiile aduse de Connie lui Michael erau adevărate. Se întoarse în bucătărie și izbucni în plâns.

• CARTEA A NOUA •

▫ *CAPITOLUL 32* ▫

Sângeroasa victorie a familiei Corleone nu deveni completă decât după un an de delicate manevre politice, în urma cărora Michael Corleone ajunse să fie recunoscut drept cel mai puternic șef de Familie din Statele Unite. Vreme de douăsprezece luni Michael își împărți timpul între cartierul general de la Long Beach și noua reședință din Las Vegas. La sfârșitul acelui an decise să sisteze operațiunea din New York, să vândă casele și proprietatea. În acest scop, își aduse întreaga familie pe Coasta de Est, într-o ultimă vizită. Urma să rămână aici o lună, ca să-și încheie toate afacerile. Kay avea să se ocupe de împachetarea lucrurilor personale ale familiei și de expedierea bunurilor din locuințe. Dar mai erau un milion de alte mărunțișuri.

Acum clanul Corleone avea o poziție de neclintit, iar Clemenza își întemeiase propria-i Familie. Rocco Lampone era *caporegime* în slujba

Familiei Corleone. În Nevada, Albert Neri fusese numit șeful corpului de pază pentru toate hotelurile controlate de clan. Hagen făcea și el parte din ramura vestică a clanului lui Michael.

Timpul ajutase la vindecarea vechilor răni. Connie Corleone se împăcase cu fratele ei, Michael. Într-adevăr, la nu mai mult de o săptămână după teribilele ei acuzații, Connie își ceruse scuze față de Michael pentru cele spuse și o asigurase pe Kay că vorbele ei nu conțineau nici un strop de adevăr, fiind o simplă criză de isterie a unei tinere văduve.

Connie Corleone își găsise ușor alt soț; de fapt, nu așteptase nici măcar anul obișnuit de doliu și-și adusese în pat un tânăr cumsecade, venit să lucreze ca secretar pentru Familia Corleone. Băiatul provenea dintr-o familie de italieni destoinici și absolvise un renumit colegiu pentru oameni de afaceri din America. Evident, prin căsătoria cu sora lui Don, avea viitorul asigurat.

Kay Adams Corleone își încântase rudele, mai întâi familiarizându-se cu religia catolică și apoi trecând la această credință. Firește, cei doi băieți erau crescuți în aceeași credință, după cum se cuvenea. Michael nu fusese prea încântat de schimbare. Ar fi preferat ca fiii lui să fie protestanți, ca să fie mai americani.

Spre surpriza ei, lui Kay ajunsese să-i placă să locuiască în Nevada, îi plăceau peisajele, dealurile și canioanele de stâncă sângerie, pustiurile arzătoare, lacurile ivite ca din pământ cu răcoarea lor binefăcătoare, ba chiar și arșița. Cei doi băieți călăreau pe poneii lor. Avea servitori adevărați, nu gărzi de corp. Michael ducea și el o existență mai normală. Era proprietarul unei firme de construcții; devenise membru în clubul oamenilor de afaceri și în comitete cetățenești; avea un cuvânt greu de spus în politica locală, dar fără a se implica în mod public. Duceau o viață bună. Kay se bucura că renunțau la casa din New York și că Las Vegas avea să fie reședința lor permanentă. Detesta ideea de a se înapoia la New York. Ca atare, în această ultimă călătorie aranjase ca lucrurile să fie împachetate și expediate cât mai rapid și mai eficient. Acum, în ultima zi, era la fel de nerăbdătoare să plece ca și pacienții aflați pe punctul de a părăsi spitalul în care au zăcut internați timp îndelungat.

În această ultimă zi, Kay Adams Corleone se trezi în zori. Afară, pe domeniu, auzea huruitul motoarelor de camion. Erau camioanele care aveau să golească vilele de mobilă. În cursul după-amiezii, familia Corleone urma să se înapoieze cu avionul la Las Vegas, împreună cu Mama Corleone.

Când Kay ieși din baie, Michael stătea proptit între perne, fumând o țigară.

— De ce dracu' trebuie să te duci la biserică în *fiecare* dimineață? o întrebă el. N-am nimic împotrivă să te duci duminica, dar de ce naiba trebuie și în cursul săptămânii? Ești habotnică la fel ca maică-mea.

Se întinse pe întuneric și aprinse veioza de pe noptieră.

Kay se așeză pe marginea patului să-și tragă ciorapii.

— Știi cum sunt catolicii proaspăt convertiți, răspunse ea. Iau religia mult mai în serios.

Michael întinse mâna și o atinse pe coapsă, pe pielea fierbinte de deasupra ciorapului de nailon.

— Nu, îl opri ea. În dimineața asta mă împărtășesc.

Se ridică de pe marginea patului, dar el nu schiță nici un gest s-o rețină.

— Dacă ești o catolică așa fervent, zise Michael cu o umbră de surâs, atunci cum se face că, de atâtea ori, lași copiii să tragă chiulul de la biserică?

Kay se simți stânjenită, neștiind prea bine ce să răspundă. El o cerceta cu acea privire pe care, în sinea ei, o numea „ochiul lui Don”.

— Au destul timp s-o facă, zise Kay. După ce ne întoarcem acasă, am să-i duc mai des.

Îl sărută în chip de rămas-bun și plecă. Afară începea deja să se încălzească. La răsărit, soarele de vară strălucea roșiatic. Kay se îndreptă spre locul unde era parcată mașina ei, lângă poarta domeniului. Mama Corleone, îmbrăcată în veșmântul negru de văduvă, era deja în mașină, așteptând-o. Pentru ele devenise o obișnuință să meargă zilnic, dis-de-dimineață, împreună la liturghie.

Kay sărută obrazul zbârcit al bătrânei, apoi se așeză la volan.

— Ai luat micul dejun? o întrebă bănuitoare Mama Corleone.

— Nu, răspunse Kay.

Bătrâna dădu din cap aprobator. Altă dată, Kay uitase că nu avea voie să mănânce de la miezul nopții până după ce primea sfânta împărtășanie. Asta se întâmplase cu mult timp în urmă, dar de atunci Mama Corleone nu mai avea încredere în ea și o verifica de fiecare dată.

— Te simți bine? o întrebă bătrâna.

— Da, răspunse Kay.

În lumina soarelui de dimineață biserica era mică și pustie. Ferestrele cu vitralii fereau interiorul de căldură, înăuntru avea să fie răcoare, un loc numai bun de odihnă. Kay își ajută soacra să urce treptele albe de piatră, apoi îi făcu loc să intre prima în biserică. Bătrâna alese un rând de bănci mai în față, chiar lângă altar. Kay așteptă pe trepte încă un minut. În acest ultim moment avea întotdeauna o reținere, întotdeauna se simțea puțin înfricoșată.

În cele din urmă, pătrunse în lăcașul întunecos și rece. Își înmuie vârful degetelor în agheasmă și-și făcu semnul crucii, atingându-și în treacăt buzele uscate. Lumânări roșii pâlpâiau la picioarele sfinților și la poalele crucii pe care era răstignit Iisus Hristos. Înainte de a intra pe rândul ei de bănci, Kay se lăsă în genunchi să-și facă cruce, apoi îngenunche pe lemnul tare al

stranei, așteptând să fie chemată la împărtășanie. Își plecă fruntea, ca și cum s-ar fi rugat, dar nu era încă pregătită.

Numai sub bolțile întunecate ale bisericii își îngăduia Kay să se gândească la cealaltă existență a soțului ei. La noaptea îngrozitoare din urmă cu un an, când Michael se folosise cu bună știință de toată iubirea și încrederea dintre ei ca s-o facă să creadă că nu-și ucisese cumnatul.

Kay îl părăsise tocmai din pricina acelei minciuni, nu a faptei în sine. În dimineața următoare își luase copiii și plecase la casa părintească din New Hampshire. Fără să spună nimănui vreun cuvânt, fără să știe ce ar fi trebuit să facă. Michael înțelesese imediat. Îi telefonase chiar din prima zi, apoi o lăsase în pace. De abia după o săptămână, în fața casei oprise o limuzină de New York, din care coborâse Tom Hagen.

Kay petrecuse o după-amiază lungă și cumplită în compania lui Tom Hagen, cea mai îngrozitoare după-amiază din viața ei. Ieșiseră la plimbare prin pădurea de la marginea orașului ei natal și Tom Hagen n-o menajase câtuși de puțin.

Kay făcuse greșeala de a încerca să adopte o atitudine dură și nepăsătoare, care nu i se potrivea deloc.

— Te-a trimis Mike să mă amenințe? întrebase ea. Mă așteptam să văd niște „băieți” coborând din mașină cu mitraliere, ca să mă silească să mă întorc.

Pentru prima oară de când îl cunoștea pe Hagen, îl văzuse ieșindu-și din fire.

— E cea mai mare tâmpenie pe care am auzit-o vreodată, replicase el cu asprime. Nu mă așteptam de la o femeie ca tine. Vino-ți în fire, Kay.

— Bine, răspunsese ea.

Continuaseră să meargă pe drumul înverzit de țară.

— De ce ai fugit? o întrebase Hagen liniștit.

— Pentru că Michael m-a mințit, explicase ea. Pentru că și-a bătut joc de mine atunci când a fost Nașul băiatului lui Connie. Mi-a înșelat încrederea. Nu pot iubi un astfel de bărbat. Nu pot trăi în acest fel. Nu-l pot lăsa să fie tatăl copiilor mei.

— Nu știu despre ce vorbești, o întrerupsese Hagen.

Ea se întorsese spre el, de astă dată cu furie îndreptățită.

— Vorbesc despre faptul că l-a ucis pe soțul surorii lui. Înțelegi? Tăcu o clipă. Și m-a mințit pe mine.

Un timp își continuaseră drumul în tăcere. Într-un târziu Hagen spusese:

— N-ai cum să știi dacă toate acestea sunt adevărate. Dar să presupunem că ar fi. Reține, n-am afirmat că sunt adevărate. Dar dacă ți-aș oferi o justificare pentru fapta lui? Sau mai curând o posibilă justificare?

Kay îl privise cu dispreț.

— E pentru prima oară când descopăr avocatul din tine, Tom. Nu-i cea mai fericită latură a ta.

Hagen zâmbise larg.

— OK. Ascultă-mă până la capăt. Dar dacă totuși Carlo l-a atras în cursă pe Sonny? Dacă l-a ademenit? Dacă de data aceea Carlo a bătut-o înadins pe Connie, ca să-l scoată pe Sonny din ascunzătoare, știind că el va veni pe autostrada Jones Beach? Dacă soțul lui Connie a fost plătit să pună umărul la asasinarea lui Sonny? Atunci cum ar fi? Kay nu-i răspunsese. Și dacă Don, care era un om deosebit, n-a avut tăria să-și răzbune fiul luând viața ginerelui său? continuase Hagen. Dacă până la urmă această povară s-a dovedit prea grea pentru el, așa că l-a făcut pe Michael succesor, știind că Michael îl va scuti de grijă, de sentimentul de vinovăție?

— Dar totul era de domeniul trecutului, replicase Kay, și ochii i se umpluseră de lacrimi. Toată lumea era fericită. De ce nu l-a putut ierta pe Carlo? De ce nu s-a putut ca lucrurile să meargă înainte și totul să fie dat uitării?

Traversase o pajiște și se oprise lângă un pârâu umbrit de un copac. Hagen se trântise pe iarbă, oftând. Se uitase în jur, oftase din nou și spusese:

— Într-o lume ca aceasta în care suntem acum, ar fi fost posibil.

— Michael nu mai e bărbatul cu care m-am căsătorit, spusese Kay.

Hagen râsese scurt.

— Dacă ar fi același, la ora asta ar fi mort. Iar tu ai fi văduvă. N-ai mai avea motive să te frământi.

Kay nu se mai stăpânise.

— Ce dracu' înseamnă asta? Hai, Tom, vorbește pe șleau măcar o dată în viață. Știu că Michael nu-i în stare, dar tu nu ești sicilian, poți spune unei femei adevărul, o poți trata ca pe egalul tău, ca pe o altă ființă omenească.

Se așternuse din nou tăcerea. Hagen clătinase din cap.

— L-ai înțeles greșit pe Mike. Ești supărată fiindcă te-a mințit. Ei bine, nu te-a prevenit să nu-l întrebi despre afacerile lui? Ești supărată că a fost Nașul băiatului lui Carlo. Dar tu ești cea care l-a convins să accepte. De fapt, a fost exact mișcarea necesară, dacă urmărea să-i plătească polița lui Carlo. Clasica mișcare tactică pentru a câștiga încrederea viitoarei victime. Hagen îi adresă un zâmbet sumbru. Acum ți-am vorbit pe șleau? Dar Kay plecase capul. Să-ți mai spun ceva, și tot pe șleau, continuase Hagen. După moartea lui Don, s-a pus la cale asasinarea lui Mike. Știi cine l-a vândut? Tessio. Ca atare, Tessio trebuia lichidat. Carlo trebuia și el lichidat. Pentru că trădarea nu poate fi iertată. Poate că Michael i-ar fi iertat, dar oamenii nu se iartă pe ei înșiși, așa că întotdeauna sunt periculoși. Michael îl plăcea sincer pe

Tessio. Își iubește sora. Dar nu și-ar fi făcut datoria față de tine și de copiii lui, față de întreaga Familie, față de mine și de familia mea, dacă-i lăsa nepedepsiți pe Tessio și pe Carlo. Ar fi fost un pericol pentru noi toți, pentru viața noastră, a tuturor.

Kay îl ascultase cu lacrimile șiroind pe obraji.

— Asta a vrut Michael să-mi spui când te-a trimis aici?

Hagen o privise sincer surprins.

— Nu, răspunsese el. Mi-a cerut să-ți spun că poți avea tot ce vrei și poți face ce dorești, atât timp cât ai grijă de copiii lui. Hagen zâmbise. Mi-a mai zis să-ți spun că pentru el, tu ești Don. Desigur, e o glumă.

Kay își pusese mâna pe brațul lui Hagen.

— Nu el ți-a poruncit să-mi spui toate celelalte lucruri?

Hagen șovăise o clipă, ca și cum s-ar fi luptat cu sine însuși dacă să-i destăinuie sau nu un ultim adevăr.

— Tot nu m-ai înțeles, murmurase el. Dacă i-ai spune lui Michael tot ce ți-am povestit azi, aș fi un om mort. Tăcuse din nou. Tu și copiii sunteți singurele ființe de pe acest pământ cărora n-ar fi în stare să le facă nici un rău.

După cinci minute, care păreau să nu se mai sfârșească, Kay se ridicase de pe iarbă și amândoi porniseră înapoi spre casă. Când nu mai aveau mult până să ajungă, Kay îi spusese lui Hagen:

— După cină, ne poți lua cu mașina la New York, pe mine și pe copii?

— De asta am și venit, replicase Hagen.

La o săptămână după ce se întorsese la Michael, Kay se dusese la un preot, întrebându-l ce trebuia să facă pentru a trece la catolicism.

Din cele mai tainice cotloane ale bisericii răzbătu dangătul grav al clopotului, îndemnând la pocăință. Așa cum fusese învățată, Kay se lovi ușor peste piept cu pumnul strâns, lovitura de căință. Clopotul bătu din nou, apoi se auziră pași târșâiți, semn că credincioșii care mergeau la împărtășanie își părăseau locurile, îndreptându-se către altar. Kay le urmă exemplul. Îngenunche la altar, și din profunzimea bisericii răsună iar clopotul. Kay se lovi încă o dată cu pumnul strâns în piept. În fața ei se afla preotul, își lăsă capul pe spate și deschise gura, să primească anafura subțire ca foița de hârtie. Acesta era cel mai cumplit moment dintre toate. Până când anafura i se topea în gură, ca s-o poată înghiți, și putea să facă ceea ce venise să facă.

Spălată de păcate și deci aflată în grația divină, își plecă fruntea și-și împreună mâinile peste zăbrelele altarului. Se mișcă de pe un picior pe altul, ca să-și mai aline durerea din genunchi.

Își alungă din minte orice gând legat de propria-i persoană, de copii, de supărare, de răzvrătire, de orice fel de întrebări. Apoi, cu o profundă și sinceră dorință de a crede și de a se face auzită, începu – ca în fiecare zi de

la uciderea lui Carlo Rizzi – să rostească rugăciunile cuvenite pentru iertarea păcatelor lui Michael Corleone.